

**Bruxelles, 22. rujna 2025.
(OR. en)**

**13068/25
ADD 1**

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0301 (NLE)**

**ECOFIN 1217
UEM 462
FIN 1094
ECB
EIB**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	19. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 556 annex
Predmet:	PRILOG Prijedlogu PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10150/21 INIT; ST 10150/21 ADD 1 REV 2) od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Španjolske

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 556 annex.

Priloženo: COM(2025) 556 annex

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.9.2025.
COM(2025) 556 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

**o izmjeni Provedbene odluke (EU) (ST 10150/21 INIT;ST 10150/21 ADD 1 REV 2) od
13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Španjolske**

{SWD(2025) 276 final}

PRILOG

ODJELJAK 1.: REFORME I ULAGANJA U OKVIRU PLANA ZA OPORAVAK I OTPORNOST

1. Opis reformi i ulaganja

A. KOMPONENTA 01: PLAN ODRŽIVE, SIGURNE I POVEZANE MOBILNOSTI U GRADSKOM I VELEGRADSKOM OKRUŽENJU

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi u pogledu kvalitete zraka, koji uglavnom pogađaju velika velegradska područja, a 2018. je u Španjolskoj prerano umrlo više od 20000 osoba. Glavni je cilj reformi i ulaganja u toj komponenti prelazak na čistu, sigurnu i pametnu gradsku mobilnost. Posebni su ciljevi ove komponente sljedeći:

- ubrzati uvođenje zona s niskim emisijama u svim općinama s više od 50000 stanovnika i u glavnim gradovima pokrajina te prodiranje električne mobilnosti;
- promicati aktivnu mobilnost, kao i druge mjere za smanjenje upotrebe osobnih automobila;
- digitalna i održiva transformacija sektora javnog prijevoza kao stvarna alternativa uporabi privatnih vozila;
- poboljšanje kvalitete i pouzdanosti željezničkih usluga na kratkim udaljenostima kako bi se povećala njihova učinkovita upotreba u velegradskim okruženjima na štetu privatnog vozila;
- optimiziranje upravljanja prometom i olakšavanje donošenja odluka radi promicanja čišće mobilnosti.

Komponenta se odnosi na preporuke po državama članicama o promicanju javnih i privatnih ulaganja kojima se potiču zelena i digitalna tranzicija i održivi promet (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.), promiču ulaganja u inovacije, energetska učinkovitost i infrastrukturu željezničkog prijevoza tereta (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.) te o jačanju suradnje na svim razinama vlasti (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

A.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C1.R1) – Plan naplate za punjenje i jačanje infrastrukture za električna vozila

Cilj je ove mjere ojačati operativni i regulatorni okvir kojim se olakšava uvođenje infrastrukture za punjenje kako bi se potaknula upotreba električnih vozila.

Reforma se sastoji od donošenja sljedećeg regulatornog okvira čiji je cilj uklanjanje prepreka koje trenutačno ometaju širenje mjesta za punjenje:

- Kraljevski dekret kojim se uređuju javno dostupne usluge punjenja i osigurava pravilno i pouzdano funkcioniranje postavljenih mjesta;
- Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 23/2020 od 23. lipnja 2020. kojom se doprinosi ubrzanju obrade infrastrukture za punjenje tako što se postrojenja za punjenje snage veće od 250 kW proglašavaju od javne koristi;
- Nalog TMA/178/2020, kojim se smanjuje administrativno opterećenje za odobravanje i uvođenje postrojenja za punjenje električnom energijom na postajama za punjenje gorivom;
- Izmijenjenim tehničkim pravilnikom o zgradama, kojim se povećavaju minimalne količine infrastrukture za punjenje električnih vozila na stambenim i tercijarnim parkiralištima, čime se premašuju minimalni zahtjevi Direktive o energetske učinkovitosti u zgradama; žalitelj
- Izmijenjeni niskonaponski elektrotehnički propis kojim se uvode obveze za infrastrukturu za punjenje na parkiralištima koja nisu povezana sa zgradom.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Reforma 2. (C1.R2) – Zakon o mobilnosti

Cilj je te mjere, koja se provodi zakonom, osigurati regulatorni okvir na kojem se temelji obnovljena politika mobilnosti u Španjolskoj na temelju poboljšane održivosti i digitalne dimenzije.

Zakonom se predviđa barem sljedeće:

- Posebne mjere za promicanje željezničkog prijevoza tereta kojima se doprinosi smanjenju globalnih emisija iz kopnenog prijevoza tereta, uključujući:
 - obvezu razvoja programa za uvođenje vegetacijskih autocesta na onim koridorima na kojima je održiv i gdje postoji poslovni interes za njegov razvoj;
 - bonusi za željezničke pristojbe za teretni promet tijekom razdoblja od najmanje pet godina;
 - program potpore za željeznički prijevoz tereta, uključujući poticaje kojima se promiče prelazak s cestovnog na željeznički prijevoz te modernizacija i inovacije u sektoru željezničkog prometa;
- niz obveza i metodoloških smjernica primjenjivih na općine i poduzeća određene veličine kako bi se potaknula provedba plana održive gradske mobilnosti odnosno održivih programa mobilnosti povezanih s radom;

- uspostava mehanizma za povećanje strogosti planiranja infrastrukture u skladu s preporukama neovisnog fiskalnog tijela (Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal, AIReF), uključujući razmatranja o održivosti i analizi socijalnih troškova i koristi;
- uspostava predvidljivog sustava financiranja gradskog prijevoza u svim općinama zemlje na temelju jedinstvenih kriterija raspodjele državnih sredstava;
- uvođenje regulatornog izoliranog okruženja kojim se olakšavaju inovacije u sektoru mobilnosti i prometa te njihov ulazak na tržište;
- poboljšanje upravljanja u skladu s preporukama AIReF-a uspostavom: i. nacionalni sustav mobilnosti za poticanje koordinacije i suradnje među trima teritorijalnim upravama nadležnima za promet i mobilnost; ii. Visokog vijeća za promet i mobilnost kao tijela za savjetovanje, raspravu i uključivanje proizvodnih sektora, akademske zajednice i civilnog društva u definiranje prometnih politika i politika mobilnosti; i iii. integrirana informacijska platforma o prometu i mobilnosti kako bi se integrirale informacije o prometu i mobilnosti iz različitih uprava i vanjskih izvora. Time će se upravama omogućiti da optimiziraju oblikovanje javnih politika i poboljšaju svoje kapacitete za odgovor na krize i izvanredna stanja.

Osim prethodno opisanog novog zakona, mjera uključuje (a) razvoj softverske aplikacije za provedbu analiza troškova i koristi ulaganja u infrastrukturu za različite vrste prijevoza, u skladu s održivošću, socijalnim i okolišnim aspektima utvrđenima u službenoj metodologiji predviđenoj u Zakonu o održivoj mobilnosti; i (b) stupanje na snagu i objavljivanje kraljevskog dekreta o razvoju organizacijske strukture Ministarstva s nadležnostima u području prometa, kojim se utvrđuju posebne nadležnosti Sandbox Officea.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 1 (C1.I1) – Područja s niskom razinom emisija i transformacija gradskog i velegradskog prometa

Cilj je ove mjere poticati održivu i digitalnu transformaciju usluga prijevoza kako bi se do 2030. doprinijelo smanjenju upotrebe privatnih vozila u urbanim sredinama za 35 %. Mjera obuhvaća i poticaje za prelazak poduzeća koja pružaju usluge prijevoza putnika i tereta na čišće vozne parkove za prijevoz putnika i tereta. To ulaganje provode lokalne vlasti, autonomne zajednice i Ministarstvo prometa, mobilnosti i plana za gradove (MITMA).

Investicijski projekti koje autonomne zajednice trebaju provesti mogu se odnositi na: (a) konverziju voznih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (c) digitalizaciju javnog prijevoza, njegovo administrativno upravljanje i poboljšanje njegove pristupačnosti; (d) mjere za davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti, uključujući biciklističku infrastrukturu i pješačke staze; (e) poticanje prodora novih tehnologija s nultim emisijama u promet u Španjolskoj; (f) parkiralište radi odvrćanja smješteno izvan tih općina i glavnih gradova pokrajine kako bi se smanjio promet koji ulazi u gradsko središte i (g) proširenje ili modernizacija željezničkog prometnog sustava (npr. podzemne željeznice ili željeznice); (h) projekte digitalizacije kojima se dopunjuju mjere za potporu održivoj mobilnosti, uključujući informacijske sustave u stvarnom vremenu o uslugama javnog prijevoza, mobilnosti kao usluzi, projekte za poboljšanje intermodalnog ili međuusluga izdavanja karata, projekte za potporu upravljanju prometom i mobilnošću te analizu informacija kako bi se povećala učinkovitost prometnog sustava i; i. bilo koji drugi projekt kojim se: i. doprinos poboljšanju kvalitete zraka,

posebno u urbanim područjima, ii. poticanje smanjenja upotrebe privatnog prijevoza u gradskim i velegradskim područjima iii. poticanje upotrebe javnog prijevoza ili poticanje aktivne i zdrave mobilnosti.

Projekti lokalnih tijela sastoje se, na primjer, od: (a) konverziju voznih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (C) digitalizaciju javnog prijevoza, upravljanje njime i poboljšanje njegove pristupačnosti; i (d) mjere za poticanje i davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti

Ta se potpora dodjeljuje općinama s više od 50000 stanovnika i glavnim gradovima pokrajina, a pod određenim uvjetima može se dodijeliti i općinama s između 20000 i 50000 stanovnika.

Investicijski projekti MITMA trebali bi se odnositi na humanizaciju i organizaciju prometa na gradskim cestama za koje je odgovorna. Ulaganja doprinose promicanju mobilnosti pješaka i biciklista i drugih novih oblika mobilnosti (romobila) ili smanjenju automobilskih prostora i smanjenju brzine vozila, s ciljem smanjenja emisija u zrak i onečišćenja bukom.

Poticaji za preobrazbu putničkih i teretnih voznih parkova prijevoznih poduzeća sastoje se od sljedećih linija potpore: (a) potpore za kupnju osobnih i teretnih vozila s nultim i niskim emisijama; (b) potpore za uvođenje infrastrukture za opskrbu gospodarskih vozila alternativnim gorivima (električna energija, UPP, SPP i biometan); (C) potpore poduzetnicima za nabavu ili prilagodbu prikolica i poluprikolica intermodalnom prijevozu; i (d) potpore poduzetnicima za uništenje starih vozila.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, potpora za liniju potpore (a) obuhvaća samo „niskopodne” autobuse na električni pogon i vodik (kategorije M2 i M3, obično gradske i prigradske autobuse); autobusi s visokim podom, uključujući UPP/SPP, hibridni, električni i vodikovi (kategorije M2 i M3, obično međugradski vagoni) u skladu s normom EURO VI-E (kategorije M2 i M3, obično međugradski vagoni); te kamionima s nultim emisijama¹, niskim emisijama² i UPP-om/SPP-om koji rade na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase³. Za liniju

¹Kako je definirano u članku 3. stavku 11. Uredbe 2019/1242: vozilo bez motora s unutarnjim izgaranjem ili s motorom s unutarnjim izgaranjem koji ispušta manje od 1 g CO₂/km.

² Kako je definirano u članku 3. stavku 12. Uredbe (EU) 2019/1242: s emisijama CO₂ manjima od polovine referentnih emisija CO₂ svih vozila u podskupini vozila; referentne vrijednosti razlikuju se ovisno o vrsti kamiona.

³ Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđene u člancima od 29. do 31. te pravila o biogorivima koja se temelje na hrani i hrani za životinje utvrđena u članku 26. Direktive o energiji iz obnovljivih izvora (EU) 2018/2001 (REDII) i povezanim provedbenim i delegiranim aktima; vozila koja primaju potporu u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost upotrebljavaju isključivo biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase usklađena s Direktivom RED II; a razina/udio biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase u nacionalnoj mješavini s vremenom se povećava.

potpore (b) infrastruktura za opskrbu gospodarskih vozila mora biti u skladu s uvjetima za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase⁴.

Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 310000000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 2195000000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Ulaganja u okviru ove mjere provode se do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2. (C1.I2) – Program poticaja za postavljanje mjesta za punjenje, kupnju električnih vozila i vozila s gorivnim ćelijama te inovacije u području elektromobilnosti, punjenja i zelenog vodika

Cilj je te mjere poduprijeti usklađenost sa španjolskim nacionalnim okvirom za alternativnu energiju u prometu, ubrzati provedbu nacionalnog integriranog energetskog i klimatskog plana i poduprijeti teritorijalnu koheziju elektrifikacijom mobilnosti u ruralnim područjima. Ulaganje je uključeno u različite programe potpore kojima se potiče uvođenje električnih vozila i vozila s gorivnim ćelijama te istodobno potiču pojedinačni inovacijski projekti povezani s elektromobilnošću, vrijednosnim lancem i obnovom voznog parka općenito, uključujući iskorištavanje tehnologije zelenog vodika. Ulaganje uključuje i postavljanje postaja za punjenje za javnu upotrebu u stambenim područjima, kao i na nacionalnoj cestovnoj mreži. Kriteriji odabira koji se upotrebljavaju u pozivima na podnošenje prijedloga za dodjelu programa potpore uključuju: i. smanjenje utjecaja na okoliš, ii. tehnička-gospodarska održivost, iii. razina tehnološkog razvoja i inovacija, iv. mogućnost replikacije i prilagodljivosti, v. otvaranje radnih mjesta povezano s projektom, izravan i neizravan i vi. učinak na lanac vrijednosti i sinergija s drugim sektorima, uglavnom industrijskim.

To se ulaganje provodi do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3. (C1.I3) – Mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti usluga željezničkog prijevoza

Cilj je ove mjere poboljšati privlačnost i pristupačnost željezničke mreže na kratkim udaljenostima kako bi postala okosnica mobilnosti u gradskim područjima i zamijenila upotrebu privatnih vozila u velegradskim područjima. Projekte provode ADIF/ADIF AV (upravitelj željezničke infrastrukture) i RENFE (operator željezničkih usluga s obvezama javne usluge).

ADIF/ADIF AV provodi infrastrukturna ulaganja u željezničku mrežu na kratkim udaljenostima, koja mogu uključivati, među ostalim, obnovu kolosijeka, perone, modernizaciju ili izgradnju kolodvora te poboljšanja elektrifikacije i signalno-sigurnosnog sustava. Nadalje, RENFE je odgovoran za provedbu ulaganja u modernizaciju upravljanja javnim željezničkim prijevozom. Ulaganja uglavnom obuhvaćaju pet dimenzija: (a) digitalizacija sigurnosnih sustava na postajama; (b) informacijske sustave za putnike; (c) poboljšanje kontrole pristupa; (d) prilagodbu strojeva za samoprodaju novim tehnologijama; i (e) opremanje objekata na kolodvorima željezničke mreže na kratkim udaljenostima.

⁴ Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđene u članku 29. stavku 31. i pravila o biogorivima koja se temelje na hrani i hrani za životinje utvrđena u članku 26. Direktive o energiji iz obnovljivih izvora (EU) 2018/2001 (REDII) i povezanim provedbenim i delegiranim aktima; vozila koja primaju potporu u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost upotrebljavaju isključivo biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase usklađena s Direktivom RED II; a razina/udio biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase u nacionalnoj mješavini s vremenom se povećava.

Provedba se mora dovršiti do 30. lipnja 2026.

A.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
1	C1.R1	M	Odluka TMA/178/2020 i Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 23/2020	Odredba iz rješenja i Kraljevske uredbe o njihovu stupanju na snagu				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2020	I. stupanje na snagu i. Odluke TMA/178/2020 o smanjenju administrativnog opterećenja pri postavljanju postrojenja za punjenje električnom energijom na benzinskim postajama za gorivo i utvrđivanju vremena potrebnog za zbrinjavanje infrastrukture, ii. Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 23/2020 od 23. lipnja o proglašenju javne komunalne usluge infrastrukturom za punjenje sa snagom većom od 250 kW kako bi se ubrzalo uvođenje te vrste objekata
2	C1.R1	M	Izmjene Kodeksa o tehničkoj gradnji (još nije potvrđeno), elektrotehničkog pravilnika niskog napona (LVER) i odobrenje Kraljevskog dekreta o reguliranju javnih usluga punjenja	Odredba Zakonika, uredbe i kraljevskog dekreta u kojoj se navodi njihovo stupanje na snagu				DR UG O TRO MJE SEČ JE	2022	Stupanje na snagu: i. izmjene Kodeksa o tehničkim zgradama (još nije potvrđeno) kojima se predviđa a) obveza osiguravanja predinstaliranja mjesta za punjenje na 100 % novih parkirnih mjesta u stambenim zgradama i 20 % novih parkirnih mjesta u poslovnim i drugim zgradama, b) postavljanje jednog mjesta za punjenje na svakih 40 novih parkirnih mjesta (i po jedno na svakih 20 parkirnih mjesta u zgradama Opće državne uprave) i c) obveza da se do 2023. prethodno postojeći nestambeni parkirališni parkirališni prostori za više od 20 parkirnih mjesta prilagode navedenom zahtjevu (tj. postavljanje jednog mjesta za punjenje na svakih 40 parkirnih mjesta); izmjene niskonaponskog elektrotehničkog pravilnika (LVER) kako bi se uključile obveze za infrastrukturu za punjenje parkirališnih vozila koja nisu povezana sa zgradom i Kraljevski dekret o reguliranju javnih usluga punjenja, uključujući odnos subjekata koji sudjeluju u pružanju usluge (operatori stanica za punjenje, pružatelji usluga električne mobilnosti) i utvrđivanje njihovih prava i obveza
3	C1.R2	M	Donošenje zakona o održivoj mobilnosti	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2024	Stupanje na snagu Zakona o održivoj mobilnosti kojim se poboljšavaju planiranje, koordinacija i učinkovitost politika javnog prijevoza te podupire digitalizacija prometa i upotreba javnog prijevoza. Obuhvaća i posebne mjere za promicanje željezničkog prijevoza tereta, što doprinosi smanjenju globalnih emisija iz kopnenog prijevoza tereta, uključujući: i. Obveza razvoja programa za uvođenje vegetacijskih autocesta na onim koridorima na kojima je održiv i gdje postoji poslovni interes za njegov razvoj. ii. Bonusi za željezničke pristojbe za teretni promet tijekom razdoblja od najmanje pet godina.

Broj	Mjera	Prekretnica a /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										iii. Program potpore za željeznički prijevoz tereta, uključujući poticaje kojima se promiče prelazak s cestovnog na željeznički prijevoz te modernizacija i inovacije u sektoru željezničkog prometa.
417	C1.R2	M	Razvoj softverske aplikacije za provedbu analize troškova i koristi za ulaganja u prometnu infrastrukturu	Dostupnost alata na službenoj internetskoj stranici				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2025	Razvoj i dostupnost na službenoj internetskoj stranici softverske aplikacije za provedbu analiza troškova i koristi ulaganja u infrastrukturu za različite vrste prijevoza, u skladu s održivošću, socijalnim i okolišnim aspektima utvrđenima u službenoj metodologiji predviđenoj u Zakonu o održivoj mobilnosti.
418	C1.R2	M	Ured za sigurno testno okruženje	Odredbe o stupanju na snagu				DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Objava i stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o razvoju organizacijske strukture Ministarstva s nadležnostima u području prometa, kojim se definiraju posebne nadležnosti Sandbox Officea.
4	C1.I1	T	Proračun potrošen na nabavu ili dodjelu koju dodjeljuju općine s ciljem promicanja održive mobilnosti		U milijunima a EUR	0	400	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2022	Objava dodjele projekta ili subvencija u SL-u ili na platformi za javnu nabavu ili izvršenje troškova povezanih s kupnjom od strane općina kojima se doprinosi promicanju održive mobilnosti u općinama s više od 50000 stanovnika i glavnim gradovima u pokrajini te se pod određenim uvjetima mogu dodijeliti i općinama s između 20000 i 50000 stanovnika. Projektima se podupiru slučajevi: (a) konverziju voznih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (C) digitalizaciju javnog prijevoza, upravljanje njime i poboljšanje njegove pristupačnosti; (d) mjere za poticanje i davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti. Kriterijima odabira osigurava se da se od ukupnog konačnog proračuna od 1500000000 EUR najmanje 310000000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s koeficijentom za klimu od 100 % i najmanje 1 190 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Broj	Mjera	Prekretnica a /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
5	C1.I1	T	Proračun potrošen na nabavu ili dodjelu od strane autonomnih zajednica u iznosu od najmanje 900 milijuna EUR za promicanje održive mobilnosti		U milijunima EUR	0	900	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2023	Objava dodjele projekta ili subvencija u SL-u ili na platformi za javnu nabavu ili izvršenje rashoda povezanih s kupnjom od strane autonomnih zajednica. Projekti i subvencije koje dodjeljuju i kupnje koje provode autonomne zajednice: 1) pridonijeti promicanju održive mobilnosti pružanjem subvencija privatnim poduzećima za (a) uništenje starih teških vozila, (b) obnovu njihovih teških putničkih i teretnih vozničkih parkova čistim vozilima, (c) kupnju ili prilagodbu svojih prikolica ili poluprikolica za intermodalni prijevoz ili (d) postavljanje mjesta za punjenje i opskrbu alternativnim gorivima (električna energija, ukapljeni prirodni plin, stlačeni prirodni plin i biometan); Subvencije bi trebalo pružati u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); ili 2) pridonijeti promicanju održive mobilnosti u općinama s više od 50000 stanovnika i glavnim gradovima u pokrajini podupiranjem slučajeva (a) prenamjene vozničkih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (c) digitalizaciju javnog prijevoza, upravljanje njime i poboljšanje njegove pristupačnosti; (d) mjere za davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti, uključujući biciklističku infrastrukturu i pješačke staze; (e) poticanje prodora novih tehnologija s nultim emisijama u promet u Španjolskoj; (f) parkiralište radi odvratanja smješteno izvan tih općina i glavnih gradova pokrajine kako bi se smanjio promet koji ulazi u gradsko središte; (g) proširenje ili nadogradnju željezničkog prometnog sustava kao što su podzemne željeznice ili željeznice; (h) projekte digitalizacije kojima se dopunjuju mjere za potporu održivoj mobilnosti, uključujući informacijske sustave u stvarnom vremenu o uslugama javnog prijevoza, mobilnost kao uslugu, projekte za poboljšanje intermodalnog izdavanja karata ili izdavanja međusluga, projekte za potporu upravljanju prometom i mobilnošću te analizu informacija kako bi se povećala učinkovitost prometnog sustava i i. druge projekte kojima se: i. doprinos poboljšanju kvalitete zraka, posebno u urbanim područjima ii. Poticati smanjenje upotrebe privatnog prijevoza u gradskim i velegradskim područjima iii. Poticati upotrebu javnog prijevoza ili iv. Poticanje aktivne i zdrave mobilnosti.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Kriterijima odabira osigurava se da najmanje 900 000 000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 40 % u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
6	C1.I1	T	Završeni projekti kojima se promiče održiva mobilnost, među ostalim u gradskim i velegradskim područjima		Broj	0	25	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2023	Dovršeno je najmanje 25 projekata za promicanje održive mobilnosti u gradskim i velegradskim područjima s više od 50000 stanovnika i, pod određenim uvjetima, u gradskim područjima između 20000 i 50000 stanovnika. Projekti kojima se promiče održiva mobilnost su sljedeći: I. Projekti koje su razvile općine i koji doprinose promicanju održive mobilnosti u općinama s više od 50000 stanovnika i glavnim gradovima u pokrajini te se, pod određenim uvjetima, mogu dodijeliti i općinama s između 20000 i 50000 stanovnika. Projektima se podupiru slučajevi: (a) konverziju voznih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (c) digitalizaciju javnog prijevoza, upravljanje njime i poboljšanje njegove pristupačnosti; (d) mjere za poticanje i davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti. Projekt je skup definiranih, međusobno povezanih i koordiniranih aktivnosti koje se provode sa zajedničkim ciljem unutar određenih rokova i proračunskih ograničenja za koje se traži subvencija. Jedna općina može razviti više od jednog projekta. II. Projekti kojima se promiče održiva mobilnost u gradskim i velegradskim područjima koje su razvile autonomne zajednice. To se odnosi na tipologije od a) do i) navedene u ulaganju C1.I1. Gradska i velegradska područja definiraju se kao općine s više od 50000 stanovnika, glavni gradovi u pokrajinama i, pod određenim uvjetima, općine s više od 20000 stanovnika. Svaka autonomna zajednica može razviti više od jednog projekta. III. Projekti kojima se privatnim poduzećima pružaju subvencije za (a) uništenje starih teških vozila, (b) obnovu teških putničkih i teretnih voznih parkova čistim vozilima, (c) kupnju ili prilagodbu prikolica ili poluprikolica za intermodalni prijevoz ili (d) postavljanje mjesta za opskrbu alternativnim gorivima (električna energija, ukapljeni prirodni plin, stlačeni prirodni plin i biometan). Potrebno je subvencionirati najmanje 3000 teških vozila ili stanica za opskrbu gorivom kako bi se

Broj	Mjera	Prekretnica a /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										smatralo da je dovršen jedan projekt kojim se promiče održiva mobilnost. Subvencije bi trebalo pružati u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01).
7	C1.II	T	Proračun potrošen na nabavu ili dodjelu koju dodjeljuju općine s ciljem promicanja održive mobilnosti		U milijunima EUR	400	1 500	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2024	Objava dodjele projekta ili subvencija u SL-u ili na platformi za javnu nabavu ili izvršenje troškova povezanih s kupnjom od strane općina kojima se doprinosi promicanju održive mobilnosti u općinama s više od 50000 stanovnika i glavnim gradovima u pokrajini te se pod određenim uvjetima mogu dodijeliti i općinama s između 20000 i 50000 stanovnika. Projektima se podupiru slučajevi: (a) konverziju voznih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (c) digitalizaciju javnog prijevoza, upravljanje njime i poboljšanje njegove pristupačnosti; (d) mjere za poticanje i davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti. Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 310000000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 1 190 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.)
8	C1.II	T	Dodijeljeni ugovori ili drugi pravni instrumenti za poboljšanje državnih cesta u urbanim područjima		Ugovor ili drugi pravni instrument	0	35	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2023	Dodijeljeno je najmanje 35 ugovora ili drugih pravnih instrumenata za poboljšanje državnih cesta u urbanim područjima. Projekti se sastoje od izgradnje novih biciklističkih staza, proširenja pješačkih područja, smanjenja parkirališta ili poboljšanja sigurnosti na prijelazima.
9	C1.II	T	Završeni projekti kojima se promiče održiva mobilnost, među ostalim u gradskim i velegradskim područjima		Broj	25	280	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2025	Dovršeno je najmanje 280 projekata za promicanje održive mobilnosti, među ostalim u gradskim i velegradskim područjima, kako bi se doprinijelo održivoj mobilnosti u 150 urbanih područja s više od 50000 stanovnika i, pod određenim uvjetima, gradskim područjima između 20000 i 50000 stanovnika. Projekti kojima se promiče održiva mobilnost su sljedeći: I. Projekti koje su razvile općine i koji doprinose promicanju održive mobilnosti u općinama s više od 50000 stanovnika i glavnim gradovima u pokrajini te se, pod određenim uvjetima, mogu dodijeliti i općinama s

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										između 20000 i 50000 stanovnika. Projektima se podupiru slučajevi: (a) konverziju voznih parkova javnog prijevoza kako bi se postigli ciljevi Direktive o čistim vozilima i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01); (b) provedbu zona s niskim emisijama i upravljanje njima; (C) digitalizaciju javnog prijevoza, upravljanje njime i poboljšanje njegove pristupačnosti; (d) mjere za poticanje i davanje prednosti kolektivnom prijevozu i aktivnoj mobilnosti. Projekt je skup definiranih, međusobno povezanih i koordiniranih aktivnosti koje se provode sa zajedničkim ciljem unutar određenih rokova i proračunskih ograničenja za koje se traži subvencija. Jedna općina može razviti više od jednog projekta. II. Projekti kojima se promiče održiva mobilnost u gradskim i velegradskim područjima koje su razvile autonomne zajednice. To se odnosi na tipologije od a) do i) navedene u ulaganju C1.I1. Gradska i velegradska područja definiraju se kao općine s više od 50000 stanovnika, glavni gradovi u pokrajini i općine s više od 20000 pod određenim uvjetima. Svaka autonomna zajednica može razviti više od jednog projekta. III. Projekti kojima se privatnim poduzećima pružaju subvencije za (a) uništenje starih teških vozila, (b) obnovu teških putničkih i teretnih voznih parkova čistim vozilima, (c) kupnju ili prilagodbu prikolica ili poluprikolica za intermodalni prijevoz ili (d) postavljanje mjesta za opskrbu alternativnim gorivima (električna energija, ukapljeni prirodni plin, stlačeni prirodni plin i biometan). Potrebno je subvencionirati najmanje 3000 teških vozila ili mjesta za punjenje ili mjesta za punjenje kako bi se smatralo da je dovršen jedan projekt kojim se promiče održiva mobilnost. Subvencije bi trebalo pružati u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01). (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2023.)
10	C1.I1	T	Poboljšane su državne ceste u urbanim područjima kako bi se promicali novi oblici mobilnosti		Broj	0	34	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2025	U gradskim područjima poboljšane su najmanje 34 državne ceste izgradnjom novih biciklističkih staza, proširenjem pješačkih područja, smanjenjem parkirališta ili poboljšanjem sigurnosti na prijelazima. To ulaganje provodi Ministarstvo prometa, mobilnosti i Plana za gradove na cestama koje posjeduje u urbanim područjima.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
11	C1.I2	T	Dodjela inovativnih projekata kojima se promiče elektromobilnost		U milijunima EUR	0	250	DRUGO TROMJESEČJE	2023	Objava dodjele najmanje 250 milijuna EUR u pozivima kojima se podupiru inovativni projekti kojima se promiče elektromobilnost. Kriteriji odabira koji se upotrebljavaju u pozivima na podnošenje prijedloga za dodjelu programa potpore uključuju: i. smanjenje utjecaja na okoliš, ii. tehnička-gospodarska održivost, iii. razina tehnološkog razvoja i inovacija, iv. mogućnost replikacije i prilagodljivosti, v. otvaranje radnih mjesta povezano s projektom, izravan i neizravan i vi. učinak na lanac vrijednosti i sinergija s drugim sektorima, uglavnom industrijskim.
12	C1.I2	T	Registracija zahtjeva za subvencije za električna vozila i mjesta za punjenje		Broj	0	238 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2023	Registracija zahtjeva za subvencije za najmanje 238000 električnih vozila (BEV, REEV, PHEV ili FCEV) i mjesta za punjenje, uključujući, među ostalim, stanice za punjenje za javnu uporabu u stambenim područjima i na nacionalnoj cestovnoj mreži, a to su zahtjevi koji se sastoje od električnih vozila i/ili mjesta za punjenje bez razlike.
419	C1.I2	T	Uvedena električna vozila i mjesta za punjenje		Broj	0	238 000	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Najmanje 238000 električnih vozila (BEV, REEV, PHEV ili FCEV) i mjesta za punjenje, uključujući, među ostalim, stanice za punjenje za javnu upotrebu u stambenim područjima i na uvedenoj nacionalnoj cestovnoj mreži.
13	C1.I2	T	Završetak inovativnih projekata kojima se promiče elektromobilnost		Broj	0	85	ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Dovršetak najmanje 85 projekata pokrenutih u okviru programa potpore za inovacijske projekte u području elektromobilnosti (MOVES Singulares).
14	C1.I3	T	Modernizirane željezničke pruge na kratkim udaljenostima		Broj (u milijunima)	0	200	DRUGO TROMJESEČJE	2023	Najmanje 200 km moderniziranih željezničkih pruga na kratkim udaljenostima. Intervencije mogu uključivati, ali nisu ograničene na bilo što od sljedećeg: obnova perona ili kolosijeka ili poboljšanje elektrifikacije ili sigurnosnih i komunikacijskih/signalnih uređaja ili sigurnosnih sustava, a provode se duž državnog područja.

Broj	Mjera	Prekretnica a /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								SEČ JE		
15	C1.I3	T	Poboljšane postaje digitalizacijom		Broj	0	420	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2023	Poboljšano je najmanje 420 postaja zahvaljujući svim ili nekim projektima koje je RENFE razvio kao operator SPO-a, a zatim su navedeni: • Digitalizacija sigurnosnih sustava na postajama (kao što su inteligentna videoanaliza, kibersigurnost i kontrola prijevara) • Informacijski sustavi za putnike • Poboljšanje kontrole pristupa postajama • Projekti automata za prodaju karata • Prilagodba objekata
16	C1.I3	T	Poboljšani ili novi željeznički kolodvori na kratkim udaljenostima		Broj	0	20	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2023	ADIF/ADIF AV poboljšao je ili novoizgrađen kolodvor najmanje 20 željezničkih kolodvora na kratkim udaljenostima. Radovi mogu uključivati, ali nisu ograničeni na, radove na pristupačnosti, nadogradnju zgrada ili perona, izgradnju novih kolodvora i/ili novih ili obnovljenih željezničkih kolosijeka.
17	C1.I3	T	Ugovori ili drugi pravni instrumenti dodijeljeni za ulaganja u željezničke pruge na kratkim udaljenostima		Ugovor ili drugi pravni instrument	0	288	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2023	Najmanje 288 ugovora ili drugih pravnih instrumenata dodijeljenih duž državnog područja povezanih s ulaganjima u željezničke pruge na kratkim udaljenostima.
18	C1.I3	T	Modernizirane željezničke pruge na kratkim udaljenostima		Broj (km)	200	700	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Najmanje 700 km moderniziranih željezničkih pruga na kratkim udaljenostima. Intervencije uključuju, među ostalim, bilo što od sljedećeg: Obnova perona ili kolosijeka ili poboljšanje elektrifikacije ili sigurnosnih i komunikacijskih/signalnih uređaja ili sigurnosnih sustava, a provode se duž državnog područja. (Osnovna vrijednost: Datum ispunjenja cilja 14.)
19	C1.I3	T	Poboljšane postaje digitalizacijom		Broj	420	850	DR UG O TRO	2026	Poboljšano je najmanje 850 postaja zahvaljujući svim ili nekim projektima koje je RENFE razvio kao operator SPO-a, a zatim je navedeno sljedeće:

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJE SEČ JE		• Digitalizacija sigurnosnih sustava na postajama (kao što su inteligentna videoanaliza, kibersigurnost i kontrola prijevara) • Informacijski sustavi za putnike • Poboljšanje kontrole pristupa postajama • Projekti automata za prodaju karata • Prilagodba objekata (Osnovna vrijednost: Datum ispunjenja ciljne vrijednosti 15.)
20	C1.I3	T	Poboljšani ili novi željeznički kolodvori na kratkim udaljenostima		Broj	20	70	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	ADIF/ADIF AV poboljšao je ili novoizgrađen kolodvor najmanje 70 željezničkih kolodvora na kratkim udaljenostima. Radovi mogu uključivati, ali nisu ograničeni na radove na pristupačnosti, nadogradnju zgrada ili perona, izgradnju novih kolodvora i/ili novih ili obnovljenih željezničkih kolosijeka. (Osnovna vrijednost: Datum ispunjenja ciljne vrijednosti 16.)

A.4. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Reforma 3. (C1.R3) – Kraljevski dekret kojim se uređuju minimalni kriteriji za zone s niskim emisijama

Cilj je te reforme stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 1052/2022 od 27. prosinca kojim se utvrđuju minimalni zahtjevi koje moraju ispuniti zone niskih emisija koje su uspostavila lokalna tijela u općinama s više od 50000 stanovnika i otočnim područjima u skladu s pravnim zahtjevima utvrđenima člankom 14. stavkom 3. Zakona 7/2021 od 20. svibnja.

Ti minimalni zahtjevi utvrđeni Kraljevskim dekretom obuhvaćaju:

— obvezu lokalnih vlasti da odrede posebne mjere koje treba provesti kako bi se ispunili ciljevi niskougličnih vozila, a to su poboljšanje kvalitete zraka i ublažavanje učinaka klimatskih promjena te promicanje usklađenosti s ciljevima koji se odnose na buku, održivu mobilnost i energetske učinkovitost pri korištenju prijevoznih sredstava. Tim se mjerama nastoji potaknuti prelazak na održivije načine prijevoza, pri čemu se prednost daje aktivnoj mobilnosti i javnom prijevozu.

— Obvezu razgraničavanja LEZ-ova uzimajući u obzir podrijetlo i odredište putovanja na koja se smatralo potrebnim intervenirati promjenom načina prijevoza ili poticanjem smanjenja broja putovanja.

— Površina LEZ-ova mora biti primjerena i dostatna za ispunjenje utvrđenih ciljeva te im mora biti razmjerna. Kraljevskim dekretom utvrđuje se mogućnost, na temelju odluke lokalnih vlasti, projektiranja nekoliko niskougličnih vozila u većim gradovima, kao i na otočnim područjima.

— Definiranje mjerljivih ciljeva kvalitete zraka koji dovode do poboljšanja u odnosu na početno stanje bez niskougličnih emisija. LEZ-ovi dodatno doprinose postizanju orijentacijskih vrijednosti iz direktiva Svjetske zdravstvene organizacije o kvaliteti zraka.

— Projekt LEZ-ova uključuje mjerljive i mjerljive ciljeve za smanjenje emisija stakleničkih plinova u niskoj energetske učinkovitosti do 2030., u skladu s ciljevima utvrđenima u nacionalnom integriranom planu za energiju i klimu (PNIEC), posebno s ciljem smanjenja upotrebe osobnih motornih vozila u usporedbi s drugim vrstama prijevoza.

— Zabrane ili ograničenja pristupa, prometovanja i parkiranja vozila, ovisno o njihovom potencijalu onečišćenja.

Kraljevskom uredbom postojećim LEZ-ovima osnovanima prije odobrenja Kraljevskog dekreta 1052/2022 odobrava se prijelazno razdoblje od 18 mjeseci za prilagodbu tim minimalnim zahtjevima.

Provedba mjere mora biti dovršena do prosinca 2022.

A.5. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L1	C1.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta kojim se uređuju zone s niskom razinom emisija (LEZ-ovi)	Odredba Kraljevske uredbe o njezinu stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 1052/2022 od 27. prosinca, kojim se uređuju zone s niskim emisijama (LEZ-ovi)

B. KOMPONENTA 02: PROVEDBA ŠPANJOLSKOG PLANA ZA GRADOVE: PLAN URBANE REHABILITACIJE I OBNOVE

Ta komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost bavi se energetsom obnovom zgrada, njihovom dekarbonizacijom te poboljšanjem njihove kvalitete i udobnosti. Bavit će se i socijalnim iznajmljivanjem stambenih objekata, povećanjem njihova fonda i osiguravanjem pravednijeg i uključivijeg oporavka. Osim toga, tom se komponentom nastoji riješiti problem energetske siromaštva podupiranjem socijalnog ili cjenovno pristupačnog stanovanja za najam. Uključene su i aktivnosti digitalizacije. Ovom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost podupire se provedba nacionalnog energetskeg i klimatskog plana Španjolske, kojim se predviđa obnova 1200000 stambenih zgrada do 2030. i sustava grijanja i hlađenja od prosječno 300000 stambenih zgrada godišnje. U tom kontekstu Španjolska predlaže sljedeće:

- a) Razvoj i provedba reformskih mjera, uključujući španjolski plan za gradove, dugoročnu strategiju obnove Španjolske, Zakon o stanovanju, zakon za poboljšanje arhitektonskog krajolika i stvaranje jedinstvenih kontaktnih točaka za obnovu zgrada;
- b) obnoviti najmanje 285000 jedinstvenih stambenih objekata u okviru najmanje 410000 mjera obnove, najmanje 600 hektara gradskih područja, najmanje 40000 stambenih zgrada i 690 000 m² nestambenih zgrada, ekvivalent najmanje 4300 stambenih zgrada i 230000 m² nestambenih zgrada u općinama i urbanim područjima s manje od 5000 stanovnika te najmanje 1 230 000 m² javnih zgrada do 2026., čime se u prosjeku^{postize} ušteda primarne energije veća od 30 %, među ostalim obnovom i nadogradnjom sustava grijanja i hlađenja;
- c) izgraditi najmanje 20000 novih stambenih objekata za potrebe socijalnog najma ili po pristupačnim cijenama uz potražnju za primarnom energijom koja je najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije;
- d) provesti najmanje 100 pilot-projekata na lokalnoj razini kojima se podupire energetska učinkovitost i provedba španjolskog plana za gradove; žalitelj
- e) poboljšati pristup financiranju za izgradnju i obnovu energetski učinkovitog socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja te razviti tržišta kapitala u tim područjima.

Ovom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost doprinosi se provedbi preporuka za Španjolsku br. 3 2023. i 4. 2022. kako bi se povećala dostupnost energetski učinkovitog socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja, među ostalim obnovom. Njime se podupiru i zelena tranzicija (preporuke za pojedine zemlje br. 1 2023., 1. 2022. i 3. 2019.), a posebno poboljšanja energetske učinkovitosti (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.). Njime se poboljšava i potpora obiteljima (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.; Preporuka za Hrvatsku br. 2 za 2020.) i pomaže u pojačanom financiranju zrelih projekata javnih ulaganja na početku razdoblja i promicanju privatnih ulaganja radi poticanja gospodarskog oporavka (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

B.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C2.R1) – Provedba španjolskog plana za gradove (i povezanog akcijskog plana)

Cilj je ove mjere priprema i odobrenje španjolskog Plana za gradove, koji će biti strateški i neregulatorni dokument kojim se održivost uključuje u područje politike urbanog razvoja. To će biti i radna metoda koja svim javnim i privatnim dionicima usmjerava postizanje pravednog, pravednog i održivog razvoja u njihovim određenim područjima i služi lokalnoj upravi, gradovima i selima, bez obzira na njihov broj stanovnika, kao alat sa strateškom, integriranom i sveobuhvatnom perspektivom, kako se zahtijeva Planom EU-a za gradove i Novom poveljom iz Leipziga.

Španjolski plan za gradove uključuje dijagnozu slabosti i izazova s kojima se suočavaju španjolski gradovi i sela kako bi se ostvario ekološki održiv, društveno kohezivan i gospodarski izvediv urbani razvoj. Uključuje strateški okvir strukturiran oko sljedećih deset strateških izazova: demografska pitanja; okoliš; gospodarski i socijalni; trenutno stanje fonda zgrada; osjetljivost na negativne učinke klimatskih promjena; (visoka) ovisnost o turizmu; i rizici povezani s onečišćenjem.

Plan za gradove uključuje i poseban akcijski plan za nacionalnu upravu i smjernice za potporu lokalnim subjektima u pripremi vlastitih lokalnih akcijskih planova u skladu s metodologijom koju je predložila Opća državna uprava, obvezujući se na poboljšanje javnog i javno-privatnog upravljanja. Ulaganje 6. dopunit će tu reformu podupiranjem pripreme najmanje 100 lokalnih akcijskih planova.

U okviru Plana za gradove i potrebe za ispunjavanjem Direktive (EU) 2018/844 o energetske svojstvima zgrada i o energetske učinkovitosti Španjolska uspostavlja dugoročnu strategiju obnove za potporu obnovi nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada. To uključuje i javne i privatne zgrade te će se do 2050. postići visoko energetske učinkovit i dekarboniziran fond zgrada, čime će se olakšati troškovno učinkovita pretvorba postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2020.

Reforma 2. (C2.R2) – ažuriranje španjolske dugoročne strategije obnove za 2020. i povezanog akcijskog plana

Cilj je ove mjere provedba dugoročne strategije obnove (ERESEE). To uključuje mjere za pripremu, raspravu u posebnim radnim skupinama, odobravanje i širenje strateškog dokumenta akcijskog plana za dugoročnu strategiju obnove. Akcijski plan mora biti u skladu s mjerama iz ERESEE-a. Za provedbu ERESEE-a osniva se nekoliko radnih skupina kako bi se izradile jasne preporuke za provedbu akcijskog plana za urbanu rehabilitaciju i obnovu. Objavljuju se izvješća s preporukama radnih skupina.

U dijelu III. ERESEE-a pod naslovom „Provedba” ERESEE uključuje niz mjera, među kojima je i niz reformi u okviru plana za promicanje urbane obnove i obnove te poticanje zelene i digitalne tranzicije. Plan je strukturiran oko jedanaest osi i mjera usmjerenih na poboljšanje upravljanja, propisa i financiranja. Taj se plan uključuje u strateški dokument kao glavni korak prema provedbi ERESEE-a. Najrelevantnije mjere uključuju:

- Obnova zgrada javne uprave (u skladu s 11. komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost);
- financiranje područja za koja je utvrđeno da ih je potrebno poboljšati, uključujući novo oporezivanje povoljno za obnovu, i u stambenom i u tercijarnom sektoru;
- promicati i mobilizirati privatna financijska sredstva;

- boriti se protiv energetske siromaštva;
- uvođenje novog energetskeg modela u građevinskom sektoru kako bi se potaknula potrošnja energije iz obnovljivih izvora u zgradama;
- aktiviranje i agregiranje potražnje za rehabilitacijom;
- poboljšati uvjete na strani ponude poticanjem modernizacije sektora obnove istraživanjem, razvojem i inovacijama, digitalizacijom i praćenjem, jačanjem vještina i osposobljavanja;
- širenje informacija među građanima i poduzećima te razmjena dobrih praksi među upravama; žalitelj
- razvoj statističkih podataka i pokazatelja za praćenje javno financiranih mjera kako bi se javne politike mogle pravilno ocijeniti.

Taj strateški dokument omogućuje provedbu ERESEE-a u okviru španjolskog plana za gradove, integrirajući različite uprave (središnje, regionalne i lokalne).

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 3. (C2.R3) – Zakon o stanovanju

Cilj je te mjere putem Zakona o stanovanju provesti prvu takvu uredbu u Španjolskoj kako bi se razmotrili razni instrumenti javnog planiranja, programiranja i suradnje koji su već uspostavljeni kako bi se poduprlo pravo na pristojno i primjereno stanovanje. Bavit će se rehabilitacijom i poboljšanjem postojećeg javnog i privatnog stambenog fonda te obnovom i obnovom stambenog okruženja u kojem se nalaze kako bi se poboljšala kvaliteta života. Zakon se odnosi na postizanje dostatne razine stambenog fonda za nekretnine za najam, dostupne po pristupačnim cijenama.

Zakonodavstvo obuhvaća razne instrumente planiranja, programiranja i suradnje kako bi se osiguralo ostvarivanje prava na pristojno i primjereno stanovanje, uključujući, kao jedan od njegovih prioriteta, obnovu i poboljšanje postojećeg stambenog fonda, kao i regeneraciju i obnovu stambenih okruženja u kojima se nalaze.

Osim toga, zakonom se potiče povećanje ponude cjenovno pristupačnog i socijalnog stanovanja osiguravanjem usklađenosti sa zahtjevima koji su trenutačno utvrđeni za zgrade gotovo nulte energije u skladu s osnovnim dokumentom o štednji energije (DB-HE) Tehničkog pravilnika o zgradama (CTE) te se izbjegavaju mjere koje bi srednjoročno mogle ometati stambenu opskrbu.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2022.

Reforma 4. (C2.R4) – Zakon o kvaliteti arhitekture i građevinskog okoliša i nova nacionalna strategija za arhitekturu

Cilj je ovog zakona proglasiti kvalitetu arhitekture i zgrada javnim dobrom, poboljšati kvalitetu života, promicati društvene korijene arhitekture, promicati održivi razvoj urbanih područja i središta, doprinijeti gospodarskom i društvenom razvoju te zaštititi i zaštititi kulturnu i prirodnu baštinu.

U tu će se svrhu Zakonom obuhvatiti razne inicijative i mjere koje su usko povezane s programima obnove i obnove u okviru te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost. Zakonom se posebno uređuju: i. mjere međuadministrativne suradnje u području nabave arhitektonskih, inženjerskih i urbanističkih projekata i radova; ii. alate za širenje dobre prakse i potporu, osposobljavanje i javno-privatna partnerstva; i iii. promicanje rehabilitacije iz sveobuhvatne perspektive, kao što je prethodno opisano.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2022.

Reforma 5. (C2.R5) – uredi za obnovu („jedinствена контактна точка”)

Cilj je ove mjere potaknuti i proširiti lokalne urede za obnovu uspostavljene u nekim općinama kako bi se pomoglo kućanstvima i zajednicama vlasnika u vrlo složenim zadaćama obnove stambene zgrade.

U tu svrhu ovom se mjerom dodatno potiče i proširuje taj pristup uspostavom postupka za osiguravanje učinkovite suradnje i suradnje između središnjih, regionalnih i/ili lokalnih vlasti. To uključuje jačanje koordinacije svih javnih potpora (na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini). Sve razine vlasti uključene su u te jedinstvene kontaktne točke kako bi se maksimalno povećala učinkovitost mjera obnove.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma 6. (C2.R6) – Poboljšano financiranje mjera obnove

Cilj je ove mjere ukloniti jednu od glavnih prepreka pokretanju aktivnosti obnove, odnosno pristup financiranju pod povoljnim uvjetima. Kako bi se odobrio zajam za obnovu, ponekad je potrebno odobriti pojedinačni osobni zajam svakom pojedinačnom vlasniku zgrade. To je predstavljalo prepreku za temeljitu i integriranu obnovu zgrada.

Kako bi se riješio taj problem, mjerom se:

- Uspostavlja se nova jamstvena *linija Instituto de Crédito Oficial (ICO)* kako bi se djelomično pokrio rizik od zajmova koje privatne financijske institucije odobravaju za obnovu stambenih zgrada;
- promiče donošenje posebnih regulatornih odredbi, uključujući reformu horizontalnog zakona o vlasništvu, kako bi se poboljšao pristup financiranju za zajednice vlasnika; žalitelj
- potiče financijske institucije na uvođenje zelenog financiranja.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. rujna 2022.

Ulaganje 1 (C2.I1) – Program obnove za gospodarski i socijalni oporavak u stambenom okruženju

Cilj je ove mjere poduprijeti energetske obnovu u stambenim zgradama i četvrtima. Djelovanjima u okviru ove mjere provodi se najmanje 410000 aktivnosti obnove u najmanje 285000 jedinstvenih stambenih objekata, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % potvrđeno energetskim certifikatima. Podupiru se sljedeća djelovanja:

- a) Program za potporu energetskej obnovi na razini četvrti. Programom se obnavlja najmanje 600 hektara urbanih područja, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % potvrđeno energetskim certifikatima. Mjere uključuju poboljšanje energetske učinkovitosti, uvođenje infrastrukture za električnu mobilnost, poboljšanje pristupačnosti zgrada i uklanjanje opasnih tvari. Najviše 15 % mjere namijenjeno je poboljšanjima na razini četvrti, kao što su poboljšanja vanjske rasvjete, biciklističkih staza, zelene infrastrukture i sustava odvodnje, uzimajući u obzir socioekonomske značajke susjedstva.
- b) Program za potporu energetskej obnovi stambenih zgrada. Razina potpore viša je za mjere za koje je smanjenje potražnje za primarnom energijom veće i za kućanstva s niskim prihodima.

Mjere uključuju poboljšanje energetske učinkovitosti, uvođenje infrastrukture za električnu mobilnost, poboljšanje pristupačnosti zgrada i uklanjanje opasnih tvari.

- c) Niz aktivnosti odnosi se na poticaje za energetske obnovu. To uključuje, među ostalim, i. mogućnost odbitka obnove od poreza na osobni dohodak ako se postigne smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 % i ii. poboljšanje okvira financiranja poticanjem javno-privatnih partnerstava.

Kraljevskom uredbom utvrđuju se tehnički zahtjevi kako bi se osiguralo poštovanje prosječnog smanjenja potražnje za primarnom energijom od 30 %. Izmjene poreza na osobni dohodak odobravaju se Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom, a njihov je cilj definirati porezne poticaje za mjere obnove zgrada kako bi se postiglo poboljšanje energetske učinkovitosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2. (C2.I2) – Program izgradnje socijalnih stanova u energetske učinkovitim zgradama

Cilj je ove mjere izgraditi najmanje 20000 novih stambenih objekata za potrebe socijalnog najma ili po pristupačnim cijenama koje su u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti. Oni se posebno grade na područjima u kojima su socijalni stanovi trenutačno nedovoljni i na zemljištu u javnom vlasništvu. Svaka izgradnja stambenog objekta u okviru ove mjere može dobiti i dopunsku potporu iz kreditnog instrumenta ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja (C2.I7) u mjeri u kojoj ne pokriva iste troškove.

Potražnja za primarnom energijom u socijalnim stanovima mora biti najmanje 20 % niža od potreba zgrada gotovo nulte energije. U tu svrhu Kraljevskim dekretom utvrđuju se tehnički zahtjevi za ograničavanje vrijednosti potražnje za primarnom energijom na 80 % granične vrijednosti utvrđene u odjeljku HE 0 osnovnog dokumenta o štednji energije (DB-HE) Tehničkog pravilnika o gradnji (CTE).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3 (C2.I3) – Program energetske obnove zgrada

Cilj je ove mjere poduprijeti energetske obnovu ekvivalenta od najmanje 40000 stambenih zgrada i 690 000 m² nestambenih zgrada^{te} poboljšanjem energetske učinkovitosti i integracijom energije iz obnovljivih izvora. Programom se podupire samo energija iz obnovljivih izvora, isključujući fosilna goriva, osigurava veći intenzitet potpore za energetske zajednice i omogućuje pretfinanciranje mjera obnove. Posebne mjere obuhvaćaju poboljšanje energetske učinkovitosti toplinskom izolacijom, uporabu energije iz obnovljivih izvora u sustavima grijanja i hlađenja te poboljšanje sustava rasvjete. Predviđen je kriterij prihvatljivosti da se u prosjeku postigne smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % s pomoću energetske certifikata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C2.I4) – Program obnove i demografski izazovi

Cilj je ove mjere poduprijeti obnovu zgrada u općinama i urbanim područjima s manje od 5000 stanovnika. Mjere uključuju poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, javne opreme i infrastrukture, proizvodnju i potrošnju energije iz obnovljivih izvora, potrošnju vlastite energije i lokalne energetske zajednice vlasnika te održivu mobilnost (kao što su postaje za punjenje električnom energijom). Provode se dvije vrste djelovanja:

- a) Kad je riječ o energetskej učinkovitosti, u stambenim zgradama i u 230000 m² nestambenih zgrada provodi se ekvivalent od^{najmanje} 4300 energetskih obnova, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % potvrđeno energetskim certifikatima.
- b) Najmanje 500 jedinstvenih projekata čiste energije provodi se putem konkurentnih natječaja ili ulaganja lokalnih vlasti u sljedećim područjima: i. ugradnja električne energije ili energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora za javne zgrade ili infrastrukturu (uključujući najmanje 80 % vlastite potrošnje); ii. energetske obnove javnih zgrada ili infrastrukture (postizanje najmanje 30 % uštede primarne energije provjerene energetskim certifikatima); iii. održiva mobilnost (projekti za promjenu načina prijevoza ili električnu mobilnost); iv. smanjenje svjetlosnog onečišćenja poboljšanjem javne rasvjete; i v. lokalna energetska zajednica ili drugi projekti pod vodstvom zajednice u tim općinama.

U tu se svrhu u Službenom listu objavljuju regulatorne osnove i pozivi na potporu ulaganju koji se proširuju na lokalne vlasti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 5 (C2.I5) – Program obnove javnih zgrada

Cilj je ove mjere poduprijeti energetske obnovu u javnim zgradama, među ostalim u javnoj upravi, obrazovanju, socijalnoj skrbi, sportu, zdravstvu, kulturi ili javnim uslugama. Obnavlja se najmanje 1230000 m² javnih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %, što se provjerava energetskim certifikatima. Mjerom se podupiru: i. poboljšanja u korištenju vode, materijala, gospodarenja otpadom i prilagodbe klimatskim promjenama; ii. poboljšanja pristupačnosti zgrada; iii. uklanjanje opasnih tvari i poboljšanje kvalitete zraka u zatvorenim prostorima; i iv. očuvanje zgrada.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 6 (C2.I6) – Program potpore za razvoj pilot-projekata za lokalne akcijske planove španjolskog plana za gradove

Cilj je ove mjere poduprijeti lokalne vlasti u provedbi deset strateških ciljeva španjolskog plana za gradove odobravanjem najmanje 100 lokalnih akcijskih planova. Deset strateških ciljeva španjolskog Plana za gradove su: i. planiranje korištenja zemljišta i njegovo racionalnije korištenje, očuvanje i zaštita; ii. izbjegavanje širenja urbanih područja i oživljavanje postojećih gradova; iii. sprečavanje i smanjenje učinaka klimatskih promjena i otpornosti; iv. održivo korištenje resursa i promicanje kružnog gospodarstva; v. promicanje blizine i održive mobilnosti; (VI) poticanje socijalne kohezije i težnja za ravnopravnošću; (VII.) promicanje i poticanje urbanog gospodarstva; (VIII.) osiguravanje pristupa stanovanju; (IX) predvođenje i promicanje digitalnih inovacija; i x. poboljšanje instrumenata sudjelovanja i upravljanja.

Mjera i. služi kao uzor i vodič drugim lokalnim tijelima u izradi vlastitih akcijskih planova; ii. provesti španjolski plan za gradove s akcijskim planovima na lokalnoj razini; i iii. provesti konkretne projekte u okviru lokalnih akcijskih planova kako bi se istaknuo potencijal španjolskog plana za gradove. Potpora se dodjeljuje putem konkurentnog javnog natječaja te se posebno sastoji od međusektorskih i integriranih projekata sa strateškom vizijom i s pomoću modela upravljanja kojim se osigurava najšire sudjelovanje.

Ulaganja u okviru ove mjere moraju biti dovršena do 31. prosinca 2022.

B.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
21	C2.R1	M	Stupanje na snagu španjolskog Plana za gradove i dugoročne strategije obnove za energetske obnovu u građevinskom sektoru u Španjolskoj	Objava u Službenom listu				DRUGO TROMJESEČJE	2020	Stupanje na snagu španjolskog Plana za gradove kao nacionalne urbane politike kojom će se osigurati integrirano i sveobuhvatno strateško planiranje gradova te ažuriranje dugoročne strategije obnove (LTRS) za energetske obnovu u građevinskom sektoru u Španjolskoj (ERESEE) iz 2020. Svrha je strategije ERESEE postaviti dijagnozu fonda zgrada u Španjolskoj te ukloniti prepreke i stvoriti nove pristupe za povećanje obnove zgrada, poticanje ulaganja u taj sektor, povećanje uštede energije i smanjenje emisija ugljika u skladu s klimatskim ciljevima.
21.a	C2.R2	M	Objava preporuka radnih skupina za provedbu dugoročne strategije obnove u Španjolskoj	Objava preporuka radnih skupina				DRUGO TROMJESEČJE	2023	Objava detaljnih preporuka radnih skupina za provedbu ažurirane dugoročne strategije obnove (LTRS) iz 2020. za energetske obnovu u građevinskom sektoru u Španjolskoj (ERESEE). Svrha je strategije ERESEE postaviti dijagnozu fonda zgrada u Španjolskoj, ukloniti prepreke i stvoriti nove pristupe za povećanje obnove zgrada, poticati ulaganja u taj sektor, povećati uštedu energije i smanjiti emisije ugljika u skladu s klimatskim ciljevima. Za provedbu ERESEE-a osniva se nekoliko radnih skupina kako bi se izradile jasne preporuke za provedbu akcijskog plana za urbanu rehabilitaciju i obnovu. Detaljne preporuke uključuju plan i metodološke smjernice za svaku mjeru koju treba poduzeti i upućene svakom uključenom subjektu (javna uprava, dionici itd.).
22	C2.R3	M	Stupanje na snagu Zakona o stanovanju, uključujući mjere kojima se podupire povećanje stambene ponude u skladu sa zgradama gotovo nulte energije	Odredba Zakona o stanovanju o stupanju na snagu				TROMJESEČJE	2022	Zakon o stanovanju bavit će se raznim instrumentima planiranja, programiranja i suradnje kako bi se osiguralo pravilno ostvarenje prava na pristojno i primjereno stanovanje, uključujući, kao jedan od prioriteta, obnovu i poboljšanje postojećeg stambenog fonda, kao i obnovu i obnovu stambenih okruženja u kojima se nalaze. Zakonom se potiče povećanje ponude cjenovno pristupačnog i socijalnog stanovanja osiguravanjem usklađenosti sa zahtjevima koji su trenutačno utvrđeni za zgrade gotovo nulte energije u skladu s osnovnim dokumentom o štednji energije (DB-HE) Tehničkog pravilnika o zgradama (CTE).
23	C2.R4	M	Stupanje na snagu Zakona o kvaliteti arhitekture i građevinskog okoliša	Odredba Zakona o kvaliteti arhitekture i građevinskog okoliša o stupanju na snagu				TROMJESEČJE	2022	Donošenje Zakona o kvaliteti arhitekture i građevinskog okoliša, uključujući integrirani pristup obnovi kojim će se potaknuti rast fonda zgrada gotovo nulte energije, ne samo među novim zgradama nego i među postojećim zgradama. Zakonom se utvrđuje načelo kvalitete arhitekture i izgrađenog okoliša, utvrđuje okolišna održivost i doprinos postizanju ciljeva energetske učinkovitosti kao jedan od ključnih kriterija procjene i usmjerava potrebna obnova stambenog fonda prema integriranom pristupu obnovi.
24	C2.R5	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o uredima za obnovu	Odredba Kraljevskog dekreta o				TROMJESEČJE	2021	Donošenje Kraljevskog dekreta kojim se utvrđuje područje primjene ureda za obnovu („jedinstvene kontaktne točke”) i njihovo financiranje. Održava se sektorska

			(„jedinstvene kontaktne točke”)	uredima za obnovu o stupanju na snagu				SEČ JE		stambena konferencija, a faza informiranja javnosti i drugi pravni postupci dovršavaju se prije finalizacije Kraljevske uredbe.
25	C2.R6	M	Stupanje na snagu izmjena horizontalnog zakona o vlasništvu kako bi se olakšalo financiranje rehabilitacije	Odredba horizontalnog zakona o vlasništvu o stupanju na snagu				TRO MJE SEČ JE	2022	Izmjene Zakona 49/1960 (Horizontalni zakon o vlasništvu) od 21. srpnja o suvlasništvu radi promicanja obnove i poboljšanja zgrada u zajednicama vlasnika te pristupa financiranju. Cilj je izmjene olakšati zajednicama vlasnika donošenje odluka o izvođenju radova obnove zgrada kojima se doprinosi poboljšanju energetske učinkovitosti i olakšati pristup bankovnom financiranju.
26	C2.I1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o regulatornom okviru za provedbu programa obnove; i Kraljevska uredba sa zakonskom snagom kojom se uređuju poticaji za porez na osobni dohodak za potporu programu	Odredba Kraljevskog dekreta i Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o stupanju na snagu				TRO MJE SEČ JE	2021	Donošenje kraljevskog dekreta kojim se definira regulatorni okvir za provedbu programa obnove; i Kraljevsku uredbu sa zakonskom snagom kojom se uređuju poticaji za porez na osobni dohodak za potporu programu. Kraljevskom uredbom kojom se utvrđuje regulatorni okvir utvrđuju se tehnički zahtjevi kako bi se osiguralo poštovanje prosječnog smanjenja potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora od 30 %. Održava se Sektorska konferencija o stanovanju, a faza informiranja javnosti i drugi pravni postupci dovršavaju se prije dovršetka Kraljevske uredbe.
27	C2.I1	T	Završetak aktivnosti obnove stambenih objekata ili odluka o dodjeli potpore za provedbu aktivnosti obnove stambenih objekata kojima se u prosjeku postiže ili nastoji postići smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 231000 aktivnosti u najmanje 160000 jedinstvenih stambenih objekata)		Broj	0	231 000	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2024	Najmanje 231000 aktivnosti obnove stambenih objekata ili odluka o dodjeli potpore za provedbu tih aktivnosti u najmanje 160000 dovršenih jedinstvenih stambenih objekata, kojima se u prosjeku nastoji postići smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 % (kumulativno). Za potrebe pokazatelja pojam stambenog prostora mora biti u skladu s definicijom Eurostata („Stamb je soba ili komplet soba, uključujući pribor, lobi i hodnike, u trajnoj zgradi ili strukturno odvojenom dijelu zgrade koji je na način na koji je izgrađen, obnovljen ili prenamijenjen za stanovanje jednog privatnog kućanstva tijekom cijele godine”) i može uključivati, prema potrebi, socijalno ili javno stanovanje. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada. Broj aktivnosti sanacije stambenog prostora određuje se kao zbroj svih aktivnosti poboljšanja i sanacije (unutar razgraničenih četvrti, na razini zgrada ili stanovanja) koje su provedene ili za koje je potpora dodijeljena administrativnom odlukom, provedbom jedne od linija potpore (potpuna obnova ili građevinski elementi) ili poreznih poticaja. Prosječni postotak uštede potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora za potrebe usklađivanja s minimalnom vrijednošću od 30 % dobiva se ponderiranjem skupa aktivnosti sanacije s iznosom potpore ili financiranja primijenjenog u okviru plana za oporavak i otpornost. Taj pokazatelj uključuje mjere poboljšanja i obnove u svim općinama, bez obzira na njihovu veličinu. Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebni su energetski

										certifikati dovršenih radova koji su objedinjeni kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije.
28	C2.I1	T	Hektari zemljišta na područjima ili četvrtima koji podliježu obnovi, uz prosječno smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %		Broj (hektari)	0	600	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Dovršeno je najmanje 600 hektara zemljišta na područjima ili četvrtima koji podliježu obnovi. Ta brojka uključuje površinu onih okruga ili urbanih područja koji su bili predmet mjera na temelju sporazuma u okviru programa. Mjere se provode osiguravanjem tehničkih zahtjeva kako bi se osigurala usklađenost s prosječnim smanjenjem potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora u obnovi zgrada od 30 %. Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebni su energetske certifikati dovršenih radova koji su objedinjeni kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije.
29	C2.I1	T	Završetak aktivnosti obnove stambenih objekata kojima se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 410000 mjera u najmanje 285000 jedinstvenih stambenih objekata)		Broj	231 000	410 000	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Dovršeno je najmanje 410000 aktivnosti obnove stambenih objekata u najmanje 285000 jedinstvenih stambenih objekata, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (kumulativno). Za potrebe pokazatelja pojam stambenog prostora mora biti u skladu s definicijom Eurostata („Stamb je soba ili komplet soba, uključujući pribor, lobi i hodnike, u trajnoj zgradi ili strukturno odvojenom dijelu zgrade koji je na način na koji je izgrađen, obnovljen ili prenamijenjen za stanovanje jednog privatnog kućanstva tijekom cijele godine”) i može uključivati, prema potrebi, socijalno ili javno stanovanje. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada. Broj rehabilitacija stambenih objekata određuje se kao zbroj svih aktivnosti poboljšanja i obnove (unutar razgraničenih četvrti, na razini zgrada ili stanovanja) koje se provode provedbom jedne od linija pomoći (potpuna obnova ili građevinski elementi) ili poreznih poticaja. Prosječni postotak uštede potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora za potrebe usklađivanja s minimalnom vrijednošću od 30 % dobiva se ponderiranjem skupa aktivnosti sanacije s iznosom potpore ili financiranja primijenjenog u okviru plana za oporavak i otpornost. Taj pokazatelj uključuje mjere poboljšanja i obnove u svim općinama, bez obzira na njihovu veličinu. Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebni su energetske certifikati dovršenih radova koji su objedinjeni kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2024.)
30	C2.I2	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o definiranju regulatornog okvira za provedbu programa o energetske učinkovitim socijalnim stanovima za najam u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti	Odredba Kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				TRO MJE SEČ JE	2021	Donošenje Kraljevske uredbe kojom se definira regulatorni okvir za provedbu Programa o energetske učinkovitim socijalnim stanovima za najam u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti. Kraljevskom uredbom utvrđuju se tehnički zahtjevi kako bi se u izgradnji zgrada osigurao cilj postizanja potražnje za primarnom energijom za najmanje 20 % manje od zahtjeva za zgrade gotovo nulte energije u skladu s nacionalnim smjernicama. U tu je svrhu potrebno ograničiti vrijednost potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora na 80 % granične vrijednosti utvrđene u odjeljku HE 0 osnovnog dokumenta o štednji energije (DB-HE) Tehničkog pravilnika o zgradama (CTE). Održava se Sektorska konferencija o

										stanovanju, a faza informiranja javnosti i drugi pravni postupci dovršavaju se prije dovršetka Kraljevske uredbe.
31	C2.I2	T	Novi stambeni objekti izgrađeni za socijalni najam ili po pristupačnim cijenama u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti		Broj	0	20 000	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Najmanje 950000000 EUR dodijeljenih bespovratnih sredstava za dovršetak najmanje 20000 stambenih objekata za socijalni najam ili po pristupačnim cijenama u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti. Brojka od 20000 stambenih objekata odgovara broju stambenih objekata za koje će se dovršiti izgradnja i odnosi se na socijalnu najamninu po pristupačnim cijenama, što je potvrđeno potvrdom ili dokazom o završetku i korištenju stanova od strane nadležnog tijela. Osim toga, usklađenost sa zahtjevom da se vrijednost potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora ograniči na 80 % granične vrijednosti utvrđene u odjeljku HE 0 osnovnog dokumenta o štednji energije (DB-HE) Tehničkog pravilnika o zgradi (CTE) osigurava se energetskim certifikatom.
32	C2.I3	M	Dodjela obnova za stambene i nestambene zgrade, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %	Zbirne odluke autonomnih zajednica o koncesiji				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2023	Ekvivalent od najmanje 40000 obnove stambenih objekata i 690 000 m ² dodijeljenih nestambenih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %. Ekvivalentnost se definira u odnosu na odgovarajuću prosječnu ostvarenu uštedu energije po m ² za svaku vrstu intervencije. Za potrebe pokazatelja pojam stambenog prostora mora biti u skladu s definicijom Eurostata („Stamba je soba ili komplet soba, uključujući pribor, lobi i hodnike, u trajnoj zgradi ili strukturno odvojenom dijelu zgrade koji je na način na koji je izgrađen, obnovljen ili prenamijenjen za stanovanje jednog privatnog kućanstva tijekom cijele godine”) i može uključivati, prema potrebi, socijalno ili javno stanovanje. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada.
33	C2.I3	M	Završetak obnove stambenih i nestambenih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %	Zbirni energetski certifikati dovršenih radova—				DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Ekvivalent od najmanje 40000 stambenih objekata i 690 000 m ² nestambenih zgrada obnovljenih, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %. Ekvivalentnost se definira u odnosu na odgovarajuću prosječnu ostvarenu uštedu energije po m ² za svaku vrstu intervencije. Za potrebe pokazatelja pojam stambenog prostora mora biti u skladu s Eurostatovom definicijom „stambe je soba ili komplet soba, uključujući njezine dodatke, lobije i hodnike, u trajnoj zgradi ili strukturno odvojenom dijelu zgrade koji je, na način na koji je izgrađen, obnovljen ili prenamijenjen, namijenjen za stanovanje jednog privatnog kućanstva tijekom cijele godine” i može uključivati, prema potrebi, socijalno ili javno stanovanje. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada. Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebni su energetski certifikati dovršenih radova koji su objedinjeni kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije.
34	C2.I4	M	Dovršena obnova stambenih i nestambenih					DR UG	2026	Ekvivalent od najmanje 4300 stambenih objekata i 230 000 m ² nestambenih zgrada (uključujući javne, privatne ili socijalne zgrade) obnovljenih u općinama i urbanim

			zgrada u općinama s manje od 5000 stanovnika, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %					O TRO MJE SEČ JE		područjima s manje od 5000 stanovnika, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %. Ekvivalentnost se definira u odnosu na odgovarajuće prosječne ostvarene uštede energije po m ² svake vrste intervencije. Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebni su energetske certifikati dovršenih radova koji su objedinjeni kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije.
35	C2.I4	T	Projekti čiste energije u općinama s manje od 5000 stanovnika		Broj	0	500	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Dovršeno je najmanje 500 jedinstvenih projekata čiste energije na lokalnoj razini u općinama s manje od 5000 stanovnika. Svojstva: Projekti, uključujući projekte koje su lokalna tijela dodijelila u konkurentnim natječajima ili ulaganja, u odabiru ili kombinaciji sljedećeg: — Ugradnja električne energije ili grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora za javne zgrade ili infrastrukturu (uključujući najmanje 80 % vlastite potrošnje). Može uključivati centralizirano grijanje/hlađenje. — Energetska obnova javnih zgrada ili infrastrukture (postizanje najmanje 30 % uštede primarne energije) — Održiva mobilnost (projekti za promjenu načina prijevoza ili električnu mobilnost) — Smanjenje svjetlosnog onečišćenja poboljšanom javnom rasvjetom — Lokalna energetska zajednica ili drugi projekti pod vodstvom zajednice u tim općinama.
36	C2.I5	T	Dovršetak obnove javnih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 290000m ²)		Broj (m ²)	0	290 000	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2024	Najmanje 290 000 m ² (kumulativno) obnovljenih javnih zgrada čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %. Provjera potvrda o završetku radova ili potvrda o prihvatu radova (autonomnih zajednica) ili popratnih dokumenata svake općine koja ih prima, kako je utvrđeno u članku 30. Zakona o subvencijama (38/2003), provjerava se nakon završetka projekta (EELL). Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebno je energetsko certificiranje dovršenih radova i objединiti ih kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije.
37	C2.I5	T	Dovršetak obnove javnih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 1230000m ²)		Broj (m ²)	290 000	1 230 000	DR UG O TRO MJE SEČ JE	2026	Najmanje 1 230 000 m ² (kumulativno) obnovljenih javnih zgrada čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %. Provjera potvrda o završetku radova ili potvrda o prihvatu radova (autonomnih zajednica) ili popratnih dokumenata svake općine koja ih prima, kako je utvrđeno u članku 30. Zakona o subvencijama (38/2003), provjerava se nakon završetka projekta (EELL). Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebno je energetsko certificiranje dovršenih radova i objединiti ih kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2024.)
38	C2.I6	T	Akcijski planovi u okviru španjolskog plana za gradove		Broj	0	100	ČET VRT O TRO MJE	2022	Najmanje 100 općina mora imati odobrenje lokalnog akcijskog plana (gradska strategija) i kriterije utvrđene u španjolskom planu za gradove, koji obuhvaća procjenu i smjerove djelovanja u skladu s njegovim deset strateških ciljeva.

								SEČ		
								JE		

B.3. Opis reformi i ulaganja za zajam

Reforma 7. (C2.R7) – Program mjera za promicanje ponude stambenih prostora za najam

Cilj je ove mjere promicati povećanje ponude stambenih prostora za najam, posebno u fondu socijalnih stanova i u gradovima u kojima je došlo do većeg povećanja cijena.

Kako bi se riješio taj problem, mjera uključuje:

- izmjenju pročišćenog teksta Zakona o rehabilitaciji zemljišta i urbane rehabilitacije, odobrenu Kraljevskim zakonodavnim dekretom 7/2015 od 30. listopada, kojom će se uvesti mjere usmjerene na ubrzanje postupaka urbanističkog planiranja povezanih s aktivnostima obnove zgrada i izgradnjom zgrada za potrebe socijalnih stanova;
- objavljivanje vodiča s preporukama i najboljim praksama koji će služiti kao upućivanje na pojednostavnjenje i ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola za urbanističko planiranje poticanjem i. razmjene znanja i iskustava među upravama na lokalnoj, regionalnoj i središnjoj razini, ii. mjera za sistematizaciju i optimizaciju procesa i iii. budućeg razvoja pilot-projekata u različitim teritorijalnim kontekstima.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje 7 (C2.I7) – Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u Instrument, kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju za izgradnju i obnovu energetski učinkovitog socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja te kako bi se razvila tržišta kapitala u tim područjima. Instrument djeluje davanjem zajmova privatnom sektoru izravno ili putem posrednika, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 4 000 000 000 EUR. Svaki krajnji korisnik u okviru ove mjere može primiti i dodatnu potporu u obliku bespovratnih sredstava u okviru Programa za izgradnju socijalnih stanova u energetski učinkovitim zgradama (C2.I2) u mjeri u kojoj ona ne pokriva iste troškove.

Instrumentom upravlja Instituto de Crédito Oficial (ICO) kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Izravni zajmovi za izgradnju energetski učinkovitih zgrada. Zgrade moraju postići najmanje 20 % nižu potrošnju primarne energije od energetskih zahtjeva zgrade gotovo nulte energije iz nacionalnih smjernica.
- Izravni zajmovi za obnovu postojećih zgrada. Obnova dovodi do smanjenja potrošnje primarne energije iz neobnovljivih izvora za najmanje 30 %.
- Linija posredovanja: linija posredovanja sastoji se od zajmova koje ICO daje komercijalnim bankama, koje zatim dodjeljuju zajmove krajnjim korisnicima za izgradnju energetski učinkovitih zgrada ili obnovu postojećih zgrada.

Izgrađene i/ili obnovljene zgrade moraju se koristiti za socijalnu ili cjenovno pristupačnu najamninu ili prenijeti u uporabu za socijalnu i cjenovno pristupačnu najamninu na razdoblje od najmanje 50 godina. Kriteriji za određivanje socijalne i cjenovno pristupačne najamnine utvrđeni su u okviru 6. programa Kraljevskog dekreta 853/2021.

Kako bi se provela ulaganja u Instrument, Španjolska i ICO potpisuju provedbeni sporazum koji uključuje sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: konačnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Kad je riječ o posredničkim ulaganjima, konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.
2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c. Zabrana refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. U slučaju zajmova: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.⁵aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁶, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama⁷ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁸.
 - ii. Politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 - e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom, slobodna struktura za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s politikom ulaganja Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

⁵Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

⁶Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁷To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje su dokazi dostavljeni na razini postrojenja

⁸To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

4. Zahtjevi za praćenje, reviziju i kontrolu, uključujući:

- Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
- Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
- Obvezu provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu i Mehanizmu za oporavak i otpornost prije nego što se obveže na financiranje operacije.
- Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s planom revizije ICO-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima u pogledu klimatskih ciljeva; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik nadzire je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivih provedbenih sporazuma i sporazuma o financiranju.

5. Zahtjevi za ulaganja u području klime koja provodi partner u provedbi: najmanje 2 122 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam doprinosi klimatskim ciljevima u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.⁹

6. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: ICO odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.

7. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: ICO potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se navode kao prilog provedbenom sporazumu. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Fond djeluje, uključujući:

- Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi mutatis mutandis u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
- Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji mutatis mutandis podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

B.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

⁹Krajnji korisnici zajmova, participativnih zajmova, projektnih obveznica, jamstava ili jednakovrijednih instrumenata povezanih s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
STUPANJ 2.	C2.R7	M	Stupanje na snagu izmjene pročišćenog teksta Zakona o obnovi zemljišta i urbane rehabilitacije	Odredba revidiranog zakona o stupanju na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2025	Stupanje na snagu izmjene pročišćenog teksta Zakona o zemljišnoj rehabilitaciji i urbanoj rehabilitaciji odobrene Kraljevskim zakonodavnim dekretom 7/2015 od 30. listopada. Izmjenom će se uvesti mjere usmjerene na ubrzanje postupaka urbanističkog planiranja povezanih s aktivnostima obnove zgrada i izgradnjom zgrada za potrebe socijalnih stanova.
L3	C2.R7	M	Objava vodiča o najboljoj praksi za pojednostavnjenje i racionalizaciju postupaka izdavanja dozvola za planiranje	Objava na internetu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2025	Objavljivanje vodiča s preporukama i najboljim praksama koji će služiti kao upućivanje na pojednostavnjenje i ubrzanje postupaka izdavanja dozvola za urbanističko planiranje poticanjem i. razmjene znanja i iskustava među upravama na lokalnoj, regionalnoj i središnjoj razini, ii. mjera za sistematizaciju i optimizaciju procesa i iii. budućeg razvoja pilot-projekata u različitim teritorijalnim kontekstima.
L4	C2.I7	M	Provedbeni sporazum	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi				ČE TV RT O TR OM JES EČJ E	2023	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi.
L5	C2.I7	T	Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (I)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju		0	40 %	DR UG O TR OM JES EČJ E	2025	ICO i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju sporazume o zakonitom financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 40 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). ICO sastavlja izvješće s pojedinostima o postotku tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L6	C2.I7	T	Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (II.)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju		40 %	100 %	TR OM JES EČJ E	2026	ICO i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju sporazume o zakonitom financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 53 % tog financiranja namijenjeno je klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L7	C2.I7	M	Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				TR OM JES EČJ E	2026	Španjolska u instrument ICO prenosi 4 000 000 000 EUR.

C. KOMPONENTA 03: EKOLOŠKA I DIGITALNA TRANSFORMACIJA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENOG SUSTAVA I SUSTAVA RIBARSTVA

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost poboljšava se održivost, konkurentnost i otpornost poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva na gospodarskom, ekološkom i socijalnom planu. Kako bi se ostvario taj cilj, ulaganja i reforme uključeni u tu komponentu španjolskog plana za oporavak i otpornost usmjereni su na sljedeće elemente:

- a) Poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja;
- b) poticanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva;
- c) donošenje strategije za promicanje digitalizacije u poljoprivredno-prehrambenom i ruralnom sektoru u cjelini; žalitelj
- d) poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije sektora ribarstva.

Komponenta se odnosi na preporuke po državama članicama o promicanju ulaganja u inovacije i energetske učinkovitost (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.), poboljšanju pristupa digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.) te o promicanju javnih i privatnih ulaganja i poticanju zelene tranzicije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

C.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C3.R1) – Izmjena pravila kojima se uređuju trgovinski odnosi u prehrambenom lancu, uključujući izmjenu Zakona 12/2013 od 2. kolovoza 2007. o mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca

Cilj je ove mjere poboljšati funkcioniranje prehrambenog lanca izmjenom nacionalnog zakonodavstva kojim se uređuju trgovinski odnosi u prehrambenom lancu (Zakon 12/2013), uključujući prenošenje Direktive (EU) 2019/633, ali i šire. Mjera obuhvaća barem sljedeće:

- a) Proširenje područja primjene prava uključivanjem i. trgovinskih odnosa i na države članice i na treće zemlje kad god se gospodarski subjekt nalazi u Španjolskoj i ii. sirovina i drugih proizvoda obuhvaćenih Prilogom I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije;
- b) proširenje minimalnog sadržaja ugovora o hrani uključivanjem i. ugovornih kazni, ii. iznimaka zbog više sile i iii. upućivanja na zahtjev za posredovanje uključenih strana radi rješavanja slučajeva nepostizanja dogovora;
- c) proširenje popisa nepoštenih poslovnih praksi kao što su jednostrana izmjena ugovora u pogledu obujma ili povrat neprodanih proizvoda; žalitelj
- d) prepoznavajući Agenciju za informiranje i kontrolu hrane kao tijelo odgovorno za uspostavu i razvoj sustava kontrole potrebnog za provjeru usklađenosti sa zakonodavstvom na nacionalnoj razini te kao kontaktnu točku za suradnju među provedbenim tijelima, kao i s Europskom komisijom i autonomnim zajednicama u njihovim teritorijalnim područjima.

Mjerom se dopunjuje i. Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 5/2020 od 25. veljače 2020., kojom su donesene hitne mjere u pogledu poljoprivrede i hrane, i ii. Zakon 8/2020 o izmjeni Zakona 12/2013 o hitnim mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma 2. (C3.R2) – Razvoj i revizija regulatornog okvira za okolišnu održivost stočarstva

Tom se mjerom poboljšava okolišna održivost stočarstva razvojem i revizijom zakonodavnog okvira kako slijedi:

- a) Razvoj općeg registra najboljih raspoloživih tehnika (NRT-i) kako bi se olakšali izračuni emisija onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova (GHG) na svinjogojskim i peradarskim gospodarstvima, kao i obuhvaćanje drugih podataka o okolišu. Njime se osigurava bolja procjena usklađenosti uzgajivača s obvezama u pogledu emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari.
- b) Postupnom revizijom zakonodavstva o planiranju u sektoru stočarstva, kojim se utvrđuju zahtjevi u pogledu lokacije, udaljenosti, veličine, zdravstvenih uvjeta, biosigurnosti te infrastrukture za okoliš i dobrobit životinja na poljoprivrednim gospodarstvima u sektorima koji ga već imaju (uzgoj svinja), kao i uspostavom novog regulatornog okvira u sektorima (poljoprivrede), koji još nisu bili regulirani. Utvrđuje pojedinačne sektorske obveze smanjenja emisija, utvrđujući zahtjeve u skladu s njihovim doprinosom proizvodnji onečišćujućih tvari, primjenjujući načelo proporcionalnosti.

Mjera uključuje obje zakonodavne odredbe, koje će biti objavljene do kraja 2022. Predviđa se i da će provedba općeg registra NRT-ova biti operativna za svinjogojska i peradarska gospodarstva do 31. prosinca 2023. Revidirano zakonodavstvo o planiranju primjenjuje se postupno u roku od otprilike dvije godine od njegove objave.

Osim toga, cilj je te mjere:

- a) Poboljšanje biosigurnosti prijevoza stoke u odnosu na prenosive bolesti životinja. Novom uredbom digitalizacija i nove tehnologije uključuju se u vozila koja se upotrebljavaju kao prijevozna sredstva te centri za čišćenje i dezinfekciju.
- b) Reguliranje upotrebe antibiotika u vrstama od interesa za stoku primjenom metode za izračun redovite i tromjesečne potrošnje antibiotika po stočarskom gospodarstvu i nacionalnog referentnog pokazatelja. U Uredbi se opisuju mjere koje treba poduzeti na temelju rezultata. Zakonodavstvo ima prijelazno razdoblje od jedne godine za ona stočarska gospodarstva koja nemaju obvezu imati integrirani sustav upravljanja u svojem sektorskom zakonodavstvu.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 3. (C3.R3) – Zakonodavni okvir o održivoj prehrani u poljoprivrednim tlima i zakonodavstvo o onečišćenju poljoprivrednog podrijetla

Cilj je ove mjere regulirati gnojidbu u poljoprivredi kako bi se dosljedno uklonili različiti izvori unosa hranjivih tvari u poljoprivredna tla. Osim toga, pruža tehničke savjete poljoprivrednicima kako bi im se pomoglo da ispune pravne zahtjeve i racionaliziraju gnojidbu. To: i. rješavanje negativnih učinaka klimatskih promjena; ii. smanjiti onečišćenje voda nitratima i fosfatima poljoprivrednog podrijetla; i iii. poboljšati kvalitetu zraka.

Predloženi zakonodavni okvir povezan je s drugim pravnim instrumentom: nacrt Kraljevskog dekreta o zaštiti voda od raspršenog onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (koji će

zamijeniti Kraljevski dekret 261/1996 od 16. veljače). Također je povezan s izradom akcijskog plana za sprečavanje, ispravljanje i smanjenje raspršenog onečišćenja uzrokovanog nitratima, posebno iz poljoprivrednih izvora. Tom se mjerom uvodi Kraljevska uredba kojom se prenosi Direktiva 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora, kojom se postavljaju ambiciozniji ciljevi od Direktive o nitratima i povećava konvergencija s ciljevima planiranja voda u skladu s Okvirnom direktivom o vodama.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2023.

Reforma 4. (C3.R4) – Poticanje upravljanja španjolskim navodnjavanjem i održivog upravljanja njime

Cilj je ove mjere uspostaviti mehanizam upravljanja na nacionalnoj razini kako bi se svim predmetnim sektorima i razinama javnih tijela omogućila suradnja u području navodnjavanja. To uključuje okolišnu održivost, provedbene kriterije i aspekte povezane s primjenjivim zakonodavstvom. Mjerom se uspostavlja opservatorij za održivost navodnjavanja u Španjolskoj kako bi se pružili podaci o gospodarskim, socijalnim i okolišnim učincima navodnjavanja na tom području.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 5. (C3.R5) – Provedba akcijskog plana II. Strategije za digitalizaciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i ruralnih područja

Tom se mjerom nastoji nastaviti provedba španjolske strategije za digitalizaciju poljoprivredno-prehrambenih i ruralnih područja, koju je španjolska vlada donijela u ožujku 2019. Mjerom se utvrđuje drugi akcijski plan kojim se odgovara na tri temeljna cilja strategije: i. smanjenje digitalnog jaza; ii. promicanje uporabe podataka; i iii. poticanje poslovnog razvoja i novih poslovnih modela.

Mjerom se nastavlja podupirati donošenje i uključivanje digitalnih procesa i vještina u gospodarsku aktivnost povezanu s ruralnim područjima i njihovom društvenom strukturom. Mjerom se osmišljava, razrađuje i provodi drugi akcijski plan strategije digitalizacije poljoprivredno-prehrambenog sektora i ruralnih područja.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 6. (C3.R6) – Revizija nacionalnog regulatornog okvira za reguliranje održivog ribarstva

Cilj je ove mjere: i. poticanje integracije gospodarske i socijalne održivosti u upravljanje ribarstvom; ii. pružiti veću pravnu sigurnost svim akterima u sektoru ribarstva; i iii. osigurati veću transparentnost, modernizaciju i digitalizaciju u upravljanju ribarstvom. Mjerom se uzimaju u obzir ciljevi politika i izazova EU-a, uključujući reformu zajedničke ribarstvene politike, strategiju za bioraznolikost do 2030., morske strategije i ciljeve održivog razvoja.

Kako bi se postigli ti ciljevi, mjerom se postiže sljedeće:

- a) Revizija postojećeg Zakona o ribarstvu kako bi ga se uskladilo s novim kriterijima održivosti i istraživačkim potrebama u području ribarstva;
- b) ažuriranje upravljanja različitim alatima, metodama i popisima nacionalnih ribolovnih područja kraljevskim dekretom; žalitelj
- c) provedba zakona za modernizaciju sustava kontrole, inspekcije i sankcioniranja u području ribarstva.

Objava kraljevskog dekreta o poboljšanju upravljanja različitim alatima, metodama i pritužbama nacionalnih ribolovnih područja predviđena je do 30. lipnja 2022.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 1 (C3.I1) – Plan za poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja

Cilj je ove mjere poboljšati učinkovitost i održivost navodnjavanja nizom odabranih mjera. Njime se promiču uštede vode i energetska učinkovitost u aktivnostima navodnjavanja. Te mjere uključuju:

- a) Osvremenjivanje djelovanja, uključujući barem: i. djelovanja na područjima kojima se površinske ili podzemne vode zamjenjuju nekonvencionalnim vodnim resursima (kao što su obnovljena voda u skladu s Uredbom (EU) 2020/741 i desalinizirana voda u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete 2021/C58/01) u okviru postupka modernizacije; i ii. mjere kojima se povećavaju uštede vode ili postiže daljnje smanjenje potražnje za vodom ili veće uštede energije;
- b) osuvremenjivanje sustava navodnjavanja s utjecajem na energiju, uključujući i. povlašteni tretman mjera kojima za njihov rad nije potrebna električna energija pred onima kojima je potrebna ili kojima je potrebna energija iz obnovljivih izvora; i ii. mjere modernizacije za olakšavanje energetske samodostatnosti, uključujući uporabu energije iz obnovljivih izvora; žalitelj
- c) poticanje novih tehnologija, kao što su: i. mjere kojima se omogućuju više razine provedbe novih tehnologija i inovacija kako bi se postiglo učinkovitije navodnjavanje; i ii. mjere kojima se predlaže viši stupanj intenziteta u modernizaciji navodnjavanja.

Provedbu mjere provodi javno poduzeće *Sociedad Estatal de Infraestructuras Agrarias* (SEIASA). U tu svrhu sporazumom između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i SEIASA-e regulirat će se sustav javnog/privatnog financiranja za ulaganja u modernizaciju navodnjavanja, kriteriji odabira projekata, postupci provedbe plana te popis aktivnosti koje treba provesti. Taj popis djelovanja uključuje barem sljedeće:

- a) Zamjena upotrebe podzemnih ili površinskih voda nekonvencionalnim vodnim resursima (obnovljena voda ili desalinizirana voda u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01));
- b) provedbu vodoregulacijskih sustava (rezervati) koji omogućuju gravitacijsko navodnjavanje;
- c) zamjena jaraka na otvorenom podzemnim cijevima;
- d) konstrukcija sustava za filtriranje i crpljenje; žalitelj
- e) ugradnju brojila i sustava daljinskog upravljanja.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, desalinizirana voda proizvodi se primjenom najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru. Sve aktivnosti navodnjavanja provode se u skladu s Okvirnom direktivom o vodama, potrebne procjene utjecaja na okoliš provode se u skladu s direktivama 2009/147/EZ i 92/43/EEZ te se provode potrebne mjere ublažavanja za zaštitu okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C3.I2) – Plan za poticanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva (I): Modernizacija laboratorija za zdravlje životinja i biljaka

Ovom se mjerom poboljšava sigurnost opskrbe hranom u poljoprivrednom sektoru i sektoru stočarstva osiguravanjem brzog djelovanja kao odgovor na izbijanje bolesti životinja, uključujući bolesti koje pogađaju ljude, kao i organizama štetnih za bilje izgradnjom objekata s biosigurnošću 3. razine. Konkretno, mjerom se osigurava početak rada sljedećih postrojenja:

- a) laboratorij za biološku sigurnost razine 3 (LSCA-Santa Fe);
- b) objekt za biološku sigurnost životinja razine 3 (LCV-Algete); žalitelj
- c) nacionalni laboratorij za biljno zdravlje u Lugu.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3 (C3.I3) – Plan za poticanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva (II): Jačanje izgradnje kapaciteta i sustava biosigurnosti u rasadnicima, centrima za čišćenje i dezinfekciju

Tom se mjerom jača sprečavanje i zaštita od bolesti životinja i organizama štetnih za bilje čija se učestalost povećala zbog klimatskih promjena poboljšanjem izgradnje kapaciteta i biosigurnosnih sustava u rasadnicima te centrima za čišćenje i dezinfekciju. Njime se jačaju biosigurnosni sustavi u objektima za proizvodnju biljnog reproduksijskog materijala, koji imaju važnu ulogu u dobivanju materijala bez štetnih organizama uz smanjenje upotrebe sredstava za zaštitu bilja.

Potpora je u obliku potpore za ulaganje usmjerene na poljoprivredna gospodarstva s biljnim reproduksijskim materijalom i centre za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava za žive životinje. Konkretno, predviđena su bespovratna sredstva za tehnološki napredak tih objekata automatizacijom, robotizacijom i ugradnjom novih sustava čišćenja i dezinfekcije, kao što je toplinska dezinfekcija.

Mjera uključuje jačanje najmanje 465 centara za čišćenje i dezinfekciju te centara za proizvodnju biljnog reproduksijskog materijala s povećanim sustavima osposobljavanja i biosigurnosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. rujna 2024.

Ulaganje 4. (C3.I4) – Plan za poticanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva (III): Ulaganja u preciznu poljoprivredu, energetska učinkovitost i kružno gospodarstvo u poljoprivrednom i stočarskom sektoru

Ovom se mjerom promiču održivost i konkurentnost sektora poljoprivrede i stočarstva ulaganjima u: i. precizna poljoprivredu; ii. energetska učinkovitost; iii. kružno gospodarstvo; i iv. uporabi energije iz obnovljivih izvora.

Konkretnije, ulaganja se odnose na sljedeće:

- a) Provedba novih sustava za gospodarenje poljoprivrednim otpadom te stočnim otpadnim vodama i njihovim nusproizvodima, uključujući strukturne reforme;
- b) modernizacija staklenika, kako njihovih instalacija tako i opreme;
- c) promicanje uporabe bioplinova i obnovljivih izvora energije; žalitelj
- d) prikupljanje podataka u stvarnom vremenu s pomoću senzora koji omogućuju primjenu precizne poljoprivrede i tehnologije na poljoprivrednim gospodarstvima, što uključuje uvođenje satelitskih navigacijskih sustava (GNSS) i geolokaciju u stočarstvu.

Mjera se provodi u obliku pojedinačnih ili zajedničkih ulaganja u poljoprivredna gospodarstva ili društva koja pružaju poljoprivredne usluge. Najmanje 5000 poljoprivrednih gospodarstava mora

završiti projekte za preciznu poljoprivredu, energetska učinkovitost, kružno gospodarstvo i uporabu obnovljive energije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 5 (C3.I5) – Strategija za digitalizaciju poljoprivredno-prehrambenog i šumarskog sektora te ruralnog okoliša: razvoj mjera za potporu digitalizaciji i poduzetništvu poljoprivredno-prehrambenog i šumarskog sektora te ruralnog okoliša

Tom se mjerom utvrđuju djelovanja u Strategiji za digitalizaciju poljoprivredno-prehrambenog, šumarskog i ruralnog sektora, koju je španjolska vlada donijela u ožujku 2019., te u svojem drugom akcijskom planu za razdoblje 2021. – 2023. Djelovanja uključuju:

- a) Posebnu liniju financijske potpore za MSP-ove u poljoprivredno-prehrambenom sektoru za poticanje inovativnih i digitalnih poslovnih projekata, koja će se provoditi davanjem participativnih zajmova;
- b) digitalnoinovacijsko središte za poduzeća u poljoprivredno-prehrambenom sektoru koje će se provoditi putem internog ugovora i javne nabave putem konkurentnog javnog nadmetanja;
- c) opservatorij za digitalizaciju u poljoprivredno-prehrambenom sektoru putem sporazuma o partnerstvu između MAPA-a i tijela za suradnju; žalitelj
- d) platforma savjetnika za sustav znanja i informacija u poljoprivredi (AKIS) koja će funkcionirati kao alat za poticanje prijenosa znanja i informacija među sudionicima AKIS-a, koja će se provoditi putem dvaju internih ugovora.

U okviru mjere najmanje 60 poljoprivredno-prehrambenih MSP-ova provodi inovativne i digitalne poslovne projekte koji moraju biti u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i koji će se do kraja 2023. financirati participativnim zajmovima.

Kako bi se osigurala usklađenost mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane i *Empresa Nacional de Innovación* (ENISA) i naknadnom investicijskom politikom financijskog instrumenta:

- i. zahtijevaju primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU; žalitelj
- ii. isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁰; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih

¹⁰ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

vrijednosti¹¹; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹² i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹³; i iv. djelatnosti i imovinu kod kojih dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu;

- iii. zahtijevati od ENISA-e da provjeri usklađenost projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Ne podupiru se aktivnosti povezane s hvatanjem i skladištenjem ugljika.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 6 (C3.I6) – Plan za promicanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije u sektoru ribarstva (I): Modernizacija mreže morskih rezervi od interesa za ribarstvo

Cilj je ove mjere modernizirati mrežu morskih rezervi od interesa za ribarstvo sljedećim mjerama:

- a) Nabavu dvaju pomoćnih plovila posebne namjene kako bi se osigurala kontrola i nadzor aktivnosti koje se provode u pričuvi;
- b) uvođenje informacijske i komunikacijske tehnologije kako bi se omogućila kontrola i praćenje rezervi, stjecanjem barem dronova s dovoljnom snagom kako bi se omogućile aktivnosti kontrole i praćenja te optimizirala postojeća sredstva;
- c) proširenje mreže rezervi stvaranjem nove pomorske rezerve; žalitelj
- d) ažuriranje postojećeg pomorskog rezervata *Isla de Alborán* i njegovo okruženje kako bi se olakšao pristup, poboljšala njegova energetska učinkovitost te kako bi ga se opremilo odgovarajućom opremom (tj. radarskom radijskom vezom s poluotokom) za praćenje i kontrolu rezerve.

Nabava dvaju pomoćnih plovila za posebne namjene i provedba informacijske i komunikacijske tehnologije kako bi se omogućila kontrola i praćenje provode se putem postupaka javne nabave.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, dva pomoćna plovila za posebne namjene moraju biti od najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru. Ulaganje koje se odnosi na proširenje mreže pomorskih rezervi sastoji se od studije za stvaranje nove pomorske rezerve, koja se planira provesti na temelju internog ugovora. Isto

¹¹ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹³ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

vrijedi i za radove planirane za ažuriranje rezerve *Isla de Alborán* i njezinu okolinu, što uključuje potrebnu studiju o izgradnji i optimizaciji energije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 7 (C3.I7) – Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije sektora ribarstva (II): Poticanje istraživanja u području ribarstva i akvakulture te podupiranje osposobljavanja

Tom se mjerom poboljšavaju količina i kvaliteta znanstvenih spoznaja na kojima se temelji donošenje odluka o pitanjima upravljanja ribarstvom. Mjera uključuje: i. kupnja najmanje dviju akustičkih sondi za opremanje dvaju postojećih ribarskih i oceanografskih istraživačkih plovila kako bi se osigurala kvaliteta podataka dobivenih za znanstvenu procjenu različitih stokova pelagičnih vrsta; i ii. promicanje istraživanja u području ribarstva i akvakulture kako bi se osigurao ekosustavni pristup donošenju odluka u području upravljanja ribarstvom.

Nabava dviju akustičkih sondi provodi se na temelju postupka javne nabave u kojem se ponuda odvija na isključivoj osnovi. Promicanje istraživanja u području ribarstva i akvakulture ostvaruje se potpisivanjem sporazuma s javnim istraživačkim tijelima i, prema potrebi, dodjelom vlastitih sredstava za zapošljavanje promatrača na plovilu ili javnim natječajima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Ulaganje 8 (C3.I8) – Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije sektora ribarstva (III): Tehnološki razvoj i inovacije u ribarstvu i akvakulturi

Cilj je ove mjere uspostaviti ekološki, gospodarski i socijalno održiviji sektor ribarstva i akvakulture s pomoću dva smjera djelovanja:

- a) Stvaranje javno-privatnih partnerstava za poticanje plavog rasta u tom sektoru kako bi se proveli projekti koji služe kao katalizatori procesa plavog gospodarstva; žalitelj
- b) potpora tehnološkom razvoju i inovacijama u sektoru.

Mjerom se predviđa dovršetak najmanje 20 istraživačkih, razvojnih i inovacijskih projekata za uvođenje novih tehnologija koje pogoduju otpornosti i održivosti sektora ribarstva i akvakulture.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 9 (C3.I9) – Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije u sektoru ribarstva (IV.): Digitalizacija i upotreba IKT-a u sektoru ribarstva

Cilj je te mjere poboljšati nadzor ribolovnih aktivnosti kako bi se osigurala okolišna održivost te srednjoročna i dugoročna održivost sektora ribarstva. Mjera se sastoji od dva smjera djelovanja:

- a) Program potpora za digitalizaciju sektora ribarstva i akvakulture, uključujući potpore za postavljanje sustava nadzora u kojem se upotrebljavaju kamere za daljinsko praćenje ribarstva i suzbijanje odbačenog ulova za plovila dulja od 24 metra; žalitelj
- b) moderna rješenja IKT-a za nadzor ribarstva, uključujući i. sustav evidentiranja ulova (uključujući nabavu uređaja za elektroničko podnošenje ulova i njihovu geolokaciju) s mogućnošću praćenja plovila kraćih od 12 metara; ii. provedba pilot-projekta za uslugu leta bespilotnim letjelicama za kontrolu i nadzor ribarstva i pilot-projekta za sustav daljinskog praćenja ulova ribarskih plovila

duljih od 24 metra; i iii. uređaje i softver (tj. instalaciju drugog vatrozida) za jačanje sigurnosti španjolskog informacijskog sustava za ribarstvo.

Digitalizacija španjolskog sektora ribarstva i akvakulture provodi se u obliku bespovratnih sredstava za konkurentno nadmetanje, dok se provedba modernih rješenja IKT-a za nadzor ribarstva provodi putem otvorene i centralizirane nabave.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 10 (C3.I10) – Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije sektora ribarstva (V): Potpora borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova

Tom se mjerom podupire borba protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, koji je i dalje prijetnja morskim ekosustavima. U tu svrhu mjerom se podupiru sljedeća ulaganja:

- a) Nabavu četiriju patrolnih plovila; žalitelj
- b) modernizacija triju patrolnih plovila na otvorenom moru koja će se upotrebljavati za suzbijanje nezakonitog, prijavljenog i nereguliranog ribolova.

Mjera se provodi postupkom javne nabave za izgradnju patrolnih plovila i izmjenom sporazuma sa španjolskom mornaricom u slučaju odobalnih ophodnih plovila, čime će se osigurati zakonsko pokriće za prijenos na mornaricu i upravljanje prethodno navedenim radovima modernizacije.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, nabava i modernizacija plovila moraju biti samo najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Ulaganje 11. (C3.I11) – Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije u sektoru ribarstva (VI): Potpora za financiranje sektora ribarstva

Ovom se mjerom osigurava financiranje investicijskih projekata u sektoru ribarstva davanjem zajma *Sociedad Anónima Estatal de Caución Agraria* (SAECA). Cilj je mjere stvoriti financijsku liniju financiranja za projekte povezane s djelovanjem u području održivog ribarstva, uključujući: i. poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta; ii. digitalizacija procesa i sustava; iii. poboljšanje vrijednosti i sljedivosti proizvoda; iv. traženje novih proizvoda i prezentacija, uključujući pakiranje; i v. poticanje inovacija, poboljšanje energije i energetska učinkovitost te prelazak na energiju s manjim utjecajem na klimu.

Mjera se provodi na temelju sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane i SAECA-e o potpori financiranju investicijskih projekata u sektoru ribarstva. Mehanizam se temelji na zajmu SAECA-i za stvaranje linije financiranja namijenjene ponovnom jamstvu projekata s mjerama povezanim s održivim ribolovnim aktivnostima. Sporazum uključuje uvjet da se jamči da su ulaganja izvršena tim financiranjem u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane i SAECA-e te naknadnom investicijskom politikom financijskog instrumenta:

- i. zahtijevaju primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU; žalitelj
- ii. isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁴; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁵; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁷; i iv. djelatnosti i imovinu kod kojih dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu; žalitelj
- iii. zahtijevati da SAECA provjeri usklađenost projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

C.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

¹⁴ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁵ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
39	C3.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 5/2020 o hitnim mjerama u pogledu poljoprivrede i hrane i Zakona 8/2020 o izmjeni Zakona 12/2013 o mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca	Odredbe Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 5/2020, Zakona 8/2020, Zakona 12/2013 o stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2020	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 5/2020 (25. veljače 2020.) s hitnim mjerama u pogledu poljoprivrede i hrane kako bi se poboljšalo funkcioniranje prehrambenog lanca izmjenom nacionalnog zakonodavstva kojim se uređuju trgovinski odnosi u prehrambenom lancu. Glavni su ciljevi ispuniti da cijene prehrambenih proizvoda pokrivaju troškove proizvodnje kako bi se izbjeglo uništavanje vrijednosti u prehrambenom lancu i zabranile promidžbe kojima se potrošače dovodi u zabludu o cijeni i ugledu proizvoda. Stupanje na snagu Zakona 8/2020 o izmjeni Zakona 12/2013 o hitnim mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca kako bi se prethodno navedena Kraljevska uredba sa zakonskom snagom potvrdila donošenjem zakona.
40	C3.R1	M	Stupanje na snagu druge izmjene Zakona 12/2013 o mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca	Odredba Zakona 12/2013 o stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu druge izmjene Zakona 12/2013 o mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca koje nadilaze minimalne zahtjeve iz Direktive (EU) 2019/633. Ovom se pravnom izmjenom promiču različite mjere za postizanje transparentnijeg i uravnoteženijeg vrijednosnog lanca prehrambenih proizvoda, što podrazumijeva promjene i. proširenog područja primjene zakona na trgovinske odnose; ii. minimalni sadržaj ugovora o hrani proširuje se na gotovo sve transakcije.
41	C3.R2	M	Stupanje na snagu regulatornog okvira za razvoj općeg registra najboljih raspoloživih tehnika na poljoprivrednim gospodarstvima radi informiranja o emisijama onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova te reforma zakonodavstva o planiranju s kriterijima za poljoprivredna gospodarstva u svim sektorima	Odredba regulatornog okvira o stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Regulatornim okvirom za razvoj općeg registra najboljih raspoloživih tehnika olakšavaju se izračuni onečišćujućih emisija i emisija stakleničkih plinova na svinjogojskim i peradarskim gospodarstvima, kao i bilježenje drugih podataka o okolišu. Postupnom revizijom zakonodavstva o planiranju u sektoru stočarstva uređuju se zahtjevi u pogledu lokacije, veličine, sanitarnih uvjeta i infrastrukture na poljoprivrednim gospodarstvima, čime se mijenjaju zahtjevi za svinjogojska gospodarstva i stvara novi regulatorni okvir za sektor peradi.
422	C3.R2	M	Stupanje na snagu uredbe za poboljšanje biosigurnosti prijevoza stoke i uredbe o održivoj uporabi antibiotika kod stočarskih vrsta	Odredba Kraljevskog dekreta o njezinu stupanju na snagu				DR UG O TR OM JES	2023	Stupanje na snagu kraljevskog dekreta za poboljšanje biosigurnosti prijevoza stoke i kraljevskog dekreta o održivoj uporabi antibiotika u vrstama od interesa za stoku u skladu s opisom mjere.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								EČJ E		
42	C3.R3	M	Stupanje na snagu normativnog okvira za održivu prehranu u poljoprivrednim tlima.	Odredba normativnog okvira o stupanju na snagu				TR OM JES EČJ E	2023	Taj normativni okvir namijenjen je reguliranju gnojidbe i promicanju tehničkih savjeta poljoprivrednicima za racionalizaciju gnojidbe i ispunjavanje pravnih zahtjeva.
43	C3.R4	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o mehanizmu upravljanja za poboljšanje španjolskog sustava navodnjavanja.	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Kraljevskim dekretom uspostavlja se mehanizam upravljanja na nacionalnoj razini kako bi pogođeni sektori mogli surađivati u aspektima povezanim sa španjolskim navodnjavanjem, kao što su održivost, kriteriji provedbe, propisi itd. Cilj mu je i osnivanje opservatorija za održivo navodnjavanje u Španjolskoj.
44	C3.R5	M	Donošenje drugog akcijskog plana strategije digitalizacije poljoprivredno-prehrambenog sektora i ruralnih područja.	Objava na internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Mjerom se osigurava kontinuitet strategije digitalizacije poljoprivredno-prehrambenog sektora i ruralnog okruženja s drugim planom, s ciljem smanjenja digitalnog jaza, promicanja upotrebe podataka i promicanja poslovnog razvoja i novih poslovnih modela.
45	C3.R6	M	Stupanje na snagu kraljevskog dekreta o upravljanju nacionalnim ribolovnim područjima	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Kraljevskim dekretom usklađuje se upravljanje različitim alatima, metodama i popisima nacionalnih ribolovnih područja, čime se olakšava bolje poslovno upravljanje i uzimaju u obzir ciljevi glavnih politika i izazova EU-a kao što su, među ostalim, reforma zajedničke ribarstvene politike, strategija za bioraznolikost do 2030., morske strategije ili ciljevi održivog razvoja.
423	C3.R6	M	Stupanje na snagu revizije Zakona o ribarstvu i Zakona o modernizaciji sustava kontrole, inspekcije i sankcioniranja u području ribarstva.	Odredba zakona o njezinu stupanju na snagu				DR UG O TR OM	2026	Stupanje na snagu revizije Zakona o ribarstvu i Zakona o modernizaciji sustava kontrole, inspekcije i sankcioniranja u području ribarstva u skladu s opisom mjere.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								JES EČJ E		
46	C3.I1	T	Stupanje na snagu ugovora između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i SEIASA-e za potporu poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza I.)		U milijunima EUR	0	260	TR OM JES EČJ E	2021	Sporazum o suradnji između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i SEIASA-e (faza I.; Izvršenje proračuna u iznosu od 260 000 000 EUR) provode se uvjeti plana za poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja koji se provodi tim ulaganjem. Tom pravnom normom regulirat će se, među ostalim, sustav javnog/privatnog financiranja za ta ulaganja u modernizaciju navodnjavanja, kriteriji za odabir projekata, postupci izvršenja plana i popis mjera koje treba provesti u vezi s izvršenjem proračuna u okviru ove mjere.
47	C3.I1	T	Implementation of the agreement between the Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (MAPA) and SEIASA to support the improvement and the sustainability of irrigated areas (Phase II)		U milijunima EUR	0	303	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Sporazum o suradnji između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i SEIASA-e (faza II.; 303 000 000 EUR izvršenja proračuna) provode se uvjeti plana za poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja koji se provodi u okviru ovog projekta ulaganja. Tom pravnom normom regulirat će se, među ostalim, sustav javnog/privatnog financiranja za ta ulaganja u modernizaciju navodnjavanja, kriteriji za odabir projekata, postupci izvršenja plana i popis mjera koje treba provesti u vezi s izvršenjem proračuna u okviru ove mjere.
424	C3.I1	T	Stupanje na snagu Dopune sporazumu između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i SEIASA-e o potpori poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza II.)		U milijunima EUR	303	453	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Dodatak sporazumu o suradnji između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i SEIASA-e (proširenje II. faze; 150000000 EUR izvršenja proračuna) provode se uvjeti plana za poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja koji se provodi u okviru ovog projekta ulaganja. Tom pravnom normom regulirat će se, među ostalim, sustav javnog/privatnog financiranja za ta ulaganja u modernizaciju navodnjavanja, kriteriji za odabir projekata, postupci izvršenja plana i popis mjera koje treba provesti u vezi s izvršenjem proračuna u okviru ove mjere. (Osnovna vrijednost: 30. lipnja 2022. na temelju cilja 47.)

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
48	C3.I1	T	Modernizacija sustava navodnjavanja moderniziranih u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti		Broj (hektari)	0	125 000	DRUGO TROMJESJE	2026	Modernizirano je najmanje 125000 hektara sustava navodnjavanja u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti. Površina modernizirana ulaganjima iz plana za oporavak i otpornost te tipologija provedenih djelovanja odražavaju se u sporazumima o suradnji koje je SEIASA potpisala s pogođenim zajednicama korisnika vode I. Tim se sporazumima utvrđuju posebne mjere koje treba provesti kako bi se zajamčile uštede vode i energetska učinkovitost u moderniziranim sustavima navodnjavanja. Neke od mjera koje se provode u okviru ovog plana su sljedeće: i. Zamjena upotrebe podzemnih ili površinskih voda upotrebom nekonvencionalnih vodnih resursa (obnovljenih ili desaliniziranih u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) ii. provedba sustava regulacije voda kojima se omogućuje gravitacijsko navodnjavanje (primjenom razlike u elevaciji tako da za prijenos vode nije potrebna upotreba energije), iii. zamjena energije iz fosilnih izvora potrebna za crpljenje iz obnovljivih izvora energije (uglavnom fotonaponska); iv. zamjena kanala na otvorenom izrađenih od betona ili zemlje zakopanim cijevima, v. izgradnja stanica za filtriranje i crpljenje i vi. ugradnja brojila i sustava daljinskog upravljanja. Do drugog tromjesečja 2026. modernizira se najmanje 125000 hektara sustava navodnjavanja u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti, što se može provjeriti u okviru sporazuma SEIASA – Zajednice navodnjavanja.
421	C3.I2	T	Završetak izgradnje laboratorija razine biološke sigurnosti 3 i nacionalnog laboratorija za biljno zdravlje.		Broj		2	TROMJESJE	2025	Završetak izgradnje laboratorija za biološku sigurnost razine 3 (LCSA – Santa Fe) i Nacionalnog laboratorija za biljno zdravlje u Lugu.
49	C3.I2	T	Završetak izgradnje objekta za životinje sa stupnjem biosigurnosti 3.		Broj	0	1	DRUGO TROMJESJE	2026	Završetak izgradnje objekta za biološku sigurnost životinja razine 3 (LCV – Algete)
50	C3.I3	T	Poboljšani centri za čišćenje i dezinfekciju te centri za proizvodnju		Broj	0	465	TROMJESJE	2024	Najmanje 465 centara za čišćenje i dezinfekciju te centara za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala s pojačanim sustavima

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			biljnog reprodukcijaskog materijala s pojačanim sustavima osposobljavanja i biosigurnosti					JES EČJ E		osposobljavanja i biosigurnosti. Razvoj kapaciteta uključuje poboljšanje i izgradnju objekata za čišćenje i dezinfekciju diljem Španjolske, a biosigurnost se sastoji od pristupačnih, modernih i opremljenih objekata za čišćenje i dezinfekciju. Čišćenje i dezinfekcija ključni su stup mjera biološke sigurnosti, pa je ključno tehnološko poboljšanje tih objekata, kao što su automatizacija, robotizacija, ugradnja novih sustava čišćenja i dezinfekcije, kao što su toplinska dezinfekcija ili ugradnja sustava.
51	C3.I4	T	Plan ulaganja za promicanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva		U milijunima EUR	0	307	DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Završetak plana ulaganja za promicanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrednih i stočarskih aktivnosti u preciznoj poljoprivredi, energetske učinkovitosti i kružnom gospodarstvu (izvršenje proračuna u iznosu od 307000000 EUR). Regulatornim osnovama utvrđuje se tko su korisnici, zahtjevi koje moraju ispunjavati, vrsta prihvatljivih ulaganja i kriteriji prihvatljivosti za ulaganja u: precizna poljoprivreda, energetska učinkovitost, kružno gospodarstvo i upotreba obnovljivih izvora energije.
52	C3.I4	T	Dovršeni projekti za preciznu poljoprivredu, energetske učinkovitost, kružno gospodarstvo i uporabu obnovljive energije		Broj	0	5 000	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Najmanje 5000 poljoprivrednih gospodarstava dovršilo je projekte za preciznu poljoprivredu, energetske učinkovitost, kružno gospodarstvo i upotrebu energije iz obnovljivih izvora. Precizna poljoprivreda uključuje geolokacijske i satelitske navigacijske sustave (GNSS), prikupljanje podataka u stvarnom vremenu s pomoću senzora te satelitskih i snimaka u zraku, zajedno s geografskim informacijskim sustavima (GIS), mapiranje, komunikaciju i povezivost, energetske učinkovitost uključuje kondicioniranje i izolaciju zgrada (skladišta i pomoćne zgrade) i sustava kojima se optimizira klimatska kontrola stakleničkih plinova te potrošnja energije i topline na poljoprivrednim i stočarskim gospodarstvima, kružno gospodarstvo uključuje strukture za upotrebu i uporabu poljoprivrednih ostataka i nusproizvoda stoke postupcima i tehnikama prethodne obrade kojima se poboljšava njihovo upravljanje i kasniju upotrebu, a upotreba energije iz obnovljivih izvora uključuje ugradnju infrastrukture za proizvodnju energije iz više obnovljivih izvora za potporu potrebama za električnom energijom i toplinskom energijom.
53	C3.I5	T	Potpisivanje ugovornih sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i ENISA-e		U milijunima EUR	0	30	DR UG O TR	2023	Potpisivanje triju ugovornih sporazuma (jedan godišnje) između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i ENISA-e za potporu digitalnoj transformaciji poljoprivredno-prehrambenih MSP-ova s pomoću linije potpore inovativnom poduzetništvu ili

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								OM JES EČJ E		poduzetništvu temeljenom na tehnologiji u španjolskom poljoprivredno-prehrambenom sektoru (izvršenje proračuna: 30000000 EUR; 10000000 EUR godišnje). Sporazumima o suradnji između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane i ENISA-e utvrđuju se uvjeti poduzetničke linije temeljene na tehnologiji za potporu MSP-ovima u poljoprivredno-prehrambenom sektoru koji predstavljaju inovativne i digitalne poslovne projekte dodjelom participativnih zajmova, investicijske politike i kriterija prihvatljivosti. Prethodno navedeni sporazumi sadržavaju klauzulu kojom se jamči da su ulaganja u okviru tog financiranja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) transakcija koje se podupiru u okviru te mjere primjenom provjere održivosti, popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Cilj je tog ulaganja odgovoriti na nekoliko ciljeva španjolske strategije za digitalizaciju poljoprivredno-prehrambenog sektora i ruralnog okoliša te njezinih akcijskih planova.
54	C3.I5	T	Poljoprivredno-prehrambeni MSP-ovi koji primaju potporu za provedbu inovativnih i digitalnih poslovnih projekata		Broj	0	60	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Najmanje 60 poljoprivredno-prehrambenih MSP-ova dobilo je kredite za provedbu inovativnih i digitalnih poslovnih projekata. Cilj je ove linije potpore odobriti participativne zajmove kako bi se poduzeća potaknula na razvoj održivih i inovativnih projekata povezanih s elektroničkom trgovinom i konsolidacijom industrije 4.0, među mnogim drugim polugama promjene u digitalnim poslovnim modelima za poljoprivredno-prehrambeni sektor. Jamči se, među ostalim, kriterijima odabira da su transakcije u okviru tog ulaganja tih MSP-ova s tim zajmovima u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) transakcija koje se podupiru u okviru ove mjere primjenom provjere održivosti, popisa isključenja i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
55	C3.I6	M	Nabava IKT opreme za pomorske rezerve od interesa za ribolov i ugovori o nabavi plovila posebne namjene za pomorske rezerve	Objava dodjele ugovora na platformi za javnu nabavu				ČET VR TO TR OM JES	2022	Objava ugovora dodijeljenog za nabavu IKT opreme za pomorske rezerve od interesa za ribolov na Platformi za javnu nabavu i dodjela dvaju ugovora za nabavu dvaju plovila posebne namjene za pomorske rezerve. IKT oprema za morske rezerve sastoji se od: i. alboránove svjetioničke radarske veze s poluotokom i ii. kupnje bespilotnih letjelica s dovoljnom snagom koja omogućuje aktivnosti kontrole i praćenja te optimizira postojeća sredstva, čime se smanjuje i učinak na

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								EČJ E		okoliš. Za kupnju plovila posebne namjene za pomorske rezerve traži se najbolja tehnologija koja omogućuje usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01).
56	C3.I7	M	Sporazumi s javnim istraživačkim tijelima	Potpisivanje sporazuma s javnim istraživačkim tijelima				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2021	Potpisivanje sporazuma s javnim istraživačkim tijelima za promicanje istraživanja u području ribarstva i akvakulture, čime se osigurava ekosustavni pristup donošenju odluka u upravljanju ribarstvom
57	C3.I7	T	Nabava akustičkih sonde za istraživanje u ribarstvu		Broj	0	2	DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Objava ugovora dodijeljenog za nabavu dviju akustičkih sonde posvećenih istraživanju ribarstva na Platformi za javnu nabavu. Cilj je stjecanja dviju sonde za dva postojeća ribarska plovila za istraživanje osigurati kvalitetu dobivenih podataka i stoga dati prednost znanstvenim evaluacijama različitih stokova pelagičnih vrsta, čime se doprinosi održivosti ribarstva i donošenju odluka u području upravljanja ribarstvom koje se temelji na najboljim znanstvenim spoznajama.
58	C3.I8	T	Istraživački razvojni i inovacijski projekti za potporu otpornosti i održivosti sektora ribarstva i akvakulture		Broj	0	20	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Dovršetak najmanje 20 istraživačkih, razvojnih i inovacijskih projekata za uvođenje novih tehnologija koje pogoduju otpornosti i održivosti sektora ribarstva i akvakulture.
59	C3.I9	M	Digitalno jačanje španjolskog informacijskog sustava za ribarstvo (SIPE) i sustava za nadzor ribarstva	Ugradnja druge vatrozidne zapreke				DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Digitalno jačanje informacija o ribolovu i nadzoru, uključujući postavljanje druge vatrozidne prepreke (vatrozid) kako bi se povećala sigurnost španjolskog informacijskog sustava za ribarstvo (SIPE), u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Nacionalnom sigurnosnom sustavu (ENS) za visoku razinu sigurnosti i digitalizaciju ribarskih plovila.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
60	C3.I10	M	Nabava lakih patrolnih brodova i patrolnih plovila na otvorenom moru radi suzbijanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova	Objava dodjele ugovora na platformi za javnu nabavu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Objava dodjele ugovora na Platformi za javnu nabavu za četiri nova laka ophodna plovila i tri obnovljena ophodna plovila na otvorenom moru koja će se upotrebljavati za borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, koji je i dalje jedna od najvećih postojećih prijetnji morskim ekosustavima. Traži se najbolja tehnologija koja omogućuje usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01).
61	C3.I11	T	Financiranje investicijskih projekata u sektoru ribarstva		U milijunima EUR	0	5	DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Odobrenje sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane i SAECA-e o potpori financiranju investicijskih projekata u sektoru ribarstva dodjelom zajma od najmanje 5 000 000 EUR Sociedad Anónima Estatal de Caución Agraria (SAECA) za stvaranje linije financiranja namijenjene ponovnom jamstvu za projekte povezane s održivim ribolovnim aktivnostima; poboljšanje radnih uvjeta i sigurnosti aktivnosti; i digitalizaciji procesa i sustava. Navedeni sporazum sadržava klauzulu kojom se jamči da su transakcije koje se podupiru u okviru tog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) transakcija koje se podupiru u okviru te mjere primjenom provjere održivosti, popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

C.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Reforma 7. (C3.R7) – Zakon o sprečavanju gubitka i rasipanja hrane

Cilj je te reforme spriječiti gubitak i rasipanje hrane uspostavom hijerarhije prioriteta u upotrebi hrane kako ona ne bi postala rasipanje.

Cilj je nove uredbe postići učinkovitije upravljanje resursima na sljedeće načine:

- a) promicanje kružnog biogospodarstva;
- b) promicanje oporavka i distribucije viška hrane za potrebe socijalne solidarnosti, pri čemu se prednost daje ljudskoj upotrebi;
- c) podupiranje istraživanja i inovacija u području sprečavanja i smanjenja gubitka i rasipanja hrane;
- d) odgovor na cilj odgovorne proizvodnje i potrošnje iz Programa održivog razvoja do 2030.; žalitelj
- e) smanjenje emisija stakleničkih plinova i drugih onečišćujućih tvari.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Reforma 8. (C3.R8) – Uredba o informacijskom sustavu za poljoprivredna gospodarstva

Cilj je te reforme uspostaviti sustav informiranja o poljoprivrednim i šumarskim gospodarstvima (SIEX) kako bi se Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i prehrane omogućilo upravljanje poljoprivrednom i stočarskom politikom. Informacijski sustav pojednostavnjuje odnos poljoprivrednika s upravom i poboljšava upravljanje poslovanjem poljoprivrednika prikupljanjem relevantnih informacija o poljoprivrednim gospodarstvima u jedan informacijski sustav,

Uredbom se uspostavlja i uređuje informacijski sustav za poljoprivredna gospodarstva, stočarska gospodarstva i poljoprivrednu proizvodnju, kao i Registar poljoprivrednih gospodarstava Autonomne zajednice i digitalni registar poljoprivrednih gospodarstava. Digitalnom knjigom poljoprivrednih gospodarstava predviđa se odgovarajuće prijelazno razdoblje: konkretno, članci 9. i 10. digitalne knjige poljoprivrednih gospodarstava stupaju na snagu za sva poljoprivredna gospodarstva najkasnije do trećeg tromjesečja 2025.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2025.

Ulaganje 12 (C3.I12) – Plan za poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja

Cilj je ove mjere povećati ambicioznost ulaganja 1 (C3.I1): Planira poboljšati učinkovitost i održivost navodnjavanja povećanjem broja moderniziranih hektara u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

C.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L8	C3.R7	M	Stupanje na snagu Zakona o sprečavanju gubitka i rasipanja hrane	Odredba zakona o stupanju na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Stupanje na snagu uredbe o sprečavanju gubitka i rasipanja hrane, u skladu s opisom mjere.
L9	C3.R8	M	Stupanje na snagu uredbe kojom se uređuje informacijski sustav za poljoprivredna gospodarstva	Odredba Kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				TR OM JES EČJ E	2025	Stupanje na snagu kraljevskog dekreta kojim se uređuje informacijski sustav za poljoprivredna gospodarstva, u skladu s opisom mjere.
L10	C3.I12	T	Stupanje na snagu sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i SEIASA-e o potpori poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza III.)		U milijunima EUR	0	260	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2023	Sporazum o suradnji između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i SEIASA-e (faza III.; 260000000 EUR izvršenja proračuna) provode se uvjeti plana za poboljšanje učinkovitosti i održivosti navodnjavanja koji se provodi u okviru ovog projekta ulaganja. Tom pravnom normom regulirat će se, među ostalim, sustav javnog/privatnog financiranja za ta ulaganja u modernizaciju navodnjavanja, kriteriji za odabir projekata, postupci izvršenja plana i popis mjera koje treba provesti u vezi s izvršenjem proračuna u okviru ove mjere.
L11	C3.I12	T	Modernizacija sustava navodnjavanja moderniziranih u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti		Broj (hektari)	125 000	160 000	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Modernizirano je najmanje 160 000 hektara sustava navodnjavanja u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti. Površina modernizirana ulaganjima iz plana za oporavak i otpornost te tipologija provedenih djelovanja odražavaju se u sporazumima o suradnji koje je SEIASA potpisala s pogođenim zajednicama korisnika vode. Tim se sporazumima utvrđuju posebne mjere koje treba provesti kako bi se zajamčile uštede vode i energetska učinkovitost u moderniziranim sustavima navodnjavanja. Neke od mjera koje se provode u okviru ovog plana su sljedeće: i. Zamjena upotrebe podzemnih ili površinskih voda upotrebom nekonvencionalnih vodnih resursa (obnovljenih ili desaliniziranih u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) ii. provedba sustava regulacije voda kojima se omogućuje gravitacijsko navodnjavanje (primjenom razlike u elevaciji tako da za prijenos vode nije potrebna upotreba energije), iii. zamjena energije iz fosilnih izvora potrebna za crpljenje iz obnovljivih izvora

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										energije (uglavnom fotonaponska); iv. zamjena kanala na otvorenom izrađenih od betona ili zemlje zakopanim cijevima, v. izgradnja stanica za filtriranje i crpljenje i vi. ugradnja brojila i sustava daljinskog upravljanja. Do drugog tromjesečja 2026. modernizira se najmanje 35000 hektara sustava navodnjavanja u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti, što se može provjeriti u okviru sporazuma SIEASA – Zajednice navodnjavanja. (Osnovna vrijednost na temelju cilja 48.)

D. SASTAVNICA 04: EKOSUSTAVI I BIORAZNOLIKOST

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješava se osjetljivost Španjolske na izravne i neizravne negativne učinke klimatskih promjena zbog njezine biogeografije i geomorfologije poboljšanjem stanja očuvanosti ekosustava, prema potrebi njihovom ekološkom obnovom, preokretanjem trenda gubitka bioraznolikosti, osiguravanjem održive upotrebe prirodnih resursa te očuvanjem i poboljšanjem usluga ekosustava. Ta komponenta također doprinosi prilagodbi ekosustava štetnim učincima klimatskih promjena donošenjem mjera za smanjenje njihovih učinaka, donošenjem nacionalne strategije za suzbijanje dezertifikacije i usmjeravanjem na šumske požare.

Dodatni naglasak stavlja se na zaštitu, očuvanje i obnovu morskih ekosustava. Provedbom te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost i. pokreće se plava agenda za poboljšanje mora i njihove bioraznolikosti; ii. povećati udio zaštićenih morskih područja zaštitom najmanje 18 % španjolskog državnog područja do kraja 2025., štiteći i faunu i floru; i iii. prvi put u Španjolskoj uvesti okvir za upravljanje morem.

Osim toga, njime se čuvaju i ruralna područja, njihovi ekosustavi, bioraznolikost i šumska područja te se njima održivo upravlja. U ruralnim područjima, u kojima je depopulacija imala posebno negativan učinak, nalazi se velik dio bogate španjolske prirodne baštine te su stoga izvor lokalnog bogatstva, čime se otvaraju mogućnosti za preokretanje demografskog pada.

Ovom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost podupiru se ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). Njime se podupire i pravilno upravljanje zemljištem, posebno gospodarenje šumama, zaštita i obnova prirode u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

D.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C4.R1) – Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti

Tom će se reformom ažurirati zakonodavstvo o biološkoj raznolikosti i prirodnoj baštini kako bi se poduprlo ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Konvencije o biološkoj raznolikosti i nedavno donesene Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030.

Glavna je mjera te reforme priprema, odobravanje i primjena Strateškog plana za prirodnu baštinu i biološku raznolikost (kako je utvrđeno Zakonom 42/2007 o prirodnoj baštini i biološkoj raznolikosti) kako bi se ostvario dugotrajan učinak na očuvanje svih španjolskih prirodnih sustava i upravljanje njima, kao i na usluge koje pruža društvu. Ta reforma uključuje i sljedeće mjere u okviru ove mjere:

- a) Donošenje strategije za biološku raznolikost, znanost i znanje kojom se utvrđuju glavni nedostaci u istraživanju i utvrđuju posebna područja u kojima je potrebno istraživanje u području biološke raznolikosti.
- b) Donošenje kraljevskog dekreta o odobrenju plana za mrežu zaštićenih morskih područja kojim se promiče ekološki usklađena mreža koja doprinosi očuvanju područja prirodne baštine i

morske bioraznolikosti, potičući planirano, učinkovito i dosljedno upravljanje zaštićenim morskim područjima.

- c) Nacionalnom strategijom za očuvanje oprašivača osiguravaju se potrebne mjere za poboljšanje stanja oprašivača. Ta će se strategija posebno usredotočiti na i. promicanje povoljnih područja za oprašivače; ii. poboljšanje upravljanja rizicima koje stvaraju štetne vrste i njihovo smanjenje; iii. fitosanitarne proizvode; i iv. promicanje istraživanja o očuvanju oprašivača i širenje povezanih rezultata istraživanja u tom području.
- d) Donošenje uredbe za tijela nadležna za ažuriranje, administrativna i znanstvena, u skladu s Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (Uredba CITES), kojom se jamči provedba mjera koje proizlaze iz CITES-a i osigurava da trgovina ne šteti stanju očuvanosti vrsta i njihovu dugoročnom opstanku.
- e) Plan očuvanja i obnove močvarnih područja kojim se jamči očuvanje i racionalna upotreba močvarnih područja.

Razvoj tih djelovanja u okviru ove mjere izravno se podupire ulaganjima 1 i 2 ove komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost (opisanima u nastavku). Njime se dopunjuju i druge dvije reforme i ulaganja opisani u ovoj komponenti španjolskog plana za oporavak i otpornost.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 2. (C4.R2) – Obnova ekosustava i zelene infrastrukture

Cilj je te reforme razviti i provesti strategiju središnje države za zelenu infrastrukturu, povezivost i ekološku obnovu, obnoviti oštećene ekosustave i konsolidirati mrežu potpuno funkcionalnih kopnenih i morskih prirodnih i poluprirodnih područja povezanih u Španjolskoj do 2050.

Te reforme uključuju sedam različitih smjerova djelovanja kako bi se: i. smanjiti učinke fragmentacije i gubitka ekološke povezanosti; ii. obnovi staništa i ekosustava u ključnim područjima; iii. održavanje i poboljšanje pružanja usluga ekosustava elemenata zelene infrastrukture; iv. poboljšati otpornost elemenata povezanih sa zelenom infrastrukturom; v. osiguravanje teritorijalne usklađenosti; iv. uključuju učinkovitu zelenu infrastrukturu; i vii. osigurati odgovarajuću komunikaciju, obrazovanje i sudjelovanje interesnih skupina i društva u razvoju zelene infrastrukture.

Ta se reforma dodatno podupire ulaganjem 3 iz te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost, pri čemu se posebno uzimaju u obzir preporuke iz Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. o uključivanju ekoloških koridora, sadnji velikih razmjera stabala, znatnom napretku u obnovi onečišćenog zemljišta i cilju osiguravanja da gradovi s najmanje 20000 stanovnika imaju ambiciozan plan urbanog ekologizacije. Povezan je i s reformom 1 i ulaganjem 1 te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.

Reforma 3. (C4.R3) – Održivo gospodarenje šumama

Tom će se reformom ažurirati španjolska strategija za šume iz 1999. zajedno sa Španjolskim planom za šume za razdoblje 2002. – 2032., razvijajući paket mjera za poticanje šumarskog sektora koji obuhvaća španjolsku šumu u cjelini: zaštita vrsta i područja, požari, vlasništvo, razvoj, trenutno stanje i trendovi u šumskim područjima i resursima, među ostalim. Reformom će se rješavati gospodarska i socijalna revitalizacija velikih ruralnih područja koja se suočavaju s ozbiljnim problemima depopulacije i mora biti dobro usklađena s europskim zelenim planom.

Španjolska strategija šumarstva ima pet strateških prioriteta:

- 1) Očuvanje i poboljšanje prirodne baštine, bioraznolikosti i povezanosti.
- 2) Zaštita, zdravstvena sigurnost i zaštita prevencije i prilagodbe prirodnim rizicima i rizicima za okoliš.
- 3) Šumsko biogospodarstvo: zeleno gospodarstvo i radna mjesta, mobilizacija šumskih resursa i održiv društveno-gospodarski razvoj šumarskog sektora.
- 4) Razvoj i poboljšanje znanja i kulture šumarstva.
- 5) Model upravljanja šumama: regulatorni, administrativni i instrumentalni okvir španjolske šumarske politike.

U španjolskoj strategiji za šume postoje dva glavna instrumenta potrebna za reformu šumarskog sektora u cjelini. Prvi je donošenje smjernica za održivo gospodarenje šumama. Te smjernice obuhvaćaju pitanja kao što su bioraznolikost, klimatske promjene i kružno biogospodarstvo. Drugo, Strateške smjernice za upravljanje šumskim požarima u Španjolskoj, kojima se utvrđuju ciljevi koje treba slijediti, definiraju glavne linije rada i utvrđuju društvene skupine s određenim stupnjem odgovornosti. Te su strateške smjernice ključne za kontrolu šumskih požara i povećanje strateškog položaja šumarskog sektora u kontekstu ekološke tranzicije.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Ulaganje 1. (C4.I1) – Digitalizacija i znanje o prirodnoj baštini

Ulaganjem se uspostavlja sustav za digitalizaciju upravljanja, kontrole i praćenja prirodne baštine, koji obuhvaća i kopnena i morska područja. Tim će se ulaganjem postići znatno poboljšanje znanja o vrstama i staništima, kao i u mapiranju informacija i prirodne baštine, uključujući geološku. Ulaganje je usmjereno na pribavljanje informacija i upravljanje njima, uključujući:

- 1) Program za poboljšanje znanja i digitalizacije u području upravljanja bioraznolikošću i prirodnom baštinom na nacionalnoj razini razvojem mreža za praćenje, uvođenjem senzora i upotrebom fiksnih i mobilnih digitalnih sustava za prikupljanje informacija.
- 2) Razvoj sustava ili platformi za upravljanje informacijama na nacionalnoj razini s dodatnim analitičkim sposobnostima i mogućnostima širenja.

Pokreće se ažuriranje sustava avionike flote zrakoplova vodozemaca i uključuje projektiranje, certificiranje i kupnju opreme kako bi zrakoplovi postali sigurniji i učinkovitiji pri gašenju požara. Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, poboljšanje sustava avionike u floti zrakoplova vodozemaca ugrađuje se samo u postojeće zrakoplove i ne povećava životni vijek ili kapacitet tih zrakoplova. Osigurava samo sigurnosne uvjete i uvjete letenja tijekom operacija kada se koriste za gašenje šumskih požara.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2. (C4.I2) – Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti

To ulaganje obuhvaća skup izravnih ulaganja i linija bespovratnih sredstava za očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti. Uključuje pet smjerova djelovanja, koji su usklađeni s reformom 1.:

- 1) Očuvanje kopnene bioraznolikosti, rješavanje pitanja poboljšanja stanja očuvanosti vrsta i staništa, sprečavanje prijetnji i smrtnosti te mjere za kontrolu i iskorjenjivanje invazivnih stranih vrsta.
- 2) Poboljšanje infrastrukture, što uključuje mjere kao što su osiguravanje, obnova i nadogradnja objekata i infrastrukture povezanih s upravljanjem prirodnom baštinom i podizanje svijesti te isticanje i širenje važnosti očuvanja bioraznolikosti za zdravlje i dobrobit ljudi.
- 3) Ulaganje u očuvanje morske bioraznolikosti kako bi se do 2025. zaštitilo najmanje 18 % španjolskog morskog područja.
- 4) Obnova močvarnih područja mjerama za očuvanje, poboljšanje i obnovu močvarnih područja, a posebno onima povezanim s planom za očuvanje i obnovu močvarnih područja predviđenim u reformi 2.
- 5) Kontrola međunarodne trgovine radi poboljšanja i konsolidacije mreže centara za spašavanje CITES-a i jačanja akcijskog plana protiv nezakonite trgovine.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, za kupnju plovila posebne namjene, kriterijima odabira za ulaganje osigurava se da se odabiru samo najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru, uzimajući u obzir posebnu namjenu koju služe.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3 (C4.I3) – Obnova ekosustava i zelene infrastrukture

To ulaganje sadržava niz mjera za potporu provedbi reforme 2. Cilj je obnoviti prirodne ekosustave i područja narušena rudarskim aktivnostima, kao i druge inicijative u urbanim sredinama usmjerene na promicanje urbane povezanosti i preokretanje.

Cilj je ulaganja obnoviti najmanje 30000 hektara prirodnih ekosustava. Mjere obnove usmjerene su na degradirana područja ili ekosustave uklanjanjem umjetnih elemenata, poboljšanjem tla i morfologije te ponovnom vegetacijom i naturalizacijom. Kad je riječ o rudarstvu, ulaganjem će se obnoviti najmanje 30 bivših rudarskih lokacija. Sanacija bivših rudarskih lokacija uključuje dekontaminaciju tla, obnovu morfologije te ponovnu vegetaciju i naturalizaciju bivših rudarskih lokacija koje više nisu u upotrebi.

Naposljetku, ulaganjem se promiče zelena infrastruktura koja pokriva potrebe lokalnih tijela, uključujući: i. strategije urbanističkog planiranja i obnove s ciljem stvaranja i obnove zelene i plave infrastrukture te oslobađanja urbanog prostora kako bi se povećala bioraznolikost, propusnost tla i prirodna povezanost u gradovima; ii. djelovanja i projekata koji obuhvaćaju procese upravljanja i sudjelovanja, upravljanje zelenim i plavim površinama te projekte urbanog metabolizma povezane s bioraznolikošću; i iii. potpora za opremu i infrastrukturne projekte za urbanističko planiranje.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

C4.I4 Održivo gospodarenje šumama

To ulaganje obuhvaća ulaganja u održivo gospodarenje šumama:

- 1) Djelovanja kojima se poboljšava gospodarenje šumama koje se odnose na borbu protiv šumskih požara i druge intervencije u području gospodarenja šumama; tehničku potporu vlasnicima šuma i upravama za konsolidaciju javnog vlasništva; planovi gospodarenja šumama za promicanje bioraznolikosti i održivog korištenja šuma.
- 2) Djelovanja kojima se štite klimatske promjene i prilagođavaju im se, uključujući obnovu najmanje 100 vatrogasnih sredstava za posebne namjene, baze vatrogasnih postrojbi i napredak u mjerama za poboljšanje šuma.
- 3) Nizom mjera podupire se šumarski sektor kao ključni resurs za rješavanje demografskih izazova, s posebnim naglaskom na zelenom poduzetništvu i lokalnom biogospodarstvu. Taj dio ulaganja uključuje bespovratna sredstva za lokalna tijela i druge javne i privatne aktere za promicanje konkurentnosti, poduzetništva i održivosti šumarskog sektora i njegove industrije. Te su mjere posebno usmjerene na stvaranje zelenih radnih mjesta, posebno podupiranjem sudjelovanja žena i mladih u šumarskom sektoru i zelenom poduzetništvu.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, mjerom se izričito sprečava i isključuje potpora za monokulturne plantaže, posebno eukaliptus, kako bi se smanjio nedostatak vode i rizici od požara. Za nabavu vatrogasne opreme podupiru se samo najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru, uzimajući u obzir posebnu namjenu koju služe.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

D.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
62	C4.R1	M	Strateški plan za prirodnu baštinu i biološku raznolikost i plan za mrežu zaštićenih morskih područja	Objava u Službenom listu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Donošenje Strateškog plana za prirodnu baštinu i biološku raznolikost (Kraljevska uredba) i Plana za mrežu zaštićenih morskih područja (Kraljevska uredba), uključujući uspostavu najmanje devet baza za upravljanje morem, iii. strategiju za biološku raznolikost, znanost i znanje, iv. Nacionalnu strategiju za očuvanje oprašivača, v. uredbu za tijela za ažuriranje te upravna i znanstvena tijela u skladu s Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka i vi. planom očuvanja i obnove močvarnih područja.
63	C4.R2	M	Donošenje nacionalne strategije za zelenu infrastrukturu, povezivost i ekološku obnovu	Objava u Službenom listu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2021	Donošenje nacionalne strategije za zelenu infrastrukturu, povezivost i ekološku obnovu. Strategija uključuje smjerove djelovanja za postizanje: (i) smanjenje učinaka fragmentacije i gubitka ekološke povezanosti; ii. obnovu ekosustava u ključnim područjima; iii. održavanje i poboljšanje pružanja usluga ekosustava; iv. poboljšanja otpornosti; v. definiciju modela upravljanja; i vi. komunikacija, obrazovanje i sudjelovanje dionika.
64	C4.R3	M	Odobrenje španjolske strategije i plana potpore za šume	Objava u Službenom listu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Donošenje španjolske strategije i plana potpore za šume, koji uključuju smjernice za održivo gospodarenje šumama.
65	C4.I1	M	Dodjela ugovora za zrakoplove posebne namjene za gašenje požara i uspostava sustava za praćenje znanja o biološkoj raznolikosti i upravljanje njime	Dodjela ugovora				DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Dodjelu ugovora za ažuriranje i nadogradnju najmanje deset zrakoplova posebne namjene (Canadair) za gašenje požara te stavljanje na raspolaganje sustava praćenja i upravljanja znanjem o biološkoj raznolikosti. Sustav uključuje povećanje znanja o vrstama i staništima te digitalnu platformu. Ulaganjem se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) nadogradnjom samo postojećih zrakoplova, čime se ne smije produljiti njihov životni vijek ili kapacitet.
66	C4.I1	M	Dovršetak i operacionalizacija sustava praćenja znanja o biološkoj	<i>ACTA de Recepción</i>				DR UG O TR	2026	Sustav praćenja znanja o bioraznolikosti i upravljanja njime dovršen je i operativan (uključujući digitalnu platformu) te je proveden precizan let LIDAR koji obuhvaća najmanje 75 % nacionalnog kopnenog područja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			raznolikosti i upravljanja njime					OM JES EČJ E		
67	C4.I2	T	Zaštićena morska područja		% španjolskog morskog područja	13	15	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Postizanje zaštićenog morskog područja najmanje 15 % španjolskog morskog područja. Zaštićeno morsko područje morsko je područje uključeno u mrežu Natura 2000 ili druge kategorije zaštićenih prirodnih područja, kako je utvrđeno Zakonom 42/2007; područja zaštićena međunarodnim instrumentima i morskim rezervatima uključuju se, ako je primjenjivo, u mrežu za zaštićena morska područja (RAMPE). (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2020.)
68	C4.I2	T	Zaštićena morska područja		% španjolskog morskog područja	15	18	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2025	Postizanje zaštićenog morskog područja najmanje 18 % španjolskog morskog područja. Zaštićeno morsko područje morsko je područje uključeno u mreže Natura 2000 ili druge kategorije zaštićenih prirodnih područja, kako je utvrđeno Zakonom 42/2007; područja zaštićena međunarodnim instrumentima i morskim rezervatima uključuju se, ako je primjenjivo, u mrežu za zaštićena morska područja (RAMPE). (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2023.)
69	C4.I2	T	Mjere za očuvanje bioraznolikosti		Broj (hektari)	0	50 000	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Najmanje 50000 hektara obuhvaćeno je dovršenim mjerama za očuvanje bioraznolikosti. Mjere očuvanja uključuju sljedeće: i. mjere za sprečavanje smrtnosti životinjskih i biljnih vrsta, ii. mjere za rano otkrivanje, kontrolu ili uklanjanje invazivnih vrsta, iii. mjere upravljanja i poboljšanja staništa, posebno one koje se poduzimaju na zaštićenim vrstama, iv. mjere za obnovu močvarnih područja kao što su poboljšanje prirodne dinamike, količine i kvalitete vode te prirodne faune i flore; i v. mjere za osiguravanje, obnovu i nadogradnju objekata i infrastrukture povezanih s upravljanjem prirodnom baštinom, a posebno zaštićenim područjima (Natura 2000 i zaštićeni prirodni prostori), te unapređenjem infrastrukture Konvencije o nezakonitoj trgovini ugroženim vrstama (CITES), uključujući osnivanje novog referentnog centra za spašavanje. Kad je riječ o kupnji plovila posebne namjene, kriterijima odabira za ulaganje osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) podupiranjem samo najboljih dostupnih tehnologija s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru, uzimajući u obzir posebnu namjenu koju služe.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
70	C4.I3	T	Sanacija bivših rudarskih lokacija (najmanje 20 bivših rudarskih lokacija)		Broj (rudališta)	0	20	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Početak radova sanacije na svakom rudarskom lokalitetu koji su usmjereni na najmanje 20 bivših rudarskih lokacija, uključujući dekontaminaciju tla, obnovu morfologije te obnovu vegetacije i naturalizaciju.
71	C4.I3	M	Mjere obnove ekosustava	Službena potvrda dovršenih radova/projekata				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2025	Najmanje 30000 hektara obuhvaćeno je dovršenim mjerama obnove ekosustava na degradiranim područjima ili ekosustavima, uključujući uklanjanje umjetnih elemenata, poboljšanje tla i morfologije te ponovnu vegetaciju i naturalizaciju te dovršetak projekata povezanih sa zelenom infrastrukturom u najmanje 30 gradova s više od 50000 stanovnika.
72	C4.I3	T	Završetak sanacije bivših rudarskih lokacija (najmanje 30 bivših rudarskih lokacija)		Broj (rudališta)	0	30	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Rehabilitirano je najmanje 30 bivših rudarskih lokacija, uključujući dekontaminaciju tla, oporavak morfologije te obnovu i naturalizaciju bivših rudarskih lokacija koje više nisu u upotrebi.
73	C4.I4	T	Mjere za održivo gospodarenje šumama		Broj (vozila)	0	100	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Kupnja najmanje 100 vatrogasnih vozila posebne namjene. Kriterijima odabira za ulaganje osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) podupiranjem samo najboljih dostupnih tehnologija s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru, uzimajući u obzir posebnu namjenu kojoj služe.
425	C4.I4	M	Mjere za održivo gospodarenje šumama (dio II.)	Potvrda koju je potpisao MITERD				DR UG O TR	2026	Dovršetak mjera za održivo gospodarenje šumama, uključujući obnovu baza vatrogasnih postrojbi i dovršetak mjera za poboljšanje šuma, uključujući planiranje prilagodljivih praksi održivog gospodarenja šumama i obogaćivanje vrsta te najmanje 70 projekata kojima se podupire zeleno poduzetništvo i lokalno

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
								OM JES EČJ E		biogospodarstvo, u skladu s opisom mjere. Kriterijima odabira za ulaganje osigurava se usklađenost s Tehničkim smjericama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) podupiranjem samo najboljih dostupnih tehnologija s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru, uzimajući u obzir posebnu namjenu kojoj služe.

D.3. Opis ulaganja za potporu u obliku zajma

Reforma 4. (C4.R4) – Nacionalna strategija za suzbijanje dezertifikacije

Tom će se reformom ažurirati Nacionalna strategija za borbu protiv dezertifikacije, kojom se zamjenjuje Nacionalni akcijski plan za borbu protiv dezertifikacije objavljen 2008., čime se stvara novi strateški okvir za borbu protiv dezertifikacije na španjolskom državnom području. Cilj je te reforme doprinijeti zaštiti, očuvanju i poboljšanju prirodnog kapitala usmjerenom na sušna, polusušna i suha subhumidna područja te smanjiti degradaciju zemljišta na najmanju moguću mjeru.

Strategija se sastoji od tri stupa:

- 1) Mjere za sprečavanje i smanjenje dezertifikacije i obnovu degradiranih područja.
- 2) Izgradnja kapaciteta i upravljanje.
- 3) Znanje i društvo: mjere za poboljšanje znanja, transparentnosti i sudjelovanja građana.

Ta reforma ima povezani akcijski plan za razdoblje 2022. – 2026. Akcijski plan doprinosi razvoju strategije, utvrđuje prioritete te utvrđuje sadržaj i vremenski okvir za njihovu provedbu.

Strategijom se također promiče koordinacija i suradnja među relevantnim agentima koji se bave pitanjima dezertifikacije te se osnivaju sljedeća kolegijalna tijela:

- 1) Nacionalni odbor za borbu protiv dezertifikacije, pridružen Nacionalnom povjerenstvu za prirodnu baštinu i biološku raznolikost. Cilj je ovog Odbora djelovati kao savjetodavno tijelo i promicati suradnju između nacionalne uprave i uprava autonomnih zajednica;
- 2) Nacionalno vijeće za suzbijanje dezertifikacije. To tijelo djeluje kao savjetodavno tijelo koje pruža potporu nacionalnoj upravi i doprinosi koordinaciji znanstvenog i civilnog društva; žalitelj
- 3) Tehnička jedinica za borbu protiv dezertifikacije u Glavnoj upravi za bioraznolikost, šume i dezertifikaciju Ministarstva ekološke tranzicije i demografskih izazova. Ta je jedinica zadužena za razvoj, provedbu i koordinaciju mjera i aktivnosti povezanih s dezertifikacijom na španjolskom državnom području.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

D.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L12	C4.R4	M	Donošenje Nacionalne strategije za borbu protiv dezertifikacije i povezanog akcijskog plana (2022. – 2026.) te osnivanje kolegijalnih tijela.	Objava u Službenom listu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Donošenje nacionalne strategije za borbu protiv dezertifikacije i povezanih aktivnosti, u skladu s opisom mjere.

E. SASTAVNICA 05: OBALA I VODNI RESURSI

Cilj je ove komponente poboljšati upravljanje vodnim resursima, provesti politiku prilagodbe obale kako bi se odgovorilo na negativne učinke klimatskih promjena te ojačati provedbu pomorskih strategija i pomorskih prostornih planova.

Kako bi poboljšala upravljanje vodnim resursima, Španjolska treba riješiti različite izazove, kao što su utvrđivanje novih onečišćujućih tvari u nastajanju (npr. mikroplastika), postojeći investicijski jaz u planiranju, prilagodba obale klimatskim promjenama, kontrola i upravljanje javnim hidrauličkim područjem, pomorskim terestričkim nekretninama i pročišćavanjem vode te kašnjenje u uvođenju novih tehnologija i tehnologija IKT-a za upravljanje vodama. U tu svrhu Španjolska poboljšava učinkovitost sektora. Španjolska nastoji i bolje uskladiti svoje upravljanje vodnim resursima s okolišnim ciljevima kao što su oni utvrđeni u europskom zelenom planu, Strategiji za bioraznolikost do 2030. i akcijskom planu EU-a za postizanje nulte stope onečišćenja. U tu se svrhu uvode različite strategije, kao što su digitalizacija javne uprave kako bi se dobio pristup informacijama, uključujući kvalitetu vode i usklađenost s ekološkim tokovima, osiguravanje i poboljšanje okolišne infrastrukture, sigurnost infrastrukture ili poboljšanje stanja podzemnih voda i oporavak vodonosnika.

Utjecaj erozije i poplava na obali pogoršan je klimatskim promjenama. Stoga se tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost provodi i politika prilagodbe španjolske obale negativnim učincima klimatskih promjena. Kako bi se suzbila erozija i smanjio rizik od poplava, uvodi se niz mjera prilagodbe, kao što su, među ostalim, oporavak okoliša degradiranih područja, poboljšanje urednog i ispravnog pristupa javnom kopnenom pomorskom dobru ili izrada i provedba prirodnih rješenja. Tim će se djelovanjem stvoriti otpornija obala na učinke klimatskih promjena te će se bolje pripremiti turistički sektor i drugi sektori koji ovise o stanju obalnih područja. Osim toga, time će se dodatno ojačati uloga programa Copernicus, koji je ključan za sprečavanje i procjenu štete i učinka ekstremnih vremenskih uvjeta.

U okviru te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost Španjolska promiče optimalan održivi razvoj pomorskih sektora i štiti morski okoliš s ciljem postizanja dobrog stanja okoliša donošenjem zakona, prenošenjem Okvirne direktive o pomorskoj strategiji i jačanjem njezine provedbe.

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost pridonosi se usmjeravanju investicijske politike na poticanje energetske učinkovitosti i upotrebe resursa (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.). Ulaganja su usmjerena i na zelenu i digitalnu tranziciju, posebno poticanjem istraživanja i inovacija, čiste i učinkovite proizvodnje i uporabe izvora energije, energetske infrastrukture, gospodarenja vodama i otpadom te održivog prometa (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.). Njome se poboljšava i ponovna uporaba vode (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2022.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

E.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C5.R1) – Planovi i strategije za vodu te regulatorne promjene

Reformom će se obuhvatiti preispitivanje i ažuriranje Zakona o vodama, njegovih propisa i drugog sekundarnog zakonodavstva kako bi se osigurao pravni okvir povoljan za poticanje ulaganja. Reforma uključuje donošenje i reviziju niza planova i strategija koji čine osnovu za ulaganja i upravljanje vodama kojima će se ojačati i povećati ulaganja. Te regulatorne promjene moraju biti usklađene s europskim zelenim planom.

Reformom će se riješiti brojna pitanja u pogledu svih vrsta vode, kao što su, među ostalim, poboljšani financijski okvir za ponovnu uporabu otpadnih voda, donošenje tehničkih standarda za sigurnost brana i njihovih spremnika, donošenje nacionalnog plana za pročišćavanje, sanaciju, učinkovitost, uštede i ponovnu uporabu vode (provedba pročišćavanja, sanitarnih uvjeta, učinkovitosti, uštede, ponovne uporabe i sigurnosti infrastrukture – plan DSEAR).

Mjera će biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 1. (C5.I1) – Provedba mjera pročišćavanja, sanitarnih uvjeta, učinkovitosti, ušteda, ponovne uporabe i sigurnosti infrastrukture (DESEAR)

Tim se ulaganjem provode sljedeće mjere:

- 1) Provedba mjera za pročišćavanje, sanitarne uvjete i ponovnu uporabu vode. Cilj je ovog smjera djelovanja poboljšati prikupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. U nekim slučajevima mjere ponovno upotrebljavaju komunalne otpadne vode, čime se smanjuju trenutačni pritisci zahvaćanja. *Novim* mjerama pročišćavanja postiže se nulta neto potrošnja energije cijelog sustava za pročišćavanje otpadnih voda. Kad je riječ o novim ili moderniziranim infrastrukturama za pročišćavanje otpadnih voda, pročišćavanje se mora odrediti ili nadograditi na razinu barem u skladu s Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (Direktiva 91/271/EEZ). Poboljšanje i obnova postojeće infrastrukture dovodi do smanjenja prosječne potrošnje energije od najmanje 10 %. Te se uštede ostvaruju provedbom mjera energetske učinkovitosti (npr. kogeneracija, povrat energije i topline, fotonaponske ploče, LED rasvjeta).
- 2) Mjere za poboljšanje učinkovitosti i smanjenje gubitka vode. Mjerama se provodi jedan ili više programa subvencija za poboljšanje učinkovitosti mreža opskrbe srednjih i malih općina, čime se općinama ili subjektima nadležnima za opskrbu vodom omogućuje da je poboljšaju smanjenjem gubitaka u distribucijskim mrežama i mjerama za popravak i poboljšanje objekata za skladištenje vode.
- 3) Ulaganja u poboljšanje sigurnosti brana i rezervoara. Tim se mjerama osigurava sigurnost postojećih velikih brana u državnom vlasništvu provedbom odgovarajućih interventnih planova i drugih dopunskih mjera. To ne smije dovesti do izgradnje novih brana ili proširenja postojećih brana.
- 4) Mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti potrošnje vode u gradskom vodnom ciklusu. Tim se mjerama promiču projekti povezani s pročišćavanjem, odvodnjom i ponovnom uporabom vode, poboljšanjem učinkovitosti potrošnje vode i smanjenjem gubitka vode. To se provodi na području L'Horta Sud u Valenciji; i u postrojenju za pročišćavanje Rincón de León u Alicanteu, čime se poboljšava gospodarenje vodama za navodnjavanje na 18500 hektara.

Ulaganje mora biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C5.I2) – Praćenje i obnova riječnih ekosustava, oporavak vodonosnika i ublažavanje rizika od poplava

Ciljevi su ovog ulaganja sljedeći:

- 1) Pratiti i obnavljati riječne ekosustave i prirodne riječne rezervate. Ova linija obuhvaća niz konkretnih mjera usmjerenih na obnovu riječnog prostora, širenje mreža za praćenje i poboljšanje inventara hidromorfoloških pritisaka koji ga prijete.
- 2) Uspostaviti mjere za ublažavanje poplavnih rizika. To djelovanje uključuje već postojeće planove upravljanja poplavnim rizicima, uključujući preventivne mjere za prostorno i urbanističko planiranje, izradu tehničkih smjernica za smanjenje osjetljivosti izloženih područja u poplavnim zonama i promicanje prilagodbe poplavnom riziku u različitim gospodarskim sektorima. Nadalje, općine će razmotriti provedbu mjera obnove rijeka u urbanim sredinama, uvesti održive sustave odvodnje i poboljšati propusnost urbanih okoliša i njihovu povezanost s okolišnim vrijednostima rijeka u urbanim područjima izradom tehničkih smjernica i ciljeva vodnog planiranja.
- 3) Donijeti mjere za smanjenje zahvaćanja podzemnih voda iskorištavanjem alternativnih resursa (oporaba vodonosnika). Tim se mjerama smanjuje zahvaćanje nekih podzemnih voda, posebno onih koje ugrožavaju područje *Doñana* i određene vodonosnike na jugoistoku Španjolske, te se proširuju piezometrijske mreže za praćenje.
- 4) Opskrba fotonaponskom energijom postrojenjima za desalinizaciju i njihova distribucija.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, desalinizirana voda proizvodi se primjenom najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru.

Ulaganje će biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3 (C5.I3) – Digitalna tranzicija u vodnom sektoru (digitalna provedba u području okoliša) – Strateški projekt za gospodarski oporavak i transformaciju (PERTE) za digitalizaciju korištenja vode.

Digitalna tranzicija može imati ključnu ulogu u poboljšanju učinkovitosti vodnog sektora. Kako bi se poboljšala digitalizacija upravljanja vodama, u tom ulaganju moraju postojati tri smjera djelovanja:

- 1) Poboljšati znanje i upotrebu vodnih resursa – PERTE za digitalizaciju upotrebe vode. Tim PERTE-om modernizirat će se hidrološki ciklus digitalizacijom i inovacijama. Time će se postići učinkovitije i održivije upravljanje vodama poboljšanjem znanja o upotrebi vode digitalizacijom. To se postiže podupiranjem programa za promicanje digitalizacije u gradskom hidrološkom ciklusu, putem konkurentnih poziva na podnošenje ponuda i u navodnjavanju putem digitalne kutije za navodnjavanje.
- 2) Mjere za praćenje padalina u riječnim slivovima i obalnim područjima. Ovim se smjerom djelovanja promiče obnova mreže meteoroloških radara i njezino dovršenje novim kratkopojasnim uređajima kao što su obnova i poboljšanje automatskih meteoroloških postaja za umjeravanje radara u stvarnom vremenu te projektiranje, razvoj i provedba nacionalnog radarskog središta.
- 3) Poboljšano meteorološko promatranje, praćenje i sprečavanje klimatskih rizika, to uključuje novi integrirani sustav meteorološke pomoći, alate za meteorološko promatranje za rano upozoravanje, uključujući provedbu integriranog globalnog sustava promatranja, uspostavu eksternalizacije, automatsku kontrolu kvalitete i označivanje meteoroloških podataka primjenom tehnika umjetne inteligencije, dubinu podataka koji se ne temelje na kvaliteti za učinkovitu provedbu podataka na temelju obrade velikih količina podataka.

Ulaganje se odnosi na stavljanje u uporabu 26 alata ili obnovljene infrastrukture za poboljšanje znanja i upotrebe vodnih resursa te praćenje padalina i drugih meteoroloških podataka kako bi se spriječili klimatski rizici.

Ulaganje mora biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C5.I4) – Prilagodba obale klimatskim promjenama i provedba pomorskih strategija i planova prostornog planiranja morskog područja

Klimatske promjene imaju i očekuje se da će imati snažne negativne učinke na španjolskoj obali. Tim se ulaganjem provodi Strategija prilagodbe obale učincima klimatskih promjena s ciljem povećanja otpornosti španjolske obale na klimatske promjene i promjenjivost klime te uključivanja prilagodbe klimatskim promjenama u planiranje španjolske obale i upravljanje njome. To uključuje stvaranje lukobrana, umjetnih plaža, plutajućih površina, upravljanje sedimentima, prirodna rješenja, obnovu plaže i sustava dina, infrastrukturu za zaštitu obale, uvođenje pametnih mreža za daljinsko praćenje erozije obale ili aktivnosti sa sličnim učincima.

Tim se ulaganjem štite i obnavljaju priobalni ekosustavi ili degradirana područja. To se postiže različitim mjerama kao što su: i. premještanje postrojenja na koje utječe nazadovanje; ii. razgraničenje kopnenog pomorskog dobra u državnom vlasništvu; iii. povrat nepravilno ili neprimjereno okupiranog pomorskog zemljišta u državnom vlasništvu; iv. procjenu rizika i upravljanje rizikom ili slične mjere; v. oporavak okoliša degradiranih obalnih područja i ekosustava, očuvanje i upravljanje obalom; i/ili vi. mjere sa sličnim učincima.

Mjerom se poboljšava i uredan i ispravan pristup javnom kopnenom pomorskom dobru obnovom zemljišta kako bi se omogućio pristup javnom dobru, planiranjem, upravljanjem i obnovom pristupa ili djelovanjima sa sličnim učinkom. Ulaganje se odnosi na provedbu politika strateškog pomorskog planiranja. To se provodi pomorskim prostornim planiranjem, pomorskim strategijama, znanstvenim savjetima o oceanima i klimi te razvojem georeferencirane internetske aplikacije za korisnike mora.

Ulaganje će biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

E.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativn i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
74	C5.R1	M	Stupanje na snagu izmjena Uredbe o hidrološkom planiranju	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2021	Kraljevski dekret o izmjeni Uredbe o hidrološkom planiranju (Službeni list). Izmjene se odnose na aspekte povezane sa sušama i nestašicom vode, zahtjeve za provedbu Okvirne direktive o vodama i relevantne standarde u okviru Zajedničke strategije za provedbu direktiva o vodama.
75	C5.R1	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona o vodama i nove Uredbe kojom se zamjenjuje Kraljevski dekret 1620/2007	Odredba Zakona o vodama o stupanju na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Izmjena Zakona o vodama kako bi se uključila revizija poreza na ispuštanja otpadnih voda i sustava za povrat troškova vodne infrastrukture u skladu s načelima „onečišćivač plaća” i povrata troškova. Novom uredbom kojom se zamjenjuje Kraljevski dekret 1620/2007 mijenja se regulatorni i financijski okvir za ponovnu uporabu otpadnih voda u skladu s načelima „onečišćivač plaća” i „naknada troškova”, poboljšava se praćenje i zaštita vodnih tijela, uključujući podzemne vode, te rješavaju problemi suše i nestašice.
76	C5.I1	T	Poboljšana infrastruktura za pročišćavanje vode i otpadnih voda		Broj (mjere)	0	70	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	70 dovršenih mjera za poboljšanje i/ili izgradnju infrastrukture za pročišćavanje vode i otpadnih voda s ciljem osiguravanja usklađenosti s Direktivom 91/271/EEZ (za infrastrukturne projekte za otpadne vode) ili poboljšanja učinkovitosti i/ili smanjenja gubitka vode u vodoopskrbnim sustavima (za projekte vodne infrastrukture).
427	C5.I1	T	Poboljšana infrastruktura za pročišćavanje vode i otpadnih voda		Broj (djelovanja)	70	129	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Provedeno je 129 mjera za poboljšanje i/ili izgradnju infrastrukture za pročišćavanje vode i otpadnih voda, među ostalim u području L'Horta Sud u Valenciji, s ciljem osiguravanja usklađenosti s Direktivom 91/271/EEZ (za infrastrukturne projekte za otpadne vode) ili poboljšanja učinkovitosti i/ili smanjenja gubitka vode u vodoopskrbnim sustavima (za projekte vodne infrastrukture). To ulaganje uključuje infrastrukturu za pročišćavanje otpadnih voda: - Postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda Miranda de Ebro; - Postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda Galindo; - Uključivanje tokova u postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda Consuegra (osnovna vrijednost: 30. lipnja 2023.).

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
428	C5.I1	T	Poboljšana infrastruktura za pročišćavanje vode i otpadnih voda		Broj (hektari)	0	18 500	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Puštanje u uporabu vode za ponovnu uporabu iz infrastrukture za pročišćavanje otpadnih voda u postrojenju za pročišćavanje Rincón de León u Alicanteu, poboljšanje upravljanja vodama za navodnjavanje na 18500 hektara, s ciljem osiguravanja usklađenosti s Direktivom 91/271/EEZ i postizanja kriterija energetske učinkovitosti i/ili poboljšanja učinkovitosti i/ili smanjenja gubitka vode u vodoopskrbnim sustavima.
77	C5.I2	M	Obnova zaštite riječnih obala od rizika od poplava	Potvrde koje je potpisao MITERD				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Obnovljeno je najmanje 200 km riječnih obala i najmanje 40000 stanovnika zaštićeno je od rizika od poplava.
78	C5.I2	T	Smanjenje volumena vode iz vodonosnika		Broj (HM ³ /godina)	510	470	DR UG O TR OM JES EČJ E	2025	Smanjenje godišnje količine vode iz vodonosnika smještenih u Doñani, Segura-Mar Menoru, Manchi Oriental i Pravilima s 510 hm ³ /godišnje na 470 hm ³ /godišnje.
429	C5.I2	M	Isporuka fotonaponske energije postrojenjima za desalinizaciju i njezina distribucija	Vanjsko izvješće kojim se potvrđuju uštede				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Zamijeniti 35 % energije koja se upotrebljava u postrojenjima za desalinizaciju u Murciji i Almeriji (Torrevieja, Valdelentisco, Águilas Carboneras, Bajo Almanzora i Campo de Dalías) i transport vode između Júcara-Vinalopóa vlastitom potrošnjom fotonaponske energije.
430	C5.I3	M	Mjere za PERTE za digitalizaciju korisnika vode	Službena obavijest o dovršenim radovima				DR UG O TR	2026	Najmanje 5000000 stanovnika koji ostvaruju korist od puštanja u rad projekata za digitalizaciju gradskog vodnog ciklusa i najmanje 200000 hektara koristi digitalni komplet za navodnjavanje u okviru programa PERTE za digitalizaciju upotrebe vode.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativn i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
								OM JES EČJ E		
79	C5.I3	M	Dodjela ugovora za provedbu alata za poboljšanje znanja i upotrebe vodnih resursa te za praćenje padalina i drugih meteoroloških podataka	Sklopljeni ugovori				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2023	Dodjela ugovora za provedbu 26 alata ili obnovljene infrastrukture za poboljšanje znanja i upotrebe vodnih resursa te za praćenje padalina i drugih meteoroloških podataka kako bi se spriječili klimatski rizici. Djelovanja se prvenstveno odnose na oblikovanje i provedbu elektroničkog vodnog registra, upravljanje hidrološkim podacima i kvalitetom vode, digitalizaciju obrade datoteka i modernizaciju mreže zrakoplovnog meteorološkog nadzora.
426	C5.I3	M	Uvođenje alata za poboljšanje znanja i upotrebe vodnih resursa te praćenje padalina i drugih meteoroloških podataka	Potvrde koje je potpisao MITERD				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Stavljanje u uporabu 26 alata ili obnovljene infrastrukture radi boljeg poznavanja i upotrebe vodnih resursa te praćenja padalina i drugih meteoroloških podataka kako bi se spriječili klimatski rizici. Djelovanja se prvenstveno odnose na oblikovanje i provedbu elektroničkog vodnog registra, upravljanje hidrološkim podacima i kvalitetom vode, digitalizaciju obrade datoteka i modernizaciju mreže zrakoplovnog meteorološkog nadzora.
80	C5.I4	T	Obnova degradiranih područja i ekosustava na najmanje 50 kilometara obale		Broj (u kilometrima)	0	50	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Dovršetak najmanje 50 kilometara obale u obnovi degradiranih područja i ekosustava, zaštita i povećanje dostupnosti obalnih područja, ublažavanje erozije, bolje poznavanje i povećanje otpornosti obalnih područja i prilagodbe na učinke klimatskih promjena, daljinsko praćenje i provedba politika strateškog planiranja mora. U mjerama se uzima u obzir sljedeće: i. Povećati otpornost španjolske obale na negativne učinke klimatskih promjena suzbijanjem erozije i jačanjem obale. Pritom se uzima u obzir stvaranje lukobrana, umjetnih plaža, plutajućih površina, upravljanje sedimentima, prirodna rješenja, obnova plaža i sustava dina, infrastruktura za zaštitu obale, uvođenje pametnih mreža za praćenje erozije obale ili mjere sa sličnim učincima. ii. Zaštititi i obnoviti obalne ekosustave ili degradirana područja. To se provodi (a) premještanjem postrojenja na koje utječe nazadovanje; (b) razgraničenje kopnenog pomorskog dobra u državnom vlasništvu; (c) povrat nepravilno ili neprimjereno zauzetog pomorskog zemljišta u državnom vlasništvu; (d) procjenu rizika i upravljanje rizikom ili slične mjere; (e) oporavak okoliša

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										degradiranih obalnih područja i ekosustava; (f) očuvanje i upravljanje obalom; i/ili (g) djelovanja sa sličnim učincima. iii. Poboljšati uredan i ispravan pristup javnom kopnenom pomorskom dobru. To se postiže povratom zemljišta kako bi se omogućio pristup javnom vlasništvu, planiranjem, upravljanjem i obnovom pristupa ili mjerama sa sličnim učincima. iv. Provedba politika strateškog planiranja mora. To se postiže provedbom prostornog planiranja morskog područja, pomorskih strategija, znanstvenih savjeta o oceanima, klimi i obalama te razvojem georeferencirane internetske aplikacije za korisnike mora.
81	C5.I4	T	Obnova degradiranih područja i ekosustava na najmanje 100 kilometara obale		Broj (u kilometrima)	50	100	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Završetak radova preko najmanje 100 kilometara obale koji uključuju bilo što od sljedećeg: i. Povećati otpornost španjolske obale na negativne učinke klimatskih promjena suzbijanjem erozije i jačanjem obale i daljinskog praćenja. Pritom se uzima u obzir stvaranje lukobrana, umjetnih plaža, plutajućih površina, upravljanje sedimentima, prirodna rješenja, obnova plaža i sustava dina, infrastruktura za zaštitu obale, uvođenje pametnih mreža za praćenje erozije obale, bolje znanje ili mjere sa sličnim učincima. ii. Zaštita i obnova obalnih ekosustava ili degradacija područja. To se provodi (a) premještanjem postrojenja na koje utječe nazadovanje; (b) razgraničenje kopnenog pomorskog dobra u državnom vlasništvu; (C) povrat nepravilno ili neprimjereno zauzetog pomorskog zemljišta u državnom vlasništvu; (d) procjenu rizika i upravljanje rizikom ili slične mjere; (e) oporavak okoliša degradiranih obalnih područja i ekosustava; (f) očuvanje i upravljanje obalom; (g) bolje znanje i/ili (h) mjere sa sličnim učincima. iii. Poboljšati uredan i ispravan pristup javnom kopnenom pomorskom dobru. To se postiže obnovom zemljišta kako bi se omogućio pristup javnom vlasništvu, planiranjem, upravljanjem i obnovom pristupa, boljim znanjem ili mjerama sa sličnim učinkom. iv. Provedba politika strateškog planiranja mora i bolje znanje. To se postiže provedbom prostornog planiranja morskog područja, pomorskih strategija, znanstvenih savjeta o oceanima, klimi i obalama te razvojem georeferencirane internetske aplikacije za korisnike mora. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.)

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativn i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
81b	C5.I4	T	Obnova degradiranih područja i ekosustava na najmanje 145 kilometara obale		Broj (u kilometrima)	100	145	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Završetak radova preko najmanje 145 kilometara obale koji uključuju bilo što od sljedećeg: i. Povećati otpornost španjolske obale na negativne učinke klimatskih promjena suzbijanjem erozije i jačanjem obale i daljinskog praćenja. Pritom se uzima u obzir stvaranje lukobrana, umjetnih plaža, plutajućih površina, upravljanje sedimentima, prirodna rješenja, obnova plaža i sustava dina, infrastruktura za zaštitu obale, uvođenje pametnih mreža za praćenje erozije obale, bolje znanje ili mjere sa sličnim učincima. ii. Zaštita i obnova obalnih ekosustava ili degradiranih područja. To se provodi (a) premještanjem postrojenja na koje utječe nazadovanje; (b) razgraničenje kopnenog pomorskog dobra u državnom vlasništvu; (c) povrat nepravilno ili neprimjereno zauzetog pomorskog zemljišta u državnom vlasništvu; (d) procjenu rizika i upravljanje rizikom ili slične mjere; (e) oporavak okoliša degradiranih obalnih područja i ekosustava; (f) očuvanje i upravljanje obalom; (g) bolje znanje i/ili (h) mjere sa sličnim učincima. iii. Poboljšati uredan i ispravan pristup javnom kopnenom pomorskom dobru. To se postiže obnovom zemljišta kako bi se omogućio pristup javnom vlasništvu, planiranjem, upravljanjem i obnovom pristupa, boljim znanjem ili mjerama sa sličnim učinkom. iv. Provedba politika strateškog planiranja mora i bolje znanje. To se postiže provedbom prostornog planiranja morskog područja, pomorskih strategija, znanstvenih savjeta o oceanima, klimi i obalama te razvojem georeferencirane internetske aplikacije za korisnike mora. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2023.)

E.3. Opis ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 5 (C5.I5) – Oporavak vodonosnika alternativnim sredstvima

Cilj je tog ulaganja smanjiti zahvaćanje podzemnih voda, posebno u riječnom slivu Segura, sredozemnom – andaluzijskim riječnim slivovima i unutarnjim riječnim slivovima Katalonije.

Cilj je ovog ulaganja i. stvaranje međusobne povezanosti različitih postrojenja za desalinizaciju u riječnom slivu Segura kako bi se osigurala sigurnost opskrbe vodom korisnika vode u Tajo-Segura Aqueduct, ii. uvođenje vode u sustav iz različitih postrojenja za ponovnu uporabu u regiji Alicante i iii. provedba mjera desalinizacije u unutarnjem vodnom području Katalonije (Tordera II – Foix) i Sredozemlja – Andaluzijskog (Costa del Sol i Levante Almeriense). Tim se mjerama smanjuje količina podzemnih voda izvađenih iz vodonosnika koji su prekomjerno iskorišteni i u lošem ekološkom stanju, istodobno osiguravajući sigurnost vode različitim korisnicima i promičući oporavak vodonosnika.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, desalinizirana voda proizvodi se primjenom najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru. Osim toga, ulaganje ne smije dovesti do proširenja navodnjavanih područja ni do povećanja intenziteta navodnjavanja.

Ulaganje će biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 6. (C5.I6) – PERTE za digitalizaciju upotrebe vode

Cilj je ovog ulaganja poduprijeti projekte za provedbu tehnologija kojima se promiče digitalizacija i jača okvir za praćenje i kontrolu upotrebe vode u gradskom vodnom ciklusu, s naglaskom na srednje i velike općine te u industrijskom sektoru.

Ulaganje će biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

E.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L13	C5.I5	T	Smanjenje vađenja podzemnih voda		Broj (hm ³ /godina)	0	60	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Opskrba alternativnim resursima iz postrojenja za desalinizaciju uz jednako smanjenje godišnje količine podzemnih voda iz vodonosnika smještenih u unutarnjim riječnim slivovima Katalonije i Sredozemlja – andaluzijski riječni slivovi, u skladu s opisom mjere.
L14	C5.I6	M	Mjere za digitalizaciju gradskog vodnog ciklusa i industrijskog sektora	Službena obavijest o dovršenim radovima				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	10000000 stanovnika imalo je koristi od projekata za digitalizaciju gradskog vodnog ciklusa i najmanje 90 dovršenih industrijskih projekata u vezi s vodnim pitanjima.

F. KOMPONENTA 06: ODRŽIVA MOBILNOST (DUGO MORE)

Ovom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se sljedeći izazovi: 1) prijelaz na održivije načine prijevoza; 2. smanjenje emisija u prometnom sektoru; 3) učiniti prometni sektor sigurnijim, pristupačnijim, održivijim i uključivijim.

Ciljevi su komponente sljedeći: razvoj španjolske željezničke mreže (posebno osnovnih koridora mreže TEN-T i neosnovne mreže TEN-T); uspostava interoperabilnije prometne mreže (željeznička, cestovna, lučka) s ciljem smanjenja ugljičnog otiska; poboljšanje prekograničnih veza s Francuskom i Portugalom; modernizacija prometnog sektora usvajanjem naprednih digitalnih tehnologija.

Ova je komponenta u skladu s preporukama po državama članicama o promicanju ulaganja u energetska učinkovitost i korištenje resursa te promicanju željezničke infrastrukture za prijevoz tereta (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.) te o ulaganjima u zelenu i digitalnu tranziciju i održivi promet (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

F.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C6.R1) – Strategija za sigurnu, održivu i povezanu mobilnost

Ciljevi su mjere sljedeći:

- a) Povećati sigurnost mreže mobilnosti osiguravajući bolju zaštitu ljudi i robe, poboljšavajući standarde i smanjujući broj nesreća.
- b) Povećanje održivosti s naglaskom na svakodnevnu mobilnost, gospodarsku i socijalnu jednakost, energetska učinkovitost i borbu protiv klimatskih promjena.
- c) Poboljšati povezivost digitalizacijom, tehnološkim napretkom i multimodalnom povezanošću.

Strategija se odnosi na posebne mjere u sljedećih devet područja:

- i. Mobilnost za sve (osiguravanje univerzalne dostupnosti uz razumne troškove);
- ii. Nove investicijske politike (kako bi se osiguralo odgovarajuće financiranje prometne infrastrukture i usluga);
- iii. Sigurna mobilnost (pri čemu se prednost daje ulaganjima u praćenje, održavanje i kibersigurnost);
- iv. Mobilnost s niskom razinom emisija (povećanje učinkovitosti, smanjenje potrošnje energije);
- v. Pametna mobilnost (poticanje inovacija u području istraživanja i razvoja te mobilnosti, izgradnja inteligentne infrastrukture i upravljanje njome);
- vi. Pametni intermodalni logistički lanci (daju prednost željezničkom prijevozu robe u javnim i privatnim programima);
- vii. Povezivanje Europe i povezivanje sa svijetom (povezivanje luka s intermodalnim logističkim terminalima i jačanje suradnje sa susjednim zemljama radi koordinacije izgradnje i/ili poboljšanja prekogranične infrastrukture);

- viii. Socijalni i radni aspekti (rodna ravnoteža te mjere prekvalifikacije i usavršavanja radne snage u prometnom sektoru); žalitelj
- ix. Digitalizacija ministarstva prometa, mobilnosti i urbane agende kako bi se prihvatila digitalna tranzicija te kako bi postala otvorenija i inovativnija.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma 2. (C6.R2) – indikativna strategija za željeznice

Cilj je reforme uspostava instrumenata kojima bi se osiguralo da željeznička mreža na dosljedan i učinkovit način ispunjava potrebe za mobilnošću u budućnosti. Strategijom se utvrđuje jasan scenarij planiranja za vrstu željezničkog prijevoza i omogućuje usklađivanje prioriteta ulaganja sa Strategijom za sigurnu, održivu i povezanu mobilnost (R1).

Reforma se sastoji od nekoliko mjera, uključujući:

- a) uspostavljanje jasnijeg planiranja mjera u željezničkom sektoru, posebno usmjerenih na svakodnevnu mobilnost;
- b) poboljšanje održavanja mreže;
- c) osiguravanje gospodarske održivosti željezničke mreže;
- d) davanje prednosti učinkovitosti resursa, uz ex ante i ex post evaluaciju investicijskih projekata;
- e) jačanje interoperabilnosti mreže, posebno na koridorima transeuropske mreže, i intermodalnosti mreže;
- f) jačanje željezničkog teretnog prometa;
- g) povećanje sigurnosti u željezničkom prometu i
- h) poticanje digitalizacije prometa i inovacija kako bi se osigurala povezana mobilnost.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Ulaganje 1. (C6.I1) – Nacionalna prijenosna mreža: Europski koridori

Ciljevi su mjere izgradnja nove željezničke infrastrukture na ključnim europskim koridorima TEN-T-a te modernizacija i nadogradnja postojećih.

Ulaganje se sastoji od djelovanja u sljedećim glavnim dimenzijama:

- a) Platforma: Projekti koji omogućuju izgradnju infrastrukture koja će podržavati željezničke pruge i koja uključuje nasipe, čišćenje, vijadukte, tunele itd. To su uglavnom izgradnja nove infrastrukture;
- b) Zamjena usluga: Mjere kojima se obnavljaju postojeće usluge (laka, navodnjavanje, voda itd.) koje su pogođene tijekom izvođenja željezničkih radova;
- c) Kolosijeci: Mjere za montažu i isporuku pružnih materijala (balast, pragovi, tračnice, skretnice i uređaji za dizanje) na novim željezničkim dionicama, kao i obnova postojećih kolosijeka;
- d) Električna energija: Mjere za elektrifikaciju pruga, uključujući: kontakti vod, vučne trafostanice, transformacijski centri, daljinsko upravljanje električnom energijom, visokonaponski električni vodovi;
- e) Prometna signalizacija i upravljanje: Projekti koji se odnose na uvođenje novih signalno-sigurnosnih i prometno-upravljačkih sustava;

- f) Telekomunikacije: Projekti koji se odnose na fiksne i mobilne telekomunikacije na željezničkim prugama.
- g) Postaje: Nadogradnja i sanacija postojećih postaja, kao i izgradnja novih postaja.

Radovi se dovršavaju na najmanje 1400 kilometara mreže uključene u atlantski i sredozemni koridor, uključujući mjere za poboljšanje postojećih dionica i ulaganja za napredak u izgradnji novih dionica.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C6.I2) – Program transeuropske prometne mreže, ostali radovi

Cilj je mjere poboljšati nacionalnu prometnu mrežu koja obuhvaća sve vrste prijevoza (željeznički, cestovni, zračni) kako bi postala pouzdanija, održivija, sigurnija i otpornija.

Ulaganje se sastoji od sljedećih mjera:

- a) Nadogradnja željezničke mreže u odnosu na neosnovnu mrežu TEN-T s radovima na najmanje 900 kilometara;
- b) Povećanje sigurnosti cestovne mreže u skladu s nacionalnim i europskim propisima, veća održivost, poboljšanje digitalizacije i uvođenje inteligentnih prometnih sustava te ažuriranje primarnog preliminarog nacrt stalne veze u Gibraltarskom tjesnacu;
- c) Poticanje razvoja jedinstvenog europskog neba (20 projekata);
- d) Podupiranje digitalne transformacije Ministarstva prometa, mobilnosti i plana za gradove.

Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 1010000000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 301 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od najmanje 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3. (C6.I3) – Intermodalnost i logistika

Cilj je mjere provesti os 6. strategije za sigurnu, održivu i povezanu mobilnost (R1) o pametnim intermodalnim logističkim lancima.

Ulaganje se sastoji od tri linije djelovanja:

- a) razvoj ili nadogradnja devet strateških intermodalnih i logističkih terminala kako bi se, u nekim slučajevima, intermodalni terminali integrirali s logističkim područjem te kako bi se u svim slučajevima potaknuo prelazak s cestovnog na željeznički prijevoz tereta;
- b) poboljšati željeznički i cestovni pristup španjolskim lukama kako bi se povećao željeznički prijevoz tereta poboljšanjem povezanosti luka sa željeznicom (2 luke) i cestovnom mrežom (jedna luka);
- c) poboljšana pristupačnost (19 projekata) i održivost u lukama (projekti u 25 lučkih uprava).

Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 584000000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 217 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od najmanje 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C6.I4) – Program potpore za održiv i digitalni promet

Ciljevi su mjere poboljšati učinkovitost prometnog sustava digitalizacijom i uvođenjem novih tehnologija u sektor te podupiranjem najodrživijih prijevoznih sredstava, posebno željeznice. To je ulaganje usklađeno s inicijativama programa rada Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) i poziva na razvoj transeuropske prometne mreže.

Ulaganje se sastoji od paketa od:

- a) program potpore za održivi prijevoz tereta koji se temelji na ECO-INCENTIVES-u u željezničke i pomorske svrhe;
- b) prijenos sredstava autonomnim zajednicama za dodjelu bespovratnih sredstava za projekte digitalizacije usluga putničkog i teretnog prijevoza na regionalnoj i lokalnoj razini;
- c) prijenos sredstava autonomnim zajednicama radi dodjele ugovora ili drugih pravnih instrumenata za projekte digitalizacije usluga putničkog i teretnog prijevoza na regionalnoj i lokalnoj razini; žalitelj
- d) dodjela projekata za sljedeće aktivnosti:

Linija djelovanja 1. Interoperabilnost u željezničkom prijevozu tereta

1. U vozilu Europski sustavi upravljanja željezničkim prometom (ERTMS);
2. Mjere za uklanjanje prepreka interoperabilnosti željeznica;
3. Inovacije i razvoj osi promjenjivog profila u lokomotivama;

Linija djelovanja br. 2 Promicanje intermodalnosti prijevoza

4. Izgradnja, prilagodba ili nadogradnja tereta i intermodalnih željezničko-cestovnih terminala i njihovih kopnenih veza;

Linija djelovanja br. 3 Modernizacija opreme za željeznički prijevoz tereta

5. Mjere za podupiranje obnove ili nadogradnje vagona za željeznički prijevoz robe, uključujući za uspostavu usluga željezničkih autocesta;
6. Djelovanja za potporu obnovi ili prilagodbi željezničke opreme drugim materijalima u kojima se upotrebljavaju alternativna goriva kao što su vodik ili električna energija;

Linija djelovanja 4. Siguran, održiv i povezan cestovni promet

7. Izgradnja i nadogradnja sigurnih parkirališta za gospodarska vozila i pružanje informacijskih usluga;
8. Inteligentne prometne usluge za cestovni sektor (ITS) za koncesije za autoceste s naplatom cestarine i druge usluge sigurnosti i očuvanja cesta;
9. Mjere kojima se podupire uvođenje alternativne infrastrukture za opskrbu teških vozila na cestovnoj mreži. Kriterijima prihvatljivosti ove mjere osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) utvrđivanjem uvjeta pod kojim se prijelazna i distribucijska infrastruktura plinovitih goriva omogućuje u trenutku izgradnje za prijevoz plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova;
10. Mjere za potporu obnovi ili prilagodbi strojeva za održivu cestovnu ploču, smanjenju ugljičnog otiska i smanjenju buke;

Linija djelovanja 5. Održivost pomorskog i zračnog prometa

11. Potpora za uvođenje alternativnih goriva u lukama i zračnim lukama. Kriterijima prihvatljivosti ove mjere osigurava se usklađenost s Tehničkim smjericama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) utvrđivanjem uvjeta pod kojim se prijelazna i distribucijska infrastruktura plinovitih goriva omogućuje u trenutku izgradnje za prijevoz plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova;

12. Potporu za uvođenje tehnologija za alternativnu energiju u pomorskom sektoru;

Linija djelovanja 6. Digitalizacija prometa

13. Projekti za digitalizaciju usluga putničkog i teretnog prijevoza na nacionalnoj razini;

Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 63500000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 210 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od najmanje 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

F.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
82	C6.R1	M	Strategija za održivu, sigurnu i povezanu mobilnost (javno savjetovanje)	Obavijest o završetku savjetovanja				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2020	Završetak postupka javnog savjetovanja o strategiji koji se odnosi na mjere u sljedećih devet područja: 1) mobilnost za sve (kako bi se osigurala univerzalna dostupnost uz razumne troškove); 2. nove investicijske politike (kako bi se osiguralo odgovarajuće financiranje prometne infrastrukture i usluga); 3) sigurna mobilnost (pri čemu se prednost daje ulaganjima u praćenje, održavanje i kibersigurnost); Mobilnost s niskom razinom emisija (povećanje učinkovitosti, smanjenje potrošnje energije); 5) pametna mobilnost (poticanje inovacija u području istraživanja i razvoja te mobilnosti, izgradnja inteligentne infrastrukture i upravljanje njome); Pametni intermodalni logistički lanci (kako bi se prednost dala željezničkom prijevozu robe); Povezivanje Europe i povezivanje sa svijetom (povezivanje luka s intermodalnim logističkim terminalima i jačanje suradnje sa susjednim zemljama radi koordinacije izgradnje i/ili poboljšanja prekogranične infrastrukture); 8) socijalni i radni aspekti (rodna ravnoteža te mjere prekvalifikacije i usavršavanja radne snage u prometnom sektoru); Digitalizacija ministarstva prometa (MITMA).
83	C6.R1	M	Strategija za održivu, sigurnu i povezanu mobilnost (odobrenje)	Odobrenje Vijeća ministara				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2021	Vijeće ministara odobrilo je strategiju za mjere u sljedećih devet područja: 1) mobilnost za sve (kako bi se osigurala univerzalna pristupačnost uz razumne troškove); 2. nove investicijske politike (kako bi se osiguralo odgovarajuće financiranje prometne infrastrukture i usluga); 3) sigurna mobilnost (pri čemu se prednost daje ulaganjima u praćenje, održavanje i kibersigurnost); Mobilnost s niskom razinom emisija (povećanje učinkovitosti, smanjenje potrošnje energije); 5) pametna mobilnost (poticanje inovacija u području istraživanja i razvoja te mobilnosti, izgradnja inteligentne infrastrukture i upravljanje njome); 6) pametni intermodalni logistički lanci (pridati prioritet prijevozu robe željeznicom u javnim i privatnim programima); Povezivanje Europe i povezivanje sa svijetom (povezivanje luka s intermodalnim logističkim terminalima i jačanje suradnje sa susjednim

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										zemljama radi koordinacije izgradnje i/ili poboljšanja prekogranične infrastrukture); 8) socijalni i radni aspekti (rodna ravnoteža te mjere prekvalifikacije i usavršavanja radne snage u prometnom sektoru); Digitalizacija Ministarstva prometa MITMA.
84	C6.R2	M	Indikativna strategija za željeznice	Objava u Službenom listu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Objava rezolucije o odobrenju okvirne strategije za željeznice u Službenom listu s mjerama za: a) utvrđivanje jasnijeg planiranja mjera u željezničkom sektoru, posebno usmjerenih na svakodnevnu mobilnost; b) poboljšanje održavanja mreže; c) osiguravanje gospodarske održivosti željezničke mreže; d) davanje prednosti učinkovitosti resursa, uz ex ante i ex post evaluaciju investicijskih projekata; e) jačanje interoperabilnosti mreže, posebno na koridorima transeuropske mreže, i intermodalnosti mreže; f) jačanje željezničkog teretnog prometa; g) povećanje sigurnosti u željezničkom prijevozu; h) poticanje digitalizacije prometa i inovacija kako bi se osigurala povezana mobilnost. Za sve mjere obuhvaćene „Okvirnom strategijom za željeznice” osigurati ispunjavanje odredaba Zakona 21/2013 o procjeni utjecaja na okoliš i Zakona 9/2018 od 5. prosinca o izmjeni Zakona 21/2013 te provesti potrebne mjere ublažavanja za zaštitu okoliša iz procjene utjecaja na okoliš (EIA).
85	C6.I1	T	Osnovna mreža TEN-T: dodjela ugovora		Ugovor ili drugi pravni instrument	0	144	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Najmanje 144 dodijeljena ugovora ili drugi pravni instrumenti koji uključuju djelovanja na jednom ili više sljedećih koridora osnovne mreže TEN-T: ATLANTSKI KORIDOR • Y Vasca: Vitoria-Bilbao-San Sebastian/Astigarraga-Irun • Valladolid-Palencia-León • León-La Robla-Pola de Lena • Castejón-Pamplona-Logroño-Bilbao • La Coruña-Vigo-Ourense • Ourense-Monforte • Monforte-León • Talayuela-Plasencia-Cáceres-Mérida-Badajoz • Talayuela-Madrid-Valladolid-Vitoria • Sevilla-Huelva

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										SREDOZEMNI KORIDOR: • Madrid-Zaragoza-Tarragona • Frontera francesa-Barcelona/Tarragona-Vandellós • Vandellós-Castellón • Sagunto-Teruel – Zaragoza • Zaragoza-Tarragona • Castellón-Valencia-La Encina-Alicante • Alcázar de San Juan-La Encina • Murcia-Cartagena • Murcia-Almería • Utrera-Antequera Santa Ana • Madrid-Valencia ZAJEDNIČKO ZA OBA KORIDORA • Povezivanje HSL Barcelona – HSL Levante • Aranjuez-Alcázar de San Juan-Manzanares-Córdoba-Algeciras • Madrid-Seville Djelovanja pripadaju jednoj ili više sljedećih vrsta: • Platforma. To uključuje projekte koji omogućuju izgradnju infrastrukture koja će podržavati kolosijeka i koja uključuje nasipe, čišćenje, vijadukte, tunele itd. To su uglavnom izgradnja nove infrastrukture. • Zamjena usluga. Uključuje mjere usmjerene na obnovu postojećih usluga (laganih, navodnjavanja, vode itd.) koje su pogođene tijekom izvođenja željezničkih radova. • Gusjenice. Uključuje radnje za montažu i opskrbu kolosiječnim materijalima (balast, pragovi, tračnice, skretnice i uređaji za dizanje) na novim željezničkim dionicama, kao i obnova postojećih kolosijeka. • Električna energija. Uključuje mjere usmjerene na elektrifikaciju pruga, uključujući: kontakti vod, vučne trafostanice, transformacijski centri, daljinsko upravljanje električnom energijom, visokonaponski električni vodovi itd. • Prometna signalizacija i upravljanje. Uključuje projekte usmjerene na uvođenje novih signalno-sigurnosnih i prometno-upravljačkih sustava (ERTMS itd.).

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										• Telekomunikacije. Uključuje projekte povezane s fiksnim i pokretnim telekomunikacijama na željezničkim prugama (kao što su optička vlakna, GSM-R) • Postaje. To uključuje nadogradnju i sanaciju postojećih postaja, kao i izgradnju novih postaja.
86	C6.I1	T	Osnovna mreža TEN-T: napredak radova	—	Broj (km)	0	335	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Najmanje 335 kilometara dovršenih radova na osnovnoj mreži TEN-T na koridorima i sa značajkama definiranim u cilju #85 za četvrto tromjesečje 2022.
87	C6.I1	T	Osnovna mreža TEN-T: završetak radova	—	Broj (km)	335	1 400	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Najmanje 1400 kilometara završenih radova na osnovnoj mreži TEN-T na koridorima i sa značajkama definiranim u cilju #85 za četvrto tromjesečje 2022. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2024.).
88	C6.I2	T	Dodjela ugovora za željeznički promet i državnu cestovnu mrežu TEN-T		Ugovor ili drugi pravni instrument	0	188	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Najmanje 188 dodijeljenih ugovora ili drugih pravnih instrumenata koji uključuju intervencije u različite vrste prijevoza: za željezničke intervencije u neosnovnoj mreži TEN-T i za ceste u državnoj cestovnoj mreži a) kad je riječ o željeznici, intervencije pripadaju jednoj ili više sljedećih vrsta intervencija: • Pобоljšanje tehnološke infrastrukture za upravljanje željezničkim prometom • Sigurnost (kao što su kibersigurnost, ugradnja detektora sudara) • Zvučna zaštita/zemljopisi buke • Razvoj satelitske tehnologije koja se primjenjuje na signalizaciju ERTMS-a • Elektrifikacija dionica (kao što je Monforte-Lugo) • Obnova kolosijeka (kao što su Soria-Torralba i Monforte-Lugo) • Pобоljšanje prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava (kao što su Soria-Torralba i Ávila-Salamanca) • Stvaranje novih dijelova ili varijanti (kao što su Palencia-Santander, varijanta vrste Rincón de Soto i varijanta Ourensea)

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										b) za ceste intervencije pripadaju jednoj ili više sljedećih vrsta intervencija: • Pобољшanje sigurnosti na cestama: uključujući cestovnu sigurnost u tunelima, zaštitu osjetljivih divljih vrsta i zaštitu ranjivih korisnika • Održivost: poboljšanje kvalitete zraka, novi oblici gradske mobilnosti, zaštita bioraznolikosti, sprečavanje klimatskih rizika, energetska učinkovitost, smanjenje buke • Digitalizacija: Uvođenje sustava praćenja za mostove, tunele, uz primjenu analize velikih podataka i interneta stvari; digitalizacija cesta za praćenje i održavanje • Uvođenje inteligentnih prometnih sustava u autobusno-VAO trakovima • Ažuriranje primarnog preliminarog nacрта stalne veze u Gibraltarskom tjesnacu
89	C6.I2	T	Sporedna mreža TEN-T: napredak u radu na željeznici	—	Broj (km)	0	347	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Dovršeno je najmanje 347 kilometara radova s ciljem povećanja interoperabilnosti željezničke mreže, uglavnom u odnosu na mrežu TEN-T, s konačnim ciljem ukupnih radova na najmanje 900 kilometara mreže. Radovi moraju biti u skladu s vrstama intervencija utvrđenima u točki (a) ciljne vrijednosti 88.
90	C6.I2	T	Jedinstveno europsko nebo: dodijeljeni projekt i napredak u dovršetku projekata	—	Broj	0	15	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Ukupno je dovršeno najmanje 15 projekata (konačna ciljna vrijednost 20 projekata) u području digitalizacije i sigurnosti za razvoj jedinstvenog europskog neba sa sljedećeg popisa kriterija odabira: Ukupno je dovršeno najmanje 15 projekata (konačna ciljna vrijednost 20 projekata) u području digitalizacije i sigurnosti za razvoj jedinstvenog europskog neba sa sljedećeg popisa kriterija odabira: • Izravna ulaganja putem ENAIRE-a (upravitelj zračne plovidbe u Španjolskoj) za razvoj jedinstvenog europskog neba, povezana s modernizacijom sustava kontrole zračnog prometa i sustava nadzora, digitalnom transformacijom informacijskih sustava i razvojem komunikacijskih sustava. • Digitalizacija zrakoplovne dokumentacije (podaci i mapiranje) dostupne korisnicima za izvođenje letova • Proširenje pokrivenosti Zemlji/zračnim prostorom i digitalizacija glasa u pilot-kontrolerskoj komunikaciji. Poboљšati nisku pokrivenost u određenim područjima zračnog prostora modernizacijom zemaljske komunikacijske

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										infrastrukture • Razvoj sustava glasovne komunikacije u centrima kontrole zračnog prometa s pomoću digitalizacije i napredne tehnologije, čime se osigurava bolja kvaliteta, veća sigurnost, dostupnost informacija i povećani kapacitet za nepredviđene situacije • Tehnološka modernizacija primarne radarske mreže, poboljšanje učinkovitosti i usmjeravanje sustava prema potpunoj digitalizaciji primarnih radara koristeći se svim dostupnim tehnološkim napretkom kako bi se povećala operativna učinkovitost • Razvoj radarskih sustava sporednih u odnosu na tehnologiju Modos S. koja pruža informacije sustavu kontrole zračnog prometa • Zamjena hardverske opreme različitih sustava ENAIRE • Razvoj različitih upravljačkih i operativnih aplikacija za upravljanje ENAIRE-om • Tehnološka modernizacija brodskih sustava davanjem prednosti njihovoj potpunoj digitalizaciji i provedbi sustava za praćenje i daljinsko upravljanje • Stvaranje infrastrukture za provedbu novih sustava kontrole zračnog prometa. Ključno za osiguravanje provedbe novih operativnih koncepata u Španjolskoj. Osim toga, uključena je i modernizacija postrojenja kako bi se osigurala otpornost na kvarove. • Digitalizacija i automatizacija upravljanja tehničkim operacijama radi integriranog poboljšanja alata za praćenje sustava na daljinu • Modernizacija sustava kontrole zračnog prometa radi usklađenosti s regulatornim kriterijima, uključujući poboljšanja u pogledu koncepata kapaciteta, sigurnosti, kibersigurnosti i digitalizacije koji proizlaze iz jedinstvenog europskog neba
91	C6.I2	M	Digitalizacija Ministarstva prometa, mobilnosti i plana za gradove	Službena obavijest o završetku radova				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Završetak sljedećih projekata: • Izgradnja informacijskog modeliranja (BIM) pokretanjem platforme za suradnju za upravljanje digitalnim informacijama i modelima. • Poticanje mobilnosti kao usluge, pružanje otvorenih podataka i upotreba novih tehnologija za analizu i optimizaciju mobilnosti. • Provedba sustava analize, praćenja, nadzora, kontrole potreba, provedbe i uvođenja usluga te primjene novih tehnologija u kopnenom prometu. • Plan digitalizacije Glavne uprave za ceste. • Razvoj novih usluga i poboljšano upravljanje, među ostalim, u području informacija u zračnom, pomorskom i geografskom području.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
92	C6.I2	T	Nova ili poboljšana mreža TEN-T, drugi radovi	—	Broj (km)	347	900	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Dovršeno je najmanje 900 kilometara radova kako bi željeznička mreža postala interoperabilnija, uglavnom u vezi s mrežom TEN-T. Radovi moraju biti u skladu s vrstama intervencija utvrđenima u točki (a) ciljne vrijednosti 88. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2024.).
93	C6.I2	T	Jedinstveno europsko nebo: završetak projekta	—	Broj	15	20	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Dovršeno je najmanje 20 projekata u području digitalizacije i sigurnosti za razvoj jedinstvenog europskog neba s projektima odabranima u skladu s kriterijima odabira za dodjelu (ključna etapa 90) (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2024.).
94	C6.I2	M	Državna cestovna mreža prilagođena postojećim propisima	Završetak projekta				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Završetak radova na državnoj cestovnoj mreži u skladu s vrstama intervencija utvrđenima u točki (b) ciljne vrijednosti 88. Uključuje radove u najmanje 80 tunela, radove na poboljšanju ograda i oznaka kako bi se smanjila vjerojatnost udara divlje faune i flore, provedbu mjera za poboljšanje sigurnosnih uvjeta najranjivijih sudionika u cestovnom prometu kao što su pješaci i biciklisti, održivost (poboljšanje kvalitete zraka, novi oblici gradske mobilnosti, zaštita biološke raznolikosti, sprečavanje klimatskih rizika), energetska učinkovitost, smanjenje buke, digitalizacija (provedba sustava za praćenje mostova, tunela, analiza velikih podataka i internet stvari; digitalizacija cesta za praćenje i održavanje), uvođenje inteligentnih prometnih sustava u autobusnim trakama, ažuriranje primarnog preliminarnog nacrt stalne veze u Gibraltarskom tjesnacu.
95	C6.I3	T	T1: broj dodijeljenih ugovora ili drugih pravnih instrumenata za poboljšanje intermodalne i	—	Ugovor ili drugi pravni instrument	0	66	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Dodijeljeno je najmanje 66 ugovora ili drugih pravnih instrumenata, uključujući intervencije za poboljšanje intermodalne i logističke infrastrukture. Intervencije pripadaju jednom ili više sljedećih područja: a) razvoj i nadogradnju strateških intermodalnih i logističkih terminala na jednoj ili više sljedećih lokacija: • Vicálvaro u Madridu; • La Llagosta u Barceloni • San Luis u Valenciji

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			logističke infrastrukture							• Júndiz u Álavi. • Logistički objekt Cana Tunisa (Barcelona) • Terminal u Orduñi (Bizkaia) • Logistički objekt u Lezu (Gipuzkoa) • Muriedas (Santander) • Terminal Escombreras (Murcia); b) izgradnju ili proširenje sporednih kolosijeka na duljinu od najmanje 750 metara; c) poboljšanje željezničkog pristupa luci A Coruña i luci Castellón; d) poboljšanje cestovnog pristupa luci Algeciras; žalitelj e) poboljšana dostupnost i održivost u lukama, uključujući: • Pristupačnost: radovi na pristupu željeznicama, uključujući radove na obnovi i nadogradnji, kao i novi pristup i poboljšanje unutarnjeg prometa u lukama prilagodbom infrastrukture koja nastavlja svoj vanjski kopneni pristup. • Održivost: uključujući primjerenost vodoopskrbnih i sanitarnih sustava; planove za poboljšanje kvalitete zraka; ugradnja učinkovitijih energetskih mreža; solarna fotonaponska postrojenja; obnova rasvjetnih mreža i ugradnja LED tehnologije; sustavi za regulaciju potrošnje energije; preuređenje sustava prerade.
96	C6.I3	T	T2: Broj dodijeljenih ugovora ili drugih pravnih instrumenata za poboljšanje intermodalne i logističke infrastrukture	—	Broj ugovora ili drugih pravnih instrumenata	66	105	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Ukupan broj od najmanje 105 dodijeljenih ugovora ili drugih pravnih instrumenata, uzimajući u obzir ugovore ili druge pravne instrumente koji su već ocijenjeni u okviru ciljne vrijednosti 95, uključujući intervencije za poboljšanje intermodalne i logističke infrastrukture, u skladu s područjima definiranim pod točkama (a), (b), (c), (d) ili (e) ciljne vrijednosti 95.
97	C6.I3	T	Završetak projekata povezanih s intermodalnim i logističkim terminalima, lukama i kolosijecima od 750 metara	—	Broj	0	14	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Dovršetak radova na devet strateških intermodalnih i logističkih terminala (Tilos i tri luke pristupaju novim ili nadograđenim radi poticanja željezničkog prijevoza tereta te izgradnja ili proširenje najmanje dvaju sporednih kolosijeka na duljinu od najmanje 750 metara. Radovi moraju biti u skladu s vrstama intervencija definiranim u točkama (a), (b), (c) i (d) ciljne vrijednosti 95.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
98	C6.I3	T	Završetak projekata pristupačnosti željeznica i projekata održivosti u lukama	—	Broj	0	44	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Završetak 44 mjere (19 + 25): najmanje 19 projekata pristupačnosti željeznica i dovršetka projekata održivosti u lukama u 25 različitih lučkih uprava. Radovi moraju biti u skladu s vrstama intervencija definiranim u točki (e) ciljne vrijednosti 95.
99	C6.I4	M	Potpota programu održivog i digitalnog prometa.	Objava u Službenom listu i donošenje službenih rezolucija				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Sredstva u iznosu od 800 000 000 EUR u okviru Programa potpore održivom i digitalnom prometu putem: a) objava u Službenom listu ministarskih odluka kojima se uspostavlja program potpore za održivi prijevoz tereta na temelju ECO-INCENTIVES-a u željezničke i pomorske svrhe; b) službene rezolucije kojima se odobravaju prijenosi utvrđeni u Kraljevskoj uredbi kojom se dodjeljuje prijenos sredstava autonomnim zajednicama za dodjelu bespovratnih sredstava za projekte digitalizacije usluga prijevoza putnika i tereta na regionalnoj i lokalnoj razini; c) službene rezolucije kojima se odobravaju prijenosi utvrđeni u rezoluciji Državnog tajništva za promet, mobilnost i Plan za gradove o prijenosu sredstava autonomnim zajednicama za dodjelu ugovora ili drugih pravnih instrumenata za projekte za digitalizaciju usluga prijevoza putnika i tereta na regionalnoj i lokalnoj razini; žalitelj d) Rezoluciju Državnog tajništva za promet, mobilnost i Plan za gradove o dodjeli projekata za sljedeće aktivnosti: Linija djelovanja 1. Interoperabilnost u željezničkom prijevozu tereta 1. U vozilu Europski sustavi upravljanja željezničkim prometom (ERTMS) 2. Mjere za uklanjanje prepreka interoperabilnosti željeznice u skladu s TSI-jima. 3. Inovacije i razvoj osi promjenjivog profila u lokomotivama. Linija djelovanja br. 2 Promicanje intermodalnosti prijevoza 4. Izgradnja, prilagodba ili nadogradnja tereta i intermodalnih željezničko-cestovnih terminala i njihovih kopnenih veza Linija djelovanja br. 3 Modernizacija opreme za željeznički prijevoz tereta 5. Mjere za podupiranje obnove ili nadogradnje vagona za željeznički prijevoz robe, uključujući za uspostavu usluga željezničkih autocesta. 6. Mjere za potporu obnovi ili prilagodbi opreme željezničkih traktora drugim

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										materijalima koji upotrebljavaju alternativna goriva (vodik ili električna energija). Linija djelovanja 4. Siguran, održiv i povezan cestovni promet 7. Izgradnja i nadogradnja sigurnih parkirališta za gospodarska vozila i pružanje informacijskih usluga (Delegirana uredba (EU) br. 885/2013). 8. Inteligentne prometne usluge za cestovni sektor (ITS) u koncesijama za autoceste s naplatom cestarine i drugim uslugama sigurnosti i očuvanja cesta. 9. Mjere za potporu uvođenju infrastrukture za opskrbu teških vozila alternativnim gorivima na cestovnoj mreži 10. Mjere za potporu obnovi ili prilagodbi sredstava i strojeva za postizanje održive pločnike: smanjeni ugljični otisak i reduktori zvuka Linija djelovanja 5. Održivost pomorskog i zračnog prometa 11. Potpora za uvođenje alternativnih goriva u lukama i zračnim lukama. 12. Potpora za uvođenje populzivnih alternativnih energetske tehnologije u pomorskom sektoru. Linija djelovanja 6. Digitalizacija prometa 13. Projekti za digitalizaciju usluga putničkog i teretnog prijevoza na nacionalnoj razini. Za mjere 9. i 11. kriteriji odabira moraju biti u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kojima se osigurava da infrastruktura bude omogućena u trenutku izgradnje za prijevoz plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova.
100	C6.I4	M	Dodjela nagrade ECO- INCENTIVES i službena obavijest o početku radova u okviru Programa potpore održivom i digitalnom prometu	Službena obavijest o početku radova				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Dodjela najmanje 30 000 000 EUR u ECO - INCENTIVES -u za željezničke i pomorske svrhe i početak radova na projektima za koje je dodijeljena potpora kako je definirano u točkama (b), (c) i (d) u ključnoj etapi 99, što predstavlja novčanu vrijednost od najmanje 665371038 EUR.
101	C6.I4	M	Održivi i digitalni promet: završetak radova	Službena obavijest o završetku radova				DR UG O TR	2026	Završetak svih projekata za koje je dodijeljena potpora u četvrtom tromjesečju 2022. (ključna etapa 99) za promicanje održivog i digitalnog prometa. Radovi su u područjima definiranim u kriterijima odabira za dodjelu projekata iz četvrtog tromjesečja 2022.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								OM JES EČJ E		Za mjere 10. i 12. kriteriji odabira moraju biti u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kojima se osigurava da infrastruktura bude omogućena u trenutku izgradnje za prijevoz plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova.

F.3. Opis ulaganja za potporu u obliku zajma

Reforma 3. (C6.R3) – Strategija energetske učinkovitosti nacionalne mreže autocesta

Cilj je te reforme objava Strategije energetske učinkovitosti u državnoj cestovnoj mreži i uspostava niza mjera usmjerenih na poboljšanje energetske učinkovitosti u državnoj cestovnoj mreži.

Ta strategija obuhvaća barem sljedeće elemente:

- a) analizu opskrbe energijom nacionalne cestovne mreže;
- b) analizu trenutnog stanja na nacionalnoj cestovnoj mreži u pogledu njezina osvjetljenja i opravdanosti mogućih rješenja;
- c) popis mjera ili aktivnosti koje treba provesti u nacionalnoj cestovnoj mreži; žalitelj
- d) plan ulaganja i financiranja potrebnih mjera ili djelovanja u sustavu osvjetljenja cestovne mreže s rokovima za njihovu provedbu.

Strategija će biti objavljena u prvom tromjesečju 2024.

U okviru provedbe Strategije energetske učinkovitosti na nacionalnoj mreži autocesta Glavna uprava za ceste provodi izračun ugljičnog otiska za 2024., čiji će rezultati biti predstavljeni 2025.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

F.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače, osim ako je drukčije navedeno u opisu mjere. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L15	C6.R3	M	Strategija energetske učinkovitosti	Objava u Službenom listu				TR OM JES EČJ E	2024	Objava u Službenom listu odobrenja strategije energetske učinkovitosti za nacionalnu cestovnu mrežu koja obuhvaća elemente u skladu s opisom mjere.
L16	C6.R3	M	Izračun ugljičnog otiska Glavne uprave za ceste	Objava rezultata na službenoj internetskoj platformi				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2025	Izračun ugljičnog otiska Glavne uprave za ceste za 2024., čiji će rezultat biti predstavljen 2025. u okviru provedbe strategije energetske učinkovitosti.

G. KOMPONENTA 07: UVOĐENJE I INTEGRACIJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

U nacionalnom energetske i klimatskom planu Španjolske za razdoblje 2021. 2030. predviđa se znatan rast prodora energije iz obnovljivih izvora u Španjolskoj, koji će 2030. dosegnuti 74 % u sektoru električne energije i 42 % u konačnoj upotrebi. U tom je kontekstu cilj te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost povećati upotrebu energije iz obnovljivih izvora putem sljedećih elemenata:

- a) razvoj jasnog i predvidljivog regulatornog okvira kojim se promiču ulaganja u obnovljive izvore energije;
- b) uspostavu i konsolidaciju industrijskog vrijednosnog lanca u području obnovljivih izvora energije;
- c) potporu inovativnim izvorima tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući njihovu integraciju u krajnje namjene; žalitelj
- d) razvoj zelenih vještina.

Osim toga, komponentom se posebno nastoji promicati uvođenje energije iz obnovljivih izvora na španjolskim otocima, kao i sudjelovanje građana putem zajednica obnovljive energije.

Komponenta je povezana s promicanjem ulaganja u inovacije i energetske učinkovitost (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.). Njime se promiču i javna i privatna ulaganja te potiče zelena tranzicija (3. preporuka za pojedine zemlje iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

G.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C7.R1) – Regulatorni okvir za promicanje proizvodnje iz obnovljivih izvora

Cilj je ove mjere ojačati regulatorni okvir za promicanje proizvodnje iz obnovljivih izvora kako bi se povećala sigurnost i potaknula privatna ulaganja u obnovljivu energiju, uklonile prepreke uvođenju obnovljivih izvora energije i poboljšala njihova integracija u okoliš, električni sustav i u različite sektore.

Mjera uključuje niz zakonodavnih i regulatornih koraka, uključujući:

- donošenje Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 23/2020 u lipnju 2020., kojom se uspostavlja novi sustav dražbi za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i poboljšava mehanizam za pristup proizvodnje iz obnovljivih izvora elektroenergetskoj mreži;
- donošenje Kraljevskog dekreta 960/2020 u studenome 2020., kojim se povećava predvidljivost prihoda koji će se ostvariti proizvodnjom iz obnovljivih izvora na novim dražbama;

- Kraljevski dekret 1183/2020 iz prosinca 2020., kojim se uređuju uvjeti pristupa i priključenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, u skladu s odredbama Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 23/2020; žalitelj
- Zakon o klimatskim promjenama i energetske tranziciji, čije je donošenje predviđeno u prvoj polovini 2021., kojim će se u zakonodavstvo utvrditi ciljevi za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. i cilj klimatske neutralnosti do 2050. (uključujući 100 %-tni sustav električne energije iz obnovljivih izvora). Taj zakon uključuje i elemente koji su relevantni za druge komponente plana (kao što je smanjenje administrativnih prepreka i zahtjeva za postavljanje javnih mjesta za punjenje).

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 2. (C7.R2) – Nacionalna strategija za potrošnju vlastite energije

Cilj je ove mjere povećati potrošnju vlastite energije kao alternativni oblik proizvodnje iz obnovljivih izvora, utvrditi ciljeve u tom području za razdoblje 2021. 2030. te utvrditi i razviti mjere za ublažavanje glavnih prepreka njihovu uvođenju. Potrošnja vlastite energije pridonosi integraciji proizvodnje iz obnovljivih izvora u zgrade i urbana okruženja te potiče lokalno zapošljavanje.

Mjera uključuje donošenje nacionalne strategije za potrošnju vlastite energije od strane španjolske vlade u drugoj polovini 2021. kako bi se smanjile administrativne prepreke potrošnji vlastite energije. Strategijom se dijagnosticira trenutačno i potencijalno stanje u Španjolskoj i utvrđuju mjere usmjerene na: (a) bolju koordinaciju među upravama; (b) širenje informacija potrošačima i podizanje svijesti; (C) utvrđivanje postojećih relevantnih vještina i mogućnosti daljnjeg osposobljavanja povezanih s uvođenjem vlastite potrošnje.

Mjera se odnosi na provedbu ključnih elemenata nacionalne strategije za samopotrošnju, uključujući objavljivanje smjernica o tome kako poticati potrošnju vlastite energije i završetak osposobljavanja usmjerenih na poboljšanje potrebnih vještina.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 3. (C7.R3) – Razvoj energetske zajednice

Cilj je te mjere razviti energetske zajednice kako bi se potaknulo sudjelovanje građana u energetske tranziciji putem zajednica obnovljive energije i energetske zajednice građana. Mjerom će se podupirati osposobljavanje, participativni procesi i procesi izgradnje zajednice te potpora posebnim projektima.

Mjerom se dodjeljuje prvi pilot-projekt za energetske zajednice na temelju konkurentnog poziva na podnošenje ponuda kako bi se dokazala održivost tog modela. Do kraja 2024. provodi 37 pilot-projekata uz sudjelovanje lokalne zajednice, s planom provedenih mjera i utvrđivanjem odgovarajućih budućih koraka. Ti se projekti temelje na obnovljivoj energiji.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Reforma 4. (C7.R4) – Okvir za inovacije i tehnološki razvoj u području obnovljive energije

Ovom se mjerom jača okvir za inovacije i tehnološki razvoj niza obnovljivih izvora energije te se doprinosi napretku prema cilju od 100 % obnovljivih izvora u potražnji za energijom. Obnovljivi

izvori obuhvaćeni ovom mjerom uključuju energiju vjetra na moru i bioplina. Mjerom se olakšava i istraživanje i razvoj u području tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Mjera uključuje objavu plana za energiju vjetra na moru i drugu morską energiju. Cilj je tog plana smanjiti administrativne prepreke za razvoj tog izvora obnovljive energije. Konkretno, planom se nastoji: (a) promicanje istraživanja, razvoja i inovacija s pomoću prilagodljivijeg regulatornog okvira te jačanjem tehnoloških centara i platformi za testiranje novih prototipova; (b) utvrditi prilike i sinergije s ključnim industrijskim sektorima; (C) razviti odgovarajući regulatorni okvir za uvođenje u Španjolskoj (posebno plutajuće tehnologije); i (d) utvrditi mjere za smanjenje utjecaja na okoliš (uz istodobno nastojanje da se pojednostave administrativni postupci). Mjerom se provode ključne regulatorne mjere utvrđene u planu za promicanje odobalnih vjetroelektrana, poticanje istraživanja i razvoja te potporu uvođenju plutajućih tehnologija.

Drugi je element ove mjere objava plana za bioplina, u kojem se analiziraju odgovarajući regulatorni i sektorski alati za promicanje bioplina, s naglaskom na učinkovitoj uporabi tog izvora energije (npr. u agroindustrijskim primjenama i za teška vozila u kojima elektrifikacija još nije alternativa). Taj dio reforme odnosi se na provedbu ključnih aktivnosti iz plana za bioplina, uključujući: (a) uspostavu sustava jamstava o podrijetlu za plinove iz obnovljivih izvora s ciljem poticanja ulaganja u bioplina i dekarbonizacije sektora kao što su industrija i promet; (b) razvoj alata za izračun doprinosa bioplina dekarbonizaciji; i (c) predstudije izvedivosti za promicanje uspostave postrojenja za proizvodnju bioplina.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 1 (C7.I1) – Razvoj inovativnih obnovljivih izvora energije integriranih u zgrade i proizvodne procese

Cilj je ove mjere poticati razvoj inovativnih obnovljivih izvora energije i onih koje treba integrirati u zgrade i proizvodne procese. Njime se podupiru potrošnja vlastite energije iz obnovljivih izvora i tehnologije koje još nisu potpuno konkurentne, uključujući električne i toplinske obnovljive izvore u poljoprivrednom sektoru, obnovljive izvore energije usmjerene na zahtjeve za hlađenje/grijanje u stambenom i uslužnom sektoru, toplinsku energiju iz obnovljivih izvora za industrijske procese, bioenergiju i obnovljive izvore energije mora. Potpora će biti u obliku potpore za ulaganje koja će se dodjeljivati putem natječaja kojima se osigurava troškovno učinkovit ishod ili izravne potpore vlasničkim kapitalom za projekte u području energije iz obnovljivih izvora. Ulaganjem bi se poduprla i prekvalifikacija i usavršavanje u području proizvodnje iz obnovljivih izvora.

U okviru tog ulaganja do prve polovine 2026. instalira se najmanje 3 800 MW inovativne proizvodnje iz obnovljivih izvora ili proizvodnje iz obnovljivih izvora s dodanom vrijednošću.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C7.I2) – Održiva energija na otocima

Tim se ulaganjem podupire održiva energija na španjolskim otocima (Kanarski i Balearski otoci) kao dio šire strategije za potporu energetske tranzicije na otocima, posebno potporom projektima za prodiranje i integraciju energije iz obnovljivih izvora u otoke i izvan poluotoka. To je u skladu sa španjolskim nacionalnim energetske i klimatske planom, koji uključuje mjere za dekarbonizaciju otoka i smanjenje njihove ovisnosti o nafti.

Posebna ulaganja koja će se podupirati uključuju obnovljive izvore električne energije, rješenja za skladištenje i pametne projekte (u okviru programa „Pametni otoci”). Dio aktivnosti u okviru ovog ulaganja oslanjat će se na znanje stečeno u okviru programa „Čista energija za otoke EU-a”.

U okviru tog ulaganja instalirano je najmanje 180 MW energije iz obnovljivih izvora, kao i najmanje 600 djelovanja, projekata ili programa koji se podupiru ili provode, uključujući: programi ili uredi za dinamiku, planovi za otoke, projekti ulaganja ili potpore povezani s programima „Pametni otoci” ili „Čista energija za otoke EU-a”, održivi projekti obnovljive energije ili projekti skladištenja.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

G.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Osnovni je datum za sve pokazatelje 1. veljače 2020., osim ako je u opisu djelovanja navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
102	C7.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 23/2020 (energetske mjere)	Odredba Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 23/2020 o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020	Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 23/2020 odobravaju se energetske mjere čiji je cilj utvrđivanje pravne osnove za novi sustav dražbi, definiranje novih sudionika u energetske sektoru, kao što su neovisni agregatori i zajednice obnovljive energije, te doprinos racionalizaciji dozvola za pristup i priključenje.
103	C7.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 960/2020 (gospodarski sustav za energiju iz obnovljivih izvora)	Odredba Kraljevskog dekreta 960/2020 o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020	Kraljevskom uredbom 960/2020 uređuje se gospodarski sustav za energiju iz obnovljivih izvora
104	C7.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 1183/2020 (priključivanje obnovljivih izvora energije na elektroenergetsku mrežu)	Odredba Kraljevskog dekreta 1183/2020 o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020	Kraljevskim dekretom 1183/2020 uređuje se hibridizacija i nalaže pristup obnovljivim izvorima energije i njihovo priključivanje na elektroenergetsku mrežu.
105	C7.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o klimatskim promjenama i energetske tranziciji	Odredba Zakona o klimatskim promjenama i energetske tranziciji o stupanju na snagu				DRUG O TRO MJES EČJE	2021	Zakonom o klimatskim promjenama i energetske tranziciji osigurava se alternativna regulatorna stabilnost za razvoj obnovljivih izvora energije, smanjene administrativne prepreke i minimalni zahtjevi za postavljanje javnih mjesta za punjenje u uporabu.
106	C7.R1	T	Dodatni proizvodni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora	—	Broj (MW)	0	6 000	DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Kumulativni dodatni proizvodni kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora koji se podupire u okviru novog poticajnog zakonodavnog okvira uključenog u reformu C7.R1 (uključujući mehanizam dražbe uspostavljen RD-om 960/2020, novu uredbu o dozvolama za pristup i priključenje te o hibridizaciji): dodijeljeno najmanje 6 000 MW
107	C7.R1	T	Kumulativni dodatni kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora instaliran u Španjolskoj	—	Broj (MW)	0	6 000	DRUG O TRO	2023	Kumulativni dodatni kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora instaliran u Španjolskoj u prvom tromjesečju 2020. Q42023 u skladu s novim poticajnim zakonodavnim okvirom uključenim u reformu C7.R1

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJES EČJE		(uključujući mehanizam dražbe uspostavljen RD-om 960/2020, novu uredbu o dozvolama za pristup i priključenje te hibridizaciju): izgrađeno najmanje 6 000 MW
108	C7.R2	M	Nacionalna strategija za potrošnju vlastite energije	Objava na internetskoj stranici				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Donošenje u Vijeću ministara i objava nacionalne strategije za potrošnju vlastite energije na vladinoj internetskoj stranici kako bi se smanjile administrativne prepreke vlastitoj potrošnji.
109	C7.R2	M	Završetak mjera u okviru Nacionalne strategije za potrošnju vlastite energije	Objava rezultata na internetskoj stranici				DRUGO TRO MJES EČJE	2023	Dovršetak ključnih mjera u okviru nacionalne strategije za potrošnju vlastite energije, uključujući: objava tehničkih smjernica za općine na internetskim stranicama Ministarstva ekološke tranzicije i smjernica za općine o tome kako poticati vlastitu potrošnju te završeno osposobljavanje radi poboljšanja potrebnih tehničkih vještina o obnovljivim izvorima vlastite potrošnje za najmanje 500 stručnjaka.
110	C7.R3	M	Pilot-projekt za energetske zajednice	Objava na internetskoj stranici				DRUGO TRO MJES EČJE	2022	Dodjela prvog pilot-projekta za energetske zajednice na temelju poziva na podnošenje ponuda kako bi se dokazala održivost tog modela.
111	C7.R3	T	Završetak pilot-projekata povezanih s energijom u lokalnim zajednicama	—	Broj	0	37	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Dovršetak najmanje 37 pilot-projekata povezanih s energijom uz sudjelovanje lokalne zajednice, na temelju plana u kojem se navode provedene mjere i sljedeći daljnji koraci. Ti pilot-projekti mogu uključivati participativne procese, potporu uspostavi lokalnih energetskih zajednica ili provedbu samih projekata u području energije iz obnovljivih izvora.
112	C7.R4	M	Plan za energiju vjetra na moru i drugu morsku energiju	Objava na internetskoj stranici				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Objava Plana za energiju vjetra na moru i drugu morsku energiju kako bi se smanjile administrativne prepreke razvoju tog izvora obnovljive energije
113	C7.R4	M	Stupanje na snagu regulatornih mjera utvrđenih na karti za energiju vjetra na moru i drugu energiju mora	Odredbe regulatornih mjera o stupanju na snagu				DRUGO TRO	2023	Stupanje na snagu ključnih regulatornih mjera utvrđenih na karti za energiju vjetra na moru i drugu energiju mora radi promicanja istraživanja i inovacija te podupiranja uvođenja plutajućih tehnologija. Te ključne mjere uključuju: konačno odobrenje planova prostornog

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJES EČJE		planiranja morskog područja, bolja koordinacija planiranja mreže i odobalne strategije te ažuriranje regulatornog okvira.
114	C7.R4	M	Završetak mjera utvrđenih u planu za bioplin	Objava na internetskoj stranici				DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Dovršetak ključnih mjera utvrđenih u planu za bioplin, uključujući uspostavu sustava jamstava o podrijetlu za plinove iz obnovljivih izvora, za poboljšanje konkurentnosti bioplina i poticanje ulaganja u proizvodnju bioplina, čime se osigurava brža dekarbonizacija u sektorima kao što su industrija i promet.
115	C7.I1	M	Natječaj za potporu ulaganjima u inovacijske kapacitete ili kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora s dodanom vrijednošću	Objava u SL-u				DRUG O TRO MJES EČJE	2022	Objava u SL-u prvog natječaja za potporu ulaganjima u inovacijski kapacitet ili kapacitet obnovljive energije s dodanom vrijednošću
116	C7.I1	M	Novi projekti, tehnologije ili instalacije infrastrukture za obnovljivu energiju mora	Odluka o dodjeli/odluka tijela za ulaganje				DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Dodijeljeno je najmanje šest razvojnih projekata, tehnologija ili instalacija infrastrukture za energiju iz obnovljivih izvora mora. Tih šest kretanja trebalo bi doprinijeti provedbi projekata obnovljive energije mora u Španjolskoj. Razvoj događaja može uključivati MSP-ove koji se bave aktivnostima povezanim s obnovljivom energijom mora i koji primaju bespovratna sredstva, zajmove ili vlasnička ulaganja, sudjeluju u pretkomercijalnoj javnoj nabavi, kao i bespovratna sredstva koja se izravno dodjeljuju projektima u području energije iz obnovljivih izvora u moru ili prototipu proizvodnje ili uvođenja nove tehnologije obnovljive energije mora.
117	C7.I1	T	Dodatni proizvodni kapacitet za inovativnu obnovljivu energiju ili energiju iz obnovljivih izvora s dodanom vrijednošću	—	Broj (MW)	0	3 800	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Kumulativni dodatni proizvodni kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora za inovativne kapacitete ili kapacitete s dodanom vrijednošću (instalirano najmanje 3 800 MW)
118	C7.I2	M	Ured za čistu energiju i pametne projekte za otoke	Objava na internetskoj stranici				DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Osnivanje Ureda za čistu energiju i pametne projekte za otoke s ciljem upravljanja programima potpore u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Ured koordinira dinamizaciju i razvoj energetske tranzicije na otocima.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
119	C7.I2	T	Završetak projekata za potporu energetske tranzicije na otocima	—	Broj	0	600	TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 600 djelovanja, projekata ili programa koji se podupiru ili provode, uključujući: programi ili uredi dinamike, planovi za otoke, projekti ulaganja ili potpore povezani s čistom energijom za otoke EU-a ili programe pametnih otoka, energija iz obnovljivih izvora ili projekti održivog skladištenja.
120	C7.I2	T	Dodatni proizvodni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora na otocima	—	Broj (MW)	0	180	DRUGO TRO MJES EČJE	2026	Kumulativni dodatni proizvodni kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora nabavljen putem natječaja za kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na otocima (instalirano najmanje 180 MW).

H. SASTAVNICA 8: ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA, PAMETNE MREŽE I UVOĐENJE FLEKSIBILNOSTI I SKLADIŠTENJA

Cilj je španjolskog nacionalnog energetskog i klimatskog plana (NECP) udio energije iz obnovljivih izvora od 42 % u konačnoj potrošnji energije do 2030. Za integraciju sve veće proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (predviđeno da će 2030. dosegnuti 74 % potražnje i 100 % do 2050.) potreban je niz komplementarnih ulaganja u digitalizaciju mreže, skladištenje i upravljanje potražnjom. Konkretno, zbog nestalnosti i djelomične predvidljivosti tehnologija u području obnovljivih izvora energije skladištenje energije ima važnu ulogu u osiguravanju fleksibilnosti sustava i stabilnosti mreže.

U tom kontekstu ta komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost ima sljedeće ciljeve:

- a) Razvoj fleksibilnijeg, decentraliziranijeg i dinamičnijeg energetskog sustava koji može učinkovito i sigurno apsorbirati više razine proizvodnje iz obnovljivih izvora;
- b) Razvoj novih inovativnih poslovnih modela; žalitelj
- c) Sudjelovanje novih aktera u elektroenergetskom sustavu (proizvođači, opskrbljivači i potrošači, uz operatore skladišta i agregatore) te fleksibilniji regulatorni okvir koji se može prilagoditi novim potrebama putem regulatornih izoliranih okruženja.

Komponentom se promiču ulaganja u inovacije i energetske učinkovitost te se potiče donošenje učinkovitih politika za poticanje inovacija (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.). Njime se promiču i javna i privatna ulaganja te potiče zelena tranzicija (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

H.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C8.R1) – Omogućivanje okvira za integraciju obnovljivih izvora energije u energetske sustav: mreže, skladištenje i infrastruktura

Cilj je ove mjere omogućiti transparentan i stabilan regulatorni okvir kojim se stvara sigurnost i omogućuje veća integracija obnovljivih izvora energije u energetske sustav ulaganjima u mreže, skladištenje i infrastrukturu.

Reforma uključuje dugoročnu strategiju dekarbonizacije za 2050. („ELP 2050.“). Cilj je ove strategije postaviti temelje za strateški i regulatorni okvir za učinkovitu integraciju obnovljivih izvora energije u fleksibilan i inteligentni energetske sustav. Jedan od ciljeva ELP-a za 2050. su: (a) smanjenje emisija stakleničkih plinova za 90 % u odnosu na 1990. (klimatska neutralnost); (b) postizanje 97 % obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije; i (c) 100 %-tni sustav električne energije iz obnovljivih izvora.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 2. (C8.R2) – Strategija skladištenja energije i prilagodba regulatornog okvira za uvođenje skladištenja energije

Cilj je te mjere razviti, odobriti i uvesti regulatorni i strateški okvir za poticanje skladištenja energije. Reformom se osigurava potreban okvir za planirana ulaganja iz C8.II i C8.I3, koja se odnose na uvođenje skladištenja energije i novih poslovnih modela u energetskej tranziciji.

Reforma uključuje odobrenje španjolske vlade za strategiju skladištenja energije. Cilj je te strategije omogućiti skladištenje energije od 20 GW 2030. i 30 GW 2050.

Reforma uključuje tri zakonodavna i regulatorna akta: i. Kraljevski dekret 1183/2020 o reguliranju pristupa mreži za postrojenja za skladištenje; ii. Okružnicu *Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia* 1/2021 o utvrđivanju metodologije i uvjeta za pristup prijenosnim i distribucijskim mrežama postrojenja za proizvodnju električne energije i njihovo priključivanje na te mreže; iii. Rezolucija *Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia* od 10. prosinca 2020., kojom se uređuje sudjelovanje postrojenja za skladištenje energije u pružanju pomoćnih usluga.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Reforma 3. (C8.R3) – Razvoj regulatornog okvira za agregiranje, upravljanje potražnjom i usluge fleksibilnosti

Cilj je ove mjere razviti regulatorni okvir potreban za razvoj pametnog i dinamičnog energetskog sustava, uključujući: i. reguliranje upravljanja potražnjom i usluga fleksibilnosti u nacionalnom regulatornom okviru, ii. razvoj regulatornog okvira kako bi se obuhvatile različite usluge fleksibilnosti i iii. razvoj okvira kojim bi se potrošačima osigurao pristup podacima o potrošnji energije.

Reforma je u skladu s nacionalnim energetskim i klimatskim planom, u kojem se izričito prepoznaje potreba za utvrđivanjem tehničkih zahtjeva za sudjelovanje na postojećim tržištima i tržištima u razvoju za sudionike koji nude energiju iz obnovljivih izvora, operatore skladištenja energije i one koji pružaju usluge upravljanja potrošnjom.

U nacionalnom energetskom klimatskom planu ističe se i potreba za razvojem statusa agregatora, posebno neovisnih agregatora, kako bi se olakšalo njihovo sudjelovanje na tržištu. U tu svrhu reformom se predviđa stvaranje statusa neovisnog agregatora potražnje Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 23/2020 kako bi se omogućio ulazak novih sudionika na maloprodajno tržište.

Osim podupiranja nacionalnog energetskog klimatskog plana, reformom se prenosi Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije, kojom se utvrđuje obveza osiguravanja sudjelovanja potrošača na tržištima, među ostalim upravljanjem potrošnjom, promicanja sudjelovanja potrošača na pojedinačnoj ili agregiranoj osnovi ili putem neovisnih agregatora te omogućivanja primjene fleksibilnosti u distribucijskim mrežama.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 4. (C8.R4) – Regulatorna izolirana okruženja ili testna polja

Cilj je ove mjere razviti regulatorne testne platforme (jezička okruženja) u nacionalnom regulatornom okviru, čime se omogućuje uvođenje novih proizvoda ili tehnoloških rješenja, iznimaka ili regulatornih zaštitnih mjera kako bi se olakšalo istraživanje i inovacije u energetskom sektoru. Reforma je izravno povezana s reformom C8.R3 i ulaganjem C8.I3.

Regulatorna izolirana okruženja omogućuju industriji da testira nove tehnologije, sustave i usluge povezane s fleksibilnošću, upravljanjem potrošnjom i skladištenjem energije u sigurnom okruženju u

kojem zainteresirane strane mogu doživjeti inovativna rješenja, a da pritom ne podliježu preventivnim regulatornim zahtjevima. Osim toga, u izoliranim okruženjima osigurava se dvosmjerni regulatorni dijalog između uprave i regulatora, kojim se ubrzava i olakšava preispitivanje postojećih propisa te ih se prilagođava ulasku novih agenata na tržište. Očekuje se da će se time olakšati osnivanje tehnoloških start-up poduzeća tako što će im se pružiti prilika da testiraju svoje poslovne modele.

Reforma uključuje donošenje kraljevskog dekreta o razvoju regulatornih izoliranih okruženja kako bi se omogućio razvoj novih pilot-projekata u cilju poticanja istraživanja i inovacija u sektoru električne energije.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 1. (C8.I1) – Uvođenje skladištenja energije

Cilj je ove mjere uvesti skladištenje energije pokretanjem inicijativa za potporu i ulaganja u dva glavna područja:

- a) Razvoj skladištenja velikih razmjera. Veliko skladištenje potrebno je za integraciju većih količina proizvodnje iz obnovljivih izvora i pružanje usluga sustavu, od regulacije frekvencije, potpore stajanci (fleksibilnost) ili crnog starta; žalitelj
- b) Promicanje skladištenja iza brojila i integrirano na sektorskoj razini. Tehnologije iza brojila mogu uključivati postrojenja za vlastitu potrošnju, litijeve baterije i sustave za skladištenje topline.

Predložena ulaganja podupiru se u okviru utvrđenom reformama ove komponente, posebno reformama C8.R1 i C8.R2, kojima se osigurava pravna i strateška osnova za učinkovito skladištenje energije.

Mjera se provodi putem inovativnih projekata skladištenja koji doprinose energetske tranziciji, posebno kako bi se energetskom sektoru pružila nova fleksibilnost, uključujući integraciju obnovljivih izvora energije. Najmanje pet inovativnih projekata skladištenja mora biti u funkciji, ekvivalentan ukupnom instaliranom kapacitetu od najmanje 660 MW (ili ekvivalentnoj ukupnoj opskrbi energijom (MWh).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C8.I2) – Digitalizacija mreža

Ovom se mjerom pruža potpora ulaganjima povezanim s digitalizacijom distribucijskih mreža kako bi ih se uskladilo sa zahtjevima potrebnima za provedbu energetske tranzicije. Potreba za digitalizacijom elektroenergetskih mreža dio je Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije, u kojoj se navodi da bi države članice trebale poticati modernizaciju mreža, primjerice uvođenjem pametnih mreža. Digitalizacija mreža potrebna je kako bi se unaprijedila transformacija energetske sustava s većom prisutnošću obnovljivih izvora energije kako bi se uspostavio siguran i otporan elektroenergetski sustav. Od posebne je važnosti na područjima izvan poluotoka koja karakteriziraju veća ranjivost i energetska ovisnost.

Opći je cilj mjere povećati konkurentnost električne energije ubrzanjem elektrifikacije gospodarstva. U tu svrhu mjerom se predviđa početni mehanizam potpore kako bi se maksimalno iskoristio potencijal digitalizacije mreža: i. smanjenje gubitaka i izlivanja iz obnovljivih izvora, ii. poticanje sudjelovanja potražnje u upravljanju elektroenergetskim sustavom i iii. optimizacija konfiguracije mreže.

Mjera uključuje dodjelu najmanje 35 inovativnih projekata digitalizacije (za pametnu distribuciju električne energije) distribucijskim poduzećima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 3 (C8.I3) – Novi poslovni modeli u energetskej tranziciji

Ta se mjera sastoji od ulaganja i mehanizama potpore usmjerenih na poticanje novih poslovnih modela za tranziciju povezanu s uvođenjem skladištenja energije, upravljanjem njome u drugom životnom vijeku i recikliranjem, upravljanjem potražnjom, agregatorima, uslugama fleksibilnosti, pristupom podacima i izoliranim okruženjima. Mjera posebno uključuje:

- a) Potporu za uvođenje agregatora na nacionalno tržište električne energije, s posebnim naglaskom na neovisnim agregatorima, postavljanjem opreme za mjerenje u stvarnom vremenu i kontrolnih i komunikacijskih centara, kao i promicanjem platformi za agregaciju;
- b) Uvođenje skladištenja duž cijelog lanca vrijednosti;
- c) Potpora projektima upravljanja potražnjom u različitim profilima potrošača (velika industrija, MSP-ovi, zajednice obnovljive energije/energetske zajednice građana, agregatori itd.);
- d) Poziva na podnošenje zahtjeva za provedbu regulatornih testnih platformi u obliku izravnih i konkurentnih potpora ili sporazuma o suradnji; žalitelj
- e) Potpora novoosnovanim poduzećima ili inovativnim inicijativama u području energetike.

Ulaganje je usko povezano s reformom C8.R4, čiji je cilj razvoj regulatornih izoliranih okruženja za inovativne projekte. Temelji se i na strateškom i regulatornom okviru definiranom drugim reformama, prije svega reformom C8.R3.

Očekuje se da će se dodijeliti najmanje 18 projekata za promicanje novih poslovnih modela za energetskej tranziciju, uključujući pametno mjerenje, skladištenje, upravljanje potrošnjom, usluge fleksibilnosti i podatke.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

H.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Osnovni je datum za sve pokazatelje 1. veljače 2020., osim ako je u opisu djelovanja navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
121	C8.R1	M	Odobrenje dugoročne strategije dekarbonizacije („ELP2050“).	Odobrenje Vijeća ministara				TRO MJES EČJE	2021	Odobrenje dugoročne strategije dekarbonizacije („ELP2050“). ELP50 postavlja osnovu za definiranje strateškog i regulatornog okvira za učinkovitu integraciju obnovljivih izvora energije u fleksibilan i inteligentni energetske sustav, koji treba tumačiti u kontekstu šireg pristupa utvrđenog u NECP-u.
122	C8.R2	M	Stupanje na snagu reformi planiranja te zakonodavnih i regulatornih reformi za promicanje razvoja rješenja za skladištenje energije.	Odredbe zakonodavnih i regulatornih mjera o stupanju na snagu				DRUGO TRO MJES EČJE	2021	Donošenje i stupanje na snagu sljedećih reformi planiranja te zakonodavnih i regulatornih reformi za promicanje razvoja rješenja za skladištenje energije: a) odobrenje u Vijeću ministara za strategiju skladištenja energije s ciljem poticanja uvođenja skladištenja energije putem 66 posebnih mjera grupiranih u deset smjerova djelovanja uključenih u Strategiju. Cilj je da 2030. bude dostupno 20 GW energije, a 2 050,30 GW; b) objava u Službenom listu Kraljevske uredbe 1183/2020 radi reguliranja pristupa mreži za postrojenja za skladištenje. c) Objava u SL-u 1/2021 Okružnice <i>Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia</i> o utvrđivanju metodologije i uvjeta za pristup prijenosnim i distribucijskim mrežama postrojenja za proizvodnju električne energije i njihovo priključivanje na njih. d) Objava u SL-u Rezolucije od 10. prosinca 2020. kojom se uređuje sudjelovanje postrojenja za skladištenje energije u pružanju pomoćnih usluga
123	C8.R3	M	Stupanje na snagu regulatornih mjera za integraciju fleksibilnosti i upravljanja potrošnjom.	Odredbe zakonodavnih i regulatornih mjera o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Razvoj regulatornog okvira za integraciju fleksibilnosti i upravljanja potrošnjom s pomoću sljedećih mjera. a) Objava Rezolucije od 10. prosinca 2020. koju je objavio <i>Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia</i> o prilagodbi određenih operativnih postupaka za sudjelovanje u uslugama uravnoteženja. b) Donošenje zakonodavstva kojim se u potpunosti prenosi Direktiva 2019/944 c) Donošenje RDL23/2020 radi stvaranja statusa neovisnog agregatora
124	C8.R4	M	Stupanje na snagu mjera za promicanje regulatornih izoliranih okruženja radi poticanja istraživanja i inovacija u sektoru električne energije.	Odredbe Kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				DRUGO TRO MJES EČJE	2022	Objava i stupanje na snagu Kraljevske uredbe o razvoju regulatornih izoliranih okruženja kako bi se omogućio razvoj novih pilot-projekata u cilju poticanja istraživanja i inovacija u sektoru električne energije. Zakonodavstvom se industriji omogućuje ispitivanje novih tehnologija, sustava i usluga povezanih s fleksibilnošću, upravljanjem potrošnjom i skladištenjem energije u sigurnom i povoljnom prostoru u kojem zainteresirane strane mogu imati iskustva s inovativnim rješenjima, a da pritom ne podliježu prevladavajućim regulatornim zahtjevima. Osim toga, time će se osigurati dvosmjerni regulatorni dijalog između uprave i regulatora, koji će ubrzati i olakšati preispitivanje postojećih propisa te ih prilagoditi ulasku novih subjekata na tržište, potičući

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										osnivanje tehnoloških novoosnovanih poduzeća pružajući im priliku da testiraju svoje poslovne modele.
125	C8.I1	T	Dodijeljeni inovativni projekti skladištenja	—	Broj	0	5	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Dodijeljeno je najmanje pet inovativnih projekata skladištenja, što odgovara ukupnom instaliranom kapacitetu od najmanje 660 MW ili ekvivalentnoj ukupnoj opskrbi energijom (MWh).
126	C8.I1	T	Operativni inovativni projekti skladištenja	—	Broj	0	5	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	U funkciji je najmanje pet inovativnih projekata skladištenja koji odgovaraju ukupnom instaliranom kapacitetu od najmanje 660 MW ili ekvivalentnoj ukupnoj opskrbi energijom (MWh).
127	C8.I2	T	Inovativni projekti digitalizacije za distribuciju električne energije	—	Broj	0	35	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 35 inovativnih projekata digitalizacije (uključujući automatizaciju mreže) dodijeljeno distribucijskim poduzećima, u skladu sa značajkama i definicijama utvrđenima u Okružnici 6/2019 <i>Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia</i> .
128	C8.I3	T	Projekti za promicanje novih poslovnih modela za energetske tranzicije	—	Broj	0	18	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 18 projekata kojima se promiču novi poslovni modeli za energetske tranzicije, uključujući pametno mjerenje, skladištenje, upravljanje potrošnjom, usluge fleksibilnosti i podatke.

I. SASTAVNICA 9.: VODIK IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Španjolskim nacionalnim energetske i klimatskim planom za razdoblje 2021. – 2030. nastoje se smanjiti emisije stakleničkih plinova za 23 % u odnosu na 1990. U tom je kontekstu glavni cilj komponente 9. španjolskog plana za oporavak i otpornost razvoj tehnologija vodika iz obnovljivih izvora:

- a. Kao sredstvo skladištenja energije za upravljanje razlikama između ponude i potražnje električne energije, čime se omogućuje fleksibilnost elektroenergetskog sustava.
- b. Promicanjem njihova razvoja i konsolidacije duž industrijskog vrijednosnog lanca, s obzirom na to da te tehnologije trenutačno nisu spremne za rad po tržišnim uvjetima;
- c. Podupiranjem njihove integracije u krajnje namjene, među ostalim kako bi se zamijenio vodik proizveden iz fosilnih goriva u industriji; želite
- d. Razvojem zelenih vještina.

Ova komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost odnosi se na preporuke za pojedinu zemlju o promicanju ulaganja u inovacije i energetske učinkovitost (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) te o poticanju zelene tranzicije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Komponenta je dio strategije za energiju iz obnovljivih izvora na kojoj se temelje komponente 1. i 6. (upotreba vodika za potrebe mobilnosti i prijevoza), komponente 7. (proizvodnja energije iz obnovljivih izvora) i komponente 8. (skladištenje i pametne mreže) španjolskog plana za oporavak i otpornost.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

I.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C9.R1) – Plan za vodik

Tom se mjerom osigurava okvir za razvoj vodika iz obnovljivih izvora u Španjolskoj („plan za vodik”). U tu se svrhu utvrđuju ciljevi koje treba ostvariti do 2030. u pogledu instaliranog kapaciteta po sektorima (industrija i promet). Vijeće ministara odobrilo je plan za vodik u listopadu 2020. Mjerom se utvrđuju i konkretna sredstva za potporu provedbi plana osiguravanjem da se elektrolizatori za vodik opskrbljuju energijom iz obnovljivih izvora. Povezane regulatorne mjere uključuju i. uspostavu regulatornog instrumenta koji uključuje imenovanje i upravljanje nacionalnim tijelima koja izdaju jamstva o podrijetlu za plinove iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora; i ii. regulatorni mehanizam kojim se utvrđuje način provjere obnovljivog podrijetla vodika.

Ta će reforma biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Ulaganje 1 (C9.I1) – nacionalni projekt za potporu vodik u obnovljivih izvora

Cilj je ove mjere pridonijeti provedbi plana za vodik u četiri smjera djelovanja.

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program potpore koji obuhvaća subvencije za potporu proizvodnji i uvođenju vodika iz obnovljivih izvora. Program djeluje pružanjem financijskih poticaja dodjelom bespovratnih sredstava. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa potpore prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 1 555 000 000 EUR. Programom upravlja „Instituto de Diversificación y Ahorro de la Energía” (IDAE) kao provedbeni partner.

Cilj je mjere postići dobiveni ukupni odobreni proizvodni kapacitet svih elektrolizatora, uključujući komplementarnu infrastrukturu, od najmanje 700 MW.

Kako bi provela ulaganje u program, Španjolska donosi jedan ili više pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program, koji uključuju sljedeće elemente:

1. Popis aktivnosti prihvatljivih za potporu koji, među ostalim, uključuje sve sljedeće:
 - Potpora, među ostalim, MSP-ovima u jačanju i jačanju postojećeg španjolskog vrijednosnog lanca jačanjem jedne ili više sljedećih aktivnosti: proizvodne sposobnosti, vještine, konkurentnost, prijenos znanja i tehnologije i/ili međunarodna dimenzija;
 - Podupiranje tehnološkog razvoja ili prototipova (kao što su elektrolizatori, kompresori, posude za skladištenje, gorivne ćelije i transportni sustavi koji se temelje na vodik), uključujući „prvi takve vrste” za potporu validaciji novih ažuriranih projekata ili prototipova povezanih s proizvodnjom, distribucijom logistike ili potrošnjom vodika;
 - Podupirati intervencije usmjerene na poboljšanje objekata za ispitivanje ili uvođenje novih proizvodnih linija ključnih razvojnih tehnologija ili sustava unutar lanca opskrbe vodikom, kao što su elektrolizatori ili gorivne ćelije. Te mjere: i. poboljšati objekte ili laboratorije za ispitivanje istraživanja, razvoja i inovacija i/ili povezanu opremu; ili ii. poboljšati objekte i/ili nabavu nove opreme (kao što su alatni strojevi) za proizvodnju sustava, opreme ili komponenata povezanih s vodikom i gorivnim ćelijama;
 - Potpora za uspostavu klastera za vodik iz obnovljivih izvora u kojima se integrira proizvodnja, prerada i potrošnja velikih razmjera. Cilj je barem jednog od tih klastera integrirati elektrolizator za vodik iz obnovljivih izvora visokog kapaciteta koji izravno opskrbljuje lokalne industrijske potrošače vodikom. Elektrolizator se nabavlja električnom energijom iz obnovljivih izvora. Dobiveni vodik integriran je u industrijske procese i lance opskrbe poduzeća (uključujući prilagodbu i preusmjeravanje poslovnih modela s potrošnje vodika iz fosilnih goriva) kako bi se zamijenilo najmanje 5 % njihove godišnje potrošnje vodika iz fosilnih goriva;
 - Potpora uvođenju vodika u pionirske projekte manje veličine od klastera. Njima se uvodi vodik iz obnovljivih izvora izvan jedinstvenog industrijskog čvorišta u izolirane energetske sustave koji dopuštaju integraciju vodika iz obnovljivih izvora u područja kao što je promet. Očekuje se da će te intervencije obuhvaćati proizvodnju, distribuciju i potrošnju vodika iz obnovljivih izvora, čime će se povećati pokrivenost u različitim sektorima i dijelovima španjolskog državnog područja;
 - Neka poduzeća koja primaju potporu u okviru projekta „mEasure” mogu postati dio važnog projekta od zajedničkog europskog interesa za vodik, zajedno s poduzećima iz drugih država

članica, oslanjajući se na odgovarajući okvir za suradnju unutar Unije kako bi se integrirali nacionalni lanci vrijednosti radi poticanja konkurentnosti.

2. Opis postupka donošenja odluka u okviru programa: Evaluaciju prijave i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi odbor za ulaganja ili odbor za tehničku evaluaciju, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o vladi, što znači da oni moraju biti zaposlenici IDAE-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa ograničene su na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o dodjeli ili odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. U slučaju da IDAE sudjeluje bilo kojeg od kandidata, a proračun za taj poziv nije dovoljan za pokrivanje svih zaprimljenih prijava, provodi se vanjska revizija postupka evaluacije kako je predviđeno u dokumentu IDAE „Plan de Mitigación de Potenciales Conflictos de Interés en Sociedades Participadas”.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). U slučaju opće potpore trgovačkim društvima (uključujući vlasnički i poduzetnički kapital), pravni instrumenti isključuju društva sa znatnim naglaskom¹⁸ u sljedećim sektorima: i. proizvodnja energije iz fosilnih goriva i povezane djelatnosti¹⁹; ii. energetske intenzivne industrije i/ili industrije s visokim emisijama CO₂²⁰; iii. proizvodnja, najam ili prodaja vozila koja onečišćuju okoliš²¹; iv. skupljanje otpada, obrada i odlaganje²² otpada, v. prerada nuklearnog goriva, proizvodnja nuklearne energije. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

¹⁸ Smatra se da je krajnji korisnik „znatan fokus” na sektor ili poslovnu djelatnost ako je utvrđeno da je taj sektor ili djelatnost ključan dio poslovne djelatnosti krajnjeg korisnika u odnosu na bruto prihod, dobit ili bazu klijenata krajnjeg korisnika. Bruto prihod ostvaren od ograničenog sektora ili djelatnosti ni u kojem slučaju ne smije premašiti 50 % bruto prihoda.

¹⁹ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

²⁰ Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²¹ Vozila koja onečišćuju definirana su kao vozila bez emisija.

²² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

4. Zahtjev da krajnji korisnici programa ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
5. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.
6. Zahtjevi u pogledu izvješćivanja o ulaganjima u klimu za program subvencija²³.

Djelovanja u okviru ovog ulaganja moraju biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

I.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

²³Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
129	C9.R1	M	Plan za vodik	Odobrenje Vijeća ministara				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2020	Vijeće ministara odobrilo je plan za vodik. Planom za vodik utvrđuju se smjernice koje je Španjolska definirala za razvoj sektora vodika iz obnovljivih izvora. U tu se svrhu utvrđuju ciljevi koje treba ostvariti u pogledu instaliranog kapaciteta, industrije i mobilnosti do 2030.
130	C9.R1	M	Stupanje na snagu uredbe o uspostavi jamstava o podrijetlu plinova iz obnovljivih izvora	Odredba Uredbe o stupanju na snagu Uredbe				DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu uredbe o uspostavi nacionalnog sustava jamstava o podrijetlu za plinove iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora, kojim se osigurava 100 % energije iz obnovljivih izvora. Sustav koji se uspostavlja regulatornim instrumentom uključuje imenovanje nacionalnih tijela izdavatelja i donošenje njihova upravljanja; i regulatorni mehanizam kojim se utvrđuje način provjere obnovljivog podrijetla vodika.
131	C9.I1	M	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Uspostava programa	Stupanje na snagu relevantnih pravnih instrumenata				DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program potpore u iznosu proračuna ulaganja u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.
132	C9.I1	T	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (I)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli		0	30 %	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za najmanje 30 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove).
133	C9.I1	T	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora:	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o		30 %	75 %	ČET VR TO	2025	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za najmanje 75 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove).

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (II.)	financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli				TR OM JES EČJ E		
134	C9.I1	T	Program za potporu vodiku iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli.	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli.		75 %	100 %	TR OM JES EČJ E	2026	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove).
135	C9.I1	M	Program za potporu vodiku iz obnovljivih izvora: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				TR OM JES EČJ E	2026	Španjolska prenosi najmanje 1555 milijuna EUR IDAE-u za program potpore.

J. SASTAVNICA 10.: PRAVEDNA TRANZICIJA

Ta komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost bavi se gospodarskim i socijalnim posljedicama na zemljopisnim područjima pogođenima zatvaranjem ugljenokopa i elektrana na ugljen/nuklearnih elektrana, što je dodatno pogoršano posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i zatvaranjem termoelektrana. Dodatni je cilj promijeniti model proizvodnje i potaknuti preobrazbu radi podupiranja otpornijeg gospodarskog i socijalnog modela područja za budućnost. Strategija je osmišljena usporedno sa španjolskim teritorijalnim planom Fonda za pravednu tranziciju (FPT), koji bi trebao imati šire područje primjene, dulje trajanje i strateški usmjerenje na razvoj poslovanja i potporu.

Komponenta pridonosi provedbi preporuka za pojedinu zemlju koje se odnose na potporu zapošljavanju mjerama za očuvanje radnih mjesta, učinkovitim poticajima za zapošljavanje i razvoj vještina (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.), promicanje javnih i privatnih ulaganja kojima se potiče zelena tranzicija (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 za 2020.), i jačanje suradnje na svim razinama vlasti (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

J.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C10.R1) – protokoli za pravednu tranziciju

Vlada je u veljači 2020. odobrila strategiju za pravednu tranziciju kako je navedena u nacionalnom energetske i klimatskom planu. U kontekstu ove strategije i u okviru španjolskog plana za oporavak i otpornost tom će se reformom uspostaviti 12 protokola za pravednu tranziciju za svako područje pogođeno zatvaranjem ugljenokopa i elektrana na ugljen. Svaki protokol o pravednoj tranziciji obuhvaća barem područje pogođeno zatvaranjem elektrane na ugljen. Protokoli su alati za okolišnu, gospodarsku i socijalnu održivost pogođenih područja. Naglasak je, *među ostalim*, na održavanju i stvaranju radnih mjesta, promicanju diversifikacije i specijalizacije, povećanju privlačnosti područja za borbu protiv depopulacije i obnovi okoliša zemljišta. Ti protokoli uključuju suradnju relevantnih lokalnih aktera (javnih i privatnih, uključujući poduzeća, socijalne partnere, obrazovni sektor, nevladine organizacije itd.).

Ta reforma uključuje i osnivanje Instituta za pravednu tranziciju. Cilj je Instituta utvrditi i donijeti mjere kojima se jamči pravedno postupanje prema radnicima i područjima pogođenima prijelazom na niskougljično gospodarstvo, smanjenje negativnih učinaka na zapošljavanje i stanovništvo tih područja na najmanju moguću mjeru te optimizacija mogućnosti procesa transformacije. Glavne su funkcije Instituta promicanje osmišljavanja industrijskih politika, istraživanja i razvoja, promicanja gospodarske aktivnosti, zapošljavanja i stručnog osposobljavanja.

Mjera uključuje i osnivanje savjetodavnog vijeća sastavljenog od predstavnika ministarstava i predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti koje pruža savjete i procjenjuje učinak politika pravedne tranzicije.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 1 (C10.I1) – Ulaganja u pravednu tranziciju

Protokoli za pravednu tranziciju popraćeni su ulaganjima u ta područja kako bi se:

- a) otvaranje radnih mjesta i podupiranje kratkoročnih aktivnosti;
- b) ubrzati promjene usmjeravanjem na manje pilot-projekte koji bi se, ako se smatraju uspješnima, povećali u kontekstu FPT-a; žalitelj
- c) poticanje gospodarskog razvoja i doprinos socijalnoj i teritorijalnoj koheziji.

Projekti su usmjereni na četiri posebna područja:

- i. Planovi obnove okoliša (npr. ponovno pošumljavanje ili ponovno pošumljavanje) za zatvorene ili napuštene rudarske lokacije i pogoršana zemljišta koja graniče s termoelektranama ili nuklearnim elektranama, koji obuhvaćaju najmanje 2000 hektara saniranog zemljišta. U okviru tih planova potrebno je demontirati postrojenja i rudarske objekte, obnoviti tlo i podvrgnuti ponovnom pošumljavanju ili ponovnoj vegetaciji, postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili ekoalternativnom gospodarskom razvoju;
- ii. Najmanje 130 projekata ekološke, digitalne i socijalne infrastrukture u općinama i područjima u prijelazu na niskougljično gospodarstvo, uz ukupno financijsko ulaganje od najmanje 102 000 000 EUR. Projekti obuhvaćaju niz područja, uključujući: sanacija infrastrukture i javnih zgrada; inovativni projekti za komunikaciju među općinama ili izoliranim populacijskim područjima na temelju rješenja za održivu mobilnost te oporavak i alternativna upotreba postojeće prometne infrastrukture; obnova javne infrastrukture kojom se podupire kružno gospodarstvo, uključujući zajednice koje čine postrojenja i centre za gospodarenje otpadom; projekti zaštite okoliša za obnovu i poboljšanje područja u javnom vlasništvu (kao što su rezervati, riječni prolazi ili pristaništa te područja za tumačenje prirode); digitalna infrastruktura i usluge za razvoj zadruga ekoloških proizvoda ili programa zajednice za zajedničku kupnju i prodaju putem interneta.
- iii. Potpora dvama projektima istraživanja, razvoja i inovacija u području skladištenja energije i zelenog vodika. Projektima se prilagođavaju postrojenja i laboratoriji CIUDEN-a (*Ciudad de la Energía*), vladine zaklade za istraživanje, razvoj i inovacije osnovane u Bierzou (Leon) koja je povezana s Institutom za pravednu tranziciju i ovisno o Ministarstvu ekološke tranzicije i demografskih izazova, za dva projekta istraživanja, razvoja i inovacija u području proizvodnje zelenog vodika i skladištenja energije; žalitelj
- iv. Potpora za prekvalifikaciju i poboljšanje zapošljivosti radnika i osoba pogođenih prelaskom na niskougljično gospodarstvo, pri čemu najmanje 840 pojedinaca prima personaliziranu pomoć pri traženju posla i/ili načine prekvalifikacije. Pomoć za prekvalifikaciju trebala bi obuhvaćati barem sljedeća područja: postavljanje i održavanje energije iz obnovljivih izvora (vjetar i fotonaponska energija), obnova i upravljanje okolišem i/ili integrirana i energetska obnova stambenih objekata.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

J.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
137	C10.R1	M	Osnivanje Instituta za Fond za pravednu tranziciju	Objava u SL-u				TR OM JES EČJ E	2020	Kraljevskom uredbom 500/2020, osnivanje Instituta za Fond za pravednu tranziciju. Cilj je Instituta utvrditi i donijeti mjere na temelju solidarnosti kojima se jamči pravedno postupanje prema radnicima i područjima pogođenima prijelazom na niskougljično gospodarstvo, smanjenje negativnih učinaka na zapošljavanje i stanovništvo tih područja na najmanju moguću mjeru te optimizacija mogućnosti procesa transformacije.
138	C10.R1	T	Protokoli za pravednu tranziciju i savjetodavno vijeće	—	Broj	0	12	DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Nakon participativnog postupka, na internetskim stranicama o pravednoj tranziciji objavljena je 12 protokola za pravednu tranziciju, koji uključuju obveze u pogledu zapošljavanja, obnove okoliša te gospodarskog i socijalnog razvoja za lokalno stanovništvo u 12 pogođenih područja. Svaki protokol o pravednoj tranziciji obuhvaća barem područje pogođeno zatvaranjem elektrane na ugljen. Osnivanje savjetodavnog vijeća sastavljenog od predstavnika ministarstava i predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti koje pruža savjete i procjenjuje učinak politika pravedne tranzicije
139	C10.II	M	Program potpore za usavršavanje u okviru pravedne tranzicije i dodjela potpore za gospodarski razvoj područja pravedne tranzicije	Objava u SL-u				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2021	Objava u Službenom listu: (a) Uredba o odobravanju regulatornog okvira za program potpore za osposobljavanje „pravednog prijelaza”, u kojoj se navodi plan potpore za strukovne kvalifikacije i integraciju radnika i osoba pogođenih prijelazom na niskougljično gospodarstvo na tržište rada; i (b) Uredba o utvrđivanju regulatornih osnova za dodjelu potpore za gospodarski razvoj područja pravedne tranzicije razvojem okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture u općinama i područjima u tranziciji na niskougljično gospodarstvo.
140	C10.II	T	Potpore projektima okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture.	—	Broj	0	100	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Objava u Službenom listu dodjele najmanje 91 000 000 EUR za najmanje 100 projekata ekološke, digitalne i socijalne infrastrukture u općinama i područjima u tranziciji prema niskougljičnom gospodarstvu. Tih 100 projekata okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture provodi se u općinama i područjima u područjima pravedne tranzicije.
431	C10.II	T	Potpore projektima okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture		Broj	100	130	ČET VR TO TR OM JES	2024	Objava u Službenom listu dodjele najmanje 11 000 000 EUR za najmanje 30 projekata ekološke, digitalne i socijalne infrastrukture u općinama i područjima u tranziciji prema niskougljičnom gospodarstvu. Projekti okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture provode se u općinama i područjima u područjima pravedne tranzicije. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.)

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								EČJE		
141	C10.II	T	Pomoć pri traženju posla i prekvalifikacija nezaposlenih osoba	—	Broj	0	840	ČET VR TO TR OM JES EČJE	2025	Najmanje 840 osoba iskoristilo je osobnu pomoć pri traženju posla i/ili individualne načine prekvalifikacije nezaposlenih osoba u područjima pravedne tranzicije. Načini prekvalifikacije obuhvaćaju barem sljedeća područja: postavljanje i održavanje energije iz obnovljivih izvora (vjetar i fotonaponska energija), obnova i upravljanje okolišem i/ili integrirana i energetska obnova stambenih objekata.
142	C10.II	T	Projekti ulaganja za prilagodbu industrijskih postrojenja za zeleni vodik i skladištenje energije.	—	Broj	0	2	ČET VR TO TR OM JES EČJE	2025	Završetak dvaju investicijskih projekata za prilagodbu industrijskih postrojenja budućim <i>Infraestructura Científica y Técnica Singular</i> (ICTS) za validaciju proizvodnje zelenog vodika i skladištenja energije. Projektima se prilagođavaju postrojenja i laboratoriji Ciudad de la Energía (CIUDEN) za dva projekta istraživanja, razvoja i inovacija u području proizvodnje zelenog vodika i skladištenja energije.
143	C10.II	T	Sanirano zemljište u zatvorenim ugljenokopima ili područjima koja graniče s elektranama.	—	Broj (hektari)	0	2 000	DR UG O TR OM JES EČJE	2026	Najmanje 2000 hektara saniranog zemljišta na zatvorenim lokacijama za vađenje ugljena ili područjima u blizini termoelektrana ili nuklearnih elektrana. Površina saniranog zemljišta na onečišćenim područjima, posebno na lokacijama vađenja ugljena ili zemljištu koje graniči s termoelektranama ili nuklearnim elektranama, i na kojem su demontirani pogoni i rudarska postrojenja, a tlo se obnavlja i podliježe postupcima ponovnog pošumljavanja ili ponovnog vegetacije, postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili ekoalternativnom gospodarskom razvoju.

K. SASTAVNI DIO 11.: MODERNIZACIJA JAVNIH UPRAVA

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi koji se odnose na javnu upravu, uključujući učinkovitost pravosudnog sustava, administrativne kapacitete i suradnju među različitim razinama vlasti. Cilj mu je osuvremeniti javne uprave Španjolske reformom administrativnih postupaka, javne nabave, pravosuđa, zapošljavanja u javnom sektoru, uključujući politike u području ljudskih resursa; povećati dostupnost i učinkovitost javnih usluga njihovom daljnjom digitalizacijom; promicanje uštede energije, korištenje energije iz obnovljivih izvora u javnim zgradama i infrastrukturi, poticanje održive mobilnosti javnih službenika; te jačanje administrativnih kapaciteta javnih uprava za praćenje, kontrolu i provedbu javnih politika. Ključne mjere za postizanje tih ciljeva su sljedeće:

- a) Reformirati središnju, regionalnu i lokalnu javnu upravu poboljšanjem njihove međusobne suradnje, jačanjem okvira javne nabave, evaluacijom javnih politika i poticanjem prijelaza na ugovore o radu na neodređeno vrijeme;
- b) Digitalizacija uprava i procesa s pet prioritetnih projekata u strateškim područjima: pravosuđe, javne službe za zapošljavanje, javnozdravstveni podaci, upravljanje konzulatima i teritorijalnom upravom;
- c) Plan energetske tranzicije središnje države;
- d) Jačanje administrativnih kapaciteta.

Ova komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost odnosi se na preporuke za pojedinu zemlju o jačanju okvira za javnu nabavu (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 2019. i 4. 2020.), poticanju prelaska na ugovore na neodređeno vrijeme (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.), pojačanom financiranju projekata javnih ulaganja na početku razdoblja i usmjeravanju ulaganja na zelenu i digitalnu tranziciju (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2019., 3 2020., 1 2022. i 1 2023.) te poboljšanju suradnje među upravama (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019. i 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

K.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C11.R1) – Reforma modernizacije i digitalizacije uprave

Ta se mjera konkretizira u više smjerova djelovanja kako bi se uklonili nedostaci u politikama zapošljavanja javnih uprava, ojačala suradnja i koordinacija među različitim razinama vlasti te poboljšao način na koji središnja vlada provodi javne politike. Kad je riječ o politikama zapošljavanja, cilj je smanjiti stopu zaposlenih na određeno vrijeme u javnoj upravi i ojačati javne kapacitete za zapošljavanje prijelazom na model ljudskih resursa koji se temelji na kompetencijama, među ostalim za potrebe zapošljavanja. Druga je linija djelovanja daljnji razvoj ex ante evaluacije politika te povećanje transparentnosti i sudjelovanja građana u oblikovanju javnih politika, uključujući novi zakon o transparentnosti i integritetu u aktivnostima interesnih skupina. Naposljetku, reformom će se ojačati postojeći instrumenti za suradnju među različitim razinama vlasti u Španjolskoj. Time se jača uloga sektorskih konferencija, kao postojećih tijela za suradnju s regijama, pojašnjavajući kada mogu postići sporazume o obveznoj usklađenosti. Reformom se također jača Konferencija predsjednika (na kojoj se predsjednik vlade i predsjednici autonomnih zajednica sastaju na najvišoj razini). Reforma se odnosi i na instrumente kojima je moguća suradnja među javnim upravama, njome se uspostavlja

digitalna međupravna međusobna povezanost i interoperabilnost između IT platformi središnje i regionalne vlasti. Reformom se ažurira i okvir nacionalne sigurnosti.

Provedba ove mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Reforma 2. (C11.R2) – Reforma za jačanje vladavine prava i učinkovitosti pravosudnog sustava

Zakonom 3/2020 od 18. rujna i programom Pravosuđe 2030. utvrđen je plan za reformu pravosuđa u Španjolskoj. U tom kontekstu ovom se mjerom modernizira pravosudni sustav do stupanja na snagu (uzimajući u obzir „*vacatio legis*” utvrđen u svakom zakonu),

do 31. prosinca 2022. od:

- (a) Kraljevska uredba sa zakonskom snagom o postupovnoj učinkovitosti, kojom se skraćuje trajanje postupaka u svim jurisdikcijama uz istodobno očuvanje postupovnih jamstava građana;
- (b) Kraljevski zakon o digitalnoj učinkovitosti, kojim se promiče arhitektura temeljena na podacima za upravljanje informacijama.

do 31. prosinca 2024. od:

- (c) Zakon o organizacijskoj i postupovnoj učinkovitosti pravosudnog sustava, kojim se mijenja organizacija pravosudne karte i utvrđuju alternativni načini rješavanja sporova. Ovim će se zakonom velik broj prvostupajskih sudova zamijeniti 431 kolegijalnim tijelom (*Tribunales de Instancia*) i provoditi Pravosudni ured.
- (d) Zakon o pravu na obranu kojim se razvija i jača temeljno pravo na pošteno suđenje i u konačnici doprinosi jačanju vladavine prava.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 3. (C11.R3) – Reforma modernizacije institucionalne strukture gospodarskog upravljanja

Tom će se mjerom reformirati aspekti institucionalnog okvira gospodarskog upravljanja, među ostalim ubrzavanjem i promicanjem digitalizacije procesa. To obuhvaća: a) reforma načina na koji *Caja General de Depósitos* (Opći fond za depozite) postupi s jamstvima kako bi ona bila elektronička; b) osnivanje tijela za zaštitu financijskih klijenata radi jamčenja prava financijskih klijenata; c) poboljšanje institucionalnog okvira za sanaciju financijskih institucija putem zakona o izmjeni postojećeg institucijskog okvira za sanaciju; i d) osuvremeniti nadzor nad financijskim i revizijskim područjima reformom općeg računovodstvenog plana i Uredbe o reviziji.

Reforma uključuje i a) zakon o uslugama za korisnike (uključujući financijske usluge) kojim se utvrđuju standardi kvalitete i osigurava učinkovitija usluga korisnicima; i b) objavljivanje zelene knjige za promicanje održivih financija u Španjolskoj.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Reforma 4. (C11.R4) – Nacionalna strategija javne nabave

Tom će se reformom dovršiti provedba reforme javne nabave predviđene Zakonom 9/2017 o ugovorima u javnom sektoru (kao glavni akt prenošenja Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta

i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (Tekst značajan za EGP). Time će se uspostaviti upravljačka struktura kako bi se odgovorilo na potrebu za dosljednim okvirom javne nabave kojim se osigurava transparentnost, djelotvorni mehanizmi kontrole, međusobno povezivanje baza podataka o javnoj nabavi među svim razinama vlasti i koordinacija na svim razinama vlasti kako bi se: i. učiniti Nacionalni ured za evaluaciju potpuno operativnim i ii. donijeti nacionalnu strategiju javne nabave.

Španjolska je već osnovala neovisni Ured za regulaciju i nadzor javne nabave i Nacionalni ured za evaluaciju. Tom će se reformom obuhvatiti i problemi povezani s ograničenim pružanjem informacija i baza podataka o javnoj nabavi, kao i nedostaci u strukturi ugovora o javnoj nabavi. U tu svrhu reformom se: a) poboljšanje učinkovitosti javne nabave (postupci, rezultati, podaci i informacije); b) promicati profesionalizaciju aktera (u skladu s preporukom Komisije iz listopada 2017.); c) poboljšati pristup MSP-ova; i d) ojačati pravni okvir digitalne javne nabave.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 5. (C11.R5) – Administrativni kapacitet

Tom će se reformom modernizirati unutarnje funkcioniranje javnih uprava kako bi se poboljšala provedba španjolskog plana za oporavak i otpornost kako bi se ostvario dugotrajan učinak na provedbu budućih reformi i ulaganja španjolske javne uprave. Općenito, zajedno s ulaganjem 5. reformira kapacitete javnih uprava kako bi se osigurala pravilna provedba plana za oporavak i otpornost. To podrazumijeva stvaranje integriranog informacijskog i upravljačkog sustava; razvoj aktivnosti osposobljavanja za one koji su uključeni u plan za oporavak i otpornost; te provesti komunikacijske aktivnosti kako bi se usmjerilo s potencijalnim sudionicima i korisnicima plana za oporavak i otpornost te poduzećima i kućanstvima općenito kako bi se upoznali s mogućnostima koje se nude u okviru plana za oporavak i otpornost.

Upravljanje, izvješćivanje i praćenje djelovanja uključenih u plan za oporavak i otpornost provode se putem novog modela administrativnog i financijskog upravljanja kako bi se osigurala pravilna provedba mjera utvrđenih u planu za oporavak i otpornost. Taj jedinstveni model treba biti centraliziran unutar Glavnog tajništva za europske fondove i namijenjen je ministarstvima nadležnima za izvješćivanje, njihovim odgovarajućim odjelima IKT-a i, po mogućnosti, usporedivim upravama u regijama (autonomne zajednice). U tu je svrhu središnja vlada donijela Kraljevsku uredbu sa zakonskom snagom 36/2020.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Ulaganje 1. (C11.I1) – Modernizacija opće državne uprave

Mjere u okviru ulaganja u C11.I1 i C11.I3 razvijaju se u skladu s istim načelima, pri čemu je I1 usmjeren na središnju državu, a I3 na regionalna i lokalna tijela. Za sve te subjekte poduzima se sljedeće:

- a) Uprava usmjerena na građane, poboljšanje digitalnih javnih usluga koje se pružaju građanima i poduzećima te provedba mjera u skladu sa Španjolskom Digitalnom agendom za 2025.;
- b) Pametne operacije i upravljanje podacima, poboljšanje kvalitete i učinkovitosti upravljanja uslugama javne uprave (tj. javna nabava), uključujući protok podataka, upotrebom tehnologija pametne automatizacije i digitalnih infrastruktura;

- c) Digitalna infrastruktura i kibersigurnost, s ciljem osiguravanja tehnološke infrastrukture španjolske javne uprave potrebne za njihovu modernizaciju. Kad je riječ o kibersigurnosti, tom se mjerom osniva Centar za operacije kibersigurnosti za cijelu opću državnu upravu i njezine javne agencije radi zaštite od kibersigurnosnih prijetnji;

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C11.I2) – Posebni projekti za digitalizaciju središnje države

To će ulaganje dovesti do općenitijeg uvođenja digitalizacije i razvoja digitalnih usluga u cijeloj javnoj upravi. Područja politike za provedbu digitalne transformacije su:

- a) Zdravstveni sustav. Ulaganjem se dodatno razvijaju funkcije zdravstvenih informacijskih sustava te promiče analiza podataka;
- b) Pravosudni sustav. Ulaganjem se građanima i pravnim subjektima osiguravaju digitalni alati za bolje upravljanje njihovim odnosom s pravosuđem;
- c) Javne službe za zapošljavanje. Ulaganjem se ažuriraju informatički sustavi na kojima se temelji upravljanje aktivnim politikama tržišta rada;
- d) Uključenost, socijalna sigurnost i migracije. Ulaganjem se nadležnom ministarstvu osiguravaju digitalni alati kojima se olakšava provedba relevantnih politika za skupine u najnepovoljnijem položaju, kao i upotreba informacija za razvoj dodatnih korektivnih mjera ili mjera ublažavanja;
- e) Konzularne službe. Ulaganjem će se poboljšati pristup digitalnim uslugama španjolske javne uprave i za španjolske državljane koji borave u inozemstvu i za strane državljane koji žive u Španjolskoj; Pilot-inicijative u području sigurnosti i poljoprivrede.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3 (C11.I3) – Digitalna transformacija i modernizacija Ministarstva teritorijalne politike i civilnogleda, Nacionalne zdravstvene službe te uprave autonomnih zajednica i lokalnih vlasti

Mjere u okviru ovog ulaganja slijede ista načela opisana u točki C11.I1 usmjerene na regionalne i lokalne vlasti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C11.I4) – Plan energetske tranzicije u Općoj državnoj upravi

Mjerom se promiču uštede energije i energetska učinkovitost u zgradama i infrastrukturi središnje države. Mjerom se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % potvrđeno energetskim certifikatima. Ulaganjem će se doprinijeti obnovi podne površine zgrada kako bi se povećao broj objekata s visokim energetske stupnjem, a posebno zgrada gotovo nulte energije. Ulaganjem se promiče i uvođenje solarnih fotonaponskih sustava ili drugih obnovljivih izvora energije u postrojenjima središnje državne uprave. Mjerom se potiče i pretvorba voznog parka javnih vozila u ona s nultim ili niskim emisijama²⁴.

²⁴ Ispod 50 g CO₂/km u skladu s kategorijom „čistih vozila” iz revidirane Direktive 2009/33/EZ o čistim vozilima.

Očekuje se da se tom mjerom ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjere i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01). Konkretno, pretvorbom voznog parka javnih vozila podupiru se samo²⁵ vozila s nultim ili niskim emisijama.

Ulaganje uključuje ulaganja u fiksni kapital (infrastruktura i javne zgrade) i u prirodni kapital (sve mjere doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 5 (C11.I5) – Preobrazba uprave za provedbu španjolskog plana za oporavak i otpornost

To je ulaganje povezano s reformom R5 ove komponente. Ona prilagođava funkcioniranje javne uprave kako bi se suočila s izazovima koji proizlaze iz provedbe i praćenja plana za oporavak i otpornost. Mjerom se moderniziraju informacijski sustav i komunikacijski kanali za razmjenu informacija među razinama vlasti te s građanima, poduzećima i potencijalnim korisnicima. Mjera obuhvaća i ciljane osposobljavanja za osoblje opće javne uprave za koje se procjenjuje da će tijekom provedbe plana za oporavak i otpornost doprijeti do najmanje 3150 pojedinaca.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

K.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

²⁵ Ispod 50 g CO₂/km u skladu s kategorijom „čistih vozila” iz revidirane Direktive 2009/33/EZ o čistim vozilima.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
144	C11.R1	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta za smanjenje privremenog zapošljavanja u javnim upravama	Odredba zakonodavnog akta o stupanju na snagu akta				DRUGO TRO MJES EČJE	2021	Stupanje na snagu zakonodavnog akta kojim se utvrđuju mjere za smanjenje privremenog zapošljavanja u javnom sektoru i učinkovite odredbe za sprečavanje i kažnjavanje zlouporaba, uključujući obvezu objave svih poziva na postupke stabilizacije privremenog osoblja do 31. prosinca 2022. Ovaj Zakonodavni akt primjenjuje se na državne, regionalne i lokalne javne uprave.
145	C11.R1	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona 40/2015 i ministarskih odluka o jačanju međuteritorijalne suradnje	Odredba pravnog akta i ministarskih odluka u kojima se navodi njihovo stupanje na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu izmjene Zakona 40/2015 i ministarskih odluka o jačanju međuteritorijalne suradnje koje obuhvaćaju sljedeće elemente: i. omogućivanje stvaranja višesektorskih konferencija, ii. utvrđivanje postupaka donošenja odluka na sektorskim konferencijama, među ostalim kada se njima stvaraju sporazumi o obveznoj usklađenosti; jačanje Konferencije predsjednika osnivanjem stalnog tajništva; osiguravanje obvezne pripreme, odobravanja i objavljivanja višegodišnjih ciljeva politike i pokazatelja rezultata, kao i transparentnih mehanizama praćenja i evaluacije; i v. uspostava digitalne međuadministrativne međupovezanosti i interoperabilnosti između IT platformi središnje i regionalne vlasti. Kad je riječ o ciljevima i., ii. i iv.), o odlukama ministara savjetuje se s autonomnim zajednicama u

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										participativnom, uključivom i transparentnom postupku.
146	C11.R1	M	Stupanje na snagu zakona za jačanje evaluacije javnih politika	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu Zakona o evaluaciji s nizom mjera za jačanje javnih politika na temelju ex ante evaluacije. Ciljevi su sljedeći: i. jačanje režima postojećeg Nacionalnog instituta za evaluaciju (Instituto de Evaluación de Políticas Públicas) kako bi mu se osigurala organizacijska i funkcionalna neovisnost; ii. pružanje mogućnosti i sredstava Institutu za izvršavanje njegovih funkcija; III) uključujući načelo sustavne ex ante evaluacije politika; i iv. očuvanje mandata drugih tijela i agencija, uključujući AIREF.
147	C11.R1	M	Stupanje na snagu reforme Zakona 7/1985 o lokalnim upravnim sustavima i izmjene Kraljevskog dekreta 1690/1986 od 11. srpnja o odobravanju Uredbe o stanovništvu i teritorijalnom	Odredba zakona i kraljevska uredba o provedbi reformi u kojima se navodi njihovo stupanje na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu izmjene Zakona 7/1985 o lokalnim upravnim režimima i izmjene Kraljevskog dekreta 1690/1986 od 11. srpnja kojom se odobrava Uredba o stanovništvu i teritorijalnom razgraničenju lokalnih subjekata. Izmjenom Zakona 7/1985 kojim se uređuju lokalni upravni režimi doprinosi se: i. ubrzavanje i širenje uvođenja lokalnih javnih usluga, među ostalim digitalnim sredstvima kao što su aplikacije, i ii. podupiranje malih gradova u njihovu pružanju javnih usluga. Izmjenom Kraljevskog dekreta 1690/1986 od 11. srpnja kojom se odobrava Uredba o stanovništvu i teritorijalnom razgraničenju

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			razgraničenju lokalnih tijela							lokalnih tijela ažurira se i poboljšava popis stanovnika općina kojim upravljaju općine. Reforme su popraćene procjenom učinka, uključujući aspekte fiskalne održivosti.
148	C11.R1	M	Stupanje na snagu regulatornih mjera koje se odnose na javnu službu državne uprave	Odredba kraljevskih pravnih dekreta i ministarskih odluka o provedbi elemenata reforme u kojima se navodi njihovo stupanje na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu regulatornih mjera koje se odnose na javnu službu državne uprave. Mjerama se jača sposobnost uprave da privuče i zadrži talente potrebne za obavljanje njezinih trenutačnih zadaća, među ostalim u informacijskim i telekomunikacijskim područjima. Mjere uključuju sljedeće elemente: i. revitalizacija instrumenata za planiranje, organizaciju i upravljanje ljudskim resursima; i. jamčenje učinkovitosti načela jednakosti, zasluga i kapaciteta u pristupu, kao i transparentnosti i prilagodljivosti postupaka odabira; III) reguliranje procjene i uspješnosti u skladu s okvirom koji se temelji na kompetencijama, među ostalim za novo zapošljavanje; i iv. pristup radnim mjestima viših državnih službenika (to jest, općim <i>podupravama</i> i sličnim radnim mjestima) na temelju zasluga i natječaja. Regulatorne mjere imaju oblik kraljevske uredbe za elemente ii. i iii.); i ministarske odluke za elemente i) i iv).

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
149	C11.R1	M	Statut novog javnog tijela za ocjenjivanje	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu kraljevske uredbe				TRO MJES EČJE	2023	Stupanje na snagu kraljevskog dekreta o statutu novog nacionalnog javnog tijela za evaluaciju. Ciljevi ove kraljevske uredbe su: i. nacionalnom javnom tijelu za evaluaciju osigurati kapacitet i sredstva za izvršavanje njegovih funkcija u pogledu metodološke standardizacije za ex ante evaluaciju javne politike; ii. provođenje evaluacija javne politike; i iii. uključivanje načela sustavne ex ante evaluacije politika, uz iznimke predviđene Zakonom.
150	C11.R1	T	Stabilizacija zapošljavanja u javnom sektoru		Broj		300 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Završetak postupaka zapošljavanja radi stabilizacije zaposlenja (na temelju ugovora na neodređeno vrijeme ili radnih mjesta statutarnog osoblja) s najmanje 300000 radnih mjesta (uključujući ona koja proizlaze iz 2017. i 2018 stabilizacijskih postupaka)
432	C11.R1	M	Zakon o transparentnosti i integritetu u djelatnostima interesnih skupina	Zakonska odredba o stupanju na snagu zakona i reviziji IT-a kojom se provjerava je li registar operativan				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Stupanje na snagu zakona kojim se uređuju odnosi između lobista (uključujući nevladine organizacije, skupine za strateško promišljanje, strukovne udruge, profitne i neprofitne udruge, sindikate, poslovne organizacije i odvjetnike kada je njihova svrha utjecati na politiku, a ne pružati pravnu pomoć) i javnog sektora. Zakonom se uspostavlja javni i obvezni registar interesnih skupina koji nadzire neovisno tijelo s kapacitetom i sredstvima (ljudskim,

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										financijskim i tehničkim resursima) te ovlastima nadzora i sankcioniranja. Zakonom se također predviđa povezivanje novog registra s postojećim regionalnim registrima interesnih skupina. Registar je operativan, među ostalim u pogledu prethodno navedene međusobne povezanosti. Provodi se revizija IT-a kako bi se provjerila operativnost.
433	C11.R1	M	Ažuriranje okvira nacionalne sigurnosti	Odredba kraljevskog dekreta o njezinu stupanju na snagu				DRUGO TROMJESJE	2023	Stupanje na snagu kraljevske uredbe o ažuriranju okvira nacionalne sigurnosti. Kraljevskom uredbom: i. prilagoditi zahtjeve okvira nacionalne sigurnosti stvarnom stanju određenih skupina ili vrsta sustava uvođenjem koncepta „posebnog profila usklađenosti”; i. uskladiti okvir nacionalne sigurnosti s regulatornim okvirom i strateškim kontekstom kako bi se zajamčila sigurnost u digitalnoj javnoj upravi, u skladu s Nacionalnom strategijom za kibersigurnost iz 2019. i nacionalnim planom za kibersigurnost; i iii. olakšati bolji odgovor na trendove u području kibersigurnosti, smanjiti ranjivosti i promicati kontinuirani oprez preispitivanjem osnovnih načela, minimalnih zahtjeva i sigurnosnih mjera.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
151	C11.R2	M	Stupanje na snagu Zakona 3/2020 o postupovnim i organizacijskim mjerama u području pravosuđa	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				TRO MJES EČJE	2020	Stupanje na snagu Zakona 3/2020 od 18. rujna o postupovnim i organizacijskim mjerama za suzbijanje bolesti COVID-19 u području pravosuđa.
152	C11.R2	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o poboljšanju učinkovitosti sudskih postupaka i Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o digitalnoj učinkovitosti	Odredba/odredbe u zakonima o njihovu stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o poboljšanju učinkovitosti postupaka u nacionalnom pravosudnom sustavu i Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o digitalnoj učinkovitosti, kojima se: i. intenzivnije upotrebljavati tehnologiju za pružanje učinkovite i visokokvalitetne javne usluge; ii. uvesti reforme postupovnih zakona kako bi se ubrzali postupci u upravnim i socijalnim jurisdikcijama; i iii. izmijeniti žalbeni postupak („procesos de casación”) kako bi se izbjegla nepotrebna kašnjenja.
434	C11.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o organizacijskoj i postupovnoj učinkovitosti	Odredba zakona o njezinu stupanju na snagu				DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Stupanje na snagu Zakona o organizacijskoj i postupovnoj učinkovitosti radi izmjene organizacije pravosudne karte u skladu s opisom mjere i daljnjeg poboljšanja postupovne učinkovitosti pravosudnog sustava: i. uvođenje reformi u postupovne zakone kako bi se ubrzala provedba postupaka u jurisdikcijama koje nisu obuhvaćene

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										ključnim etapama 152. ii. uvođenjem alternativnih načina rješavanja sporova; iii. uvođenje reformi u postupovne zakone kojima se rješavaju sporovi prije obraćanja sudovima; iv. daljnje postizanje učinkovitijeg upravljanja i bržeg odgovora na zahtjeve građana i poduzeća; i v. općenito, postizanje fleksibilnijeg, učinkovitijeg, održivijeg i transparentnijeg pravosuđa koje je prilagođeno građanima.
435	C11.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o pravu na obranu	Odredba zakona o njezinu stupanju na snagu				DRUGO TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu Zakona o pravu na obranu radi razvoja i jačanja temeljnog prava na pošteno suđenje.
153	C11.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 937/2020 o uređivanju Caje General de Depósitos	Odredba odluke o stupanju na snagu uredbe				ČETVRTO TROMJESEČJE	2020	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe 937/2020 od 27. listopada kojom se odobrava Uredba Caja General de Depósitos o provedbi digitalnog upravljanja jamstvima i depozitima stavljenima u Caju, čime se ukida fizička dokumentacija. Kraljevskim dekretom ažurira se postupak uspostave, ukidanja i izvršenja jamstava i gotovinskih obroka deponiranih u Caji. Također promiče provedbu elektroničkih postupaka u Caji utvrđivanjem pravila i kanala za podnošenje elektroničkih

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										dokumenata te osigurava potreban pravni okvir za digitalizaciju postupka.
154	C11.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o odobravanju Uredbe o provedbi Zakona 22/2015 od 20. srpnja o revizijama računa	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu kraljevske uredbe				TRO MJES EČJE	2021	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o odobravanju Uredbe o provedbi Zakona 22/2015 od 20. srpnja 2015. o reviziji računa. Cilj je te reforme osigurati pravni okvir za revizijsku aktivnost s većom pravnom sigurnošću kako bi se postigla odgovarajuća kvaliteta aktivnosti revizije. Revizori, revizorska društva i svi subjekti na koje se odnosi ova Uredba stoga dobivaju veće jamstvo i sigurnost pri tumačenju i primjeni odredaba Zakona o reviziji, što istodobno dovodi do bolje provedbe revizija i ispunjavanja obveza uključenih u zakonodavstvo.
437	C11.R3	M	Objava dvogodišnjeg izvješća o rizicima od klimatskih promjena za financijski sustav i osnivanje Vijeća za održivo financiranje	Objava izvješća i akcijskog plana za Vijeće				DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Nadležna tijela objavljuju Zelenu knjigu za promicanje održivog financiranja. Osim toga, dovršavaju se sljedeće dvije mjere: i. objava na internetskim stranicama Odbora makrobonitetnog tijela za financijsku stabilnost (AMCESFI) prvog izdanja dvogodišnjeg izvješća o rizicima klimatskih promjena za financijski sustav, u skladu s člankom 33. Zakona 7/2021 od 20. svibnja o klimatskim promjenama i energetske tranziciji; i ii. osnivanje i početak rada Vijeća za održivo financiranje (uključujući

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										predstavnik javne uprave, financijskih nadzornih tijela i privatnog sektora) kao foruma za promicanje javno-privatne suradnje u području održivog financiranja. Na svojem prvom sastanku Vijeće odobrava akcijski plan s vremenskim okvirom i ciljnim rezultatima.
436	C11.R3	M	Stupanje na snagu zakona o uslugama za korisnike i zakona o osnivanju tijela za zaštitu financijskih klijenata	Odredba zakona o stupanju na snagu zakona				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Stupanje na snagu i. Zakona o uslugama klijenata i b) Zakona o osnivanju tijela za zaštitu financijskih klijenata. Novim zakonom o uslugama za korisnike definiraju se mjere kojima se potrošačima jamči ostvarivanje njihovih prava u vezi s potpisanim ugovorima te utvrđuju standardi kvalitete i zahtjevi u pogledu kontrole ili revizije kako bi se provjerila provedba navedenih mjera.
155	C11.R4	M	Stupanje na snagu ministarske odluke o osnivanju Nacionalnog ureda za evaluaciju	Odredba ministarskog rješenja o stupanju na snagu rješenja				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Stupanje na snagu ministarske odluke o osnivanju Nacionalnog ureda za evaluaciju (<i>Oficina Nacional de Evaluación</i>) u okviru Nezavisnog ureda za regulaciju i nadzor javne nabave (OIReScon). U skladu s člankom 333. Zakona 9/2017 o javnoj nabavi, Ured ocjenjuje financijsku održivost ugovora o koncesiji, kako je definirano u člancima 14. i 15. Zakona 9/2017 o javnoj nabavi. Ministarskom odlukom Uredu se dodjeljuju kapaciteti i sredstva za izvršavanje njegovih zadaća.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
156	C11.R4	M	Nacionalna strategija javne nabave	Donošenje Nacionalne strategije nabave od strane Neovisnog ureda za regulaciju i kontrolu javne nabave				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	U skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 334. Leya 9/2017, ciljevi Nacionalne strategije nabave su poboljšanje učinkovitosti i održivosti javne nabave. Strategija uključuje sljedeće elemente: i. promicanje strateške javne nabave; ii. profesionalizacija; iii. olakšavanje pristupa MSP-ova javnoj nabavi; iv. poboljšanje dostupnih podataka; v. poticanje učinkovitosti u javnoj nabavi; (VI.) potpuna digitalna transformacija javne nabave; (VII.) jačanje pravne sigurnosti; (VIII.) poboljšanje nadzora i kontrole javne nabave, uključujući sprečavanje korupcije na temelju karte utvrđenih rizika.
157	C11.R5	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 36/2020 o provedbi plana za oporavak, transformaciju i otpornost	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu kraljevske uredbe				TRO MJES EČJE	2021	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 36/2020 od 30. prosinca o odobravanju hitnih mjera za modernizaciju javne uprave i provedbu španjolskog plana za oporavak i otpornost, kojom se javnim upravama u Španjolskoj daju sredstva, uključujući pravne instrumente, za pravodobnu provedbu plana za oporavak i otpornost, u skladu s pravom EU-a, uključujući Uredbu o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom uvode se regulatorne reforme kojima se ubrzava provedba projekata i omogućuje veća učinkovitost javne potrošnje, pri čemu se u svakom trenutku

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										zadržavaju jamstva i kontrole koje zahtijeva regulatorni okvir EU-a.
158	C11.R5	M	Osnivanje novih tijela u okviru središnje vlasti koja će pratiti provedbu, kontrolu i reviziju plana.	Objava u SL-u				DRUGO TRO MJES EČJE	2021	Osnivanje glavnog tajnika europskih fondova (Secretaría General de Fondos Europeos) i novih odjela u Uredu za informatiku proračuna (Oficina de Informática Presupuestaria) i u Nacionalnom uredu za reviziju (Oficina Nacional de Auditoría) glavnog revizora državne uprave (Intervención General de la Administración del Estado) radi poticanja dugotrajne administrativne kulture planiranja i kontrole koja se temelji na uspješnosti na temelju iskustva u upravljanju Planom i njegovoj kontroli te u skladu s odredbama Kraljevske uredbe 1182/2020.
159	C11.R5	M	Nalog kojim se definiraju postupci i format informacija koje se razmjenjuju za praćenje plana za oporavak i otpornost i računovodstveno izvršenje rashoda	Odredba naloga o stupanju na snagu naloga				TRO MJES EČJE	2021	Stupanje na snagu naloga kojim se utvrđuju postupci i format informacija koje se razmjenjuju za praćenje plana za oporavak i otpornost i računovodstveno izvršenje rashoda

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
160	C11.II	M	Međusobno povezivanje nacionalnih platformi za javnu nabavu	Na raspolaganje se stavlja skup javno dostupnih i automatski generiranih datoteka s platforme za javnu nabavu, čime se omogućuje dohvaćanje otvorenih i agregiranih podatkovnih polja.				DRUGO TROMJESJE	2023	Daljnja međusobna povezanost (razmjena podataka) među svim postojećim platformama za javnu nabavu (središnja i regionalna vlada): najmanje 142 polja otvorenih podataka i 52 agregirana podatkovna polja na platformi središnje države. Osnovna vrijednost: Broj polja otvorenih podataka na platformi središnje države u siječnju 2021.: 119 Broj agregiranih podatkovnih polja na platformi središnje države u siječnju 2021.: 42 Agregirana polja i polja otvorenih podataka definiraju se isključivo kao polja za koja je došlo do razmjene podataka u siječnju 2021. (osnovna vrijednost) i u siječnju 2025. (ciljna vrijednost).
161	C11.II	T	Dodjela projekata kojima se podupire digitalna transformacija središnje javne uprave		U milijunima EUR	0	960	ČETVRTO TROMJESJE	2023	Objava u SL-u ili platformi za javnu nabavu dodjele najmanje 960 000 000 EUR u projektima koji obuhvaćaju sljedeća područja: — Digitalna transformacija u smislu proaktivnosti, mobilnosti, korisničkog iskustva, — Digitalna transformacija u smislu automatizacije i javne uprave usmjerene na podatke, — Digitalna transformacija u smislu fizičke,

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										logičke infrastrukture i softvera, — Digitalna transformacija u pogledu kibersigurnosti.
162	C11.I1	M	Završetak projekata kojima se podupire digitalna transformacija središnje javne uprave	Potvrde koje je potpisalo nadležno tijelo kojima se potvrđuje da su projekti završeni i da su operativni				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Završetak projekata kojima je dodijeljena potpora u skladu s ciljem #161
163	C11.I2	M	Daljnji razvoj zdravstvenih informacijskih sustava	Službena obavijest o završetku radova				DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Središnja uprava dalje razvija funkcionalnosti sljedećih osnovnih aplikacija i zdravstvenih informacijskih sustava: 1) „ <i>Historia Clínica Digital del Sistema Nacional de Salud</i> ” (HCDSNS); 2) „ <i>receta Electrónica</i> ” (RESNS); i 3. „ <i>Registro de Profesionales Sanitarios (REPS)</i> ”.
164	C11.I2	T	Sudski postupak koji se provodi elektroničkim putem		Broj	0	2 839	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje dodatnih 2839 pravosudnih tijela mora imati potrebnu infrastrukturu kako bi se omogućilo održavanje najmanje 30 % postupaka elektroničkim putem. To podrazumijeva provedbu telematskih sudskih postupaka u različitim nadležnim tijelima uz potpunu pravnu sigurnost. Kako bi se postigao taj cilj, svi sudionici moraju imati pristup sudnicama putem videokonferencije. Osim

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										toga, omogućuje stvaranje potpuno virtualnih sudnica kojima svi sudionici mogu pristupiti putem videokonferencije. Uspostavlja se platforma za neposrednost kako bi se uspostavili novi modeli za odnose i obradu koji nisu licem u lice. Time će se poboljšati daljinski pristup građana uslugama koje pruža javna uprava.
165	C11.I2	T	Dodjela projekata kojima se podupiru projekti za poticanje digitalizacije središnje javne uprave		U milijunima EUR	0	1 205	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Objava u SL-u ili platformi za javnu nabavu dodjele projekata koji obuhvaćaju sljedeća područja: — Digitalna transformacija u zdravstvenom sektoru, — Digitalna transformacija pravosuđa, — Digitalna transformacija u pogledu zapošljavanja, — Digitalna transformacija u smislu uključenosti, socijalne sigurnosti i migracija, — Konzulami plan za digitalizaciju, — Digitalna transformacija u drugim područjima opće državne uprave.
166	C11.I2	M	Završetak projekata kojima se podupiru projekti središnje javne uprave koji potiču digitalizaciju	Potvrde koje je potpisalo nadležno tijelo kojima se potvrđuje da su projekti				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Završetak projekata kojima je dodijeljena potpora u skladu s ciljnom vrijednošću #165 (isključujući one obuhvaćene ključnim etapama #163., #164. i #341.)

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			(osim projekata obuhvaćenih ključnim etapama #163, #164. i #341.)	završeni i da su operativni						
167	C11.I3	M	Digitalizacija regionalnih i lokalnih tijela	Ministarstvo teritorijalne politike i javne službe dostavlja potpisanu potvrdu kojom se potvrđuje da je cilj postignut				DRUGO TROMJESJE	2023	Autonomne zajednice i lokalne vlasti dovršile su projekte u okviru sljedećih strateških linija Digitalne strategije za 2025., Plana digitalizacije za javne uprave i ostatka mjera modernizacije planiranih za javni sektor: i. administracija usmjerena na građane; ii. pametnim operacijama; vlada podataka; iv. digitalne infrastrukture i v. kibersigurnost. Posebice za: a) svaka autonomna zajednica dovršila je najmanje jedan projekt u jednoj od pet prethodno navedenih strateških linija; b) 60 % digitalnih postupaka analiziranih u izvješću CAE-a regionalnih uprava (CAE <i>Comunidades Autónomas</i>) omogućuje njihovu mobilnu uporabu (trenutačno: 48 %).
168	C11.I3	T	Dodjela projekata kojima se podupire digitalna transformacija regionalnih i lokalnih javnih uprava i Ministarstvo		U milijunima EUR		1 000	DRUGO TROMJESJE	2025	Objava u SL-u ili platformi za javnu nabavu dodjele projekata koji obuhvaćaju sljedeća područja: — Digitalna transformacija u smislu proaktivnosti, mobilnosti, korisničkog iskustva, — Digitalna transformacija u smislu automatizacije i javne uprave usmjerene na

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			teritorijalne politike i javne uprave							podatke, — Digitalna transformacija u smislu fizičke, logičke infrastrukture i softvera, — Digitalna transformacija u pogledu kibersigurnosti.
169	C11.I3	M	Završetak svih projekata kojima se podupire digitalna transformacija regionalnih i lokalnih javnih uprava i Ministarstva teritorijalne politike i javne uprave	Potvrde koje je potpisalo nadležno tijelo kojima se potvrđuje da su projekti završeni i da su operativni				DRU GO TRO MJES EČJE	2026	Završetak svih projekata koji obuhvaćaju sljedeća područja u skladu s ciljnom vrijednošću #168 (osim onih obuhvaćenih ključnom etapom #167): — Digitalna transformacija u smislu proaktivnosti, mobilnosti, korisničkog iskustva — Digitalna transformacija u smislu automatizacije i javne uprave usmjerene na podatke — Digitalna transformacija u smislu fizičke, logičke infrastrukture i softvera. — Digitalna transformacija u pogledu kibersigurnosti.
438	C11.I3	T	Provedba plana za osobnu digitalnu skrb		Broj	0	17	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	Dovršetak najmanje 17 pilot-projekata u okviru Plana za osobnu digitalnu skrb, kojima će se unaprijediti cilj španjolskog Digitalnog programa za 2025., a to je promicanje personalizirane skrbi za potrebe građana. Putem digitalizacije projekti se bave barem jednim od sljedećih područja:

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Prikupljanje podataka: testiranje informatičkih rješenja za prikupljanje, pohranu i tumačenje podataka o pacijentima Personalizirana digitalna skrb: testiranje alata i/ili komunalnih usluga za pružanje personalizirane digitalne skrbi Testiranje alata i/ili komunalnih usluga generiranjem informacija koje se temelje na dobivenim podacima o pacijentima pomaže stručnjacima u dijagnosticiranju ili praćenju pacijenata. Nakon završetka pilot-projekata objavljuje se preliminarne evaluacija u kojoj se procjenjuje učinkovitost pilot-projekata i njihov učinak na poboljšanje zdravstvenih usluga, uključujući posebne preporuke ako se utvrde nedostaci ili slabosti.
170	C11.I4	T	Obnova vozila u javnoj upravi		Broj	0	5 500	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 5500 vozila s nultim ili niskim emisijama CO ₂ (BEV, REEV, PHEV, FCEV) koja zamjenjuju vozila na temelju fosilnih goriva koja se upotrebljavaju u javnoj upravi.
171	C11.I4	T	Energetska obnova javnih zgrada (140000 m ²)		Broj (m ²)	0	140 000	ČETV RTO TRO	2024	Dovršeno je najmanje 140000 m ² energetskih obnova na javnim zgradama, čime se u

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJES EČJE		prosječno postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %.
172	C11.I4	T	Energetska obnova u javnim zgradama (1 050 000 m²)		Broj (m²)	140 000	1 050 000	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	U javnim zgradama dovršeno je najmanje 1050000 m² energetske obnove, čime se u prosječno postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2024.)
439	C11.I4	T	Uvođenje solarnih fotonaponskih sustava ili drugih obnovljivih izvora energije u postrojenjima središnje državne uprave		U milijunima EUR	0	80	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	Završetak projekata za uvođenje solarnih fotonaponskih sustava ili drugih obnovljivih izvora energije u postrojenjima središnje državne uprave u iznosu od najmanje 80000000 EUR.
173	C11.I5	M	Integrirani informacijski sustav Mehanizma za oporavak i otpornost	Revizijsko izvješće				TRO MJES EČJE	2021	Provedba sustava koji omogućuje (a) učitavanje plana za oporavak i otpornost te informacija o provedbi i praćenju ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; (b) za pripremu izjava o upravljanju i sažetka revizije te zahtjeva za plaćanje i (c) prikupljanje i pohranu podataka o korisnicima, ugovarateljima, podugovarateljima i stvarnim vlasnicima u skladu s člankom 22. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Potrebno je izraditi posebno revizijsko izvješće o sustavu koji se

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										koristi. Ako se u izvješću utvrde nedostaci, u izvješću o reviziji preporučuju se korektivne mjere.
174	C11.I5	T	Novi komunikacijski alati i aktivnosti		Broj	0	4	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje dva upravitelja zajednice angažirana su kako bi se povećala prisutnost na društvenim mrežama, čime bi se povećao broj potencijalnih sudionika i korisnika plana kako bi se upoznali s mogućnostima koje se nude u okviru Plana; i dvije internetske stranice operativne su kako bi se doprinijelo maksimalnoj apsorpciji resursa.
175	C11.I5	T	Osposobljeno osoblje javne uprave		Broj	0	3 150	TRO MJES EČJE	2026	Najmanje 3150 zaposlenika javne uprave osposobljeno je za područja povezana s provedbom, kontrolom i revizijom plana za oporavak i otpornost

K.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 6 (C11.I6) – Instrumenti za kibersigurnost, otpornost i sigurnost

Ta mjera uključuje dva glavna ulaganja: i. „Program za kibersigurnost” za jačanje kapaciteta javne uprave u području kibersigurnosti u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje; i ii. „Fond za otpornost i sigurnost” za promicanje produktivnih ulaganja i povećanje proizvodnih kapaciteta na španjolskom državnom području u sektorima sigurnosti, obrane, aeronautike i svemira.

Program kibersigurnosti

Taj element mjere sastoji se od provedbe projekata u okviru Programa za kibersigurnost, kojima se doprinosi: i. izgradnju kapaciteta za odgovor na kiberprijetnje; osiguravanje sigurnosti i otpornosti strateške imovine; jačanje kapaciteta za istragu i kazneni progon kiberkriminaliteta; iv. jačanje kibersigurnosti za građane i poduzeća; v. jačanje industrije kibersigurnosti; i vi. razvoj kulture kibersigurnosti.

Provedba programa za kibersigurnost mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Fond za sigurnost i otpornost

Taj element mjere sastoji se od javnih ulaganja u Mehanizam, Fond za sigurnost i otpornost, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u španjolskom sektoru sigurnosti, obrane, aeronautici i svemirskom sektoru te kako bi se razvila tržišta kapitala u tim područjima. Instrument djeluje davanjem zajmova, vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja, izravno ili putem posrednika privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 1 000 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Sociedad Estatal de Participaciones Industriales Desarrollo Empresarial (SEPIDES) kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće dvije proizvodne linije:

- Izravna linija: Instrumentom se izravno ulaže u poduzeća koja su se obvezala provoditi nove projekte u ciljanim sektorima, uključujući nove projekte u okviru tekućih razvojnih programa. Instrument može ulagati koristeći se zajmovima, vlasničkim i kvazivlasničkim instrumentima. Vlasničkim ulaganjima Fonda ne smije se uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.
- Neizravna linija: Instrument ulaže u postojeće fondove kojima se ulaže u sektore na koje se Instrument odnosi. Maksimalno sudjelovanje Instrumenta ne smije premašiti 49 % bilo kojeg fonda ili drugog ulagačkog instrumenta. Vlasnička ulaganja fondova ne smiju uzrokovati da udio javnog vlasničkog kapitala u fondu ili investicijskom instrumentu premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.

Kako bi provela ulaganje u Instrument, Španjolska odobrava uredbu i sve povezane dokumente za uspostavu Instrumenta i upravljanje njime koji uključuju sljedeći sadržaj:

- 1) Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Konačna odluka o ulaganju Instrumenta

ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. Za posrednička ulaganja konačnu odluku o ulaganju donose posrednici. Pravo veta na odluku o ulaganju koju je predložio posrednik može se ostvariti iz razloga nacionalne sigurnosti.

2) Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:

- a) Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere. Za strateška ulaganja, tj. ulaganja u obrambene tehnologije i proizvode utvrđene u godišnjem programu rada Europskog fonda za obranu; ulaganja u svemir u atomske satove, strateške lansirne sustave; svemirski proizvodi; i ulaganja usmjerena isključivo na razvoj i uvođenje alata i rješenja za kibersigurnost, među ostalim kada su oni dio uvođenja ili nadogradnje digitalnih mreža i podatkovne infrastrukture; krajnji korisnici ne smiju biti pod kontrolom treće zemlje ili subjekata iz treće zemlje i moraju imati izvršno upravljanje u Uniji, osim za ulaganja manja od 10000000 EUR. Ako je krajnji korisnik uključen u strateško ulaganje u području 5G povezivosti, mjere i planovi za ublažavanje rizika u skladu s paketom instrumenata za kibersigurnost 5G mreža²⁶ primjenjuju se i na njegove dobavljače. Riječ je osobito o dobavljačima telekomunikacijske opreme i proizvoda i ostalim trećim dobavljačima, kao što su pružatelji infrastrukture oblaka, pružatelji upravljanih usluga, integratori sustava, pružatelji sigurnosnih usluga i usluga održavanja te proizvođači prijenosne opreme. Ako je krajnji korisnik uključen u strateško ulaganje u području obrane, to se ograničenje primjenjuje i na njegove dobavljače i podugovaratelje. Ograničenja u pogledu nepostojanja kontrole treće zemlje ili subjekta iz treće zemlje utvrđena u prethodno navedenim trima stavcima ne primjenjuju se na određenu operaciju financiranja i ulaganja ako krajnji korisnik može dokazati da je riječ o pravnom subjektu za koji je država članica u kojoj ima poslovni nastan odobrila jamstvo u skladu s načelima koja se odnose na prihvatljive subjekte utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe o Europskom fondu za obranu („EDF”)²⁷ ili s izuzećem Komisije odobrenim u skladu s načelima koja se odnose na prihvatljive subjekte utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe o svemiru²⁸. Partner u provedbi mora obavijestiti vladu o svakom odobrenom odstupanju od ograničenja.
- b) Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
- c) Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
- d) Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i) U slučaju zajmova, projektnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.²⁹ aktivnosti i

²⁶ Skupina za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava, Kibersigurnost 5G mreža, paket instrumenata EU-a za ublažavanje rizika, 01/2020, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468

²⁷ Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu

²⁸ Uredba (EU) 2021/696 o uspostavi svemirskog programa EU-a i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program

²⁹ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III.

imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti³⁰, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama³¹ i postrojenjima za mehaničko- biološku obradu³².

- ii) U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: politikom ulaganja od poduzeća se zahtijeva da donesu planove za zelenu tranziciju u skladu s definicijom iz članka 19.a stavka 2. točke (a) podtočke iii. Direktive 2013/34/EU³³ ako više od 50 % njihovih izravnih prihoda tijekom prethodne financijske godine proizlazi iz sljedećeg popisa djelatnosti i imovine: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.³⁴ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti³⁵, iii. aktivnosti

Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

³⁰Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447. Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

³¹To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje su dokazi dostavljeni na razini postrojenja

³² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

³³Direktiva 2013/34/EU izmijenjena je Direktivom (EU) 2022/2464 o Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

³⁴ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

³⁵Ako se aktivno□u koja se podupire posti□u predvi□ene emisije stakleni□kih plinova koje nisu znatno ni□e od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se obja□njenje razloga za□to to nije mogu□e. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhva□ene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvr□eno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama³⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu³⁷.

- iii) Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 - e) Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
- 3) Iznos obuhvaćen uredbom i svim povezanim dokumentima o uspostavi Mehanizma, struktura naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s ulagačkom politikom Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.
 - 4) Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 - a) Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - b) Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - c) Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - d) Obveza provedbe ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s planom revizije SEPIDES-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; i. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se provjerava i zakonitost transakcija te poštuju li se uvjeti Uredbe i povezani dokumenti kojima se uspostavljaju Instrument i sporazumi o financiranju.
 - 5) Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: SEPIDES odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.
 - 6) Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: SEPIDES potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se dostavljaju kao dio povezanih dokumenata kojima se uspostavlja Instrument. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:
 - a) Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.

³⁶To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

³⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- b) Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

K.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici koji se odnose na L17 ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L89	C11.I6	T	Dodjela projekata za jačanje kapaciteta javne uprave u području kibersigurnosti u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje (program za kibersigurnost)	Objava u Službenom listu ili na platformi za javnu nabavu	U milijuna EUR	0	1 041	DRUGO TROMJESEČJE	2025	Objava u Službenom listu ili platformi za javnu nabavu dodjele najmanje 1 041 525 000 EUR u projektima za jačanje kibersigurnosnih sposobnosti javne uprave u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje. Ti projekti doprinose jednom ili više sljedećih ciljeva: i. izgradnju kapaciteta za odgovor na kiberprijetnje; osiguravanje sigurnosti i otpornosti strateške imovine; jačanje kapaciteta za istragu i kazneni progon kiberkriminaliteta; iv. jačanje kibersigurnosti za građane i poduzeća; v. jačanje industrije kibersigurnosti; i vi. razvoj kulture kibersigurnosti.
L17	C11.I6	T	Završetak projekata za jačanje kibersigurnosnih kapaciteta javne uprave u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje (program kibersigurnosti)		U milijuna EUR	0	1 041	DRUGO TROMJESEČJE	2026	Dovršetak projekata za jačanje kibersigurnosnih kapaciteta javne uprave u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje u iznosu od najmanje 1 041 525 000 EUR. Ti projekti doprinose jednom ili više sljedećih ciljeva: i. izgradnju kapaciteta za odgovor na kiberprijetnje; osiguravanje sigurnosti i otpornosti strateške imovine; jačanje kapaciteta za istragu i kazneni progon kiberkriminaliteta; iv. jačanje kibersigurnosti za građane i poduzeća; v. jačanje industrije kibersigurnosti; i vi. razvoj kulture kibersigurnosti.
L18	C11.I6	M	Uredba o uspostavi Fonda za sigurnost i otpornost	Stupanje na snagu uredbe				DRUGO TROMJESEČJE	2024	Stupanje na snagu uredbe i svih povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta.
L19	C11.I6	T	Fond za sigurnost i otpornost: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)				35 %	DRUGO TROMJESEČJE	2025	Instrument i svi posrednici koje odabere SEPIDES sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 35 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 10 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 40 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi).
L20	C11.I6	T	Fond za sigurnost i otpornost: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima				100 %	TROMJESEČJE	2026	Instrument i svi posrednici koje odabere SEPIDES sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			(uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II.)							(uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 10 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 40 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi).
L21	C11.I6	M	Fond za sigurnost i otpornost: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				TROM JESEČ JE	2026	Španjolska u Instrument prenosi 1000000000 EUR.

L. SASTAVNICA 12.: INDUSTRIJSKA POLITIKA

Cilj je komponente 12. španjolskog plana za oporavak i otpornost potaknuti modernizaciju i produktivnost španjolskog industrijskog i uslužnog ekosustava bržim prihvaćanjem digitalne i zelene tranzicije.

Ovom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost pridonosi se provedbi preporuke za Španjolsku br. 3 iz 2019. o promicanju ulaganja u inovacije i energetske učinkovitost. Usklađen je i s preporukom za Hrvatsku br. 3 za 2020. (promicanjem javnih i privatnih ulaganja te poticanjem zelene tranzicije). Komponenta će pomoći i u provedbi preporuke za Hrvatsku br. 2 iz 2019. o poticanju suradnje između poduzeća i obrazovanja za pružanje vještina relevantnih za tržište rada te preporuke za Hrvatsku br. 1 za 2020. o jačanju otpornosti zdravstvenog sustava. Komponentom se pridonosi i provedbi preporuke za Hrvatsku br. 3 2022. o povećanju stopa recikliranja kako bi se ispunili ciljevi EU-a i promicalo kružno gospodarstvo poboljšanjem koordinacije među svim razinama vlasti i poduzimanjem daljnjih ulaganja kako bi se ispunile obveze odvojenog prikupljanja otpada i recikliranja. Komponenta doprinosi i provedbi preporuke za Hrvatsku br. 3 2023. o smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima, bržem uvođenju energije iz obnovljivih izvora i prodiranju elektromobiliteta.

Jedan je od ciljeva mjera uključenih u komponentu olakšati sudjelovanje španjolskih poduzeća u planiranom važnom projektu od zajedničkog europskog interesa (VPZEI).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

L.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C12.R1) – Španjolska strategija za poticanje industrije 2030.

Cilj španjolske strategije za poticanje industrije 2030. jest prilagodba regulatornog okvira kako bi se industriji pomoglo da se suoči s izazovima servitizacije, digitalizacije, okolišne održivosti i kružnog gospodarstva. Strategija posebno uključuje reformu Zakona o industriji iz 1992. Cilj je mjere poboljšati mehanizme koordinacije među različitim razinama vlasti u industrijskoj politici te poboljšati kvalitetu i sigurnost industrije s pomoću pojačanog sustava nadzora tržišta, u skladu s Uredbom (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011^[38]. Naposljetku, revidira se definicija povreda u industrijskoj politici i ažurira razina sankcija koje se mogu primijeniti.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 2. (C12.R2) – Politika otpada i poticanje kružnog gospodarstva

Cilj je mjere promicanje modela proizvodnje i potrošnje kojima se proizvodi, materijali i prirodni resursi zadržavaju u gospodarstvu što je dulje moguće. Cilj je smanjiti stvaranje otpada na najmanju

³⁸ SL L 169, 25.6.2019., str. 1. – 44.

moguću mjeru i osigurati potpuno iskorištavanje otpada koji se ne može izbjeći. Ta reforma uključuje odobrenje španjolske strategije za kružno gospodarstvo u lipnju 2020., u skladu s akcijskim planovima EU-a za kružno gospodarstvo.

Mjera uključuje i paket akata o kružnom gospodarstvu za reguliranje otpreme i odlaganja otpada te upravljanje otpadnim gumama te mjere za otpadna vozila. U tu su svrhu odobrene Kraljevske uredbe 553/2020 od 2. lipnja 2020., 646/2020, 7. srpnja 2020. i 731/2020 od 4. kolovoza 2020. te Kraljevske uredbe 27/2021 od 19. siječnja i 265/2021 od 13. travnja. Osim toga, reforma uključuje odobrenje regulatornih mjera za ambalažu i ambalažni otpad od strane Vijeća ministara tijekom 2022.

Osim toga, mjera uključuje stupanje na snagu novog Zakona o otpadu i onečišćenom tlu do 31. prosinca 2022. Zakon sadržava:

- a) Provedbu Okvirne direktive o otpadu i Direktive o plastici za jednokratnu uporabu, kao i prilagodbu španjolskih propisa s obzirom na iskustvo iz posljednjih deset godina;
- b) Uvođenje ciljeva EU-a u pogledu otpada i obveza odvojenog prikupljanja koje proizlaze iz propisa EU-a, uz predviđanje njihove provedbe u biootpadu u općinama s više od 5000 stanovnika. Nadalje, mjerom se uvode obveze odvojenog prikupljanja koje nadilaze zahtjeve utvrđene pravom Unije;
- c) Revizija uredbe o proširenoj odgovornosti proizvođača kojom se uspostavlja novi regulatorni okvir (u skladu s propisima EU-a i dodatnim propisima); žalitelj
- d) Uvođenje državnog oporezivanja otpada (uključujući odlaganje na odlagališta, spaljivanje i suspaljivanje te plastične spremnike za jednokratnu upotrebu).

Naposljetku, reformom se promiče koordinacija između različitih razina organizacije i stručnosti u gospodarenju otpadom kako bi se poboljšala provedba zakonodavstva i u konačnici ostvario napredak u smanjenju stvaranja otpada te poboljšanju gospodarenja otpadom čija se proizvodnja ne može izbjeći, s ciljem postizanja ciljeva pripreme za ponovnu uporabu i recikliranje.

U tu svrhu ta reforma uključuje:

- a) Osnivanje radne skupine u okviru Koordinacijskog odbora za otpad radi praćenja provedbe zakonodavstva o otpadu i donošenje posebnih mjera za olakšavanje usklađenosti s usklađenim nacionalnim zakonodavstvom o gospodarenju otpadom. Dogovorene mjere bit će objavljene na internetskim stranicama Ministarstva
- b) Donošenje drugog paketa regulatornih akata o kružnom gospodarstvu, kojima se provode sljedeći aspekti:
 - i. Uredba o financijskim jamstvima koja se zahtijevaju od određenih proizvođača i upravitelja otpadom kako bi se izračun tih jamstava provodio prema istim kriterijima u svim regijama
 - ii. Uredba o duhanskim proizvodima s filtrima i filtrima koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima. Uredbom se posebno:
 - i. Uvesti obvezu pripreme programa prevencije za proizvođače koji stavljaju na nacionalno tržište određenu količinu proizvoda;
 - ii. Uvesti obvezu za spremnike koji su dio javnih sustava prikupljanja i za projektiranje posebne infrastrukture kako bi se omogućilo odvojeno prikupljanje otpada od duhanskih proizvoda s filtrima i filtrima;

- iii. Uključiti mogućnost utvrđivanja ciljeva sprečavanja i odvojenog skupljanja u skladu s postignutim rezultatima;
- iv. Uspostaviti registar proizvođača duhanskih proizvoda s filtrima i filtrima;
- iii. Uredba o industrijskim otpadnim uljima kako bi se regulatorni okvir uskladio s odredbama novog zakona o otpadu koji uključuje odredbu o industrijskim otpadnim uljima;
- iv. Uredba o otpadnim gumama, nakon djelomične i pravodobne revizije postojeće norme provedene 2020.; žalitelj
- v. Ministarska odluka o minimalnim zahtjevima za obradu komunalnog otpada prije odlaganja na odlagališta.

Tim se uredbama osigurava koordinirano upravljanje u svim regijama, kao i provedba programa proširene odgovornosti proizvođača.

Osim toga, reforma će uključivati donošenje drugog akcijskog plana za kružno gospodarstvo koji će se provesti u razdoblju 2024. 2026. u okviru španjolske strategije za kružno gospodarstvo. Drugi akcijski plan bavit će se pitanjima utvrđenima tijekom provedbe prvog plana, kao i sektorima u kojima postoji potreba za usmjeravanjem inicijativa na državnoj razini.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje (C12.I1) – Sektorski podatkovni prostori za digitalizaciju strateških proizvodnih sektora

Cilj je ove mjere stvoriti sigurne i velike podatkovne prostore u strateškim industrijskim sektorima, kao što su poljoprivredno-prehrambeni sektor, održiva mobilnost, zdravstvo i komercijalni sektor. Inovacije, učinkovitost i ekonomija razmjera potiču se razvojem zajedničkih komponenti (temeljnih elemenata) i dijeljenjem zajedničke infrastrukture i podataka (platforme u oblaku, superračunalne mreže i mreže za pohranu, analitika velikih podataka i umjetna inteligencija).

Upravljačke strukture jačaju se kako bi se oblikovala javno-privatna suradnja u razvoju podatkovnih prostora. Osim toga, definiraju se mehanizmi za osiguravanje interoperabilnosti te se razvijaju odgovarajuća pravila i mehanizmi za promicanje razmjene podataka među poduzećima. Ulaganje se provodi u skladu s Komunikacijom Europske komisije „Europska strategija za podatke”³⁹ i mjerama koje su u njoj predviđene, posebno s predstojećim Aktom o podacima i Uredbom o upravljanju⁴⁰, kao i s Federacijom oblaka EU-a. Sinergijama se osigurava komplementarnost s programom Digitalna Europa⁴¹. Ulaganje se usklađuje i s glavnim upućivanjima i normama, kao što su one koje promiče Međunarodno udruženje podatkovnih prostora (IDS).

Najmanje četiri visokovrijedna sektorska i interoperabilna podatkovna prostora podupiru se do 31. prosinca 2023. u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, sektoru održive mobilnosti, zdravstvenom sektoru i trgovinskom sektoru.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

³⁹ COM(2020) 66 final.

⁴⁰ Vidjeti Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskom upravljanju podacima, 25.11.2020., COM(2020) 767 final.

⁴¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>

Ulaganje 2 (C12.I2) – Program za poticanje konkurentnosti i industrijske održivosti

Cilj je ove mjere promicati transformaciju strateških sektora koji su ključni za industrijsku tranziciju Španjolske, kao što su automobilska i električna vozila, poljoprivredno-prehrambeni, zdravstveni, aeronautički i pomorski sektor, industrijski sektori povezani s energijom iz obnovljivih izvora i sposobnosti za projektiranje i proizvodnju procesora i poluvodičkih tehnologija. U okviru ove mjere (tzv. „PERTE”) podupiru se najmanje tri velika strateška projekta koji obuhvaćaju cijeli lanac vrijednosti u relevantnom sektoru i uključuju potporu za MSP-ove.

Tom se mjerom financiraju i manji projekti, kao što su industrijska simulacija, napredni materijali, virtualna stvarnost te kolaborativna i kognitivna robotika. Mjerom se dodatno podupiru održive industrijske infrastrukture, kao što su industrijski parkovi ili logistička područja. U okviru tog elementa mjere španjolskim planom za oporavak i otpornost financirat će se najmanje 78 inovativnih projekata koji uključuju znatnu industrijsku transformaciju u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije.

Nakon što Vijeće ministara odobri PERTE, nadležno ministarstvo objavljuje natjecateljski poziv s ciljem zaprimanja posebnih prijedloga koji će se izraditi u okviru odobrenog PERTE-a. Provedba mjera potpore koje mogu činiti državnu potporu u skladu s člankom 107. UFEU-a i koje mogu zahtijevati prethodnu prijavu Komisiji ne provodi se prije nego što Španjolska od Komisije dobije odobrenje državne potpore.

Odluka Vijeća ministara o odobrenju programa PERTE sadržava detaljne kriterije odabira kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01). Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁴²; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁴³; iii. nadoknada neizravnih troškova ETS-a; iv. djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁴⁴ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁴⁵; i v. djelatnosti u kojima

⁴² Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

⁴³ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁴⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da

dugoročno zbrinjavanje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru.

Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 455000000EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 1 500 000 000 EURs klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost⁴⁶. Alternativno, ako je to dobro opravdano navođenjem razloga zbog kojih alternativni pristup možda nije izvediv, kriterijima odabira osigurava se da najmanje 2 531 500 000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s prosječnim klimatskim koeficijentom od najmanje 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3 (C12.I3) – Plan za potporu provedbi zakonodavstva o otpadu i promicanje kružnog gospodarstva

Cilj je ove mjere pridonijeti poticanju kružnog gospodarstva u Španjolskoj financiranjem projekata osmišljenih za provedbu nacionalnog regulatornog okvira o otpadu i postizanje ciljeva EU-a u području otpada, kao i inovativnih projekata kružnog gospodarstva u privatnom sektoru kako bi se olakšao prijelaz na kružno gospodarstvo.

Mjerom se podupire nadogradnja postojećih sustava odvojenog prikupljanja otpada i ulaganja u mjesta za prikupljanje kako bi se poboljšalo recikliranje, izgradnja novih postrojenja za obradu otpada i povećanje učinkovitosti resursa u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, bez produljenja njihova životnog vijeka ili kapaciteta (što treba provjeriti na razini postrojenja). Cilj mjere obuhvaća i digitalna rješenja u području kružnog gospodarstva i promicanje kružnog gospodarstva na razini poduzeća. Predloženi je cilj dovršiti najmanje 30 planiranih projekata. Mjerom se postiže izgradnja novog kapaciteta obrade odvojeno skupljenog komunalnog otpada od najmanje 1500000 tona godišnje.

Mjera uključuje i raspodjelu sredstava autonomnim zajednicama za projekte kojima se provodi zakonodavstvo o otpadu, koja se do kraja 2024. trebaju dogovoriti i odobriti na sektorskoj konferenciji ili putem izravnih bespovratnih sredstava u skladu s Općim zakonom o subvencijama 38/2003.

takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁴⁶ SL L 57, 18.2.2021., str. 17. – 75.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁴⁷ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁴⁸; i ii. djelatnosti u kojima dugoročno zbrinjavanje otpada može naštetiti okolišu. Za vozila za skupljanje otpada, strojeve za preradu otpada i komplementarnu opremu upotrebljava se najbolja dostupna tehnologija s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4 (C12.I4) – Jačanje industrije lanca vrijednosti poluvodiča

Cilj je ulaganja pružiti potporu u obliku bespovratnih sredstava projektima povezanim s industrijom lanca vrijednosti poluvodiča kako bi se ojačao nacionalni ekosustav mikroelektronike i proširio učinak sudjelovanja španjolskih poduzeća u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa za mikroelektroniku i komunikacijske tehnologije (VPZEI ME-TC). Tom se potporom jačaju kapaciteti za projektiranje i proizvodnju industrije poluvodiča u Španjolskoj.

Ova se mjera provodi s pomoću dviju vrsta instrumenata:

1. Prvim se dovršavaju potrebna financijska sredstva za potporu sudjelovanju španjolskih poduzeća u VPZEI-MCE-u, koji je odobrila Europska komisija.
2. Drugi, nacionalni poziv, usmjeren je na osiguravanje financiranja drugih projekata koje su razvila poduzeća u lancu vrijednosti industrije poluvodiča.

Ulaganje mora biti dovršeno do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 5 (C12.I5) – Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program subvencija kako bi se potaknula privatna ulaganja i poduprlo promicanje kružnog gospodarstva na razini poduzeća, u tri ključna sektora za španjolsko gospodarstvo: tekstil i moda, plastika i oprema za obnovljivu energiju. Program djeluje pružanjem financijskih poticaja dodjelom bespovratnih sredstava ili vlasničkih ulaganja privatnom sektoru, uključujući fondove poduzetničkog i vlasničkog kapitala. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 300 milijuna EUR.

Programom upravljaju Instituto de Diversificación y Ahorro de la Energía (IDAE) i Fundación Biodiversidad kao partneri u provedbi. Kako bi provela ulaganje u program, vlada donosi jedan ili više pravnih instrumenata (u slučaju vlasničkih ulaganja, taj bi instrument bio ulagačka politika koju odobrava IDAE), čime se uspostavlja program koji uključuje sljedeće elemente:

⁴⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁴⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru programa. Evaluaciju prijava i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi tijelo za ocjenjivanje, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi, što znači da moraju biti zaposlenici partnera u provedbi i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačna odluka o ulaganju programa ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. U slučaju da IDAE sudjeluje bilo kojeg od kandidata, a proračun za taj poziv nije dovoljan za pokrivanje svih zaprimljenih prijava, provodi se vanjska revizija postupka evaluacije kako je predviđeno u dokumentu IDAE „Plan de Mitigación de Potenciales Conflictos de Interés en Sociedades Participadas”.
2. Popis aktivnosti prihvatljivih za potporu koje su sljedeće:
 - a. Tekstil, moda i plastika (najmanje 200000000 EUR kojim upravlja zaklada Fundación Biodiversidad): ulaganja u infrastrukturu, tehnologije te istraživanje, razvoj i inovacije kako bi se olakšalo smanjenje, ponovna uporaba i recikliranje i/ili revalorizacija materijala.
 - b. Oprema za energiju iz obnovljivih izvora (najmanje 100000000 EUR kojom upravlja IDAE): ulaganja u ekološki dizajn, infrastrukturu, tehnologije, istraživanje, razvoj i inovacije i/ili razvoj postrojenja i sustava za olakšavanje smanjenja, ponovne uporabe i recikliranja i/ili revalorizacije materijala.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Pravni instrumenti posebno isključuju sljedeći popis djelatnosti: i. djelatnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁴⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁵⁰. Za strojeve za preradu otpada i komplementarnu opremu upotrebljavaju se najbolje dostupne tehnologije s najmanjim utjecajem na okoliš u tom sektoru. U slučaju opće potpore trgovačkim društvima (uključujući vlasnički i poduzetnički kapital), pravni instrumenti isključuju društva sa znatnim naglaskom⁵¹ u sljedećim sektorima: i. proizvodnja energije iz fosilnih goriva i povezane djelatnosti⁵²; ii. energetske intenzivne industrije i/ili

⁴⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereciklabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁵⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁵¹ Smatra se da je krajnji korisnik „znatan fokus” na sektor ili poslovnu djelatnost ako je utvrđeno da je taj sektor ili djelatnost ključan dio poslovne djelatnosti krajnjeg korisnika u odnosu na bruto prihod, dobit ili bazu klijenata krajnjeg korisnika. Bruto prihod ostvaren od ograničenog sektora ili djelatnosti ni u kojem slučaju ne smije premašiti 50 % bruto prihoda.

⁵² Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

- industrije s visokim emisijama CO₂⁵³; iii. proizvodnja, najam ili prodaja vozila koja onečišćuju okoliš⁵⁴; iv. skupljanje otpada, obrada i odlaganje⁵⁵ otpada, v. prerada nuklearnog goriva, proizvodnja nuklearne energije. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
4. Zahtjev da krajnji korisnici programa subvencija ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
 5. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa subvencija u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.
 6. Zahtjevi za izvješćivanje o ulaganjima u klimu za programe subvencija⁵⁶.
 7. Za vlasnička ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, ključni zahtjevi politike ulaganja u pogledu moguće dodjele sredstava uključuju:
 - a. Opis linija financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 8. Za vlasnička ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, sljedeći zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 - a. Opis sustava za praćenje IDAE-a za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - b. Opis postupaka IDAE-a kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - c. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - d. Obveza provođenja ex post revizija utemeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom IDAE-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima u pogledu klimatskih ciljeva; iii. da se poštuje zahtjev da IDEA mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim

⁵³ Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁵⁴ Vozila koja onečišćuju definirana su kao vozila bez emisija.

⁵⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje su dokazi dostavljeni na razini postrojenja

⁵⁶ Krajnji korisnici povezani s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta, za potrebe izračuna doprinosa u području klime. Za potrebe izračuna doprinosa za klimu, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Krajnji korisnici vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte moraju dostaviti obrazloženje za odabrana područja intervencije. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivih pravnih instrumenata ili investicijske politike kojima se uspostavlja program.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 6 (C12.I6) – Program subvencija za potporu strateškim projektima u lancu vrijednosti električnih automobila (bespovratna sredstva)

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program subvencija kako bi se bespovratnim sredstvima potaknula privatna ulaganja u lanac vrijednosti električnih automobila. Programom se promiče transformacija strateških sektora kao što su automobilska i električna vozila dodjelom bespovratnih sredstava privatnom sektoru, u kontekstu strateških projekata ili PERTE-a koje je odobrilo Vijeće ministara. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa subvencija prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 250 000 000 EUR.

Shemom upravlja SEPIDES kao partner u provedbi. Relevantnim pravnim aktom SEPIDES se pretvara u javno poduzeće radi provedbe tog ulaganja (to je ključna etapa u okviru ulaganja 6. komponente 31. plana za oporavak i otpornost Španjolske).

Kako bi provela ulaganje u program, vlada donosi jedan ili više pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program, koji uključuju sljedeće elemente:

1. Opis postupka donošenja odluka o programu: Evaluaciju zahtjeva i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi odbor za evaluaciju ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi, što znači da moraju biti zaposlenici SEPIDES-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačna odluka o ulaganju programa ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za evaluaciju ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo.
2. Popis aktivnosti za zelenu i digitalnu transformaciju sektora koje su prihvatljive za potporu, a koje iznose najmanje 250 000 000 EUR. Mjerom se podupiru inovativni projekti koji uključuju znatnu industrijsku preobrazbu u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije sektora.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Pravni instrumenti posebno isključuju sljedeći popis djelatnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁵⁷; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije

⁵⁷ Osim (a) projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovine iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁵⁸; i iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁵⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁶⁰. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru.

4. Zahtjevi za ulaganja u klimu koja provode SEPIDES: najmanje 100 000 000 EUR ulaganja. Mehanizma za oporavak i otpornost u program pridonijet će ciljevima u području klimatskih promjena u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.⁶¹
5. Zahtjev da krajnji korisnici programa subvencija ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
6. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa subvencija u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

L.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

⁵⁸ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁵⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁶⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁶¹ Krajnji korisnici zajmova, participativnih zajmova, projektnih obveznica, jamstava ili jednakovrijednih instrumenata povezanih s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
176	C12.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o industriji	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Cilj je Zakona poboljšati mehanizme koordinacije među različitim razinama vlasti u industrijskoj politici te poboljšati kvalitetu i sigurnost industrije s pomoću pojačanog sustava nadzora tržišta, u skladu s Uredbom (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011. Naposljetku, revidira se definicija prekršaja u tom području i ažurira se razina sankcija koje se mogu primijeniti.
177	C12.R2	M	Španjolska strategija za kružno gospodarstvo (EEEC)	Odobrenje Vijeća ministara				DRUG O TRO MJES EČJE	2020	Odobrenje španjolske strategije za kružno gospodarstvo (EEEC). Njome se postavljaju temelji za promicanje novog modela proizvodnje i potrošnje u kojem se što je dulje moguće održava vrijednost proizvoda, materijala i resursa, u kojem se stvaranje otpada svede na najmanju moguću mjeru, a otpad koji se ne može izbjeći u potpunosti se iskorištava.
178	C12.R2	M	Stupanje na snagu akata koji su dio paketa politika za kružno gospodarstvo	Odredbe kraljevskih dekreta o stupanju na snagu zakona				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Paket mjera za kružno gospodarstvo uključuje: Kraljevski dekret 731/2020 od 4. kolovoza o izmjeni Kraljevskog dekreta 1619/2005 od 30. prosinca o gospodarenju otpadnim gumama. Kraljevski dekret 646/2020 od 7. srpnja o odlaganju otpada na odlagalištima. Kraljevski dekret 553/2020 od 2. lipnja kojim se uređuje otprema otpada na državno područje. Kraljevski dekret 27/2021 od 19. siječnja i 265/2021 od 13. travnja. Predstojeće odobrenje regulatornih mjera za ambalažu i ambalažni otpad od strane Vijeća ministara tijekom 2022.
179	C12.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o otpadu i onečišćenom tlu	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Zakon sadržava: (i) provedba Okvirne direktive o otpadu i Direktive o plastici za jednokratnu uporabu te ažuriranje španjolskih propisa s obzirom na iskustvo iz posljednjih deset godina; ii. Uvođenje ciljeva EU-a u pogledu otpada i obveza odvojenog prikupljanja koje proizlaze iz propisa EU-a, uz predviđanje njihove provedbe u biootpadu u općinama s više od 5000 stanovnika. Nadalje, mjerom se uvode obveze odvojenog prikupljanja koje nadilaze zahtjeve utvrđene pravom Unije; iii. revizija Uredbe o proširenoj odgovornosti proizvođača kojom se uspostavljaju novi propisi koji nadilaze ono što je propisano pravom Unije; iv. uvođenje državnog oporezivanja otpada (uključujući odlagališta otpada, spaljivanje i suspaljivanje te plastične spremnike za jednokratnu upotrebu).

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
180	C12.I1	T	Visokovrijedni sektorski i interoperabilni podatkovni prostori	—	Broj	0	4	DRUGO TRO MJES EČJE	2026	Veliki visokovrijedni sektorski i interoperabilni podatkovni prostori stvoreni u strateškim sektorima. Najmanje četiri u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, sektoru održive mobilnosti, zdravstvenom sektoru i trgovinskom sektoru, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Izvršenje proračuna mobiliziranog u tu svrhu iznosi najmanje 300 000 000 EUR.
181	C12.I2	M	Plan za jačanje lanca vrijednosti automobilske industrije prema održivoj i povezanoj mobilnosti	Odobrenje Vijeća ministara				DRUGO TRO MJES EČJE	2020	Odobrenje Vijeća ministara za plan za jačanje lanca vrijednosti automobilske industrije prema održivoj i povezanoj mobilnosti.
182	C12.I2	M	PERTE u području električnih vozila	Odobrenje Vijeća ministara				TRO MJES EČJE	2022	Odobrenje Vijeća ministara za strateški projekt za gospodarski oporavak i transformaciju (PERTE) u strateškom području električnih vozila i dodjela proračunskih sredstava u iznosu od najmanje 400 000 000 EUR za pomoć. Odluka o odobrenju PERTE sadržava detaljne kriterije za odabir kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriteriji odabira dodatno odražavaju zahtjeve primjenjivih područja intervencije za ciljeve u području klimatskih promjena, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost.
183	C12.I2	M	PERTE u strateškim područjima definiranim u planu	Odobrenje Vijeća ministara				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Odobrenje Vijeća ministara za najmanje dva PERTE-a i ukupna dodijeljena proračunska sredstva u iznosu od najmanje 800 000 000 EUR za pomoć u drugim strateškim područjima, kao što su poljoprivredno-prehrambeni, zdravstveni, aeronautički i pomorski sektor te industrijski sektori povezani s obnovljivim izvorima energije, te u kapacitetima za projektiranje i proizvodnju procesora i poluvodičkih tehnologija. Odluka o odobrenju PERTE sadržava detaljne kriterije za odabir kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriteriji odabira dodatno odražavaju zahtjeve primjenjivih područja intervencije za ciljeve u području klimatskih promjena, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost.
184	C12.I2	T	Inovativni projekti za preobrazbu industrije u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalizacije	—	Broj	0	78	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Ministar industrije dodijelio je najmanje 1 200 000 000 EUR za najmanje 78 inovativnih projekata, uključujući one povezane s odobrenim PERTE-ima (najmanje 3), koji uključuju znatnu preobrazbu industrije u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije. Odabir projekata na temelju poziva objavljenog u SL-u i na temelju kriterija odabira za usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriteriji odabira dodatno odražavaju zahtjeve primjenjivih područja intervencije za ciljeve u području klimatskih promjena, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost.
185	C12.I2	T	Izvršenje proračuna za PERTES i inovativne projekte za transformaciju industrije	—	EUR	0	2 531 500 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Izvršenje proračuna u iznosu od najmanje 2 531 500 000 EUR mobilizirano u najmanje 210 inovativnih projekata, uključujući one povezane s odobrenim PERTE-ima (najmanje 3), koji uključuju stvarnu preobrazbu industrije u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 455000000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 1 500 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost. Alternativno, ako je to dobro opravdano navođenjem razloga zbog kojih alternativni pristup možda nije izvediv, kriterijima odabira osigurava se da najmanje 2 531 500 000 EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s prosječnim klimatskim koeficijentom od najmanje 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost. Iz sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost mobilizirat će se najmanje 3 800 000 000 EUR privatnih ulaganja, među ostalim u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Taj se cilj ne smatra ostvarenim ako je bilo koja od mjera za koje je preuzeta proračunska obveza trebala činiti državnu potporu u skladu s člankom 107. UFEU-a, o kojoj je potrebno obavijestiti Komisiju i ako Komisija ne dobije odobrenje do 31. prosinca 2024.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
186	C12.I2	T	Završetak programa PERTE i inovativnih projekata za transformaciju industrije	—	Broj	0	3	DRUGO TRO MJES EČJE	2026	Dovršetak najmanje 210 inovativnih projekata, uključujući one povezane s odobrenim PERTE-ima (najmanje tri), koji uključuju stvarnu preobrazbu industrije u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
187	C12.I3	T	Završetak projekata za potporu provedbi zakonodavstva o otpadu i promicanje kružnog gospodarstva u poduzeću	—	Broj	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Dovršetak najmanje 30 projekata koje je MITERD odobrio za potporu provedbi zakonodavstva o otpadu i promicanje kružnog gospodarstva u poduzeću u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Mjere u okviru ovog ulaganja povezane s postrojenjima za mehaničko-biološku obradu provode se samo u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ovog ulaganja namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnoj ugradnji odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobnoj razgradnji biootpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ovog ulaganja ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja, što se provjerava na razini postrojenja.
188	C12.I3	T	Izgradnja novog kapaciteta obrade odvojeno skupljenog komunalnog otpada	—	t/godina kapaciteta odvojeno g skupljanja komunalnog otpada	0	1 500 000	DRUGO TRO MJES EČJE	2026	Izgradnja novog kapaciteta obrade odvojeno skupljenog otpada od najmanje 1500000 tona godišnje. Odvojeno skupljanje znači skupljanje u kojem se tok otpada drži odvojeno po vrsti i prirodi kako bi se olakšala posebna obrada.
440	C12.R2	M	Radna skupina Koordinacijskog povjerenstva za otpad za praćenje usklađenosti sa zakonodavstvom o otpadu	Odobrenje Odbora za koordinaciju otpada				DRUGO TRO MJES EČJE	2024	Koordinacijski odbor za otpad odobrava osnivanje posebne radne skupine za praćenje usklađenosti sa zakonodavstvom o otpadu i usklađivanje kriterija za takvu usklađenost, kao i donošenje mjera kojima se to olakšava.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
441	C12.R2	M	Stupanje na snagu akata koji su dio drugog paketa mjera za kružno gospodarstvo	Odredbe kraljevskih dekreta o stupanju na snagu akata				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Drugi regulatorni paket za kružno gospodarstvo uključuje: – Kraljevski dekret o financijskim jamstvima za proizvođače otpada i upravitelje otpadom – Kraljevski dekret o gospodarenju otpadom od duhanskih proizvoda s filtrima i filtrima koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima – Kraljevski dekret o gospodarenju industrijskim otpadnim uljima – Kraljevski dekret o gospodarenju otpadnim gumama. – Ministarska odluka o utvrđivanju minimalnih zahtjeva za obradu prije odlaganja komunalnog otpada na odlagališta – Donošenje drugog akcijskog plana za kružno gospodarstvo
442	C12.I3	T	Raspodjela bespovratnih sredstava za provedbu projekata provedbe propisa o otpadu.		Milijuna EUR	0	300	DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Odobrenje Sporazuma Sektorske konferencije o okolišu kojim se odobravaju kriteriji za dodjelu i teritorijalna raspodjela bespovratnih sredstava ili odobrenje izravnih bespovratnih sredstava u skladu s Općim zakonom o subvencijama 38/2003, koji se odnosi na Plan za potporu provedbi zakonodavstva o otpadu 2024. za financiranje projekata usmjerenih na provedbu nacionalnog regulatornog okvira o otpadu i postizanje ciljeva EU-a. Projekti se sastoje od mjera za provedbu i poboljšanje sustava odvojenog prikupljanja otpada, ulaganja u mjesta za prikupljanje radi poboljšanja recikliranja i izgradnje novog odvojeno skupljenog postrojenja za obradu otpada.
443	C12.I3	T	Završetak projekata u području gospodarenja otpadom		U milijunima EUR		270	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Završetak projekata u iznosu od najmanje 270000000 EUR dodijeljenih za provedbu i poboljšanje sustava odvojenog prikupljanja otpada, ulaganja u mjesta za prikupljanje radi poboljšanja recikliranja i izgradnja novih odvojeno skupljenih postrojenja za obradu otpada.
444	C12.I4	M	PERTE ČIP. Jačanje lanca vrijednosti poluvodiča.	Objava u Službenom listu ili na službenim internetskim stranicama	Milijuna EUR		200	TRO MJES EČJE	2025	Pravna obveza u iznosu od 200 000 000 EUR krajnjim korisnicima koji sudjeluju u VPZEI-Mikroelektronici i povezivosti te krajnjim korisnicima koji primaju potporu španjolskom ekosustavu poluvodiča za fazu istraživanja, razvoja i inovacija te prvu fazu industrijske primjene, isključujući masovnu proizvodnju i komercijalne aktivnosti.
445	C12.I4	T	PERTE ČIP. Jačanje lanca vrijednosti za		Milijuna EUR		180	DRUG O TRO	2026	Najmanje 180 000 000 EUR isplaćeno je krajnjim korisnicima koji sudjeluju u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa – mikroelektronika i povezivost te krajnjim korisnicima koji primaju potporu španjolskom ekosustavu poluvodiča za fazu

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			poluvodiče (II.).					MJES EČJE		istraživanja, razvoja i inovacija te prvu fazu industrijske primjene, isključujući masovnu proizvodnju i komercijalne aktivnosti.
448	C12.I5	M	Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o isplaćivanju Implemen- partneru				DRUG O TRO MJES EČJE	2024	Španjolska prenosi 100000000 EUR na IDAE i 200000000 EUR na Fundación Biodiversidad za program.
446	C12.I5	M	Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu: Uspostava programa subvencija	Stupanje na snagu relevantnih pravnih instrumenata				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.
447	C12.I5	T	Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objavljenih konačnih odluka o dodjeli		0 %	100 %	TRO MJES EČJE	2025	IDAE i Fundación Biodiversidad objavljuju konačne odluke o dodjeli ili sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost (uključujući neizravne troškove) u program.
448a	C12.I6	M	Program subvencija za sektor električnih vozila (bespovratna	Potvrda o uplati u SEPIDES				DRUG O TRO MJES EČJE	2024	Španjolska prenosi 250000000 EUR u SEPIDES za shemu.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			sredstva); Ministarstvo je dovršilo ulaganje							
448b	C12.I6	M	Program subvencija za sektor električnih vozila (bespovratna sredstva); Uspostava programa subvencija	Stupanje na snagu relevantnih pravnih instrumenata				TRO MJES EČJE	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program subvencija u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.
448c	C12.I6	T	Program subvencija za sektor električnih vozila (bespovratna sredstva); Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objavljenih konačnih odluka o dodjeli		0	100 %	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	SEPIDES objavljuje konačne rezolucije o dodjeli ili sklapa pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost (uključujući neizravne troškove) u program. SEPIDES-om se osigurava da najmanje 40 % tog financiranja doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

I.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 7 (C12.I7) – Program potpore strateškim projektima u vrijednosnom lancu električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi)

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program potpore za poticanje privatnih ulaganja u lanac vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda putem zajmova. Programom se promiče transformacija strateških sektora kao što su automobilska i električna vozila te poljoprivredno-prehrambeni sektor dodjelom zajmova privatnom sektoru u kontekstu strateških projekata ili PERTE-a koje je odobrilo Vijeće ministara. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 1 200 000 000 EUR.

Shemom upravlja SEPIDES kao partner u provedbi. Relevantnim pravnim aktom SEPIDES se pretvara u javno poduzeće radi provedbe tog ulaganja (to je ključna etapa u okviru ulaganja 6. komponente 31. plana za oporavak i otpornost Španjolske).

Kako bi provela ulaganje u program, vlada donosi jedan ili više pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program zajmova, koji uključuju sljedeće elemente:

1. Opis postupka donošenja odluka o programu: Evaluaciju zahtjeva i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi, što znači da moraju biti zaposlenici SEPIDES-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačna odluka o ulaganju programa ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo.
2. Popis aktivnosti za zelenu i digitalnu transformaciju sektora koje su prihvatljive za potporu, a koje iznose najmanje 1200000000 EUR . Mjerom se podupiru inovativni projekti koji uključuju znatnu industrijsku preobrazbu u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije sektora.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01): i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.⁶²aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁶³, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada,

⁶²Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

⁶³Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

spalionicama⁶⁴ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁶⁵. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa zajmova s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru.

4. Zahtjevi za ulaganja u klimu koja provode SEPIDES: najmanje 480 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program pridonijet će ciljevima u području klimatskih promjena u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost⁶⁶.
5. Zahtjev da krajnji korisnici programa zajmova ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
6. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa zajmova u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

L.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

⁶⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁶⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁶⁶ Krajnji korisnici dužni su dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L22	C12.I7	M	Program potpore strateškim projektima u lancu vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi): Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o uplati u SEPIDES				DRUGO TROMJE SEČJE	2024	Španjolska prenosi 1200000000 EUR u SEPIDES za shemu.
L23	C12.I7	M	Program potpore strateškim projektima u lancu vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi): Uspostava programa	Stupanje na snagu relevantnih pravnih instrumenata				TROMJE SEČJE	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program zajmova u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere
L24	C12.I7	T	Program potpore strateškim projektima u lancu	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objavljenih		0	100 %	DRUGO TROMJE SEČJE	2026	SEPIDES objavljuje konačne rezolucije o dodjeli ili sklapa pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost (uključujući neizravne troškove) u program. SEPIDES-om se osigurava

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi): Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli	konačnih odluka o dodjeli						da najmanje 40 % tog financiranja doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

M. KOMPONENTA 13.: POTPORA MSP-OVIMA

Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) imaju ključnu ulogu u gospodarstvu EU-a i Španjolske, posebno ako MSP-ovi daju veći doprinos nacionalnom BDP-u i u kojima je prosječna veličina poduzeća manja od prosjeka EU-a.

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) (uključujući samozaposlene osobe) u cilju poticanja konkurentnosti španjolskog gospodarstva i promicanja rasta i zapošljavanja. Ti su izazovi sljedeći: otežan pristup financiranju za poduzetništvo, poslovni rast i inovacije; nedostatak digitalnih vještina i nedostatak usvajanja digitalnih tehnologija, što ometa produktivnost i konkurentnost MSP-ova; mala poduzeća, što otežava iskorištavanje ekonomije razmjera i internacionalizaciju; te veliku osjetljivost na vanjske šokove i nisku ekonomiju razmjera koja koči ulaganja i inovacije.

Ciljevi su ove komponente uvođenje reformi i ulaganja usmjerenih na olakšavanje osnivanja poduzeća, rasta i restrukturiranja poduzeća, poboljšanje poslovne klime (posebno jačanjem funkcioniranja španjolskog unutarnjeg tržišta) te daljnje jačanje važnih procesa povećanja produktivnosti putem digitalizacije, inovacija i internacionalizacije. Ta je komponenta znatno usmjerena na digitalizaciju s horizontalnim pristupom kako bi se osigurao osnovni paket za digitalizaciju za znatan postotak MSP-ova i vertikalnim pristupom poticanju digitalizacije procesa i tehnoloških inovacija u određenim MSP-ovima.

Ova se komponenta djelomično odnosi na preporuke po državama članicama o napretku u provedbi Zakona o jedinstvu tržišta (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) i o osiguravanju učinkovite provedbe mjera usmjerenih na osiguravanje likvidnosti MSP-ova i samozaposlenih osoba, posebno izbjegavanjem zakašnjelih plaćanja (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). U njemu se uzimaju u obzir i preporuke za pojedinu zemlju o usmjeravanju ulaganja u digitalnu tranziciju (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.) i poboljšanju pristupa digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). Njime se potiču i ulaganja u zelenu tranziciju (preporuke za pojedinu zemlju br. 1 2023. i 1. 2022.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

M.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C13.R1) – Poboljšanje regulacije poslovanja i klime

Cilj je reforme poboljšati okvir u kojem se odvija gospodarska djelatnost osiguravanjem bolje regulative i poslovne klime koja olakšava osnivanje i rast poduzeća te, prema potrebi, njihovim restrukturiranjem donošenjem niza mjera.

Reforma se sastoji od:

a) Donošenje Zakona o stvaranju i rastu poduzeća. Cilj je ovog zakonodavstva:

- i. Pojednostavniti postupke za osnivanje poduzeća. To se postiže smanjenjem minimalnog kapitalnog zahtjeva za osnivanje društva i jačanjem platformi za skupno financiranje i drugih instrumenata javnog financiranja;
 - ii. Pravne mjere za poticanje kulture ranog plaćanja. Ovim se zakonom poboljšava učinkovitost provedbe Direktive 2011/7 o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama. Očekuje se da će se zakonom skratiti prosječna razdoblja plaćanja u poslovnim transakcijama. Time bi se pomoglo u rješavanju problema s likvidnošću s kojima se suočavaju MSP-ovi vjerovnici koji nisu pravodobno plaćeni, što bi imalo pozitivne učinke prelijevanja na njihove aktivnosti i rast. Primjeri mjera koje treba provesti za poticanje kulture ranog plaćanja uključuju smjernice o promidžbi i transparentnosti razdoblja plaćanja, najbolju poslovnu praksu i mehanizme za bolju provedbu, kao što je sustav izvansudskog rješavanja sporova;
 - iii. Izmijeniti određene odredbe Zakona o jedinstvu tržišta kako bi se osigurala dodatna jasnoća u područjima u kojima su nejasnoće dovele do problema u provedbi. Cilj je Zakona o jedinstvu tržišta ukloniti nepotrebne, nerazmjerne ili diskriminirajuće prepreke pristupu gospodarskim djelatnostima i njihovu obavljanju te slobodi poslovnog nastana na cijelom državnom području. Cilj te reforme je i povećanje učinkovitosti i transparentnosti mehanizama predviđenih Zakonom o jedinstvu tržišta kako bi se zaštitili gospodarski subjekti na čiju djelatnost utječu prepreke koje nameće javna uprava. Osim toga, reformom će se ojačati suradnja radi promicanja bolje regulative u cijeloj zemlji;
- b) Uspostavit će se nova sektorska konferencija za regulatorno poboljšanje i poslovnu klimu. Njegov je cilj olakšati pravilnu primjenu načela dobre regulacije u svim javnim upravama i osigurati optimalnu koordinaciju različitih uprava, uključujući mjere koje prate oporavak. Sektorska konferencija također prati rad u okviru drugih sektorskih konferencija, što omogućuje bolju koordinaciju, praćenje i promicanje bolje regulative, s horizontalnim i sektorskim fokusom;
- c) Reforma prava o nesolventnosti radi prenošenja Direktive (EU) 2019/1023 o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka u slučaju nesolventnosti i izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 (Direktiva o restrukturiranju i nesolventnosti). Reforma uključuje uspostavu učinkovitijeg postupka druge prilike za fizičke osobe, čime se omogućuje otpis duga bez prethodne likvidacije imovine nesolventne stranke. Osim toga, planovi restrukturiranja propisani Direktivom (EU) 2019/1023 o nesolventnosti uvode se kao novi predstečajni instrument kojim se poboljšava učinkovitost trenutačno primjenjivih predstečajnih instrumenata kako bi se spriječila nesolventnost i naknadni stečaj. Uvodi se i poseban postupak za mikro MSP-ove, koji se u potpunosti obrađuje elektroničkim putem, kako bi se skratili trajanje i troškovi postupka.
- d) Reforma se sastoji i od donošenja Zakona o izmjeni triju zakonodavnih tekstova, posebno Zakona 34/2006, koji se odnose na obavljanje odvjetničke djelatnosti i odvjetničke *komore*. Novim sustavom osigurava se jedinstven pristup odvjetničkim i odvjetničkim *profesijama* jer se istom kvalifikacijom omogućuje pristup obavljanju obiju profesija. Multidisciplinarna profesionalna društva mogu zajednički nuditi usluge pravne obrane i zastupanja na sudu. Tarifni sustav koji se primjenjuje na usluge *procuradores* također se mijenja: utvrđuju se maksimalne naknade, ali ne i minimalne, kako bi se osiguralo da primatelji usluga imaju pristup uslugama koje se nude po konkurentnim cijenama. Tom reformom Španjolska osigurava da je zakonodavstvo u tom području usklađeno s člancima 15., 16. i 25. Direktive 2006/123/C Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama na unutarnjem tržištu i s člancima 49. i 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Kad je riječ o toj reformi, Vijeće ministara odobrilo je navedene nacрте zakonodavnih prijedloga u rujnu 2020.

- e) Izmijeniti zakon o tržišnom natjecanju (Zakon 15/2007 o zaštiti tržišnog natjecanja), pojednostavniti postupke i ojačati protumonopolski regulatorni okvir zemlje u skladu s najboljom međunarodnom praksom kako bi se osiguralo učinkovito tržišno natjecanje. Izmjenom se predviđa uvođenje postupka nagodbe za protumonopolske predmete u skladu s člancima 1. (suglasno ponašanje), 2. (zloupotřaba vladajućeg položaja) i 3. (narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja nepoštenim aktima) prava tržišnog natjecanja kako bi se potaknulo prihvaćanje povreda i smanjilo administrativno opterećenje za poduzeća. Izmjenom se 1. uvode dodatne pravne odredbe u Uredbu (EU) 2022/1925 (Akt o digitalnim tržištima) kako bi se španjolskom nadležnom tijelu dala ovlast za provođenje istraga unutar nacionalnog okvira, 2. pojednostavnjuje rok za rješavanje postupaka i 3. predviđa poboljšanje sustava sankcioniranja, među ostalim povećanjem sankcija za fizičke osobe (tj. rukovoditelje).

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma 2. (C13.R2) – Strategija Španjolska poduzetnička nacija

Cilj je mjere promicati španjolsku poduzetničku strategiju. Reforma se sastoji od donošenja zakona o start-up poduzećima kako bi se stvorio povoljan okvir za osnivanje i rast vrlo inovativnih novoosnovanih poduzeća, uspostave javno-privatnog fonda NEXT-TECH za rast start-up poduzeća u području disruptivnih tehnologija i preispitivanja migracijskog režima za radnike kako bi se privukli talenti i riješio problem nedostatka vještina.

Donošenjem Zakona o start-up poduzećima do kraja 2022.: pružiti pravnu definiciju novoosnovanih poduzeća; utvrditi porezne poticaje za poticanje njihova stvaranja i privlačenje talenata; utvrditi mjere za olakšavanje privlačenja stranih ulagača i poduzetnika; te donijeti mehanizme za olakšavanje provedbe zakona i njegova odnosa s mjerama povezanim s digitalnim ekosustavom poduzetnika.

Reforma se sastoji i od izmjene Uredbe Organskog zakona 4/2000 od 11. siječnja o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj socijalnoj integraciji te Zakona 14/2013 od 27. rujna o potpori poduzetnicima i njihovoj internacionalizaciji.

Izmjenom Uredbe Organskog zakona 4/2000 od 11. siječnja o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj socijalnoj integraciji pojednostavnjuju se administrativni postupci povezani s migracijama, među ostalim smanjenjem broja odobrenja i produljenjem njihove valjanosti, ubrzavanjem postupaka, olakšavanjem pristupa tržištu rada za državljane trećih zemalja i poboljšanjem sustava zapošljavanja na izvoru. Konkretno, izmjenama će se uvesti fleksibilniji pristup studenata tržištu rada, višegodišnji program kružne migracije za sezonske radnike, nova pravila za procjenu nacionalne situacije u pogledu zapošljavanja i uspostava nove administrativne jedinice (UTEX) kako bi se poboljšala obrada dosjea stranih državljana.

Izmjenom Zakona 14/2013 od 27. rujna o potpori poduzetnicima i njihovoj internacionalizaciji olakšat će se zapošljavanje stranih državljana s vrlo specifičnim vještinama i kompetencijama jednostavnijim i fleksibilnijim postupkom od onog utvrđenog u Uredbi Organskog zakona 4/2000. Izmjenom Zakona 14/2013 uvodi se novi migracijski program za digitalne nomade, novi inovacijski kriteriji za boravišne i radne dozvole za poduzetnike, proširenje područja primjene nacionalnog programa migracije za visokokvalificirane stručnjake na MSP-ove i nositelje potvrda o visokom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te dulja razdoblja valjanosti i pojednostavnjenje postupaka za boravišne i radne dozvole u odnosu na one iz Zakona 14/2013 prije izmjene.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 3. (C13.R3) – Revizija Zakona o tržištima vrijednosnih papira i investicijskim uslugama

Cilj je te reforme poboljšati regulaciju tržišta vrijednosnih papira kako bi se pristup financiranju, posebno za MSP-ove, poboljšao odobrenjem Zakona 6/2023 kojim se uređuju tržište vrijednosnih papira i investicijske usluge u Španjolskoj.

Zakon 6/2023:

- pojednostavniti postupak uvrštenja za trgovanje vrijednosnim papirima s fiksnim prinosom;
- proširiti pristup rastu BME-a (tržište burze BME-a za MSP-ove);
- proširiti obvezne ponude za preuzimanje izvan vrijednosnih papira kojima se trguje na uređenim tržištima na vrijednosne papire kojima se trguje na MTP-ovima (uključujući njihove segmente rastućih tržišta EU-a); žalitelj
- smanjiti prepreke ulasku na financijska tržišta ukidanjem informacijskog sustava (sučelje nakon trgovine) za praćenje poravnanja, namire i registracije vrijednosnih papira u prijelaznom razdoblju predviđenom zakonom.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Ulaganje 1 (C13.I1) – Poduzetništvo

Cilj je ulaganja potaknuti poduzetnički ekosustav kako bi postao otporniji i konkurentniji te odgovoriti na izazove zelene i digitalne tranzicije.

Ulaganje se sastoji od četiri glavne mjere:

1) jačanje poduzetničkih vještina, uključujući stjecanje vještina i prekvalifikaciju te podupiranje poduzetnika u skladu s prioritetima EU-a u pogledu zelene i digitalne tranzicije. U okviru ove aktivnosti najmanje 6900 poduzetnika ili MSP-ova mora završiti program usmjeren na jačanje poduzetničkog ekosustava. Konkretno, 6100 poduzetnika ili MSP-ova podupire se u okviru Programa poduzetničkih vještina (od čega 1200 su poduzetnice/MSP-ovi koje vode ili sudjeluju žene), a 800 poduzetnica u okviru Programa za privlačenje talenata žena.

2) osiguravanje alata za potporu osnivanju i upravljanju poslovanjem te za jačanje MSP-ova, uključujući potporu najmanje 12000 aktivnih korisnika na virtualnoj platformi ONE-Nacionalni ured za poduzetništvo („ONE”), u okviru Strateškog okvira za politiku za MSP-ove do 2030., španjolske poduzetničke strategije i španjolske Digitalne agende 2025.;

3) kampanje širenja i komunikacije za stvaranje, razvoj ili privlačenje u Španjolsku međunarodnih događanja usmjerenih na inovativna poduzeća i programa za privlačenje talentiranih žena. To uključuje najmanje 20 događanja o poduzetništvu razvijenih u okviru „zastava”; i najmanje 260 komunikacijskih aktivnosti (200 medijskih pojavljivanja i 60 događanja) pod nazivom „Brand Spain Entrepreneurship Nation”; žalitelj

Financiranje linije za potporu poduzetništvu i MSP-ovima putem programa za potporu ženskom poduzetništvu. To uključuje potporu najmanje 200 poduzetnica putem participativnih zajmova koje dodjeljuje *Empresa Nacional de Innovación, S.A.*

Kad je riječ o financijskim instrumentima, kako bi se osigurala usklađenost mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između španjolskih tijela i zaduženog subjekta ili financijskog posrednika zaduženog za financijski instrument i naknadnom ulagačkom politikom financijskog instrumenta:

- i. zahtijevati primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU
- ii. isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁶⁷; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁶⁸; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁶⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁷⁰; i iv. djelatnosti i imovinu kod kojih dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu; žalitelj
- iii. zahtijevati da ovlašteni subjekt/financijski posrednik provjeri usklađenost projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Kad je riječ o natječajima, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu posla za predstojeće pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁷¹; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁷²; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada,

⁶⁷ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁶⁸ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁶⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereciklabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷¹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁷² Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

spalionicama⁷³ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁷⁴; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C13.I2) – rast

Cilj je mjere promicanje rasta MSP-ova.

Ulaganje se sastoji od mjera za:

- 1) potpora za (11000) pojedinačnih MSP-ova u okviru programa „Vještine za rast MSP-ova”. Cilj je tog programa poduzećima pružiti potrebne vještine za rast i povećanje konkurentnosti, mijenjajući njihove poslovne modele i doprinoseći dvostrukoj tranziciji;
- 2) financijska potpora dodijeljena industrijskim projektima (1500) koje su razvili MSP-ovi za djelovanja u okviru ovog ulaganja u nova industrijska postrojenja ili proširenje postojećih ili svako poboljšanje proizvodnog sustava čiji je cilj povećanje konkurentnosti, uzimajući u obzir potencijal za doprinos ublažavanju klimatskih promjena.
- 3) Poboljšanje pristupa financiranju za MSP-ove pružanjem potpore u obliku financijskih, komercijalnih i tehničkih jamstava jačanjem poduzeća *Compañía Española de Reafianzamiento SME S.A. (CERSA)*, CERSA u okviru ove linije djelovanja pruža dugoročnu potporu regionalnim društvima za uzajamna jamstva tako što pokriva protujamstva, čime podupire rizik koji snose. CERSA promiče konkurentnost i otpornost MSP-ova s pomoću triju namjenskih linija kojima se omogućuje pristup operacijama dugoročnog financiranja i obrtnog kapitala za mjere u okviru tog ulaganja u području: digitalizacija; održivost; rast i oporavak (jačanje otpornosti, uglavnom za MSP-ove pogođene pandemijom bolesti COVID-19, koji su spremni provesti znatne planove preobrazbe i rasta).

Osim toga, za provedbu instrumenta financijskog jamstva potrebno je sastaviti sporazum između ministarstva nadležnog za ulaganja i partnera u provedbi ili ovlaštenog subjekta. U sporazumu se detaljno navode primjenjivi pravni okvir i obveze u pogledu državnih potpora, kao i obveze jamca i MSP-ova u pogledu praćenja i izvješćivanja, uključujući potrebu da MSP-ovi izričito ovlaste Komisiju, OLAF, Europski revizorski sud i EPPO za obavljanje posjeta u kontekstu kontrola ili revizija. Nadalje, CERSA se obvezuje ponovno uložiti sva vraćena sredstva (tj. kamate na zajam,

⁷³ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

povrat na kapital ili otplaćenu glavnica, umanjena za povezane troškove) povezana s financijskim instrumentom za iste ciljeve politike, među ostalim i nakon 2026. Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između španjolskih tijela i zaduženog subjekta ili financijskog posrednika zaduženog za financijski instrument i naknadnom investicijskom politikom financijskog instrumenta:

- i. zahtijevaju primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU;
- ii. isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁷⁵; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁷⁶; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁷⁷ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁷⁸; i iv. djelatnosti i imovinu kod kojih dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu; žalitelj
- iii. zahtijevati da ovlašteni subjekt/financijski posrednik provjeri usklađenost projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Kad je riječ o natječajima, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu posla za predstojeće pozive na podnošenje projekata isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁷⁹; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁸⁰; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada,

⁷⁵ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁷⁶ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁷⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁷⁹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁸⁰ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu

spalionicama⁸¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁸²; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 3. (C13.I3) Digitalizacija i inovacije

Cilj je ovog ulaganja MSP-ovima pružiti vještine i alate za doprinos digitalnoj tranziciji i svladavanje izazova koji iz nje proizlaze. Usklađena je sa Španjolskom Digitalnom agendom za 2025. i dopunjena je mjerama u okviru komponente 15. o povezivosti i komponente 19. o digitalnim vještinama.

Ulaganje je usmjereno na sljedeće različite mjere:

1) digitalni alati: To je glavna mjera u okviru ove mjere, kojom će se potaknuti digitalizacija malih i srednjih poduzeća (deset do manje od 250 zaposlenika), mikropoduzeća (od jednog do devet zaposlenika) i samozaposlenih osoba u bilo kojem sektoru gospodarske djelatnosti, čime će se povećati njihova razina digitalne zrelosti. Program se temelji na dodjeli bespovratnih sredstava za potporu integraciji digitalne tehnologije radi učinkovitog uvođenja e-trgovine, digitalizacije odnosa s javnom upravom i klijentima, razvoja digitalnih internih procesa te uvođenja elektroničkog izdavanja računa i digitalnog marketinga; promicanje rješenja koja su posebno usmjerena na usluge. Programom se djelomično subvencioniraju troškovi donošenja paketa osnovnih digitalnih rješenja kao što su, među ostalim, prisutnost na internetu, e-prodaja, ured u oblaku, digitalna radna mjesta, osnovni procesi digitalizacije, upravljanje korisnicima, digitalni marketing, kibersigurnost. Svakom paketu digitalizacije DTK-a dodjeljuje se fiksni iznos bespovratnih sredstava, koji se određuje u svakom pozivu prema veličini poduzeća i sektoru djelatnosti.

2. program „Stručnjaci promjena” i program „Kit Consulting” (Kit Consulting): ta dva programa zajedno podupiru najmanje 15000 malih i srednjih poduzeća (deset-249 zaposlenika) u njihovim procesima digitalne transformacije.

3) program „Akceleratori za ubrzavanje MSP-ova 2.0”: to je mjera u okviru tog ulaganja kojom će se proširiti infrastruktura kojom se podupire digitalizacija MSP-ova savjetodavnim uslugama i uslugama osposobljavanja.

Program „Potpora inovativnim poslovnim klasterima”: ovom se mjerom podupiru projekti digitalizacije lanca vrijednosti različitih gospodarskih sektora koje provode inovativni poslovni

dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁸¹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁸² To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

klasteri i s njima povezani subjekti u okviru politike potpore za MSP-ove Ministarstva industrije i turizma.

Program „Digitalnoinovacijski centri” (DIH): riječ je o programu za potporu razvoju digitalnoinovacijskih centara u Španjolskoj. Digitalnoinovacijski centri strukture su koje pomažu poduzećima da odgovore na digitalne izazove i postanu konkurentnija poboljšanjem svojih poslovnih i proizvodnih procesa intenzivnom upotrebom digitalnih tehnologija. U okviru ove podmjere 25 digitalnoinovacijski centri mogu se podupirati kako bi im se omogućilo pružanje usluga MSP-ovima. Od 25 digitalnoinovacijskih centara njih 12 može primiti potporu iz programa Digitalna Europa. Potpora koja se u okviru programa Digitalna Europa pruža za posebne radne pakete ne uzima se u obzir za ostvarenje tog ulaganja.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁸³; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁸⁴; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁸⁵ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁸⁶; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C13.I4) Potpora trgovini

Cilj je mjere pomoći malim poduzećima da se prilagode digitalizaciji trgovinskog sektora i promijenjenom ponašanju potrošača.

Ulaganje ima dvije osnovne odrednice djelovanja.

⁸³ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁸⁴ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁸⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁸⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

1. Projekti u sektoru male trgovine usmjereni na uvođenje novih tehnologija koje lokalnoj trgovini omogućuju da odgovori na nove potrošačke navike u okviru „Tehnološkog fonda” (200 projekata). Prihvatljivi projekti u okviru ovog fonda uključuju:

- a. Projekti u području novih tehnologija usmjereni na poboljšanje internetske komercijalne i komunikacijske strategije, poslovnih modela ili iskustva kupnje;
- b. Projekti u području novih tehnologija za prilagodbu fizičkog iskustva kupnje novim potrebama i navikama potrošača te novim modelima upravljanja;
- c. Projekti tehnoloških rješenja za poboljšanje učinkovitosti i održivosti logistike posljednjeg kilometra;
- d. Projekti u provedbi tehnoloških rješenja za poboljšanje energetske učinkovitosti i učinkovitosti resursa.

Ulaganje će se dovršiti stvaranjem digitalne platforme (*Plataforma Comercio Conectado*) za poticanje digitalizacije sektora.

2. Projekti koje podnose lokalne vlasti radi poboljšanja modernizacije općinskih tržišta, komercijalnih područja, nesjedilačkih prodajnih tržišta i kratkih marketinških kanala u okviru programa „Održiva tržišta” (130 projekata). Prihvatljivi projekti u okviru ovog programa uključuju:

- a. Projekti za uvođenje alata za uvid kupaca koji se temelje na velikim količinama podataka ili drugim tehnologijama;
- b. Projekti digitalne transformacije tržišta kojima se poboljšava tržište s više kanala i iskustvo kupnje;
- c. Projekti usmjereni na digitalnu transformaciju ulične trgovine i kratkih marketinških kanala;
- d. Projekte radova i obnove kako bi se poboljšali objekti, njihova dostupnost, oprema i primjerenost područja na kojima se nalaze općinska tržišta, komercijalna područja i nesjedilačka tržišta te njihova susjedna područja;
- e. Projekte za smanjenje potrošnje sirovina u trgovini i njihovu zamjenu alternativama prihvatljivima za okoliš;
- f. Ugradnju pametnih mjesta isporuke;
- g. Projekti za poboljšanje energetske učinkovitosti;
- h. Djelovanja kojima se promiče recikliranje ili ponovna uporaba otpada;
- i. Podizanje svijesti i osposobljavanje u području tehnoloških vještina.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući

upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁸⁷; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁸⁸; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁸⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁹⁰; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 5 (C13.I5) Internacionalizacija

Cilj je mjere ojačati kapacitete i instrumente španjolskog sustava potpore izvozu, internacionalizacije i stranih ulaganja.

Ulaganje se sastoji od 11 mjera, kako slijedi:

1. Linija financiranja za studije izvedivosti, izvedivosti, predizvedivosti te sektorske i institucionalne modernizacije;
2. Program INNOVA Invest za potporu stranim ulaganjima u istraživanje i razvoj;
3. Program VIVES za pružanje financijske potpore zapošljavanju pripravnika u poduzećima uključenima u izvozne aktivnosti;
4. Međunarodni program mentorstva;
5. Program za jačanje komunikacijskih sustava, telematskih usluga i digitalizacije izvoznih udruženja, izvoznih saveza, španjolskih gospodarskih komora i njihovih saveza;
6. Program proširenja baze izvoza, program za pružanje personaliziranog podučavanja za internacionalizaciju poduzeća, a posebno MSP-ova;

⁸⁷ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁸⁸ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁸⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁹⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

7. Program za jačanje španjolskog ekosustava poduzeća visokog rasta;
8. Potpore za otvaranje i konsolidaciju tržišta subvencijama za izdatke povezane s inspekcijama i revizijama tijela trećih zemalja te za pravne i savjetodavne rashode u području trgovinske zaštite;
9. Program financijskih poticaja COFIDES-a (financijske institucije u državnom vlasništvu koja osigurava srednjoročno i dugoročno financiranje za potporu projektima internacionalizacije poduzeća) radi promicanja ulaganja s učinkom. Njegov je glavni cilj ostvariti mjerljiv, socijalni i/ili okolišni učinak uz financijski povrat;
10. Poticanje digitalizacije državnih službi kako bi se poduprla internacionalizacija;
11. Digitalizacija ICEX-a (nacionalnog javnog poslovnog subjekta koji promiče internacionalizaciju španjolskih poduzeća).

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁹¹; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁹²; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁹³ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁹⁴; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Za financijske instrumente, kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumom između španjolskih tijela i zaduženog subjekta ili financijskog posrednika zaduženog za financijski instrument i naknadnom investicijskom politikom financijskog instrumenta:

⁹¹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁹² Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁹³ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁹⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- i. zahtijevaju primjenu tehničkih smjernica Komisije o provjeri održivosti za fond InvestEU; žalitelj
- ii. isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca⁹⁵; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti⁹⁶; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama⁹⁷ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu⁹⁸; i iv. djelatnosti i imovinu kod kojih dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu; žalitelj
- iii. zahtijevati da ovlašteni subjekt/financijski posrednik provjeri usklađenost projekata s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša za sve transakcije, uključujući one izuzete od provjere održivosti.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

M.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

⁹⁵ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

⁹⁶ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁹⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

⁹⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
189	C13.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o izmjeni Zakona 34/2006 o pristupu odvjetničkim profesijama i odvjetnicima	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Stupanje na snagu Zakona o izmjeni Zakona 34/2006 o pristupu odvjetničkim profesijama: — Reforma postojećeg sustava minimalnih naknada u sustav maksimalnih naknada i nova obveza podnošenja procjene troškova kupcu u savjetu. — Omogućiti multidisciplinarne djelatnosti odvjetničkih zanimanja i <i>procuradoresa</i> unutar istog pravnog subjekta — Jedinstveni pristup odvjetničkim profesijama i <i>procuradoresu</i> .
190	C13.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o reformi Stečajnog zakona	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				DRU GO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu reforme „Stečajnog zakona”. Reforma Stečajnog zakona koja nadilazi zahtjeve Direktive: — uspostavlja se učinkovitiji postupak druge prilike za fizičke osobe, čime se omogućuje otpis duga bez prethodne likvidacije imovine nesolventne stranke, — uspostaviti poseban postupak za mikro MSP-ove kojim se skraćuju trajanje i troškovi te će se u potpunosti obrađivati elektroničkim putem.
191	C13.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o stvaranju i rastu poduzeća	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu novog „Zakona o osnivanju i rastu poduzeća” kako bi se pojednostavnili postupci za osnivanje poduzeća i promicali raznoliki izvori financiranja za rast poduzeća. Zakon o stvaranju i rastu poduzeća uključuje i mjere za poticanje kulture prijevremenog plaćanja, posebno za osiguravanje likvidnosti MSP-ova i samozaposlenih osoba izbjegavanjem zakašnjelih plaćanja. Mjere koje treba provesti za poticanje kulture ranog plaćanja uključuju smjernice o promidžbi i transparentnosti razdoblja plaćanja, najbolju poslovnu praksu i mehanizme za bolju provedbu, kao što je sustav izvansudskog rješavanja sporova. Zakon o stvaranju i rastu poduzeća uključuje i izmjene „Zakona o jedinstvu tržišta” kako bi se olakšala njegova provedba i ojačali mehanizmi dostupni tržišnim subjektima na koje utječu tržišne prepreke. Uspostavit će se nova sektorska konferencija za regulatorno poboljšanje i poslovnu klimu kako bi se olakšala pravilna primjena načela dobre regulacije u svim javnim upravama i osigurala optimalna koordinacija različitih uprava.
449	C13.R1	M	Stupanje na snagu izmjena Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja	Odredba o stupanju na snagu izmjena zakona				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Stupanje na snagu izmjena Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.
450	C13.R2	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 629/2022 od 26. srpnja o	Odredba kraljevskog dekreta o				TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu relevantnih odredaba Kraljevskog dekreta 629/2022 od 26. srpnja o izmjeni Uredbe o Organskom zakonu 4/2000 o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj društvenoj integraciji u skladu s opisom mjere.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			izmjene Uredbe o Organskom zakonu 4/2000 o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj društvenoj integraciji	stupanju na snagu relevantnih odredbi						
192	C13.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o novoosnovanim poduzećima	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu „Zakona o start-up poduzećima” kojim se stvara povoljan okvir za osnivanje i rast vrlo inovativnih novoosnovanih poduzeća. Zakonom o novoosnovanim poduzećima uvode se reforme poreznih doprinosa u obliku poticaja za poticanje i olakšavanje razvoja novoosnovanih poduzeća, kao i privlačenje stranih poduzetnika i ulagača, u skladu s ciljevima fiskalne konsolidacije. Zakonom o novoosnovanim poduzećima također se donose mehanizmi za olakšavanje njegove provedbe i odnosa s mjerama povezanim s digitalnim ekosustavom poduzetnika.
451	C13.R2	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona 14/2013 od 27. rujna o potpori poduzetnicima i njegovoj internacionalizaciji	Odredba izmjene zakona o stupanju na snagu relevantnih odredbi				DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Stupanje na snagu relevantnih odredaba izmjene Zakona 14/2013 od 27. rujna o potpori poduzetnicima i njegovoj internacionalizaciji u skladu s opisom mjere.
452	C13.R3	M	Mjere za poboljšanje pristupa MSP-ova financiranju izmjenama Zakona 6/2023 od 17. ožujka 2023.	Zakonska odredba o stupanju na snagu Zakona				DRU GO TRO MJES EČJE	2024	Stupanje na snagu Zakona o tržištima vrijednosnih papira i investicijskim uslugama. Pojednostavnjuje postupak uvrštenja vrijednosnih papira s fiksnim prinosom za trgovanje, proširuje pristup rastu BME-a, proširuje obvezne ponude za preuzimanje izvan vrijednosnih papira kojima se trguje na uređenim tržištima na vrijednosne papire kojima se trguje na MTP-ovima i smanjuje prepreke ulasku na financijska tržišta ukidanjem informacijskog sustava (tzv. posttrgovinsko sučelje) za praćenje poravnanja, namire i registracije vrijednosnih papira.
193	C13.I1	T	Poduzetnici ili MSP-ovi koji imaju koristi od mjera za jačanje poduzetničkog ekosustava	—	Broj	0	6 900	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 6900 poduzetnika ili MSP-ova koji su dovršili program za jačanje poduzetničkog ekosustava u okviru Strateškog okvira za politiku za MSP-ove do 2030., španjolske poduzetničke strategije i španjolske Digitalne agende 2025., uključujući najmanje 2000 poduzetnica/MSP-ova koje vode ili sudjeluju žene. Konkretno, 6100 poduzetnika ili MSP-ova podupire se u Programu poduzetničkih vještina (od čega 1200 su poduzetnice/MSP-ovi koje vode ili sudjeluju žene) i 800 poduzetnica u okviru programa za privlačenje talenata i u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										štetu" (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
194	C13.I1	T	Korisnici imaju koristi od mjera za jačanje poduzetničkog ekosustava	—	Broj	0	12 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 12000 korisnika ima koristi od mjera usmjerenih na jačanje poduzetničkog ekosustava u okviru Strateškog okvira za politiku za MSP-ove do 2030., španjolske poduzetničke strategije i španjolske Digitalne agende 2025.; i u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
195	C13.I1	T	Ostale aktivnosti širenja, komunikacije i financiranja	—	Broj	0	480	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Dovršeno je najmanje 480 aktivnosti za promidžbene i komunikacijske kampanje za stvaranje, razvoj ili privlačenje u Španjolsku međunarodnih događanja usmjerenih na inovativna poduzeća i program za privlačenje talentiranih žena. To uključuje najmanje 20 događanja o poduzetništvu razvijenih u okviru „zastava”; i najmanje 260 komunikacijskih aktivnosti (200 medijskih pojavljivanja i 60 događanja) pod nazivom „Brand Spain Entrepreneurship Nation”. Financiranje linije za potporu poduzetništvu i MSP-ovima u okviru programa za potporu ženskom poduzetništvu. To uključuje potporu najmanje 200 poduzetnica putem participativnih zajmova koje dodjeljuje Empresa Nacional de Innovación, S.A., u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) za transakcije koje se podupiru u okviru ove mjere primjenom provjere održivosti, upotrebom popisa za isključenje i zahtjevom usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
196	C13.I2	T	Jamstvo CERSA-e	—	EUR (u milijunima)	0	1 000	DRUGO TRO MJES EČJE	2023	Jamstvo u okviru programa CERSA: Jamstva u iznosu od najmanje 1 000 000 000 EUR koja je odobrio CERSA, čime se MSP-ovima omogućuje dobivanje jamstava za dugoročna ulaganja i obrtni kapital. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) transakcija koje se podupiru u okviru ove mjere primjenom provjere održivosti, upotrebe popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
197	C13.I2	T	MSP-ovi koji primaju potporu iz programa „Vještine za rast MSP-ova”	—	Broj	0	11 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 11000 MSP-ova koji su dovršili program „Vještine za rast MSP-ova”. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
198	C13.I2	T	MSP-ovi koji primaju potporu iz Programa	—	Broj	0	1 500	DRUGO	2023	Financijska potpora dodjeljuje se MSP-ovima za projekte ulaganja u industriju u okviru Programa potpore industrijskom poduzetništvu. Dodijeljena financijska potpora pokriva

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			potpore industrijskom poduzetništvu					TRO MJES EČJE		troškove povezane s naknadom za jamstvo koju naplaćuje Sociudades de Garantia Reciproca (SGR), kamate na zajam i troškove procjene i otvaranja jamstvene operacije i zajma za osnivanje industrijskih poduzeća ili proširenje postojećih postrojenja ili svako poboljšanje njihova proizvodnog sustava s ciljem povećanja konkurentnosti. To ulaganje može dobiti potporu i iz drugih programa ili instrumenata Unije za troškove koji se ne podupiru iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Rok dospijea zajma iznosi najmanje godinu dana. Od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. najmanje 1500 operacija dobilo je financijsku potporu MINTUR-a u okviru programa CERSA. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. (Osnovna vrijednost: 1. siječnja 2021.)
199	C13.I3	M	Plan za digitalizaciju MSP-ova za razdoblje 2021. 2025.	Objavljivanje				TRO MJES EČJE	2021	Odobrenje Vijeća ministara za Plan za digitalizaciju MSP-ova za razdoblje 2021. 2025. kojim se predviđa niz instrumenata za uključivanje već dostupnih digitalnih alata u mikropoduzeća i autonomna poduzeća, poticanje digitalizacije malih poduzeća i promicanje tehnoloških inovacija
200	C13.I3	T	Proračun dodijeljen programu digitalnih alata	—	%	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje 30 % proračuna dodijeljeno je 3 067 000 000 EUR, namijenjeno mjerama za digitalizaciju MSP-ova, mikropoduzeća i samozaposlenih osoba putem programa digitalnih alata, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
201	C13.I3	T	Proračun dodijeljen Agenciji za program promjena	—	%	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje 30 % proračuna dodijeljeno je MSP-ovima u okviru programa „Sredstva za promjene” u iznosu od 300 000 000 EUR. Pozivi na podnošenje prijedloga s opisom poslova uključuju kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
202	C13.I3	T	Proračun dodijeljen programu potpore inovativnim poslovnim klasterima	—	%	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje 30 % proračuna dodijeljeno je 115 000 000 EUR u „Programu potpore inovativnim poslovnim klasterima”. Nalozi o uvjetima poslovanja (<i>tordenes de base</i>) i pozivi na podnošenje prijedloga uključuju kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
203	C13.I3	T	Proračun dodijeljen programu digitalnoinovacijskih centara	—	%	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje 30 % proračuna dodijeljeno je 37 590 000 EUR u „Programu digitalnoinovacijskih centara”. Nalozi o uvjetima poslovanja (<i>tordenes de base</i>) i pozivi na podnošenje prijedloga uključuju kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
204	C13.I3	T	MSP-ovi koji primaju potporu iz programa digitalnih alata	—	Broj	0	500 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 500000 MSP-ova, mikropoduzeća i samozaposlenih osoba primilo je potporu iz Programa digitalnih alata, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
205	C13.I3	T	Izvršenje proračuna agenata promjena i programa Kit Consulting	—	%	30	100	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	100 % proračuna dodijeljeno je 300000000 EUR (uključujući troškove upravljanja u iznosu do 4 % ukupnog dodijeljenog proračuna) u području „Sredstva za promjene” i/ili „program Kit Consulting” (oba su namijenjena MSP-ovima). Riječ je o programima čiji je cilj poduprijeti najmanje 15000 malih i srednjih poduzeća (10 – 249 zaposlenika) u njihovim procesima digitalne transformacije. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.).
206	C13.I3	T	Izvršenje proračuna za program potpore inovativnim poslovnim klasterima	—	%	30	100	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	100 % proračuna dodijeljenog 115000000 EUR u „Programu potpore inovativnim poslovnim klasterima”. Cilj je ove mjere poduprijeti projekte digitalizacije lanca vrijednosti različitih gospodarskih sektora koje provode inovativni poslovni klasteri i s njima povezani subjekti u okviru politike potpore MSP-ovima Ministarstva industrije i turizma. Nalozi o uvjetima poslovanja (<i>tordenes de base</i>) i pozivi na podnošenje prijedloga uključuju kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.).
207	C13.I3	T	Izvršenje proračuna programa digitalnoinovacijskih centara	—	%	30	75	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	75 % proračuna dodijeljenog 37590000 EUR u „Programu digitalnoinovacijskih centara”. Riječ je o programu kojim se poduzećima pomaže da postanu konkurentnija poboljšanjem svojih poslovnih i proizvodnih procesa intenzivnom upotrebom digitalnih tehnologija. Nalozi o uvjetima poslovanja (<i>tordenes de base</i>) i pozivi na podnošenje prijedloga uključuju kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.).
208	C13.I3	T	Završetak programa digitalnih alata	—	Broj	500 000	676 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 676000 MSP -ova, mikropoduzeća i samozaposlenih osoba primilo je potporu iz Programa digitalnih alata, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Program se temelji na dodjeli bespovratnih sredstava za potporu integraciji digitalne tehnologije radi učinkovitog uvođenja e-trgovine, digitalizacije odnosa s upravom i klijentima, razvoja digitalnih internih procesa te uvođenja elektroničkog izdavanja računa i digitalnog marketinga; promicanje rješenja koja su posebno usmjerena na usluge. Programom se djelomično subvencioniraju troškovi donošenja paketa osnovnih digitalnih rješenja kao što su prisutnost na internetu, e-prodaja, ured u oblaku, digitalna radna mjesta, osnovni procesi digitalizacije, upravljanje korisnicima, digitalni marketing i kibersigurnost. (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2023.). Od konačnog cilja od najmanje 676000 MSP-ova, mikropoduzeća i samozaposlenih osoba: - Najmanje 629000 MSP-ova s manje od 50 zaposlenika, mikropoduzeća i samozaposlenih osoba podupire se vaučerom od najmanje 2 000 EUR do 12 000 EUR. - Najmanje 12100 MSP-ova s najmanje 50 i manje od 250 zaposlenika podupire se vaučerom od najmanje 25000 EUR do 29000 EUR.
209	C13.I3	T	MSP-ovi koji su dovršili mjere za povećanje upotrebe digitalnih tehnologija (osim digitalnih alata)	—	Broj	0	169 747	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 169747 MSP-ova koji su dovršili mjere za povećanje upotrebe digitalnih tehnologija, uz potporu sljedećih programa: Program „Agents of Change”, program „Kit Consulting”, „Accelerators SME 2.0”; „Program potpore inovativnim poslovnim klasterima”. 1) „Agents of Change” i „Kit Consulting” programi: ta dva programa zajedno podupiru najmanje 15000 malih i srednjih poduzeća (deset-249 zaposlenika) u njihovim procesima digitalne transformacije. 2. program „Akceleratori MSP-ova 2.0”: riječ je o mjeri u okviru ulaganja kojom će se proširiti infrastruktura kojom se podupire digitalizacija MSP-ova savjetodavnim uslugama i uslugama osposobljavanja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										3) „Program za potporu inovativnim poslovnim klasterima”: ovim se programom podupiru projekti digitalizacije lanca vrijednosti različitih gospodarskih sektora koje provode inovativni poslovni klasteri i s njima povezani subjekti u okviru politike potpore za MSP-ove Ministarstva industrije i turizma. Završetak djelovanja i/ili radnih paketa financiranih iz programa potpore digitalnoinovacijskim centrima koji odgovaraju odlukama o dodjeli u iznosu od najmanje 37590000 EUR. Radni paketi koji se financiraju iz programa Digitalna Europa ne uzimaju se u obzir. Program potpore digitalnoinovacijskim centrima pomaže poduzećima da postanu konkurentnija poboljšanjem svojih poslovnih i proizvodnih procesa intenzivnom upotrebom digitalnih tehnologija. Pozivi na podnošenje prijedloga iz prethodnih programa i program potpore digitalnoinovacijskim centrima uključuju kriterije prihvatljivosti kojima se osigurava usklađenost odabranih projekata s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
210	C13.I4	T	MSP-ovi i poslovna udruženja koji su primili potporu iz Tehnološkog fonda	—	Broj	0	200	DRUGO TROMJESEČJE	2023	Najmanje 200 MSP-ova ili poslovnih udruženja u komercijalnom sektoru primilo je bespovratna sredstva iz Tehnološkog fonda, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Projekti u sektoru male trgovine usmjereni na uvođenje novih tehnologija koje lokalnoj trgovini omogućuju da odgovori na nove potrošačke navike u okviru „Tehnološkog fonda” (200 projekata). Prihvatljivi projekti u okviru ovog fonda uključuju: a. Projekti u području novih tehnologija usmjereni na poboljšanje internetske komercijalne i komunikacijske strategije, poslovnih modela ili iskustva kupnje. b. Projekti u području novih tehnologija za prilagodbu fizičkog iskustva kupnje novim potrebama i navikama potrošača te novim modelima upravljanja. c. Projekti tehnoloških rješenja za poboljšanje učinkovitosti i održivosti logistike posljednjeg kilometra. d. Projekti u provedbi tehnoloških rješenja za poboljšanje energetske i resursne učinkovitosti. Ulaganje će se dovršiti stvaranjem digitalne platforme (<i>Plataforma Comercio Conectado</i>) za poticanje digitalizacije sektora.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
211	C13.I4	T	Aktivnosti modernizacije na općinskim tržištima ili u komercijalnim područjima	—	Broj	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 30 mjera modernizacije dovršenih na općinskim tržištima ili komercijalnim područjima, u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Projekti koje podnose lokalne vlasti radi poboljšanja modernizacije općinskih tržišta, komercijalnih područja, nesjedilačkih prodajnih tržišta i kratkih marketinških kanala u okviru programa „Održiva tržišta” (30 projekata). Prihvatljivi projekti u okviru ovog programa uključuju: a. Projekti za uvođenje alata za uvid kupaca koji se temelje na velikim količinama podataka ili drugim tehnologijama. b. Projekti digitalne transformacije tržišta kojima se poboljšava tržište s više kanala i iskustvo kupnje. c. Projekti usmjereni na digitalnu transformaciju ulične trgovine i kratkih marketinških kanala. d. Projekti radova i obnove za poboljšanje objekata, njihove dostupnosti, opreme i primjerenosti područja na kojima se nalaze općinska tržišta, komercijalna područja i nesjedilačka tržišta te njihova susjedna područja. e. Projekti za smanjenje potrošnje ulaznih materijala u trgovini i njihova zamjena ekološki prihvatljivim alternativama. f. Ugradnja pametnih točaka isporuke. g. Projekti za poboljšanje energetske učinkovitosti općinskih tržišta, komercijalnih područja i nesjedilačkih prodajnih tržišta. h. Mjere kojima se promiče recikliranje ili ponovna uporaba otpada. i. Podizanje svijesti i osposobljavanje u području tehnoloških vještina općinskih tržišta, komercijalnih područja, nesjedilačkih prodajnih tržišta.
212	C13.I4	T	Modernizacija tržišne infrastrukture u malim općinama	—	Broj	0	100	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Odobreno i pokrenuto najmanje 100 mjera modernizacije tržišne infrastrukture u malim općinama u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Prihvatljivi projekti u okviru ovog programa uključuju: a. Projekti za uvođenje alata za uvid kupaca koji se temelje na velikim količinama podataka ili drugim tehnologijama. b. Projekti digitalne transformacije tržišta kojima se poboljšava tržište s više kanala i iskustvo kupnje. c. Projekti usmjereni na digitalnu transformaciju ulične trgovine i kratkih marketinških kanala.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										D. Projekti radova i obnove za poboljšanje objekata, njihove dostupnosti, opreme i primjerenosti područja na kojima se nalaze općinska tržišta, komercijalna područja i nesjedilačka tržišta te njihova susjedna područja. e. Projekti za smanjenje potrošnje ulaznih materijala u trgovini i njihova zamjena ekološki prihvatljivim alternativama. F. Ugradnja pametnih točaka isporuke. g. Projekti za poboljšanje energetske učinkovitosti općinskih tržišta, komercijalnih područja i nesjedilačkih prodajnih tržišta. H. Mjere kojima se promiče recikliranje ili ponovna uporaba otpada. I. Podizanje svijesti i osposobljavanje u području tehnoloških vještina općinskih tržišta, komercijalnih područja, nesjedilačkih prodajnih tržišta.
213	C13.I5	T	Poduzeća koja sudjeluju u projektima kojima se podupire njihova internacionalizacija	—	Broj	0	3 000	ČETV TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 3000 poduzeća, od kojih je najmanje 2500 MSP-ova, sudjelovalo i dovršilo projekte kojima se podupire njihova internacionalizacija u okviru akcijskih planova za internacionalizaciju za razdoblje 2021. 2022. i 2023. 2024. Horizontalne mjere potpore digitalizaciji udruženja izvoza, gospodarskih komora i administrativnih usluga koriste svim izvozniciima i promiču internacionalizaciju novih poduzeća, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Mjere u okviru ulaganja odabiru se sa sljedećeg popisa projekata/područja: 1. Linija financiranja za studije izvedivosti, izvedivosti, predizvedivosti te sektorske i institucionalne modernizacije. 2. Program INNOVA Invest za potporu stranim ulaganjima u istraživanje i razvoj. 3. Program VIVES za pružanje financijske potpore zapošljavanju pripravnika u poduzećima uključenima u izvozne aktivnosti. 4. Program mentorstva i osposobljavanja za internacionalizaciju. 5. Program za jačanje komunikacijskih sustava, telematskih usluga i digitalizacije izvoznih udruženja, španjolskih gospodarskih komora i njihovih saveza. 6. Program proširenja izvozno-osnovne baze, program za pružanje personaliziranog savjetovanja za internacionalizaciju poduzeća, a posebno MSP-ova. 7. Program za jačanje španjolskog ekosustava poduzeća visokog rasta. 8. Potpore za otvaranje i konsolidaciju tržišta subvencijama za rashode povezane s inspekcijama i revizijama tijela trećih zemalja te za pravne i savjetodavne rashode u području trgovinske zaštite. 9. Program financijskih poticaja COFIDES-a (financijske institucije u državnom vlasništvu koja osigurava srednjoročno i dugoročno financiranje za potporu projektima

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										internacionalizacije poduzeća) radi promicanja ulaganja s učinkom. 10. Poticanje digitalizacije vladinih usluga radi potpore internacionalizaciji. 11. Digitalizacija ICEX-a (nacionalnog javnog poslovnog subjekta koji promiče internacionalizaciju španjolskih poduzeća) i stvaranje virtualnog kampusa. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) transakcija koje se podupiru u okviru ove mjere primjenom provjere održivosti, upotrebe popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

M.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 6 (C13.I6) – ICO Zelena linija razgraničenja te poduzeća i poduzetnici

Ta se mjera sastoji od ulaganja u dvije financijske linije: ICO-ova zelena crta razgraničenja i ICO-ova linija za poduzeća i poduzetnike.

ICO Zelena crta razgraničenja

Taj element ove mjere sastoji se od javnog ulaganja u instrument, zelenu crtu ICO, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u zelenim sektorima Španjolske te kako bi se razvila tržišta kapitala u tom području, posebno obuhvaćajući sedam različitih područja: i. održivi promet, uključujući željeznicu; ii. energetska učinkovitost; energija iz obnovljivih izvora, uključujući skladištenje energije i elektroenergetsku mrežu; iii. dekarbonizacija industrije i industrijski lanci vrijednosti s niskim emisijama ugljika povezani s energetsom tranzicijom; iv. upravljanje vodama; kružno gospodarstvo; prilagodba klimatskim promjenama. Instrument djeluje izravnim financiranjem, kupnjom korporativnih obveznica te vlasničkim i kvazivlasničkim ulaganjima, izravno ili putem posrednika privatnom sektoru i kućanstvima te subjektima javnog sektora koji se bave sličnim djelatnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 22 000 000 000 EUR.

Instrumentom upravljaju Instituto de Crédito Oficial (ICO) i Axis (ICO-ov upravitelj pothvatom/privatnim kapitalom) kao partneri u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Linija posredovanja: linija posredovanja sastoji se od zajmova koje ICO daje komercijalnim bankama, koje zatim dodjeljuju zajmove krajnjim korisnicima za financiranje zelenih projekata. Krajnji korisnici su privatna poduzeća (kao što su MSP-ovi, mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, velika poduzeća ili poduzetnici) i kućanstva.
- Izravno financiranje ICO-a: ovom se linijom osiguravaju izravni zajmovi privatnim poduzećima (kao što su poduzeća srednje tržišne kapitalizacije) i javnim poduzećima za financiranje zelenih projekata. Zajmove izravno daje ICO, a svaki projekt sufinancira privatni ulagač koji je treća strana. Sredstva koja osigurava ICO čine najviše 70 % ukupnog iznosa potpore ulaganju. Privatni ulagači pokrivaju najmanje 30 % ukupnog iznosa potpore ulaganjima.
- Kupnja korporativnih obveznica: u okviru ove linije ICO kupuje nadređene vrijednosne papire sa srednjim i dugoročnim fiksnim prinosom koje izdaju španjolska društva na organiziranim sekundarnim tržištima (kao što je alternativno tržište s fiksnim prinosom (MARF) ili Udruženje posrednika za financijsku imovinu (AIAF)). Vrijednosni papiri povezani su s određenim projektom zelenog ulaganja poduzeća koje izdaje vrijednosni papir.
- Vlasnička i kvazivlasnička ulaganja: ova se linija sastoji od pružanja izravnih vlasničkih ulaganja putem osi (ICO-ov pothvat/upravitelj privatnog kapitala) i/ili prijenosa sredstava u fondove vlasničkog kapitala ili druge instrumente ulaganja kojima upravljaju privatni financijski posrednici koji provode operacije vlasničkih ulaganja u društva koja provode zelene projekte. Maksimalno sudjelovanje crte razgraničenja ne smije biti veće od 49 % investicijskih fondova. Vlasnička ulaganja linije ne smiju uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.

Kako bi se provela ulaganja u Instrument, Španjolska i ICO potpisuju provedbeni sporazum koji uključuje sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Konačnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Za posrednička ulaganja konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.
2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. U slučaju zajmova, projektnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.⁹⁹ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁰⁰, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁰¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁰².
 - ii. U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: politikom ulaganja od poduzeća se zahtijeva da donesu planove za zelenu tranziciju u skladu s definicijom iz članka 19.a stavka 2. točke (a) podtočke iii. Direktive 2013/34/EU¹⁰³ ako više od 50 % njihovih izravnih prihoda tijekom prethodne financijske godine proizlazi iz sljedećeg popisa

⁹⁹Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹⁰⁰Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁰¹To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi neregiciklabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁰²To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁰³Direktiva 2013/34/EU izmijenjena je Direktivom (EU) 2022/2464 o Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

djelatnosti i imovine: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹⁰⁴ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁰⁵, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁰⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁰⁷.

- iii. Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 - e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom, strukturu naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s politikom ulaganja Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.
4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
- 1. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - 2. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - 3. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu, među ostalim upotrebom popisa pozitivnih izjava i/ili osobne izjave za operacije ispod 10 000 000 EUR, prije nego što se obveže na financiranje operacije.

¹⁰⁴Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva, uz potpuno postupno ukidanje fosilnih goriva tijekom vremena.

¹⁰⁵Ako se aktivnost u koja se podupire postiže predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁰⁶To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁰⁷To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

4. Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s planom revizije ICO-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevara, korupcije i sukoba interesa; i. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima u pogledu klimatskih ciljeva; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma i sporazuma o financiranju, među ostalim upotrebom popisa pozitivnih izjava i/ili osobnih izjava za operacije ispod 10 000 000 EUR, prije nego što se obvežu na financiranje operacije.
5. Zahtjevi za ulaganja u području klime koja provodi partner u provedbi: najmanje 17 800 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam doprinosi klimatskim ciljevima u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost¹⁰⁸.
6. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: ICO odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.
7. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: ICO potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se navode u prilogu provedbenom sporazumu. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:
 1. Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
 2. Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

ICO-ova linija za poduzeća i poduzetnike

Taj element mjere sastoji se od javnog ulaganja u Instrument, Poduzeća i poduzetnici ICO Line, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u sektorima povezanim s gospodarskom djelatnošću poduzeća te razvila tržišta kapitala u tim područjima, projekti povezani s digitalizacijom javnih i privatnih sveučilišta u okviru programa PERTE Novo jezično gospodarstvo

¹⁰⁸Krajnji korisnici zajmova, participativnih zajmova, projektnih obveznica, jamstava ili jednakovrijednih instrumenata povezanih s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Za potrebe izračuna doprinosa za klimu, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Krajnji korisnici vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte moraju dostaviti obrazloženje za odabranu područja intervencije. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

(NEL) i projekti poduzeća u turističkom sektoru povezani s održivošću, digitalizacijom, programima usavršavanja za ljudske resurse i opremu te jačanjem njegove konkurentnosti i otpornosti. [Linija će služiti i za pokrivanje potreba za obrtnim kapitalom, čime će se poduzećima omogućiti da ispune prethodno navedene ciljeve]. Instrument djeluje izravnim financiranjem, kupnjom korporativnih obveznica te vlasničkim i kvazivlasničkim ulaganjima, izravno ili putem posrednika privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 8 150 000 000 EUR.

Instrumentom upravljaju Instituto de Crédito Oficial (ICO) i Axis (ICO-ov upravitelj pothvatom/privatnim kapitalom) kao partneri u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Linija posredovanja: linija posredovanja sastoji se od zajmova koje ICO daje komercijalnim bankama, koje pak dodjeljuju zajmove krajnjim korisnicima za financiranje projekata povezanih s njihovom gospodarskom djelatnošću; digitalizacija i umjetna inteligencija za sveučilišta; te programi održivosti, digitalizacije, prekvalifikacije i usavršavanja za ljudske resurse i opremu te projekti za jačanje konkurentnosti i otpornosti turističkog sektora. Krajnji korisnici su privatna poduzeća (kao što su samozaposlene osobe, MSP-ovi, mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, velike korporacije ili poduzetnici) i javni subjekti koji se bave sličnim djelatnostima.
- Izravno financiranje ICO-a: ovom se linijom osiguravaju izravni zajmovi privatnim poduzećima (kao što su poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i velike korporacije) i javnim poduzećima za financiranje projekata povezanih s njihovom gospodarskom djelatnošću. Zajmove izravno daje ICO, a svaki projekt sufinancira privatni ulagač koji je treća strana. Sredstva koja osigurava ICO čine najviše 70 % ukupnog iznosa potpore ulaganju. Privatni ulagači pokrivaju najmanje 30 % ukupnog iznosa potpore ulaganjima.
- Kupnja korporativnih obveznica: u okviru ove linije ICO kupuje nadređene vrijednosne papire sa srednjim i dugoročnim fiksnim prinosom koje izdaju španjolska društva na organiziranim sekundarnim tržištima (kao što je alternativno tržište s fiksnim prinosom (MARF) ili Udruženje posrednika za financijsku imovinu (AIAF)). Vrijednosni papiri povezani su s određenim investicijskim projektom poduzeća koje izdaje vrijednosni papir.
- Vlasnička i kvazivlasnička ulaganja: ova se linija sastoji od pružanja izravnih vlasničkih ulaganja putem osi (ICO-a/upravitelja privatnog kapitala) i/ili prijenosa sredstava u fondove vlasničkog kapitala ili druge instrumente ulaganja kojima upravljaju privatni financijski posrednici koji provode operacije vlasničkih ulaganja u društva (start-up poduzeća, MSP-ovi, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i velika društva). Maksimalno sudjelovanje crte razgraničenja ne smije biti veće od 49 % investicijskih fondova. Vlasnička ulaganja linije ne smiju uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.

Kako bi se provela ulaganja u Instrument, Španjolska i ICO potpisuju provedbeni sporazum koji uključuje sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Konačnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o vladi. Za posrednička ulaganja konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.

2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:

- a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
- b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
- c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
- d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. U slučaju zajmova, projektnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹⁰⁹ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹¹⁰, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹¹¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹¹².
 - ii. U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: politikom ulaganja od poduzeća se zahtijeva da donesu planove za zelenu tranziciju u skladu s definicijom iz članka 19.a stavka 2. točke (a) podtočke iii. Direktive 2013/34/EU¹¹³ ako više od 50 % njihovih izravnih prihoda tijekom prethodne financijske godine proizlazi iz sljedećeg popisa djelatnosti i imovine: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹¹⁴ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za

¹⁰⁹Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹¹⁰ Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹¹¹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹¹² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹¹³Direktiva 2013/34/EU izmijenjena je Direktivom (EU) 2022/2464 o Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

¹¹⁴Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹¹⁵, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹¹⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹¹⁷.

- iii. Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 - e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom, strukturu naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s politikom ulaganja Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.
4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
- 1. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - 2. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - 3. Obvezu provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu, među ostalim upotrebom osobne izjave za operacije u vrijednosti manjoj od 10 000 000 EUR, prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - 4. Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s planom revizije ICO-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; i. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima za digitalni cilj; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se provjerava i zakonitost transakcija te

¹¹⁵Ako se aktivno□(u koja se podupire posti□u predvi□ene emisije stakleni□kih plinova koje nisu znatno ni□e od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se obja□njenje razloga za□to to nije mogu□e. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhva□ene podru□jem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvr□eno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹¹⁶To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹¹⁷To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma i sporazuma o financiranju, među ostalim upotrebom osobnih izjava za operacije u vrijednosti manjoj od 10 000 000 EUR, prije nego što se obvežu na financiranje operacije.

5. Zahtjevi za digitalna ulaganja koja provodi partner u provedbi: najmanje 150 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam doprinosi digitalnim ciljevima u skladu s Prilogom VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost¹¹⁸.
6. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: ICO odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.
7. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: ICO potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se navode u prilogu provedbenom sporazumu. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:
 1. Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
 2. Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

¹¹⁸ Za potrebe izračuna digitalnog doprinosa, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Ulaganje 7 (C13.I7) – Fond za sljedeću tehnologiju

Ta se mjera sastoji od javnih ulaganja u Instrument, Fond za sljedeću tehnologiju, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u strateškim sektorima Španjolske povezanim s digitalnom tranzicijom te kako bi se razvila tržišta kapitala u tom području. Instrument djeluje pružanjem financijskih poticaja putem zajedničkog ulaganja s drugim fondovima, izravno ili putem posrednika privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 4 000 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Sociedad Española para la Transformación Tecnológica (SETT) kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Izravna linija: ova se linija sastoji od pružanja izravnih vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja putem SETT-a društvima osnovanima u Španjolskoj, bez obzira na njihovu veličinu i vlasništvo nad kapitalom, koja se obvezuju provoditi nove tehnološke projekte. Vlasničkim ulaganjima Fonda ne smije se uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.
- Neizravna linija: ova se linija sastoji od prijenosa sredstava postojećim ulagačkim instrumentima kojima upravljaju privatni financijski posrednici, uključujući fondove poduzetničkog kapitala, koji provode operacije vlasničkih i/ili kvazivlasničkih ulaganja u tehnološkim područjima na koja je usmjeren Fond. Maksimalno sudjelovanje Instrumenta ne smije premašiti 49 % bilo kojeg fonda ili drugog ulagačkog instrumenta i ne smije uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu u fondu ili ulagačkom instrumentu premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.

Kako bi se provela ulaganja u Instrument, Španjolska i SETT potpisuju provedbeni sporazum ili Španjolska odobrava odgovarajući pravni instrument i povezane dokumente koji uključuju sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Kad je riječ o izravnoj liniji, početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Kad je riječ o izravnoj liniji, konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. Za posrednička ulaganja preko neizravne linije konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.
2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: politikom ulaganja od poduzeća se zahtijeva da donesu planove za zelenu tranziciju u skladu s definicijom iz članka 19.a

stavka 2. točke (a) podtočke iii. Direktive 2013/34/EU¹¹⁹ ako više od 50 % njihovih izravnih prihoda tijekom prethodne financijske godine proizlazi iz sljedećeg popisa djelatnosti i imovine: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹²⁰ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹²¹, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹²² i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹²³.

ii. Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.

3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom i/ili pravnim instrumentom i povezanim dokumentima kojima se uspostavlja Mehanizam, struktura naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s ulagačkom politikom Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:

a. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.

b. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.

¹¹⁹ Direktiva 2013/34/EU izmijenjena je Direktivom (EU) 2022/2464 o Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

¹²⁰ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva, uz potpuno postupno ukidanje fosilnih goriva s vremenom.

¹²¹ Ako se aktivnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹²² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹²³ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- c. Obvezu provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu i/ili pravnom instrumentu i povezanim dokumentima kojima se uspostavlja Instrument, među ostalim upotrebom osobne izjave za operacije u vrijednosti manjoj od 10 000 000 EUR, prije nego što se obvežu na financiranje operacije.
 - d. Obveza provođenja ex post revizija temeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom SETT-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima za digitalni cilj; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se provjerava i zakonitost transakcija te poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma i/ili pravnog instrumenta i povezanih dokumenata kojima se uspostavlja Instrument i sporazumi o financiranju, među ostalim upotrebom osobnih izjava za operacije u vrijednosti manjoj od 10 000 000 EUR, prije nego što se obvežu na financiranje operacije.
- 5. Zahtjevi za digitalna ulaganja koja provodi partner u provedbi: najmanje 4 000 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam pridonijet će ciljevima digitalnih promjena u skladu s Prilogom VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost¹²⁴.
 - 6. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: Određuje financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.
 - 7. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: Organizacija potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se dostavljaju kao prilog provedbenom sporazumu ili pravnom instrumentu i povezanim dokumentima kojima se uspostavlja Instrument. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:
 - 1. Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi mutatis mutandis u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
 - 2. Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji mutatis mutandis podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

¹²⁴Za potrebe izračuna digitalnog doprinosa, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Ulaganje 8. (C13.I8) – Fond za zajednička ulaganja (FOCO)

Ta se mjera sastoji od javnih ulaganja u Instrument, fond za zajedničko ulaganje, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u strateškim sektorima Španjolske, posebno onima povezanim sa zelenom i digitalnom tranzicijom i programom PERTE, te kako bi se razvila tržišta kapitala u tim područjima. Taj instrument djeluje davanjem zajmova, vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja putem zajedničkih ulaganja sa stranim i multilateralnim institucijskim ulagačima trećih strana, izravno ili putem posrednika privatnom sektoru. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 2 000 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Compañía Española de Financiación del Desarrollo (COFIDES) kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Izravna linija: U okviru Instrumenta izravno se ulaže s trećim stranim institucijskim ulagačima u poduzeća koja su se obvezala provoditi nove projekte u strateškim gospodarskim sektorima Španjolske, uključujući one povezane sa zelenom i digitalnom tranzicijom te PERTE-om. Instrument može ulagati koristeći se zajmovima, vlasničkim i kvazivlasničkim instrumentima. Vlasničkim ulaganjima Fonda ne smije se uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.
- Neizravna linija: Instrumentom se ulaže u postojeće fondove kojima se ulaže u sektore na koje se Instrument odnosi te se njime mogu stvoriti instrumenti financiranja prilagođeni istim sektorima. Maksimalno sudjelovanje Instrumenta ne smije premašiti 49 % bilo kojeg fonda ili drugog ulagačkog instrumenta i ne smije uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu u fondu ili ulagačkom instrumentu premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.

Zajedničko ulaganje ulagatelja trećih strana mora biti barem jednako doprinosu Instrumenta i ulagati pod jednakim uvjetima. Suulagači trećih strana mogu, među ostalim, uključivati:

- Strane javne institucije, kao što su javni mirovinski fondovi, državni i podržavni fondovi, multilateralne institucije koje ulažu u privatna tržišta kapitala (kao što je Europski investicijski fond).
- Strani privatni dugoročni institucionalni ulagači kao što su investicijski fondovi, mirovinski fondovi ili osiguravajuća društva.
- Domaća privatna investicijska društva i subjekti, pod uvjetom da mobiliziraju financijska sredstva od stranih privatnih ulagača.
- Strana društva vlasničkog kapitala koja sudjeluju u društvima u Španjolskoj kako bi provodila investicijske projekte i proizvodne aktivnosti koje bi fond mogao podupirati.

Kako bi provela ulaganje u Instrument, Španjolska odobrava uredbu i sve povezane dokumente za uspostavu Instrumenta i upravljanje njime koji uključuju sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. Kad je riječ o posredničkim ulaganjima, konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.
2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:

- a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere. Za strateška ulaganja, tj. ulaganja u obrambene tehnologije i proizvode utvrđene u godišnjem programu rada Europskog fonda za obranu; ulaganja u svemir u atomske satove, strateške lansirne sustave; svemirski proizvodi; i ulaganja usmjerena isključivo na razvoj i uvođenje alata i rješenja za kibersigurnost, među ostalim kada su oni dio uvođenja ili nadogradnje digitalnih mreža i podatkovne infrastrukture; krajnji korisnici ne smiju biti pod kontrolom treće zemlje ili subjekata iz treće zemlje i moraju imati izvršno upravljanje u Uniji, osim za ulaganja manja od 10 000 000 EUR. Ako je krajnji korisnik uključen u strateško ulaganje u području 5G povezivosti, mjere i planovi za ublažavanje rizika u skladu s paketom instrumenata za kibersigurnost 5G mreža¹²⁵ primjenjuju se i na njegove dobavljače. Riječ je osobito o dobavljačima telekomunikacijske opreme i proizvoda i ostalim trećim dobavljačima, kao što su pružatelji infrastrukture oblaka, pružatelji upravljanih usluga, integratori sustava, pružatelji sigurnosnih usluga i usluga održavanja te proizvođači prijenosne opreme. Ako je krajnji korisnik uključen u strateško ulaganje u području obrane, to se ograničenje primjenjuje i na njegove dobavljače i podugovaratelje. Ograničenja u pogledu nepostojanja kontrole treće zemlje ili subjekta iz treće zemlje utvrđena u prethodno navedenim trima stavcima ne primjenjuju se na određenu operaciju financiranja i ulaganja ako krajnji korisnik može dokazati da je riječ o pravnom subjektu za koji je država članica u kojoj ima poslovni nastan odobrila jamstvo u skladu s načelima koja se odnose na prihvatljive subjekte utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe o Europskom fondu za obranu („EDF”)¹²⁶ ili s izuzećem Komisije odobrenim u skladu s načelima koja se odnose na prihvatljive subjekte utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe o svemiru¹²⁷. Partner u provedbi mora obavijestiti vladu o svakom odobrenom odstupanju od ograničenja.
- b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
- c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
- d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. U slučaju zajmova, projektnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹²⁸ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹²⁹, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada,

¹²⁵ Skupina za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava, Kibersigurnost 5G mreža, paket instrumenata EU-a za ublažavanje rizika, 01/2020, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468

¹²⁶ Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu

¹²⁷ Uredba (EU) 2021/696 o uspostavi svemirskog programa EU-a i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program

¹²⁸ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹²⁹ Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se

spalionicama¹³⁰ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹³¹. U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje poduzeća sa znatnim naglaskom¹³² u sljedećim sektorima: i. proizvodnja energije iz fosilnih goriva i povezane djelatnosti¹³³; ii. energetske intenzivne industrije i/ili industrije s visokim emisijama CO₂¹³⁴; iii. proizvodnja, najam ili prodaja vozila koja onečišćuju okoliš¹³⁵; iv. skupljanje otpada, obrada i odlaganje¹³⁶ otpada, v. prerada nuklearnog goriva, proizvodnja nuklearne energije.

ii. Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.

3. Iznos obuhvaćen uredbama i svim povezanim dokumentima o uspostavi Mehanizma, struktura naknada za partnere u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s ulagačkom politikom Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447. Provedba mjere mora se dovršiti do 31. kolovoza 2026.

¹³⁰To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹³¹To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹³²Smatra se da je krajnji korisnik „znatan fokus” na sektor ili poslovnu djelatnost ako je utvrđeno da je taj sektor ili djelatnost ključan dio poslovne djelatnosti krajnjeg korisnika u odnosu na bruto prihod, dobit ili bazu klijenata krajnjeg korisnika. Bruto prihod ostvaren od ograničenog sektora ili djelatnosti ni u kojem slučaju ne smije premašiti 50 % bruto prihoda.

¹³³Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹³⁴Uključujući i aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnost u koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹³⁵Vozila koja onečišćuju definirana su kao vozila bez emisija.

¹³⁶To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 - a. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - b. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - c. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u uredbama o uspostavi Instrumenta prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - d. Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s revizijskim planom COFIDES-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se provjerava i zakonitost transakcija te poštuju li se uvjeti primjenjive uredbe i povezani dokumenti kojima se uspostavljaju Instrument i sporazumi o financiranju.
5. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: COFIDES odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.
6. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: COFIDES potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se dostavljaju kao dio povezanih dokumenata kojima se uspostavlja Instrument. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:
 - a. Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
 - b. Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 9 (C13.I9) – Fond za potporu solventnosti za strateška poduzeća (FASEE)

To se ulaganje sastoji od Fonda za potporu solventnosti poduzeća kako bi se pružila privremena potpora solventnosti održivim i strateškim društvima u gospodarski strateškim sektorima pogođenima pandemijom bolesti COVID-19. To ulaganje obuhvaća samo one operacije koje su u skladu s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama, nepostojanjem sukoba interesa i dvostrukim financiranjem. Neovisni revizor provodi ex post reviziju radi provjere ispunjavanja tih zahtjeva i prikupljanja podataka kako je utvrđeno u članku 22. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Sva vraćena sredstva povezana s operacijama Fonda ponovno se ulažu na sličan način dok se ne iskoriste za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Ulaganje 10 (C13.I10) – Fond za dokapitalizaciju poduzeća u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 (FONREC)

To ulaganje sastoji se od fonda za dokapitalizaciju poduzeća u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 kako bi se pružila privremena potpora solventnosti održivim srednjim poduzećima (između 10 milijuna EUR i 400 milijuna EUR prometa) pogođenima pandemijom bolesti COVID-19. To ulaganje obuhvaća samo one operacije koje su u skladu s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama, nepostojanjem sukoba interesa i dvostrukim financiranjem. Neovisni revizor provodi ex post reviziju radi provjere ispunjavanja tih zahtjeva i prikupljanja podataka kako je utvrđeno u članku 22. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Sva vraćena sredstva povezana s operacijama Fonda ponovno se ulažu na sličan način dok se ne iskoriste za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje 11. (C13.I11) – Jamstveni instrument SGR-CERSA

Cilj je ovog ulaganja dopuniti mjeru C13.I2. Poboljšava pristup financiranju za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije pružanjem potpore u obliku financijskih, komercijalnih i tehničkih jamstava jačanjem poduzeća Compañía Española de Reafianzamiento SME S.A. (CERSA). U okviru tog smjera djelovanja CERSA pruža dugoročnu potporu svojim protugarancijskim pokrićem regionalnim društvima za uzajamna jamstva, čime podupire rizik koji ona snose. CERSA promiče konkurentnost i otpornost MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, među ostalim s pomoću triju novih namjenskih linija kojima se omogućuje pristup operacijama dugoročnog financiranja i obrtnog kapitala za djelovanja u okviru tog ulaganja u području: digitalizacija; održivost; rast i oporavak (jačanje otpornosti, uglavnom za MSP-ove pogođene pandemijom bolesti COVID-19, koji su spremni provesti znatne planove preobrazbe i rasta). Digitalnoinovacijski centri i druge inicijative za informiranje poduzeća o dostupnoj potpori digitalizaciji promiču jamstva koja se pružaju u okviru CERSA-e i SGR-a.

Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 630 000 000 EUR cilj je CERSA-e prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 2 100 000 000 EUR.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 12 (C13.I12) – Fond ENISA-e za poduzetništvo i MSP-ove

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u Instrument, Fond ENISA-e za poduzetništvo i MSP-ove, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) za ulaganje u održive i inovativne projekte i projekte povezane s jezičnom tehnologijom, u okviru programa PERTE Novo jezično gospodarstvo (NEL). Instrument djeluje davanjem participativnih zajmova izravno privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 303 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Državno inovacijsko poduzeće (Empresa Nacional de Innovación, SA – ENISA) kao partner u provedbi.

Kako bi provele ulaganja u Instrument, Španjolska i ENISA potpisuju provedbeni sporazum koji uključuje sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja i odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Kad je riječ o ENISA-i, odbor za ulaganja uključuju članovi osoblja

ENISA-e (koji su neovisni o vladi). Konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo.

2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 1. Opis financijskog proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 2. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 3. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 4. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹³⁷ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹³⁸, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu.
 - ii. politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 5. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom, strukturu naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s politikom ulaganja Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.
4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 1. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 2. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.

¹³⁷ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹³⁸ Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

3. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu prije nego što se obveže na financiranje operacije.
4. Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s planom revizije ENISA-e. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima za digitalni cilj; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma i sporazuma o financiranju.
5. Zahtjevi za digitalna ulaganja koja provodi partner u provedbi: najmanje 200000000EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam doprinosi digitalnim ciljevima u skladu s Prilogom VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 13 (C13.I13) – Regionalni fond za otpornost (FRA)

Ta se mjera sastoji od javnih ulaganja u odjeljak „države članice” InvestEU i u Mehanizam, Fond za regionalnu otpornost, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u španjolskim autonomnim zajednicama u sljedećim prioritetnim područjima: socijalno i cjenovno pristupačno stanovanje i urbana obnova; održivi prijevoz, konkurentnost industrije i MSP-ova; istraživanje, razvoj i inovacije; održivi turizam; gospodarstvo skrbi; gospodarjenje vodama i otpadom; i energetska tranzicija; kao i razvoj tržišta kapitala u tim područjima.

Instrument djeluje tako da izravno ili putem posrednika osigurava financiranje privatnom sektoru, subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima i javnim subjektima, među ostalim, regionalnim ili lokalnim vlastima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma osigurati financiranje u iznosu od najmanje 19 500 000 000 EUR. Dodatnih 500000000 EUR doprinosi odjeljku „države članice” programa InvestEU.

Instrumentom upravlja Grupa EIB-a kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Izravna javna linija (3500000000 EUR): Izravno sufinanciranje kreditnog instrumenta za financiranje projekata javnih tijela, među ostalim, regionalnih ili lokalnih vlasti.
- Ostale linije (16000000000 EUR): Linije usmjerene na privatne ili javne subjekte u sličnim aktivnostima, posebno:
 - Instrument izravnog sufinanciranja za financiranje projekata zajmovima, stjecanjem imovine ili sudjelovanjem u financiranju projekata.
 - Posredničko financiranje MSP-ova, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, infrastrukturnih projekata ili pojedinaca, među ostalim vlasničkim ulaganjima, kvazivlasničkim kapitalom, zajmovima, nadređenim privatnim kreditima ili kupnjom vrijednosnih papira osiguranih imovinom koje izdaju financijski subjekti koji stvaraju novi prihvatljivi kreditni portfelj.

Kako bi provele ulaganje u Instrument, Španjolska i Grupa EIB-a potpisuju provedbeni sporazum koji uključuje sljedeći sadržaj:

1. Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi Grupa EIB-a neovisno o španjolskoj vladi. Konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. Za posrednička ulaganja konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.
2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i. U slučaju zajmova, projektnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹³⁹ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁴⁰, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁴¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁴².
 - ii. U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: politikom ulaganja od poduzeća se zahtijeva da donesu planove za zelenu tranziciju u skladu s definicijom iz članka 19.a stavka 2. točke (a) podtočke iii. Direktive 2013/34/EU¹⁴³ ako više od 50 % njihovih izravnih prihoda tijekom prethodne financijske godine proizlazi iz sljedećeg popisa djelatnosti i imovine: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu,

¹³⁹ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹⁴⁰ Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447. Provedba mjere mora se dovršiti do 31. kolovoza 2026.

¹⁴¹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁴² To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁴³ Direktiva 2013/34/EU izmijenjena je Direktivom (EU) 2022/2464 o Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

- ii.¹⁴⁴ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁴⁵, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁴⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁴⁷.
- iii. Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
- e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom, strukturu naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s politikom ulaganja Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.
4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
- a. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u uredbama o uspostavi Instrumenta prije nego što se obveže na financiranje operacije.
- b. Obveza provedbe ex post revizija utemeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom Grupe EIB-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevara, korupcije i sukoba interesa; i. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma i sporazuma o financiranju.
- c. Obveza Grupe EIB-a da glavnom nadzorniku središnje države („IGAE”) dostavi godišnje izvješće o reviziji koje sastavljaju njezini vanjski revizori.

¹⁴⁴ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva, uz potpuno postupno ukidanje fosilnih goriva tijekom vremena.

¹⁴⁵ Ako se aktivnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁴⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁴⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

5. Zahtjevi za ulaganja u području klime koja provodi partner u provedbi: najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam doprinosi ciljevima u području klimatskih promjena u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost¹⁴⁸.
6. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: Grupa EIB-a odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante za sve uključene financijske izvršitelje.
7. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: Grupa EIB-a potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se navode u prilogu provedbenom sporazumu. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:
 - a. Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
 - b. Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Doprinos odjeljku „države članice” programa InvestEU (500000000 EUR) upotrebljava se za financiranje MSP-ova, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i pojedinaca, među ostalim obveznicama, zajmovima, leasingom, podređenim dugom, faktoringom, bankovnim jamstvima ili financiranjem trgovine.

Na snagu stupa sporazum o jamstvu između Komisije i partnera u provedbi, odabran u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017. Španjolska je predložila EIF kao partnera u provedbi za potrebe provedbe te mjere.

Španjolska s Europskom komisijom potpisuje sporazum o doprinosu koji uključuje:

- Predloženi provedbeni partner.
- Zahtjev usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Ako je potrebno, sporazum o jamstvu isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima,

¹⁴⁸Krajnji korisnici zajmova, participativnih zajmova, projektnih obveznica, jamstava ili jednakovrijednih instrumenata povezanih s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Za potrebe izračuna doprinosa za klimu, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Krajnji korisnici vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte moraju dostaviti obrazloženje za odabrana područja intervencije. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁴⁹; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁵⁰; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁵¹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁵².

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

M.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije.

¹⁴⁹ Osim za (a) projekte proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹⁵⁰ Ako se djelatnost u koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁵¹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja, ako su te mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁵² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako je svrha tih mjera povećanje energetske učinkovitosti ili naknadno opremanje odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za prerađivanje otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L25	C13.I6	M	Provedbeni sporazum s ICO-om za zelenu crtu razgraničenja ICO-a	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2023	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi.
L25a	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)		%	0 %	15 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2024	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 15 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). ICO sastavlja izvješće s pojedinostima o udjelu tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L26	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II)		%	15 %	50 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). ICO sastavlja izvješće s pojedinostima o udjelu tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L27	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (III)		%	50 %	75 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 75 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 7,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale

										investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). ICO sastavlja izvješće s pojedinostima o udjelu tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L28	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (IV.)		%	75 %	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za iskorištavanje 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 10 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). Najmanje 80,9 % tog financiranja namijenjeno je klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L29	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				TROMJ ESEČJE	2026	Španjolska prenosi 22000000000 EUR ICO-u za Instrument.
L30	C13.I6	M	Provedbeni sporazum za poduzeća i poduzetnike ICO-a	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2023	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi.
L31	C13.I6	T	ICO-ova poduzeća i poduzetnici – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)		%	0 %	50 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi).
L32	C13.I6	T	ICO Business and Entrepreneurs Line – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II)		%	50 %	75 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 75 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 7,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanima s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanima s krajnjim korisnicima za sve ostale

										investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi).
L33	C13.I6	T	ICO Business and Entrepreneurs Line – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (III)		%	75 %	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	ICO/osi i posrednici koje je odabrao ICO sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za iskorištavanje 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 10 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). Najmanje 1,84 % tog financiranja namijenjeno je digitalnim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L34	C13.I6	M	ICO Enterprises and Entrepreneurs Line – Ministarstvo je dovršilo ulaganje.	Potvrda o prijenosu				TROMJ ESEČJE	2026	Španjolska prenosi 8150000000 EUR ICO -u za Instrument.
L35	C13.I7	M	Sljedeći tehnološki fond – provedbeni sporazum s SETT-om	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi ili uredbe i povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2023	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi ili uredbe i povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta
L36	C13.I7	T	Sljedeća tehnologija – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima (I)		%	0 %	50 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	Posrednici koje je odabrao SETT sklapaju pravni sporazum o financiranju s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima za iznos potreban za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Sastavlja izvješće s pojedinostima o udjelu tog financiranja kojim se doprinosi digitalnim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L37	C13.I7	T	Sljedeća tehnologija – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima (II.)		%	50 %	75 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025	Posrednici koje je odabrao SETT sklapaju pravni sporazum o financiranju s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima za iznos potreban za upotrebu najmanje 75 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Sastavlja izvješće s pojedinostima o udjelu tog financiranja kojim se doprinosi digitalnim ciljevima primjenom

										metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L38	C13.I7	T	Sljedeća tehnologija – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima (III.)		%	75 %	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	Posrednici koje je odabrao SETT sklapaju pravni sporazum o financiranju s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima za iznos potreban za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). 100 % tog financiranja pridonosi digitalnim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L39	C13.I7	M	Next Tech – Ministarstvo je dovršilo ulaganje.	Potvrda o prijenosu				TROMJ ESEČJE	2026	Španjolska prenosi SETT - u 4000000000 EUR za Instrument.
L40	C13.I8	M	Foco – Uredbe o osnivanju Fonda	Stupanje na snagu uredbi o uspostavi Instrumenta				DRUGO TROMJ ESEČJE	2023	Stupanje na snagu uredbe i svih povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta.
L41	C13.I8	T	Foco – Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)		%	0	50 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	Instrument i posrednici koje je odabrao COFIDES moraju sklopiti pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 20 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 20 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta).
L42	C13.I8	T	Foco – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II)		%	50 %	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	Instrument i posrednici koje je odabrao COFIDES moraju sklopiti pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 20 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 20 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta).
L43	C13.I8	T	Foco – Ministarstvo je dovršilo ulaganje.	Potvrda o prijenosu				TROMJ ESEČJE	2026	Španjolska u Instrument prenosi 2000000000 EUR.

L44	C13.I9	T	Fond za potporu solventnosti za strateška poduzeća		U milijuni ma EUR	0	563	DRUGO TROMJ ESEČJE	2024	Najmanje 563 300 000 EUR prihvatljivih operacija u okviru FASEE-a u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost isplaćeno je krajnjim korisnicima. Ex post revizijom koju provodi neovisni revizor trebala bi se potvrditi barem usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama, nepostojanje prijevare, korupcije, sukoba interesa i dvostrukog financiranja te prikupljanje podataka iz članka 22. Mehanizma za oporavak i otpornost. Ex post revizijom provjerava se je li potpora pružena samo poduzećima koja su u trenutku dodjele potpore bila održiva i strateška za nacionalnu ili regionalnu proizvodnu strukturu.
L45	C13.I10	T	FONREC		U milijuni ma EUR	0	457,01	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	Najmanje 457 010 000 EUR prihvatljivih operacija Mehanizma za oporavak i otpornost u okviru FONREC-a isplaćeno je krajnjim korisnicima. Ex post revizijom koju provodi neovisni revizor trebala bi se potvrditi barem usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama, nepostojanje prijevare, korupcije, sukoba interesa i dvostrukog financiranja te prikupljanje podataka iz članka 22. Mehanizma za oporavak i otpornost. Ex post revizijom provjerava se je li potpora pružena samo poduzećima koja ispunjavaju uvjete u skladu s pravnim okvirom instrumenta.
L46	C13.I11	T	CERSA		U milijuni ma EUR	0	2 100	TROMJ ESEČJE	2026	Jamstvo u okviru programa CERSA: Jamstva u iznosu od najmanje 2100000000 EUR koja je CERSA odobrila od 1. srpnja 2023., čime se MSP-ovima i poduzećima srednje tržišne kapitalizacije omogućuje dobivanje jamstava za dugoročna ulaganja i obrtni kapital te financijska, komercijalna i tehnička jamstva. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) transakcija koje se podupiru u okviru ove mjere upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
L47	C13.I12	M	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – provedbeni sporazum	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi				DRUGO TROMJ ESEČJE	2024	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi.
L48	C13.I12	T	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima			0	50 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	ENISA je sklopila pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje).
L49	C13.I12	T	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove –			50 %	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	ENISA je sklopila pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za iskorištavanje 100 % ulaganja

			pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima							Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Udjelom tog financiranja od najmanje 6,6 % doprinosi se digitalnim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L50	C13.II2	M	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – Ministarstvo je dovršilo ulaganja.	Potvrda o prijenosu				TROMJ ESEČJE	2026	Španjolska prenosi ENISA- i 303000000 EUR za Instrument.
L51	C13.II3.	M	Regionalni fond za otpornost – InvestEU: Potpisivanje Sporazuma o doprinosu između španjolske vlade i Europske komisije	Potpisivanje sporazuma o doprinosu				DRUGO TROMJ ESEČJE	2023	Potpisivanje Sporazuma o doprinosu između španjolske vlade i Europske komisije u iznosu od 500000000 EUR.
L52	C13.II3.	T	Regionalni fond za otpornost – InvestEU: Operacije financiranja ili operacije ulaganja u iznosu od najmanje 500 milijuna EUR dodijeljene instrumentu koji je odobrio Odbor za ulaganja InvestEU.			0	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	Odbor za ulaganja InvestEU odobrava operacije financiranja ili operacije ulaganja u iznosu od 100 % ukupnog iznosa sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost dodijeljenih instrumentu.
L53	C13.II3.	M	Regionalni fond za otpornost: Provedbeni sporazum	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2023	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi s povezanim sporazumima za najmanje tri instrumenta.
L54	C13.II3.	T	Regionalni fond za otpornost – Ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)			0	15 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2024	Grupa EIB-a i posrednici koje je odabrala Grupa EIB-a sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 15 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u druge linije (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 60 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta). Grupa EIB-a sastavlja izvješće u kojem detaljno navodi postotak tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Iznosi upotrijebljeni za kupnju vrijednosnih papira osiguranih imovinom računaju se samo u mjeri u kojoj postoji odgovarajuća financijska obveza financijskog subjekta prema MSP-u, poduzeću srednje

										tržišne kapitalizacije ili pojedincu kao dio novog prihvatljivog kreditnog portfelja.
L55	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – Ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II.)			15 %	50 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	Grupa EIB-a i posrednici koje je odabrala Grupa EIB-a sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u druge linije (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 60 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta). Grupa EIB-a sastavlja izvješće u kojem detaljno navodi postotak tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Iznosi upotrijebljeni za kupnju vrijednosnih papira osiguranih imovinom računaju se samo u mjeri u kojoj postoji odgovarajuća financijska obveza financijskog subjekta prema MSP-u, poduzeću srednje tržišne kapitalizacije ili pojedincu kao dio novog prihvatljivog kreditnog portfelja.
L56	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (III.)			50 %	75 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2025	Grupa EIB-a i posrednici koje je odabrala Grupa EIB-a sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 75 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u druge linije (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 60 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta). Grupa EIB-a sastavlja izvješće u kojem detaljno navodi postotak tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Iznosi upotrijebljeni za kupnju vrijednosnih papira osiguranih imovinom računaju se samo u mjeri u kojoj postoji odgovarajuća financijska obveza financijskog subjekta prema MSP-u, poduzeću srednje tržišne kapitalizacije ili pojedincu kao dio novog prihvatljivog kreditnog portfelja.
L57	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s			75 %	100 %	TROMJ ESEČJE	2026	Grupa EIB-a i posrednici koje je odabrala Grupa EIB-a sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu

			krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (IV.)							100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u druge linije (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 2,5 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 60 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta). Grupa EIB-a sastavlja izvješće u kojem detaljno navodi postotak tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Iznosi upotrijebljeni za kupnju vrijednosnih papira osiguranih imovinom računaju se samo u mjeri u kojoj postoji odgovarajuća financijska obveza financijskog subjekta prema MSP-u, poduzeću srednje tržišne kapitalizacije ili pojedincu kao dio novog prihvatljivog kreditnog portfelja.
L58	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – izravna javna linija: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (I)			0	50 %	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2024	Grupa EIB-a sklapa pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u izravnu javnu liniju (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Grupa EIB-a sastavlja izvješće u kojem detaljno navodi postotak tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L59	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – izravna javna linija: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (II.)			50 %	100 %	DRUGO TROMJ ESEČJE	2025	Grupa EIB-a sklapa pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u izravnu javnu liniju (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Grupa EIB-a sastavlja izvješće u kojem detaljno navodi postotak tog financiranja kojim se doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L60	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – doprinos u području klime					TROMJ ESEČJE	2026	Najmanje 50 % financiranja izravne javne linije i drugih linija doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L61	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – izravna javna linija: Završetak projekata javnih tijela					TROMJ ESEČJE	2026	Završetak projekata javnih subjekata u iznosu od najmanje 3 150 000 000 EUR (uključujući naknade za upravljanje) u izravnoj javnoj liniji.
L62	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – Ministarstvo gospodarstva i digitalne tranzicije dovršilo je ulaganje	Potvrda o isplati Fondu				TROMJ ESEČJE	2026	Španjolska prenosi 19500000000 EUR Grupi EIB-a za Instrument.

N. SASTAVNI DIO 14.: TURIZAM

Komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se sljedeći izazovi:

- Zbog krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 španjolski turistički sektor suočava se s vrlo osjetljivom situacijom te je potrebno hitno djelovati kako bi se povećala njegova održivost i konkurentnost.
- Kanarski otoci i Balearski otoci, koji su pokretači španjolske turističke industrije, trebaju posebno djelovati kako bi se ublažili vanjski učinci i velika ovisnost o aktivnostima povezanim s odmorom.
- Prema Izvješću Svjetskog gospodarskog foruma^o konkurentnosti turizma, Španjolska se nalazi na 27. mjestu u području informacijske i komunikacijske tehnologije. Osim toga, njezina javna i privatna ulaganja u istraživanje i razvoj relativno su niska. Osim toga, u mnogim se izvješćima sektor putovanja ističe kao sektor s najvećim potencijalom za ostvarivanje koristi od umjetne inteligencije (povećanje dodane vrijednosti aktivnosti primjenom umjetne inteligencije za 28 %).

Cilj je te komponente preobraziti i modernizirati sektor turizma u Španjolskoj povećanjem njegove konkurentnosti i otpornosti.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedinu zemlju o promicanju ulaganja u inovacije i energetska učinkovitost te povećanju djelotvornosti politika kojima se podupiru istraživanja i inovacije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.), održavanje gospodarstva (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.), podupiranje zapošljavanja mjerama za očuvanje radnih mjesta i razvoj vještina te poboljšanje pristupa digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.), promicanje javnih i privatnih ulaganja te poticanje zelene i digitalne tranzicije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.) te poboljšanje koordinacije među različitim razinama uprave (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

N.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C14.R1) – Kraljevska uredba o provedbi Državnog financijskog fonda za konkurentnost turizma (FOCIT)

Cilj je reforme poboljšati konkurentnost turističkog sektora poticanjem inovacija i podupiranjem energetske učinkovitosti i kružnog gospodarstva.

Reformom se izmjenjuju postojeći pravni akti kojima se uređuju ciljevi, priroda, operacije i prihvatljivi projekti Državnog financijskog fonda za konkurentnost turizma.

Izmijenjenim pravnim aktom Državnom financijskom fondu za konkurentnost turizma omogućuje se financiranje turističkih poduzeća kako bi se poboljšala energetska učinkovitost, smanjila razina potrošnje resursa i proizvodnje otpada te povećala ponovna uporaba i recikliranje otpada. U području energetske učinkovitosti i kružnog gospodarstva iz Fonda se financiraju inovacijski projekti.

U okviru instrumenta financiranja mogu se upotrebljavati programi mješovitog financiranja u kojima se zajmovi kombiniraju s drugim vrstama potpore. Instrument se financira iz nacionalnog proračuna.

Reforma uključuje i sljedeće posebne mjere:

- plan za promicanje turističkog sektora u kojem se opisuju mjere za poticanje turističkog sektora i utvrđuje okvir za provedbu mjera povezanih s turizmom.
- pokretanje internetske stranice na kojoj se prikupljaju podaci iz različitih izvora statističkih podataka o turizmu, uključujući javna i privatna tijela kao što su INE, *Turespaña*, Španjolska središnja banka, AENA i RENFE.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Ulaganje 1 (C14.I1) – Preobrazba turističkog modela prema održivosti

Cilj je ulaganja ojačati okolišnu, socioekonomsku i teritorijalnu održivost turizma te su usmjerena na turistička odredišta, socijalne partnere i privatne subjekte u tom sektoru.

Ulaganje se sastoji od četiri podmjere:

1. Priprema strategije održivog turizma u Španjolskoj do 2030., koja će predstavljati nacionalni turistički program za suočavanje s izazovima sektora u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, potičući tri stupa održivosti: društveno-gospodarsko, okolišno i teritorijalno;
2. Planovi održivosti turizma na odredištima: Te se podmjere provode sljedećim redoslijedom:
 - a. Priprema strategije održivosti turizma na odredištu, koja će biti temelj za strukturiranje, planiranje, razvoj i evaluaciju mjera turističke uprave za preobrazbu odredišta, u skladu s održivim kriterijima i ciljevima održivog razvoja Programa održivog razvoja do 2030.
 - b. Priprema programa za plan održivosti turizma u destinaciji. Tim se programom utvrđuju uvjeti za sudjelovanje autonomnih zajednica i lokalnih vlasti, područje primjene, minimalni pragovi ulaganja, postupak podnošenja prijedloga i pravila za njihovo odobravanje, provedbu i obrazloženje.
 - c. Priprema i provedba teritorijalnih planova za održivost turizma na odredištima. Oni se razvijaju u okviru participativnog i suradničkog procesa između triju nadležnih javnih uprava i različitih javnih i privatnih aktera turističkog ekosustava odredišta. Njima se svakom području i odredištu omogućuje da odgovore na izazove održivosti turizma u izvršavanju svojih ovlasti za planiranje turizma i u okviru strategije održivosti turizma za destinaciju koju je odobrila španjolska vlada. Ti se planovi sastoje od djelovanja u području:
 - i. Zelena tranzicija, uključujući mjere u okviru ovog ulaganja koje se odnose na obnovu okoliša, upravljanje javnom upotrebom u zaštićenim prirodnim područjima, provedbu turističkih sustava certificiranja, provedbu mjera kružnog gospodarstva u javnim uslugama i izgradnju biciklističkih/željeznih ruralnih staza.
 - ii. Energetska učinkovitost, uključujući mjere u okviru ovog ulaganja za smanjenje emisija CO₂ u zgradama, javnoj infrastrukturi i uslugama, za ublažavanje klimatskih promjena, provedbu ekoloških tehnologija, dekarbonizaciju i promicanje održive mobilnosti ili poboljšanje urbanog okoliša.

- iii. Digitalna transformacija, uključujući mjere u okviru ovog ulaganja za digitalizaciju usluga turistima na odredištima, razvoj digitalnog otiska odredišta ili istraživanje tržišta i upravljanje potražnjom u turizmu.
 - iv. Preobrazba konkurentnosti, uključujući mjere u okviru ovog ulaganja čiji je cilj proširiti pristupačnost kroz odredište, poboljšati lokalnu javnu turističku infrastrukturu ili poticati otvaranje radnih mjesta razvojem novih turističkih proizvoda kao što su kulturni, prirodni, gastronomski ili tradicionalni obrti i industrija.
3. Plan socijalne održivosti za turistički sektor.
 4. Transformacija postojećeg španjolskog sustava kvalitete turizma za turistička odredišta (SICTED) u sveobuhvatan sustav održivosti turizma za turistička odredišta. To obuhvaća razvoj novih postupaka i smjernica, nadogradnju postojeće IT platforme, osposobljavanje novih agenata za održivost turizma i razvoj mehanizma za objedinjavanje podataka za analizu i praćenje tržišta turističkog stanovanja u cijeloj Španjolskoj.

Djelovanja u okviru ovog ulaganja provode se u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 30. lipnja 2026., s isplata lokalnim tijelima u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. i s provedbom do 2026. Projekti za promicanje održivosti turističkih odredišta u okviru ovog ulaganja moraju biti dovršeni do 30. lipnja 2026.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁵³; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁵⁴; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁵⁵ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁵⁶; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira dodatno se osigurava da se mogu podupirati samo aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 359 milijuna EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s klimatskim koeficijentom od 100 % i najmanje 519 milijuna EUR s

¹⁵³ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁵⁴ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁵⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁵⁶ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Alternativno, kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 1788.6 milijuna EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s prosječnim klimatskim koeficijentom od najmanje 31,7 % u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća. Ta prosječna stopa doprinosa može se postići primjenom cijelog raspona područja intervencije utvrđenih u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C14.I2) – Digitalizacija i obavještajni program za odredišta i turistički sektor

Cilj je mjera u okviru ovog ulaganja razviti platformu pametnog odredišta koja će turistima omogućiti interoperabilne javne i privatne usluge. To će se dopuniti razvojem sustava za prikupljanje podataka o turizmu i nizom inicijativa za jačanje španjolske mreže pametnih odredišta. Mjerama u okviru ovog ulaganja podupiru se i digitalna rješenja koja se temelje na umjetnoj inteligenciji i drugim razvojnim tehnologijama u poduzećima u turističkom sektoru te se osiguravaju financijska sredstva za razvoj industrijskih podatkovnih prostora i promicanje digitalnih inovacija u turističkom sektoru.

Mjere u okviru ovog ulaganja provode se putem poziva na podnošenje ponuda i izravnih ulaganja. Najmanje 1000 poduzeća ili klastera primilo je financijska sredstva iz projekata ulaganja povezanih s umjetnom inteligencijom i drugim razvojnim tehnologijama, a platforma za pametno odredište pokreće se do 30. lipnja 2025.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2025.

Ulaganje 3 (C14.I3) – Strategije otpornosti turizma za područja izvan poluotoka

Ulaganje je usmjereno na Balearske otoke, Kanarske otoke, Ceutu i Melillu s ciljem rješavanja posebnih izazova s kojima se suočava turistička industrija na tim područjima. Mjere poboljšavaju konkurentnost i sposobnost tih područja da se prilagode promjenama na međunarodnim tržištima i sastoje se od:

- javna infrastruktura, s posebnim naglaskom na poboljšanju javnih prostora radi promicanja turizma, upravljanja okolišem i obrade otpada te na prekvalifikaciji zastarjele turističke infrastrukture;
- jačanje javnih usluga u područjima s posebnim turističkim utjecajem: administrativne, sigurnosne i zdravstvene usluge;
- osposobljavanje, s posebnim naglaskom na osposobljavanje mladih povezano s turističkim sektorom;
- razvoj alternativnih turističkih proizvoda i modernizacija turističke ponude;
- poticaje za olakšavanje povezanosti s državnim područjima i za poslovanje turističkih poduzeća izvan sezone;
- promicanje nacionalnih i međunarodnih izvan poluotokskih područja kao turističkih odredišta od povijesnog kulturnog interesa; žalitelj
- sezonski prilagođene strateške promidžbe, s posebnim naglaskom na strategijama internetskog marketinga, jezičnoj pristupačnosti, proaktivnim kapacitetima u multimedijским alatima i institucijskom upravljanju odnosima s kupcima.

Najmanje 400 gospodarskih i socijalnih aktera imalo bi koristi od ulaganja u izvanplaninske regije do prosinca 2025.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 4 (C14.I4) – Posebne mjere u području konkurentnosti

Ulaganje uključuje niz mjera usmjerenih na poboljšanje konkurentnosti turističkog sektora. Posebna djelovanja koja će se podupirati u okviru ovog ulaganja uključuju:

- razvoj turističkih proizvoda u skladu sa strategijom razvoja održivih turističkih proizvoda i obuhvaća, među ostalim, sljedeće okvirne kategorije: gastronomski turizam, kulturni turizam, urbani turizam, ekoturizam, poslovni turizam, sportski turizam kao što su biciklizam, baština i vjerski turizam;
- projekti usmjereni na smanjenje godišnje potrošnje otpada ili energije u turističkim objektima. Za smanjenje potrošnje energije posebne mjere uključuju ugradnju senzora za praćenje i optimizaciju potrošnje energije, promicanje uporabe sustava gospodarenja energijom (kao što su certificirani sustavi ISO 50001), upotrebu toplinski učinkovitih materijala, uporabu energetske učinkovitih tehnologija i upotrebu vanjskih elemenata kao što su nijanse ili vrtovi. Posebne mjere za smanjenje otpada uključuju planove za odvajanje otpada na izvoru i mjere za promicanje ponovne uporabe i recikliranja otpada. Daljnje mjere uključuju kampanje za podizanje svijesti i osposobljavanje o pitanjima energetske učinkovitosti i gospodarenja otpadom usmjerene na osoblje u turističkim objektima te promicanje proizvodnje i kupnje lokalne opreme;
- regeneraciju i sanaciju povijesnih turističkih lokaliteta, uključujući i. smanjenje i kompenzaciju ugljičnog otiska izradom akcijskih planova za smanjenje emisija stakleničkih plinova, ii. ekološku obnovu lokacija, iii. poboljšanje energetske učinkovitosti zamjenom dizelskih kotlova ili kotlova na gorivo kotlovima na prirodni plin, iv. mjere za prilagodbu klimatskim promjenama, v. poboljšanja sustava za pročišćavanje sivih voda, vi. modernizaciju sustava gospodarenja otpadom, vii. obnovu i korištenje prostora pametnim tehnologijama, mjere za poboljšanje pristupačnosti lokacija i viii. mjere za smanjenje potrošnje energije i vode; žalitelj
- poboljšanja komercijalnih područja u lokalnim područjima s velikim priljevom turista, uključujući mjere u okviru tog ulaganja u nove tehnologije; provedba tehnoloških rješenja za poboljšanje energetske učinkovitosti; ekološki učinkoviti procesi te recikliranje i ponovna uporaba otpada; osposobljavanje osoblja; integrirani digitalni potpis prilagođen stranim posjetiteljima; te prilagodbu javnih prostora kako bi se poboljšala pristupačnost i mobilnost.

Do 31. prosinca 2024. dovršit će se najmanje 60 projekata na komercijalnim područjima koja se nalaze na lokalnim područjima s velikim priljevom turista. Do 30. lipnja 2025. mora biti dostupno najmanje 45 novih turističkih proizvoda. Ulaganja provedena do 30. lipnja 2026. rezultiraju: i. najmanje 3400 turističkih objekata mora imati završene projekte za smanjenje godišnje potrošnje otpada ili energije i ii. mora se dovršiti najmanje 50 projekata usmjerenih na lokalitete povijesne turističke baštine.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući

upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁵⁷; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁵⁸; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁵⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁶⁰; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

N.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

¹⁵⁷ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁵⁸ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁵⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁶⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
214	C14.R1	M	Plan za promicanje turističkog sektora	Internetska stranica s publikacijama				DRUGO TROMJESEČJE	2020	U planu se opisuju mjere za poticanje turističkog sektora i utvrđuje okvir za provedbu mjera povezanih s turizmom.
215	C14.R1	M	Pokretanje internetske stranice „DATAESTUR” na kojoj se prikupljaju podaci o turizmu	Poveznica na internetske stranice Dataestur				ČETVRTO TROMJESEČJE	2020	Na internetskim stranicama prikupljaju se podaci o turizmu u Španjolskoj iz različitih izvora statističkih podataka o turizmu, uključujući javna i privatna tijela kao što su INE, Turespaña, Španjolska središnja banka, AENA ili RENFE, te su operativne.
216	C14.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o provedbi Državnog financijskog fonda za konkurentnost turizma	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu zakona				ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Kraljevskom uredbom o provedbi Državnog financijskog fonda za konkurentnost turizma poboljšava se pristup javnim sredstvima za poduzeća u području kružnog gospodarstva i energetske učinkovitosti.
217	C14.II	T	Dodjela proračunskih sredstava za planove kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu	—	EUR (u milijunima)	0	561	ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Objava u SL-u dodjele potpore lokalnim tijelima za provedbu „teritorijalnih planova za održivost turizma na odredištu” u iznosu od najmanje 561000000 EUR i s 35 % sredstava za mjere koje se odnose na zelenu tranziciju, održivost i energetske učinkovitost/elektromobilnost na odredištima. Kriterijima odabira osigurat će se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da se od konačnog ukupnog proračuna dodijeljenog za mjeru najmanje 359 000 000 EUR mjere doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s koeficijentom od 100 % za klimu i najmanje 519 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Alternativno, kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 788 6 milijuna EUR doprinosi ciljevima u području klimatskih promjena s prosječnim klimatskim koeficijentom od najmanje 31,7 % u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća. Ta prosječna stopa doprinosa može se ostvariti na temelju područja intervencije utvrđenih u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
218	C14.I1	T	Dodjela proračunskih sredstava za planove kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu	—	EUR (u milijunima)	561	1 173	ČETV RTO TROM JESEČ JE	2022	Objava u SL-u nagrade za potporu lokalnim tijelima za provedbu „Teritorijalnih planova za održivost turizma na odredištu” u iznosu od najmanje 1173000000 EUR (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2021.), a 35 % sredstava namijenjeno je mjerama za zelenu tranziciju, održivost i energetske učinkovitost/elektromobilnost na odredištima. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da se od konačnog ukupnog proračuna dodijeljenog za mjeru najmanje 359 000 000 EUR mjere doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s koeficijentom od 100 % za klimu i najmanje 519 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Alternativno, kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 1788.6 milijuna EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s prosječnim klimatskim koeficijentom od najmanje 31,7 % u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća. Ta prosječna stopa doprinosa može se ostvariti na temelju područja intervencije utvrđenih u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241.
219	C14.I1	T	Dodjela proračunskih sredstava za planove kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu	—	EUR (u milijunima)	1 173	1 788,6	DRUG O TROM JESEČ JE	2023	Objava u SL-u nagrade lokalnim tijelima za provedbu „Teritorijalnih planova za održivost turizma na odredištu za najmanje 1788600000 EUR” (osnovna vrijednost: 31. prosinca 2022.), a 35 % sredstava namijenjeno je mjerama koje se odnose na zelenu tranziciju, održivost i energetske učinkovitost/elektromobilnost na odredištima. Kriterijima odabira osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Kriterijima odabira osigurava se da se od konačnog ukupnog proračuna dodijeljenog za mjeru najmanje 359 000 000 EUR mjere doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s koeficijentom od 100 % za klimu i najmanje 519 000 000 EUR s klimatskim koeficijentom od 40 %, u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Alternativno, kriterijima odabira osigurava se da se najmanje 1788.6 milijuna EUR doprinese ciljevima u području klimatskih promjena s prosječnim klimatskim koeficijentom od najmanje 31,7 % u skladu s Prilogom VI. Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća. Ta prosječna stopa doprinosa može se ostvariti na temelju područja intervencije utvrđenih u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
220	C14.I1	M	Završetak planova kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu	Izvešće povjerenstva za praćenje kojim se potvrđuje prag napretka				ČETV RTO TROM JESEČ JE	2024	Komisija za praćenje osigurava da sva dodijeljena odredišta ispunjavaju barem sljedeći postotak razina izvršenja svakog plana održivosti turizma: — 50 % za odredišta dodijeljena 2021. — 30 % za odredišta dodijeljena 2022. — Dovođenje 15 % za odredišta dodijeljena 2023.
221	C14.I1	M	Završetak projekata za promicanje održivosti turističkih odredišta	Potvrda o završetku				DRUG O TROM JESEČ JE	2026	Dovođenje svih projekata uključenih u „Teritorijalne planove za održivost turizma na odredištu” koji su dodijeljeni u skladu s ciljevima 217., 218. i 219., pri čemu se 35 % sredstava uzima u obzir za mjere koje se odnose na zelenu tranziciju, održivost i energetske učinkovitost/elektromobilnost na odredištima, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
222	C14.I2	M	Pokretanje platforme pametnog odredišta turističkog sektora.	Poveznica na platformu				DRUG O TROM JESEČ JE	2025	Provedba i pokretanje potpuno operativne platforme za pametno odredište. Platforma turistima stavlja na raspolaganje interoperabilne javne i privatne usluge.
223	C14.I2	T	Korisnici inovativnih tehnoloških projekata povezanih s umjetnom inteligencijom i drugim razvojnim tehnologijama	—	Broj	0	450	DRUG O TROM JESEČ JE	2025	Najmanje 450 korisnika (poduzeća ili klastera) koji su dovršili inovativne tehnološke projekte za turistički sektor povezane s umjetnom inteligencijom i drugim razvojnim tehnologijama kao što su internet stvari, 5G, velika količina podataka, kibersigurnost i mobilne aplikacije.
224	C14.I3	T	Korisnici u izvan poluotocnim regijama koji su dovršili projekte kako bi poboljšali svoju konkurentnost i sposobnost	—	Broj	0	400	ČETV RTO TROM JESEČ JE	2025	Najmanje 400 korisnika u izvan poluotocnim regijama (Balearski otoci, Kanarski otoci, Ceuta i Melilla) dovršilo je projekte za poboljšanje svoje konkurentnosti i sposobnosti prilagodbe promjenama na međunarodnim tržištima.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			prilagodbe promjenama na međunarodnim tržištima							
225	C14.I4	T	Projekti usmjereni na komercijalna područja smještena u lokalnim područjima s velikim turističkim priljevom		Broj	0	60	ČETV RTO TROM JESEČ JE	2024	Dovršeno je najmanje 60 projekata usmjerenih na komercijalna područja koja se nalaze na lokalnim područjima s velikim priljevom turista, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
226	C14.I4	T	Turistički proizvodi isporučeni u skladu s turističkom strategijom	—	Broj	0	45	DRUG O TROM JESEČ JE	2025	Najmanje 45 novih turističkih proizvoda isporučenih u skladu sa strategijom razvoja održivih turističkih proizvoda, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
227	C14.I4	T	Turističke ustanove koje smanjuju svoju godišnju potrošnju otpada ili energije	—	Broj	0	3 400	DRUG O TROM JESEČ JE	2026	Najmanje 3400 turističkih objekata dovršilo je projekte čiji je cilj smanjenje njihove godišnje potrošnje otpada ili energije, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
228	C14.I4	T	Projekti regeneracije lokaliteta povijesne baštine s trenutačnom ili budućom turističkom namjenom	—	Broj	0	50	DRUG O TROM JESEČ JE	2026	Dovršeno je najmanje 50 mjera obnove lokaliteta povijesne baštine, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

O. SASTAVNI DIO 15.: DIGITALNA POVEZIVOST

Digitalna povezivost ključan je čimbenik za razvoj gospodarske aktivnosti, povećanje produktivnosti, poticanje inovacija te teritorijalnu i socijalnu koheziju. Pristup digitalnim mrežama sve je potrebniji kako bi se omogućio pristup javnim uslugama, razvoj gospodarskih aktivnosti i aktivno sudjelovanje u društvu.

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi u pogledu povezivosti koji proizlaze iz pokrivenosti ultrabrzim fiksnim mrežama s više od 100 Mbps/s i 5G mrežom u Španjolskoj, a posebno u ruralnim područjima i ključnim prekograničnim prometnim koridorima. Kad je riječ o kibersigurnosti, glavni je izazov kojim se bavi komponenta uspostava pouzdanog i sigurnog okruženja za građane i poduzeća kako bi se doprinijelo procesu digitalizacije i hiperpovezivosti povezane s provedbom 5G tehnologije i usluga koje će biti povezane s tom tehnologijom, kao što su aplikacije interneta stvari.

Ciljevi su te komponente uskladiti telekomunikacijski sektor sa zahtjevima europske digitalne strategije i ojačati gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju uklanjanjem digitalnih nedostataka i povećanjem pristupa ultrabrzim pokrivenosti na cijelom državnom području. Komponentom se podupire ubrzano uvođenje tehnologije 5G: 1. stavljanje na raspolaganje potrebnih resursa spektra u prioritetnim pojasevima 5G; 2) razvoj pouzdanog i sigurnog okruženja za uvođenje i 3) poticanje razvoja 5G tehnoloških aplikacija. Cilj mu je i poduprijeti održivu kulturu kibersigurnosti za građane i poduzeća.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedinu zemlju o usmjeravanju investicijske ekonomske politike na poticanje inovacija (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) i pojačanom financiranju zrelih projekata javnih ulaganja te usmjeravanju ulaganja na digitalnu tranziciju (preporuke za pojedine zemlje 3. 2020., 1. 2022., 1. 2023.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

O.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C15.R1) – Reforma regulatornog okvira za telekomunikacije: Opće pravo, regulatorni instrumenti i provedbeni instrumenti

Cilj je mjere prenijeti Direktivu 2018/1972 Europskog zakonika elektroničkih komunikacija, razviti najbolje prakse za uvođenje fiksnih i mobilnih mreža velikog kapaciteta i 5G mreža te razviti potrebne mjere za provedbu u nacionalnom okviru paketa instrumenata koji proizlazi iz Preporuke Europske komisije o povezivosti C(2020) 6270.

Paket instrumenata koji proizlazi iz provedbe Preporuke Europske komisije o povezivosti C(2020) 6270 uključuje se u španjolski pravni okvir u okviru općeg prava o telekomunikacijama u one elemente za koje je potreban pravni status.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Reforma 2. (C15.R2) – Plan za 5G: Upravljanje radiofrekvencijskim spektrom i njegova dodjela, smanjenje tereta uvođenja, Akt o kibersigurnosti 5G i potpora lokalnim vlastima

Ciljevi su mjere sljedeći: 1) dovršiti „drugu digitalnu dividendu” i postupak dražbe za frekvencijski pojas 700 MHz i frekvencijski pojas 26 GHz; 2. privremeno smanjiti oporezivanje spektra za telekomunikacijske operatore za 2022. i 2023. kako bi se ubrzalo uvođenje 5G tehnologije; 3. uključivanje paketa instrumenata EU-a za kibersigurnost 5G mreža u nacionalno zakonodavstvo; i 4. širenje dobrih praksi među lokalnim javnim upravama u području telekomunikacija i urbanističkog planiranja.

Kad je riječ o provedbi, utvrđuju se sljedeći koraci:

- Završetak „druge digitalne dividende”
- Strategija za promicanje 5G tehnologije
- Dražba za pojas 700 MHz
- Poziv na podnošenje ponuda za pojas 26 GHz
- Oporezivanje radiofrekvencijskog spektra privremeno smanjenje
- Akt o kibersigurnosti 5G

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Ulaganje 1 (C15.I1) – Promicanje teritorijalne kohezije uvođenjem mreža: Ultrabrzo proširenje širokopojasnog pristupa

Ciljevi su mjere sljedeći: 1) produbiti pokrivenost ultrabrzim širokopojasnim pristupnim mrežama u područjima u kojima ona nedostaje, s ciljem da se obuhvati 100 % stanovništva; i 2. uvesti posebne mjere za proširenje pokrivenosti u povijesnim urbanim središtima sa statusom bijelog područja.

Ulaganje se sastoji od pružanja ultrabrze širokopojasne povezivosti (iznad 100 Mbps) onim područjima, uglavnom ruralnim područjima i područjima povijesne vrijednosti, koja trenutačno nemaju takvu povezivost. Detaljan izvršni plan donosi se do kraja 2021., a 100 % proračuna dodjeljuje se do kraja 2023. Planom se utvrđuju i konačni ciljevi (u smislu dodatne pokrivenosti u jedinicama) koje treba postići te se osigurava tehnološka neutralnost i održavanje mehanizama tržišnog natjecanja i pristup svih operatora uvedenoj infrastrukturi. Područja intervencije definiraju se u takvom planu. U planu provedbe utvrđuju se i potrebni pravni i regulatorni koraci, uključujući one koje treba poduzeti kako bi se osigurala usklađenost s relevantnim pravilima EU-a o državnim potporama. Cilj je osigurati simetrične brzine od 300 Mbps, simetrične na 1 Gbps (gigabit u sekundi) u bijelim i sivim područjima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C15.I2) Jačanje povezivosti u referentnim centrima, socioekonomskim pokretačima i sektorskim projektima digitalizacije

Ciljevi su mjere sljedeći: 1) poboljšati povezanost i opremu centara koji omogućuju pristup osnovnoj skrbi i socijalnim uslugama kao što su bolnice, zdravstveni centri, centri za obrazovanje i osposobljavanje; i 2. osigurati ultrapovezanost glavnih socioekonomskih pokretača zemlje i područja u kojima postoji velika potražnja za kapacitetom (tehnološki otoci).

Ulaganje se sastoji od proširenja 1-gigabitne povezivosti na glavna središta socijalne i gospodarske djelatnosti u cijeloj zemlji. Odabrane lokacije uključuju industrijske lokacije, podatkovne centre, poljoprivredno-industrijske lokacije, istraživačke centre, prometne čvorove, logističke čvorove ili poduzeća s velikom količinom podataka, kao i zdravstvene centre kao što su bolnice, centri za osposobljavanje i zdravstveni centri.

Posebne aktivnosti uključuju: (a) projekte za jačanje povezivosti u kontaktnim točkama i javnim službama; (b) projekti u području 1-gigabitne povezivosti i potpora ključnim sektorima, uključujući inovativne sektorske projekte digitalizacije (zdravlje, poljoprivredno-prehrambeni sektor, mobilnost, turizam, industrija, trgovina itd.) i projekte povezivosti za industrijska i poslovna zemljišta u bijelim/sivim područjima.

Ulaganje će biti dovršeno do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 3 (C15.I3) – vaučeri za povezivost za MSP-ove i ranjive skupine

Ulaganje se sastoji od pružanja:

- Vaučeri za MSP-ove za financiranje ulaganja u povezivost (uključujući osnovnu povezivost od najmanje 100 Mbps i usluge s dodanom vrijednošću kao što su VPN i kibersigurnost); žalitelj
- Vaučeri za ugrožene pojedince ili obitelji za financiranje paketa širokopojasnih veza najprikladnijom tehnologijom.

Ulaganje će biti dovršeno do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 5 (C15.I5) – Uvođenje prekogranične digitalne infrastrukture

Ulaganje se sastoji od tri projekta.

1) Poboljšanje prekogranične digitalne infrastrukture za povezivost: To bi podrazumijevalo sudjelovanje španjolskih poduzeća u konzorcijima poduzeća za projekte povezivanja podatkovne infrastrukture i podmorskog kabela u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF2 Digital) i nove Uredbe o općem skupnom izuzeću.

2) Sudjelovanje u projektima digitalne infrastrukture: predloženi projekti bili bi povezani s infrastrukturom i uslugama u oblaku i na rubu nove generacije; te napredni procesor i poluvodiči.

3) drugi projekti prekogranične digitalne infrastrukture u području istraživanja, razvoja i inovacija, uključujući ulaganja u sigurne satelitske komunikacijske sustave i razvoj kvantnih komunikacijskih kapaciteta.

Detaljan izvršni plan za ta ulaganja dostavlja se do 31. prosinca 2022. s ciljem jasnog definiranja odabranih projekata.

U planu se navode tehnički kriteriji (ključne značajke projekata i korisnika) te potrebni pravni i regulatorni koraci, uključujući korake potrebne za usklađivanje s kontrolom državnih potpora. Ulaganje mora biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 6 (C15.I6) – Uvođenje 5G mreža: mreže, tehnološke promjene i inovacije

Ulaganje se sastoji od četiri različita potprojekta:

1) Poticanje i ubrzavanje uvođenja 5G mreža na glavnim prometnim koridorima (ceste i željeznice), kako nacionalnim (sekundarni koridori u određenim područjima) tako i prekograničnim (primarni koridori). Ova je inicijativa usklađena s 5G koridorima koje je definirala Europska komisija i njome se jačaju koridori između Španjolske i Portugala te Španjolske i Francuske za ukupno najmanje 4000 lokacija, uključujući posredničke veze. Ova mjera obuhvaća one sekundarne pravce koji nisu obuhvaćeni obvezama nametnutima u natječajima za spektar.

2) uvođenje 5G tehnologije u određenim područjima s ciljem postizanja 75 % udjela stanovništva do 31. prosinca 2025. u preferencijalnim razredima za 5G. Kako bi se olakšalo to uvođenje, poduzimaju se i mjere za povećanje kapaciteta postojeće mreže kako bi se moglo odgovoriti na veliku potražnju za širinom pojasa i gustoćom baznih postaja za koju je potrebno uvođenje 5G mreže (najmanje 7000 novih ili postojećih lokacija s novom 5G opremom; i najmanje 4000 postojećih lokacija s mjerama za povećanje kapaciteta njihove posredničke mreže). Ovom se mjerom osigurava pokrivenost za područja koja nisu obuhvaćena obvezama uvedenima u natječajima za spektar.

3) uvođenje 5G tehnologije u ključne gospodarske aktivnosti (industrijska proizvodna okruženja u strateškim poduzećima u određenim ključnim proizvodnim sektorima s velikim učinkom) i u osnovnim uslugama (proizvodna okruženja u područjima obrazovanja, skrbi i socijalne skrbi). Očekuju se najmanje 43 projekta povezivosti.

4) potpora istraživanju i razvoju povezanim s mrežama 5G i 6G, inovacijskim ekosustavima (najmanje 200 projekata) i kibersigurnosnim ekosustavima 5G tehnologije (uspostava centra s kapacitetom za smještaj oko 300 inženjera, za kibersigurnost 5G tehnologije, isključujući troškove povezane s građevinskim radovima/obnovama).

Za sve navedene projekte do 30. lipnja 2022. dostavlja se detaljan izvršni plan s ciljem jasnog definiranja odabranih projekata i dodjele 100 % proračuna do 31. prosinca 2024. i dovršetka projekta do 30. lipnja 2026.

Plan uključuje plan provedbe uvođenja 5G tehnologije s mjerama u sljedećim područjima: 1) 5G koridori; 2) uklanjanje 5G pristupnih mreža i pokretne posredničke mreže u drugim određenim područjima; 3) projekte uvođenja 5G tehnologije za povezivost i digitalizaciju ključnih gospodarskih djelatnosti i osnovnih usluga; i 4. potpora inovativnim primjenama za 5G i 6G ekosustav. U planu se navode i tehnički kriteriji (ključne značajke obuhvaćenih projekata i područja, ako je relevantno) te potrebni pravni i regulatorni koraci, uključujući korake potrebne za usklađivanje s relevantnim pravilima EU-a o državnim potporama. U planu se utvrđuju i konačni ciljevi koje treba ostvariti do 31. prosinca 2025.

Ulaganje mora biti dovršeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 7. (C15.I7) Kibersigurnost: Jačanje kapaciteta građana, MSP-ova i stručnjaka; poboljšanje ekosustava sektora

Ulaganje se sastoji od niza mjera usmjerenih na razvoj kibersigurnosnih kapaciteta građana i poduzeća te jačanje španjolskog kibersigurnosnog ekosustava. Djelovanja se temelje na tri osi:

1) jačanje kibersigurnosnih kapaciteta građana, MSP-ova i stručnjaka. Osigurati građanima i poduzećima, posebno MSP-ovima, potrebne vještine za utvrđivanje rizika u svakodnevnoj upotrebi digitalnih tehnologija. Programi u tom području uključuju kampanju za podizanje svijesti za koju se očekuje da će doprijeti do što većeg broja ljudi putem komunikacijskih kampanja, aktivnosti blizine i razvoja posebnih resursa u te svrhe. To uključuje i povećanje mehanizama za odgovor putem koordiniranih usluga odgovora i mjera kao što je Kibersigurnosna telefonska linija kojom će se njezin kapacitet povećati na 20000 poziva mjesečno.

2) jačanje industrijskog ekosustava kibersigurnosti. Taj dio mjere uključuje posebna djelovanja u području: nacionalna industrija kibersigurnosti za nastanak, rast i razvoj novih poduzeća u tom sektoru; istraživanja, razvoj i inovacije u području kibersigurnosti, čime se omogućuje razvoj rješenja i usluga visoke dodane vrijednosti; osposobljavanje i razvoj talenata kako bi se zadovoljila nezadovoljena potražnja za stručnjacima u tom sektoru. Nadalje, njime se predviđa uspostava demonstracijskog centra za razvoj kibersigurnosne infrastrukture i stvaranje novih kibersigurnosnih usluga, uključujući ispitne laboratorije i simulatore kibernetičkosigurnosnih napada, te razvoj certifikacije oznaka kibernetičke sigurnosti. 3) osnivanje međunarodnog centra za kibersigurnost radi poticanja sektora u Europi aktivnim sudjelovanjem u Europskoj mreži centara za kibersigurnost. To uključuje pokretanje zrcala centra Europskog centra za stručnost (ERCC).

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 8. (C15.I8) – PERTE čip: Jačanje znanstvenog i tehnološkog ekosustava. Povećane mogućnosti projektiranja

Ta je mjera dio PERTE Chip, strateške inicijative čiji je cilj razvoj znanstvenih, projektnih i proizvodnih kapaciteta industrije mikroelektronike i poluvodiča u Španjolskoj. Tim se ulaganjem jača znanstveni i tehnološki ekosustav industrije poluvodiča, s naglaskom na razvoju istraživanja, razvoja i inovacija u sektoru u cjelini, uključujući stvaranje i poboljšanje infrastrukture čistog prostora, stvaranje i privlačenje talenata ili jačanje posebnih područja kao što su integrirana fotonika ili RISC-V.

Projekti koji se podupiru u okviru ovog ulaganja barem djelomično doprinose jednoj ili više sljedećih linija djelovanja:

- Mjera 1. Razvoj istraživanja, razvoja i inovacija u području najsuvremenijih mikroprocesora i alternativnih arhitektura.
- Mjera 2. Razvoj fotonike, istraživanja, razvoja i inovacija
- Mjera 3. Linija financiranja IPCEI-ja za mikroelektroniku i komunikacijske tehnologije (IPCEI ME-TC)

- Mjera 4.: Osnivanje trgovačkih društava za izradu najsuvremenijih mikroprocesora i alternativnih arhitektura.
- Mjera 5. Stvaranje pilot-linija za ispitivanje.
- Mjera 6. Stvaranje mreže za obrazovanje, osposobljavanje i osposobljavanje u području poluvodiča
- Mjera 7. Imati proizvodni kapacitet manji od 5 nm
- Mjera 8. Imati proizvodni kapacitet veći od 5 nm
- Mjera 9. Program poticaja za proizvodnju IKT-a

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

O.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
229	C15.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o telekomunikacijama	Odredba o stupanju na snagu zakona nije primjenjivo				DRUGO TROMJESEČJE	2022	Zakonom o telekomunikacijama prenosi se i Direktiva 2018/1972 Europskog zakonika elektroničkih komunikacija (EECC). U zakon se uključuju i preporuke o paketu instrumenata EU-a za povezivost koji mora biti dio zakona u skladu sa španjolskim pravnim okvirom. Osim prenošenja Direktive 2018/1972 Europskog zakonika elektroničkih komunikacija, zakon uključuje: i. odredbe o popisu podmorskih kabela i IXP/podatkovnih centara; ii. kao i pojednostavnjeni fiskalni program za lokalne poreze na uvođenje mreže; i iii. uvođenje jedinstvene kontaktne točke za primjenu dozvola i dozvola koje su izdale različite razine vlasti za uvođenje mreža.
230	C15.R2	M	Plan i strategija za digitalnu Španjolsku do 2025. za promicanje 5G tehnologije	Objavljivanje				ČETVORTO TROMJESEČJE	2020	Objava Plana za digitalnu Španjolsku 2025. i odobrenje Vijeća ministara „Strategija za promicanje 5G tehnologije”
231	C15.R2	M	Oslobađanje frekvencijskog pojasa 700 MHz	Obavijest Europskoj komisiji				ČETVORTO TROMJESEČJE	2020	Završetak postupka puštanja frekvencijskog pojasa 700 MHz u skladu s Odlukom (EU) 2017/899 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uporabi pojasa 470 – 790 MHz u Uniji
232	C15.R2	M	Dodjela frekvencijskog pojasa 700 MHz	Objava u Službenom listu				ČETVORTO TROMJESEČJE	2021	Objava u Službenom listu dodjele frekvencijskog pojasa 700 MHz kao rezultat dražbe

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
233	C15.R2	M	Stupanje na snagu pravnog akta o smanjenju oporezivanja radiofrekvencijskog spektra za 5G	Odredba pravnog akta o stupanju na snagu				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2021	Donošenje pravnog akta za smanjenje oporezivanja 5G spektra kako bi se ubrzalo uvođenje 5G mreže, kojim se definira odgovarajuće ubrzanje uvođenja 5G tehnologije koje se očekuje od svakog korisnika. U pravnom aktu utvrđuju se potrebni pravni i regulatorni koraci za provedbu projekta.
234	C15.R2	M	Dodjela pojasa 26 GHz	Objava u Službenom listu				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2022	Objava u Službenom listu dodjele radiofrekvencijskog pojasa 26 GHz kao rezultat dražbe
235	C15.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o kibersigurnosti 5G mreža	Odredba Zakona o kibersigurnosti 5G mreža o stupanju na snagu				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2022	Zakon o kibersigurnosti 5G mreža uključuje i provodi preporuku o paketu instrumenata EU-a za kibersigurnost 5G mreža. Zakon sadržava barem sljedeće značajke: — Obveze telekomunikacijskih operatora u pogledu procjene sigurnosnih rizika i upravljanja njima, — Obveze diversifikacije opskrbnog lanca kako bi se izbjegla tehnološka ovisnost; — Sredstva za utvrđivanje visokorizičnih i srednjih dobavljača i moguća ograničenja njihove uporabe.
236	C15.I1	M	Uvođenje ultrabrzog širokopojasnog pristupa: nagrada	Dodjela projekata				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2023	Dodjela svih ugovora i bespovratnih sredstava (ukupni proračun od 745 000 000 EUR) i prijenos sredstava za provedbu mjera za pružanje ultrabrze širokopojasne povezivosti u bijelim i sivim područjima simetričnih brzina od 300 Mbps, koji se mogu nadograditi na simetrični 1 Gbps, osim u udaljenim ruralnim područjima kojima je potrebno pokriti posebne projekte, u kojima bi bilo zajamčeno najmanje 100 Mbps.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
237	C15.I1	M	Uvođenje ultrabrzog širokopojasnog pristupa: Završetak projekta	Završetak projekata kojima je dodijeljena potpora				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2025	Završetak projekata za uvođenje ultrabrzog širokopojasnog interneta u skladu s kriterijima utvrđenima u dodjeli programa (Milestone #236).
238	C15.I2	T	Poboljšanje povezivosti u ključnim centrima i sektorima	—	Broj	0	15 100	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2024	Broj subjekata koji su nadograđeni na brzinu od 1 gigabitne povezivosti: — najmanje 9000 javnih centara i usluga kao što su centri javnog zdravstva, centri za obrazovanje i osposobljavanje te centri za istraživanje i razvoj, — najmanje 600 malih industrijskih i poslovnih lokacija, — najmanje 5500 veza omogućeno je za projekte digitalizacije (zdravlje, poljoprivredno-prehrambeni sektor, mobilnost, turizam, industrija, trgovina itd.).
239	C15.I3	T	Vaučeri za povezivost za MSP-ove i ranjive skupine	—	Broj	0	8 000	ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2024	Najmanje 5000 vaučera za povezivost za pojedince ili obitelji za koje je utvrđeno da su „osjetljivi” (za stjecanje paketa za širokopojasnu vezu s najprikladnijom tehnologijom) i najmanje 3000 dodijeljenih vaučera za povezivost za MSP-ove (vaučeri se sastoje od dva različita elementa, povezivosti brzine 100 Mbps i skupa usluga s dodanom vrijednošću, VPN-a, kipersigurnosti).
241	C15.I5	M	Poboljšanje prekogranične digitalne infrastrukture: nagrada	Službena objava dodjele projekata				DRUGO TRO MJE SEČJE	2024	Dodjela svih ugovora i bespovratnih sredstava za projekte (ukupni poziv na podnošenje prijedloga za projekte u iznosu od 500000000 EUR) i prijenos sredstava za provedbu aktivnosti za: (a) za podmorske kabele i međusobno povezivanje infrastrukture u oblaku/podatkovne infrastrukture; (b) o projektima za novu generaciju infrastrukture i usluga u oblaku i na rubu mreže; (C) o projektima za napredne procesore i poluvodiče; i (d) o projektima istraživanja, razvoja i inovacija za jačanje kapaciteta u području kvantnih komunikacija i sigurnih satelitskih komunikacija

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
242	C15.I5	M	Poboljšanje prekogranične digitalne infrastrukture: završetak projekta	Završetak projekata kojima je dodijeljena potpora				DRUGO TROMJESEČJE	2026	Završetak projekata (koji su dodijeljeni u ključnoj etapi #241) za (a) za podmorske kabele i međusobno povezivanje infrastrukture u oblaku/podatkovne infrastrukture; (b) o projektima nove generacije infrastruktura i usluga u oblaku i na rubu mreže; (C) o projektima za napredne procesore i poluvodiče; i (d) o projektima istraživanja, razvoja i inovacija za jačanje kapaciteta u području kvantnih komunikacija i sigurnih satelitskih komunikacija
243	C15.I6	M	Uvođenje 5G tehnologije: nagrada	Službena objava dodjele projekata				ČETVORTO TROMJESEČJE	2024	Dodjela svih ugovora i bespovratnih sredstava za projekte (ukupni proračun projekata od 1405000000 EUR) i prijenos sredstava za provedbu aktivnosti za: (a) uvođenje 5G mreža na glavne nacionalne (u određenim područjima) i prekogranične prometne koridore (4000 lokacija); (b) uvođenje 5G tehnologije u određenim područjima s ciljem postizanja 75 % udjela stanovništva do 2025. u preferencijalnim rasponima za 5G (najmanje 7000 novih ili postojećih lokacija s novom 5G opremom; i najmanje 2966 postojećih lokacija s mjerama za povećanje kapaciteta njihove posredničke mreže); (C) uvođenje 5G tehnologije u ključne gospodarske djelatnosti osnovne usluge (43 projekta povezivosti); i (d) potpora istraživanju i razvoju povezanim s mrežama 5G i 6G za inovacijske ekosustave (200 projekata) i ekosustave kibersigurnosti 5G tehnologije.
244	C15.I6	M	Uvođenje 5G tehnologije: Završetak projekta	Završetak projekata kojima je dodijeljena potpora				DRUGO TROMJESEČJE	2026	Završetak projekata za (a) uvođenje 5G mreža na glavnom državnom području (u određenim područjima) i prekograničnim prometnim koridorima (4000 lokacija); (b) uvođenje 5G tehnologije u određenim područjima s ciljem postizanja pokrivenosti od 75 % stanovništva do 2025. u preferencijalnim rasponima za 5G (najmanje 7000 novih ili postojećih lokacija s novom 5G opremom i najmanje 4000 postojećih lokacija s mjerama za povećanje kapaciteta njihove posredničke mreže); (C) uvođenje 5G tehnologije u ključne gospodarske djelatnosti osnovne usluge (43 projekta povezivosti); i (d) potpora istraživanju i razvoju povezanim s mrežama 5G i 6G za inovacijske ekosustave (200 projekata) i ekosustave kibersigurnosti 5G tehnologije. Projekti se dovršavaju u skladu s kriterijima utvrđenima u dodjeli programa (ključna etapa 243.).
245	C15.I7	M	Pokretanje nacionalnog programa potpore industriji	Objava programa				ČETVORTO TROMJESEČJE	2022	Pokretanje nacionalnog programa potpore industriji kibersigurnosti i Programa za inovacije u području globalne sigurnosti te drugih povezanih

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			kibersigurnosti, Programa za inovacije u području globalne sigurnosti i povezanih mjera.					O TRO MJE SEČJ E		djelovanja (s dodijeljenim proračunom od 311 000 000 EUR), koji se bavi ključnim aspektima industrije, kao što su: — poticanje nacionalne industrije kibersigurnosti za nastanak, rast i razvoj poduzeća u tom sektoru — razvoj rješenja i usluga visoke dodane vrijednosti u području kibersigurnosti — osposobljavanje i razvoj talenata specijaliziranih u području kibersigurnosti — Mjere internacionalizacije u području kibersigurnosti — osnivanje demonstracijskog centra za razvoj infrastrukture za kibersigurnost i stvaranje novih kibersigurnosnih usluga, uključujući ispitne laboratorije i simulatore kibernetičkosigurnosnih napada — razvoj certifikacije oznaka kibernetičke sigurnosti.
453	C15.I7	M	Pokretanje nacionalnog programa potpore industriji kibersigurnosti, Programa za inovacije u području globalne sigurnosti i povezanih mjera.	Objava programa				DRU GO TRO MJE SEČJ E	2023	Nastavak provedbe Nacionalnog programa potpore kibernetičkoj industriji i Programa za inovacije u području globalne sigurnosti te drugih povezanih djelovanja iz ključne etape 245 (s dodijeljenim proračunom od 107 000 000 EUR, uz 311 000 000 EUR u okviru ključne etape 245 za ukupnu dodjelu od 418 000 000 EUR) , koji se odnosi na ključne aspekte industrije, kao što su: — poticanje nacionalne industrije kibersigurnosti za nastanak, rast i razvoj poduzeća u tom sektoru, — razvoj rješenja i usluga visoke dodane vrijednosti u području kibersigurnosti — osposobljavanje i razvoj talenata specijaliziranih u području kibersigurnosti — aktivnosti internacionalizacije u području kibersigurnosti, — osnivanje demonstracijskog centra za razvoj infrastrukture za kibersigurnost i stvaranje novih kibersigurnosnih usluga, uključujući ispitne laboratorije i simulatore kibernetičkosigurnosnih napada — razvoj certifikacije oznaka kibernetičke sigurnosti.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
246	C15.I7	T	Jačanje i poboljšanje kibersigurnosnih kapaciteta: Resursi	—	Broj	0	100	DRUGO TROMJESEČJE	2023	Jačanje i poboljšanje kapaciteta za kibersigurnost osiguravanjem najmanje 100 resursa za aktivnosti informiranja i komunikacije u području kibersigurnosti. Digitalne vještine u području kibersigurnosti razvijaju se na svim razinama obrazovanja razvojem posebnih resursa, alata i materijala. Nadalje, uspostavlja se međunarodni centar za kibersigurnost koji će sudjelovati u Europskoj mreži centara za kibersigurnost.
247	C15.I7	T	Jačanje i poboljšanje kibersigurnosnih kapaciteta: Linija za pomoć u području kibersigurnosti		Broj	5 000	20 000	ČETVORTO TROMJESEČJE	2022	Jačanje kapaciteta za kibersigurnost poboljšanjem linije za pomoć u području kibersigurnosti Nacionalnog instituta za kibersigurnost (INCIBE), s mjesečnim kapacitetom od najmanje 20000 obrađenih poziva mjesečno. Ta telefonska linija za pomoć podupire i uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece za internetske resurse (CSAM).
248	C15.I7	M	Završetak projekata u okviru nacionalnog programa potpore industriji kibersigurnosti, Programa za inovacije u području globalne sigurnosti i povezanih mjera.	Obavijest o završetku investicijskih projekata				DRUGO TROMJESEČJE	2026	Završetak projekata uključenih u nacionalni program potpore industriji kibersigurnosti i Program za inovacije u području globalne sigurnosti te drugih povezanih mjera u sljedećim područjima (dodijeljena u ključnoj etapi 245): — poticanje nacionalne industrije kibersigurnosti za nastanak, rast i razvoj poduzeća u tom sektoru — razvoj rješenja i usluga visoke dodane vrijednosti u području kibersigurnosti — osposobljavati i razvijati talente u području kibersigurnosti, — Mjere internacionalizacije u području kibersigurnosti — osnivanje demonstracijskog centra za razvoj infrastrukture za kibersigurnost i stvaranje novih kibersigurnosnih usluga, uključujući ispitne laboratorije i simulatore kibernetičkosigurnosnih napada — razvoj certifikacije oznaka kibernetičke sigurnosti
454	C15.I8	M	PERTE ČIP. Jačanje znanstvenih kapaciteta, dizajn i inovativna proizvodnja: nagrada	Službena objava dodjele projekata				DRUGO TROMJESEČJE	2025	Najmanje 540900000 EUR dodijeljeno je projektima istraživanja, razvoja i inovacija u području mikroelektronike i poluvodiča, uključujući stvaranje i

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJE SEČJE		poboljšanje infrastrukture bijele sobe, projektiranje, stvaranje i privlačenje talenata ili inovativnu proizvodnju.
455	C15.I8	T	PERTE ČIP. Jačanje znanstvenih kapaciteta, dizajn i inovativna proizvodnja: isplata.		EUR (u milijuni)	0	486,81	DRUGO TROMJESEČJE	2026	Isplata najmanje 486 810 000 EUR za projekte istraživanja, razvoja i inovacija u području mikroelektronike i poluvodiča, uključujući stvaranje i poboljšanje infrastrukture bijele sobe, projektiranje, stvaranje i privlačenje talenata ili inovativnu proizvodnju.
456	C15.I8	T	PERTE ČIP. Talenti u području katedre i mikroelektronike		Broj	0	13	DRUGO TROMJESEČJE	2026	Stvaranje i financiranje najmanje 13 sveučilišnih profesora u trajanju od tri godine koji se financiraju iz Mehanizma za oporavak i otpornost, s naglaskom na mikroelektronici za povećanje talenata u Španjolskoj povezanih s projektiranjem i proizvodnjom poluvodiča.

O.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 9 (C15.I9) – Instrument za financiranje CHIP-a

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u instrument za financiranje CHIP-a, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u španjolskom poluvodičkom sektoru, uključujući velika proizvodna postrojenja. Taj instrument djeluje davanjem zajmova, vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja (ili njihove kombinacije) privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim djelatnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 10 750 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Sociedad Española para la Transformación Tecnológica (SETT) kao partner u provedbi. Fond uključuje sljedeće proizvodne linije:

- Izravna linija: Izravna ulaganja u društva koja koriste redovne zajmove, participativne zajmove i sudjelovanje u privremenom i manjinskom kapitalu. Vlasničkim ulaganjima Fonda ne smije se uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.
- Zajedničko ulaganje u EU tvornice čipova s otvorenim pristupom i „integrirana proizvodna postrojenja”: Kako bi se pružila potpora industriji proizvodnje poluvodiča u Španjolskoj, Fond može pružiti potporu mješovitim financijskim instrumentima, i to zajmovima, vlasničkim i kvazivlasničkim kapitalom (ili njihovom kombinacijom), koji integriraju privatni i javni kapital u koordinaciji s programima javne potpore, podložno zahtjevima upravljanja navedenima u nastavku.

Kako bi se provela ulaganja u Instrument, Španjolska i SETT potpisuju provedbeni sporazum ili Španjolska odobrava odgovarajući pravni instrument i povezane dokumente, koji uključuju sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo.
2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d. U zahtjevu za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), posebno se u ulaganjima u nova postrojenja upotrebljava najbolja dostupna tehnologija s najmanjim učinkom na okoliš u tom sektoru. Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 - e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen pravnim instrumentom i povezanim dokumentima kojima se uspostavlja Mehanizam, struktura naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s ulagačkom politikom Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 - a. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - b. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - c. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u uredbama o uspostavi Instrumenta prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - d. Obveza provođenja ex post revizija temeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom SETT-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se provjerava i zakonitost transakcija te poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma ili uredbe i povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta i sporazuma o financiranju.
5. Zahtjevi za digitalna ulaganja koja provodi partner u provedbi: najmanje 10 750 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam pridonijet će ciljevima digitalne tranzicije u skladu s Prilogom VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost¹⁶¹.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

O.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu povratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije.

¹⁶¹Za potrebe izračuna digitalnog doprinosa, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, politikom ulaganja zahtijeva se da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvari od aktivnosti koja je usklađena s primjenjivim područjima intervencije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L63	C15.I9	M	Instrument za financiranje čipova: Službeno odobrenje mehanizma financiranja	Potpisivanje Sporazuma o provedbi				ČET VRT O TRO MJE SEČJE	2023	Ministarstvo i SETT potpisuju provedbeni sporazum ili stupaju na snagu uredbe i svih povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta.
L64	C15.I9	T	Instrument za financiranje čipova: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (I)			0	25 %	DRUGO TRO MJE SEČJE	2025	Mehanizam mora sklopiti pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 25 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Španjolska vlada i podnositelj zahtjeva potpisuju Opći protokol o djelovanju kako je opisan u španjolskom nacionalnom pravu ili jednakovrijedan diplomatski instrument za najmanje jedno postrojenje za proizvodnju poluvodiča (na prvoj ili stražnjoj strani) u obliku EU tvornice čipova s otvorenim pristupom ili integriranog proizvodnog postrojenja koje je prvo takve vrste u skladu s definicijama utvrđenima u europskom aktu o čipovima. Sastavlja izvješće u kojem navodi da najmanje 100 % tog financiranja doprinosi ciljevima digitalne tranzicije primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L65	C15.I9	T	Instrument za financiranje čipova: Pravni sporazumi			25 %	100 %	TRO MJE	2026	Mehanizam mora sklopiti pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za iskorištavanje 100 %

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			potpisani s krajnjim korisnicima (II.)					SEČJE		ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Sastavlja izvješće u kojem navodi da najmanje 100 % tog financiranja doprinosi ciljevima digitalne tranzicije primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L66	C15.I9	M	Instrument za financiranje čipova: Ministarstvo je dovršilo ulaganje.	Potvrda o prijenosu				TROMJESEČJE	2026	Španjolska prenosi SETT - u 10750000000 EUR za Instrument.

P. SASTAVNICA 16.: UMJETNA INTELIGENCIJA:

Umjetna inteligencija ima znatan potencijal za transformaciju s tehnološkog, gospodarskog i socijalnog stajališta s obzirom na svoj međusektorski prodor, velik učinak, brz rast i doprinos poboljšanju produktivnosti i konkurentnosti.

Glavni izazovi obuhvaćeni ovom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost odnose se na: i. ograničena upotreba umjetne inteligencije u poduzećima, posebno u MSP-ovima, ii. stvaranje široko dostupnih repozitorija podataka i iii. promicanje javnih i privatnih ulaganja u inovacije u području umjetne inteligencije. Komponenta je strukturirana oko nacionalne strategije za umjetnu inteligenciju (ENIA), koja je jedan od glavnih planova digitalne agende španjolske vlade (Španjolska *Digitalna 2025.*). Tom komponentom doprinosi se i rješavanju izazova društva, posebno smanjenju rodnog jaza (mjerama usmjerenima na žene), digitalnom jazu, ekološkoj tranziciji i teritorijalnoj koheziji.

Iz te perspektive cilj je ove komponente:

- a) pozicioniranje Španjolske kao vodeće zemlje u pogledu znanstvene izvrsnosti i inovacija u području umjetne inteligencije na interdisciplinarni način;
- b) na globalnoj razini predvoditi razvoj alata, tehnologija i aplikacija za projekciju i uporabu španjolskog jezika u području umjetne inteligencije;
- c) promiču otvaranje kvalificiranih radnih mjesta, potiču osposobljavanje i obrazovanje, potiču španjolske talente i privlače svjetske talente;
- d) uključiti umjetnu inteligenciju kao čimbenik poboljšanja produktivnosti španjolskog privatnog sektora, učinkovitosti javne uprave i pokretača održivog i uključivog gospodarskog rasta;
- e) stvoriti okruženje povjerenja u vezi s umjetnom inteligencijom, kako u pogledu tehnološkog razvoja, regulative tako i u pogledu društvenog učinka;
- f) poticati globalnu raspravu o tehnološkom humanizmu stvaranjem foruma i aktivnosti informiranja za razvoj etičkog okvira kojim se jamče pojedinačna i kolektivna prava građana te sudjelovanjem u njima;
- g) osnažiti umjetnu inteligenciju kao međusektorski vektor za suočavanje s velikim izazovima društva, a posebno za smanjenje rodnog jaza i digitalnog jaza, kako bi se poduprla ekološka tranzicija i teritorijalna kohezija.

Ova komponenta odnosi se na preporuke za pojedine zemlje o promicanju ulaganja u inovacije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.), poboljšanju pristupa digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.), promicanju javnih i privatnih ulaganja i poticanju digitalne tranzicije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

P.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C16.R1) – Nacionalna strategija za umjetnu inteligenciju

Cilj je te sveobuhvatne mjere utvrditi okvir za provedbu pouzdane transparentne i uključive nacionalne strategije za umjetnu inteligenciju kojom se osigurava usklađenost s temeljnim načelima i vrijednostima te uzimaju u obzir kolektivne težnje građana. U tu svrhu mjera uključuje tri zakonodavne reforme za uspostavu regulatornog i etičkog okvira za umjetnu inteligenciju i devet investicijskih projekata za potporu razvoju i uvođenju tehnologija koje se temelje na umjetnoj inteligenciji u španjolskom gospodarstvu i društvu, kao što su projekti u području vještina, talenata i infrastrukture.

Te su mjere podijeljene u pet poluga politike:

- Regulatorni i etički okvir (pravni akti):
 - a) nacionalna strategija za umjetnu inteligenciju (ENIA): nacionalni plan mjera i reformi za uvođenje i proširenje tehnologija koje se temelje na umjetnoj inteligenciji u španjolsko gospodarstvo i društvo osnivanjem Savjetodavnog vijeća za umjetnu inteligenciju;
 - b) regulatorna izolirana okruženja: razvoj potrebnih zakonodavnih akata kako bi se omogućila regulatorna izolirana okruženja za primjenu umjetne inteligencije. Sigurna okruženja ili izolirana okruženja upotrebljavaju se za uvođenje novih procesa i usluga koji se temelje na podacima, i u javnoj i u privatnoj sferi. Sigurna okruženja i izolirana okruženja mogu iskoristavati vladine agencije, korisnici umjetne inteligencije i stvaratelji repozitorija podataka, po mogućnosti u okviru mreže digitalnoinovacijskih centara za uvođenje i reguliranje novih proizvoda i aplikacija;
 - c) Opservatorij za umjetnu inteligenciju i certifikacija povjerenja: uključujući razvoj i. plana zaštite ranjivih skupina u području umjetne inteligencije, uključujući radnička i socijalna prava i potrebe žena, ii. plana za podizanje svijesti i povjerenja u umjetnu inteligenciju, iii. promatračkih skupina za etički i regulatorni učinak algoritama koji uključuju umjetnu inteligenciju, iv. pouzdane arhitekture certifikacije i pečata umjetne inteligencije za proizvode i usluge umjetne inteligencije te v. izrade i promicanja Povelje o digitalnim pravima.
 - d) Osnivanje španjolske agencije (AESIA) za nadzor sustava umjetne inteligencije u javnom i privatnom sektoru. Konkretno, Agencija barem nadzire i promiče jamstvo prava povezanih s umjetnom inteligencijom, tumači rezultate razvoja regulatornih izoliranih okruženja i provodi evaluacije razvoja umjetne inteligencije radi daljnjeg razvoja propisa i smjernica kojima se uređuje umjetna inteligencija.
- Poticanje istraživanja, razvoja i inovacija u području umjetne inteligencije (projekti):
 - e) Misije u području istraživanja, razvoja i inovacija: financiranje projekata industrijskog istraživanja ili eksperimentalnog razvoja u području umjetne inteligencije kako bi se riješili glavni društveni izazovi ili misije u zemljama iz ENIA-e (tj. rodni jaz, ekološka tranzicija, teritorijalna struktura i digitalni jaz) u sektorima od velike važnosti i velikog kapaciteta za poremećaje i učinak (tj. energetika, mobilnost, biomedicina, klima, poljoprivredno-prehrambeni, zdravstveni, turistički i ugostiteljstvo);

- f) multidisciplinarni institut za umjetnu inteligenciju: stvaranje multidisciplinarnog istraživačkog centra koji objedinjuje umjetnu inteligenciju s drugim znanostima, s posebnim naglaskom na neurotehnologijama;
- g) mreža izvrsnosti u području umjetne inteligencije: stvaranje španjolske mreže izvrsnosti u području umjetne inteligencije, s interdisciplinarnim programima osposobljavanja i visokim specijalizacijama te mehanizmima za zapošljavanje i zadržavanje talenata koji na integriran način koordiniraju istraživanja na nacionalnoj razini.
- Privlačenje talenata (projekti):
 - h) Španjolska baza talenata: stvaranje informativnog čvora za privlačenje i zadržavanje talenata u području umjetne inteligencije, španjolskog centra za talente, za koji se očekuje da će služiti kao središnja točka za zapošljavanje i povećanje talenata i stranih ulaganja, s posebnim naglaskom na potrebama žena i ulaganjima s društvenim učinkom;
 - i) Akademski katedri: financiranje stvaranja 10 do 15 privremenih akademskih katedri u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023., s naglaskom na ključnim temama kao što su utjecaj umjetne inteligencije na demokraciju, novi trendovi u području umjetne inteligencije, procjene sustava umjetne inteligencije, hibridizacija umjetne inteligencije mozga i biomedicinska umjetna inteligencija.
- Podatkovna i tehnološka infrastruktura (projekti):
 - j) Tehnološki plan za prirodni jezik: cilj je razviti industriju obrade prirodnog jezika te sustave strojnog prevođenja i razgovora u Španjolskoj, posebno na španjolskim i službenim jezicima;
 - k) jačanje strateških kapaciteta superračunalstva: razvoj programa za olakšavanje pristupa MSP-ova i poslovne strukture superračunalnih centara u različitim regijama (kao što su Extremadura, Galicija i Aragon) te njihovo korištenje, kao i uvođenje kvantnog računalstva u projekte različitih tema, uključujući mobilnost i klimatske promjene. Osim toga, u kontekstu PERTE čipa, razvoj kvantnih čipova ojačat će se podupiranjem istraživanja, razvoja i inovacija u razvoju tehnologija kvantnih čipova nove generacije.
- Integracija umjetne inteligencije u lance vrijednosti (projekti):
 - l) poziv na dodjelu bespovratnih sredstava za integraciju umjetne inteligencije u lance vrijednosti: program potpora kojim se financiraju eksperimentalni razvojni projekti čija tehnološka zrelost odgovara razinama tehnološke spremnosti 6, 7 i 8. Financiranje projekata na tim razinama tehnološke zrelosti predstavlja snažnu potporu proizvodima koji bi mogli biti blizu prihvatanja na tržištu i stoga preneseni u lanac vrijednosti;
 - m) Nacionalni program za zelene algoritme: program potpore za razvoj zelenih algoritama kako bi se maksimalno povećala energetska učinkovitost i smanjio utjecaj modela umjetne inteligencije na okoliš, uz istodobno podupiranje upotrebe te tehnologije kako bi se odgovorilo na različite izazove u području okoliša.

Reforme i ulaganja provode se i. pozivima na dodjelu bespovratnih sredstava, misijama istraživanja, razvoja i inovacija, integracijom umjetne inteligencije u lance vrijednosti i razvojem tehnologija kvantnih čipova nove generacije; ii. konvencije, za podatkovne i tehnološke infrastrukture; iii. javna

nabava za regulatorni i etički okvir, Nacionalni program za zelene algoritme i Plan za prirodni jezik; i iv. konzorciji za multidisciplinarni institut za umjetnu inteligenciju.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

P.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
249	C16.R1	M	Nacionalna strategija za umjetnu inteligenciju	Objava u SL-u				TRO MJES EČJE	2020	Objava nacionalne strategije za umjetnu inteligenciju. Ciljevi strategije su: 1. Pozicioniranje Španjolske kao zemlje koja se obvezala promicati znanstvenu izvrsnost i inovacije u području umjetne inteligencije. 2. Projekcija španjolskog jezika u području umjetne inteligencije. 3. Stvaranje kvalificiranih radnih mjesta, poticanje i privlačenje talenata, s posebnim naglaskom na žene. 4. Uključivanje umjetne inteligencije u proizvodni sustav kako bi se poboljšala produktivnost španjolskih poduzeća. 5. Stvaranje pouzdanog okruženja povezanog s umjetnom inteligencijom. 6. Razvoj etičkog okvira kojim se građanima jamče individualna i kolektivna prava u području umjetne inteligencije. 7. Jačanje uključive i održive umjetne inteligencije; posebno kako bi se premostio rodni jaz i digitalni jaz te poduprla ekološka tranzicija i teritorijalna kohezija.
250	C16.R1	M	Povelja o digitalnim pravima	Objava u SL-u				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Španjolska vlada donijela ju je i objavila Povelju o digitalnim pravima na službenoj internetskoj stranici. Povelja nije normativne prirode, već joj je cilj prepoznati nove izazove primjene i tumačenja koje predstavlja prilagodba prava digitalnom okruženju te predložiti s tim povezana načela i politike u tom kontekstu. Uz to, predložiti će i referentni okvir za djelovanje javnih tijela, iskorištavajući i razvijajući sve potencijale i mogućnosti postojećeg digitalnog okruženja, izbjegavajući pritom njegove rizike.
251	C16.R1	M	Potpora projektima u području umjetne inteligencije	Objava i financiranje bespovratnih sredstava programa				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 500000000 EUR dodijeljeno je za bespovratna sredstva za projekte u području istraživanja i razvoja u području umjetne inteligencije, španjolski centar za talente u području umjetne inteligencije, multidisciplinarni institut za umjetnu inteligenciju, mrežu izvrsnosti u području umjetne inteligencije, Plan za tehnologiju prirodnog jezika, akademske predsjedatelje, promatračke skupine, pouzdanu certifikaciju i pečat u području umjetne inteligencije, plan zaštite ranjivih skupina u području umjetne inteligencije, plan za osviještenost i povjerenje u području umjetne inteligencije, kvantno računalstvo i nacionalni program zelenih algoritama.
458	C16.R1	M	Regulatorna izolirana okruženja i španjolska agencija za nadzor umjetne inteligencije (AESIA)	Objava u SL-u				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Objava u SL-u potrebnih zakonodavnih akata kako bi se omogućila regulatorna izolirana okruženja za primjenu umjetne inteligencije i Kraljevska uredba kojom se odobravaju interni statuti španjolske agencije za nadzor umjetne inteligencije. Potonje uključuje: prirodu i pravni režim Agencije (dodjela njezine javne pravne osobnosti, vlastite imovine i

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
										upravljačke autonomije); njezin cilj, cilj i kompetencije; organsku strukturu i njezin postupak odabira; njegov patrimonijski, financijski i ugovorni režim; kao i gospodarsko-proračunsko upravljanje i nadzor.
252	C16.R1	T	Službena putovanja po zemljama	—	Broj	0	7	TRO MJES EČJE	2026	Najmanje sedam projekata financiranih za posebne misije u pojedinim zemljama s inovativnim rješenjima koja se temelje na umjetnoj inteligenciji kako bi se riješili utvrđeni problemi u tim misijama: zdravstvo, industrija, okoliš, društvo, energetika, poljoprivreda i gospodarstvo, projekti se provode financiranjem projekata suradnje u iznosu od oko 10000000 do 15000000 EUR.
253	C16.R1	M	Završetak projekata u području umjetne inteligencije	Obavijest o završetku investicijskih projekata				TRO MJES EČJE	2026	Dovršetak projekata u području istraživanja i razvoja umjetne inteligencije, španjolski centar za talente u području umjetne inteligencije, multidisciplinarni institut za umjetnu inteligenciju, mreža izvrsnosti u području umjetne inteligencije, Plan za tehnologiju prirodnog jezika, akademski predsjedatelji, promatračke skupine, pouzdana certifikacija i pečat u području umjetne inteligencije, plan zaštite ranjivih skupina u području umjetne inteligencije, plan za informiranje i povjerenje u području umjetne inteligencije, kvantno računalstvo i nacionalni program zelenih algoritama, u skladu s kriterijima utvrđenima u pozivima na podnošenje ponuda (Milestone #251).
457	C16.R1	T	PERTE ČIP. Jačanje kvantnog ekosustava.		EUR (u milijunima)	0	36	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	Isplata najmanje 36 000 000 EUR za projekte istraživanja, razvoja i inovacija u području kvantnih tehnologija nove generacije, uključujući potporu za razvoj kvantnog hardvera, softvera i kvantnog srednjeg softvera, razvoj alternativnih kubita i povezanih potrebnih pilot-linija, kvantne komunikacije i kriptografiju, kvantne internetske tehnologije, mjeriteljstvo i kvantno istraživanje.

Q. SASTAVNICA 17: ZNANOST, TEHNOLOGIJA I INOVACIJE

U španjolskoj strategiji za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027. predviđa se znatan rast ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije u Španjolskoj do 2,12 % BDP-a u 2027. U tom je kontekstu glavni cilj te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost poboljšati španjolski sustav znanosti, tehnologije i inovacija reformom njegova upravljanja, poboljšanjem koordinacije među akterima, povećanjem njegove učinkovitosti i ubrzavanjem ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije sljedećim elementima:

- a) Razvoj jasnog i predvidljivog regulatornog okvira kojim se poboljšava upravljanje sektorom, povećava učinkovitost javnih politika u području istraživanja, razvoja i inovacija, poboljšava prijenos znanja i promiče ulaganje u istraživanje, razvoj i inovacije;
- b) ulaganja u infrastrukturu, opremu i ljudski kapital;
- c) ulaganje u prijenos znanja, regionalne projekte u području istraživanja, razvoja i inovacija, nacionalne projekte u području istraživanja, razvoja i inovacija te javno-privatna partnerstva; žalitelj
- d) ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije u strateškim sektorima zdravstva, okoliša, klimatskih promjena i energetike, mikroelektronike i poluvodiča te održive automobilske i zrakoplovne industrije.

Ova je komponenta odgovor na preporuke po državama članicama o promicanju ulaganja u inovacije i energetske učinkovitosti te o povećanju djelotvornosti politika kojima se podupiru istraživanja i inovacije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2019.), promiču javna i privatna ulaganja te istraživanja i inovacije (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.), o poboljšanju koordinacije na svim razinama vlasti (4. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.) i o usmjeravanju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, posebno na poticanje istraživanja i inovacija (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2021.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

PITANJE 1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C17.R1): Reforma Zakona o znanosti, tehnologiji i inovacijama

Cilj je ove mjere ojačati regulatorni okvir za sektor znanosti, tehnologije i inovacija kako bi se poboljšalo upravljanje i koordinacija sektora, stvorila privlačna znanstvena karijera i poboljšao prijenos znanja iz istraživanja u primijenjene proizvode/usluge za društvo. Španjolska posebno ažurira Zakon 14/2011 o znanosti, tehnologiji i inovacijama, poboljšava koordinaciju politika u području znanosti, istraživanja i inovacija, poboljšava upravljanje i koordinaciju španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija, uvodi novu znanstvenu karijeru i poboljšava prijenos znanja.

Ova je mjera povezana s ulaganjima uključenima pod C17.II, C17.I4 i C17.I5 opisana u nastavku.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Reforma 2. (C17.R2): Španjolska strategija za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027. i napredni razvoj Informacijskog sustava za znanost, tehnologiju i inovacije

Mjera uključuje donošenje španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027. od strane španjolske vlade. U strategiji se utvrđuju opći ciljevi za taj sektor u razdoblju 2021. – 2027. Kako bi se poboljšao prijenos znanja, u strategiji su objedinjene prethodno odvojene strategije u području znanosti i tehnologije te strategija za inovacije. Strategija pruža krovni okvir za usmjeravanje nacionalnih i regionalnih planova za istraživanje, razvoj i inovacije. U tu je svrhu Španjolska donijela strategiju o strategiji pametne specijalizacije Španjolske u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), kojom se osigurava struktura za predstojeće regionalne strategije pametne specijalizacije.

Strategiju je razvilo Vijeće za znanstvenu, tehnološku i inovacijsku politiku, kojim predsjedava Ministarstvo znanosti i inovacija, uz zastupljenost ključnih ministarstava i regija. O strategiji se savjetovalo s ključnim dionicima, uključujući privatni sektor, javne istraživačke organizacije i civilno društvo. Kako bi se pratila i ocijenila strategija, osnovan je odbor s predstavnicima države, regija, gospodarskih i socijalnih aktera, znanstvene i inovativne zajednice te civilnog društva.

Strategijom se predviđaju godišnja izvješća o praćenju, evaluacija u sredini programskog razdoblja (do prosinca 2023.) i konačna evaluacija strategije. U evaluacijama će se razmotriti i napredak prema ispunjavanju preporuka za Španjolsku u području istraživanja i razvoja. Osim toga, ovom se mjerom posebno nastoji poboljšati informacijski sustav za znanost, tehnologiju i inovacije kako bi se poboljšalo prikupljanje i analiza podataka za praćenje španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 3. (C17.R3): Reorganizacija javnih istraživačkih organizacija i racionalizacija njihove strukture i rada

Cilj je ove mjere povećati djelotvornost javnih istraživačkih organizacija (PRO) nakon analize izazova reorganizacijom organizacija civilnog društva, uključujući njihovu upravljačku strukturu. Početkom 2021. stručni odbor proveo je analizu PRO-ova i zaključio da veće, neovisne i fleksibilne istraživačke agencije imaju bolje strukture za tržišno natjecanje.

Nakon te analize Španjolska u Španjolsko nacionalno istraživačko vijeće (*Centro Superior de Investigaciones Científicas*, CSIC) integrira tri PRO-a: nacionalni institut za istraživanje poljoprivrede i hrane (*Instituto Nacional de Investigación y Tecnología Agraria*, INIA), Španjolski institut za oceanografiju (*Instituto Español de Oceanografía*, IEO) i Institut za geologiju i rudarstvo Španjolske (*Instituto Geológico Minero de España*, IGME). Tom će se reorganizacijom ojačati stručna ribarstvena politika Španjolske, poljoprivredno-prehrambena i ekološka tranzicija. Tri organizacije civilnog društva imaju pravni režim državne agencije koji pruža veću fleksibilnost i okvir koji se temelji na uspješnosti uspostavljen višegodišnjim ugovorom o upravljanju. Nadalje, Španjolska uvodi izradu proračuna na temelju uspješnosti. Reformom se jačaju upravljanje, evaluacija uspješnosti i kontrola subjekta koji iz toga proizlazi.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Ulaganje 1. (C17.I1): Komplementarni planovi istraživanja i razvoja s autonomnim zajednicama

Cilj je ove mjere potaknuti koordinaciju državne razine s regijama u području istraživanja, razvoja i inovacija uspostavljanjem komplementarnih planova za istraživanje, razvoj i inovacije koji će se sufinancirati iz Mehanizma za oporavak i otpornost i regija. Tim novim instrumentom također se nastavlja suradnja među regijama jer se njima utvrđuju zajednički prioriteti u okviru njihovih regionalnih strategija pametne specijalizacije (RIS3).

U skladu sa španjolskom strategijom za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027. komplementarni planovi poboljšavaju stvaranje znanja i tehnološke inovacije, koordinaciju različitih razina vlasti i potiču teritorijalnu gospodarsku preobrazbu u sljedećim strateškim područjima: kvantna komunikacija, energija i zeleni vodik, poljoprivredno-prehrambeni sektor, bioraznolikost, astrofizika i visokoenergetska fizika, znanost o moru, znanost o materijalima i biotehnologija koja se primjenjuje u zdravstvu. Kako bi se izgradile teritorijalne sinergije, u komplementarnim planovima razmatra se sudjelovanje nekoliko regija u programu, uz mogućnost sudjelovanja u nekoliko programa. Stoga je moguće uključiti i iskoristiti posebne regionalne kapacitete u nekoliko planova. Planovi traju dvije ili tri godine i zahtijevaju obveze sufinanciranja od strane regija.

Aktivnosti u okviru ovog ulaganja uključuju potpisivanje osam financijskih sporazuma između Ministarstva znanosti i inovacija i regija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C17.I2): Jačanje kapaciteta, infrastrukture i opreme državnog sustava za znanost, tehnologiju i inovacije

To ulaganje usmjereno je na pružanje, poboljšanje i ažuriranje tehničke znanstvene opreme i infrastrukture sustava istraživanja, razvoja i inovacija kako bi se olakšalo izvrsno istraživanje i poboljšala konkurentnost sustava.

Tim se ulaganjem podupire infrastruktura i oprema sektora znanosti, tehnologije i inovacija putem poziva na podnošenje prijedloga. Ulaganjem se financira i obnova, ažuriranje ili nova strateška nacionalna infrastruktura kao što su: infrastruktura objekta razine 3 za suočavanje s novim izazovima prenosivih patogena, izgradnja novog fitogenetskog postrojenja, stvaranje novog Centra za naprednu optiku i nadogradnja infrastrukture *Centro de Investigaciones Energéticas, Medioambientales y Tecnológicas* (CIEMAT) s potrebnom infrastrukturom za provođenje istraživanja o energiji iz obnovljivih izvora. Posebna djelovanja u okviru ovog ulaganja koja će se podupirati uključuju velike znanstvene infrastrukture sa sjedištem u Španjolskoj, posebno one uključene u „Map of Unique Scientific and Technical Infrastructures” (ICTS) (*Mapa de Infraestructuras Científicas y Técnicas Singulares*). Nadalje, ulaganjem će se podupirati europske i međunarodne infrastrukture kao što su, među ostalim, CERN i eksperiment duboko ispod zemlje Neutrino.

Osim toga, ulaganje uključuje niz poziva na dodjelu bespovratnih sredstava kako bi se povećao kapacitet internacionalizacije španjolskog sustava istraživanja, razvoja i inovacija, uključujući: poziv na upravljanje europskim projektima, poziv za istraživanje Europe 2020., poziv na izvrsnost Europe 2020., 2022. i 2023. Ulaganjem se predviđa i digitalizacija upravljanja istraživanjem i razvojem.

Mjere u okviru ovog ulaganja provode se s pozivima na podnošenje prijedloga i izravnim javnim ulaganjima.

Osim toga, u okviru *Strateškog projekta za oporavak i gospodarsku transformaciju* (PERTE Chip) ulaganjima se podupiru istraživački razvojni i inovacijski projekti u lancu vrijednosti poluvodičkog sektora i sektora mikroelektronike. Konkretno, ulažu se u izgradnju, povećanje površine, jačanje postojeće infrastrukture i opreme u području čistih prostorija (Nacionalni centar za mikroelektroniku CSIC-a i Jedinstvena znanstvena i tehnička infrastruktura (ICTS) raspoređena MICRONANOFABS) te u djelovanja za jačanje kapaciteta u području poluvodiča povezanih sa superračunalstvom (Mare Nostrum 5, Španjolska mreža superračunala (RES) i Nacionalna komunikacijska mreža za obrazovanje i istraživanje (RedIRIS), kao i španjolski doprinos Zajedničkom poduzeću za okvirni sporazum o partnerstvu za razvoj velike europske inicijative za računalstvo visokih performansi s ekosustavom koji se temelji na RISC-V-u.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 3. (C17.I3): Novi privatni, interdisciplinarni, javni projekti u području istraživanja, razvoja i inovacija, konceptualni testovi i dodjela potpora kao rezultat međunarodnih konkurentnih poziva. Najsuvremenija istraživanja i razvoj usmjereni na društvene izazove. Pretkomercijalna javna nabava

Cilj je mjera u okviru ovog ulaganja ojačati stvaranje znanja, prijenos znanja i javno-privatna partnerstva u području istraživanja, razvoja i inovacija. Istraživanjem aktivnosti u okviru ovog ulaganja intenzivirat će se istraživačke i inovacijske aktivnosti u privatnom sektoru te ojačati suradnja između javnih istraživačkih organizacija i privatnog sektora. Mjerom se također nastoje povećati aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija u strateškim područjima, kao što su zelena i digitalna tranzicija, te povećati internacionalizacija španjolskih istraživačkih skupina.

U okviru ovog ulaganja predviđeno je devet poziva na podnošenje prijedloga: 1. pozivom za provjeru *koncepta* financiraju se projekti u ranim fazama predkonkurentnog razvoja kako bi se ubrzala transformacija znanstvenih spoznaja u proizvode ili usluge, 2. pozivom za *interdisciplinarne projekte financiraju se projekti* javno-privatnih konzorcija kojima se jača konkurentnost Španjolske u području istraživanja, razvoja i inovacija, 3. *poziv za projekte istraživanja, razvoja i inovacija povezane sa zelenom i digitalnom tranzicijom*, 4. *poziv za javno-privatne projekte suradnje za financiranje* projekata s višom razinom tehnološke spremnosti usmjerenih na postizanje rezultata bliskih tržištu, 5. poziv na podnošenje *međunarodnih projekata suradnje za financiranje* projekata španjolskih javnih istraživača koji su dio projekata odabranih za financiranje u okviru partnerstava u okviru programa Obzor 2020. i Obzor Europa, 6. poziva na istraživanje i razvoj kako bi se odgovorilo na društvene izazove, uključujući, na primjer, sigurnu, učinkovitu i čistu energiju ili kibersigurnost, 7. poziva na financiranje pretkomercijalne javne nabave, 8. poziva *na podnošenje prijedloga* za projekte istraživanja, razvoja i inovacija u području poluvodiča („Misije za znanost i inovacije povezane s PERTE čipom”) i 9. poziva na dokazivanje koncepta u području poluvodiča povezanog s PERTE čipom.

Ulaganja u okviru ove mjere provode se u razdoblju 2020. – 2026., pri čemu će pozivi na podnošenje prijedloga i pretkomercijalna javna nabava biti koncentrirani u razdoblju 2020. 2025., a provedba nekih od složenijih ulaganja trajala je do 2026.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući

upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁶²; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁶³; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁶⁴ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁶⁵; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): i. mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje dovode do tehnološki neutralnih ishoda na razini njihove primjene; ii. mjere u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja kojima se podupiru alternative s niskim utjecajem na okoliš za koje postoje; ili iii. one mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje su prvenstveno usmjerene na razvoj alternativa s najmanjim mogućim utjecajem na okoliš u sektoru za one djelatnosti za koje ne postoji tehnološki i ekonomski izvediva alternativa s niskim učinkom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 4. (C17.I4): Nova znanstvena karijera

Cilj je ovog ulaganja promicati stabilnu znanstvenu karijeru. Povezan je s C17.R1. Ažurirani Zakon o znanosti uključuje novu znanstvenu karijeru u Španjolskoj, koja pruža okvir za cjelokupno istraživačko osoblje, uključujući sveučilišno osoblje. Sustav osigurava transparentnost u imenovanju osoblja, fleksibilnost, mobilnost i stabilnost istraživačke karijere.

Potpota je u obliku bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju putem konkurentnih poziva u sljedećim programima: 1) *Stipendija* doktora medicine, četverogodišnji program za doktorske studente u poduzećima (56 mjesta), 2) *stipendija Torres Quevedo*, trogodišnji program za doktorske istraživače u poduzećima (najmanje 148 mjesta), 3) stipendija *Juan de la Cierva za osposobljavanje*, dvogodišnji program za doktorske studije u akademskim ustanovama, uključuje bespovratna sredstva za mobilnost (973 mjesta) i 4) *stipendija Juan de la Cierva* Incorporation, trogodišnji program za doktorat u akademskim ustanovama, uključuje bespovratna sredstva za istraživanje (843 mjesta). Ta mjera uključuje i paket istraživačkih start-up poduzeća za 790 istraživača sa stabilnim ugovorima u akademskim ustanovama ili javnim istraživačkim organizacijama te poseban paket za novoosnovana

¹⁶² Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁶³ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁶⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁶⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

istraživačka poduzeća za 26 istraživača u području mikroelektronike i poluvodiča. Mjere u okviru ovog ulaganja provode se u okviru konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 5 (C17.I5): Prijenos znanja

Cilj je ovog ulaganja promicati prijenos tehnologije i podupirati prijenos rezultata istraživanja u području inovativnih tehnologija. To je ulaganje povezano s reformom C17.R1; ažuriranim Zakonom o znanosti podupire se prijenos znanja poticanjem mobilnosti istraživača, stvaranjem fleksibilnog pravnog sredstva za zajedničko ulaganje u tehnološka start-up poduzeća i preoblikovanjem poticajne strukture kako bi se prijenos znanja na odgovarajući način prepoznao u naknadama za istraživače, zajedno s tradicionalnim istraživačkim aktivnostima.

Te mjere uključuju šest posebnih mjera za poboljšanje prijenosa znanja: 1) poziv na podnošenje prijedloga „Inovacijski ekosustavi koji se temelje na mrežama izvrsnosti *Cervera*”, 2) poboljšanje kapaciteta i usmjerenosti ureda za prijenos rezultata istraživanja, 3) poziv na dodjelu bespovratnih sredstava *Cervera* tehnološkim centrima, istraživačkim centrima te MSP-ovima i poduzećima srednje tržišne kapitalizacije za provedbu istraživanja i razvoja u prioritetnim tehnologijama, 4. poziv na potporu španjolskim MSP-ovima s europskim pečatom izvrsnosti, 5. potporu rizičnom kapitalu za zajedničko ulaganje i ulaganje u poduzeća sa strateškim tehnologijama putem fonda za prijenos tehnologije i 6. potporu NEOTEC-u, aktualnom okvirnom programu za istraživanje i razvoj za potporu osnivanju i konsolidaciji tehnoloških poduzeća.

Djelovanja u okviru ovog ulaganja provode se uglavnom s pozivima na podnošenje prijedloga.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁶⁶; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁶⁷; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁶⁸ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁶⁹; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje

¹⁶⁶ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁶⁷ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁶⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁶⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): i. mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje dovode do tehnološki neutralnih ishoda na razini njihove primjene; ii. mjere u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja kojima se podupiru alternative s niskim utjecajem na okoliš za koje postoje; ili iii. one mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje su prvenstveno usmjerene na razvoj alternativa s najmanjim mogućim utjecajem na okoliš u sektoru za one djelatnosti za koje ne postoji tehnološki i ekonomski izvediva alternativa s niskim učinkom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 6. (C17.I6): Zdravlje

Cilj je ovog ulaganja poticanje razvoja istraživanja i inovacija u zdravstvenom sektoru. Mjera uključuje sljedeće smjerove djelovanja:

- 1) ulaganja u napredne terapije, nove lijekove i personaliziranu medicinu,
2. mjere za jačanje strateških kapaciteta i internacionalizaciju nacionalnog zdravstvenog sustava,
- 3) mjere za potporu kapacitetima za borbu protiv zaraznih bolesti i globalnih prijetnji koje provodi *Instituto de Salud Carlos III*, posebno Nacionalni centar za mikrobiologiju, Nacionalni centar za epidemiologiju i Nacionalna škola za medicinu rada i Nacionalna škola za zdravlje,
- 4) sudjelovanje u višedržavnom projektu „The Genome of Europe” u okviru inicijative „1 milijun genoma”,
5. mjere za izgradnju kapaciteta povezane s istraživanjem zaraznih bolesti, drugim globalnim prijetnjama zdravlju i starenjem stanovništva,

Mjere u okviru programa PERTE Vanguard Health za: i. jačanje i internacionalizacija industrijskih kapaciteta u zdravstvenom sektoru podupiranjem sudjelovanja Španjolske u višedržavnim projektima istraživanja, razvoja i inovacija, ii. potpora istraživanju i razvoju povezanim s dijagnostikom rijetkih bolesti, iii. potpora istraživanju, razvoju i inovacijama u području personalizirane precizne medicine, iv. razvoj platforme Proteomics i Metabolomics u Instituto de Salud Carlos III (ISCIII), v. ažuriranje, proširenje i poboljšanje infrastrukture za biomonitoring ljudi ISCIII-a i vi. razvoj i nadogradnja jedinica kliničkog istraživanja za pacijente i

- 7) nepovratni dio zajmova zdravstvenoj industriji, kao dopuna ulaganju C17.I10 (zajmovi zdravstvenoj i zrakoplovnoj industriji).

Mjere u okviru ovog ulaganja provode se s pozivima na podnošenje prijedloga, rizičnim kapitalom, javnim i privatnim ulaganjima te izravnim javnim ulaganjima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 7. (C17.I7): Okoliš, klimatske promjene i energija

Cilj je ove mjere poticati razvoj istraživanja i inovacija u sektoru okoliša, klimatskih promjena i energetike. Mjerom se podupiru: 1) projekti istraživanja, razvoja i inovacija povezani s održivom plastikom u kružnom gospodarstvu, proizvodnja alternativne plastike i održivo gospodarenje plastičnim otpadom, 2) projekt o klimatskim promjenama i utjecaju na zalihe vode, 3) projekt o visokotehnološkim komponentama u energetskej tranziciji, posebno u pogledu skladištenja energije i razvoja prototipova postrojenja za hvatanje CO₂ iz emisija iz industrijskih procesa u energetske intenzivnim industrijama, koji je izradio *Consejo Superior de Investigaciones Científicas* (CSIC). Ako su uključena postrojenja u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS), moraju postići predviđene emisije stakleničkih plinova koje su barem niže od relevantnih referentnih vrijednosti, a 170 aktivnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, isključene su, 4.171 istraživački projekt o strateškim metalima za energetske tranzicije i 5. stvaranje centra za istraživanje i razvoj za skladištenje energije u Estremaduri s ciljem poticanja tehnološkog i znanstvenog odgovora na upravljanje proizvodnjom zelene energije, posebno u pogledu industrijskih primjena vodika, kao i proizvodnje, skladištenja i transporta zelenog vodika. Mjerom se podupire i izgradnja kapaciteta koja će se provesti u centru za osposobljavanje znanstvenika i istraživača u području energetske industrije i industrije skladištenja energije.

Mjere u okviru ovog ulaganja provode se u obliku poziva na podnošenje ponuda.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁷²; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁷³; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁷⁴ i

¹⁷⁰ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti i postrojenja obuhvaćena područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁷¹ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁷² Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁷³ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁷⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁷⁵; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): i. mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje dovode do tehnološki neutralnih ishoda na razini njihove primjene; ii. mjere u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja kojima se podupiru alternative s niskim utjecajem na okoliš za koje postoje; ili iii. one mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje su prvenstveno usmjerene na razvoj alternativa s najmanjim mogućim utjecajem na okoliš u sektoru za one djelatnosti za koje ne postoji tehnološki i ekonomski izvediva alternativa s niskim učinkom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 8. (C17.I8): Istraživanje, razvoj i inovacije u području održive automobilske industrije

Cilj je ove mjere potaknuti razvoj istraživanja i inovacije u održivom automobilskom sektoru. Konkretno, mjerom se nastoji: 1) podupiranje razvoja sastavnih dijelova i platformi isključivo za električna vozila, punjiva hibridna vozila i vozila na vodik, 2) poticanje istraživanja i razvoja u području autonomne vožnje i povezane mobilnosti razvojem nove arhitekture hardverskih i softverskih vozila i 3) prilagodba proizvodnih područja sastavnih dijelova i sustava isključivo za električna vozila, punjiva hibridna vozila i vozila na vodik. Projekte provode poslovni konzorciji od tri do osam poduzeća (najmanje jedno mora biti MSP), najdulje tri godine.

Mjere u okviru ovog ulaganja provode se s pozivima na podnošenje prijedloga.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁷⁶; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁷⁷; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁷⁸ i

¹⁷⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁷⁶ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01)

¹⁷⁷ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁷⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela

postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁷⁹; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): i. mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje dovode do tehnološki neutralnih ishoda na razini njihove primjene; ii. mjere u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja kojima se podupiru alternative s niskim utjecajem na okoliš za koje postoje; ili iii. one mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje su prvenstveno usmjerene na razvoj alternativa s najmanjim mogućim utjecajem na okoliš u sektoru za one djelatnosti za koje ne postoji tehnološki i ekonomski izvediva alternativa s niskim učinkom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2024.

Ulaganje 9. (C17.I9): Aerospace

Cilj je ove mjere poticati istraživački razvoj i inovacije u zrakoplovnom i svemirskom sektoru, s glavnim naglaskom na mjerama u okviru tog ulaganja koje se odnose na zrakoplovne i svemirske tehnologije i aeronautiku s niskim ili nultim emisijama ugljika. Mjerom se nastoje poboljšati industrijski kapaciteti povezani s budućim zrakoplovima s niskim i nultim emisijama, kritičnim tehnološkim dostignućima povezanim s bespilotnim letjelicama, ukrcanim sustavima, višenamjenskim zrakoplovima i naprednim proizvodnim sustavima koji uključuju stvaranje digitalnih blizanaca, promicanje učinkovitosti i manju potrošnju resursa ili manji utjecaj na okoliš. U okviru nacionalnog svemirskog tehnološkog programa mjerom se podupire i zrakoplovno-svemirska industrija financiranjem istraživanja, razvoja i inovacija, ažuriranjem proizvodnih kapaciteta, digitalizacijom i tehnologijom te razvojem i provedbom zelenih tehnologija koje doprinose održivosti sektora. Područja interesa uključuju pristup svemiru, promatranje Zemlje, optičke i sigurne komunikacijske sustave te satelitske konstelacije. Mjere u okviru ovog ulaganja provode se s pozivima na podnošenje prijedloga i javnom nabavom.

Osim toga, kao dopuna ulaganju C17.I10 (zajmovi za zdravstvenu i zrakoplovno-svemirsku industriju), nepovratni dio zajmova zrakoplovnoj industriji uključuje se u to ulaganje.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu posla za predstojeće pozive na podnošenje projekata ili natječaje za javnu nabavu isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁸⁰; ii. aktivnosti u okviru sustava

za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁷⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁸⁰ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u

EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁸¹; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁸² i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁸³; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. . U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): i. mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje dovode do tehnološki neutralnih ishoda na razini njihove primjene; ii. mjere u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja kojima se podupiru alternative s niskim utjecajem na okoliš za koje postoje; ili iii. one mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje su prvenstveno usmjerene na razvoj alternativa s najmanjim mogućim utjecajem na okoliš u sektoru za one djelatnosti za koje ne postoji tehnološki i ekonomski izvediva alternativa s niskim učinkom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

PITANJE 2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹⁸¹ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁸² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁸³ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
254	C17.R1	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona 14/2011 od 1. lipnja o znanosti, tehnologiji i inovacijama.	Odredba Zakona o stupanju na snagu				DRUGO TROMJESJE	2022	Stupanje na snagu izmjene Zakona o znanosti, tehnologiji i inovacijama kojom se poboljšava koordinacija među različitim razinama vlasti u području znanosti, istraživanja i inovacija, poboljšava upravljanje i koordinacija španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija, uvodi nova znanstvena karijera i poboljšava prijenos znanja.
255	C17.R2	M	Objava španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027.	Objava španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027.				ČETVORTO TROMJESJE	2020	U španjolskoj strategiji za znanost, tehnologiju i inovacije (EECTI) utvrđuje se opća strategija koju sve javne uprave, uključujući regionalnu i lokalnu razinu, trebaju slijediti u području istraživanja, razvoja i inovacija. Strategija je strategija pametne specijalizacije za Španjolsku. Osniva se odbor za praćenje strategije koji uključuje predstavnike države, regija, gospodarskih i socijalnih dionika te znanstvene zajednice. Strategija se temelji na načelu koordinacije različitih razina uprave i osmišljena je kako bi se osigurala rodna perspektiva u području istraživanja i inovacija. Cilj joj je jačanje javno-privatne suradnje, promicanje prijenosa znanja, zadržavanje znanstvenih talenata i razvoj znanstvene karijere, osiguravanje odgovarajućih poreznih poticaja za potporu istraživanju, razvoju i inovacijama u privatnom sektoru te uključivanje rodne perspektive.
256	C17.R2	M	Evaluacija u sredini programskog razdoblja španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027.	Sporazum u Consejo de Política Científica, Tecnológica y de Innovación i objava evaluacije na internetskim stranicama Ministarstva znanosti i inovacija.				DRUGO TROMJESJE	2023	Evaluacija u sredini programskog razdoblja koju provodi Odbor za praćenje španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027. bit će objavljena u prosincu 2023. Pokazatelji koji će se upotrebljavati u evaluaciji dogovoreni su u dokumentu <i>Consejo de Política Científica, Tecnológica y de Innovación</i> (u kojem je zastupljeno 17 autonomnih zajednica), a okvirni popis tih pokazatelja i istraživanje podataka utvrđen je u španjolskoj strategiji za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. – 2027. Sustav znanosti, tehnologije i inovacija upotrebljava se za prikupljanje podataka o napretku ostvarenom u provedbi Strategije.
257	C17.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o	Odredba kraljevskog dekreta o				TROMJESJE	2021	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o reorganizaciji javnih istraživačkih organizacija. Cilj je toga poboljšati upravljačke i znanstvene savjetodavne kapacitete triju organizacija civilnog društva sa smanjenom kritičnom

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			reorganizaciji javnih istraživačkih organizacija.	stupanju na snagu						masom integracijom u veći PRO, i to: i. poboljšanje konkurentnog položaja nastalog PRO-a, ii. povećanje njihove učinkovitosti i iii. pružanje administrativne fleksibilnosti.
258	C17.I1	T	Sporazumi koje je Ministarstvo znanosti i inovacija potpisalo s autonomnim zajednicama o provedbi „dodatnih planova istraživanja i razvoja”.	—	Broj		4	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Četiri sporazuma koja je Ministarstvo znanosti i inovacija potpisalo s autonomnim zajednicama za provedbu „dodatnih planova istraživanja i razvoja” u vrijednosti od najmanje 140000000 EUR. Sporazumima se omogućuju strateška koordinacija i sinergije između regionalnih i nacionalnih strategija pametne specijalizacije.
259	C17.I2	T	Nagrade za projekte kojima se jačaju nacionalne znanstvene infrastrukture i kapaciteti španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija te bilateralni sporazumi potpisani s međunarodnim subjektima i drugi instrumenti za financiranje projekata europske i međunarodne infrastrukture.	—	EUR (u milijunima)		300,2	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Objava u nacionalnoj bazi podataka o subvencijama u iznosu od najmanje 255155000 EUR dodijeljenih za projekte kojima se jačaju nacionalne znanstvene infrastrukture, kapacitet španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija te sporazumi potpisani s međunarodnim subjektima i drugi instrumenti za financiranje projekata u vrijednosti od najmanje 45 000 000 EUR u europskoj i međunarodnoj infrastrukturi (CERN, DUNE, HKK, ESS-lund, Harmony i SKA).
260	C17.I2	T	Dovršetak svih projekata za jačanje znanstvene infrastrukture i kapaciteta španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija, uključujući projekte u području europske i međunarodne infrastrukture.	—	%		100	TRO MJES EČJE	2026	100 % dovršenih projekata istraživanja i inovacija (najmanje 676 000 000 EUR) u skladu s ciljem jačanja znanstvene infrastrukture i kapaciteta španjolskog sustava znanosti i inovacija obnovom znanstvene opreme, modernizacijom instalacije BSL3, stvaranjem nove fitogene infrastrukture, opremanjem CIEMAT-a (<i>Centro de Investigaciones Energéticas, Medioambientales y Tecnológicas</i>) potrebnom infrastrukturom za istraživanje energije iz obnovljivih izvora (uključujući vodik i skladištenje), osnivanje Centra za naprednu optičku i infrastrukturu za istraživanje i razvoj nakon „ <i>Planes Estratégicos de Infraestructuras científicas y Técnicas Singulares</i> ”, projekata za potporu europskoj i međunarodnoj infrastrukturi (CERN, DUNE, HKK, ESS-lund, Harmony i SKA) te putem ulaganja kao što su nabava i obnova znanstvene opreme, izgradnja čistih prostorijskih u području poluvodiča i mikronano tehnologije te

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										jačanje kapaciteta u području računalstva visokih performansi i komunikacije.
261	C17.I3	T	Dodjela novih privatnih, interdisciplinarnih, javnih projekata u području istraživanja, razvoja i inovacija, ispitivanja koncepta, međunarodnih konkurentnih poziva te najsuvremenijih istraživanja i razvoja usmjerenih na društvene izazove		EUR (u milijunima)		897	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Objava u SL-u dodjele najmanje 897000000 EUR u okviru sljedećih poziva: poziv na provjeru koncepta (80 000 000 EUR), poziv za interdisciplinarne projekte u strateškim linijama (73 000 000 EUR), poziv na podnošenje prijedloga za projekte istraživanja i razvoja povezane sa zelenom i digitalnom tranzicijom (296 000 000 EUR), poziv za projekte javno-privatne suradnje (140 000 000 EUR), poziv na istraživanje i razvoj radi usmjeravanja na društvene izazove (230 000 000 EUR) i poziv za projekte međunarodne suradnje (78000000 EUR). Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
262	C17.I3	T	Dodjela projekata istraživanja i inovacija povezanih s poluvodičima, PERTE čip, javno-privatna suradnja i objava natječaja za financiranje predkommercijske javne nabave	Dodjela projekata i objava natječaja				DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Dodijeljeno je najmanje 377 projekata u području istraživanja i inovacija, uključujući 259 projekata u javno-privatnoj suradnji i 118 projekata u području poluvodiča povezanih s PERTE čipom. Osim toga, na španjolskoj platformi za službenu nabavu objavljeno je osam natječaja za financiranje pretkomercijalne javne nabave. Evaluacijom projekata i natječaja u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
263	C17.I4	T	Potpora znanstveno-istraživačkoj karijeri stipendijama i bespovratnim sredstvima	—	Broj	0	2 836	DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Španjolska znanstvena istraživačka karijera pojačana je potporom barem 2020. istraživača u okviru programa Juan de la Cierva Incorporation, programa Juan de la Cierva Training, programa industrijskog doktorata i programa Torres Quevedo. Nadalje, najmanje 816 istraživača dobilo je „paket za novoosnovana poduzeća u području istraživanja” u okviru stabilnog ugovora sličnog programu Tenure Track, od kojeg je 26 istraživača primilo istraživački paket za novoosnovana poduzeća CHIP.
264	C17.I4	T	Završetak stipendije i bespovratnih sredstava za potporu španjolskoj znanstveno-istraživačkoj karijeri	—	Broj		2 070	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	U Španjolskoj znanstveno-istraživačku karijeru unapređuje najmanje 2070 istraživača koji su završili program Juan de la Cierva Incorporation, program Juan de la Cierva Training, industrijski doktorski program i program Torres Quevedo.
265	C17.I5	T	Inovativna poduzeća koja se temelje na tehnologiji	—	Broj		45	DRU GO	2023	Kako bi se promicao prijenos tehnologije i pomoglo u stvaranju inovativne poslovne strukture utemeljene na inovativnim tehnologijama, najmanje 45

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			primila su kapital u okviru programa INNVIERTE za jačanje svojih istraživačkih aktivnosti u ranoj fazi					TRO MJES EČJE		inovativnih poduzeća koja se temelje na tehnologiji primilo je kapital u okviru programa INNVIERTE za jačanje svojih istraživačkih aktivnosti u ranoj fazi. Sva su ta poduzeća primila i ulaganja iz privatnog sektora. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
266	C17.I5	T	Potpora mladim poduzećima koja se temelje na tehnologiji kako bi mogla provoditi svoj poslovni plan.	—	Broj		348	DRUGO TRO MJES EČJE	2023	Putem poziva za dodjelu bespovratnih sredstava NEOTEC-a, promicanje prijenosa tehnologije i pomoć u osnivanju novih poduzeća koja se temelje na inovativnim tehnologijama: Najmanje 348 poduzeća koja se temelje na novim tehnologijama dobilo je odobrenje za provedbu svojeg poslovnog plana. Ta bi poduzeća trebala imati tri ili manje godina i trebala bi biti inovativna poduzeća kako su definirana u Uredbi o općem skupnom izuzeću. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
459	C17.I5	T	Završetak projekata za promicanje prijenosa tehnologije i podupiranje prijenosa rezultata istraživanja o inovativnim tehnologijama	—	EUR (u milijunima)		118.8	TRO MJES EČJE	2026	Završetak sljedećih projekata u ukupnom iznosu od 118800000 EUR. Dodijeljeni projekti uključuju sljedeće: — Poziv za inovacijske ekosustave koji se temelje na mrežama izvrsnosti Cervera — Poboljšanje kapaciteta i usmjerenost ureda za prijenos rezultata istraživanja — Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava Cervera tehnološkim centrima, istraživačkim centrima te MSP-ovima i poduzećima srednje tržišne kapitalizacije za provedbu istraživanja i razvoja u prioritetnim tehnologijama — Poziv na potporu španjolskim MSP-ovima s europskim pečatom izvrsnosti
267	C17.I6	T	Potpora projektima za jačanje strateških kapaciteta i internacionalizaciju nacionalnog zdravstvenog sustava, projekti povezani sa strategijom precizne personalizirane medicine i doprinos javnom – privatnom investicijskom	—	EUR (u milijunima)		436.2	TRO MJES EČJE	2024	Objava u SL-u od najmanje 436185000 EUR: * 174000000 EUR u projektima za jačanje strateških kapaciteta i internacionalizaciju nacionalnog zdravstvenog sustava, uključujući: — 80000000 EUR za dodjelu strateškog djelovanja u području zdravlja — 75000000 EUR bespovratnih sredstava za povećanje znanstvenih kapaciteta istraživačkih centara povezanih s nacionalnim zdravstvenim sustavom i bespovratnih sredstava za prijedloge povezane s financiranjem znanstvene i tehničke opreme, uključujući obnovu znanstveno-tehničke opreme tijekom zastarijevanja, — 60000000 EUR za bespovratna sredstva za pečat izvrsnosti Instituto de

Broj	Mjera	Prekretnica a /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			instrumentu u napredne terapije.							Salud Carlos III, — 13000000 EUR bespovratnih sredstava za javno-privatna partnerstva za uključivanje okruženja DPP-a/LPG-a u istraživačke skupine SNS-a, odnosno bespovratna sredstva za internacionalizaciju nacionalnog zdravstvenog sustava * 140500000 EUR u projektima povezanim sa Strategijom za personaliziranu medicinu, uključujući: — 29500000 EUR opći poziv za personaliziranu medicinu — Poziv na podnošenje prijedloga u iznosu od 91 500 000 EUR za posebne programe za personaliziranu medicinu — Poziv u iznosu od 15 000 000 EUR za plan personalizirane i napredne terapije — Poziv u iznosu od 4500000 EUR za španjolsku internacionalizaciju personalizirane medicine Mjerama za internacionalizaciju zdravstvenog sustava podupire se položaj Španjolske u europskom zdravstvenom sektoru poticanjem sudjelovanja Španjolske u programu EU HEALTH i programu Obzor Europa. Njime se omogućuje financiranje istraživačkih i inovacijskih klastera koji su dio projekata zajedničkog prekograničnog programiranja odabranih za financiranje u okviru partnerstava u okviru programa Obzor Europa i Obzor 2020., kao što su sufinanciranje mreže ERA-Net, europske inicijative za zajedničku izradu programa ili međunarodne inicijative za zajedničku izradu programa, inicijative uspostavljene na temelju članaka 187. i 185. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i partnerstva uspostavljena u Okvirnom programu Obzor Europa. *I najmanje jedan doprinos u iznosu od 36685000 EUR instrumentu za javno-privatna ulaganja u napredne terapije. * 85000000 EUR za mjere u okviru PERTE-a za zaštitu zdravlja: i. poziv na zajedničke misije Ministarstva zdravstva i Ministarstva znanosti i inovacija u području rijetkih bolesti; ii. poziv na zajedničke misije Ministarstva zdravstva i Ministarstva znanosti i inovacija u provedbi precizne medicine; iii. poziv na ulaganje u osposobljavanje, nadogradnju infrastrukture, projektiranje i opremu za istraživačke kapacitete jedinica za klinička istraživanja pacijenata.
268	C17.I6	T	Završetak svih projekata za jačanje razvoja		%		100	DRUGO TRO	2026	Završetak svih projekata u ukupnom iznosu od 527126000EUR . Dodijeljeni projekti, uključujući sljedeće pozive na podnošenje prijedloga: * U pogledu jačanja strateških kapaciteta i internacionalizacije nacionalnog

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			istraživanja i inovacija u zdravstvenom sektoru.					MJES EČJE		zdravstvenog sustava: strateško djelovanje u području zdravlja — projekti za povećanje znanstvenih kapaciteta istraživačkih centara povezanih s nacionalnim zdravstvenim sustavom, — prijedlozi povezani s financiranjem znanstvene i tehničke opreme, uključujući obnovu znanstveno-tehničke opreme tijekom zastarijevanja, — projekti za pečat izvrsnosti Instituto de Salud Carlos III; žalitelj — javno-privatna partnerstva za uključivanje okruženja DPP-a/LPG-a u istraživačke skupine za pametne mreže i usluge. * Kad je riječ o Strategiji za personaliziranu medicinu: — projekti općeg poziva za personaliziranu medicinu — projekti iz poziva na podnošenje prijedloga za plan personalizirane i napredne terapije — projekti poziva na internacionalizaciju personalizirane medicine u Španjolskoj * Najmanje dva povećanja kapitala za provedbu kliničkih ispitivanja (faza II. i III.) lijekova za naprednu terapiju
460	C17.I6	T	Isplata sredstava za projekte istraživanja i razvoja u okviru programa PERTE Zdravlje	—	EUR (u milijunima)		243	TRO MJES EČJE	2026	U okviru programa PERTE Health 243000000 EUR isplaćeno je za sljedeće projekte istraživanja i razvoja: — projekti za jačanje i internacionalizaciju industrijskih kapaciteta zdravstvenog sektora, — projekti za zajedničke misije za rijetke bolesti, uključujući ALS i neuromuskularne bolesti, — projekti za zajedničku misiju za preciznu medicinu, — stvaranje platforme Proteomics i Metabolomics u Instituto de Salud Carlos III (ISCIII), — projekti za ažuriranje infrastrukture za biomonitoring ljudi ISCIII, žalitelj — projekti za nadogradnju jedinica za klinička istraživanja usmjerenih na pacijente kako bi se unaprijedila njihova infrastruktura, projektiranje ili oprema za njihove istraživačke kapacitete, osposobljavanje u području kliničkih istraživanja ili razvijene urede za kontrolu kliničkih istraživanja.
269	C17.I7	M	Centar za istraživanje i razvoj u području skladištenja energije	Centar je izgrađen i opremljen				DRU GO TRO	2026	Centar za istraživanje i razvoj za skladištenje energije izgrađen je i opremljen u Extremaduri s ciljem poticanja tehnološkog i znanstvenog odgovora na upravljanje proizvodnjom zelene energije, posebno u pogledu primjena industrijskog vodika, kao i proizvodnje, skladištenja i prijevoza

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJES EČJE		zelenog vodika. Centar uključuje eksperimentalna demonstracijska postrojenja za ispitivanje i validaciju otopina za skladištenje energije. Mora biti opremljen potrebnom znanstvenom i tehničkom opremom. Consejo Superior de Investigaciones Científicas mora provesti sljedeća ulaganja: — Projekti istraživanja, razvoja i inovacija povezani s održivom plastikom u kružnom gospodarstvu, proizvodnjom alternativne plastike i održivog gospodarenja plastičnim otpadom — projekt o klimatskim promjenama i utjecaju na zalihe vode — projekt CSIC-a o visokotehnološkim komponentama u energetske tranziciji, posebno u pogledu skladištenja energije i razvoja prototipova postrojenja za hvatanje CO₂ iz emisija iz industrijskih procesa u energetski intenzivnim industrijama — istraživački projekt o strateškim metalima za energetske tranziciju Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
270	C17.I8	T	Potpora projektima istraživanja, razvoja i inovacija u održivoj automobilske industriji	—	Broj		35	DRUGO TRO MJES EČJE	2022	Najmanje 35 poduzeća kojima su dodijeljeni projekti istraživanja, razvoja i inovacija u području održive automobilske industrije kako bi se povećao tehnološki kapacitet poduzeća u područjima povezanim s razvojem sustava za skladištenje energije s vrlo niskim emisijama i visokim mogućnostima recikliranja, visokoučinkovitim sustavima mobilnosti vodika, autonomnom vožnjom i povezanom mobilnošću ili prilagodbom produktivnih okruženja sigurnim i otpornim sustavima za interakciju čovjeka i stroja u pametnom proizvodnom okruženju. Projektima se osigurava usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), neodabranim i nefinanciranim aktivnostima te relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Projekti se provode na: — razvoj sastavnih dijelova i platformi za električna vozila, hibridna vozila na punjenje i vozila na vodik — autonomna vožnja i povezana mobilnost, razvoj nove arhitekture hardverskih i softverskih vozila — prilagodbu proizvodnih područja sastavnih dijelova i sustava za električna vozila, hibridna vozila na punjenje i vozila s pogonom na vodik. Projekte provode poslovni konzorciji od tri do osam poduzeća (najmanje

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										jedno mora biti MSP), najdulje tri godine i s minimalnim proračunom od 5000000 EUR.
461	C17.I9	M	Objava poziva na podnošenje prijedloga za istraživanje, razvoj i inovacije u zrakoplovnom sektoru.	Objava u SL-u				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Objava u SL-u dodjele 70 000 000 EUR u okviru poziva na podnošenje prijedloga za projekte istraživanja, razvoja i inovacija u području zrakoplovstva u okviru Plana za svemirsku tehnologiju. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
271	C17.I9	T	Potpora projektima istraživanja, razvoja i inovacija u području zrakoplovstva i svemira, s naglaskom na niskim i nultim emisijama	—	Broj		65	DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 65 poduzeća dobilo je projekte u području istraživanja, razvoja i inovacija u području zrakoplovstva, s naglaskom na niskim i nultim emisijama, uključujući ulaganja povezana sa zrakoplovno-svemirskim tehnologijama i aeronautici, uz potporu iz Plana <i>Aeronautica</i> . Projekte provode poslovni konzorciji od 3 do 6 poduzeća (barem jedno mora biti MSP), najdulje tri godine. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
272	C17.I9	T	Završetak projekata istraživanja, razvoja i inovacija u području zrakoplovstva i svemira, s naglaskom na niskim i nultim emisijama	—	Broj		81	TRO MJES EČJE	2026	Najmanje 81 poduzeće dovršilo je svoje projekte u području istraživanja, razvoja i inovacija u zrakoplovno-svemirskom području, s naglaskom na niskim i nultim emisijama, uključujući ulaganja povezana sa zrakoplovno-svemirskim tehnologijama i aeronautici, uz potporu iz Plana <i>Aeronautica</i> i provedbu pretkomercijalne javne nabave za razvoj tehnologije i inovacija u području satelita za promatranje Zemlje. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
462	C17.I9	T	Isplata sredstava za projekte u okviru programa PERTE Aerospace.	—	EUR (u milijunima)		90	TRO MJES EČJE	2026	U okviru programa PERTE Aersopace isplata najmanje 90000000 EUR bespovratnih sredstava i nepovratnih zajmova za projekte istraživanja, razvoja i inovacija. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.

PITANJE 3. Opis ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 10. (C17.I10) – Potpora u obliku zajmova u okviru programa PERTE Health i PERTE Aerospace

Ulaganje se odnosi na upotrebu potpore u obliku zajma u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost za promicanje privatnih ulaganja u zdravstveni i zrakoplovno-svemirski sektor u okviru programa PERTE Health i PERTE Aerospace.

U okviru programa PERTE za zdravlje cilj je mjere ojačati znanstvene, tehnološke i inovacijske kapacitete u zdravstvenom sektoru. Konkretno, mjerom se podupiru ulaganja: 1) zajmove poduzećima u zdravstvenom sektoru za potporu aktivnostima kao što su istraživanje, razvoj i inovacije, skaliranje industrije, modernizacija i ažuriranje proizvodnih procesa te razvoj i provedba održivih procesa; 2) ulaganja INNVIERTE-a u tehnološka i inovativna španjolska poduzeća u zdravstvenom sektoru; i 3. zajmove istraživačkim centrima nacionalnog zdravstvenog sustava kako bi proširili svoje kapacitete za istraživanje i tehnološki razvoj.

U okviru programa PERTE Aerospace cilj je mjere jačanje znanstvenih, tehnoloških i inovacijskih kapaciteta u zrakoplovnom i svemirskom sektoru. Mjerom se podupiru ulaganja u obliku zajmova poduzećima u zrakoplovnom sektoru u aktivnostima kao što su istraživanje, razvoj i inovacije, skalacija industrije, modernizacija i ažuriranje proizvodnih procesa, digitalizacija i tehnološka nadogradnja te razvoj i provedba održivih procesa.

Sva vraćena sredstva povezana s financijskim operacijama upotrebljavaju se za servisiranje otplate zajma iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu” u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), pravnim sporazumima između izvršitelja i subjekta koji dodjeljuje potporu i naknadnom politikom ulaganja financijskog instrumenta:

- U slučaju zajmova i jamstava: isključenje sljedećeg popisa aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovinu povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁸⁴; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁸⁵; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima

¹⁸⁴ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹⁸⁵ Ako se aktivnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

otpada, spalionicama¹⁸⁶ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁸⁷. Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): i. mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje dovode do tehnološki neutralnih ishoda na razini njihove primjene; ii. mjere u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja kojima se podupiru alternative s niskim utjecajem na okoliš za koje postoje; ili iii. one mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja koje su prvenstveno usmjerene na razvoj alternativa s najmanjim mogućim utjecajem na okoliš u sektoru za one djelatnosti za koje ne postoji tehnološki i ekonomski izvediva alternativa s niskim učinkom.

- U slučaju instrumenata poduzetničkog kapitala: zahtijevati od poduzeća da donesu planove za zelenu tranziciju u skladu s definicijom iz članka 19.a stavka 2. točke (a) podtočke iii. Direktive 2013/34/EU (izmijenjene Direktivom (EU) 2022/2464) ako je više od 50 % njihovih izravnih prihoda tijekom prethodne financijske godine dobiveno sa sljedećeg popisa djelatnosti i imovine: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca; ii. aktivnostima i imovini u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁸⁸; iii. djelatnosti i imovine povezane s odlagalištima otpada, spalionicama¹⁸⁹ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu¹⁹⁰.
- Provedbeni subjekt zahtijeva usklađenost korisnika s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

¹⁸⁶To se isključenje ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo tretmanu koji se ne može reciklirati.

opasni otpad i postojeća postrojenja, ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energije učinkovitost, hvatanje ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁸⁷ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁸⁸ Ako se aktivnošću koja se podupire postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447

¹⁸⁹ To se isključenje ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su namijenjena isključivo tretmanu koji se ne može reciklirati.

opasni otpad i postojeća postrojenja, ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energije učinkovitost, hvatanje ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da

djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili do proširenja životni vijek bilja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

¹⁹⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

TROMJESEČJE Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum za polaznu vrijednost za sve pokazatelje početak je djelovanja, osim ako je u opisu aktivnosti navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L67	C17.II0	T	Ulaganje u potporu vlasničkom kapitalu u zdravstvenom sektoru		EUR (u milijunima)	0	27	TROMJESEČJE	2026	Isplata iznosa od 27 000 000 EUR od strane poduzetnika Innvierte u inovativnim i tehnološkim poduzećima u zdravstvenom sektoru kao vlasnički ili kvazivlasnički kapital. Evaluacijom projekata u okviru ovog ulaganja osigurava se usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kako je navedeno u opisu mjere.
L68	C17.II0	T	Izdvajanje sredstava u obliku zajmova za potporu zdravstvenom i zrakoplovno-svemirskom sektoru		EUR (u milijunima)	0	181.6	ČETVRTO TROMJESEČJE	2024	Obveza CDTI-ja u iznosu od 181 600 000 EUR u zajmovima za ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, razvoj industrije, modernizaciju proizvodnih procesa i provedbu zelenih tehnologija u zdravstvenom i zrakoplovno-svemirskom sektoru.
L69	C17.II0	T	Isplata sredstava u obliku zajmova za potporu zdravstvenom i zrakoplovno-svemirskom sektoru		EUR (u milijunima)	0	461.7	TROMJESEČJE	2026	Isplata zajmova CDTI-ja u iznosu od 461 700 000 EUR za ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, skaliranje industrije, modernizaciju proizvodnih procesa i provedbu zelenih tehnologija u zdravstvenom i zrakoplovno-svemirskom sektoru.
L70	C17.II0	T	Jačanje kapaciteta za istraživanje i razvoj nacionalnog zdravstvenog sustava.		Broj	0	4	TROMJESEČJE	2026	Dovršetak investicijskih projekata za jačanje kapaciteta za istraživanje i tehnološki razvoj najmanje četiriju istraživačkih centara nacionalnog zdravstvenog sustava.

R. SASTAVNI DIO 18.: OBNOVA I PROŠIRENJE KAPACITETA NACIONALNOG ZDRAVSTVENOG SUSTAVA

Zdravstvena kriza pokazala je snagu španjolskog nacionalnog zdravstvenog sustava, ali je razotkrila i poteškoće s kojima se suočava pri rješavanju situacija koje zahtijevaju predviđanje, brz odgovor i koordinaciju, kao i potrebu za ispravljanjem postojećih strukturnih problema povezanih s demografskim, socijalnim, tehnološkim ili gospodarskim trendovima. Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se sljedeći izazovi: i. osjetljivost na globalnu zdravstvenu krizu, ii. preobrazbu zdravstvenog sustava zbog starenja stanovništva, iii. rodnu ravnopravnost i iv. dugoročnu održivost i otpornost sustava.

Ciljevi su ove komponente sljedeći:

- Pripremiti zdravstveni sustav za sprečavanje i uklanjanje mogućih globalnih prijetnji zdravlju, kao što je aktualna pandemija bolesti COVID-19, povećanjem kapaciteta za javno zdravlje i sustava epidemiološkog nadzora.
- Pružanje zdravstvene usluge najveće brzine, kvalitete i sigurnosti, bez obzira na resurse pacijenata, njihovo boravište, spol, podrijetlo ili dob.
- Zadržati ljude u središtu zdravstvenog sustava, poboljšati njihovo sudjelovanje i preoblikovati zdravstvenu skrb u skladu s potrebama ljudi i zajednica.
- Osigurati informacijske sustave kojima se mjere ne samo aktivnosti nego i konačni zdravstveni ishodi.
- Aktivno promicati zdravlje i dobrobit te sprečavati bolesti i ovisnost tijekom cijelog života.
- Privlačenje i zadržavanje najboljih stručnjaka koji im nude individualne i kolektivne mogućnosti za razvoj.
- Pomak prema digitaliziranom nacionalnom zdravstvenom sustavu koji stvara informacije i znanje te poboljšava istraživanja i inovacije u području zdravstva kao pokretač zapošljavanja, rasta, produktivnosti i inovacija.
- Osigurati dostatno i održivo financiranje za suočavanje s novim zdravstvenim izazovima modernog i razvijenog društva te osigurati učinkovitost potrošnje.
- Jačanje i razvoj koordinacije i višerazinskog upravljanja u upravljanju nacionalnim zdravstvenim sustavom i jačanje teritorijalne kohezije. Aktivno promicati strategije za postizanje rodne ravnopravnosti u zdravstvenom sustavu.

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost podupire se učinkovita provedba preporuka za pojedinu zemlju koje se odnose na borbu protiv pandemije i jačanje kapaciteta i otpornosti zdravstvenog sustava u pogledu zdravstvenih radnika te osnovnih medicinskih proizvoda i infrastrukture (Preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.) te podupiranje zapošljavanja mjerama za očuvanje radnih mjesta, učinkovitim poticajima za zapošljavanje i razvojem vještina (Preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

R.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C18.R1) – Jačanje primarne skrbi i skrbi u zajednici

Jačanje primarne skrbi jedan je od najvažnijih zdravstvenih izazova s kojima se Španjolska suočava u nadolazećim godinama. Ciljevi su te reforme ponuditi bolje odgovore na nove zdravstvene probleme, poboljšati individualno iskustvo skrbi za sve te spriječiti bolesti i povećati ulogu primarne skrbi.

Reforma se sastoji od pripreme i provedbe akcijskog plana za razvoj strateškog okvira za jačanje primarne skrbi i skrbi zajednice koji su 2019. donijele središnja vlada i autonomne zajednice. Akcijski plan temelji se na smjerovima djelovanja u kojima se mora oblikovati regionalna provedba projekata. To uključuje poboljšanje postupaka kliničkog upravljanja, širenje i obnovu dijagnostičke opreme u zdravstvenim centrima, razvoj IT-a, osposobljavanje stručnjaka ili poboljšanje infrastrukture zdravstvenih centara te zdravstvenih i hitnih službi. Akcijski plan odobrava Međuteritorijalno vijeće. Njegova provedba neće se financirati iz plana za oporavak i otpornost.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 2. (C18.R2) – Reforma sustava javnog zdravstva

Cilj je reforme uspostaviti opći i integrirani okvir za pružanje javnog zdravlja. Sastoji se od razvoja ambicioznijeg, integriranijeg i bolje formuliranog sustava javnog zdravstva s pomoću sljedećih mjera:

- Strategija javnog zdravlja kojom se uspostavlja opći i integrirani okvir koji će se uzeti u obzir u svim politikama javnog zdravstva i traje pet godina, s privremenim evaluacijama svake dvije godine u kojima se analizira stupanj provedbe. Strategija se odobrava sporazumom Međuteritorijalnog vijeća nacionalnog zdravstvenog sustava.
- Mreža za nadzor javnog zdravlja i novi Državni centar za javno zdravstvo, koji će se osnovati zakonom ili kraljevskim dekretom Vlade.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 3. (C18. R3) – Jačanje kohezije, jednakosti i univerzalnosti

Cilj je te reforme dodatno ojačati pristup univerzalnoj zdravstvenoj skrbi u Španjolskoj, jednakost u pristupu zdravstvenoj skrbi i koheziju u zdravstvenoj skrbi među različitim područjima zemlje. Reforma se sastoji od tri stupa:

- Zakon o pravičnosti, univerzalnosti i koheziji nacionalnog zdravstvenog sustava. Ciljevi su zakona sljedeći: i. osigurati pristup zdravstvenoj skrbi za sve, ii. integrirati predstavnike pacijenata u upravljačka tijela španjolskog nacionalnog zdravstvenog sustava, iii. ograničiti upotrebu novih participacija, iv. izmijeniti definiciju socijalnih i zdravstvenih naknada u portfelju usluga nacionalnog zdravstvenog sustava, v. osigurati koordinaciju između zdravstvenih i socijalnih tijela, vi. uvesti procjenu učinka za sve regulatorne promjene u tom području i vii. reformirati upotrebu lijekova u nacionalnom zdravstvenom sustavu. Ovaj

zakon popraćen je dubinskom procjenom učinka u kojoj se razmatraju i njegovi učinci na dugoročnu održivost javnih financija te se objavljuje.

- Preusmjeravanje vrlo složene skrbi u zdravstvenom sustavu konsolidacijom i razvojem mreže kontaktnih točaka i preusmjeravanjem vrlo složene skrbi koja nije obuhvaćena Uredbom o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja.
- Povećati zajednički portfelj usluga javnog zdravstva. Tom će se reformom proširiti i poboljšati usluge zajedničkog portfelja sa stomatološkom skrbi, genomskom medicinom, ortopedskom i protetičkom skrbi te preventivnom skrbi.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 4. (C18. R4) – Jačanje stručnih vještina i smanjenje zapošljavanja na određeno vrijeme

Svrha je reforme riješiti problem manjka medicinskih sestara i liječnika, smanjiti primjenu ugovora na određeno vrijeme, poboljšati radne uvjete te poboljšati osposobljavanje i profesionalni razvoj.

Reforma obuhvaća dva područja:

1. Izmjena zakona kojim se uređuju zdravstveni radnici u Španjolskoj (Okvirni statut statutarnog osoblja zdravstvenih službi) kako bi se smanjilo privremeno zapošljavanje. U postupku izmjene Zakona izvješćuje se o njegovu gospodarskom učinku, a osobito o dugoročnim učincima Zakona o održivosti javnih financija. Izmjena se dopunjuje drugim pravno obvezujućim pravilima i popratnim mjerama kako bi se:
 - i. Osigurati raspoređivanje stručnjaka u određena zemljopisna područja u kojima se poticajnim mjerama ne pružaju dostatne usluge.
 - ii. Poboljšati okoliš i radne uvjete mjerama kojima se doprinosi profesionalnom razvoju i zadržava talent u španjolskom sustavu, uz poboljšanja ne samo u gospodarskim uvjetima, već i otvaranjem mogućnosti u području zdravstva, poučavanja i istraživanja.
2. Stupanje na snagu kraljevskog dekreta za poboljšanje specijaliziranog sustava zdravstvenog osposobljavanja. Kraljevskom uredbom uređuje se međusektorsko osposobljavanje u području specijalizacija u području zdravstvenih znanosti, posebna područja osposobljavanja i postupak vrednovanja i priznavanja stručnih kvalifikacija u zdravstvenim znanostima.

Ta je reforma povezana s reformom 1. u komponenti 11. (C11.R1).

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 5. (C18.R5) – Reforma regulacije lijekova i poboljšanje pristupa lijekovima

Glavni je cilj te reforme ažurirati španjolski regulatorni okvir za lijekove i medicinske proizvode izmjenom Zakona o jamstvima i racionalnoj uporabi lijekova i medicinskih proizvoda (Kraljevska

zakonodavna uredba 1/2015 od 24. srpnja), odnosno zakonodavstva kojim se trenutno uspostavlja relevantni regulatorni okvir u Španjolskoj. Konkretno, sustav se mora prilagoditi kako bi se mogao nositi s novim disruptivnim znanstvenim dostignućima, produbiti mjere za racionalizaciju potrošnje za farmaceutske proizvode, potaknuti racionalnu upotrebu lijekova i uvesti promjene s obzirom na iskustvo stečeno tijekom pandemije. U postupku izrade Zakona sastavljaju se izvješća o njegovu gospodarskom učinku, a osobito o dugoročnim učincima Zakona o održivosti javnih financija.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 1. (C18.I1) – Plan ulaganja za visokotehnološku opremu u nacionalnom zdravstvenom sustavu

Španjolska ima višu razinu zastarijevanja opreme od europskog prosjeka i nižu prosječnu razinu gustoće opreme po stanovniku, ali uz neke iznimke kao što su skeneri za magnetsku rezonanciju. Zemljopisna raspodjela opreme također je neuravnotežena. Cilj je tog ulaganja obnoviti postojeću opremu i Španjolskoj osigurati dodatnu visokotehnološku medicinsku opremu.

Ulaganje obuhvaća:

- Obnova opreme zbog zastarijevanja.
- Povećanje zaliha opreme kako bi se uravnotežile međuregionalne razlike i postupno dosegno prosjek Europske unije u pogledu broja stanovnika na milijun stanovnika, s posebnim naglaskom na područjima španjolskog državnog područja koja su nedovoljno opskrbljena po stanovniku u usporedbi s nacionalnim prosjekom.

Plan uključuje sljedeće vrste opreme: linearne akceleratori, računalnu aksijalnu tomografiju (CAT), uključujući akceleratori planiranja; magnetska rezonancija, tomografija pozitronske emisije (PET), tomografija pozitronske emisije i CAT (PET-CAT), gama komora, digitalna oprema za brakviterapiju, vaskularna angiografija, neuroradiološka angiografija i hemodinamske prostorije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 2. (C18.I2) – Mjere za jačanje prevencije i promicanja zdravlja

Cilj je tog ulaganja ojačati preventivnu skrb. Posebno je usmjerena na promicanje zdravog načina života i okruženja. Obuhvaća područja kao što su: borba protiv pušenja, sprečavanje konzumacije alkohola, promicanje mentalnog zdravlja, promicanje zdravog životnog okruženja i načina života, plan antimikrobne otpornosti i prevencija raka, uključujući širenje europskog kodeksa protiv raka.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 3 (C18.I3) – Povećani kapaciteti za odgovor na zdravstvene krize

Pandemija je istaknula potrebu za jačanjem kapaciteta za nadzor, rano otkrivanje i brz odgovor na kritične situacije, kao i potrebu za jačanjem kapaciteta laboratorija i zdravstvenih ustanova. To ulaganje sastoji se od niza mjera usmjerenih na povećanje kapaciteta za odgovor na buduće zdravstvene krize:

1. Oprema za novi Državni centar za javno zdravstvo;

2. Informacijski sustav za nadzor javnog zdravlja, kojim će se proširiti, poboljšati i integrirati postojeći informacijski sustavi za zarazne i nezarazne bolesti u Španjolskoj;
3. Završetak Sveučilišne bolnice Melilla i izgradnja nove zgrade Nacionalnog Dosimetrijskog centra;
4. Povećanje kapaciteta laboratorija za ispitivanje pojedinačne zaštitne opreme u Nacionalnom zavodu za sigurnost i zdravlje na radu;
5. Jačanje Nacionalnog centra za hranu;
6. Tehnološka ulaganja u Agenciju za lijekove i Nacionalnu organizaciju za transplantaciju;
7. Ocjena uspješnosti nacionalnog zdravstvenog sustava tijekom pandemije.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 4. (C18.I4) – Osposobljavanje zdravstvenih djelatnika i resursi za razmjenu znanja i poboljšanje liječenja pacijenata s rijetkim bolestima

Cilj je ulaganja ojačati vještine i kompetencije zdravstvenih djelatnika, s posebnim naglaskom na osposobljavanju povezanom s reformama i ulaganjima iz te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost. Cilj mu je i promicanje alata kojima se zdravstvenim djelatnicima omogućuje razmjena znanja kako bi se poboljšala koordinacija i kvaliteta zdravstvene skrbi, među ostalim o prioritetnim područjima obuhvaćenima ovom komponentom. Nadalje, cilj mu je poboljšati liječenje pacijenata s rijetkim bolestima.

Ulaganje obuhvaća pet područja:

- Kontinuirano osposobljavanje u sljedećim područjima: upotreba zdravstvenih tehnologija i informacijskih sustava, nadzor javnog zdravlja i epidemiologije, sigurnost pacijenata i stručnjaka, racionalna upotreba dijagnostičkih i terapijskih resursa, rano otkrivanje raka, mentalno zdravlje, zdravlje okoliša, sprečavanje čimbenika rizika, rano otkrivanje rodno uvjetovanog nasilja, rano otkrivanje zlostavljanja djece, bioetika, skrb na kraju životnog vijeka, klinička komunikacija, medicina utemeljena na dokazima, timski rad, metodologija istraživanja, razvoj upravljačkih vještina osoba odgovornih za zdravstvene centre, osposobljavanje mentora za specijalizirano zdravstveno osposobljavanje i osposobljavanje ocjenjivača kontinuiranog obrazovanja.
- Uspostava sustava za procjenu i akreditaciju nereguliranih vještina koje su stekli stručnjaci nacionalnog zdravstvenog sustava
- Suradnički alati za rješavanje vrlo složenih uvjeta.
- Razvoj računalnog mapiranja za vizualizaciju zajedničkih resursa i usluga za ranu skrb i genomsku medicinu u Španjolskoj.
- Dovršetak pilot-projekata za opremanje nacionalnog zdravstvenog sustava interoperabilnim kapacitetima, infrastrukturom, opremom i informacijskim sustavima kako bi se olakšalo poboljšanje zdravstvene skrbi za pacijente s rijetkim bolestima.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 5 (C18.I5) – Plan za racionalizaciju potrošnje farmaceutskih proizvoda i promicanje održivosti te proširenje portfelja genomskih usluga u nacionalnom zdravstvenom sustavu

To ulaganje sastoji se od provedbe plana racionalizacije uporabe lijekova i medicinskih proizvoda. Planom se nastoje postići sljedeći ciljevi:

- koristiti medicinske proizvode samo ako su potrebni i, ako se upotrebljavaju, koristiti one koji su najisplativiji;
- smanjiti polifarmaciju (više od pet lijekova) i nepotrebnu uporabu lijekova;
- smanjiti kliničku nesigurnost povezanu s novim lijekovima povećanjem znanstvenih spoznaja, poboljšanjem dostupnih informacija i smanjenjem financijske nesigurnosti.
- proširenje portfelja genomskih usluga u nacionalnom zdravstvenom sustavu

Plan uključuje stvaranje ili daljnji razvoj triju sustava za poboljšanje evaluacije droga i zdravstvenih tehnologija u Španjolskoj:

1. Stvaranje Mreže za ocjenu lijekova u nacionalnom zdravstvenom sustavu: Razvija se tehnološka platforma za upravljanje i razmjenu izvješća o procjeni lijekova i pozicioniranju (koja analiziraju dodanu vrijednost novih lijekova na temelju njihove troškovne učinkovitosti) u različitim fazama razvoja.
2. Proširenje sustava lijekova visokog učinka (VALTERMED). Taj se alat temelji na registru administrativnih, kliničkih i terapijskih podataka kako bi se pratilo i analiziralo početno stanje i razvoj pacijenata nakon početka farmakološkog liječenja. Cilj tog novog alata integrira se u informacijske sustave autonomnih zajednica i uključuje informacije o utjecaju lijekova na kvalitetu života pacijenata.
3. Osnivanje španjolske mreže zdravstvenih tehnologija i skrbi (RedETS). Ta mreža ima ključnu ulogu u pružanju znanstvenih i tehničkih savjeta za donošenje odluka o uključivanju zdravstvenih tehnologija i usluga u javno financiranje. Tehnološka platforma omogućuje upravljanje različitim proizvodima RedETS-a i njihovo dijeljenje u različitim fazama razvoja među agencijama/jedinicama Mreže te praćenje poštovanja rokova utvrđenih za svaku fazu.

Ulaganje i ncludeprojekte povezane s: promicanje uporabe generičkih i biosličnih lijekova, razvoj i modernizacija ortopedskih i protetičkih usluga i proizvoda, osposobljavanje zdravstvenih djelatnika o racionalnoj uporabi lijekova i rješenja za poticanje inovacija u području lijekova.

Ulaganjem se također proširuje katalog genetskog testiranja nacionalnog zdravstvenog sustava kupnjom potrebne opreme i stvaranjem informacijskog sustava za integraciju genomskih informacija na nacionalnoj razini.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 6. (C18.I6) – Je jezero zdravstvenih podataka

To ulaganje sastoji se od stvaranja jezera zdravstvenih podataka, kojim se prikupljaju informacije iz različitih informacijskih sustava, uključujući regionalne sustave, s ciljem olakšavanja masovne analize u stvarnom vremenu radi potpore i poboljšanja dijagnostike i liječenja, utvrđivanja čimbenika rizika, analize trendova, utvrđivanja obrazaca, predviđanja situacija rizika za zdravlje i programiranja

resursa za njihovo rješavanje, uključujući upotrebu algoritama umjetne inteligencije, te novih prilagodljivih arhitektura sustava i novih alata za obradu i identifikaciju modela.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

R.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinic a	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
273	C18.R1	M	Akcijski plan za primarnu skrb i skrb u zajednici	Odobrenje Međuteritorijaln og vijeća <i>Consejo</i>				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Glavni je cilj Akcijskog plana jačanje primarne skrbi u nacionalnom zdravstvenom sustavu kako bi se ponudili bolji odgovori na nove zdravstvene probleme, poboljšalo pojedinačno iskustvo skrbi za sve, spriječile bolesti i povećao kapacitet primarne skrbi za rješavanje zdravstvenih problema.
274	C18.R2	M	Odobrenje španjolske strategije javnog zdravlja	Odobrenje <i>Consejo međuteritorijaln og Sanidada</i>				DRU GO TRO MJES EČJE	2022	Strategijom javnog zdravlja utvrđuju se strateške smjernice za javnozdravstvene mjere u cijeloj Španjolskoj. Cilj je strategije poboljšati zdravlje španjolskog stanovništva utvrđivanjem ključnih linija i prioriteta kojih se sve zdravstvene uprave trebaju pridržavati u svojim politikama promicanja, prevencije i zaštite javnog zdravlja, u aktivnostima usmjerenima na ciljne skupine stanovništva, u informiranju građana, osposobljavanju stručnjaka i zadovoljavanju njihovih potreba. Strategijom se osigurava da se javno zdravlje i jednak pristup zdravstvenoj skrbi uzimaju u obzir u svim javnim politikama i olakšava međusektorsko djelovanje u tom području. Traje pet godina, s privremenim evaluacijama svake dvije godine u kojima se analizira stupanj provedbe. Uključuje mjere i aktivnosti povezane sa svim područjima javnog zdravlja koje se provode u politikama, planovima i programima svih uprava za zdravstvo u Španjolskoj tijekom trajanja Strategije, u rokovima utvrđenima u Strategiji.
275	C18.R3	M	Zakon o pravičnosti, univerzalnosti i koheziji nacionalnog zdravstvenog sustava te preusmjeravanje vrlo složene skrbi i povećanje zajedničkog portfelja usluga	Stupanje na snagu zakona i odobrenja Međuteritorijaln e <i>Sanidad Consejo</i>				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Ciljevi su zakona i sastavnih dijelova sljedeći: Osigurati pristup zdravstvenoj skrbi za sve, integrirati predstavnike pacijenata u upravljačka tijela španjolskog nacionalnog zdravstvenog sustava, ograničiti upotrebu novih participacija, promijeniti definiciju socijalnih i zdravstvenih naknada u portfelju nacionalnog zdravstvenog sustava, osigurati koordinaciju između zdravstvenih i socijalnih tijela te uvesti procjenu učinka za sve regulatorne promjene u tom području i, naposljetku, reformirati upotrebu lijekova u nacionalnom zdravstvenom sustavu. Ovaj zakon popraćen je dubinskom procjenom učinka koja se također objavljuje i u kojoj se razmatraju njegovi učinci na dugoročnu održivost javnih financija. Nakon dogovora Međuteritorijalne <i>Sanidad Consejo</i> , stupanje na snagu ministarske odluke kojom se povećava zajednički portfelj usluga javnog zdravstva barem proširenjem i poboljšanjem usluga povezanih sa stomatološkom skrbi, genomskom medicinom, ortopedskom i protetičkom skrbi te preventivnom skrbi.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Odobrenje <i>Consejo meduteritorialnog Sanidada</i> za konsolidaciju i razvoj mreže kontaktnih točaka i reprogramiranje skrbi kojom ne upravljaju ti centri, službe i referentne jedinice (CSUR)
276	C18.R4	M	Zakon o okvirnom statutu statutarnog zdravstvenog osoblja, drugim dopunskim mjerama i poboljšanju sustava specijalističkog zdravstvenog osposobljavanja	Stupanje na snagu izmjene zakona i stupanje na snagu kraljevskog dekreta				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Okrviri statut osnovna je norma kojom se uređuje pristup statusu zdravstvenog službenika i uređuje zapošljavanje, promaknuće i mobilnost te radni uvjeti. Ova izmjena ima sljedeće izravne ciljeve: — Smanjiti ugovore na određeno vrijeme. Ovaj zakon popraćen je dubinskom procjenom učinka u kojoj se razmatraju i njegovi učinci na dugoročnu održivost javnih financija. Izmjena se dopunjuje drugim pravno obvezujućim pravilima i popratnim mjerama kako bi se: - Osigurati raspoređivanje stručnjaka u određena zemljopisna područja u kojima se poticajnim mjerama ne pružaju dostatne usluge. — Poboljšati okoliš i radne uvjete mjerama koje pridonose profesionalnom razvoju i zadržavaju talente u španjolskom sustavu, uz poboljšanja ne samo u gospodarskim uvjetima, već i otvaranjem mogućnosti u području zdravstva, poučavanja i istraživanja. Stupanje na snagu kraljevskog dekreta za poboljšanje specijaliziranog sustava zdravstvenog osposobljavanja
277	C18.R5	M	Zakon o jamstvima i racionalnoj uporabi medicinskih proizvoda	Stupanje na snagu zakona				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Stupanje na snagu zakona o jamstvima i racionalnoj uporabi medicinskih proizvoda. Neki od glavnih ciljeva te pravne reforme su: — Izmijeniti sustav referentnih cijena uvođenjem elemenata kojima se povećava tržišno natjecanje. — Konsolidirati izdavanje lijekova na daljinu. — Omogućiti povezivanje skladišta lijekova društveno-sanitarnih centara s farmaceutskim uslugama primarne zdravstvene zaštite. — Izmijeniti sustav kako bi se izračunao tromjesečni doprinos proizvođača, uvoznika i dobavljača lijekova i zdravstvenih proizvoda nacionalnom zdravstvenom sustavu koji se financiraju javnim sredstvima. — Pojasniti nadležnosti u pogledu kontrole oglašavanja droga. — Izmijeniti stope koje primjenjuje Agencija za lijekove. — Izmijeniti i ažurirati postupak sankcioniranja i prekršaje.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										Ovaj zakon popraćen je dubinskom procjenom učinka u kojoj se razmatraju i njegovi učinci na dugoročnu održivost javnih financija.
278	C18.I1	M	Odobrenje plana ulaganja u opremu i raspodjela sredstava	Odobrenje <i>Consejo meduteritorijalnog Sanidada</i>				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Odobrenje društva <i>Consejo meduteritorijalno</i> za plan i raspodjelu sredstava, kojim se utvrđuju mehanizmi za dodjelu bespovratnih sredstava u iznosu od 796 100 000 EUR.
279	C18.I1	T	Ugradnja uređaja za opremu	—	Broj	0	750	DRUGO TRO MJES EČJE	2023	Postaviti najmanje 750 uređaja za opremu u cijeloj zemlji.
280	C18.I2	T	Kampanje i aktivnosti u području javnog zdravlja	—	Broj	0	11	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Provedeno je najmanje 11 kampanja širenja ili probira u području javnog zdravlja u područjima kao što su: borba protiv pušenja, sprečavanje konzumacije alkohola, promicanje mentalnog zdravlja, promicanje zdravog životnog okruženja i načina života, plan antimikrobne otpornosti i prevencija raka, uključujući širenje europskog kodeksa protiv raka. Kampanje se provode u cijeloj zemlji. Širenje se provodi putem radija, tiskanih medija, interneta, izravnog marketinga i aktivnosti na otvorenom.
281	C18.I3	M	Informacijski sustav Mreže za nadzor javnog zdravlja	Potvrda o puštanju u rad				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Sustav praćenja za državu i autonomne zajednice (Mrežni informacijski sustav za nadzor javnog zdravlja) mora biti operativan kako bi se omogućilo rano upozoravanje i brzi odgovor radi otkrivanja problema koji mogu predstavljati rizik za zdravlje, širenja informacija od nadležnih tijela i olakšavanja provedbe kontrolnih mjera. Oprema za novi Državni centar za javno zdravstvo kupuje se u ukupnoj vrijednosti od najmanje 9,45 milijuna EUR. Dovršit će se kupnja opreme Sveučilišne bolnice u Melilli i izgradnja nove zgrade Nacionalnog sporednog centra te kupnja opreme i provedba sustava i infrastrukture za povećanje kapaciteta laboratorija za ispitivanje u Nacionalnom zavodu za sigurnost i zdravlje na radu, Nacionalnom centru za hranu, Agenciji za lijekove i zdravstvene proizvode i Nacionalnoj

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinic a	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
										organizaciji za transplantaciju u ukupnoj vrijednosti od najmanje 43 milijuna EUR. Procjena uspješnosti nacionalnog zdravstvenog sustava tijekom pandemije bit će dovršena i objavljena.
282	C18.I4	T	Zdravstveni djelatnici osposobljeni u okviru planova kontinuiranog obrazovanja	—	Broj	0	90 000	DRUGO TROMJESJE	2023	Najmanje 90000 zdravstvenih djelatnika ostvarilo je ukupno 360000 bodova za kontinuirano obrazovanje, što odgovara ukupnom broju od 3,6 milijuna sati osposobljavanja u okviru planova kontinuiranog obrazovanja osmišljenih u skladu s prioritetima utvrđenima u definiciji iz C18.I4. Oposobljavanje obuhvaća: Upotrebu zdravstvenih tehnologija i informacijskih sustava, nadzor javnog zdravlja i epidemiologiju, sigurnost pacijenata i stručnjaka, racionalnu upotrebu dijagnostičkih i terapijskih resursa, rano otkrivanje raka, mentalno zdravlje, zdravlje okoliša, prevenciju čimbenika rizika, rano otkrivanje rodno uvjetovanog nasilja, rano otkrivanje zlostavljanja djece, bioetiku, kliničku komunikaciju, medicinu utemeljenu na dokazima, suradnju s drugima, metode istraživanja, razvoj upravljačkih kompetencija upravitelja zdravstvenih ustanova i osposobljavanje mentora u specijaliziranom osposobljavanju u području zdravlja. Osposobljavanje se provodilo u obliku osposobljavanja u učionici, na internetu i u kombiniranom obliku učenja, a dovršili su ih kvalificirani zdravstveni djelatnici i stručnjaci u području zdravstvene zaštite za stručno osposobljavanje.
463	C18.I4	T	Osposobljavanje zdravstvenih djelatnika i resursi za razmjenu znanja					DRUGO TROMJESJE	2026	Najmanje 1300 zdravstvenih ustanova mora biti osposobljeno za međunarodne modele procjene i akreditacije zdravstvenih stručnih vještina (modeli ponovne certifikacije zdravstvenih djelatnika). Razvijaju se i sljedeće informatičke aplikacije za procjenu i akreditaciju nereguliranih vještina: • Internetska aplikacija za ponovnu certifikaciju • Uključivanje podataka o ponovnoj certifikaciji stručnjaka u portal REPS Potrebno je kupiti ili razviti suradničke alate za rješavanje vrlo složenih uvjeta. Alati za suradnju uključuju barem sljedeće funkcije: • Zajednički klinički postupci za upravljanje pacijentima. • Komunikacija među stručnjacima.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinic a	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
										Dovršava se računalno mapiranje radi vizualizacije zajedničkih resursa i usluga za ranu skrb i genomsku medicinu.
283	C18.I5	M	Sustav VALTERM ED i platforma za procjenu zdravstvenih tehnologija i koristi nacionalnog zdravstvenog sustava	Potvrda o puštanju u rad				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Operativna je mreža za ocjenjivanje lijekova između Ministarstva zdravstva i autonomnih regija, sustav VALTERM ED je operativan te je uspostavljena platforma za španjolsku mrežu agencija za procjenu zdravstvenih tehnologija i koristi nacionalnog zdravstvenog sustava (SNS REDETS).
464	C18.I5	T	Plan za racionalizaciju potrošnje farmaceutskih proizvoda i promicanje održivosti					DRU GO TRO MJES EČJE	2026	Provodi se kampanja za promicanje uporabe generičkih i biosličnih lijekova. Uvodi se informacijski sustav za upravljanje propisivanjem ortopedskih i protetičkih usluga. Najmanje 46300 zdravstvenih djelatnika prolazi osposobljavanje o racionalnoj uporabi lijekova, upotrebi znanstvenih spoznaja za kliničko djelovanje i razvoju vještina kritičkog čitanja znanstvene literature. Uspostavlja se diplomski tečaj o evaluaciji ocjenjivanja lijekova i zdravstvenih tehnologija
284	C18.I6	T	Jezero zdravstvenih podataka u funkciji	—	Broj	0	17	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Jezero zdravstvenih podataka operativno je za državu i uključuje najmanje 17 autonomnih regija ili gradova kako bi se omogućila masovna analiza podataka za utvrđivanje i poboljšanje dijagnoze i liječenja.
465	C18.I4	T	Završetak projekata za poboljšanje zdravstvene skrbi za pacijente s rijetkim bolestima		U milijuni ma EUR	0	50	DRU GO TRO MJES EČJE	2026	Završetak pilot-projekata u vrijednosti od najmanje 50 milijuna EUR za opremanje nacionalnog zdravstvenog sustava (SNS) interoperabilnim kapacitetima, infrastrukturom, opremom i informacijskim sustavima kako bi se olakšalo poboljšanje zdravstvene skrbi za pacijente s rijetkim bolestima

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednos t	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinic a	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godin a	
466	C18.I5	T	Proširenje genomskih usluga u nacionalnom zdravstvenom sustavu		U milijuni ma EUR	0	23	DRUGO TROMJES EČJE	2026	Oprema potrebna za provedbu proširenog kataloga genetskog testiranja u vrijednosti od najmanje 23 000 000 EUR mora se kupiti, a informacijski sustav za integraciju genomskih informacija na nacionalnoj razini mora biti operativan.
466a	C18.I6	T	Projekti obrade masovnih podataka				2	ČETVRTO TROMJES EČJE	2025	Najmanje dva projekta masovne obrade podataka provode se kao dio ulaganja u jezero zdravstvenih podataka.

S. SASTAVNICA 19.: DIGITALNE VJEŠTINE

Glavni je cilj te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost povećati razinu digitalnih vještina (osnovnih i naprednih) mjerama usmjerenima na različite skupine stanovništva. Stjecanje tih vještina ključno je kako bi Španjolska mogla iskoristiti mogućnosti koje nudi povećana digitalizacija gospodarstva i društva.

Ciljanim djelovanjima za digitalizaciju MSP-ova dopunjuju se mjere predviđene u komponenti 13. Plana (Potpora MSP-ovima). Mjerama za povećanje broja visokokvalificiranih osoba u području IKT-a dopunjuju se mjere u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost). Naposljetku, mjerama za digitalizaciju škola trebale bi se ojačati mjere u komponenti 21. (Obrazovanje) i povećati učinak mjera predviđenih u komponenti 23. (Tržište rada).

Komponenta se odnosi na preporuke po državama članicama o poticanju inovacija (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.), pristupu digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.) i pojačanom financiranju zrelih projekata javnih ulaganja na početku razdoblja, promicanju privatnih ulaganja radi poticanja gospodarskog oporavka i usmjeravanju ulaganja na zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka za pojedinu zemlju br. 3 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

S.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C19.R1) – Nacionalni plan za digitalne kompetencije

Ta se mjera sastoji od strateškog plana čiji su ciljevi: i. osposobljavanje u području digitalnih vještina za opću populaciju; ii. premošćivanje digitalnog jaza među spolovima; iii. digitalizacijom obrazovnog sustava i razvojem digitalnih vještina za učenje; iv. osiguravanje digitalnih vještina za bolju zapošljivost privatnih radnika i nezaposlenih, v. podupiranje digitalnih vještina javnih radnika; iv. razvoj digitalnih vještina u MSP-ovima; i vii. povećanje broja stručnjaka za IKT. Ulaganja u komponenti pomažu u ostvarivanju ciljeva strateškog plana.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. siječnja 2021.

Ulaganje 1 (C19. I1) – transverzalne digitalne vještine

Cilj je ove mjere poboljšati razinu digitalnih vještina stanovništva. Mjerom se predviđa sljedeće: (a) razvoj mreže centara za potporu osposobljavanju u području osnovnih i naprednih digitalnih vještina, (b) mjere e-uključenosti s ciljem osnaživanja starijih osoba ili olakšavanja osposobljavanja za ranjivu djecu, (c) razne kampanje za podizanje svijesti, (d) aktivnosti za povećanje digitalnih sposobnosti opće populacije i (e) razvoj digitalnih resursa za širenje i poučavanje španjolskog jezika. Mjerom se promiče i digitalno osnaživanje žena te potiču znanstvena i tehnološka zanimanja u školi.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C19. I2) – Digitalna transformacija obrazovanja

Cilj je ove mjere poboljšati pristup digitalnom učenju osiguravanjem prijenosnih uređaja za najmanje 300000 učenika iz ranjivih skupina u javnim školama ili školama s javnim subvencijama. Također instalira, ažurira i održava interaktivne digitalne sustave (IDS) u najmanje 240000 učionica u javnim i javno subvencioniranim školama kako bi se omogućilo učenje na daljinu i kombinirano učenje. Mjerom se podupire i priprema ili revizija digitalne strategije u najmanje 22000 javnih i javno subvencioniranih školskih centara te uključuje digitalno osposobljavanje 700000 nastavnika.

Tom se mjerom podupire i provedba plana za digitalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje. To će se postići digitalnim alatom za upravljanje akreditacijom za stručne vještine stečene radnim iskustvom te stvaranjem digitalnih alata za upravljanje SOO-om za zapošljavanje u skladu s Nacionalnim katalogom kvalifikacija i registrom radnog vijeka. Naposljetku, mjerom se podupire stvaranje simulatora, digitalnih blizanaca i tehnoloških središta.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3 (C19. I3) – Digitalne vještine za zapošljavanje

Cilj je ove mjere ojačati digitalne vještine zaposlenih i nezaposlenih, posebno mladih, kako bi se poboljšala njihova zapošljivost. Osposobljavanje je usmjereno i na javnu upravu (među ostalim, zdravstvene djelatnike, postrojbe i pomorce u oružanim snagama te posebno dostupne pričuvne snage, osoblje koje radi u područjima socijalne sigurnosti i financija). Naposljetku, mjerom se podupire digitalizacija MSP-ova mjerama usmjerenima na određene sektore gospodarstva i osposobljavanjem osoba koje mogu djelovati kao katalizatori promjena, uključujući stručnjake i rukovoditelje poduzeća.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C19. I4) – digitalni stručnjaci

Cilj je ove mjere prilagoditi postojeću ponudu strukovnog osposobljavanja u području naprednih digitalnih vještina te privući i zadržati talente u tim područjima. Također stvara otvorene obrazovne resurse za digitalno poučavanje u području umjetne inteligencije i kibersigurnosti na različitim razinama.

Mjera uključuje posebna osposobljavanja usmjerena na kibersigurnost, kao i financiranje četverogodišnjih stipendija za privlačenje i zadržavanje talenata u naprednim digitalnim vještinama.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

S.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje početak je djelovanja, osim ako je u opisu aktivnosti navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
285	C19.R1	M	Odobrenje Nacionalnog plana za digitalne kompetencije od strane Vijeća ministara	Upućivanje na Vijeće ministara				TRO MJES EČJE	2021	Vijeće ministara odobrava Nacionalni plan digitalnih kompetencija. Ciljevi plana su: 1. pružanje osposobljavanja u području digitalnih vještina općoj populaciji; (2) premošćivanju digitalnog jaza među spolovima; 3. digitalizaciju obrazovnog sustava i razvoj digitalnih vještina za učenje; (4., 5.) pružanje digitalnih vještina za bolju zapošljivost privatnih i javnih radnika; (6) razvoj digitalnih vještina u MSP-ovima; i 7. povećanje broja stručnjaka za IKT, što nije obvezujuće za regije i lokalne subjekte.
286	C19.I1	T	Osposobljavanje građana o digitalnim vještinama.	—	%	0	75	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 75 % proračuna namijenjeno je mjerama u okviru ulaganja za osposobljavanje građana u području digitalnih vještina.
287	C19.I1	M	Dovršetak mjera za poboljšanje digitalnih sposobnosti	Svjedodžba o stručnoj osposobljenosti nacionalnih centara za digitalno osposobljavanje				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Stvaranje nacionalne mreže digitalnih vještina (uključujući reformu 1500 centara za stručno osposobljavanje) i provedba kampanja za podizanje svijesti i komunikacijskih planova
288	C19.I1	T	Osposobljavanje građana o digitalnim vještinama.	—	Broj	0	1 896 132	DRUGO TRO MJES EČJE	2026	U skladu s mjerama u okviru mjere osposobljeno je 1896132 građana u području digitalnih vještina. Osposobljavanje mora trajati najmanje 7,5 sati.
289	C19.I2	M	Program opremanja javnih i javno subvencioniranih škola digitalnim alatima	Objava u Službenom listu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Odobrenje programa za opremanje najmanje 240000 učionica, osposobljavanje 700000 nastavnika i pripremu ili reviziju digitalne strategije za najmanje 22000 javnih i javno subvencioniranih školskih centara te osiguravanje 300000 povezanih digitalnih uređaja (prijenosna računala, tableti) u javnim i javno subvencioniranim školama, u suradnji s autonomnim zajednicama. Program je obvezujući za autonomne zajednice.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
290	C19.I2	M	Završetak mjera za digitalnu transformaciju obrazovanja	Potvrda državne i regionalne uprave				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Dovršetak mjera za digitalnu transformaciju obrazovanja, uključujući certificiranje digitalnih vještina za najmanje 80 % od 700000 nastavnika osposobljenih za stjecanje digitalnih vještina; i najmanje 22000 centara primilo je potporu u pripremi i reviziji njihovih digitalnih strategija.
291	C19.I2	T	Osiguravanje povezanih digitalnih uređaja u javnim i javno subvencioniranim školama kako bi se premostio „digitalni jaz” i opremilo najmanje 240000 učionica	—	Broj	0	540 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Dovršeno stavljanje na raspolaganje povezanih i interaktivnih digitalnih uređaja za najmanje 300000 učenika i opreme za najmanje 240000 učionica u javnim i javno subvencioniranim školama kako bi se premostio „digitalni jaz”. Potvrde državnih i regionalnih uprava o nabavi i isporuci opreme.
292	C19.I3	T	Digitalno osposobljavanje za zapošljavanje	—	Broj	0	258 030	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Najmanje 258030 osoba sudjelovalo je u osposobljavanju o digitalnim vještinama. Svako osposobljavanje mora trajati najmanje 150 sati.
292a	C19.I3	T	Digitalno osposobljavanje u radnom okruženju	—	EUR (u milijunima)	0	310	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Završetak osposobljavanja o digitalnim vještinama u radnom okruženju i sadržajima osposobljavanja kako bi se poduprla njihova provedba, što odgovara ukupnom proračunu od najmanje 310 milijuna EUR. Svako osposobljavanje mora trajati najmanje 25 sati.
293	C19.I4	T	Programi stipendija za digitalne talente	—	Broj	0	300	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 300 primatelja dobilo je stipendije za privlačenje i zadržavanje digitalnih talenata (kumulativno razdoblje 2021. – 2024.). Svaki program mora imati najmanje 240 ECTS.
294	C19.I4	T	Osposobljavanje stručnjaka u području IT-a		Broj	0	10 286	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 10286 stručnjaka u području IT-a osposobljeno za specijalizirane tečajeve u trajanju od najmanje 250 sati svaki.

T. 20. SASTAVNICA: STRATEŠKI PLAN ZA JAČANJE STRUKOVNOG OSPOSABLJAVANJA

Cilj je komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost preobraziti i modernizirati sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) te ga prilagoditi promjenama u proizvodnim sektorima gospodarstva. U tu se svrhu komponentom nastoji doprinijeti poboljšanju zapošljivosti i radne mobilnosti radnika, a time i povećanju produktivnosti i konkurentnosti.

Postojeće neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina rješavaju se kako bi se poboljšala ravnoteža između razine obrazovanja i osposobljavanja stanovništva i potreba tržišta rada, posebno podupiranjem usavršavanja niskokvalificiranih radnika radi stjecanja više privremenih vještina i prekvalifikacije. Posebna pozornost posvećuje se tehničkim i digitalnim vještinama, uklanjanju rodno uvjetovanih razlika u vještinama i povećanju privlačnosti viših programa SOO-a za poboljšanje upisa. Komponentom se predviđa i priznavanje postojećih vještina kako bi se omogućio pristup novim mogućnostima osposobljavanja i novim kvalifikacijama u integriranijem sustavu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji prati osobe u obveznom obrazovanju, čime se doprinosi smanjenju ranog napuštanja školovanja, i tijekom cijelog radnog vijeka.

Komponenta doprinosi provedbi preporuka za pojedinu zemlju povezanih sa smanjenjem ranog napuštanja školovanja (preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2019.); povećati suradnju između obrazovanja i poduzeća kako bi se poboljšalo pružanje vještina i kvalifikacija relevantnih za tržište rada, posebno za informacijske i komunikacijske tehnologije (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); podupirati zapošljavanje mjerama za očuvanje radnih mjesta, učinkovitim poticajima za zapošljavanje i razvoj vještina (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.), poboljšati pristup digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

T.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C20.R1) – Plan modernizacije strukovnog osposobljavanja

Ta se reforma sastoji od donošenja i provedbe plana za modernizaciju strukovnog osposobljavanja. Plan je predstavljen 22. srpnja 2020. Cilj mu je osigurati da sustav strukovnog osposobljavanja (SOO) odgovara tržištu rada za koje je potrebna srednja kvalifikacija, čime se zadovoljavaju potrebe proizvodnog sektora (posebno tehničara/nadređenih tehničara) i osigurava da se strukovnim osposobljavanjem i kvalifikacijama poboljšaju izgledi za zapošljivost. U njemu se utvrđuje da je strukovno osposobljavanje ključan element za poticanje gospodarskog i socijalnog pokretača nakon pandemije.

Plan je usmjeren na uspostavu jedinstvenog integriranog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji pruža osposobljavanje i stručne kvalifikacije cjelokupnom stanovništvu, uključujući učenike SOO-a u obrazovnom sustavu i SOO-u za zapošljavanje. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) određuje se kao standardni periodični element stručnog usavršavanja za sve radnike tijekom njihova radnog vijeka.

Glavni instrument plana je Nacionalni katalog stručnih kvalifikacija, koji će se preispitati i ažurirati, među ostalim integriranjem primjene digitalne i zelene tranzicije. Uključuje osmišljavanje novih kvalifikacija strukovnog osposobljavanja u svim sektorima, ali s naglaskom na dvanaest strateških sektora u kojima će se strukovno osposobljavanje pojačati, uzimajući u obzir regionalne potrebe.

Plan se provodi donošenjem nekoliko Kraljevskih uredbi sa zakonskom snagom, što odgovara uspostavi novih kurikuluma za diplomu. Predviđa se da će se u razdoblju 2021. – 2023. postupno uvoditi oko 42 nove diplome koje će obuhvaćati srednju, višu i specijalističku diplomu. Reforma uključuje i periodično preispitivanje diploma strukovnog osposobljavanja, osmišljavanje novih diploma strukovnog osposobljavanja u skladu s potrebama proizvodnih sektora, s posebnim naglaskom na sektore kojima se daje prednost u Strateškom planu za strukovno osposobljavanje.

Ostale prioritetne linije plana uključuju uključivanje inovacija, primijenjenog istraživanja, poduzetništva, digitalizacije i održivosti kao ključnih elemenata strukovnog osposobljavanja; te postavljanje poduzeća kao sastavnog dijela strukovnog osposobljavanja i promicanje javno-privatne suradnje u sustavu, posebno promicanje dvojne prirode strukovnog osposobljavanja. U tu svrhureforma se temelji na zajedničkom radu ministarstava, poduzeća i socijalnih partnera kako bi se utvrdile vještine potrebne gospodarstvu.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2020.

Reforma 2. (C20.R2) – Zakon kojim se uređuje integrirani sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezan s nacionalnim kvalifikacijskim sustavom

U skladu s ciljevima plana modernizacije strukovnog osposobljavanja i u okviru Nacionalnog kvalifikacijskog sustava Španjolska predstavlja i donosi zakon kojim se uređuje integrirani sustav strukovnog osposobljavanja (SOO). Novim će se zakonom dva postojeća odvojena sustava strukovnog osposobljavanja, onaj u obrazovnom sustavu i sustav usmjeren na osposobljavanje za zapošljavanje, objediniti u jedinstveni sustav. Njime se utvrđuje integrirani sustav cjeloživotnog učenja za stanovništvo u bilo kojoj dobi i u bilo kojoj osobnoj ili radnoj situaciji, nudeći dopunske i kumulativne tečajeve koji dovode do novih kvalifikacija. Također je popraćen orijentacijskim postupkom tijekom cijelog životnog vijeka.

U prvoj fazi pripreme Ministarstvo obrazovanja i strukovnog osposobljavanja priprema nacrt zakona uz konsenzus socijalnih partnera i regionalnih vlada. Očekuje se da će Vijeće ministara odobriti nacrt zakona prije 31. prosinca 2021., a donošenje u Parlamentu održat će se do 30. lipnja 2022.

Cilj zakona koji je konačno odobren i kojim se objedinjuju dva prethodno postojeća sustava strukovnog osposobljavanja jest modernizacija sustava, posebno:

- a) usmjeravanje na usavršavanje niskokvalificiranih radnika i poboljšanje njihove zapošljivosti;
- b) rješavanje pitanja neodgovarajućih stručnih vještina;
- c) ažuriranje nacionalnog kataloga stručnih kvalifikacija kako bi ga se prilagodilo budućim potrebama gospodarstva, uključujući potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji; žalitelj
- d) povećanje privlačnosti viših programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u cilju poboljšanja upisa.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Ulaganje 1 (C20.I1) – Prekvalifikacija i usavršavanje radne snage povezano sa stručnim kvalifikacijama

To ulaganje uključuje četiri mjere usmjerene na održavanje i poboljšanje stručnih vještina aktivnog stanovništva starijeg od 16 godina (zaposleno ili nezaposleno):

- a) Procjena i formalna akreditacija stručnih vještina stečenih radnim iskustvom i neformalnim osposobljavanjem. U tu svrhu cilj mu je osigurati formalno priznavanje postojećih vještina i omogućiti pristup daljnjem osposobljavanju i novim kvalifikacijama. Planom se ulaže u registraciju, evaluaciju i akreditaciju 2000000 stručnih jedinica u razdoblju od pet godina.
- b) D-digitalna modularna ponuda za zaposlenike povezane s jedinicama stručnosti Nacionalnog kataloga stručnih kvalifikacija. Djelovanje je usmjereno na zaposlene osobe i osigurava da najmanje 300000 radnika prođe digitalno osposobljavanje za profesionalni napredak i da im se omogući stjecanje viših vještina.
- c) Učiniti strukovno osposobljavanje fleksibilnijim i pristupačnijim stvaranjem „aulas*Mentora*”. Aktivnost će omogućiti neformalno osposobljavanje u skladu s Nacionalnim katalogom stručnih kvalifikacija za osobe u ruralnim područjima ili osobe kojima prijeti depopulacija. Poseban naglasak stavlja se na žene kako bi se otvorile nove mogućnosti za učenje, otvaranje radnih mjesta i poboljšanje lokalnog gospodarstva.
- d) Modularno osposobljavanje za usavršavanje i prekvalifikaciju za zaposlene i nezaposlene osobe. U okviru djelovanja nuditi će se osposobljavanje u području novih vještina usmjerenih na budućnost za koje se očekuje da će u budućnosti otvoriti radna mjesta, uključujući zelenu tranziciju, gospodarstvo skrbi i druge strateške sektore utvrđene u planu modernizacije. Prednost se daje najugroženijim skupinama koje nude osposobljavanje usmjereno na prekvalifikaciju i usavršavanje najmanje 700000 zaposlenih i nezaposlenih osoba.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C20.I2): Digitalna transformacija strukovnog osposobljavanja

Cilj je tog ulaganja preobraziti i modernizirati strukovno osposobljavanje kako bi se poduprla digitalizacija svakog proizvodnog sektora, ali i dati prednost okolišnoj održivosti kao ključnoj kompetenciji. Obuhvaća četiri mjere:

- a) Digitalno i zeleno osposobljavanje nastavnika u području strukovnog osposobljavanja, čime im se omogućuje da djeluju kao ključni stup u procesu osposobljavanja i kao poluga za digitalnu i ekološku tranziciju koja se primjenjuje na odgovarajuće proizvodne sektore strukovnog osposobljavanja. Naglasak je na osiguravanju tehničkih, stručnih i pedagoških vještina nastavnika kako bi se poduprla kvaliteta sustava obrazovanja i osposobljavanja.
- b) Konverzija učionica u prostore primijenjene tehnologije u kojima se ponovno stvaraju radna okruženja s pomoću tehnoloških resursa učenicima omogućuje da pristupe tehnologijama koje će kasnije pronaći u poduzećima. Ulaganje omogućuje uspostavu najmanje 1253 učionica „tehnologije”.
- c) Stvaranje „poduzetničkih” učionica u javnim centrima za strukovno osposobljavanje, čime se studentima omogućuje da poduzetništvo razumiju kao sastavni dio stručne osposobljenosti i da stvore temelje za pokretanje ili pokretanje poslovanja. Španjolska osigurava da djelovanje bude fiskalno održivo nakon završetka Mehanizma za oporavak i otpornost, među ostalim oslanjanjem na druge izvore financiranja EU-a.

- d) Najmanje 50 centara integriranih u novoosnovanu nacionalnu mrežu centara izvrsnosti za strukovno osposobljavanje.

Ulaganja u tehnološke i poduzetničke učionice, zajedno s centrima izvrsnosti usmjerenima na istraživanje i inovacije, imaju važnu ulogu u modernizaciji poslovne strukture, podupiranju preobrazbe gospodarstva i poboljšanju konkurentnosti. Osim toga, smatra se da pridonose poticanju osnivanja poduzeća u strateškim sektorima te povećanju veličine i produktivnosti MSP-ova.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3. (C20.I3): Inovacije i internacionalizacija strukovnog osposobljavanja

Cilj je tog ulaganja povećati ukupnu ponudu strukovnog osposobljavanja osnivanjem najmanje 8252 nove skupine SOO-a u odnosu na akademsku godinu 2019./2020., uravnotežiti ponudu s potrebama poduzeća i učinkovito odgovoriti na sektorske potrebe kako je navedeno u planu modernizacije strukovnog osposobljavanja i regionalne nedostatke. Naglasak je na zadovoljavanju potražnje tržišta rada za srednjim kvalifikacijama. Teritorijalna raspodjela sredstava za povećanje ponude SOO-a temelji se na procjeni potreba i nastavlja se na raspravu s relevantnim dionicima kako bi se osiguralo da ponuda učinkovito odgovara regionalnim nedostacima i sektorskim potrebama. Očekuje se da će se o njemu postići dogovor u kontekstu konferencija o obrazovnom sektoru s autonomnim regijama.

Kako bi se promicala komunikacija na stranom jeziku kao ključni element profesionalne izvedbe, u području SOO-a promiče se dvojezičnost kao strateški cilj. Naglasak će biti na obrazovanju nastavnika i učenika na stranom jeziku kao dio ciklusa formiranja pretvaranjem 3700 ciklusa u dvojezičnu ponudu.

Nadalje, cilj je ulaganja razviti projekte za inovacije i prijenos znanja između centara za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i poduzeća kako bi postali ključni element novog modela strukovnog osposobljavanja. Cilj je ulaganja i pretvaranje ciklusa osposobljavanja na srednjoj i visokoj razini u dvojezične cikluse kao odgovor na sve veću internacionalizaciju poduzeća i globalizaciju gospodarstva.

Španjolska osigurava da djelovanje bude fiskalno održivo nakon završetka Mehanizma za oporavak i otpornost, među ostalim oslanjanjem na druge izvore financiranja EU-a.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

T.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
295	C20.R1	M	Plan modernizacije strukovnog osposobljavanja i povezani Kraljevski dekreti	Objava na internetskoj stranici MEFP-a i prezentacija premijera				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020	Izlaganje predsjednika vlade o planu modernizacije strukovnog osposobljavanja i objava osam kraljevskih dekreta za provedbu Plana u Službenom listu, što odgovara kurikulumu od 5 stručnjaka, 2 srednjeg i 1 višeg stupnja
296	C20.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o jedinstvenom integriranom sustavu strukovnog osposobljavanja s ciljem modernizacije sustava	Objava u Službenom listu				DRU GO TRO MJES EČJE	2022	Stupanje na snagu zakona o jedinstvenom integriranom sustavu strukovnog osposobljavanja s ciljem modernizacije sustava. Zakonom se objedinjuju dva prethodno postojeća sustava strukovnog osposobljavanja i moderniziraju ih: i. usmjeravanje na usavršavanje niskokvalificiranih radnika i poboljšanje njihove zapošljivosti; i. rješavanje neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina; III. ažuriranjem nacionalnog kataloga stručnih kvalifikacija kako bi ga se prilagodilo budućim potrebama gospodarstva, uključujući potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji; iv. povećanje privlačnosti viših programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s ciljem poboljšanja upisa.
297	C20.I1	T	Nove jedinice nadležnosti Nacionalnog kataloga stručnih kvalifikacija	—	Broj	0	2 000 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Registracija (upis), ocjenjivanje i akreditacija 2000000 jedinica stručnosti iz Nacionalnog kataloga stručnih kvalifikacija stečenih radnim iskustvom i neformalnim smjerovima osposobljavanja.
298	C20.I1	T	Modularna osposobljavanja za usavršavanje i prekvalifikaciju zaposlenih i nezaposlenih	—	Broj	0	1 000 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Provedba modularnog digitalnog osposobljavanja za usavršavanje i prekvalifikaciju (od čega je osposobljeno najmanje 300000 radnika) te modularnog osposobljavanja usmjerenog na prekvalifikaciju i usavršavanje zaposlenih i nezaposlenih osoba (osposobljeno je najmanje 700000 osoba).
299	C20.I2	T	Centri izvrsnosti i inovacija u strukovnom osposobljavanju	—	Broj	0	50	DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Najmanje 50 centara integriranih u novoosnovanu nacionalnu mrežu centara izvrsnosti za strukovno osposobljavanje
467	C20.I2	T	Konverzija učionica u prostore primijenjene tehnologije		Broj	0	1 253	ČETV RTO TRO	2025	Najmanje 1253 učionice pretvorene u tehnološke učionice u kojima će se ponovno stvoriti radna okruženja s pomoću tehnoloških resursa kako bi se učenicima omogućilo da pristupe tehnologijama koje će kasnije pronaći u poduzećima.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								MJES EČJE		
467a	C20.I2	T	Stvaranje i podupiranje „poduzetničkih” učionica	—	Broj	0	1 350	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Stvaranje i podupiranje najmanje 1350 „poduzetničkih” učionica u javnim centrima za strukovno osposobljavanje.
467b	C20.I2	T	Završetak zelenog osposobljavanja za nastavnike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju	—	Broj	0	25 281	DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Izdavanje najmanje 25,281 potvrda o osposobljavanju za završeno 30 sati digitalnog i zelenog osposobljavanja. Isti nastavnik može završiti više od jednog osposobljavanja.
300	C20.I3	T	Najmanje 1667 novih skupina SOO-a u usporedbi s akademskom godinom 2019./2020.	—	Broj	39 063	40 730	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Akumulirano osnivanje najmanje 1667 novih skupina SOO-a u usporedbi s akademskom godinom 2019./2020. Teritorijalna raspodjela sredstava za povećanje ponude SOO-a temelji se na procjeni potreba i nastavlja se na raspravu s relevantnim dionicima kako bi se osiguralo da ponuda učinkovito odgovara sektorskim potrebama navedenima u planu modernizacije strukovnog osposobljavanja i regionalnim nedostacima. Datum polazne vrijednosti: Akademski godina 2019./2020.
301	C20.I3	T	Dvojezični ciklusi strukovnog osposobljavanja	—	Broj	0	3 700	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 3700 ciklusa strukovnog osposobljavanja (srednje i visoko) pretvoreno u dvojezičnu ponudu
302	C20.I3	T	Nove skupine SOO-a u usporedbi s akademskom godinom 2019./2020.	—	Broj	39 063	47 315	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 8252 nove skupine SOO-a u usporedbi s akademskom godinom 2019./2020. Datum polazne vrijednosti: Akademski godina 2019./2020.

U. KOMPONENTA 21.: MODERNIZACIJA I DIGITALIZACIJA OBRAZOVANJA, UKLJUČUJUĆI RANO OBRAZOVANJE 0 – 3

Ta komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost usmjerena je na modernizaciju obrazovnog sustava i poboljšanje obrazovne infrastrukture. Cilj mu je fleksibilniji i uključiviji sustav koji je bolje prilagođen potrebama svakog učenika i uvodi nove tehnike poučavanja i učenja, uključujući digitalne tehnologije. Glavni su ciljevi u svakoj obrazovnoj fazi sljedeći:

- a) Rani i predškolski odgoj i obrazovanje (ECEC) Cilj je komponente postupno povećati upis u rani i predškolski odgoj i obrazovanje davanjem prednosti osiguravanju novih javnih mjesta za djecu u područjima s većim rizikom od siromaštva ili socijalne isključenosti i u ruralnim područjima. Naglasak je na djeci 0 – 3 godine, a pozornost se posvećuje pristupu i cjenovnoj pristupačnosti, posebno kako bi se potaknula integracija žena na tržište rada i postavili temelji za poboljšanje obrazovnih rezultata i sprečavanje ranog napuštanja školovanja u kasnijim fazama.
- b) Osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. Cilj je komponente poboljšati obrazovne ishode smanjenjem stope ranog napuštanja školovanja i visokih stopa ponavljanja, dodatnom potporom učenicima koji postižu slabe rezultate te razvojem novog kurikulumu za ključne kompetencije (uključujući digitalne) u obveznom osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju i predavanja.
- c) Sveučilišni sustav. Cilj je komponente modernizirati sveučilišni sustav prilagodbom organizacije sveučilišnih tečajeva današnjim društvenim potrebama, poboljšanjem relevantnosti visokog obrazovanja za tržište rada i podupiranjem tehnološke transformacije. Cilj mu je i povećati pristup visokom obrazovanju i njegovu cjenovnu pristupačnost.

Komponenta doprinosi provedbi preporuka po državama članicama koje se odnose na smanjenje ranog napuštanja školovanja i poboljšanje obrazovnih rezultata, uzimajući u obzir regionalne razlike (preporuke za pojedine zemlje br. 2 iz 2019.) i poboljšanje pristupa digitalnom učenju (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.). Njime se pridonosi i provedbi prethodnih preporuka za pojedine zemlje koje se odnose na bolju potporu osposobljavanju učenika i nastavnika te poboljšanje potpore obiteljima (preporuke za pojedine zemlje br. 2 iz 2019.), uključujući pristup kvalitetnoj skrbi za djecu.

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

U.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C21.R1) – Novi organski zakon o obrazovanju

Tom se reformom potiče donošenje novog zakona o obrazovanju kojim će se obuhvatiti rani i predškolski odgoj i obrazovanje, obvezno osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje te baccalaureat. Njime se uspostavlja osnova za povećanje mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja za cjelokupno stanovništvo, među ostalim poboljšanjem obrazovnih ishoda i ranim otkrivanjem poteškoća te jačanjem autonomije škola. Usmjerena je na smanjenje segregacije prema pozadini učenika i poboljšanje uključivih kapaciteta sustava. Nadalje, cilj je ojačati digitalne kompetencije na svim razinama obrazovanja i tako odgovoriti na sve digitaliziranije gospodarstvo. Novi zakon (LOMLOE) donesen je 29. prosinca 2020.

Regulatorni razvoj Zakona o obrazovanju provodi se:

- a) reguliranje novog kurikulumu koji se temelji na kompetencijama;
- b) evaluaciju, posebno opću evaluaciju obrazovnog sustava i dijagnostičke procjene;
- c) razvoj nastavničke struke; žalitelj
- d) reguliranje priznavanja i potvrđivanja stranih certifikata i studija koji nisu sveučilišni.

Utu se svrhu postavljaju temelji za reformu 2. i razna ulaganja uključena u sastavnicu.

Naposljetku, očekuje se da će se reformom potaknuti uključivanje učenika s posebnim potrebama u redovne škole te će biti popraćena desetogodišnjim kontinuiranim planom dogovorenim s regionalnim vlastima kojim se osiguravaju dodatna sredstva za potporu školama koje primaju učenike s posebnim potrebama.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 2. (C21.R2) – Novi model kurikulumu za ključne kompetencije, temeljno učenje i uključivo akademsko planiranje

Na temelju donošenja novog zakona o obrazovanju (LOMLOE) iz reforme 1. ta reforma uključuje donošenje dekretskih zakona o minimalnim zahtjevima za osnovnoškolsko, obvezno srednjoškolsko obrazovanje i maturu. Uključuje i uvođenje metodoloških smjernica za poučavanje i učenje na temelju kurikulumu koji se temelji na kompetencijama te uključivanje „mekih vještina”, uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje. Dekreti sa zakonskom snagom uključuju okvir za evaluaciju izrađen u skladu s kurikulumom i usmjeren na razinu stjecanja kompetencija i procjenu mjera koje pogoduju napretku studenata. Cilj je osmisliti fleksibilniji i otvoreniji obrazovni model kojim se promiče temeljito učenje primjenom suradničkih metodologija, čime se doprinosi poboljšanju obrazovnih ishoda. U novom kurikulumu pozornost se posvećuje obrazovanju za održivi razvoj i građanstvo. Razvoj digitalnih kompetencija uključuje se na svim razinama, putem posebnog sadržaja i u međusektorskoj perspektivi.

U toj reformi najmanje 100 vanjskih stručnjaka sudjeluje u izradi kurikulumu područja i predmeta obrazovnih faza te evaluacijskih okvira, koji će biti temelj za izradu kraljevskih dekreta novog kurikulumu i zajedničkog okvira za evaluaciju.

Reforma uključuje i pripremu potpore, smjernica i nastavnih materijala, kao i osposobljavanje nastavnika kako bi se osiguralo da mogu učinkovito provoditi novi kurikulum. Materijali se objavljuju na internetu za potrebe svih nastavnika zajedno sa širenjem dobrih praksi. Najmanje 4000 stručnjaka mora završiti osposobljavanje za primjenu novog kurikulumu.

Reforma se osmišljava i provodi uz savjetovanje sa savjetodavnim tijelima i stručnjacima za obrazovanje te s autonomnim zajednicama.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2024.

Reforma 3. (C21.R3) – sveobuhvatna reforma sveučilišnog sustava

Reforma je usmjerena na sveobuhvatnu reformu sveučilišnog sustava koja se temelji na četiri ključna cilja:

- a) Promicanje pristupa visokom obrazovanju. Stipendije se povećavaju uzimajući u obzir socioekonomske uvjete, a jednake mogućnosti osiguravaju se poboljšanjem stipendija za

studente s invaliditetom. Sustav stipendija reformiran je 2020., ali će se dodatno razviti 2021. i 2022. Smanjuju se i troškovi javnih sveučilišta, među ostalim utvrđivanjem pragova i smanjenjem velikih regionalnih razlika.

- b) Usvajanje organizacije sveučilišnih studija. Donosi se uredba sa zakonskom snagom kako bi se reformirala organizacija sveučilišnih studija i osigurala njihova kvaliteta i relevantnost za tržište rada. U tu svrhu potiče se sveučilišna suradnja s poduzećima u tercijarnom obrazovanju reguliranjem dvojnih preddiplomskih i diplomskih studija, uključujući programe osposobljavanja u poduzećima koja nadziru sveučilišta. U skladu s ciljevima europskog prostora obrazovanja osigurava se automatsko priznavanje diploma. Ojačat će se i postupci provjere, praćenja i akreditacije za poučavanje koje nije ili djelomično uživo, kombinirajući osiguranje kvalitete ponude sveučilišnog obrazovanja i smanjenje birokracije u uključenim postupcima. Također se promiče inovativno poučavanje.
- c) Osiguravanje dobrog upravljanja sveučilišnim institucijama i promicanje istraživanja, prijenosa i mobilnosti nastavnog i istraživačkog osoblja. Reformom će se poboljšati djelotvornost, učinkovitost i autonomija sveučilišta u svakodnevnom upravljanju sveučilištima, povećati sudjelovanje dionika u upravljanju te poticati transparentnost i odgovornost. Cilj mu je i opremiti sveučilišta visokokvalificiranim nastavnicima, predvidljivijom obrazovnom karijerom i snažnijom vezom između poučavanja i istraživanja. To će se djelomično postići stupanjem na snagu organskog zakona.
- d) Osiguravanje kvalitete sveučilišnih institucija. Donosi se uredba sa zakonskom snagom kojom se utvrđuju kriteriji akademske kvalitete za osnivanje, priznavanje, odobravanje i akreditaciju sveučilišta i pridruženih centara, uključujući sveučilišta na daljinu i djelomično lice u lice. Cilj je da sveučilišta imaju minimalnu formativnu akademsku ponudu, osiguravajući pritom mogućnost specijalizacije sveučilišta; minimalni broj preddiplomskih studenata; namijene najmanje 5 % svojeg proračuna istraživačkim programima; i imati unutarnje sustave osiguranja kvalitete.

U tu svrhu reformom se uzimaju u obzir preporuke Konferencije španjolskih sveučilišnih rektora (CRUE). Njime se doprinosi povećanju relevantnosti visokog obrazovanja za tržište rada, među ostalim promicanjem suradnje s poduzećima i uvođenjem modela financiranja temeljenih na uspješnosti na javnim sveučilištima.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 1. (C21.I1) – Promicanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (ECEC)

U okviru te mjere Španjolska ulaže u izgradnju novih ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, obnovu i obnovu postojeće zgrade te opremu kako bi se uspostavilo najmanje 60000 novih mjesta za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u javnom vlasništvu za djecu mlađu od tri godine. Naglasak je na osiguravanju cjenovno pristupačnih javnih mjesta za djecu u područjima s većim rizikom od siromaštva ili socijalne isključenosti i u ruralnim područjima, posebno za osobe u dobi od 1 do 2 godine. Zgrade su u vlasništvu regionalnih ili lokalnih tijela ili Ministarstva obrazovanja i strukovnog osposobljavanja u slučaju Ceute i Melille.

Ulaganjem bi se mogli pokriti i operativni rashodi, uključujući plaće nastavnika tijekom provedbe ulaganja kako bi se regionalne i lokalne vlasti potaknule na najviše 40000 novih školskih mjesta. Španjolska osigurava da djelovanje bude fiskalno održivo nakon završetka Mehanizma za oporavak i otpornost, među ostalim oslanjanjem na druge izvore financiranja EU-a.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C21.I2): Program za orijentaciju, napredak i obogaćivanje obrazovanja („PROA+”)

S ciljem pružanja potpore i usmjeravanja učenicima sa slabim rezultatima te smanjenja stopa napuštanja školovanja i ranog napuštanja školovanja, Španjolska ulaže u proširenje postojećeg Programa za orijentaciju, napredak i obogaćivanje obrazovanja („PROA+”).

Program je usmjeren na aktivnosti kojima se osiguravaju minimalni uvjeti obrazovanja svih učenika, uvode mjere jačanja za one koji imaju više poteškoća u učenju, uglavnom u osnovnim vještinama, traže nove oblike organizacije i upravljanja u obrazovnom centru te pružaju dodatnu potporu i osposobljavanje učiteljima i nastavnicima. Te bi aktivnosti trebale biti usmjerene na poboljšanje uspjeha svih učenika u tim školama.

Program je usmjeren na škole s posebnom složenošću obrazovanja, među ostalim u ruralnim područjima, sa znatnim postotkom ranjivih učenika koji imaju poteškoća s učenjem u redovnim učionicama. Odabir centara provode uprave za obrazovanje. Ciljane škole posebno su smještene u područjima koja se sastoje od učenika i obitelji niskog socioekonomskog i obrazovnog podrijetla. Potporu će dobiti ukupno najmanje 2700 škola.

Ulaganje se razvija u suradnji s autonomnim zajednicama u okviru sektorskih konferencija, a teritorijalna raspodjela sredstava temelji se na posebnim kriterijima dogovorenima kako bi se uzele u obzir potrebe i doprinijelo smanjenju regionalnih razlika.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 3 (C21.I3) – Potpora ranjivim studentima i obiteljima

Španjolska ulaže u uspostavu najmanje 1000 ranjivih jedinica za potporu učenicima, usmjeravanje i psihoedukaciju u školskim okruzima. Olakšava potporu učenicima i njihovim obiteljima kako bi se prevladale obrazovne prepreke za smanjenje izostajanja s posla i ranog napuštanja školovanja. Podupire se suradnja s različitim okvirima za učenje (formalnim i neformalnim) kako bi se poboljšao razvoj ključnih međuljudskih, komunikacijskih i kognitivnih vještina. Ulaganje se razvija putem teritorijalne suradnje s autonomnim zajednicama u kontekstu sektorskih konferencija, u kojima se utvrđuju kriteriji za teritorijalnu raspodjelu sredstava.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 4. (C21.I4) – Osposobljavanje nastavnog i istraživačkog osoblja

Ta mjera uključuje ulaganja u bespovratna sredstva za javna sveučilišta s ciljem promicanja prekvalifikacije španjolskog sveučilišnog sustava i promicanja profesionalnog razvoja nastavnog osoblja, kao i pružanja prilika za uključivanje osoba koje su nedavno diplomirale u sustavu visokog obrazovanja u budućnosti. Bespovratnim sredstvima financiraju se boravci za poslijedoktorska istraživanja čiji su domaćini strana sveučilišta i istraživački centri te španjolska sveučilišta i drugi javni agenti španjolskog sustava znanosti, tehnologije i inovacija. U tu se svrhu očekuje da će bespovratna sredstva pridonijeti privlačenju međunarodnih talenata i rješavanju problema niske stope internacionalizacije na španjolskim sveučilištima.

Bespovratna sredstva dodjeljuju se u okviru triju različitih programa, primjenjujući posebne kriterije ovisno o ciljnoj skupini, s naglaskom na i) osposobljavanju osoba koje su nedavno diplomirale na

doktorskom studiju; i. stipendije za sveučilišne predavače – profesore na neodređeno vrijeme i predavanja starijih osoba na radnom mjestu; i iii. bespovratna sredstva namijenjena privlačenju međunarodnih talenata, financiranju poslijedoktorskog osposobljavanja u organizaciji španjolskih sveučilišta i drugih javnih agenata španjolskog sustava znanosti, tehnologije i inovacija. Programi traju od jedne do tri godine, ovisno o programu i ciljnoj skupini.

Bespovratna sredstva dodjeljuju se najmanje 2600 kandidata. Svako sveučilište dobiva izravno dodijeljena proračunska sredstva od Ministarstva sveučilišta na temelju objektivnih kriterija, uključujući broj nastavnog i istraživačkog osoblja, te zapise o teorijskim podacima o osobama s invaliditetom. Kandidate na temelju prijave ocjenjuje stručna skupina s priznatim ugledom koju imenuje svako sveučilište i koja uključuje najmanje tri člana i većinu vanjskih stručnjaka.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Ulaganje 5. (C21.I5) – Poboljšanje digitalne infrastrukture, opreme, tehnologija, poučavanja i evaluacije sveučilišta

To ulaganje uključuje niz mjera usmjerenih na poboljšanje tehnoloških i digitalnih kapaciteta i vještina sveučilišta. To uključuje ulaganja u digitalne nastavne resurse i infrastrukturu kao što su mreže poslužitelja za pohranu podataka u oblaku, kibersigurnost i tehnologije učionica za internetske tečajeve; i ulaganja u digitalno osposobljavanje akademskog osoblja i studenata.

Mjerama ulaganja poboljšava se tehnološki razvoj i poboljšavaju digitalni resursi za potporu uslugama digitalnog poučavanja. Potpora se pruža centraliziranim infrastrukturama i uslugama IKT-a, s naglaskom na svjetlovodnim mrežama i učinkovitom uvođenju IKT usluga na temelju ekonomije razmjera i interoperabilnosti. Ključni je cilj usmjeriti ulaganja u smanjenje digitalnog jaza između akademskog osoblja i studenata kako bi se poboljšale usluge i oprema za poučavanje na daljinu. Drugi ciljevi uključuju ulaganje u poticanje međusveučilišnih projekata digitalnih inovacija, koji se mogu proširiti i replicirati u većem opsegu, te pružanje potpore nacionalnom sveučilištu za obrazovanje na daljinu (UNED) kako bi se poboljšale mogućnosti visokog obrazovanja u područjima s depopulacijom.

Cilj je pratiti i širiti, na internetskim stranicama Ministarstva sveučilišta, razvoj „Digitalnog indeksa za sveučilišta” kako bi se taj indeks 2023. povećao za najmanje 10 % za sveučilišni sustav u cjelini u odnosu na 2019. Taj indeks obuhvaća različite dimenzije, uključujući upravljanje (kao što su broj učionica omogućenih za digitalno poučavanje, broj profesora koji koriste digitalne sustave, broj internetskih postupaka i razina povezivosti na kampusima itd.); inovacije (kao što su digitalni sporazumi među sveučilištima, analitičke aktivnosti učenja, multimedijски repozitoriji, digitalne kompetencije nastavnog osoblja i personalizirani planovi itd.); i upravljanje (kao što su plan digitalne transformacije, portfelji projekata digitalizacije i planovi osposobljavanja u području digitalnih kompetencija itd.).

Sveučilišta svake godine pružaju dodatne informacije putem certifikacije svojeg područja unutarnje kontrole.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 6 (C21.I6) – Plan razvoja sveučilišnih mikrokvakifikacija

Cilj je tog ulaganja razviti kapacitete sveučilišnog sustava kao ustanova za cjeloživotno učenje i doprinijeti usavršavanju i prekvalifikaciji odraslih u skladu s Preporukom Vijeća donesenom u lipnju 2022. o europskom pristupu mikrokvakifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljivost.

Prvi element ove mjere sastoji se od objave akcijskog plana za stvaranje okvira za razvoj mikrokvalifikacija koji je izradilo Ministarstvo sveučilišta nakon rasprava o mikrokvalifikacijama na događanjima s dionicima na internetskim stranicama ministarstva. Plan obuhvaća mjere i. za preobrazbu sveučilišta u ustanove za cjeloživotno učenje; ii. poticanje potražnje odraslih i njihovih poslodavaca; iii. promicanje kvalitete i relevantnosti mikrokvalifikacija; iv. za potporu pravičnosti pristupa; i v. stvaranje personaliziranih i fleksibilnih načina osposobljavanja.

Drugi element ove mjere sastoji se od pružanja najmanje 60000 jedinica mikrokvalifikacija koje traju manje od 15 ECTS-a i odgovaraju najmanje 1000 različitih aktivnosti osposobljavanja, uključujući mogućnost pružanja više od jedne jedinice istoj odrasloj osobi. Aktivnosti osposobljavanja pružaju specifično znanje i vještine za koje postoji potražnja na tržištu rada. Mjera uključuje i objavu izvješća o procjeni pružanja mikrokvalifikacija na internetskim stranicama Ministarstva sveučilišta do 31. prosinca 2025.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

U.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
303	C21.R1	M	Stupanje na snagu Organskog zakona o obrazovanju	Odredba zakona o stupanju na snagu Organskog zakona				TROMJES EČJE	2021	Cilj je Organskog zakona o obrazovanju (LOMLOE) uspostaviti obnovljeni pravni sustav kojim se, u skladu s načelima kvalitete, pravednosti i uključenosti, povećavaju mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja učenika te doprinosi poboljšanju obrazovnih ishoda.
304	C21.R2	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o minimalnim zahtjevima u pogledu poučavanja u obrazovanju	Odredba kraljevskog dekreta o stupanju na snagu Kraljevskog dekreta				TROMJES EČJE	2022	Kraljevski dekret o minimalnim zahtjevima u pogledu poučavanja za obrazovanje u osnovnoškolskom obrazovanju, obveznom srednjoškolskom obrazovanju i predavačima uključuje uvođenje metodoloških smjernica za poučavanje i učenje na temelju kurikuluma koji se temelji na kompetencijama, uključujući „meke vještine”; evaluacijski okvir za stjecanje kompetencija; osmišljavanje fleksibilnijeg i otvorenijeg modela kojim se promiče temeljito učenje; te pripremu nastavnih materijala, potpore, usmjeravanja i osposobljavanja za nastavnike kako bi mogli učinkovito provoditi novi kurikulum.
305	C21.R2	M	Materijali za usmjeravanje i potporu nastavnom osoblju u provedbi novog kurikuluma i osposobljavanje stručnjaka	Potvrde o objavljenim materijalima i provedenom osposobljavanju				TROMJES EČJE	2024	Dovršena priprema vodiča za podršku i nastavnih materijala. Svi materijali objavljuju se na internetu za potrebe 100 % nastavnika. Najmanje 4000 nastavnika mora završiti osposobljavanje za primjenu novog kurikuluma. Najmanje 100 vanjskih stručnjaka treba sudjelovati u izradi kurikuluma područja i predmeta obrazovnih faza te evaluacijskih okvira, koji će biti temelj za izradu kraljevskih dekreta novog kurikuluma i zajedničkog okvira za evaluaciju.
306	C21.R3	M	Stupanje na snagu kraljevskih dekreta o organizaciji sveučilišta	Odredba u kraljevskim dekretima o stupanju na snagu kraljevskih uredbi				TROMJES EČJE	2021	Dva kraljevska dekreta za organizaciju sveučilišta su: — Kraljevski dekret o organizaciji sveučilišnih studija i postupku za osiguravanje njihove kvalitete — Kraljevski dekret o programu za osnivanje, priznavanje, ovlašćivanje i akreditaciju sveučilišta i pridruženih centara.
307	C21.R3	M	Stupanje na snagu Organskog zakona o sveučilišnom sustavu te drugog zakonodavstva i dokumenata	Odredba zakona o stupanju na				DRUGO TRO	2023	Novi organski zakon te drugo zakonodavstvo i dokumenti čiji je cilj promicanje pristupa visokom obrazovanju, osiguravanje dobrog upravljanja sveučilišnim ustanovama i promicanje istraživanja,

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovn a vrijedno st	Cilj	Q	Godin a	
				snagu Organskog zakona				MJES EČJE		prijenosa i mobilnosti nastavnog i istraživačkog osoblja. Reformom se doprinosi povećanju relevantnosti visokog obrazovanja za tržište rada, uključujući promicanje suradnje s institucijama privatnog i trećeg sektora te uvođenje financiranja javnih sveučilišta na temelju uspješnosti.
308	C21.I1	T	Proračunska nagrada za promicanje prvog ciklusa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja		EUR	0	670 990 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Dodjela proračunskih sredstava regionalnim/lokalnim subjektima u iznosu od 670990000 EUR za promicanje prvog ciklusa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja stvaranjem novih mjesta u javnom vlasništvu.
309	C21.I1	T	Nova mjesta za prvi ciklus ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	—	Broj	0	60 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Promicanje prvog ciklusa školovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju dovršenim stvaranjem novih mjesta u javnom vlasništvu (nova izgradnja i/ili reforma/rehabilitacija i oprema na najmanje 60000 mjesta u usporedbi s krajem 2020. te tih operativnih rashoda do najviše 40000 mjesta do 2025.).
310	C21.I2	T	Potpora školama u okviru programa PROA+	—	Broj	0	2 700	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 2700 škola koje podupire program PROA+ u cijeloj zemlji, u skladu sa zahtjevima programa
311	C21.I3	T	Jedinice za pratnju i usmjeravanje učenika u ranjivom položaju	—	Broj	0	1 000	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	U cijeloj zemlji mora biti operativno najmanje 1000 jedinica za pratnju i usmjeravanje učenika u ranjivom položaju.
312	C21.I4	T	Bespovratna sredstva dodijeljena postdoktorskim istraživačima i sveučilišnim predavačima	—	Broj	0	2 600	DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Bespovratna sredstva dodijeljena poslijedoktorskim istraživačima i sveučilišnim predavačima za najmanje 2600 kandidata. Ciljevi tih bespovratnih sredstava uključuju promicanje profesionalnog razvoja nastavnog osoblja koje bi se u budućnosti moglo integrirati u sustav. Bespovratnim sredstvima financiraju se istraživački boravci čiji su domaćini strana sveučilišta i istraživački centri te španjolska sveučilišta i drugi javni agenti španjolskog sustava znanosti, tehnologije i inovacija. U tu svrhu bespovratna sredstva doprinose privlačenju međunarodnih talenata. Bespovratna sredstva

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										dodjeljuju se u okviru triju različitih programa, primjenjujući posebne kriterije ovisno o cilju i ciljnoj skupini, a traju od jedne do tri godine ovisno o programu i ciljnoj skupini.
313	C21.I5	M	Povećanje „Digitalnog indeksa za sveučilišta”	Objava indeksa na internetskim stranicama Ministarstva sveučilišta				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Dovršetak ulaganja u i. digitalne resurse kao što su poboljšanje digitalne opreme i infrastrukture; ii. kibersigurnost i tehnologije učenja za poučavanje na internetu; iii. digitalno osposobljavanje akademskog osoblja i studenata; i iv. ulaganja u platforme za digitalne usluge; potrebno povećati „Digitalni indeks za sveučilišta” za najmanje 10 % u odnosu na razine iz 2019. za sveučilišni sustav u cjelini i obuhvatiti različite dimenzije zrelosti: Upravljanje, inovacije i vlada. Prihvatljivi projekti pokreću se od veljače 2020. „Digitalni indeks za sveučilišta” skraćena je verzija „modela digitalne zrelosti za sveučilišta” (MD4U), okvira pokazatelja koje Crue-TIC (sektor IT-a Konferencije kancelara španjolskih sveučilišta) upotrebljava za svoju godišnju anketu kako bi opisao razinu digitalizacije španjolskih sveučilišta u područjima upravljanja, inovacija i upravljanja. „Digitalni indeks za sveučilišta” „nadzorna ploča” za praćenje razvoja digitalne razine sveučilišta. Polazna vrijednost učinka programa vrijednosti su razine digitalizacije sveučilišnog sustava u 2019., s datumom polazne vrijednosti 31. prosinca 2019.
468	C21.I6	M	Objava akcijskog plana za razvoj sveučilišnih mikrokvalifikacija	Objava na internetskim stranicama Ministarstva sveučilišta				DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Objava akcijskog plana za stvaranje okvira za razvoj mikrokvalifikacija koji je izradilo Ministarstvo sveučilišta nakon rasprava o mikrokvalifikacijama na događanjima s dionicima na internetskim stranicama ministarstva. Plan obuhvaća mjere i. za preobrazbu sveučilišta u ustanove za cjeloživotno učenje; ii. poticanje potražnje odraslih i njihovih poslodavaca; iii. promicanje kvalitete i relevantnosti mikrokvalifikacija; iv. za potporu pravičnosti pristupa; i v. stvaranje personaliziranih i fleksibilnih načina osposobljavanja.
469	C21.I6	T	Sveučilišne mikrokvalifikacije izdane odraslim osobama		Broj	0	60 000	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Pružanje najmanje 60000 jedinica mikrokvalifikacija koje traju manje od 15 ECTS-a i odgovaraju najmanje 1000 različitih aktivnosti osposobljavanja, uključujući mogućnost pružanja više od jedne jedinice istoj odrasloj osobi. Aktivnosti osposobljavanja pružaju specifično znanje i vještine za koje postoji potražnja na

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovn a vrijedno st	Cilj	Q	Godin a	
										tržištu rada. Mjera uključuje i objavu izvješća o procjeni pružanja mikro kvalifikacija na internetskim stranicama Ministarstva sveučilišta do 31. prosinca 2025.

V. SASTAVNI DIO 22.: AKCIJSKI PLAN ZA GOSPODARSTVO SKRBI, JAČANJE POLITIKA RAVNOPRAVNOSTI I UKLJUČIVANJA

Glavni je cilj te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost modernizacija i jačanje socijalnih usluga i politika socijalne uključenosti. U njemu se poseban naglasak stavlja na model dugotrajne skrbi kako bi se odgovorilo na sve veću potražnju za različitim uslugama dugotrajne skrbi zbog starenja stanovništva, promicale inovacije i model skrbi usmjeren na ljude usmjeren na strategiju deinstitucionalizacije.

U području drugih socijalnih usluga i socijalne uključenosti ciljevi uključuju modernizaciju i jačanje socijalnih usluga promicanjem inovacija i novih tehnologija kako bi se osiguralo pružanje usluga na cijelom području, bolje utvrdile potrebe i poboljšala njihova kvaliteta. U području potpore obiteljima mjere usmjerene na poboljšanje pravne zaštite i materijalne potpore (u novcu i naravi) za obitelji s ciljem smanjenja siromaštva djece. Drugi je cilj komponente modernizacija drugih nedoprinosnih socijalnih naknada kako bi se poboljšale njihove uloge u zaštiti i aktivaciji. Posebne ciljane mjere usmjerene su na potporu žrtvama rodno uvjetovanog nasilja, promicanje pristupa javnim službama i poboljšanje kapaciteta sustava prihvata za podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Komponenta doprinosi provedbi preporuka za pojedine zemlje koje se odnose na osiguravanje kapaciteta službi za zapošljavanje i socijalnih službi za pružanje učinkovite potpore (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); poboljšanje potpore obiteljima (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); smanjiti rascjepkanost nacionalnog sustava pomoći u slučaju nezaposlenosti i ukloniti nedostatke u pokrivenosti regionalnim programima minimalnog dohotka (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.); te poboljšanje obuhvata i primjerenosti programa minimalnog dohotka i potpore obiteljima (2. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

V.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C22.R1) – Jačanje dugotrajne skrbi i promicanje promjene modela potpore i dugotrajne skrbi

Cilj je reforme uspostaviti model potpore usmjeren na ljude i temeljen na pravima. Očekuje se da će se sustav za autonomnu i uzdržavanu skrb (SAAD) poboljšati uvođenjem reformi kojima će se pojednostavniti administrativni postupci, ubrzati obrada zahtjeva i smanjiti liste čekanja za uzdržavane osobe koje ne primaju usluge na koje imaju pravo te smanjiti razlike među državnim područjima. Usmjeren je i na jačanje kvalitete profesionalnih usluga, poboljšanje radnih uvjeta i povećanje pokrivenosti različitih vrsta financijskih naknada. U srednjoročnom razdoblju reforma je usmjerena na provedbu nacionalne strategije deinstitucionalizacije, modela usmjerenog na skrb u zajednici koja zadovoljava potrebe i preferencije osoba kojima je potrebna potpora, uz istodobno osiguravanje troškovne učinkovitosti i potporu obiteljima koje o njima skrbe.

Temelj reforme dugotrajne skrbi temeljit će se na evaluaciji SAAD-a tijekom 2021. kako bi se postiglo temeljito razumijevanje napretka procesa reforme dugotrajne skrbi pokrenutog 2020. i njegovih učinaka. Zaključci te evaluacije predstavljaju se teritorijalnom vijeću u prvoj polovini 2022.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Reforma 2. (C22.R2) – modernizacija javnih socijalnih usluga i osiguravanje novog regulatornog okvira

Cilj je reforme jačanje javnog sustava socijalnih usluga donošenjem regulatornog okvira putem sporazuma Teritorijalnog vijeća, s odgovarajućim mehanizmima praćenja, nadzora i kontrole izvršenja (uključujući obvezujuće datume provedbe kojima se uzima u obzir različit stupanj razvoja autonomnih zajednica u odnosu na ciljeve), kako bi se zajamčio minimalni zajednički portfelj usluga i zajednički minimalni standardi za njihovo pružanje na cijelom državnom području. U tu svrhu doprinosi smanjenju razlika i nejednakosti povezanih s vrstom, razinom i kvalitetom pruženih usluga. Regulatorni okvir dogovara se s regijama i lokalnim korporacijama te obuhvaća, prema potrebi, i druge komponente za jačanje socijalnih usluga kao što su: organizaciju javnog sustava, uključujući njegovu unutarnju koordinaciju i koordinaciju s drugim sustavima socijalne zaštite (obrazovanje, zdravstvo, pravosuđe, stanovanje i urbanističko planiranje, zapošljavanje itd.) ili sudjelovanje socijalnih poduzeća u pružanju socijalnih usluga. Nadalje, cilj mu je promicanje inovacija, poboljšanje vještina radnika u socijalnim službama i uspostava novog informacijskog sustava socijalnih usluga.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2026.

Reforma 3. (C22.R3) – donijeti novi zakon o zaštiti obitelji i priznavanju njihovih diversita

Donosi se novi zakon o zaštiti obitelji i priznavanju njihove raznolikosti kako bi se odgovorilo na demografske i društvene promjene koje su se dogodile posljednjih desetljeća. Cilj je tog novog zakona osigurati pravno priznavanje različitih vrsta obiteljskih struktura i odrediti naknade i usluge na koje imaju pravo, ovisno o njihovim značajkama i razinama dohotka. U tu svrhu reforme uključuju sistematizaciju, ažuriranje i poboljšanje pravnog okvira i zaštitne mjere koje Opća državna uprava priznaje obiteljima, uzimajući u obzir njihovu raznolikost u pogledu socijalne zaštite (davanja, socijalne usluge) i pravne (reforme u građanskom pravu za određene skupine: nevjenčani parovi, rekonstituirane obitelji) i gospodarstvo (oporezivanje, bespovratna sredstva itd.). Uključuje i reviziju Zakona o velikim obiteljima.

Glavni je cilj reforme smanjiti siromaštvo djece. Stoga se poseban naglasak stavlja na smanjenje nejednakosti pružanjem zaštite obiteljima s posebnim potrebama ili u ranjivom položaju, ili onima kojima prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost, promicanjem, u slučaju obitelji sa samohranim roditeljem, mjera kojima se štiti načelo najboljeg interesa djece i adolescenata u slučajevima rođenja, udomiteljske skrbi ili posvojenja. Nadalje, zakonom se utvrđuju zajednička načela i ciljevi kako bi se osigurala usklađenost i komplementarnost s drugim javnim politikama, uključujući oporezivanje i poboljšala zaštita na temelju subjektivnih prava.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Reforma 4. (C22.R4) – reforma sustava prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Postojeći sustav prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Španjolskoj ojačat će se kako bi se poboljšao njegov kapacitet i prilagodio postojećim i procijenjenim budućim potrebama te kako bi postao učinkovitiji. Naglasak je posebno na smanjenju dugog vremena čekanja i niskim stopama priznavanja za podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Očekuje se da će s

pouzdanijim i funkcionalnijim sustavom upravljanje budućim migracijskim krizama biti jednostavnije.

Politike prihvata prilagođene su potrebama ranjivih osoba i tražitelja azila te ciljevima integracije EU-a, čime se cijeli sustav čini otpornijim. Također se utvrđuje razina koristi za osnovne usluge za podnositelje zahtjeva koji nemaju financijska sredstva i za podnositelje zahtjeva s ranjivijim profilom kojima je potrebna pojačana zaštita, s ciljem da se pružanje uvjeta prihvata u obliku financijskih pogodnosti svede na najmanju moguću mjeru. Nadalje, prilagođava se sustav koji obuhvaća prateće usluge i putove. Bavi se organizacijom sustava prihvata s teritorijalnog stajališta čiji je cilj ubrzati preuzimanje ovlasti od strane autonomnih zajednica, kako je utvrđeno sudskom praksom, putem nekoliko pilot-projekata. Naposljetku, parametri teritorijalne distribucije za podnositelje zahtjeva u suradnji dogovaraju se s autonomnim zajednicama.

Kako bi se osigurala provedba, sustav pokazatelja koji uključuje elemente kao što su državljanstvo, spol, etnička pripadnost, ranjivost, uvjeti u zemlji podrijetla itd. upotrebljava se u ponderiranoj formuli koja omogućuje objektivnu izračun vjerojatnosti dobivanja zaštite. Tijekom obrade zahtjeva rezultat formule omogućuje tijelima odgovornima za prihvata da podnositelje zahtjeva usmjere prema osnovnom ili poboljšanom planu prihvata. To se primjenjuje i na odgovarajuća davanja. Time će se omogućiti primjena osnovnih uvjeta prihvata za sve tražitelje azila i poboljšani uvjeti prihvata za one za koje postoji velika vjerojatnost priznavanja.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2022.

Reforma 5. (C22.R5) – poboljšanje sustava nedoprinosnih financijskih naknada opće državne uprave

Ta reforma uključuje odobrenje novog programa minimalnog vitalnog dohotka (MVI) u svibnju 2020., uspostavu jedinstvenog nacionalnog sustava za nedoprinosne financijske naknade i minimalnu razinu nedoprinosnih financijskih naknada za najugroženija kućanstva.

Polazeći od programa MVI, donosi se plan za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinosnih financijskih davanja opće državne uprave. Cilj je plana integrirati i racionalizirati nedoprinosne naknade na temelju programa MVI kako bi se poboljšala djelotvornost i učinkovitost javnih sredstava te kako bi ih se usmjerilo na ranjive skupine i osobe kojima prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost. Naglasak je na osiguravanju odgovarajuće pokrivenosti ovisno o okolnostima koje dovode do ranjivosti i osiguravanju odgovarajuće potpore dohotku, čime se doprinosi smanjenju siromaštva. U tu svrhu uzima u obzir strukturne potrebe kućanstava, posebno obitelji s djecom i osoba s invaliditetom. Potpora dohotku povezuje se i s aktivnim traženjem zaposlenja kako bi se potaknula socioekonomska integracija i izbjegle „zamke siromaštva”.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 1. (C22.I1): Dugotrajna skrb i plan potpore: deinstitucionalizacija, oprema i tehnologija

U skladu s reformom 1. ove komponente Španjolska ulaže u šest područja djelovanja.

- i. U planu za dugoročnu potporu u kojem se analizira trenutačno stanje politika skrbi čiji je cilj utvrditi potrebe za poboljšanjem i iznijeti prijedlog reforme postojećeg zakona o osobnoj autonomiji i skrbi za osobe u situaciji ovisnosti. Također ocjenjuje stanje i tekuće projekte na različitim područjima;
- ii. Nacionalnu strategiju deinstitucionalizacije, uključujući provedbu kampanja za podizanje svijesti i širenje informacija;

- iii. Šest pilot-projekata usmjerenih na poticanje deinstitucionalizacije i izvlačenje pouka za preobrazbu potpore i dugotrajne skrbi, među ostalim za potporu i dugotrajnu skrb za osobe s intelektualnim poteškoćama;
- iv. Izgradnja i obnova stambenih, nestambenih i dnevnih centara te investicijska oprema za poboljšanje kvalitete usluga skrbi. Te projekte ulaganja provode autonomne zajednice na temelju procjene teritorijalnih potreba; te osiguravanje usklađenosti novih i obnovljenih mjesta stanovanja s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom; žalitelj
- v. Nove usluge skrbi na daljinu za prelazak na proaktivnu i personaliziranu skrb koja doprinosi osobnoj autonomiji i održavanju osoba koje se oslanjaju na skrb u svojim domovima.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C22.I2): Plan za modernizaciju socijalnih usluga – tehnološka transformacija, inovacije, osposobljavanje i jačanje skrbi za djecu

U skladu s reformom 2. ove komponente Španjolska ulaže u pet područja djelovanja.

- i. Nove tehnologije za poboljšanje učinkovitosti socijalnih usluga (kraća vremena čekanja) i njihove kvalitete (bolji rezultati socijalnih intervencija), uključujući promicanje integrirane skrbi.
- ii. Tehnološki alati za poboljšanje upravljanja socijalnim uslugama i informacijskih sustava, uključujući internetsku platformu za centralizaciju informacija dostupnih u nacionalnim i regionalnim upravama. To posebno uključuje potpunu provedbu španjolskog informacijskog sustava socijalnih usluga (SIESS). Očekuje se da će taj novi informacijski sustav omogućiti i interoperabilnost s drugim sustavima (zapošljavanje, zdravstvo, treći sektor). Uključuje i internetski alat za analizu projekata koje su razvile organizacije trećeg sektora za upravljanje raznim proračunskim programima povezanim sa socijalnim uslugama i skrbi za obitelji, djecu i određene ranjive skupine te internetsku platformu za centralizaciju informacija o skrbi dostupnih u Općoj državnoj upravi i autonomnim zajednicama.
- iii. Pilot-projekti za promicanje inovacija u socijalnim službama.
- iv. Osposobljavanje osoblja u sustavu javnih socijalnih usluga uključenog u provedbu i podupiranje novog modela dugotrajne skrbi.
- v. Poboljšanje stambene infrastrukture i drugih aspekata centara za skrb o djeci i adolescentima kako bi se bolje odgovorilo na emocionalne, osobne i obrazovne/profesionalne potrebe.

Većina ulaganja sastoji se od projekata koje provode regionalne vlade za tehnološku transformaciju socijalnih usluga te za modernizaciju infrastrukture i usluga povezanih sa zaštitom domova i udomiteljskim obiteljima.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3. (C22.I3): Španjolska Plan za pristupačnu zemlju

Španjolska ulaže u poboljšanje pristupačnosti javnih usluga za osobe s invaliditetom, s naglaskom na poboljšanje kognitivne pristupačnosti u komunikaciji s javnim tijelima (uključujući internetske stranice) i fizičkog pristupa javnim zgradama i javnim prostorima; prikladnost fizičkih prostora zdravstvenih službi; dostupnost u obrazovnim centrima; i smještaj javnog prijevoza, uključujući pristupačnost između urbanih i ruralnih područja. Općinama se pruža financijska potpora za izvođenje radova i kupnju opreme, posebno u ruralnim područjima. Ulaganja su namijenjena i komunikacijskim

kampanjama i kampanjama za podizanje svijesti, kao i istraživačkim projektima u području istraživanja, razvoja i inovacija u području kognitivne pristupačnosti.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2024.

Ulaganje 4. (C22.I4): Isplanirajte vas Španjolska štiti od rodno uvjetovanog nasilja

Španjolska ulaže u telefonske i internetske usluge za potporu žrtvama nasilja nad ženama, uključujući žrtve trgovanja i seksualnog iskorištavanja. Uključuje 24-satne centre za pomoć u kriznim situacijama u svim pokrajinama, uključujući Ceutu i Melillu, uzimajući u obzir izazove povezane s osiguravanjem anonimnosti i demografskih aspekata. Osnivanje tih centara dio je predanosti Španjolske Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, koja je za Španjolsku ratificirana 2014. Ulaganjem će se uspostaviti i nova služba za socijalno usmjeravanje i usmjeravanje pri zapošljavanju koja pruža različite vrste usluga, uključujući pravne savjete, psihološku i emocionalnu potporu te pomoć u integraciji na tržište rada za žrtve trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja. Pomoć na daljinu uključuje i zaštitu žrtava, uključujući uređaje za praćenje mjera ograničavanja kontakata.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 5 (C22.I5): Povećanje kapaciteta i učinkovitosti sustava prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Španjolska ulaže u povećanje kapaciteta sustava prihvata povećanjem izravnog sudjelovanja države u sredstvima mreže za prihvata. Time se doprinosi osiguravanju veće stabilnosti pruženih usluga smještaja i prihvata. Ulaganje uključuje procjenu potreba sustava tijekom sljedeće tri godine, potporu za obnovu i obnovu postojećih centara i administrativne postupke za kupnju, izgradnju novih zgrada i moguću obnovu postojećih zgrada, čime se osigurava energetska učinkovitost. Na temelju procjene dobre prakse Španjolska također definira način na koji treće strane upravljaju prihvatnim centrima. Naposljetku, ulaganjem će se obuhvatiti digitalizacija centara i razvoj nove digitalne arhitekture kako bi se poboljšalo upravljanje njima i olakšala raspodjela mjesta podnositelja zahtjeva među autonomnim zajednicama.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

V.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
314	C22.R1	M	Odobrenje Teritorijalnog vijeća za evaluaciju Sustava za autonomnu i uzdržavanu skrb (SAAD).	Objava evaluacije				DRUG O TRO MJES EČJE	2022	Evaluacija se provodi tijekom 2021. kako bi se postiglo temeljito razumijevanje napretka procesa reforme dugotrajne skrbi pokrenutog 2020. i njegovih učinaka. Zaključci te evaluacije predstavljaju se teritorijalnom vijeću u prvoj polovini 2022.
315	C22.R2	M	Objava sporazuma Teritorijalnog vijeća za socijalne usluge i ministarskih uredbi u Službenom listu	Odredba u Sporazumima Teritorijalnog vijeća i u ministarskim uredbama u kojima se navodi njihovo stupanje na snagu				TRO MJES EČJE	2026	Nakon odobrenja sporazuma Teritorijalnog vijeća s odgovarajućim mehanizmima praćenja, nadzora i kontrole (uključujući obvezujuće datume provedbe kojima će se uzeti u obzir različiti stupanj razvoja autonomnih zajednica u odnosu na ciljeve) slijedi donošenje potrebnih ministarskih uredbi. Ciljevi su sporazuma Teritorijalnog vijeća poboljšati postojeći sustav pružanja usluga i regulirati osnovne uvjete pod kojima se socijalne usluge pružaju u Španjolskoj.
316	C22.R3	M	Stupanje na snagu Zakona o raznolikosti obitelji	Zakonska odredba o stupanju na snagu Zakona				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Ciljevi Zakona o raznolikosti obitelji su i. pravno priznavanje različitih vrsta obiteljskih struktura; određivanje naknada i usluga na koje imaju pravo u skladu s njihovim obilježjima i razinama dohotka; i iii. smanjenje siromaštva djece uzimajući u obzir nalaze procjene redistributivnog učinka.
317	C22.R4	M	Stupanje na snagu zakonodavne reforme sustava prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Španjolskoj	Odredba u redoslijedu o stupanju na snagu naloga				TRO MJES EČJE	2022	Središnjim ministarskim nalogom reformira se sustav prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Španjolskoj koji je donijelo Ministarstvo uključenosti, socijalne sigurnosti i migracija. Cilj je reforme razviti nove postupke prihvata za sve centre u mreži za prihvata i priznati osnovne uvjete prihvata za sve tražitelje azila i poboljšane uvjete prihvata za one za koje postoji velika vjerojatnost priznavanja.
318	C22.R5	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 20/2020 od 29. svibnja o odobravanju minimalnog vitalnog dohotka	Zakonska odredba o stupanju na snagu Zakona				DRUG O TRO MJES EČJE	2020	Stupanje na snagu minimalnog vitalnog dohotka (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 20/2020 od 29. svibnja).

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
319	C22.R5	M	Objava „Plana za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinosnih financijskih davanja opće državne uprave”.	Objava plana u Službenom listu				TRO MJES EČJE	2022	Donošenje „Plana za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinosnih financijskih naknada opće državne uprave” (objava u Službenom listu). Cilj je plana integrirati nedoprinosne naknade oko instrumenta pokrića dohotka kako bi se poboljšala djelotvornost i učinkovitost javnih sredstava te kako bi ih se usmjerilo na osobe kojima prijeti ranjivost ili socijalna isključenost. Taj je plan usmjeren na odgovarajuće obuhvaćanje različitih okolnosti koje dovode do ranjivosti ljudi, kao i na primjerenost potpore dohotku. U tu svrhu uzima u obzir, s jedne strane, strukturne potrebe kao što su kućanstva s djecom i osobe s invaliditetom, a s druge strane povezuje potporu dohotku s aktivnim traženjem zaposlenja radi uključivanja i izbjegavanja „zamke siromaštva”. U planu se uzimaju u obzir sve postojeće nedoprinosne mjere kako bi ih se postupno i s vremenom integriralo u jedinstveni nacionalni sustav kako bi se osiguralo da je cilj plana u potpunosti ostvaren.
320	C22.R5	M	Stupanje na snagu zakonodavstva za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinosnih financijskih davanja	Zakonska odredba o stupanju na snagu Zakona				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Reformom se reorganizira i pojednostavnjuje sustav nedoprinosnih novčanih davanja. Cilj je reforme uključiti u instrument pokrića koji se temelji na sustavu minimalnog vitalnog dohotka (IMV) glavne nedoprinosne naknade koje pruža opća državna uprava, reorganizirati i pojednostavniti sustav nedoprinosnih financijskih naknada u skladu s ciljevima „Plana za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinosnih financijskih naknada opće državne uprave”.
321	C22.I1	T	Projekti koje provodi Ministarstvo socijalnih prava i Programa održivog razvoja do 2030.		Broj	0	6	DRUG O TRO MJES EČJE	2023	Dovršetak šest pilot-projekata o deinstitutionaliziranoj skrbi, od kojih je jedan usmjeren na potporu i skrb za osobe s intelektualnim poteškoćama.
470	C22.I1	T	Rezidencijalna, nestambena i dnevna mjesta za njegu.		EUR (u milijunima)	0	1 355	DRUG O TRO MJES EČJE	2024	Objava u Službenom listu ili platformi za javnu nabavu dodjele najmanje 1355000000 EUR za obnovu i izgradnju stambenih, nestambenih i dnevnih centara kako bi ih se prilagodilo novom modelu dugotrajne skrbi.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
322	C22.I1	T	Usluge kućne njege na daljinu u Sustavu za autonomiju i skrb o uzdržavanju (SAAD)		EUR (u milijunima)	0	304	TRO MJES EČJE	2025	Nove usluge skrbi na daljinu u vrijednosti od najmanje 304000000 EUR Datum polazne vrijednosti: 31. ožujka 2020.
323	C22.I1	T	Rezidencijalna, nestambena i dnevna mjesta za njegu.		Broj		16 300	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Izgradnja i obnova stambenih i nestambenih centara te centara za dnevnu skrb kako bi se novom modelu dugotrajne skrbi prilagodilo najmanje 16300 mjesta, od čega je 1100 mjesta usmjereno na osobe s invaliditetom.
324	C22.I2	M	Provedba posebnih tehnoloških alata za poboljšanje informacijskih i upravljačkih sustava socijalnih usluga.	Vanjska evaluacija svih faza i konačni rezultati projekta.				TRO MJES EČJE	2023	Razvoj i provedba posebnih tehnoloških alata za poboljšanje informacijskih i upravljačkih sustava socijalnih usluga obuhvaća: i. španjolski informacijski sustav socijalnih službi (SIESS); ii. internetski alat za analizu projekata koje su razvili subjekti iz trećeg sektora; iii. računalne alate za upravljanje raznim proračunskim programima povezanim sa socijalnim uslugama i skrbi za obitelj, djecu i određene ranjive skupine; žalitelj internetska platforma za centralizaciju informacija o skrbi dostupnih u zemlji.
325	C22.I2	M	Završetak projekata za tehnološku transformaciju socijalnih usluga i modernizaciju infrastrukture i usluga povezanih sa zaštitom domova i udomiteljskim obiteljima	Nadzor nad sporazumima potpisanima sa svakom od autonomnih regija				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Dovršetak tehnološke transformacije socijalnih usluga od strane regionalnih vlasti, čime se omogućuje interoperabilnost s drugim sustavima koji su u interakciji sa socijalnim službama (zapošljavanje, zdravstvo, treći sektor), te modernizacija infrastrukture i usluga povezanih sa zaštitom centara za skrb o djeci i adolescentima, među ostalim boljim zadovoljavanjem personaliziranih potreba za potporom (uključujući emocionalnu i obrazovnu/profesionalnu) i osposobljavanjem udomiteljskih obitelji, u ukupnom iznosu od najmanje 450000000 EUR.
471	C22.I2	T	Provedba pilot-projekata		Broj	0	19	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Završetak najmanje 19 pilot-projekata usmjerenih na promicanje inovacija u socijalnim uslugama.
326	C22.I3	T	Projekti za poboljšanje pristupačnosti		EUR (u milijunima)	0	178	TRO MJES EČJE	2024	Dovršetak ulaganja općina, regionalnih i središnjih vlasti u poboljšanje pristupačnosti i uklanjanje prepreka s ukupnim

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										proračunom od najmanje 178 milijuna EUR, koji bi trebao biti usmjeren na: i. poboljšanje kognitivne pristupačnosti u komunikaciji s javnim tijelima (uključujući internetske stranice); ii. poboljšanje fizičkog pristupa javnim zgradama i javnim prostorima, uključujući zdravstvene usluge i obrazovne centre; iii. poboljšanje dostupnosti javnog prijevoza; iv. provedba radova na prilagodbi i kupnja opreme u općinama, posebno u ruralnim područjima. v. Komunikacijske i informativne kampanje, vi. Istraživački projekti u području istraživanja, razvoja i inovacija u području kognitivne pristupačnosti.
473	C22.I4	M	Uspostavljanje različitih vrsta usluga za žrtve seksualnog nasilja.	Stupanje na snagu zakonodavstva				TRO MJES EČJE	2023	Stupanje na snagu zakonodavstva kojim se žrtvama seksualnog nasilja daje pravo da dobiju usluge socijalnog usmjeravanja i usmjeravanja pri zapošljavanju, uključujući pravne savjete, psihološku i emocionalnu potporu te pomoć pri integraciji na tržište rada.
472	C22.I4	M	Ulaganja u telefonske usluge i internetske usluge za potporu žrtvama nasilja nad ženama					ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Osiguravanje najmanje 30000 uređaja za praćenje udaljenosti, nove aplikacije za žrtve i nove platforme za velike količine podataka i umjetnu inteligenciju za potporu žrtvama nasilja nad ženama, uključujući žrtve trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja. Datum polazne vrijednosti: 1. veljače 2020.
327	C22.I4	T	Centri za žrtve seksualnog nasilja.		Broj	19	52	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje jedan sveobuhvatan centar za skrb za žrtve seksualnog nasilja operativan po pokrajini te jedan u autonomnim španjolskim gradovima Ceuti i Melilli. Datum polazne vrijednosti: 1. veljače 2020.
328	C22.I5	T	Kapacitet sustava za prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu		Broj	400	6 100	DRUG O TRO MJES EČJE	2026	Povećati prihvatni kapacitet sustava prihvata tražitelja azila međunarodne zaštite u centrima Ministarstva uključenosti, socijalne sigurnosti i migracija za najmanje 5700 mjesta u odnosu na 2019. Najmanje 176 000 000 EUR troši se na izgradnju i

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										sanaciju zgrada, čime se osigurava energetska učinkovitost. Datum polazne vrijednosti: 31. prosinca 2019.

V.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Reforma 6. (C22.R6): Jačanje jamstvenih mehanizama kako bi se osigurala viša razina zaštite prava u određenim slučajevima kada na potrošača utječe određena socijalna i gospodarska ranjivost.

Cilj je reforme donijeti različite mjere za zaštitu potrošača i korisnika od socijalne i gospodarske ranjivosti.

Reforma uključuje barem donošenje zakonodavstva o označivanju na Brailleovom pismu, kao i u drugim oblicima, kako bi se zajamčila univerzalna dostupnost robe široke potrošnje i proizvoda od posebne važnosti za zaštitu sigurnosti, integriteta i kvalitete života, posebno za slijepe i slabovidne osobe kao ranjive potrošače. Nadalje, reformom će se izmijeniti zakonodavstvo kako bi se osiguralo personalizirano postupanje u platnim uslugama na zahtjev za potrošače i korisnike u ranjivom položaju kako bi se izbjegla diskriminacija na temelju „digitalnog jaza”.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 6. (C22.I6): Fond s društvenim učinkom (FIS)

Ta se mjera sastoji od javnih ulaganja u Instrument, Fond za socijalni učinak, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u španjolskom sektoru s društvenim učinkom, posebno projektima kojima se doprinosi socijalnim i ekološkim rješenjima, uzimajući u obzir postupke mjerenja učinka i upravljanja njima uspostavljene najboljim industrijskim praksama (GIIN i drugi), te kako bi se razvila tržišta kapitala u tim područjima. Taj instrument djeluje davanjem zajmova, vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima, izravno ili putem posrednika. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 400 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Compañía Española de Financiación del Desarrollo (COFIDES) kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće tri proizvodne linije:

- Upis dionica u investicijske fondove s društvenim učinkom. Ovom se linijom kupuju udjeli investicijskih subjekata kojima upravljaju privatni financijski upravitelji, a čiji je cilj ulaganje u socijalne i ekološke projekte u svim fazama dospijeca. Kupnja je ograničena na 25 % ukupnih udjela svakog fonda, osim u propisno opravdanim slučajevima u kojima se taj postotak može povećati, iako ne premašuje 49 %. Osim toga, Instrument ne kupuje dionice više od dva fonda kojima upravlja isti financijski upravitelj, osim ako je jedan od tih dvaju fondova u razdoblju prodaje i ako je deinvestirao najmanje 50 % imovine kojom upravlja.
- Zajedničko ulaganje ili sufinanciranje, putem vlasničkih ili drugih dužničkih instrumenata, u projektima s mjerljivim socijalnim učinkom ili učinkom na okoliš ili u poduzećima koja su se obvezala provoditi nove projekte s tim obilježjima. Ovom se linijom zajednički ulažu ili sufinanciraju projekti s drugim javnim ili privatnim sredstvima, uključujući eventualno ona na kojima je Instrument kupio dionice.
- Izravne zajmove i participativne zajmove u poduzećima koja provode projekte s mjerljivim socijalnim učinkom ili učinkom na okoliš.

To ulaganje obuhvaća i instrument tehničke pomoći (TAF) usmjeren na poboljšanje kapaciteta korisnika za upravljanje i mjerenje učinka njihovih investicijskih projekata. Njime se podupire i dobro

financijsko upravljanje Instrumentom. TAF-om će upravljati COFIDES te će mu se dodijeliti početna dodijeljena sredstva u iznosu do 8 milijuna EUR.

Kako bi provela ulaganje u Instrument, Španjolska odobrava uredbu i sve povezane dokumente za uspostavu Instrumenta i upravljanje njime koji uključuju sljedeći sadržaj:

- 1) Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. Kad je riječ o posredničkim ulaganjima, konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.
- 2) Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a) Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b) Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c) Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d) Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01), a posebno:
 - i) U slučaju zajmova, projektnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, ii.¹⁹¹ aktivnosti i imovine u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁹², iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu.
 - ii) U slučaju vlasničkih, kvazivlasničkih, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata: investicijska politika isključuje poduzeća sa znatnim naglaskom¹⁹³ u sljedećim sektorima: i. proizvodnja energije iz fosilnih goriva i povezane djelatnosti¹⁹⁴; ii.

¹⁹¹ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

¹⁹² Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti utvrđene za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447. Provedba mjere mora se dovršiti do 31. kolovoza 2026.

¹⁹³ Smatra se da je krajnji korisnik „znatan fokus” na sektor ili poslovnu djelatnost ako je utvrđeno da je taj sektor ili djelatnost ključan dio poslovne djelatnosti krajnjeg korisnika u odnosu na bruto prihod, dobit ili bazu klijenata krajnjeg korisnika. Bruto prihod ostvaren od ograničenog sektora ili djelatnosti ni u kojem slučaju ne smije premašiti 50 % bruto prihoda.

¹⁹⁴ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) i (b) djelatnosti i imovina iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

energetski intenzivne industrije i/ili industrije s visokim emisijama CO₂¹⁹⁵; iii. proizvodnja, najam ili prodaja vozila koja onečišćuju okoliš¹⁹⁶; iv. skupljanje otpada, obrada i odlaganje¹⁹⁷ otpada, v. prerada nuklearnog goriva, proizvodnja nuklearne energije

iii) Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

e) Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.

3) Iznos obuhvaćen uredbama i svim povezanim dokumentima o uspostavi Mehanizma, struktura naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s ulagačkom politikom Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

4) Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:

a) Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.

b) Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.

c) Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u uredbama o uspostavi Instrumenta prije nego što se obveže na financiranje operacije.

d) Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s revizijskim planom COFIDES-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; i. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se provjerava i zakonitost transakcija te poštuju li se uvjeti primjenjive uredbe i povezani dokumenti kojima se uspostavljaju Instrument i sporazumi o financiranju.

5) Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: COFIDES odabire financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.

6) Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: COFIDES potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se dostavljaju kao dio povezanih dokumenata kojima se uspostavlja instrument. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:

¹⁹⁵Uključuju i aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatno u koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁹⁶Vozila koja onečišćuju definirana su kao vozila bez emisija.

¹⁹⁷To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- a) Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
- b) Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

V.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelji (za ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (za ciljnu vrijednost)			Vrijeme		Opis svake ključne etape i cilja
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L71	C22.R6	M	Stupanje na snagu relevantnog zakonodavstva	Odredba zakonodavstva kojom se predviđa stupanje na snagu zakonodavstva				ČETVRTO TROMJESEČJE	2025	Stupanje na snagu relevantnog zakonodavstva o zaštiti potrošača i korisnika od situacija društvene i gospodarske ranjivosti, posebno: a) Zakon 4/2022 o zaštiti potrošača i korisnika od socijalne i gospodarske ranjivosti i; b) Kraljevski dekret o reguliranju oznake Braille Alphabet i drugih oblika kako bi se zajamčio univerzalan pristup robi i potrošačkim proizvodima od posebne važnosti.
L72	C22.I6	M	Fond s društvenim učinkom: Uredba o uspostavi Instrumenta	Stupanje na snagu uredbe o uspostavi Instrumenta				DRUGO TROMJESEČJE	2023	Stupanje na snagu uredbe i svih povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta
L73	C22.I6	T	Fond s društvenim učinkom: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala)		%	0	100 %	TROMJESEČJE	2026	Instrument i posrednici koje je odabrao COFIDES moraju sklopiti pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima (uključujući vlasničke fondove) u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 40 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s fondovima vlasničkog kapitala, a najmanje 10 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve druge investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja Instrumenta).
L74	C22.I6	M	Fond s društvenim učinkom: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				TROMJESEČJE	2026	Španjolska u Instrument prenosi 400000000 EUR.

W. SASTAVNICA 23: NOVE JAVNE POLITIKE ZA DINAMIČNO, OTPORNO I UKLJUČIVO TRŽIŠTE RADA

Komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se važni strukturni izazovi na španjolskom tržištu rada. Njegovi su glavni ciljevi smanjenje strukturne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih, smanjenje raširene upotrebe ugovora na određeno vrijeme i ispravne dualnosti tržišta rada, povećanje ulaganja u ljudski kapital, modernizacija instrumenata kolektivnog pregovaranja te povećanje djelotvornosti i učinkovitosti aktivnih politika tržišta rada.

Komponenta uključuje relevantna ulaganja, komplementarna onima koja se financiraju iz strukturnih fondova (posebno Europskog socijalnog fonda), čiji je cilj maksimalno povećati učinak reformi na otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, povećanje produktivnosti i smanjenje socijalnih, teritorijalnih i rodničkih razlika.

Općenito, mjerama uključenima u komponentu nastoje se riješiti dugotrajni izazovi španjolskog tržišta rada i predstaviti niz ambicioznih i dosljednih reformi, od kojih će se većina provesti do kraja 2021. O nekim prijedlozima reformi trenutačno se raspravlja sa socijalnim partnerima u okviru postupka socijalnog dijaloga. Stoga su neke pojedinosti izričito ostavljene otvorenima kako bi se ostavilo dovoljno prostora za dogovor i potporu socijalnih partnera.

Komponenta se odnosi na preporuke po državama članicama o prelasku na ugovore na neodređeno vrijeme i o poticajima za zapošljavanje, o javnim službama za zapošljavanje, aktivnim politikama tržišta rada i obrazovanju odraslih, o zaštiti nezaposlenosti, sustavima minimalnog dohotka i očuvanju radnih mjesta (preporuke za pojedine zemlje br. 2 za 2019. i 2. 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

W.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C23.R1) – Uredba o radu na daljinu

Tom se reformom uspostavlja regulatorni okvir za pružanje rada na daljinu s ciljem poboljšanja zaštite i fleksibilnosti radnika uz istodobno očuvanje poslovne produktivnosti. Sastoji se od odobrenja dvaju Kraljevskih uredbi sa zakonskom snagom:

- Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 28/2020 od 22. rujna osigurava se regulatorni okvir kojim se potiče uvođenje rada na daljinu u privatnom sektoru, uz istodobno očuvanje poslovne produktivnosti i pružanje zaštite i fleksibilnosti radnicima. Njime se jamče jednaki radni uvjeti za one koji rade na daljinu i na licu mjesta, kao i dobrovoljna priroda rada na daljinu, kako za radnika tako i za poslodavca. Uspostavljenim okvirom prednost se daje mješovitom obliku rada na daljinu i radu na licu mjesta.
- Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 29/2020 od 29. rujna o radu na daljinu u javnoj upravi utvrđuje se regulatorni okvir za javne službenike kojim se priznaje mogućnost dobrovoljnog i reverzibilnog obavljanja te vrste rada uz prethodno odobrenje.

Ta je reforma povezana s reformom 1. komponente 11. o javnoj upravi.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2020.

Reforma 2. (C23.R2) – Mjere za uklanjanje rodnog jaza

Cilj je te reforme ukloniti razliku u plaćama između spolova. Sastoji se od dva podzakonska akta:

- Kraljevskom uredbom 901/2020 od 13. listopada uređuje se obveza poslodavaca da izrade i registriraju planove za jednakost kako bi se osigurala transparentnost plaća. Sva poduzeća s više od 150 zaposlenika obvezna su izraditi i registrirati takve planove, a 2022. obvezna su i sva poduzeća s više od 50 radnika. Kraljevskom uredbom utvrđuju se postupak pregovaranja o planovima, zahtjevi koje treba slijediti dijagnoza i značajke njihove procjene i praćenja.
- Kraljevskim dekretom 902/2020 od 13. listopada o jednakim plaćama muškaraca i žena jamči se načelo transparentnosti plaća kako bi se utvrdile diskriminirajuće situacije zbog netočnih procjena radnih mjesta (tj. niža plaća za rad jednake vrijednosti). U odluci se utvrđuju situacije u kojima se smatra da je rad jednake vrijednosti. Na snazi je od travnja 2021., nakon šestomjesečnog razdoblja danog poslodavcima da uspostave potrebne provedbene mehanizme.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.

Reforma 3. (C23.R3) – regulacija rada distributera doma putem digitalnih platformi (vozača)

Cilj je reforme regulirati radne uvjete takozvanih *vozača* koji se bave distribucijom trećim stranama tehnološkim sredstvima. Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom tim se radnicima jamči pravo na pravedno i jednako postupanje u pogledu radnih uvjeta te pravo na pristup socijalnoj zaštiti i osposobljavanju pravnom pretpostavkom radnog odnosa između poduzeća i vozača. Njime se također omogućuje da se pravno zastupanje radnika obavijesti o pravilima sadržanima u algoritmima i sustavima umjetne inteligencije koji mogu utjecati na radne uvjete, uključujući pristup zapošljavanju i profiliranju te njihovo održavanje.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma 4. (C23.R4) – Pojednostavnjenje ugovora: generalizacija ugovora na neodređeno vrijeme, razlozi za primjenu ugovora na određeno vrijeme i regulacija ugovora o osposobljavanju/naukovanju.

Ta se reforma sastoji od izmjene Uredbe o ugovorima o radu utvrđene Zakonom o radu (Zakonodavna uredba 2/2015) kako bi se uredila primjena ugovora na određeno vrijeme kao isključivo uzročnog uzroka i kako bi se generalizirala upotreba ugovora na neodređeno vrijeme. Reforma uključuje sljedeće elemente:

- Pojednostavnjenje i reorganizacija izbornika ugovora s tri glavne vrste: na neodređeno vrijeme, privremeno osposobljavanje i osposobljavanje/naučenje. Oblikovanjem novih vrsta ugovora nastoje se ograničiti valjani razlozi za primjenu ugovora na određeno vrijeme, čime ugovori na neodređeno vrijeme postaju opće pravilo.
- Preispitivanje primjene ugovora o osposobljavanju/naukovanju kako bi se mladima pružio odgovarajući okvir za ulazak na tržište rada.
- Jačanje upotrebe sezonskog ugovora, što je posebna vrsta ugovora na neodređeno vrijeme koja se upotrebljava u sezonskim djelatnostima.
- Reformom se jača kontrola pri korištenju ugovora s nepunim radnim vremenom kako bi se spriječilo nepravilno radno vrijeme.

- Jačanje borbe protiv prijevara povezanih s radom, među ostalim ažuriranjem sustava sankcija.

Ta je reforma usko povezana s reformom 1. u komponenti 11., kojom se uvode druge pravne izmjene u Zakon o javnim radnicima kako bi se smanjila primjena ugovora na određeno vrijeme u javnom sektoru. Povezan je i s reformom 6. (fleksibilnost i mehanizam stabilnosti) u ovoj komponenti.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma 5. (C23.R5) – Modernizacija aktivnih politika tržišta rada (ALMP)

Cilj je te reforme modernizirati provedbu aktivnih politika tržišta rada u Španjolskoj, uzimajući u obzir zaključke revizija potrošnje koje je provelo neovisno fiskalno tijelo („AIREF”). Reforma se sastoji od više elemenata, kao što su razvoj pojedinačnih načina savjetovanja, sprečavanje zlouporaba u osposobljavanju na radnom mjestu (kao što su ugovori o pripravništvu i osposobljavanju), jačanje sustava obrazovanja odraslih i priznavanje kompetencija, uspostava jedinstvene kontaktne točke za mlade, poboljšanje koordinacije između službi za zapošljavanje i socijalnih službi te s regijama te poboljšanje suradnje s privatnim sektorom.

Ta će se reforma dopuniti još dvjema reformama u ovoj komponenti, odnosno reformom 7. (poticanje poticaja) i reformom 11. (digitalizacija javnih službi za zapošljavanje). Neki elementi reforme (kao što je jačanje programa prekvalifikacije i pomoći starijim radnicima) predstavljaju sinergije s reformom 2. u komponenti 30. (usklađivanje stvarne dobi za umirovljenje sa zakonskom dobi za umirovljenje).

Reforma uključuje niz zakonodavnih koraka u 2021. i 2022.:

- a) Akcijski plan za borbu protiv nezaposlenosti mladih za razdoblje 2021. 2027. pri provedbi Garancije EU-a za mlade plus. Akcijski plan uključuje reviziju ugovora o stažiranju/pripravništvu i odobrenje Statuta stažista. Te mjere moraju biti usklađene s obrazovnim politikama za borbu protiv ranog napuštanja školovanja (kako je utvrđeno u komponenti 21.). Provedba tog elementa mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2021.
- b) Španjolska strategija za pokretanje zapošljavanja za razdoblje 2021. 2024., nakon procesa socijalnog dijaloga. Glavni ciljevi nove strategije su:
 - Pristup usmjeren na ljude i na poslovanje: očekuje se da će osmišljavanje aktivnih politika tržišta rada biti usmjereno na posebne okolnosti svake osobe i poduzeća.
 - Dosljednost s produktivnom transformacijom: Aktivne politike tržišta rada trebale bi omogućiti profesionalne tranzicije uz prijelaz proizvodnog modela na zeleno i digitalno gospodarstvo.
 - Usmjerenost na rezultate: Očekuje se procjena aktivnih politika tržišta rada, praćenje i poticanje postizanja rezultata.
 - Poboljšanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje njihovom digitalizacijom i modernizacijom.
 - Upravljanje i kohezija nacionalnog sustava zapošljavanja radi poboljšanja koordinacije na nacionalnoj i regionalnoj razini i dionika uključenih u aktivne politike tržišta rada.
 Provedba tog elementa mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.
- c) Reforma Zakona o zapošljavanju sa sljedećim ciljevima: i. jačanje instrumenata politike i koordinacije nacionalnog sustava zapošljavanja; ii. reformirati aktivne politike tržišta rada; iii. preispitivanje upravljanja sustavom; iv. jačanje lokalne dimenzije politike zapošljavanja; i v. ispunjavanje uvjeta za provedbu različitih mjera predviđenih u okviru Nacionalnog plana

aktivnih politika zapošljavanja. U tom kontekstu glavni elementi zakonodavnih promjena uključuju:

- Jačanje aktivnih i pasivnih politika zapošljavanja uzimajući u obzir raspodjelu nadležnosti između države i autonomnih zajednica.
- Jačanje sustava posredovanja i javno-privatnih partnerstava.
- Portfelj zajedničkih usluga Nacionalnog sustava zapošljavanja.
- Preispitivanje modela financiranja.
- Suradnja sa socijalnim službama.
- Lokalna i europska dimenzija.
- Tehnološki razvoj za zapošljivost.
- Upotreba IKT-a i velike količine podataka.
- Poboljšanje zapošljivosti.

Provedba tog elementa mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 6. (C23.R6) – Stalni mehanizam za unutarnju fleksibilnost, stabilnost radnih mjesta i prekvalifikaciju radnika u tranziciji.

Cilj je te reforme uspostaviti trajni program za prilagodbu na cikličke i strukturne šokove obuhvaćanjem obustave ili skraćivanja radnog vremena planom regulacije zapošljavanja koji uključuje zahtjev za poboljšanje ili prekvalifikaciju radnika u vještinama za koje je utvrđeno da su tražene. Program se temelji na iskustvu stečenom programima skraćenog radnog vremena (tzv. „ERTE”) koji su uvedeni tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 kako bi se očuvala radna mjesta tijekom ograničenja kretanja i drugih ograničenja aktivnosti uzrokovanih pandemijom.

Reforma se sastoji od dva nova mehanizma prilagodbe:

- Mehanizam gospodarske stabilizacije kojim se poduzećima osigurava unutarnja fleksibilnost i stabilnost za radnike suočene s prijelaznim ili cikličkim šokovima, s posebnim naglaskom na osposobljavanju radnika.
- Mehanizam kojim se podupire prekvalifikacija i usavršavanje radnika i poduzeća u tranziciji kako bi im se pomoglo da se nose s tehnološkim inovacijama ili inovacijama potražnje te kojim se olakšava dobrovoljna mobilnost radnika unutar poduzeća i među njima.

Mjera se provodi izmjenom Zakona o radu. Uključuje osnivanje tripartitnog fonda koji će se financirati doprinosima poslodavaca i radnika za socijalno osiguranje, a dopunjuje ga država. Njime se osigurava fiskalna održivost u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju uzimajući u obzir različite opcije i scenarije. O konkretnom funkcioniranju tog fonda pregovarat će se sa socijalnim partnerima.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma 7. (C23.R7) – Revizija poticaja za zapošljavanje

Cilj je reforme pojednostavniti sustav poticaja za zapošljavanje i povećati njegovu učinkovitost boljim usmjeravanjem, uzimajući u obzir reviziju potrošnje koju je provelo neovisno fiskalno tijelo („AIReF”). Njome se posebno nastoji poboljšati zapošljivost vrlo specifičnih skupina s niskom razinom sudjelovanja na tržištu rada promicanjem kvalitetnih radnih mjesta i ugovora na neodređeno vrijeme. Smanjuje se broj poticaja, a zahtjevi za poduzeća korisnike standardizirani su. Predviđeno je stalno praćenje i evaluacija sustava poticaja za zapošljavanje.

Reforma se provodi izmjenom Zakona 43/2006. Usko je povezan s drugim mjerama u toj komponenti, kao što su reforma 5. (ukupna reforma aktivnih politika tržišta rada) i ulaganje 7. (putovi aktivacije za korisnike programa minimalnog dohotka).

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 8. (C23.R8) – Modernizacija kolektivnog pregovaranja

Cilj je te reforme poboljšati funkcioniranje kolektivnog pregovaranja izmjenom relevantnih pravnih pravila iz Zakona o radu (glava III. Zakonodavne uredbe 2/2015) nakon postupka socijalnog dijaloga. Zbog toga predviđene regulatorne izmjene nisu u potpunosti detaljno opisane u planu. Izmjenama se poboljšavaju pravna pravila kojima se uređuje kolektivno pregovaranje.

Modernizacija kolektivnog pregovaranja uključuje promjene u samoj pregovaračkoj strukturi s ciljem jačanja reprezentativnosti pregovaračkih strana, obogaćivanja sadržaja dijaloga i povećanja pravne sigurnosti u njegovoj provedbi i učincima. Promjene ne smiju uzrokovati nerazmjerne prepreke za poduzeća u prilagodbi ciklusu i reagiranju na kretanja produktivnosti.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma 9. (C23.R9) – Modernizacija aktivnosti podugovaranja

Cilj je te reforme poboljšati radne uvjete i prava osoba koje rade u podugovornim poduzećima izmjenom članka 42. Zakona o radu (Zakonodavna uredba 2/2015) kako bi se osigurala njegova pravilna upotreba u slučajevima u kojima se njome poboljšava proizvodna aktivnost i odvraća od onih u kojima je to samo sredstvo za smanjenje troškova.

Tom reformom osigurava se odgovarajuća razina zaštite radnika u podugovaranju i približavaju se jednakim uvjetima za podugovorene radnike i radnike u poduzećima. Njime se također jača odgovornost ugovaratelja ili podugovaratelja i sprečava eksternalizacija usluga podugovaranjem u slučajevima u kojima je to učinjeno u svrhu snižavanja radnih standarda za osobe koje rade za podugovaratelje.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2021.

Reforma 10. (C23.R10) – Pojednostavnjenje i poboljšanje pomoći u slučaju nezaposlenosti

Ta zakonodavna reforma odnosi se na nedoprinosnu pomoć u slučaju nezaposlenosti i provodi se izmjenom Kraljevskog zakonodavnog dekreta 8/2015. Usko je povezan s reformom 5. komponente 22., u kojoj se opisuje općenitija reforma nedoprinosnih socijalnih naknada.

Reforma uključuje sljedeće ciljeve:

- i. da proširi zaštitu u slučaju nezaposlenosti popunjavanjem nekih nedostataka u pokrivenosti postojećeg sustava i produljenjem maksimalnog trajanja;
- ii. pojednostaviti sustav, koji je trenutačno rascjepkan na nekoliko programa;
- iii. povezati korist s personaliziranim planom aktivacije;
- iv. olakšati prijelaz na socijalnu zaštitu ako se korisnik ne vrati na posao i bude u ranjivom položaju.

U pravilu, ciljna skupina novog programa mora biti ista kao u postojećem sustavu, tj. nezaposleni radnici koji ne ispunjavaju uvjete za doprinosna davanja za nezaposlenost, bilo zato što su predugo

nezaposleni i iscrpljeni svoja prava, bilo zato što su prekratko primali doprinose (manje od 12 mjeseci, ali više od šest). Mjesečni iznos davanja ostaje 80 % „IPREM-a” (pokazatelj javnog dohotka s višestrukim učincima).

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 11. (C23.R11) – Digitalizacija javnih službi za zapošljavanje (JSZ-ova) za njezinu modernizaciju i učinkovitost.

Cilj je te reforme preobraziti pružanje javnih službi za zapošljavanje i poboljšati njihovu učinkovitost za građane i poduzeća. Reforma se sastoji od sljedećih elemenata:

- Poboljšanje unutarnjeg upravljanja: modernizacija informacijskih sustava kojima se podupire sustav naknada za nezaposlene, kao i onih kojima se podupiru aktivne politike tržišta rada.
- Digitalizacija svih javnih usluga za građane i poduzeća te poboljšanje korisničke službe, uključujući ponudu novih usluga (mobilna aplikacija, poboljšani sustav prethodnog imenovanja i internetske usluge).
- Upravljanje statističkim podacima i podacima: Uključivanje odgovarajućeg upravljanja podacima, čime se potiče donošenje odluka, kao i objavljivanje informacija od velike vrijednosti za društvo.
- Poboljšanje sustava za borbu protiv prijevara s pomoću sustava umjetne inteligencije i velike količine podataka.
- Modernizacija radnih mjesta i infrastrukture za olakšavanje rada na daljinu za osoblje javnih službi za zapošljavanje.

Reforma javnih službi za zapošljavanje obuhvaćena je općenitijim naporima za modernizaciju i digitalizaciju javnih uprava (sastavnica 11. plana za oporavak i otpornost). Reforma JSZ-ova financira se ugovaranjem i izvršenjem ulaganja 2 u okviru komponente 11.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 1. (C23.I1) – Zapošljavanje mladih

To ulaganje obuhvaća niz programa aktivacije i osposobljavanja za mlade tražitelje zaposlenja (16 – 29 godina) kako bi se poduprla njihova integracija na tržište rada. Sastoji se od sljedećih mjera:

1. Program „tandem”. Na radionicama u javnim školama pruža osposobljavanje na radnom mjestu za mlade u dobi od 16 do 29 godina, s naglaskom na vještinama potrebnima za dvostruku tranziciju, socijalnu skrb i teritorijalnu koheziju. Bespovratna sredstva primaju javna tijela središnje uprave i drugi subjekti iz državnog javnog sektora, kao i udruženja, zaklade i drugi neprofitni subjekti zaduženi za provedbu.
2. Program „Prvo radno iskustvo” u javnim upravama. Nudi početno radno iskustvo u javnom sektoru (središnja i teritorijalna uprava) nezaposlenim mladim osobama koje su završile formalno obrazovanje. Stječu meke vještine radom na radnim mjestima povezanim s dvostrukom tranzicijom, socijalnom skrbi i teritorijalnom kohezijom. Bespovratna sredstva dodjeljuju se javnim tijelima iz središnjih i teritorijalnih uprava zaduženih za provedbu.
3. Program *Investigo*. Obuhvaća zapošljavanje mladih istraživača u javnim istraživačkim tijelima, javnim sveučilištima, tehnološkim centrima i drugim javnim i privatnim subjektima s istraživačkim projektom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C23.I2) – Zapošljavanje žena i rodno osviještena politika u aktivnim politikama tržišta rada

Cilj je tog ulaganja poboljšati integraciju žena na tržište rada, što je u skladu s mnogim drugim mjerama iz Plana za promicanje rodne ravnoteže. Sastoji se od sljedećih mjera:

1. Linija za potporu ženama u ruralnim i urbanim područjima. Njime su obuhvaćene mjere osposobljavanja u području digitalne, zelene, dugotrajne skrbi, poduzetništva i socijalne ekonomije. Pozivi na podnošenje prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava organiziraju se za javne i privatne subjekte zadužene za pružanje osposobljavanja.
2. Linija za potporu ženama žrtvama nasilja ili trgovanja ljudima. Njime su obuhvaćeni putovi integracije tih žena u dvije faze. U prvih šest mjeseci sudionici slijede personalizirane načine socijalne uključenosti, a sljedećih šest mjeseci pohađa osposobljavanje temeljeno na radu uz obvezu poslodavaca da ih naknadno zapošljavaju.
3. Rodno osviještena politika u aktivnim politikama tržišta rada. Odnosi se na uključivanje rodno osviještene politike u sve elemente godišnjih planova zapošljavanja javnih službi za zapošljavanje (središnje i regionalne) u razdoblju 2021. – 2023. U tu se svrhu unajmljuju savjetodavne usluge.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3. (C23.I3) – Nove vještine za zelenu, digitalnu i produktivnu tranziciju

To ulaganje obuhvaća različite inicijative za osposobljavanje s ciljem prekvalifikacije radnika kojima prijeti opasnost od otpuštanja. Sastoji se od sljedećih linija djelovanja:

1. Pozivi na podnošenje prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava i natječaji za stjecanje novih vještina za digitalnu, zelenu i produktivnu transformaciju. Namijenjen je radnicima u turističkom sektoru, nezaposlenim, zaposlenim radnicima i osobama na koje se primjenjuje program ERTE. Aktivnosti osposobljavanja traju onoliko dugo koliko zahtijeva proizvodni sektor.
2. Vaučeri za osposobljavanje za stjecanje novih vještina za digitalnu, zelenu i produktivnu transformaciju. Usmjerena je na iste vrste radnika kao i prethodna linija djelovanja, ali u ovom slučaju korisnik prima izravnu subvenciju za potrebe osposobljavanja u vještinama relevantnima za zelene, digitalne i druge strateške sektore.
3. Otkrivanje potreba za vještinama. Istraživanje koje se temelji na istraživanju provedenom u najmanje 23 proizvodna sektora učinkovito odgovara na zahtjeve za osposobljavanjem i prekvalifikacijom na tržištu rada, uključujući vještine u digitalnoj tranziciji i zelenoj tranziciji. Također predviđa promjene i odgovara na moguću potražnju za kvalificiranom radnom snagom.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 4 (C23.I4) – Novi teritorijalni projekti za rebalans i vlasnički kapital

Tim se ulaganjem financira najmanje 68 novih teritorijalnih projekata s ciljem suočavanja s demografskim izazovima i olakšavanja produktivne transformacije, posebno prema zelenom i digitalnom gospodarstvu. U svakoj autonomnoj regiji zemlje provode se najmanje četiri projekta.

Sastoji se od dvije vrste projekata:

1. Teritorijalni projekti za ranjive skupine. Ti su projekti usmjereni na dugotrajno nezaposlene osobe koje slijede personalizirane i individualizirane planove putovanja u koje se integriraju različite mjere, kao što su: usmjeravanje i praćenje, orijentacijski programi, skrb koju pružaju timovi za traženje posla, stipendije za osposobljavanje i mirenje, pomoć za zapošljavanje i praćenje aktivnosti.
2. Poduzetnički i mikroprojekti. Tim se projektima rješava demografski izazov i olakšava produktivna transformacija, posebno prema zelenom i digitalnom gospodarstvu. Inicijative koje će se financirati uključuju, među ostalim, projekte osposobljavanja u poljoprivredi, održivi lokalni razvoj, inicijative socijalne ekonomije za kulturno i umjetničko djelovanje, ekološku tranziciju, inicijative lokalnog razvoja, ruralni turizam i umjetničku baštinu. Projektom se mogu financirati mjere kao što su: socijalno poduzetništvo i vanjski suradnici, studija tržišta rada, lokalni posrednici za promicanje i razvoj, pomoć pri osnivanju zadruga ili mikropoduzeća, umrežavanje, sudjelovanje na konferencijama i aktivnosti širenja informacija.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 5 (C23.I5) – Upravljanje i poticanje politika za potporu aktivaciji

Cilj je ove mjere ojačati javne službe za zapošljavanje i poboljšati učinkovitost aktivnih politika tržišta rada. U tu se svrhu predviđa stvaranje mreže od 20 centara za orijentaciju, poduzetništvo i inovacije za zapošljavanje. Bit će raspršena po cijeloj zemlji (jedan centar na razini središnje vlasti i drugi na svakom autonomnom području, uključujući Ceutu i Melillu) s misijom poboljšanja koordinacije javnih službi za zapošljavanje među regijama.

Osim toga, predviđen je niz mjera za kontinuirano osposobljavanje za zaposlenike javnih službi za zapošljavanje, kojima se osigurava prosječno 14000 aktivnosti osposobljavanja godišnje. Osposobljavanje se organizira u modulima prosječnog trajanja od 30 sati i svaki zaposlenik u prosjeku sudjeluje u modulu godišnje u razdoblju 2021. – 2023.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Ulaganje 6 (C23.I6) – Sveobuhvatni plan za poticanje socijalne ekonomije

Ovom se mjerom podupiru inovativni projekti socijalne ekonomije s ciljem stvaranja uključivijeg i održivijeg gospodarskog tkiva.

Sastoji se od razvoja najmanje 30 projekata socijalne ekonomije od 2021. do 2025. u sljedećim područjima:

- Otvaranje i održavanje radnih mjesta u održivim poduzećima u teškoćama ili bez generacijske obnove, njihovim pretvaranjem u poslovne formule socijalne ekonomije (zadruge i poduzeća za rad) kojima upravljaju njihovi radnici.
- Stvaranje i konsolidacija inovativnih subjekata socijalne ekonomije, što utječe na generacijsku obnovu i poduzetništvo mladih.
- Digitalizacija poduzeća socijalne ekonomije stvaranjem digitalnih platformi usmjerenih na poboljšanje dobrobiti građana u ruralnim područjima.
- Umrežavanje zadruga, radnih poduzeća i drugih oblika socijalne ekonomije popraćeno mjerama za izgradnju kapaciteta i osposobljavanje radi pružanja novih sveobuhvatnih usluga društvu.
- Poticanje održive i uključive tranzicije ranjivih poduzeća i skupina.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 7 (C23.17) – Promicanje uključivog rasta povezivanjem politika socijalne uključenosti s nacionalnim sustavom minimalnog dohotka

Cilj je ovog ulaganja poboljšati učinkovitost načina integracije za korisnike nacionalnog programa minimalnog dohotka provedbom najmanje 18 pilot-projekata. Nakon njihova dovršetka provodi se evaluacija za procjenu obuhvata, djelotvornosti i uspješnosti programa minimalnog dohotka. Ta evaluacija uključuje posebne preporuke za povećanje omjera prihvaćenosti i poboljšanje učinkovitosti politika socijalne uključenosti. Ta je mjera usko povezana s reformom 5. komponente 22.

Za provedbu pilot-projekata Ministarstvo socijalne uključenosti potpisuje sporazume o partnerstvu s dotičnim regionalnim i lokalnim javnim upravama, kao i sa subjektima socijalnog djelovanja trećeg sektora i socijalnim partnerima. Ciljevi tih sporazuma o partnerstvu su: i. poboljšanje stope korištenja početne tržišne vrijednosti; povećanje učinkovitosti IMV-a putem integracijskih putova. Svakom sporazumu o partnerstvu prilaže se akcijski plan u kojem se utvrđuju barem sljedeće točke:

- Korisnici IMV-a koji sudjeluju u pilot-projektu.
- Najprikladniji putovi (koje treba utvrditi na temelju stečenih iskustava) i povezani rezultati/ishodi uključivanja koje treba postići intervencijom.
- Zahtjev u pogledu podatkovne infrastrukture: ne samo da su potrebni korisnici IMV-a, nego i drugi korisnici regionalnih programa kako bi se računalo na dobre kontrolne skupine.
- Jedinični troškovi intervencije.
- Plan praćenja za Ministarstvo uključivanja radi procjene ostvarenja različitih ključnih etapa utvrđenih u planu.
- Objava evaluacije nakon završetka pilot-projekta na temelju nalaza i stečenih iskustava.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. ožujka 2024.

W.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
329	C23.R1	M	Stupanje na snagu dviju Kraljevskih uredbi sa zakonskom snagom kojima se uređuje rad na daljinu u privatnom sektoru i u javnim upravama	Odredbe Kraljevske uredbi sa zakonskom snagom o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2020	Dvjesto kraljevskih uredbama sa zakonskom snagom uređuje se rad na daljinu u privatnom sektoru i u javnim upravama. Ciljevi su zakona sljedeći: i. osigurati regulatorni okvir (RDL 28/2020) kojim se potiče uvođenje rada na daljinu, uz istodobno očuvanje poslovne produktivnosti i pružanje zaštite i fleksibilnosti radnicima; i ii. reguliranje rada na daljinu u svim javnim upravama (RDL 29/2020) kao novog načina organizacije i strukturiranja rada kako bi se bolje služilo općim interesima i osiguralo normalno funkcioniranje javnih uprava.
330	C23.R2	M	Stupanje na snagu dvaju podzakonskih akata o jednakosti plaći žena i muškaraca te o planovima za ravnopravnost i njihovoj registraciji	Odredbe podzakonskih akata o stupanju na snagu				DRUGO TRO MJES EČJE	2021	Ta dva podzakonska akta primjenjuju se na jednaku plaću žena i muškaraca te na planove za ravnopravnost i njihovu registraciju. Ciljevi uredbi su: i. osigurati načelo transparentnosti plaća kako bi se utvrdila diskriminacija zbog netočnih procjena radnih mjesta; i ii. izraditi planove za ravnopravnost i osigurati njihov upis u javni registar.
331	C23.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbi sa zakonskom snagom za zaštitu radnika koji obavljaju djelatnosti distribucije trećim stranama tehnološkim sredstvima	Odredbe Kraljevskog dekreta sa zakonskom snagom o stupanju na snagu				TRO MJES EČJE	2021	Kraljevska uredba sa zakonskom snagom odnosi se na zaštitu radnika koji obavljaju djelatnosti distribucije trećim stranama tehnološkim sredstvima. Ciljevi su zakona zajamčiti tim osobama pravo na pravedno i jednako postupanje u pogledu radnih uvjeta, pravo na pristup socijalnoj zaštiti i osposobljavanju te omogućiti da se pravno zastupanje radnika informira o pravilima sadržanima u algoritmima i sustavima umjetne inteligencije koji mogu utjecati na radne uvjete kojima se uređuju platforme, uključujući pristup zapošljavanju i izradi profila te njihovo održavanje.
332	C23.R4	M	Izmjena Statuta radnika radi potpore smanjenju zapošljavanja na određeno vrijeme pojednostavnjenjem broja vrsta ugovora	Odredbe izmjene o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Poštujući socijalni dijalog i kao dio sveobuhvatnog pristupa kojim se uspostavlja ravnoteža između potrebe za fleksibilnošću i sigurnošću na tržištu rada, stupanje na snagu izmjene odredbi Zakonodavne uredbi 2/2015 od 23. listopada kojom se odobrava preinačeni tekst Zakona o radu kako bi se poduprlo smanjenje privremenog zapošljavanja pojednostavnjenjem broja vrsta ugovora.
333	C23.R5	M	Stupanje na snagu akcijskog plana za rješavanje nezaposlenosti mladih	Odredbe Akcijskog plana o stupanju na snagu				DRUGO TRO MJES EČJE	2021	Akcijskim planom rješava se problem nezaposlenosti mladih prilikom provedbe Garancije EU-a za mlade plus. Cilj je Garancije za mlade poboljšati i produbiti međuinstitucijsku koordinaciju, ojačati odnos s privatnim sektorom i lokalnim vlastima, poboljšati kvalitetu i primjerenost osposobljavanja, tražiti nove mogućnosti zapošljavanja u sektorima s potencijalom rasta, smanjiti rano napuštanje školovanja, održati i poboljšati sustav evaluacije i praćenja te dodatno ojačati personalizirane programe usmjeravanja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
334	C23.R5	M	Kraljevski dekret o novoj španjolskoj strategiji zapošljavanja za razdoblje 2021. 2024.	Odredbe Kraljevskog dekreta o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Poštovanje socijalnog dijaloga i u okviru sveobuhvatnog pristupa kojim se uspostavlja ravnoteža između potrebe za fleksibilnošću i sigurnošću na tržištu rada, odobrenje Vijeća ministara i stupanje na snagu Kraljevskog dekreta za novu strategiju za pokretanje zapošljavanja u Španjolskoj za razdoblje 2021. 2024. Glavni su ciljevi nove strategije sljedeći: i. pristup usmjeren na ljude i poslovanje: Aktivne politike zapošljavanja osmišljavaju se usredotočujući se na posebne okolnosti svake osobe i poduzeća. usklađenost s produktivnom transformacijom: Aktivnim politikama zapošljavanja omogućuje se profesionalni prijelaz koji prati pomak proizvodnog modela prema zelenom i digitalnom gospodarstvu. III) usmjerenost na rezultate: Aktivne politike zapošljavanja procjenjuju se, prate i potiču postizanje rezultata. poboljšanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje: Njihovom digitalizacijom i modernizacijom. upravljanje i kohezija nacionalnog sustava zapošljavanja radi poboljšanja koordinacije na nacionalnoj i regionalnoj razini i dionika uključenih u aktivne politike rada.
335	C23.R5	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona o zapošljavanju (Kraljevska zakonodavna uredba 3/2015)	Odredba izmjene o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Izmjenom Zakona o zapošljavanju (Kraljevska zakonodavna uredba 3/2015): i. ojačati instrumente politike i koordinacije nacionalnog sustava zapošljavanja; ii. reformi aktivnih politika tržišta rada; iii. preispitivanje upravljanja sustavom; iv. ojačati lokalnu dimenziju politike zapošljavanja; i v. ispunjavaju uvjete za provedbu različitih mjera predviđenih u okviru Nacionalnog plana aktivnih politika zapošljavanja.
336	C23.R6	M	Izmjena Statuta radnika kako bi se uspostavio sustav za prilagodbu cikličkim i strukturnim šokovima, uključujući sustav kojim se poduzećima omogućuje unutarnja fleksibilnost i stabilnost za radnike	Odredbe izmjene o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Uz poštovanje socijalnog dijaloga i kao dio sveobuhvatnog pristupa kojim se uravnotežuju potreba za fleksibilnošću i sigurnošću na tržištu rada te osigurava fiskalna održivost u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, stupanje na snagu izmjena odredaba Kraljevskog zakonodavnog dekreta 2/2015 od 23. listopada o odobrenju preinačenog teksta Zakona o radu kako bi se uspostavio sustav za prilagodbu na cikličke i strukturne šokove, uključujući sustav kojim se poduzećima i radnicima osigurava unutarnja fleksibilnost i stabilnost, podupire usavršavanje i prekvalifikacija zaposlenika u poduzećima i sektorima u tranziciji te olakšava dobrovoljna mobilnost radnika (unutar poduzeća i među njima).
337	C23.R7	M	Stupanje na snagu reforme Zakona 43/2006 radi	Odredba reforme o				ČETV RTO	2022	Reformom Zakona 43/2006 pojednostavnjuje se i povećava učinkovitost sustava poticaja za zapošljavanje, uzimajući u obzir preporuke koje je

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			pojednostavnjenja i povećanja učinkovitosti sustava poticaja za zapošljavanje uzimajući u obzir preporuke koje je izdao AIREF	stupanju na snagu				TRO MJES EČJE		španjolsko neovisno tijelo za fiskalnu odgovornost (AIREF) izdalo u svojem izvješću o preispitivanju potrošnje za 2020.: „Poticaji na zapošljavanje”
338	C23.R8	M	Izmjena Statuta radnika radi poboljšanja pravnih pravila kojima se uređuje kolektivno pregovaranje	Odredbe izmjene o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Poštujući socijalni dijalog i u okviru sveobuhvatnog pristupa kojim se uravnotežuje potreba za fleksibilnošću i sigurnošću na tržištu rada, stupanje na snagu izmjene određenih odredbi Kraljevskog zakonodavnog dekreta 2/2015 od 23. listopada o odobrenju preinačenog teksta Zakona o radu radi poboljšanja pravnih pravila kojima se uređuje kolektivno pregovaranje.
339	C23.R9	M	Izmjena Statuta radnika radi poboljšanja prava osoba koje rade u podugovornim trgovačkim društvima	Odredbe izmjene o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2021	Poštujući socijalni dijalog i kao dio sveobuhvatnog pristupa kojim se uspostavlja ravnoteža između potrebe za fleksibilnošću i sigurnošću na tržištu rada, stupanje na snagu izmjene odredbi Zakonodavne uredbe 2/2015 od 23. listopada kojom se odobrava preinačeni tekst Zakona o radu kako bi se poboljšala prava osoba koje rade u podugovornim poduzećima.
340	C23.R10	M	Stupanje na snagu izmjene Kraljevskog zakonodavnog dekreta 8/2015 o reformi regulacije nedoprinosne potpore za nezaposlenost	Odredba izmjene o stupanju na snagu				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2022	Reforma Kraljevskog zakonodavnog dekreta 8/2015 odnosi se na reguliranje nedoprinosne potpore za nezaposlenost, uključujući sljedeće ciljeve: i. proširenje zaštite u slučaju nezaposlenosti; ii. pojednostavnjenje sustava; iii. povezati korist s personaliziranim planom aktivacije; iv. olakšati prijelaz na socijalnu zaštitu ako se korisnik ne vrati na posao i bude u ranjivom položaju.
341	C23.R11	M	Potvrde o završetku usluga na temelju ugovora o modernizaciji Državne javne službe za zapošljavanje	Potvrde o završetku usluga na temelju ugovora (administrativni akti)				ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Potvrde o završetku usluga na temelju ugovora (administrativni akti) za modernizaciju Državne javne službe za zapošljavanje poboljšanjem unutarnjih sustava upravljanja, modernizacijom radnih mjesta i digitalizacijom Službe za potporu građanima. Obuhvaćat će: — Poboljšanje unutarnjeg upravljanja: Poboljšanje informacijskih sustava kojima se podupire sustav naknada za nezaposlene, kao i onih kojima se podupiru politike zapošljavanja. — Digitalne službe za zapošljavanje: Digitalizacija javnih usluga koje se pružaju građanima i poduzećima te poboljšanje korisničke službe. — Upravljanje statističkim podacima i podacima: Uključivanje odgovarajućeg upravljanja podacima, čime se omogućuje donošenje odluka, kao i objavljivanje informacija od velike vrijednosti za društvo. — Modernizacija radnih mjesta i infrastrukture.
342	C23.I1	T	Osobe koje su završile programe za mlade.	—	Broj	0	18 300	ČETV RTO	2025	Najmanje 18300 osoba završilo je programe za mlade, uzimajući u obzir 21900 upisanih osoba.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								TRO MJES EČJE		Ta se ciljna vrijednost temelji na tri programa: • Program tandem. Cilj: postići stručnu osposobljenost osposobljavanjem naizmjenično sa zaposlenjem. Najmanje 25 % programa bilo je usmjereno na vještine povezane s klimom, a 25 % na digitalne vještine. • Prvi program iskustva. Cilj: olakšati prvo radno iskustvo povezano s kvalifikacijom. Najmanje 20 % programa bilo je usmjereno na vještine povezane s klimom, a 20 % na digitalne vještine. • Program „Investigo”. Cilj: osigurati rad povezan s razvojem istraživačkog projekta.
343	C23.I2	T	Osobe koje su dovršile „Plan Empleo Mujer, ruralna i urbana područja” i Program za žrtve rodno uvjetovanog nasilja i ljudskog prometa	—	Broj	0	23 200	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 23200 osoba završilo je program „Plan Empleo Mujer, ruralna i urbana područja” i Program za žrtve rodno uvjetovanog nasilja i ljudskog prometa, uzimajući u obzir da je upisano 29000 osoba. Taj program uključuje osobni i integrirani plan orijentacije, savjetovanja i aktivnosti osposobljavanja prilagođen profilu zapošljivosti žena sudionica. Osposobljavanje koje se pruža povezano je s radnim mjestima s dobrim teritorijalnim izgledima koja proizlaze iz potreba ruralnog i gradskog tržišta rada na kojem se program razvija i usmjerena je na stjecanje kvalifikacije kojom se povećava zapošljivost sudionika i njihove mogućnosti pristupa dostojanstvenom radu, uz istodobno jačanje produktivnog razvoja ruralnih područja, borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja i poboljšanje trajnosti žena na tom području. Najmanje 35 % programa bilo je usmjereno na vještine povezane s klimom, a 35 % na digitalne vještine.
344	C23.I3	T	Osobe koje su završile programe osposobljavanja za stjecanje vještina za digitalnu, ekološku i proizvodnu transformaciju	—	Broj	0	520 063	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Najmanje 520063 osoba završilo je programe osposobljavanja za stjecanje vještina za digitalnu, ekološku i produktivnu transformaciju, uzimajući u obzir da je upisano 614620 osoba. Osposobljavanje je usmjereno na turistički sektor, druge strateške sektore od nacionalnog interesa, radnike koji podliježu programu ERTE i radnike koji imaju koristi od osposobljavanja za mikrokredite. Najmanje 30 % programa bilo je usmjereno na vještine povezane s klimom, a 30 % na digitalne vještine.
420	C23.I3	T	Otkrivanje potreba za vještinama putem istraživačkog programa	Objava istraživačkog programa	Broj	0	23	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Dovršetak istraživačkog programa za otkrivanje potreba za vještinama na temelju istraživanja provedenog u najmanje 23 proizvodna sektora kojim će se učinkovito odgovoriti na zahtjeve za osposobljavanjem i prekvalifikacijom na tržištu rada, uključujući vještine u digitalnoj tranziciji i zelenoj tranziciji. Također predviđa promjene i odgovara na potencijalnu potražnju za kvalificiranom radnom snagom razvojem specijaliteta za osposobljavanje.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
345	C23.I4	M	Odobrenje regionalne dodjele sredstava za teritorijalne projekte za ranjive skupine, poduzetništvo i mikropoduzeća.	Referentni zapisnik sa sektorske konferencije o zapošljavanju				TRO MJES EČJE	2021	Na sektorskoj konferenciji za zapošljavanje odobrava se regionalna dodjela sredstava za teritorijalne projekte za ranjive skupine i teritorijalne projekte za poduzetništvo i mikropoduzeća, kao što su razvoj projekata kojima se promiče poduzetništvo, inicijative lokalnog razvoja, inicijative socijalne ekonomije i novi teritorijalni projekti kojima se olakšava transformacija proizvodnje, posebno prema zelenom i digitalnom gospodarstvu.
346	C23.I4	T	Dovršeni su teritorijalni projekti za ranjive skupine, poduzetništvo i mikropoduzeća u kojima je sudjelovalo najmanje 39000 radnika i 64000 poduzeća.	—	Broj	0	68	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2023	Dovršeno je najmanje 68 teritorijalnih projekata za ranjive skupine i teritorijalne projekte za poduzetništvo i mikropoduzeća, u kojima je sudjelovalo oko 39000 radnika i 64000 ciljanih poduzeća. Teritorijalni projekti za ranjive skupine razvijaju se putem personaliziranih i individualiziranih planova putovanja u koje se integiraju različite mjere, kao što su: usmjeravanje i praćenje, orijentacijski programi, skrb koju pružaju timovi za traženje posla, stipendije za osposobljavanje i mirenje, pomoć za zapošljavanje i praćenje aktivnosti. Poduzetničkim i mikroprojektima rješava se demografski izazov i olakšava produktivna transformacija, posebno prema zelenom i digitalnom gospodarstvu, među ostalim projektima osposobljavanja u poljoprivredi, održivim lokalnim razvojem, inicijativama socijalne ekonomije za kulturno i umjetničko djelovanje, ekološkom tranzicijom, inicijativama lokalnog razvoja, ruralnim turizmom i umjetničkom baštinom. Ti projekti, među ostalim, uključuju: socijalno poduzetništvo i vanjski suradnici, studija tržišta rada, lokalni posrednici za promicanje i razvoj, pomoć pri osnivanju zadruga ili mikropoduzeća, umrežavanje, sudjelovanje na konferencijama, aktivnosti širenja informacija.
347	C23.I5	T	Javni centri za usmjeravanje, poduzetništvo, potporu i inovacije za nova radna mjesta u potpunosti su operativni.	—	Broj	0	20	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2024	Najmanje 20 javnih centara za usmjeravanje, poduzetništvo, potporu i inovacije za nova radna mjesta u potpunosti je operativno.
348	C23.I5	T	Aktivnosti osposobljavanja za osoblje javnih službi za zapošljavanje		Broj	0	42 000	DRU GO TRO MJES EČJE	2023	Završeno je najmanje 42000 aktivnosti osposobljavanja za osoblje javnih službi za zapošljavanje kako bi se unaprijedile njihove vještine i pružila učinkovitija potpora tražiteljima zaposlenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
349	C23.I6	T	Dovršeni projekti socijalne ekonomije	—	Broj	0	30	ČETV RTO TRO MJES EČJE	2025	Dovršeno je najmanje 30 projekata socijalne ekonomije kojima se podupiru: (a) stvaranje i održavanje radnih mjesta u održivim poduzećima u teškoćama ili bez generacijske obnove njihovim pretvaranjem u poslovne formule socijalne ekonomije (zadruga i radna poduzeća) kojima upravljaju njihovi radnici i radnice; (b) osnivanje i konsolidaciju inovativnih subjekata socijalne ekonomije, što utječe na generacijsku obnovu i poduzetništvo mladih; (C) digitalizaciju poduzeća socijalne ekonomije stvaranjem digitalnih platformi usmjerenih na poboljšanje dobrobiti građana u ruralnim područjima; (d) umrežavanje zadruga, radnih poduzeća i drugih oblika socijalne ekonomije popraćeno mjerama za izgradnju kapaciteta i osposobljavanje radi pružanja novih sveobuhvatnih usluga društvu; i (e) poticanje održive i uključive tranzicije ranjivih poduzeća i skupina.
350	C23.I7	M	Poboljšanje stope iskorištenosti minimalnog vitalnog dohotka i povećanje njegove učinkovitosti s pomoću politika uključivanja	Objava sporazuma o partnerstvu („ <i>Convenio</i> ”)				TRO MJES EČJE	2022	Potpora društveno-gospodarskoj uključenosti korisnika IMV-a putem putova: za provedbu tih putova potpisano je osam sporazuma o partnerstvu s podnacionalnim javnim upravama, socijalnim partnerima i subjektima za socijalno djelovanje iz trećeg sektora. Ti sporazumi o partnerstvu imaju sljedeće ciljeve: i. poboljšanje stope korištenja početne tržišne vrijednosti; povećanje učinkovitosti IMV-a s pomoću politika uključivanja.
351	C23.I7	M	Evaluacija za procjenu obuhvata, djelotvornosti i uspješnosti programa minimalnog dohotka	Objava evaluacije				TRO MJES EČJE	2024	Nakon završetka najmanje 18 pilot-projekata, objava evaluacije za procjenu obuhvata, djelotvornosti i uspješnosti programa minimalnog dohotka, uključujući posebne preporuke za povećanje omjera iskorištenosti i poboljšanje učinkovitosti politika socijalne uključenosti.

X. SASTAVNI DIO 24.: KULTURNA INDUSTRIJA

Kulturna industrija ima važnu ulogu u španjolskom gospodarstvu jer čini 3,2 % BDP-a te zemlje i 3,6 % ukupnog broja zaposlenih prije pandemije bolesti COVID-19. Osim toga, on ima nezamjenjivu vrijednost za društvo, što pokazuje visoka razina sudjelovanja španjolskog stanovništva u kulturi prije pandemije. Međutim, industrija pati od niza strukturnih značajki koje su je onemogućile da ostvari svoj puni potencijal i zbog kojih je postala posebno ranjiva u kriznim vremenima.

U tom kontekstu komponenta 24. španjolskog plana za oporavak i otpornost uključuje reforme i ulaganja usmjerene na reformu radnog okvira umjetnika te jačanje i modernizaciju kulturne poslovne strukture.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedinu zemlju o promicanju ulaganja radi održavanja gospodarstva i potpore oporavku nakon pandemije bolesti COVID-19 (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.) te o podupiranju zapošljavanja, jačanju zaštite nezaposlenosti i poboljšanju pristupa digitalnom učenju (Preporuka za pojedinu zemlju br. 2 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

X.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C24.R1) – Razvoj statusa umjetnika i promicanje ulaganja, kulturnog sponzorstva i sudjelovanja

Cilj je te reforme riješiti izazov koji proizlazi iz činjenice da se postojećim propisima o radu i oporezivanju ne uzimaju u obzir posebnosti kulturnog sektora (kao što su neredoviti prihodi i obrasci rada) te potreba za privlačenjem privatnog financiranja izvan okvira javne potpore.

Reformom će se razviti odgovarajući pravni, fiskalni i radni okvir za kulturni sektor kako bi se poboljšala socijalna zaštita različitih aktera u tom sektoru te povećala privlačnost privatnih ulaganja.

Tom se reformom odobravaju regulatorne izmjene za provedbu umjetnikova statuta, uključujući regulatorne promjene u pogledu sljedećih aspekata:

- a) primjerenost PDV-a i poreza na osobni dohodak;
- b) sindikalna reprezentativnost;
- c) zdravlje i posebni radni odnosi umjetnika u javnim karijerama;
- d) reguliranje sponzorstava;
- e) sustav poreznih poticaja.

Te se promjene provode osnivanjem Međuministarskog odbora za Statut umjetnika i izradom zakonodavnih prijedloga 2021. stupanjem na snagu pravnog instrumenta do 31. prosinca 2022. U razdoblju 2021. 2023. provode se i mjere za poticanje privatnih ulaganja u kulturni sektor.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 2. (C24.R2) – Plan za jačanje autorskih i srodnih prava

Cilj je te reforme ojačati autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva sljedećim mjerama:

- a) Donošenje zakona o pravima intelektualnog vlasništva na europskom jedinstvenom digitalnom tržištu, kojim se prenose direktive 2019/789 SatCab i 2019/790 o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu;
- b) Donošenje kraljevskog dekreta kojim se odobrava nova Uredba o registru intelektualnog vlasništva kako bi se to tijelo prilagodilo novoj digitalnoj stvarnosti;
- c) Donošenje Kraljevskog dekreta o izmjeni Kraljevskog dekreta 1889/2011 od 30. prosinca 2006. o funkcioniranju odjeljka II. Povjerenstva za intelektualno vlasništvo kako bi se olakšala borba protiv novih oblika povrede intelektualnog vlasništva na internetu; žalitelj
- d) Odobrenje odgovarajućeg normativnog instrumenta i Statuta španjolskog Ureda za autorska prava.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 1 (C24.I1) – Jačanje konkurentnosti kulturnih industrija

Cilj je tog ulaganja odgovoriti na izazove u pogledu konkurentnosti kulturnog sektora poboljšanjem otpornosti poslovne strukture kulturnih i kreativnih industrija te doprinosom njihovoj digitalnoj tranziciji.

U tu su svrhu mjere u okviru ovog ulaganja razvrstane u sljedeće tri kategorije projekata:

- a) Konkurentnost i profesionalizacija kulturnih i kreativnih industrija putem: i. jačanje poduzetničkih i financijskih vještina kulturnih djelatnika s pomoću programa stipendija; ii. specijalizirano osposobljavanje stručnjaka u području izvedbenih i glazbenih umjetnosti; i iii. potpora kulturnim akceleratorima za razvoj kulturnih projekata s velikim potencijalom rasta; i iv. promicanje i digitalizacija knjižnog sektora,
- b) Digitalizacija sustava upravljanja intelektualnim vlasništvom: i. podupiranje projekata za digitalizaciju subjekata za upravljanje pravima intelektualnog vlasništva; i ii. podupiranje digitalne transformacije administrativnih subjekata koji upravljaju pravima intelektualnog vlasništva;
- c) Internacionalizacija sektora kulturnih i kreativnih industrija: i. potporu modernizaciji i poboljšanju upravljanja sektorom izvedbene umjetnosti i glazbe; i ii. mjere za potporu poduzećima i stručnjacima u kulturnim i kreativnim industrijama kako bi se povećala njihova prisutnost na nacionalnim i međunarodnim tržištima.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući

upotrebu na kraju proizvodnog lanca¹⁹⁸; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti¹⁹⁹; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²⁰⁰ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²⁰¹; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 2 (C24.I2) – Poticanje kulture na cijelom državnom području

Cilj je tog ulaganja poboljšati teritorijalnu i socijalnu koheziju olakšavanjem pristupa kulturi te poduprijeti održivost i konsolidaciju kulturnog sektora na cijelom području. Posebne mjere u okviru ovog ulaganja grupirane su u sljedeće četiri kategorije projekata:

- a) Potpora modernizaciji i održivom upravljanju infrastrukturom izvedbene i glazbene umjetnosti, kao i promicanje međuteritorijalnih kanala za širenje, i to: i. prijenos sredstava autonomnim zajednicama radi potpore modernizaciji i održivom upravljanju izvedbenom i glazbenom infrastrukturom i ii. olakšavanje koordinacije kulturnih izvedbi među autonomnim zajednicama;
- b) Mjere za očuvanje, obnovu i unapređenje španjolske kulturne baštine mjerama koje se odnose na: i. utvrđivanje baštine koja je proglašena kulturnim interesom i ii. vrednovanje baštine u nadležnosti Ministarstva kulture i sporta, posebno sveobuhvatnom obnovom zgrade *Tabacalera* u Madridu;
- c) Dotacija knjižnica: i. kupnju licencijskih digitalnih knjiga i ii. kupnju papirnatih knjiga; žalitelj
- d) Potpore za širenje i diversifikaciju kulturne ponude u neurbanim područjima: i. promicanje kulturnih inovacija i poduzetništva u neurbanim područjima; ii. osiguravanje jednakog pristupa kulturi; i iii. promicanjem, putem kulture, odgovornog i održivog korištenja prirodnih resursa.

¹⁹⁸ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

¹⁹⁹ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁰⁰ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nereguliranih opasnih otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili uporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁰¹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca²⁰²; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²⁰³; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²⁰⁴ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²⁰⁵; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 3 (C24.I3) – Digitalizacija i promicanje glavnih kulturnih usluga

Cilj je te mjere digitalizirati i promicati velike kulturne ustanove. Posebnim ulaganjima u okviru ove mjere nastoji se poduprijeti:

- a) Nacionalni muzej Prado, kako slijedi: i. poboljšanje njegove dostupnosti i integracije u gradsku strukturu, ii. integraciju svih senzora u jedinstveni nadzirani sustav, iii. razvoj uključivog iskustva kako bi muzej postao dostupan većem broju posjetitelja, iv. razvoj interoperabilne digitalne platforme među muzejima, v. poboljšanje digitalnih alata za administraciju i vi. stvaranje multimedijskog sadržaja;
- b) Nacionalni muzej Centro de Arte Reina Sofía, nudeći stipendije i istraživačke rezidencije za mlade umjetnike i mislitelje s naglaskom na razvoju mjera digitalizacije za kulturnu baštinu;
- c) Španjolska nacionalna knjižnica promicanjem upotrebe i ponovne uporabe svojih digitalnih podataka i zbirki za potporu poučavanju, istraživanju, kulturnoj industriji i tehnološkom razvoju;

²⁰² Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

²⁰³ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁰⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁰⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

- d) Plan za digitalizaciju i pristup bibliografskoj baštini drugih knjižničnih resursa državnih uprava ili privatnih subjekata kako bi ih građani mogli staviti na raspolaganje putem digitalnih repozitorija;
- e) Digitalizacija, proširenje kapaciteta i interoperabilnost svih vrsta arhivskih sustava, inventara i evidencija povijesne baštine, uključujući audiovizualnu baštinu; žalitelj
- f) Mjere za modernizaciju alata javnog upravljanja i provedbu integriranog sustava digitalizacije i katalogizacije resursa, imovine, struktura i infrastrukture INAEM-a (*Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música*), uključujući mjere kao što su provedba raznih naprednih alata za planiranje, upravljanje i procjenu učinka programa javne potpore za izvedbeni i glazbeni sektor, kao i provedba digitalnog integriranog sustava (INAEM DIGITAL) za digitalizaciju i katalogizaciju dokumentacije, usluga arhiviranja te struktura i infrastruktura INAEM-a.

Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca²⁰⁶; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²⁰⁷; iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²⁰⁸ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²⁰⁹; i iv. djelatnosti u kojima dugoročno odlaganje otpada može naštetiti okolišu. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

X.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

²⁰⁶ Osim projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne energije i/ili topline te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima iz Priloga III. Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01).

²⁰⁷ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁰⁸ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁰⁹ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
352	C24.R1	M	Stupanje na snagu umjetnikova statuta, sponzorstva i režima poreznih poticaja.	Odredbe Uredbe o stupanju na snagu				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2022	Stupanje na snagu regulatornih promjena za provedbu Statuta umjetnika i reguliranje sljedećih aspekata s ciljem poboljšanja radnih uvjeta umjetnika: primjerenost PDV-a; porez na osobni dohodak; sindikalna reprezentativnost, zdravlje i posebni radni odnosi umjetnika u javnim karijerama; bolja regulativa sponzorstva i sustav poreznih poticaja.
353	C24.R2	M	Stupanje na snagu zakonodavnih i regulatornih mjera za jačanje autorskih i srodnih prava	Odredbe pravnih akata o stupanju na snagu				ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2023	1. donošenje zakona o pravima intelektualnog vlasništva na europskom jedinstvenom digitalnom tržištu uz potpuno prenošenje direktiva 2019/789 o SatCabu i 2019/790; 2. Kraljevski dekret o odobravanju Uredbe o registru intelektualnog vlasništva; Kraljevski dekret o izmjeni Kraljevskog dekreta 1889/2011 od 30. prosinca 2006. o funkcioniranju Povjerenstva za intelektualno vlasništvo; i 4. odobrenje odgovarajućeg normativnog instrumenta i Statuta španjolskog Ureda za autorska prava
354	C24.I1	T	Jačanje konkurentnosti kulturnih industrija	—	Broj	0	1 216	DRUG O TROMJ ESEČJE	2023	Broj subjekata i projekata kojima su dodijeljena financijska sredstva iz programa potpore, za: konkurentnost i profesionalizacija kulturnih i kreativnih industrija, uključujući jačanje poduzetničkih i financijskih vještina (najmanje 900 korisnika); poduzetničke i financijske vještine stručnjaka u kulturnim i kreativnim industrijama (najmanje 900 korisnika); — provedeno planiranje digitalizacije i alati za raspravu o digitalnoj transformaciji (najmanje 16 projekata), — internacionalizacija kulturne i kreativne industrije (najmanje 300 korisnika). Projekti moraju biti u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
475	C24.I1	T	Završetak inicijativa i projekata za jačanje konkurentnosti kulturnih industrija		Broj	0	1 216	DRUG O TROMJ ESEČJE	2026	Završetak 1216 mjera za promicanje konkurentnosti kulturnih industrija: — poduzetničke i financijske vještine stručnjaka u kulturnim i kreativnim industrijama (najmanje 900 subjekata), — provedeno planiranje digitalizacije i alati za raspravu o digitalnoj transformaciji (najmanje 16 projekata), — internacionalizacija kulturne i kreativne industrije (najmanje 300 subjekata).
355	C24.I2	T	Modernizacija i održivo upravljanje infrastrukturom izvedbene i glazbene umjetnosti	—	Broj	0	200	ČETVR TO TROMJ ESEČJE	2023	Modernizacija i održivo upravljanje infrastrukturom za sve starije izvedbene i glazbene umjetnosti: najmanje 200 mjera provedenih u najmanje 17 regija, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
357	C24.I2	T	Dozvole za e-knjige za knjižnice	—	Broj	0	300 000	DRUGO TROMJESEČJE	2023	Licencije za e-knjige kupljene i pružene javnim knjižnicama (najmanje 300000)
359	C24.I2	T	Poticanje kulturnih i kreativnih inicijativa	—	Broj	0	400	ČETVOTO TROMJESEČJE	2023	Poticanje kulturne aktivnosti profitnih i neprofitnih organizacija u neurbanim područjima (najmanje 400 inicijativa).
358	C24.I2	T	Kupnja knjiga za knjižnice	—	Broj	0	450 000	ČETVOTO TROMJESEČJE	2024	Papirnat knjige kupljene i prenesene u javne knjižnice (najmanje 450000)
356	C24.I2	T	Očuvanje, obnova i unapređenje španjolske kulturne baštine	—	Broj	0	19	ČETVOTO TROMJESEČJE	2025	Kulturni lokaliteti koji primaju potporu mjerama za očuvanje, obnovu i unapređenje španjolske kulturne baštine: najmanje 19 lokacija u najmanje 15 regija, u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
474	C24.I2	T	Očuvanje, obnova i unapređenje španjolske kulturne baštine (Tabacalera)					DRUGO TROMJESEČJE	2026	Kulturni lokalitet Tabacalera u Madridu podržan je mjerama za očuvanje, obnovu i unapređenje španjolske kulturne baštine.
360	C24.I3	T	Digitalizacija i promicanje glavnih kulturnih usluga		EUR (u milijunima)	0	40	DRUGO TROMJESEČJE	2022	Kumulativni proračun u iznosu od najmanje 40000000 EUR dodijeljen za doprinosa: (a) – poticati i digitalizirati Nacionalni muzej Prado i Muzej Reina Sofija; — Mjere za godišnje povećanje broja korisnika digitalne zbirke španjolske nacionalne knjižnice — Digitalizacija druge bibliografske baštine [digitalizirane zbirke bibliografske baštine]; — Digitalni pristup bibliografskoj baštini i interoperabilnost svih vrsta javnih arhivskih sustava i proširenje kapaciteta za pohranu podataka španjolskih inventara povijesne baštine i arhivskih sustava, — Dovršetak integriranog sustava za digitalizaciju i katalogizaciju resursa, imovine, struktura i infrastrukture INAEM-a
361	C24.I3	T	Dovršetak digitalizacije i promicanje glavnih kulturnih usluga	—	Broj	0	200	DRUGO TROMJESEČJE	2023	Dovršetak najmanje 200 projekata u skladu s Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša kako bi se:

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
										— Poticanje i digitalizacija Nacionalnog muzeja Prado i muzeja Reina Sofija, — Mjere za godišnje povećanje broja korisnika digitalne zbirke španjolske nacionalne knjižnice, — Digitalni pristup bibliografskoj baštini i interoperabilnost svih vrsta javnih arhivskih sustava i proširenje kapaciteta za pohranu podataka španjolskih inventara povijesne baštine i arhivskih sustava, — Dovršetak integriranog sustava za digitalizaciju i katalogizaciju resursa, imovine, struktura i infrastrukture INAEM-a.
362	C24.I3	T	Dovršetak digitalizacije bibliografske baštine		Broj (u milijunima)	10	12	DRUGO TROMJESEČJE	2023	— Digitalizacija bibliografske baštine (javne i privatne zbirke) (ukupno 12 milijuna digitaliziranih stranica zbirke baštine)

Y. SASTAVNICA 25.: ŠPANJOLSKA AUDIOVIZUALNA PLATFORMA

Ta komponenta španjolskog plana za oporavak i otpornost objedinjuje niz ulaganja i reformi usmjerenih na revitalizaciju i jačanje audiovizualnog sektora. Cilj mu je poboljšati ulagačko okruženje, konsolidirati Španjolsku kao međunarodnu platformu za audiovizualna ulaganja i uputiti Španjolsku u izvoz audiovizualnih proizvoda, uključujući videoigre i digitalno stvaralaštvo. Ta komponenta uključuje i mjere za poticanje internacionalizacije poduzeća, poboljšanje inovacija u sektoru i provedbu bolje regulative.

U skladu s planom „Španjolska Digitalna 2025.” i nedavno odobrenim „Planom Španjolske za audiovizualni centar Europe”, očekuje se da će se tom komponentom poduprijeti otvaranje radnih mjesta, posebno među mladima, u turističkoj industriji i uključivati mjere za smanjenje rodnog jaza.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedinu zemlju o poticanju ulaganja u inovacije (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.) i usmjeravanju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

Y.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C25.R1): Reforma audiovizualnog regulatornog okvira

Reforma audiovizualnog regulatornog okvira uključuje donošenje dvaju zakona i odobrenje sektorskog plana:

1. Stupanje na snagu Općeg zakona o audiovizualnoj komunikaciji koji ima različite ciljeve. Prvo, prilagodba i modernizacija pravnog okvira za audiovizualne medijske usluge i usluge razmjene videozapisa na platformi u Španjolskoj. Drugo, uspostava mehanizama kojima se jamče prava korisnika, kao što je zaštita maloljetnika i javnosti od određenih vrsta sadržaja. Treće, promicanje europskog audiovizualnog rada udvostručenjem potpore neovisnoj audiovizualnoj produkciji. Četvrto, poboljšati integraciju osoba s invaliditetom. Zakon stupa na snagu do kraja prvog tromjesečja 2022.
2. Reforma Zakona 55/2007 o kinematografiji, čiji je cilj i. ažuriranje odredbi zakona u skladu s novom stvarnošću sektora; ii. uskladiti regulatorni okvir s europskim pravnim okvirom, uključujući pravila o državnim potporama; i iii. ažurirati i izmijeniti mehanizam za pružanje financijske potpore audiovizualnom sektoru. To ulazi do 31. prosinca 2023.
3. Donošenje i provedba plana „Španjolska audiovizualni centar za Europu”, čiji je cilj učiniti Španjolsku globalnom platformom za ulaganja, privući strana ulaganja i izvoziti audiovizualne proizvode. Vijeće ministara donijelo je taj plan u ožujku 2021. Uključuje ulaganja za poboljšanje cijelog lanca vrijednosti audiovizualne industrije na temelju komparativnih prednosti Španjolske u tom sektoru, uključujući ustaljenu audiovizualnu industriju, dobro obučeni ljudski kapital i globalno priznat kreativni kapacitet. Plan uključuje sve formate audiovizualnog sektora (kao što su kino, serija, oglašavanje, videoigre i animacija). Cilj je španjolskog audiovizualnog centra za Europu uspostaviti sinergije s

drugim sektorima kao što su kultura i turizam. Mjere su uključivale četiri prioriteta: i. pretvoriti Španjolsku u stup privlačnosti za audiovizualnu produkciju, ii. smanjiti administrativne i regulatorne troškove povezane sa sektorom, iii. poboljšati konkurentnost poduzeća u tom sektoru ulaganjem u njihovu digitalizaciju i iv. stvoriti talente i smanjiti rodne razlike.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 1. (C25.I1): Program za promicanje, modernizaciju i digitalizaciju audiovizualnog sektora

Cilj je tog ulaganja poboljšati konkurentnost i otpornost poslovnog i kreativnog sektora audiovizualnog sektora te promicati njegovu internacionalizaciju i privući strana ulaganja. Kako bi se to postiglo, u okviru ulaganja postoje tri različita programa.

1. Program za promicanje, modernizaciju i digitalizaciju audiovizualnog sektora kako bi se poboljšala konkurentnost i otpornost poslovnog i kreativnog sektora audiovizualnog sektora. Programom se podupire i provedba i integracija digitalnih tehnologija u produkciju i promicanje audiovizualnog sadržaja, kao i digitalizacija alata za naknade stvaratelja.
2. Program za promicanje internacionalizacije audiovizualnog sektora sudjelovanjem u audiovizualnim poslovnim konferencijama, platformama te laboratorijima i sajmovima za razvoj projekata. Cilj je uspostaviti različite mehanizme za iskorištavanje punog potencijala španjolske audiovizualne industrije i promicanje lokalnih talenata u globalnom okruženju.
3. Program za privlačenje izravnih stranih ulaganja u audiovizualni sektor uspostavom privlačnog ulagačkog okruženja, smanjenjem administrativnog opterećenja i olakšavanjem raznih administrativnih postupaka (uključujući veze s javnom upravom na općoj, regionalnoj i lokalnoj razini).

To je ulaganje usmjereno na poduzeća, stručnjake i aktere u cijelom audiovizualnom vrijednosnom lancu, a posebno je usmjereno na MSP-ove koji proizvode audiovizualni sadržaj, MSP-ove specijalizirane za upravljanje naknadama za stvaratelje i pružatelje usluga savjetovanja u području tehnologije koji mogu razviti platforme otvorene za sve dionike.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2024.

Y.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje početak je djelovanja, osim ako je u opisu aktivnosti navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
363	C25.R1	M	Plan „Španjolska, audiovizualni centar Europe”.	Odobrenje Vijeća ministara				TR OM JES EČJ E	2021	Vijeće ministara odobrilo plan „Španjolska, audiovizualni centar Europe”. U planu se kombiniraju javna ulaganja i reforme čiji je cilj i. internacionalizacija sektora i povećanje privlačnosti Španjolske kao odredišta stranih ulaganja; ii. smanjiti regulatorne i administrativne troškove; iii. poboljšati konkurentnost svih poduzeća primjenom novih tehnologija kako bi se poduzeću omogućilo da se natječe na digitaliziranom tržištu; i iv. promicanje ljudskog kapitala smanjenjem rodnog jaza.
364	C25.R1	M	Stupanje na snagu općeg zakona o audiovizualnoj komunikaciji.	Odredbe Zakona o stupanju na snagu				TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu Općeg zakona o audiovizualnoj komunikaciji. Ovim se Zakonom uređuje pravni okvir za pružanje audiovizualnih komunikacijskih usluga u Španjolskoj i njime se u nacionalni pravni sustav učinkovito prenosi Direktiva 2018/1808 o audiovizualnim komunikacijskim uslugama. Njegova je svrha prilagoditi i ažurirati pravni okvir koji se primjenjuje na audiovizualne komunikacijske usluge i usluge platformi za razmjenu videozapisa u Španjolskoj. Zakonom se također nastoje zajamčiti jednaki uvjeti za sve različite sudionike na tržištu. Naposljetku, Zakon uključuje neki mehanizam kojim se jamče prava korisnika (kao što je zaštita maloljetnika i javnosti od određenih vrsta sadržaja).
365	C25.R1	M	Stupanje na snagu zakona o kinematografiji.	Odredbe Zakona o stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2023	Parlament odobrava Zakon o kinematografiji i stupa na snagu. Ovim se Zakonom ažurira pravni okvir u skladu s novom stvarnošću i potrebama audiovizualnog sektora, čime se nacionalni propisi usklađuju s europskim pravnim okvirom.
366	C25.I1	T	Potpورا MSP-ovima u audiovizualnom sektoru.	—	Broj	0	100	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2023	Dodjela/javna nabava u iznosu od najmanje 200 milijuna EUR za potporu djelovanjima navedenima u trima programima navedenima u opisu mjere. To uključuje potporu najmanje 100 MSP-ova u audiovizualnom sektoru u njihovoj digitalizaciji, promicanju rodne ravnopravnosti, internacionalizaciji i privlačenju izravnih stranih ulaganja u okviru cjelokupnog programa.
476	C25.I1	T	Završetak projekata kojima se podupiru MSP-ovi u audiovizualnom sektoru		Broj	0	100	ČET VR TO TR OM	2024	Završetak projekata za potporu djelovanjima navedenima u trima programima navedenima u opisu mjere, uključujući potporu najmanje 100 MSP-ova u audiovizualnom sektoru u njihovoj digitalizaciji, promicanju rodne ravnopravnosti, internacionalizaciji i privlačenju izravnih stranih ulaganja u okviru cjelokupnog programa.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								JES EČJ E		

Y.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 2. (C25.I2) – PERTE „Novo gospodarstvo jezika”: Informacije na španjolskom i drugim službenim jezicima.

Cilj je tog ulaganja promicati gospodarski potencijal španjolskih i službenih jezika promicanjem internacionalizacije, širenja i širenja medijskog sektora na tim jezicima. Kako bi se to postiglo, ovim ulaganjem podupiru se projekti za digitalizaciju i širenje sadržaja, kao i uvođenje novih tehnoloških alata za upravljanje sadržajem i njegovu obradu u poduzećima u medijskom sektoru na španjolskim i službenim jezicima.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 3 (C25.I3) – Fond za audiovizualne centre

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u Instrument, Fond za audiovizualne centre, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u projektima povezanim s filmovima, fikcijom, televizijom, sadržajem, digitalnom kulturom te multimedijским i interaktivnim sadržajem kao što su videoigre, imerzivna iskustva i vizualni učinci, među ostalim, te kako bi se razvila tržišta kapitala u tom području. Instrument djeluje izravnim financiranjem te vlasničkim i kvazivlasničkim ulaganjima, izravno ili putem posrednika privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je Mehanizma u početku osigurati financiranje u iznosu od najmanje 1 712 000 000 EUR.

Instrumentom upravlja Sociedad Española para la Transformación Tecnológica (SETT) kao partner u provedbi. Instrument uključuje sljedeće proizvodne linije:

- **Određeno izravno financiranje:** ovom se linijom osiguravaju izravni zajmovi privatnim poduzećima (kao što su poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i velike korporacije) i javnim poduzećima za financiranje projekata u audiovizualnom sektoru. Zajmove izravno daje SETT, a svaki projekt sufinancira treći privatni ulagač (ili više njih). Sredstva koja osigurava SETT čine najviše 70 % ukupnog iznosa potpore ulaganju. Privatni ulagači pokrivaju najmanje 30 % ukupnog iznosa potpore ulaganjima.
- **Vlasnička i kvazivlasnička ulaganja:** ova se linija sastoji od pružanja izravnih vlasničkih ulaganja putem SETT-a i/ili prijenosa sredstava u fondove vlasničkog kapitala ili druge investicijske instrumente kojima upravljaju privatni financijski posrednici koji provode operacije vlasničkih ulaganja u društvima u audiovizualnom sektoru. Maksimalno sudjelovanje Fonda ne smije biti veće od 49 % investicijskih fondova. Vlasničkim ulaganjima Fonda ne smije se uzrokovati da udio vlasničkog kapitala u javnom vlasništvu krajnjeg korisnika premaši 49 % ukupnog vlasničkog kapitala.

Kako bi se provela ulaganja u Instrument, Španjolska i SETT potpisuju provedbeni sporazum ili Španjolska odobrava odgovarajući pravni instrument i povezane dokumente koji uključuju sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru Instrumenta: Početnu odluku o ulaganju Instrumenta donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi. Konačna odluka o ulaganju Instrumenta ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. Za posrednička ulaganja konačnu odluku o ulaganju donose posrednici.

2. Ključni zahtjevi povezane politike ulaganja, koji uključuju:
 - a. Opis financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika u skladu s opisom mjere.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
 - c. Zabranu refinanciranja svih nepodmirenih zajmova.
 - d. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Nadalje, politika ulaganja zahtijeva usklađenost krajnjih korisnika Instrumenta s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
 - e. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
3. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom ili pravnim instrumentom i povezanim dokumentima kojima se uspostavlja mehanizam, struktura naknada za partnera u provedbi i zahtjev za ponovno ulaganje svih vraćenih sredstava u skladu s ulagačkom politikom Mehanizma, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.
4. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 1. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 2. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, korupcije i sukoba interesa.
 3. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 4. Obveza provođenja ex post revizija temeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom SETT-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevara, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama i zahtjevima za digitalne ciljeve; i iii. da se poštuje zahtjev da posrednik mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma i sporazuma o financiranju, među ostalim upotrebom popisa pozitivnih izjava i/ili osobnih izjava za operacije ispod 10 000 000 EUR, prije nego što se obvežu na financiranje operacije.
5. Zahtjevi za digitalna ulaganja koja provodi partner u provedbi: najmanje 1 712 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam doprinosi digitalnim ciljevima u skladu s Prilogom VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost²¹⁰.
6. Zahtjevi za odabir financijskih posrednika: Određuje financijske posrednike na otvoren, transparentan i nediskriminirajući način. Kontrole nepostojanja sukoba interesa financijskih

²¹⁰ Za potrebe izračuna digitalnog doprinosa, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

posrednika provode se i provode ex ante putem IT sustava kao što je Minerva za sve uključene financijske izvršitelje.

7. Zahtjev za potpisivanje sporazuma o financiranju: Organizacija potpisuje sporazume o financiranju s financijskim posrednicima u skladu s ključnim zahtjevima koji se dostavljaju kao prilog provedbenom sporazumu ili pravnom instrumentu i povezanim dokumentima kojima se uspostavlja Instrument. Ključni zahtjevi Sporazuma o financiranju uključuju sve zahtjeve u skladu s kojima Instrument djeluje, uključujući:

1. Obvezu financijskog posrednika da svoje odluke donosi *mutatis mutandis* u skladu s prethodno navedenim zahtjevima u pogledu donošenja odluka i politike ulaganja, među ostalim u vezi s poštovanjem načela nenanošenja bitne štete.
2. Opis okvira za praćenje, reviziju i kontrolu koji financijski posrednik uspostavlja i koji *mutatis mutandis* podliježe svim prethodno navedenim zahtjevima u pogledu praćenja, revizije i kontrole.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Y.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje početak je djelovanja, osim ako je u opisu aktivnosti navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV u vezi s mjerom C25.I2.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L75	C25.I2	M	Objava nagrada za financiranje digitalizacije i širenje sadržaja projekata	Objava u SL-u ili na službenim internetskim stranicama				TROM JESEČ JE	2025	Objava u Službenom listu ili na službenim internetskim stranicama o dodjeli zajmova u iznosu od najmanje 19 500 000 EUR za projekte za digitalizaciju i širenje sadržaja i informacija te za usvajanje u poduzećima u medijskom sektoru novih tehnoloških alata za upravljanje sadržajem i njegovu obradu na španjolskom i suslužbenom jeziku.
L76	C25.I2	T	Provedba projekata za digitalizaciju i širenje sadržaja		EUR (u milijunima)		17.55	DRUGO TROM JESEČ JE	2026	Dovršetak projekata u iznosu od najmanje 17 550 000 EUR za digitalizaciju, širenje sadržaja i donošenje novih tehnoloških alata za upravljanje sadržajem i njegovu obradu na španjolskom i koslužbenom jeziku.
L77	C25.I3	M	Fond za audiovizualne centre: Stupanje na snagu Instrumenta	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi ili pravnog instrumenta kojim se uspostavlja Instrument				ČETVRTO TROM JESEČ JE	2023	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi ili pravnog instrumenta i povezanih dokumenata o uspostavi Instrumenta.
L78	C25.I3	T	Fond za audiovizualne centre: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I).			0	50 %	DRUGO TROM JESEČ JE	2025	Utvrđeni i posrednici koje je odabrao SETT sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 1 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). Sastavlja izvješće u kojem se detaljno opisuje postotak tog financiranja kojim se doprinosi digitalnim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L79	C25.I3	T	Fond za audiovizualne centre: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima			50 %	100 %	TROM JESEČ JE	2026	Utvrđeni i posrednici koje je odabrao SETT sklapaju pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam (uzimajući u obzir naknade za upravljanje). Najmanje 10 % financiranja odgovara sporazumima o financiranju potpisanim s vlasničkim fondovima, a najmanje 50 % sporazumima

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
			(uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II.).							o financiranju potpisanim s krajnjim korisnicima za sve ostale investicijske proizvode (uključujući izravna vlasnička ulaganja partnera u provedbi). Osigurava se i da 100 % tog financiranja doprinese digitalnim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
L80	C25.I3	M	Fond za audiovizualne centre: Ministarstvo je dovršilo ulaganje		EUR (u milijunima)	0	1 712	TROM JESEČ JE	2026	Španjolska prenosi SETT - u 1712000000 EUR za Instrument.

Z. SASTAVNICA 26: PROMICANJE SPORTA

Prema španjolskom planu za oporavak i otpornost sektor sporta čini 3,1 % BDP-a u Španjolskoj i izravno ili neizravno osigurava 2,1 % ukupnog broja zaposlenih u toj zemlji.

Glavni je cilj te komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost poboljšati transformaciju sektora sporta digitalizacijom sportskih organizacija i nadogradnjom sportskih objekata kako bi se osigurala njihova okolišna održivost i pristupačnost. Također podupire promicanje sporta u zdravstvene svrhe, posebno boljim pristupom tjelesnoj aktivnosti u područjima izloženima riziku od depopulacije, kao i istraživanjem u tom području. Naposljetku, komponenta uključuje ciljane ulaganja za poticanje sudjelovanja žena u profesionalnom i amaterskom sportu.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedinu zemlju o promicanju ulaganja u inovacije i energetska učinkovitost (3. preporuka za pojedinu zemlju iz 2019.), promicanju javnih i privatnih ulaganja i poticanju zelene tranzicije (preporuke za pojedine zemlje br. 1 2023., 1. 2022. i 3. 2020.) te jačanju otpornosti zdravstvenog sustava (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.).

Tom se komponentom podupiru i dopunjuju mjere predviđene u drugim dijelovima plana, kao što su mjere za promicanje zdravog načina života u komponenti 18. (Reforma zdravstvenog sustava). Optimizacijom i nadogradnjom postojeće sportske infrastrukture dopunjuje se i mjere poduzete u okviru komponente 2. (Obnova) i podupire transformacija turističkog sektora u Španjolskoj u skladu s komponentom 14. (Turizam).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

Z.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C26.R1) – Zakon o sportu

Cilj je ove zakonodavne mjere osigurati zdravlje i sigurnost u sportu na svim razinama, uključiti aspekte rodne ravnopravnosti, pristupačnosti i socijalne kohezije u regulaciju sporta, modernizirati sportske organizacije i infrastrukture digitalizacijom i njihovom ekološkom transformacijom te promicati internacionalizaciju sektora. U zakonodavstvu se organizacijske strukture sporta prilagođavaju trenutačnim izazovima s kojima se suočava, uzimajući u obzir iskustva stečena tijekom pandemije.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2022.

Reforma 2. (C26.R2) – Zakon o sportskim stručnjacima

Cilj je te zakonodavne mjere osigurati da regulacija novih sportskih zanimanja ne dovede do prepreka za poslovni nastan i pružanje usluga na španjolskom državnom području. Mjerom se rješavaju izazovi koji proizlaze iz regulatorne heterogenosti na regionalnoj razini (uključujući različite zahtjeve za pristup među regijama). Mjerom se osigurava usklađenost s pravom EU-a, posebno s načelima nužnosti i proporcionalnosti.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

Reforma 3. (C26.R3) – Nacionalna strategija za promicanje sporta

Cilj je ove strategije promicati bavljenje sportom kako bi se izbjegle negativne posljedice koje sjedilački način života i tjelesna neaktivnost mogu imati na zdravlje i dobrobit. Mjera, među ostalim, uključuje: (a) mjere za uvođenje dobrih praksi i zdravih navika; (b) analitički alat za mjerenje i poboljšanje učinka strategije.

Provedba mjere bit će dovršena do 31. prosinca 2023.

Ulaganje 1. (C26.I1) – Digitalni plan za sport

Cilj je ove mjere digitalizirati sportske saveze, uključujući upravljanje njihovim proračunom i postupke za izdavanje sportskih dozvola. Njime se također poboljšava analiza podataka koji proizlaze iz sportske prakse, među ostalim za promicanje zdravog načina života i u istraživačke svrhe. Naposljetku, njime će se poticati digitalizacija javnih centara za sportsku medicinu i borba protiv dopinga.

Provedba reforme mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 2 (C26.I2) – Plan za ekološku tranziciju sportskih objekata

Cilj je ove mjere unaprijediti postojeće sportske objekte, uključujući sportske objekte koji mogu privući turizam i sportske centre visokih performansi. To se postiže njihovom digitalizacijom za optimalno korištenje i poboljšanjem njihove energetske učinkovitosti za koju se očekuje da će ostvariti uštedu od najmanje 30 % potražnje za primarnom energijom. Mjerom se promiče i sport u ruralnim područjima stvaranjem mreže promatrača za poticanje tjelesne aktivnosti.

Kriterijima odabira za ulaganja koja se provode u okviru ove komponente osigurava se usklađenost s 100 %-tnim praćenjem klimatskih mjera za najmanje 106000000EUR. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada²¹¹.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Ulaganje 3. (C26.I3) – Socijalni plan u području sporta

Cilj je te mjere dvojak. S jedne strane, cilj mu je unaprijediti postojeće sportske objekte poboljšanjem njihove digitalizacije, energetske učinkovitosti i pristupačnosti kako bi se Španjolskoj omogućilo da sudjeluje u međunarodnim sportskim natjecanjima. S druge strane, cilj mu je promicati sudjelovanje žena u profesionalnom sportu mjerama za povećanje njihove prisutnosti i vidljivosti, osposobljavanja te omogućivanje profesionalizacije ženskog sporta, posebno nogometa.

Kriterijima odabira za ulaganja koja se provode u okviru ove komponente osigurava se usklađenost s 100 %-tnim praćenjem klimatskih mjera za najmanje 27500000 EUR od ukupnog ulaganja. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. prosinca 2023.

²¹¹ SL L 153, 18.6.2010.

Z.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
367	C26.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o sportu	Odredba Zakona o njegovu stupanju na snagu				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2022	Zakonom se potiču zdravlje i sigurnost u bavljenju sportom na svim razinama, rodna ravnopravnost, socijalna uključenost i pristupačnost, promicanje međunarodne dimenzije modela i modernizacija organizacija i infrastruktura poštovanjem okoliša i digitalizacijom.
368	C26.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o reguliranju određenih sportskih zanimanja	Odredba zakona o njezinu stupanju na snagu				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2023	Donošenje Zakona o reguliranju određenih sportskih zanimanja kako bi se odgovorilo na izazove regulatorne heterogenosti i uzimajući u obzir načela nužnosti i proporcionalnosti.
369	C26.R3	M	Nacionalna strategija za promicanje sporta protiv sjedilačkog načina života i tjelesne neaktivnosti	Objava na internetskoj stranici				ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2023	Odobrenje španjolske vlade za provedbu Nacionalne strategije za promicanje sporta protiv sjedilačkog načina života i tjelesne neaktivnosti. Ciljevi strategije su: (a) provedbom trajnog alata za analizu kako bi se analizirao, izmjerio i poboljšao učinak strategije; (b) provedbu mjera čiji je cilj uspostava dobrih praksi i zdravih navika nakon analize. Strategija je obvezujuća za regionalne i lokalne vlasti.
370	C26.I1	M	Digitalizacija sportskog sektora	Objava u SL-u				TRO MJE SEČ JE	2025	Izvršenje proračuna u iznosu od najmanje 75,6 milijuna EUR, što bi trebalo dovesti do znatnog poboljšanja u digitalizaciji sektora, posebno: (a) digitalizacija sportskog saveza (uključujući upravljanje proračunom i licencijama) s pomoću novog informatičkog sustava; (b) IT sustav spremišta podataka za analizu podataka; (C) internet stvari u centrima visokih performansi; (d) sustave za određivanje obrazaca natjecatelja ili optimizaciju osposobljavanja svakog sportaša; (e) objava 10

										istraživačkih projekata u području tjelesne aktivnosti usmjerene na zdravlje (HEPA); (f) test IT sustava u Nacionalnom centru za sportsku medicinu; (g) osnivanje elektroničkog ureda u antidopinškoj upravi, uključujući uvođenje sustava „bez papira” za AD kontrole; i (h) proučavanje potreba za digitalizacijom (kao što su aplikacije, sportski savezi, sportska medicina, tjelesna aktivnost korisna za zdravlje i borba protiv doppinga) za digitalizaciju sportskog sektora.
371	C26.I1	T	Centri za sportsku medicinu	—	Broj		20	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2025	Najmanje 20 od 23 centra za sportsku medicinu upotrebljava novu informatičku tehnologiju.
372	C26.I1	M	Završetak informatičkih projekata u centrima visokih performansi i antidopinškoj upravi	Prikupljanje podataka iz centara visokih performansi; Početak testiranja aplikacije AD za kontrolu				TRO MJE SEČ JE	2025	Dovršetak razvoja IT sustava (uključujući internet stvari) u centrima visokih performansi. Osnivanje elektroničkog ureda u antidopinškoj upravi, uključujući uvođenje sustava „bez papira” za AD kontrole.
373	C26.I2	T	Obnova i poboljšanje tehničkih centara za sportske i sportske objekte		Broj	0	95	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2025	Najmanje 40 tehničkih centara i 45 sportskih objekata mora biti obnovljeno i postići poboljšanu energetske učinkovitost i/ili optimizaciju upotrebe s pomoću digitalizacije i/ili poboljšane pristupačnosti. Način provjere dovršetka radova su potvrde o završetku radova. Intervencijama u području energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %. Popis objekata objavljuje se.
374	C26.I3	M	Projekti za promicanje ravnopravnosti u sportu	Objava u SL-u				DR UG O TRO MJE	2022	CSD (Nacionalno vijeće za sport) dodjeljuje poziv na podnošenje prijedloga u Službenom listu, za koji se očekuje da će odabrati najmanje 15 projekata korisnika za promicanje jednakosti u sportu, posebno osposobljavanjem, profesionalizacijom ženskog

								SEČ JE		sporta i vidljivošću ženskog sporta. Kumulativni proračun poziva iznosi 11700000 EUR.
375	C26.I3	T	Završetak mjera u okviru Socijalnog plana za sport		Broj	0	40	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2023	Završetak aktivnosti u okviru Socijalnog plana za sport, uključujući obnovu najmanje 40 sportskih objekata i aktivnosti za promicanje prisutnosti žena u profesionalnom sportu (programi treniranja, marketinške kampanje i studije). Intervencijama u području energetske učinkovitosti u prosjeku se postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %. Popis objekata objavljuje se.

AA. SASTAVNICA 27.: MJERE I MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE POREZNIH PRIJEVARA

Tom komponentom španjolskog plana za oporavak i otpornost rješavaju se izazovi sprečavanja i suzbijanja poreznih prijevара i utaje poreza. Cilj je komponente povećati poreznu disciplinu i prikupiti više poreznih prihoda. Komponenta se, među ostalim, odnosi na preporuke po državama članicama o jačanju fiskalnih okvira i okvira za javnu nabavu na svim razinama vlasti (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.) i o, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provedbi fiskalnih politika usmjerenih na postizanje razboritih srednjoročnih proračunskih stanja i osiguravanje održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja (Preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

AA.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C27.R1) – Donošenje Zakona o borbi protiv prijevара

Ciljevi su te reforme ojačati pravila protiv praksi izbjegavanja poreza koje izravno utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta te izmijeniti neizravno i izravno oporezivanje, određene poreze lokalne uprave i propise o igrama na sreću. Reformom se uvode promjene u uredbu čiji je cilj uspostava parametara porezne pravde i olakšavanje mjera usmjerenih na sprečavanje i borbu protiv prijevара jačanjem porezne kontrole.

Reforma se sastoji od donošenja i stupanja na snagu Zakona protiv utaje poreza i poreznih prijevара kojim se:

- Povećava opseg transakcija u kojima su e-plaćanja odobrena (potpisi i stručnjaci) i utvrđuje zakonski prag za gotovinska plaćanja;
- Ažurira popis poreznih oaza u skladu s kriterijima transparentnosti, bez oporezivanja i štetnih poreznih režima;
- Uvodi izmjene pravila za porezne dugove;
- Uvodi zabranu „softvera za dvostruku uporabu”;
- Uvodi se referentna vrijednost za poreznu osnovicu u oporezivanju nekretnina.

Zakon se donosi do 30. lipnja 2021. Zakon stupa na snagu do 30. lipnja 2022. Reformom se predviđa privremena ocjena zakona do 31. prosinca 2022. te bi se na temelju te ocjene 2023. mogle izmijeniti.

Reforma 2. (C27.R2) – Modernizacija porezne agencije

Porezna uprava zadužena je za provedbu državnog poreznog sustava i carinskog sustava te obavlja svoje aktivnosti u okviru Strateškog plana za razdoblje 2020. 2023. Ovaj strateški plan, koji se u velikoj mjeri oslanja na informatička rješenja, revidira se svake godine kako bi bio prilagođen razvoju novih poreznih politika, izvorima informacija, ponašanju poreznih obveznika i tehnološkom razvoju. Cilj je te reforme poduprijeti provedbu i godišnje preispitivanje strateškog plana za razdoblje 2020. 2023. kojim se nastoji modernizirati pružanje usluga agencije kako bi se smanjile porezne prijevара i utaje poreza. Reforma 2. usko je povezana s drugim reformama u toj komponenti. Reforma uključuje:

- Povećanje ljudskih resursa u Poreznoj agenciji u skladu s njezinim srednjoročnim potrebama i
- Preispitivanje zgrada Agencije kako bi se modernizirala tehnologija i povećala energetska učinkovitost.

Reforma se provodi do 31. prosinca 2023.

Reforma 3. (C27.R3) – Poboljšana pomoć poreznim obveznicima

Ciljevi te reforme su poboljšanje pomoći poreznim obveznicima. Ključni element strategije Porezne agencije za razdoblje 2020. – 2023. jest poboljšanje usluga za porezne obveznike povećanom upotrebom elektroničkih platformi (takozvani „ADI”, Integralna digitalna uprava). Reforma se sastoji od pružanja novih usluga za olakšavanje oporezivanja dobiti poduzeća i osobnog dohotka te oporezivanja PDV-a. Nove usluge trebaju uključivati poboljšane komunikacijske metode, službe za pomoć korisnicima i uvid u podatke korisnika te porezne prijave i postupanje s prijavama. Predviđa se da će se pružanje takvih usluga povećati u tri vala u razdoblju 2021. – 2023. kako bi se postupno sve više korisnika izabralo s pomoću elektroničkih usluga umjesto da posjećuju svoje lokalne porezne urede. Tim mjerama Agencija svojim klijentima nastoji olakšati usklađivanje s poreznim zakonikom i time povećati porezne prihode.

Provedba reforme mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 4. (C27.R4) – Međunarodna dimenzija

Cilj je te reforme povećati i optimizirati upotrebu IT sustava u međunarodnoj suradnji u borbi protiv poreznih prijevара i utaje poreza. Ta reforma, nakon međunarodnih sporazuma u tom području politike, sastoji se od poduzimanja mjera kojima će se poreznim obveznicima olakšati ispunjavanje njihovih poreznih obveza (uključujući podatke o porezu na osobni dohodak), pojačati borbu protiv neprijavljenih aktivnosti i sive ekonomije te preispitati kvaliteta i korisnost informacija dobivenih od različitih zemalja. Očekuje se da će se ti ciljevi postići većom upotrebom sofisticiranijih IT sustava i uvođenjem internetskih usluga za porezne obveznike.

Reforma se provodi do 31. prosinca 2021.

Reforma 5. (C27.R5) – Kooperativni model

Cilj je te reforme poboljšati odnose Porezne agencije s njezinim dionicima kao što su velike korporacije, MSP-ovi, samozaposlene osobe i relevantne udruge te pravosudni sustav kako bi se postigla veća usklađenost s poreznim obvezama. Kad je riječ o poreznim obveznicima, Agencija nastoji postići bolju suradnju i veću usklađenost putem dobrovoljnih izvješća o poreznoj transparentnosti. Očekuje se da će se suradnja sa sucima, tužiteljima i sudovima povećati povećanjem poreznih istraga.

Reforma se provodi do 31. prosinca 2021.

AA.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
376	C27.R1	M	Stupanje na snagu Zakona protiv utaje poreza i poreznih prijevара	Odredba zakona o njegovu stupanju na snagu				DRUGO TROMJESEČJE	2022	Stupanje na snagu Zakona protiv utaje poreza i porezne prijevара („ <i>Ley de medidas de prevención y lucha contra el fraude fiscal</i> ”) kojim se: —Proširuje opseg transakcija u kojima su e-plaćanja obvezna (poduzeća i stručnjaci) i utvrđuje zakonske pragove za gotovinska plaćanja —Ažurira popis poreznih oaza u skladu s kriterijima transparentnosti, bez oporezivanja i štetnih poreznih režima. —Pojednostavnjene izmjene pravila za uvrštavanje na popis osoba s poreznim dugovanjima. —Pojednostavnjenje zabrane „softvera za dvostruku uporabu”. —Uvođenje referentne vrijednosti za poreznu osnovicu u oporezivanju nekretnina.
377	C27.R1	M	Privremena procjena učinaka Zakona protiv utaje poreza i poreznih prijevара.	Objava izvješća na internetskim stranicama Ministarstva financija.				ČETVRTO TROMJESEČJE	2022	Ministarstvo financija provodi privremeno ocjenjivanje Zakona o suzbijanju utaje poreza i poreznih prijevара. Ta procjena s mogućim preporukama za poboljšanja bit će objavljena na internetskim stranicama Ministarstva financija.
378	C27.R2	T	Modernizacija Porezne uprave – broj zaposlenika u Poreznoj upravi		Broj	25 325	26 320	ČETVRTO TROMJESEČJE	2021	Povećati broj zaposlenika Porezne uprave na najmanje 26320 zaposlenika. Datum polazne vrijednosti: 31. prosinca 2020.
379	C27.R2	T	Modernizacija Porezne uprave – porezne istrage		Broj	5 743	6 591	ČETVRTO	2021	Tijela provode 6591 poreznu istragu (broj poreznih istraga provedenih tijekom 2021.) kako bi otkrila neprijavljene oporezive aktivnosti. Datum polazne vrijednosti: 31. prosinca 2020.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
								TROMJESEČJE		
380	C27.R3	T	Pružanje pojačane pomoći poreznim obveznicima – Društvo Sociudades Web nadograđeno je i dostupno za najmanje 1666123 poreznih obveznika.		Broj	0	1 666 123	ČETVORTOTROMJESEČJE	2021	<i>Društvo Sociudades Web</i> , usluga namijenjena obveznicima poreza na dobit, ažurira se i automatski prikazuje porezne informacije koje su društva prethodno prijavila javnoj upravi, a koje su relevantne za poreznu prijavu. Nakon dovršetka te nadogradnje usluga se stavlja na raspolaganje 1666123 obveznika poreza na dobit. Datum polazne vrijednosti: 31. prosinca 2020.
381	C27.R3	T	Pružanje pojačane pomoći poreznim obveznicima – Renta Web nadograđen i dostupan za najmanje 1779505 poreznih obveznika		Broj	0	1 779 505	ČETVORTOTROMJESEČJE	2021	<i>Renta Web</i> je softver usmjeren na porez na dohodak kojim će se omogućiti izravan uvoz „librosregistro” u prijave poreza na osobni dohodak. Bit će dostupan za 1779505 poreznih obveznika u području osobnog dohotka. Datum polazne vrijednosti: 31. prosinca 2020.
382	C27.R3	M	Provedba četiriju platformi za digitalnu potporu	Objava izvješća Porezne uprave				DRUGOTROMJESEČJE	2023	Porezna agencija uspostavlja i operacionalizira četiri platforme za digitalnu potporu u području poreza. Pružatelji digitalnih usluga djeluju kao virtualni internetski šalteri koji poreznim obveznicima pružaju širu uslugu pomoći, omogućujući im kontaktiranje s Poreznom agencijom na različitim jezicima radi provedbe postupaka podrške putem interneta koji uključuju: 1. informacijske usluge povezane s i. popisom informacija; PDV; III. porez na osobni dohodak i 2. usluge pomoći povezane s: i. izjave o popisu stanovništva; i ii. tromjesečne samoprocjene PDV-a za najmodavce i prijave PDV-a za porezne obveznike koji započinju svoju djelatnost.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
383	C27.R4	T	Međunarodna dimenzija – identificirani registrirani strani porezni obveznici		Broj (%)	0	85	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2021	Kako bi se poboljšalo ispunjavanje poreznih obveza, posebno onih poreznih obveznika koji su upisani u registar kao strani porezni obveznici, Porezna uprava provodi projekt u kojem se koriste nove informacije o poreznim obveznicima iz različitih međunarodnih izvora kao što su FATCA i CRS. Očekuje se da će po završetku projekta primljene međunarodne informacije biti prikladne za analizu rizika. Cilj projekta je utvrđivanje poreznih podataka od najmanje 85 % registriranih inozemnih poreznih obveznika o kojima je Porezna uprava primila informacije u 2019. te provjera njihovih poreznih podataka kako bi se do 31. prosinca 2021. mogli upotrijebiti u analizi rizika. Datum polazne vrijednosti: 31. prosinca 2020.
384	C27.R5	T	Model suradnje – izvješća o transparentnosti		Broj	0	20	ČET VRT O TRO MJE SEČ JE	2021	Porezna agencija provodi projekt 2021. kojim se multinacionalna poduzeća potiču na objavljivanje informacija o svojem poslovanju. Objavljivanje tih informacija može imati posljedice na oporezivanje tih poduzeća. Cilj je 20 izvješća o transparentnosti podnesenih 2021.

AB. SASTAVNI DIO 28.: PRILAGODBA POREZNOG SUSTAVA STVARNOSTI 21. STOLJEĆA

Mjere iz komponente 28. španjolskog plana za oporavak i otpornost obuhvaćaju razne porezne mjere, kao što su hitne mjere donesene u akutnoj fazi gospodarske krize 2020., uvođenje novih poreza u kontekstu državnog proračuna za 2021. i srednjoročnih projekata za preispitivanje i razvoj poreznog sustava koji je prikladniji za njegovu svrhu. Mjere sadržavaju i porezne poticaje za ubrzavanje zelene tranzicije. Cilj je reforme španjolskog poreznog sustava učiniti ga pravednijim, naprednijim, održivijim i pravednijim, uz istodobno produbljivanje strukture zelenog oporezivanja, uključivanje rodne perspektive i jačanje javnih politika od općeg interesa, kao što je zaštita zdravlja. Reformama se nastoji i pozitivno doprinijeti gospodarskom rastu, otvaranju radnih mjesta, gospodarskoj otpornosti i međuteritorijalnoj koheziji. Budući da je ukupni omjer poreznih prihoda i BDP-a u Španjolskoj niži nego u usporedivim gospodarstvima, ima prostora za povećanje prihoda i poticanje srednjoročne i dugoročne održivosti javnih financija.

Komponenta se odnosi, među ostalim, na preporuke za pojedinu zemlju o jačanju fiskalnih okvira i okvira za javnu nabavu na svim razinama vlasti (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.), o provedbi fiskalnih politika, kada to gospodarski uvjeti dopuste, o provedbi fiskalnih politika usmjerenih na postizanje razboritih srednjoročnih proračunskih stanja i osiguravanje održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.), u elektrifikaciju prometa (preporuke za pojedinu zemlju br. 3 2023. i 4. 2022.), o povećanju ulaganja u ekološku i digitalnu tranziciju (preporuke za pojedine zemlje br. 1 2023., 1. 2022. i 3. 2020.) i o povećanju dostupnosti socijalnih i cjenovno pristupačnih energetske učinkovitih stambenih prostora, posebno obnovom (preporuke za pojedine zemlje br. 3 2023. i 4. 2022.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

AB.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C28.R1) – Mjere poduzete 2020. i 2021. za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19

Španjolska je 2020. i 2021. uvela nekoliko poreznih mjera za ublažavanje negativnih posljedica gospodarske krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. Te su mjere uključivale odgodu poreznih i carinskih dugova, suspenziju i produljenje poreznih rokova, mogućnosti pojednostavnjenog poreza na dohodak, sustave poreza na dobit i PDV-a MSP-ova, privremeno smanjenje stope PDV-a na određenu robu potrebnu za borbu protiv zdravstvene krize i osnivanje Fonda za nesolventnost za nefinancijska poduzeća. Cilj tih mjera bio je ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije. Te mjere stupaju na snagu 1. veljače 2020., a neke od njih nastavljaju se primjenjivati u 2021.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 2. (C28.R2) – analiza poreznih koristi

Revizijom potrošnje koju je provelo neovisno fiskalno tijelo (*Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal*, AIREF) o poreznim olakšicama u pogledu poreza na osobni dohodak, trošarina i PDV-a utvrđene su mogućnosti izmjene određenih poreznih olakšica. Porezne olakšice u okviru sustava poreza na osobni dohodak i snižena stopa PDV-a za osvježavajuća pića i sokove te određena pića s dodanim šećerom i/ili sladilima izmijenjene su 2020. Provedba daljnjih regulatornih reformi do 31. prosinca 2025. temelji se na dubinskoj analizi postojećih preispitivanja, uključujući preispitivanja AIREF-a, i radne skupine osnovane radi procjene 15 dodatnih poreznih olakšica, kao i na drugim ministarskim analizama, s ciljem povećanja učinkovitosti poreznog sustava, podupiranja zelene tranzicije ili promicanja pravednosti, a procjenjuje se da će se u trenutku njihova stupanja na snagu prihodi trajno povećati za 0,1 postotni bod BDP-a.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. prosinca 2025.

Reforma 3. (C28.R3) – Osnivanje odbora stručnjaka za poreznu reformu

Nadležna tijela osnivaju Odbor stručnjaka 12. travnja 2021. radi ispitivanja značajki optimalnog poreznog sustava i davanja preporuka o tome kako dosljedno modernizirati i prilagoditi postojeće oporezivanje. Odbor stručnjaka posebno obraća pozornost na sljedeća područja:

- oporezivanje povezano s okolišem;
- oporezivanje dobiti;
- oporezivanje digitaliziranog gospodarstva;
- oporezivanje bogatstva, uključujući oporezivanje imovine i konkretnu provedbu usklađivanja u tom području;
- oporezivanje novih gospodarskih djelatnosti; žalitelj
- ravnopravnost spolova.

Izmjene poreznog sustava na temelju preporuka Povjerenstva vještaka ili drugih analiza Ministarstva financija stupaju na snagu do 31. ožujka 2023.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2023.

Reforma 4. (C28.R4) – Reforma poreznih mjera kojima se doprinosi ekološkoj tranziciji

Ta reforma sadržava porezne mjere kojima se nastoji poduprijeti zelena tranzicija. Te mjere uključuju:

- uvođenje poreza na odlaganje otpada na odlagališta i spalionice;
 - uvođenje poreza na plastičnu ambalažu koja se ne može ponovno upotrijebiti;
 - izmjenu poreza na fluorirane stakleničke plinove;
 - poreze ili plaćanja povezana s mobilnošću kao što su cestarine i porezi na registraciju vozila;
- i

- reviziju subvencija za mineralna ulja koja se upotrebljavaju kao gorivo.

Provedba mjera mora biti dovršena do 30. lipnja 2022.

Reforma 5. (C28.R5) – odobrenje poreza na digitalne usluge

Tom reformom uvodi se pristojba na temelju prometa poduzeća s neto prometom većim od 750 000 000 EUR i prihoda od pružanja određenih digitalnih usluga kao što su usluge internetskog oglašavanja i posredovanja u Španjolskoj. Pristojba je neovisna o tome je li društvo rezident ili ne na španjolskom državnom području. Pristojba stupa na snagu u prvom tromjesečju 2021. Reforma uključuje i izvješće o procjeni učinka mjere, koje se objavljuje do 31. ožujka 2022. i 2023.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 6. (C28.R6) – odobrenje poreza na financijske transakcije

Ovom se mjerom uvodi pristojba na temelju kupovne vrijednosti dionica španjolskih društava uvrštenih na burzu čija je tržišna kapitalizacija veća od 1 000 000 000 EUR. Provedba reforme stupila je na snagu u prvom tromjesečju 2021. Reforma uključuje i izvješće o procjeni učinka mjere, koje se objavljuje do 31. ožujka 2022. i 2023.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 7. (C28.R7) – Kratkoročne porezne mjere na osobne poreze

Reformom će se povećati stupanj progresivnosti i preraspodjele poreza na osobni dohodak izmjenama Zakona o porezu na osobni dohodak i Zakona o porezu na dohodak. Konkretno, povećat će za 2 postotna boda stopu na općoj nacionalnoj ljestvici s 300 000 EUR kao opću osnovu za procjenu, a uštede za 3 postotna boda u odnosu na 200 000 EUR. Nadalje, ograničenje smanjenja pojedinačnih mirovinskih doprinosa s 8 000 EUR na 2 000 EUR smanjuje se, a trenutačno ograničenje za doprinose koje društvo plaća svojem zaposleniku povećava se s 8 000 EUR na 10 000 EUR. Osim toga, kad je riječ o porezu na bogatstvo, reformom se stopa koja se primjenjuje na posljednji razred tarife povećava za 1 postotni bod, s 2,5 % na 3,5 % (za imovinu veću od 10 000 000 EUR). Provedba reforme trebala je biti dovršena do 1. siječnja 2021.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 8. (C28.R8) – Kratkoročno donošenje poreznih mjera u području poreza na dobit

Reformom će se izmijeniti Zakon o porezu na dobit kako bi se povećao doprinos tog poreza potpori javnoj potrošnji, uz istodobno uvođenje pojednostavnjenja oslobođenja i odbitaka kako bi se osigurala minimalna stopa od 15 % za porezne obveznike. S druge strane, oslobođenje dividendi i kapitalnih dobitaka ostvarenih njihovim udjelima u društvima kćerima, rezidentima i nerezidentima na španjolskom državnom području, smanjuje se za 5 %.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

Reforma 9. (C28.R9) – Kratkoročne porezne mjere u neizravnim porezima

Reformom se proširuje primjena standardne stope PDV-a, utvrđene na 21 %, na osvježavajuća pića, sokove i plinovita pića s dodanim šećerom. Takva mjera predstavlja društvenu obvezu promicanja odgovorne potrošnje tih kategorija pića i u skladu je s ciljem financiranja vanjskih troškova

španjolske socijalne države, što u ovom slučaju proizlazi iz nezdrave prehrane. Nadalje, porezna stopa premija osiguranja povećava se za dva postotna boda, do 8 %, ali ostaje u srednje niskom rasponu u odnosu na susjedne zemlje.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. ožujka 2021.

AB.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedini ca	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
385	C28.R1	M	Fiskalne mjere donesene 2020. i 2021. za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19.	Odredbe zakona i kraljevskih dekreta u kojima se navodi njihovo stupanje na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu poreznih mjera donesenih 2020. i 2021. za ublažavanje štetnih gospodarskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19: 1. Prijelazni propisi: razne Kraljevske zakonodavne uredbe koje je vlada odobrila od početka pandemije bolesti COVID-19. 2. Izmjena državnih propisa: — Kraljevski zakonodavni dekret 1/1993 od 24. rujna kojim se odobrava pročišćeni tekst Zakona o porezu na domoljubne prijenose i dokumentirane pravne akte. Zakon 37/1992 od 28. prosinca o porezu na dodanu vrijednost. — Zakon 49/2002 od 23. prosinca o poreznom režimu neprofitnih subjekata i o poreznim poticajima za pokroviteljstvo. — Zakon 58/2003 od 17. prosinca, Opći porez. — Zakon 35/2006 od 28. studenoga o porezu na osobni dohodak
386	C28.R2	M	Preispitivanje i izmjene poreznih olakšica	Odredbe reformi u kojima se navodi njihovo stupanje na snagu i objava preporuka Radne skupine na internetskoj stranici o financijama te druge analize Ministarstva				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2025	Stupanje na snagu regulatornih reformi koje proizlaze iz dubinske analize postojećih preispitivanja, uključujući preispitivanja AIREF-a, i radne skupine osnovane radi procjene dodatnih poreznih olakšica i drugih analiza Ministarstva financija. Regulatornim reformama nastoji se povećati učinkovitost poreznog sustava, poduprijeti zelena tranzicija ili promicati pravednost, a procjenjuje se da će se u trenutku njihova stupanja na snagu prihodi trajno povećati za 0,1 postotni bod BDP-a.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedini ca	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				a financija i AIReF-a						
387	C28.R3	M	Državni tajnik za financije imenuje Odbor stručnjaka.	Objava na internetskoj stranici				DR UG O TR OM JES EČJ E	2021	Imenovanje odbora stručnjaka koji će usmjeravati reformu poreznog sustava. Odbor je odgovoran za provedbu tehničke analize potrebnih reformi, uzimajući u obzir trenutačni scenarij kao i očekivano stanje u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, s posebnim naglaskom na sljedeća područja: oporezivanje okoliša, oporezivanje dobiti, oporezivanje digitalnog gospodarstva, oporezivanje bogatstva i konkretno usklađivanje u tom području, oporezivanje novih gospodarskih djelatnosti.
388	C28.R3	M	Stupanje na snagu reformi koje proizlaze iz preporuka Odbora ili drugih analiza Ministarstva financija	Odredbe reformi koje upućuju na njihovo stupanje na snagu				TR OM JES EČJ E	2023	Stupanje na snagu reformi proizašlih iz preporuka Odbora stručnjaka ili iz drugih analiza Ministarstva financija u područjima oporezivanja okoliša, oporezivanja dobiti, oporezivanja imovine, oporezivanja zdravlja i poreza na dohodak od kapitala, koje, među ostalim, uključuju stupanje na snagu povećanja poreza na dizel. Procjenjuje se da će se tim reformama, zajedno s mjerama kojima se uvode ograničenja nadoknade negativnih poreznih osnovica koje nisu obuhvaćene područjem primjene plana za oporavak i otpornost, prihodi trajno povećati za najmanje 0,3 postotna boda BDP-a u trenutku njihova stupanja na snagu.
389	C28.R4	M	Porezi na plastiku i otpad za jednokratnu upotrebu	Odredba zakona o njegovu stupanju na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu Zakona kojim se uređuju porezi na plastiku te odlaganje i spaljivanje otpada radi promicanja kružnog gospodarstva i smanjenja upotrebe plastike za jednokratnu upotrebu.
390	C28.R4	M	Analiza poreza na registraciju vozila i poreza na promet	Objava na internetskoj stranici				TR OM JES EČJ E	2022	Reformom se predviđa analiza poreza na registraciju vozila, poreza na promet ili plaćanja kao što su cestarine. Na temelju te analize razmatra se revizija zakona kako bi se promicao održiviji cestovni promet i smanjile emisije stakleničkih plinova.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedini ca	Osnovna vrijedno st	Cilj	Q	Godin a	
391	C28.R4	M	Stupanje na snagu reforme poreza na fluorirane plinove	Odredba zakona o njegovu stupanju na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu reforme poreza na fluorirane plinove kako bi se odvratio od njihove upotrebe i smanjilo izbjegavanje plaćanja poreza.
392	C28.R5	M	Porez na digitalne usluge	Odredba zakona o njegovu stupanju na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu Zakona o određenim porezima na digitalne usluge (<i>Ley 4/2020, de 15 de octubre, del Impuesto sobre Determinados Servicios Digitales</i>) radi stvaranja novih izvora prihoda za vladu na temelju novih poslovnih sektora uz istodobni razvoj poreznog sustava na dosljedan način i, prema potrebi, u međunarodnom kontekstu.
393	C28.R6	M	Porez na financijske transakcije	Odredba zakona o njegovu stupanju na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu Zakona o porezu na financijske transakcije (<i>Ley 5/2020, de 15 de octubre, del Impuesto sobre las Transacciones Financieras</i>) radi stvaranja novih izvora prihoda za vladu uz istodobni razvoj poreznog sustava na dosljedan način i prema potrebi u međunarodnom kontekstu.
394	C28.R7	M	Izmjene poreza na osobni dohodak i poreza na imovinu u 2021.	Odredba Zakona o proračunu u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu izmjena uvedenih Zakonom o proračunu za 2021. i propisima o razvoju povezanim s porezom na osobni dohodak i porezom na imovinu kako bi se smanjio državni deficit i kako bi se oporezivanje osobnog dohotka učinilo progresivnijim.
395	C28.R8	M	Izmjene poreza na dobit u 2021.	Odredba Zakona o proračunu u				TR OM JES	2021	Stupanje na snagu izmjena uvedenih Zakonom o proračunu za 2021. i propisima o razvoju povezanim s porezom na dobit kako bi se povećali prihodi od poreza na dobit.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedini ca	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				EČJ E		
396	C28.R9	M	Izmjene neizravnih poreza u 2021.	Odredba Zakona o proračunu u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu izmjena uvedenih Zakonom o proračunu za 2021. i propisima o razvoju povezanim s neizravnim porezima radi promicanja zdravije prehrane smanjenjem potrošnje određenih slanih pića i povećanja prihoda središnje države povećanjem poreza na premije osiguranja.

AB.3. Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 1. (C28.I1) – Fiskalni poticaji za energetska obnovu i kupnju električnih vozila i mjesta za punjenje

Cilj je ove mjere osigurati porezne poticaje i. promicati radove obnove zgrada kako bi se postiglo poboljšanje energetske učinkovitosti; i ii. poticanje uvođenja električnih vozila i stanica za punjenje. Mjera se temelji na ulaganjima C1.I2 i C2.I1.

Mjera dovodi do mjera obnove kojima se poboljšava energetska učinkovitost i smanjuje potrošnja primarne energije poreznih obveznika u prosjeku za najmanje 30 %.

Osim toga, ovom se mjerom kućanstvima pružaju porezni poticaji za kupnju električnih i hibridnih vozila i postavljanje mjesta za punjenje. Porezni poticaji sastoje se od poreznih odbitaka za potporu kućanstvima pri kupnji novih hibridnih i električnih vozila (BEV, REEV, PHEV, FCEV, FCHV) i postaja za punjenje.

Kako bi se osigurala usklađenost mjere s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriterijima odabira za fiskalne poticaje financira se samo kupnja vozila s niskim emisijama²¹².

Provedba mjera mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

AB.4. Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

²¹² Vozila s niskim emisijama definiraju se kao vozila koja ispuštaju manje od 50 g CO₂/km.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L81	C28.II	T	Završetak aktivnosti obnove stambenih objekata radi postizanja poboljšanja energetske učinkovitosti.		Broj	410 000	510 000	TR OM JES EČJ E	2026	Dovršeno je najmanje 510000 aktivnosti obnove stambenih objekata u najmanje 355000 jedinstvenih stambenih objekata, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (kumulativno). Za potrebe pokazatelja pojam stambenog prostora mora biti u skladu s definicijom Eurostata („Stamb je soba ili komplet soba, uključujući pribor, lobi i hodnike, u trajnoj zgradi ili strukturno odvojenom dijelu zgrade koji je na način na koji je izgrađen, obnovljen ili prenamijenjen za stanovanje jednog privatnog kućanstva tijekom cijele godine”) i može uključivati, prema potrebi, socijalno ili javno stanovanje. Korišteni pokazatelji poboljšanja energetske svojstava akreditiraju se putem odgovarajućeg energetskog certifikata u okviru Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada. Broj rehabilitacija stambenih prostora određuje se kao zbroj svih aktivnosti poboljšanja i obnove provedenih putem poreznih poticaja. Prosječni postotak uštede potrošnje primarne energije radi usklađivanja s minimalnom vrijednošću od 30 % dobiva se ponderiranjem skupa aktivnosti sanacije s iznosom potpore ili financiranja koji se primjenjuje u okviru plana za oporavak i otpornost. Taj pokazatelj uključuje mjere poboljšanja i obnove u svim općinama, bez obzira na njihovu veličinu. Kako bi se opravdala usklađenost s ostvarenom uštedom energije, potrebni su energetski certifikati dovršenih radova koji su objedinjeni kako bi se potvrdila prosječna ostvarena ušteda energije. (Osnovna vrijednost: 30. lipnja 2026. u skladu s ciljem 29. komponente 2.
L82	C28.II	T	EVS i uvedena infrastruktura za punjenje		Broj	238 000	348 000	TR OM JES EČJ E	2026	Uvedeno je najmanje 110000 dodatnih novih električnih vozila (BEV, REEV, PHEV, FCEV ili FCHV) i punionica u okviru poreznih poticaja. (Osnovna vrijednost: 31. prosinca 2025. u skladu s ciljem 419. komponente 1.

AC. SASTAVNICA 29.: POBOLJŠANJE DJELOTVORNOSTI JAVNE POTROŠNJE

Reformama iz komponente 29. španjolskog plana za oporavak i otpornost nastoji se i. poboljšati djelotvornost javne potrošnje jačanjem okvira i praksi za revizije potrošnje te ii. uskladiti proračun središnje države s ciljevima održivog razvoja i načelima izrade zelenog proračuna.

Cilj je komponente plana poboljšati kvalitetu javnih rashoda, posebno preispitivanjem njihova sastava i preusmjeravanjem njihove upotrebe, poduprijeti gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta te u konačnici učiniti javne financije stabilnijima i održivijima u srednjoročnom razdoblju. Reformama se rješavaju i izazovi koje donosi nova gospodarska i socijalna stvarnost.

Komponenta se odnosi na preporuku za Hrvatsku o provedbi fiskalnih politika usmjerenih na postizanje razboritih srednjoročnih proračunskih stanja i osiguravanje održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

AC.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C29.R1) – Pregled i postupak evaluacije javne potrošnje

Cilj je te reforme uspostaviti trajni okvir kojim se osigurava poboljšanje kvalitete javne potrošnje, jača fiskalna stabilnost i održivost financija opće države. Ta reforma sadržava četiri podelementa:

- Uključivanje preporuka iz revizije potrošnje za razdoblje 2018. – 2020. u postupak donošenja odluka (faza I. i II. faza): Kako bi se postiglo učinkovito praćenje preporuka iz prve i druge faze, proračunskim jedinicama kojima su dane preporuke daje se rok za odgovor na te preporuke u skladu s načelom „poštuj ili objasni”. Očekuje se da će Ministarstvo financija biti zaduženo za praćenje daljnjeg postupanja i izradu godišnjeg izvješća o odgovoru na preporuke.
- Pokretanje III. faze revizije potrošnje za 2021.: Treća faza revizije potrošnje trebala bi biti usmjerena na financijske instrumente i gospodarenje komunalnim otpadom;
- Novi postupak revizije i evaluacije javne potrošnje (za razdoblje 2022. – 2026.): Buduće revizije potrošnje u tom ciklusu provodilo bi neovisno fiskalno tijelo (*Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal*, AIReF). O fokusu, opsegu i vremenskom okviru tih budućih preispitivanja odlučuje Vijeće ministara nakon savjetovanja s AIReF-om. Cilj je godišnje objaviti izvješće u razdoblju 2022. 2026.;
- Jačanje kapaciteta ocjenjivača (AIReF): Statut AIReF-a mijenja se kako bi se stvorio novi odjel odgovoran za revizije javne potrošnje.

Reforma 1. može se smatrati potporom usklađenosti i drugim reformama u španjolskom planu za oporavak i otpornost, posebno u komponentama 6., 17., 18., 21., 23. i 28., u kojima su preporuke koje se temelje na prvoj i drugoj fazi revizije potrošnje uključene u te prioritete reformi.

Očekuje se da će ta reforma biti dovršena do 30. lipnja 2023.

Reforma 2. (C29.R2) – Usklađivanje proračuna središnje države s ciljevima održivog razvoja iz Programa održivog razvoja do 2030.

Cilj je te reforme uskladiti državni proračun s ciljevima održivog razvoja, na kojima se temelji cijeli plan. Reforma se sastoji od objave izvješća u kontekstu postupka državnog proračuna u kojem se, u skladu s unaprijed utvrđenom metodologijom, odražava usklađenost javnih ulaganja s ciljevima održivog razvoja. Ta se reforma temelji na metodologiji i okviru za praćenje koji su trenutačno osmišljeni uz potporu Instrumenta EU-a za tehničku potporu.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2021.

Reforma 3. (C29.R3) – Usklađivanje proračuna središnje države sa zelenim proračunom

Cilj je te reforme srednjoročno uskladiti državni proračun s referentnim okvirom EU-a za izradu zelenog proračuna. Njome se jačaju 2. reforma i općenito zelene težnje plana. Reforma se sastoji od objave dvaju izvješća u kontekstu proračunskog postupka središnje države u kojima se prikazuju zeleni odnosno smeđi rashodi u odnosu na zakone o godišnjem proračunu za 2023. i 2024. Ta se reforma temelji na metodologiji i okviru za praćenje koji su trenutačno osmišljeni uz potporu Instrumenta EU-a za tehničku potporu.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. lipnja 2023.

AC.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
397	C29.R1	M	Osnivanje stalnog tima u Ministarstvu financija za aktivno praćenje provedbe rezultata revizija rashoda i odobrenje Uredbe o izradi godišnjeg proračunskog zakona	Odredbe zakonodavstva koje upućuju na njegovo stupanje na snagu. Redoslijed izrade godišnjeg zakona o proračunu				DRUGO TROMJESJE	2021	Stupanje na snagu i. osnivanja stalnog tima u okviru Ministarstva financija (u Državnom tajništvu za proračun i rashode) za aktivno praćenje provedbe rezultata revizija potrošnje, uz promicanje načela „poštuj ili objasni”; i ii. obveze Ministarstva financija da objavljuje godišnje izvješće s odgovorima na sve preporuke za preispitivanje potrošnje koje je izdao AIREF. Nalog za izradu godišnjeg zakona o proračunu uključuje obvezu središnje uprave i socijalne sigurnosti da će pratiti i pratiti preporuke iz preispitivanja rashoda tijekom proračunskog ciklusa, uključujući mjere koje su provedene ili se planiraju provesti u sljedećoj godini.
398	C29.R1	M	Faza III. revizije potrošnje	Odobrenje Vijeća ministara				DRUGO TROMJESJE	2021	Vijeće ministara odlučuje o pokretanju III. faze revizije potrošnje u 2021. Treća faza revizije potrošnje obuhvaća najmanje dva područja: financijski instrumenti i gospodarenje komunalnim otpadom. Reviziju potrošnje provodi AIREF.
399	C29.R1	M	Osnivanje stalne jedinice u okviru AIREF-a zadužene za provedbu revizija potrošnje koje je ovlastila vlada.	Odredbe RD-a koje upućuju na njegovo stupanje na snagu				DRUGO TROMJESJE	2021	Stupanje na snagu izmjene Kraljevskog dekreta 215/2014 Organskog statuta AIREF-a, uz osnivanje stalne jedinice zadužene za provedbu revizija potrošnje koje je naručila vlada.
400	C29.R1	M	Odobrenje Vijeća ministara za novi ciklus (2022. – 26) revizija potrošnje koje će se naručiti od AIREF-a.	Odredba o suglasnosti Vijeća ministara u kojoj se navodi njegovo				ČETVRTO TROMJESJE	2021	Novi višegodišnji ciklus revizije javne potrošnje obuhvaća razdoblje 2022. – 2026. Kako bi se pravilno planirala primjena i prikupile potrebne informacije za svaku fazu revizije potrošnje, Vijeće ministara nakon savjetovanja s AIREF-om odlučuje i objavljuje barem područja politike, dotične javne subjekte i vremenska razdoblja koja treba obuhvatiti analizom, kao i relevantne metodološke aspekte.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				stupanje na snagu						
401	C29.R1	M	Objava izvješća o praćenju	Objava na internetskoj stranici Ministarstva financija				TRO MJES EČJE	2022	Godišnje objavljivanje izvješća o praćenju. U izvješću se navode preporuke koje je izdao AIREF i detaljno navode regulatorne promjene ili druge mjere poduzete za njihovo rješavanje. Ako se centri potrošnje kojima su upućene preporuke ne slažu s njima, potrebno je navesti odgovarajuće obrazloženje.
402	C29.R1	M	Faza III. revizije potrošnje	Objava izvješća na internetskoj stranici AIREF-a				DRUGO TRO MJES EČJE	2023	Objava izvješća AIREF-a o trećoj fazi revizije potrošnje.
403	C29.R2	M	Izvješće o usklađivanju proračuna s ciljevima održivog razvoja	Objava u godišnjem zakonu o proračunu kao dodatna dokumentacija				TRO MJES EČJE	2021	Objava izvješća priloženog nacrtu zakona o proračunu za 2022. o njegovoj usklađenosti s ciljevima održivog razvoja.
404	C29.R3	M	Izvješće o usklađivanju zelenog proračuna	Objava u godišnjem zakonu o proračunu kao dodatna dokumentacija				TRO MJES EČJE	2022	Izvješće o zelenom proračunu (zelena dimenzija) priloženo godišnjem zakonu o proračunu za 2023. U izvješću se evidentiraju zeleni troškovi u zakonu o godišnjem proračunu i priprema se u skladu s metodologijom i okvirom za praćenje osmišljenim uz potporu Instrumenta EU-a za tehničku potporu.
405	C29.R3	M	Izvješće o usklađivanju zelenog proračuna	Objava u godišnjem zakonu o proračunu				DRUGO TRO	2023	Izvješće o zelenom proračunu (smeđa dimenzija) priloženo godišnjem zakonu o proračunu za 2024. U izvješću se mapiraju smeđi rashodi u zakonu o godišnjem proračunu i priprema se u skladu s metodologijom i okvirom za praćenje osmišljenim uz potporu Instrumenta EU-a za tehničku potporu.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				kao dodatna dokumentacija				MJES EČJE		

AD. SASTAVNI DIO 30.: MIROVINE

Cilj je komponente španjolskog plana za oporavak i otpornost reforma mirovinskog sustava kako bi se i. osigurala kratkoročna, srednjoročna i dugoročna financijska održivost sustava, ii. zadržala kupovna moć mirovina, iii. očuvala primjerenost mirovina, iv. zaštitili umirovljenici od siromaštva i v. osigurala međugeneracijska jednakost. Reformske mjere temelje se na širokom parlamentarnom konsenzusu o donošenju preporuka iz pakta iz Toleda²¹³. Te mjere, koje su još uvijek predmet socijalnog dijaloga, uključuju: i. razdvajanje izvora financiranja, ii. revidirani mehanizam indeksacije mirovinskih davanja, iii. poticaji za kasno umirovljenje i regulatorne promjene koje se odnose na prijevremeno umirovljenje, iv. promjene razdoblja doprinosa za izračun starosne mirovine, v. novi sustav doprinosa za samozaposlene osobe na temelju realnog dohotka i vi. razvoj strukovnih mirovinskih sustava putem kolektivnog pregovaranja.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedinu zemlju o očuvanju održivosti mirovinskog sustava (preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2019.) i provedbi fiskalnih politika, kada to gospodarski uvjeti dopuste, s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih proračunskih stanja i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja (Preporuka za pojedinu zemlju br. 1 iz 2020.).

Očekuje se da se nijednom mjerom u ovoj komponenti ne nanosi znatna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i mjere ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01).

AD.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C30.R1) – Razdvajanje izvora financiranja iz sustava socijalne sigurnosti

Cilj je reforme promijeniti financiranje mirovinskog sustava u skladu s preporukama pakta iz Toleda kako bi se doprinosne naknade financirale socijalnim doprinosima, a nedoprinosne naknade iz državnog proračuna. Reforma se sastoji od toga da država preuzme financiranje niza stavki rashoda koje su trenutačno pokrivene socijalnim doprinosima. Reformom će se ojačati veza između doprinosa i prava te poboljšati financijska održivost sustava doprinosa.

Stavke rashoda koje su se prije financirale socijalnim doprinosima, ali u okviru ove reforme smatraju se nedoprinosnim i financiraju se iz državnog proračuna, sastoje se od i. dijela nedoprinosnih politika zapošljavanja, ii. smanjenja doprinosa za socijalno osiguranje radi promicanja zapošljavanja, iii. doplatka za rođenje djeteta i skrbi za djecu, iv. rashoda povezanih s prijevremenim umirovljenjem, v. dodatka na rodiljnu mirovinu, v. mirovina za članove obitelji, vi. mjera potpore („implicitne subvencije”) za posebne programe i vii. troškova nadopune razlika u doprinosima za izračun starosne mirovine.

Reforma je započela odredbama općeg državnog proračuna za 2021. i provodit će se postupno prijenosima iz državnog proračuna u proračun za socijalno osiguranje.

²¹³ Preporuke iz pakta iz Toleda objavljene su u Službenom listu 10. studenoga 2020.: https://www.congreso.es/public_oficiales/L14/CONG/BOCG/D/BOCG-14-D-175.PDF.

Mjera se provodi do 31. prosinca 2023.

Reforma 2. (C30.R2) – Održavanje kupovne moći mirovina, usklađivanje stvarne dobi za umirovljenje sa zakonskom dobi za umirovljenje, prilagodba razdoblja izračuna za izračun starosne mirovine novim karijerama i zamjena čimbenika održivosti mehanizmom međugeneracijske jednakosti

Ciljevi su reforme i. zajamčiti kupovnu moć umirovljenika, ii. povećati sudjelovanje na tržištu rada u dobi koja je blizu zakonske dobi za umirovljenje, iii. odgoditi umirovljenje, iv. ojačati progresivnost sustava doprinosa, v. prilagoditi postojeću uredbu prekidima karijere i drugim oblicima atipičnih poslova i vi. odgovoriti na učinak budućih demografskih promjena bez pogoršanja primjerenosti trenutačnih i budućih mirovina. Reforma se sastoji od četiri zasebne regulatorne reforme u skladu s preporukama Pakta iz Toleda, koje treba donijeti u dva koraka.

Reforme koje trebaju stupiti na snagu do 31. prosinca 2021. su:

- Novi mehanizam indeksacije kojim se mirovinska davanja povezuju s inflacijom, s ciljem trajnog jamčenja kupovne moći umirovljenika.
- Usklađivanje stvarne dobi za umirovljenje sa zakonskom dobi za umirovljenje s ciljem povećanja sudjelovanja na tržištu rada u dobi koja je blizu zakonske dobi za umirovljenje i odgode umirovljenja. Mjera se sastoji od sljedećih regulatornih promjena:
 - a. Stvaranje novih poticaja za odgodu umirovljenja (povećani gospodarski poticaji za odgodu umirovljenja i promicanje kompatibilnosti rada i mirovine). Konkretno, radnici koji odgađaju umirovljenje imaju pravo birati među: povećanje iznosa mirovine za svaku punu dodatnu godinu doprinosa koja se priznaje između zakonske dobi umirovljenja i stvarnog umirovljenja; paušalno plaćanje; i kombinacija prva dva.
 - b. Jačanje odvraćajućih mjera u reguliranju elemenata prijevremenog umirovljenja u okviru postojeće regulacije prijevremenog umirovljenja. Stopa smanjenja za prijevremeno umirovljenje mijenja se kako bi se povećala stvarna dob za umirovljenje i uklonilo povlašteno postupanje prema tim umirovljenicima s maksimalnom osnovicom doprinosa. Zabranjuju se odredbe o kolektivnom pregovaranju kojima se prisiljava pristup mirovini u standardnoj dobi za umirovljenje.

Reforme koje trebaju stupiti na snagu do 31. prosinca 2022. su:

- Prilagodba razdoblja uplaćivanja doprinosa za izračun starosne mirovine s ciljem jačanja progresivnosti sustava i prilagodbe postojeće uredbe prekidima karijere i drugim oblicima netipičnih poslova.
- Zamjena čimbenika održivosti mehanizmom kojim se jamči međugeneracijska pravednost i proračunska održivost. Cilj je mjere ublažiti učinak budućih demografskih promjena bez pogoršanja primjerenosti sadašnjih i budućih mirovina.

Mjera se provodi do 31. prosinca 2022.

Reforma 3. (C30.R3) – Reforma sustava doprinosa za socijalno osiguranje samozaposlenih osoba

Cilj je reforme izjednačiti postupanje prema radnicima i samozaposlenim osobama, povećati doprinose za mirovinski sustav i osigurati da samozaposlene osobe primaju odgovarajući mirovinski

dohodak. Reformom se mijenja sustav doprinosa samozaposlenih osoba. U okviru reforme doprinosi samozaposlenih osoba temelje se na realnom dohotku, a ne na samoodabirnoj osnovi doprinosa, u skladu s preporukama pakta iz Toleda. Konačni doprinos izračunava se na temelju dohotka od profesionalne djelatnosti samozaposlenih osoba koji osiguravaju porezna tijela. Reforma se provodi postupno povećanjem minimalne osnovice doprinosa kako bi se omogućila prilagodba novom sustavu.

Mjera se provodi do 30. lipnja 2022.

Reforma 4. (C30.R4) – Pojednostavnjenje roditeljskih dodataka

Cilj je reforme roditeljima, prvenstveno majkama, nadoknaditi troškove poroda i skrbi za djecu kako bi se smanjila razlika u mirovinama muškaraca i žena. Reformom se preoblikuje dodatak za majčinstvo i ona je već donesena (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 3/2021 od 2. veljače). Prethodni dodatak za majčinstvo koji je na snazi od 2016. Sud Europske unije smatrao je diskriminirajućim za muškarce u svojoj presudi od 12. prosinca 2019. Očekuje se da će reformirani dodatak za roditeljski dopust biti u skladu sa sudskom presudom i spriječiti diskriminaciju. Novi dodatak temelji se na analizi načina doprinosa kako bi se utvrdilo koji su od dvaju roditelja bili u najnepovoljnijem položaju zbog rođenja djeteta zbog rođenja djeteta, pod uvjetom da se majci odobri dodatak ako ne postoji roditelj u posebno nepovoljnom položaju.

Mjera se provodi do 31. ožujka 2021.

Reforma 5. (C30.R5) – Revizija postojećeg dopunskog mirovinskog sustava

Reformom se revidira regulatorni okvir za dopunski mirovinski sustav s ciljem povećanja pokrivenosti strukovnih mirovinskih programa dogovorenih kolektivnim pregovaranjem, po mogućnosti na sektorskoj razini. Cilj je novog pravnog okvira za strukovne mirovinske sustave obuhvatiti radnike bez strukovnog mirovinskog osiguranja u svojim poduzećima i samozaposlene osobe koji trenutačno nemaju pristup tim sustavima drugog stupa.

Posebne mjere reforme uključuju:

- i. Stvaranje javno promaknutih fondova za strukovno mirovinsko osiguranje kojima upravlja privatni sektor.
- ii. Poticaji i regulatorne promjene za povećanje pokrivenosti strukovnih mirovinskih programa dogovorenih kolektivnim pregovaranjem.
- iii. Pojednostavnjenje postupaka mirovinskih programa.
- iv. Regulatorne promjene za promicanje mobilnosti radnika među različitim poduzećima i sektorima.
- v. Porezni poticaji za promicanje sudjelovanja u kolektivnim strukovnim programima
- vi. Ograničavanje troškova upravljanja za programe kolektivnog zanimanja ispod 0,30 % imovine kojom se upravlja.

Provedba reforme započela je odredbama u općem državnom proračunu za 2021. premještanjem poreznih poticaja koji su prethodno bili povezani s pojedinačnim mirovinskim programima u korist kolektivnih programa (prethodna mjera v.) i javnim promicanjem fondova za strukovno mirovinsko osiguranje (prethodna mjera i.).

Mjera se provodi do 30. lipnja 2022.

Reforma 6. (C30.R6) – Prilagodba maksimalne osnovice za doprinos

Reformom će se povećati maksimalna osnovica doprinosa mirovinskog sustava i prilagoditi maksimalni iznos mirovina kako bi se proširila osnovica doprinosa, povećala progresivnost mirovinskog sustava i povećali ukupni prihodi. Mjere su u skladu s preporukama pakta iz Toleda. Sustav se prilagođava postupno kako bi se doprinositeljima omogućilo da se prilagode promjenama. Maksimalne mirovine i maksimalne osnovice doprinosa povećavaju se na odgovarajući način kako bi se zadržala doprinosna priroda sustava. Reforma se provodi postupno tijekom sljedećih trideset godina.

Mjera stupa na snagu do 31. prosinca 2022.

AD.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
406	C30.R1	M	Razdvajanje financiranja za socijalnu sigurnost	Odredba zakona o njegovu stupanju na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2020	Stupanje na snagu Zakona 11/2020 od 30. prosinca o općem državnom proračunu za 2021. o razdvajanju izvora financiranja za socijalnu sigurnost. Država svake godine u sustav socijalne sigurnosti prenosi iznos jednak nedoprinosnim stavkama rashoda. Time se omogućuje smanjenje deficita socijalne sigurnosti i njegov prijenos središnjoj upravi, koja ima odgovarajuće alate za njegovo rješavanje. Također uklanja sumnje u pogledu solventnosti sustava i poboljšava uvjete za rješavanje srednjoročnih i dugoročnih izazova. Zakonom o državnom proračunu za 2021. predviđa se prvi i važan korak u tom smjeru.
407	C30.R2	M	Održavanje kupovne moći mirovina i usklađivanje stvarne dobi za umirovljenje i zakonske dobi za umirovljenje	Odredba zakonodavstva u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu zakonodavstva objavljenog u Službenom listu čiji je cilj: a) Održavanje kupovne moći mirovina: razvit će se novi mehanizam revalorizacije kojim se mirovine povezuju s inflacijom kako bi se osiguralo trajno jamčenje kupovne moći umirovljenika. b) usklađivanje stvarne dobi za umirovljenje i zakonske dobi za umirovljenje: pružanje poticaja za odgodu umirovljenja, uključujući povećane gospodarske poticaje i promicanje usklađivanja rada i umirovljenja kako bi se povećalo sudjelovanje na tržištu rada u dobi koja je blizu zakonske dobi za umirovljenje i odgodilo umirovljenje.
408	C30.R2	M	Prilagodba razdoblja izračuna za izračun starosne mirovine	Odredba zakonodavstva u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu zakonodavstva o prilagodbi razdoblja izračuna, čime se produljuje razdoblje izračuna za izračun starosne mirovine.
409	C30.R2	M	Zamjena čimbenika održivosti međugeneracijskim mehanizmom jednakosti	Odredba zakonodavstva u kojoj se navodi njegovo				ČET VR TO TR OM JES	2022	Stupanje na snagu zakonodavstva o zamjeni postojećeg čimbenika održivosti kojim se mirovine povezuju s očekivanim životnim vijekom mehanizmom kojim se prilagodbom demografskim promjenama jamči međugeneracijska pravednost i proračunska održivost.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedini ca	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				stupanje na snagu				EČJ E		
410	C30.R2	M	Ažurirane projekcije koje pokazuju kako mirovinske reforme provedene 2021. i 2022. osiguravaju dugoročnu fiskalnu održivost	Objava izvješća na internetskoj stranici o socijalnoj sigurnosti				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Objava ažuriranih projekcija iz kojih je vidljivo kako se mirovinskim reformama poduzetima 2021. i 2022. osigurava dugoročna fiskalna održivost, uzimajući u obzir i učinak drugih strukturnih reformi, kao što su reforme tržišta rada.
411	C30.R3	M	Reforma sustava doprinosa za socijalno osiguranje samozaposlenih osoba	Odredba zakonodavstva u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu zakonodavstva o reformi sustava doprinosa za socijalno osiguranje za samozaposlene osobe, uz postupnu promjenu sustava doprinosa na temelju stvarnog dohotka.
412	C30.R4	M	Racionalizacija dodataka za majčinstvo	Odredba RDL-a u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				TR OM JES EČJ E	2021	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 3/2021 od 3. veljače 2021. o pojednostavnjenju dodataka za majčinstvo. Kako bi se postupilo u skladu s presudom Suda Europske unije od 12. prosinca 2019., dodaci na mirovine bit će pojednostavnjeni i usmjereni na smanjenje razlika među spolovima. Uvodi se fiksna naknada za roditelje čiji je poslovni život promijenjen odmah nakon roditeljstva.
413	C30.R5	M	Revizija poreznih olakšica povezanih s postojećim dopunskim mirovinskim sustavom	Odredba zakona o stupanju na snagu završne				ČET VR TO TR OM	2020	Stupanje na snagu Zakona 11/2020 od 30. prosinca o općem državnom proračunu za 2021. o preispitivanju poreznih olakšica povezanih s postojećim dopunskim mirovinskim sustavom. Pravo na porezne olakšice prenosi se s pojedinačnih privatnih mirovinskih fondova na strukovne mirovinske sustave koji se temelje na kolektivnim ugovorima o

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj i pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedini ca	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				odredbe 11. i članka 62.				JES EČJ E		radu. Relevantne odredbe Zakona o proračunu za uvođenje novog okvira završna su odredba 11 LPGE i članak 62.
414	C30.R5	M	Revizija postojećeg dopunskog mirovinskog sustava	Odredba zakonodavstva u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu zakonodavstva o preispitivanju postojećeg dopunskog mirovinskog sustava radi promicanja mirovinskih sustava osnivanjem mirovinskih fondova od strane Uprave za mirovinske fondove otvorene za sva poduzeća i radnike.
415	C30.R6	M	Prilagodba maksimalne osnovice za doprinose	Odredba zakonodavstva u kojoj se navodi njegovo stupanje na snagu				ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2022	Stupanje na snagu zakonodavstva o prilagodbi maksimalne osnovice za doprinose: postupno povećavanje maksimalne osnovice doprinosa sustava i prilagođavanje maksimalnih mirovina kako bi se proširila osnovica doprinosa i progresivnost sustava te povećali ukupni prihodi.

AE. SASTAVNICA 31.: POGLAVLJE O PLANU REPowerEU

Cilj je poglavlja o planu REPowerEU smanjiti ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima, a posebno pojednostavniti izdavanje dozvola za nove elektroenergetske mreže i projekte u području energije iz obnovljivih izvora, poduprijeti proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora, poboljšati lanac vrijednosti za obnovljive izvore energije i potaknuti dekarbonizaciju industrije.

Komponenta se odnosi na preporuke za pojedine zemlje koje se odnose na smanjenje ukupne ovisnosti o fosilnim gorivima u 2022. i 2023. Njime se pridonosi mjerama za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora, s naglaskom na decentraliziranim postrojenjima i vlastitoj potrošnji, među ostalim daljnjim pojednostavnjenjem postupaka izdavanja dozvola i poboljšanjem pristupa mreži. Njime se podupiru i dodatna ulaganja u skladištenje, mrežnu infrastrukturu i vodik iz obnovljivih izvora (Preporuka za pojedinu zemlju br. 4 za 2022. i preporuka za Hrvatsku br. 3 2023.).

Nijedna mjera u ovoj komponenti ne smije uzrokovati bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

AE.1. Opis reformi i ulaganja za programe bespovratne financijske potpore

Reforma 1. (C31.R1) – Reforma za poboljšanje izdavanja dozvola za projekte proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i infrastrukturu elektroenergetske mreže

Cilj reforme je dvojak. Prvo, pojednostavniti postupke izdavanja dozvola za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i za infrastrukturu elektroenergetske mreže i drugo, pojednostavniti obradu zahtjeva za dozvole. Kad je riječ o prvom cilju, reforma se sastoji od zakonodavstva kojim se pojednostavnjuju postupci za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i za infrastrukturu elektroenergetske mreže. U tom pogledu reforma uključuje sljedeće elemente:

- pojednostavnjenje postupaka za određene kategorije projekata, uključujući procjenu utjecaja na okoliš i postupak odobrenja;
- pojašnjenje i smanjenje administrativnog opterećenja za određene projekte u pogledu utiskivanja plinova iz obnovljivih izvora u plinsku mrežu;
- Utvrđivanje roka u kojem CNMC treba izdati izvješće o odobrenju novih projekata u području energije iz obnovljivih izvora;
- Uklanjanje ograničenja za uvođenje vlastite potrošnje i pojednostavnjenje njihovih postupaka izdavanja dozvola;
- Poboljšanje dodjele kapaciteta mreže.

Kad je riječ o drugom cilju, reforma uključuje uspostavu nove upravne jedinice unutar središnje uprave za potporu obradi zahtjeva za dozvole za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.

Provedba mjere mora biti dovršena do 30. rujna 2023.

Ulaganje 1 (C31.I1) – Ulaganje za promicanje vlastite potrošnje (na temelju energije iz obnovljivih izvora i skladištenja iza brojila) i energetske zajednice

To je ulaganje proširenje mjera C7.I1, C7.R3 i C8.I1. Svrha je ovog ulaganja promicati primjene za vlastitu potrošnju, skladištenje iza brojila i energetske zajednice. Ulaganjem se podupire sljedeće:

- primjene za vlastitu potrošnju integrirane u zgrade ili proizvodne procese koje se temelje na tehnologijama za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili rješenjima za skladištenje iza brojila; žalitelj
- inicijative koje provode energetske zajednice, bilo postavljanjem obnovljivih izvora energije ili rješenja za energetske učinkovitost bilo provođenjem participativnih procesa i procesa izgradnje zajednice.

Pravni instrumenti iz C7.I1, C7.R3 i C8.I1 mogu doprinijeti provedbi ove mjere ako ne uključuju dvostruko financiranje.

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 2 (C31.I2) – Program potpore proizvodnji i uvođenju vodika iz obnovljivih izvora

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program potpore koji obuhvaća subvencije i, potencijalno, vlasnički kapital, uključujući poduzetnički kapital, za potporu proizvodnji i uvođenju vodika iz obnovljivih izvora. Program djeluje pružanjem financijskih poticaja dodjelom bespovratnih sredstava ili vlasničkih ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa potpore prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 1 600 000 000 EUR. Programom upravlja „Instituto de Diversificación y Ahorro de la Energía” (IDAE) kao provedbeni partner.

Kako bi provela ulaganje u program, Španjolska donosi jedan ili više pravnih instrumenata (u slučaju vlasničkih ulaganja, taj bi instrument bio investicijska politika koju odobrava IDAE), kojom se uspostavlja program i koja uključuje sljedeće elemente:

1. Popis aktivnosti prihvatljivih za potporu koje su barem jedno od sljedećeg:
 - Potpora inovacijama u vrijednosnom lancu i bazi znanja za vodik iz obnovljivih izvora: to tematsko područje može uključivati sustave i komponente za istraživanje i razvoj, prijenos tehnologije te proizvodnju i testiranje.
 - Uspostava klastera za vodik iz obnovljivih izvora koji bi integrirali proizvodnju, preradu i potrošnju u velikim razmjerima.
 - Razvoj projekata „pioneeringa” kojima bi se omogućilo uvođenje vodika iz obnovljivih izvora u manjim razmjerima u različitim sektorima kao što su industrija, proizvodnja električne energije, upotreba toplinske energije i promet.
 - Podupiranje integracije španjolskog sustava vodika iz obnovljivih izvora u europski sustav, primjerice podupiranjem poduzeća u europskim projektima kao što su inicijative za važne projekte od zajedničkog europskog interesa. Projekti koji iz njih proizlaze u okviru tih inicijativa važnih projekata od zajedničkog europskog interesa uklapaju se u prethodno navedene tri aktivnosti prihvatljive za potporu (lanac vrijednosti, klasteri, pionirski projekti).
2. Opis postupka donošenja odluka u okviru programa: Evaluaciju prijava i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi

odbor za ulaganja ili odbor za tehničku evaluaciju, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o vladi, što znači da oni moraju biti zaposlenici IDAE-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa ograničene su na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o dodjeli ili odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. U slučaju da IDAE sudjeluje bilo kojeg od kandidata, a proračun za taj poziv nije dovoljan za pokrivanje svih zaprimljenih prijava, provodi se vanjska revizija postupka evaluacije kako je predviđeno u dokumentu IDAE „Plan de Mitigación de Potenciales Conflictos de Interés en Sociedades Participadas”.

3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). U slučaju opće potpore trgovačkim društvima (uključujući vlasnički i poduzetnički kapital), pravni instrumenti isključuju društva sa znatnim naglaskom²¹⁴ u sljedećim sektorima: i. proizvodnja energije iz fosilnih goriva i povezane djelatnosti²¹⁵; ii. energetske intenzivne industrije i/ili industrije s visokim emisijama CO₂²¹⁶; iii. proizvodnja, najam ili prodaja vozila koja onečišćuju okoliš²¹⁷; iv. skupljanje otpada, obrada i odlaganje²¹⁸ otpada, v. prerada nuklearnog goriva, proizvodnja nuklearne energije. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
4. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.

²¹⁴ Smatra se da je krajnji korisnik „znatan fokus” na sektor ili poslovnu djelatnost ako je utvrđeno da je taj sektor ili djelatnost ključan dio poslovne djelatnosti krajnjeg korisnika u odnosu na bruto prihod, dobit ili bazu klijenata krajnjeg korisnika. Bruto prihod ostvaren od ograničenog sektora ili djelatnosti ni u kojem slučaju ne smije premašiti 50 % bruto prihoda.

²¹⁵ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

²¹⁶ Uključujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²¹⁷ Vozila koja onečišćuju definirana su kao vozila bez emisija.

²¹⁸ Njegovo se isključenje ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje su dokazi dostavljeni na razini postrojenja

5. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.
6. Zahtjevi u pogledu izvješćivanja o ulaganjima u klimu za program subvencija²¹⁹.
7. Za vlasnička ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, ključni zahtjevi politike ulaganja u pogledu moguće dodjele sredstava vlasničkim ulaganjima, uključujući poduzetnički kapital, uključuju:
 - a) Opis linija financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika
 - b) Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
8. Za vlasnička ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, sljedeći zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole:
 - a) Opis sustava za praćenje IDAE-a za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - b) Opis postupaka IDAE-a kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, korupcije i sukoba interesa.
 - c) Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u relevantnom pravnom aktu kojim se uspostavlja program prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - d) Obveza provođenja ex post revizija utemeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom IDAE-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevara, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; iii. da se poštuje zahtjev prema kojem IDAE mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivih pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program.

Ulaganje se provodi do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 3 (C31.I3) – Program subvencija za potporu lancu vrijednosti obnovljivih izvora energije i skladištenja

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program potpore koji obuhvaća subvencije i, potencijalno, vlasnički kapital, uključujući poduzetnički kapital, za potporu vrijednosnom lancu energije iz obnovljivih izvora i skladištenja. Program djeluje pružanjem financijskih poticaja dodjelom bespovratnih sredstava ili vlasničkih ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, privatnom sektoru, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim aktivnostima. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa potpore prvotno osigurati financiranje u iznosu

²¹⁹ Krajnji korisnici povezani s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta, za potrebe izračuna doprinosa u području klime. Za potrebe izračuna doprinosa za klimu, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Krajnji korisnici vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte moraju dostaviti obrazloženje za odabrana područja intervencije. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

od najmanje 1 000 000 000 EUR. Programom upravlja „Instituto de Diversificación y Ahorro de la Energía” (IDAE) kao provedbeni partner.

Kako bi provela ulaganje, vlada donosi jedan ili više pravnih instrumenata (u slučaju vlasničkih ulaganja, taj bi instrument bio investicijska politika koju treba odobriti IDAE) kojim se uspostavlja program i koji uključuje sljedeće elemente:

1. Popis aktivnosti prihvatljivih za potporu, koje su barem jedno od sljedećeg: projektiranje, proizvodnju, skladištenje, recikliranje ili istraživanje i razvoj tehnologija i sastavnih dijelova relevantnih za prelazak na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija. Primjeri tih tehnologija ili komponenti uključuju baterije, solarne ploče, vjetroturbine i dizalice topline. Može se poduprijeti i uporaba sirovina potrebnih za proizvodnju tih tehnologija.
2. Opis postupka donošenja odluka u okviru programa: Evaluaciju prijave i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi odbor za ulaganja ili odbor za tehničku evaluaciju, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o vladi, što znači da oni moraju biti zaposlenici IDAE-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa subvencija ograničene su na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o dodjeli ili odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo. U slučaju da IDAE sudjeluje bilo kojeg od kandidata, a proračun za taj poziv nije dovoljan za pokrivanje svih zaprimljenih prijava, provodi se vanjska revizija postupka evaluacije kako je predviđeno u dokumentu IDAE „Plan de Mitigación de Potenciales Conflictos de Interés en Sociedades Participadas”.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Pravni instrumenti posebno isključuju sljedeći popis djelatnosti: i. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući upotrebu na kraju proizvodnog lanca²²⁰; ii. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²²¹; i iii. aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama²²² i

²²⁰ Osim (a) projekata u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

²²¹ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²²² To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²²³. U slučaju opće potpore trgovačkim društvima (uključujući vlasnički i poduzetnički kapital), pravni instrumenti isključuju društva sa znatnim naglaskom²²⁴ u sljedećim sektorima: i. proizvodnja energije iz fosilnih goriva i povezane djelatnosti²²⁵; ii. energetske intenzivne industrije i/ili industrije s visokim emisijama CO₂²²⁶; iii. proizvodnja, najam ili prodaja vozila koja onečišćuju okoliš²²⁷; iv. skupljanje otpada, obrada i odlaganje²²⁸ otpada, v. prerada nuklearnog goriva, proizvodnja nuklearne energije. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

4. Zahtjevi za ulaganja u klimu za program subvencija: najmanje 902 000 000 EUR ulaganja u program subvencija doprinosi cilju u području klimatskih promjena u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.²²⁹
5. Zahtjev da krajnji korisnici Instrumenta ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.

²²³ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju učinkovitosti resursa ili naknadnom opremanju odvojenog otpada u postupke recikliranja kako bi se kompostirao biootpad i anaerobna razgradnja biootpada, pod uvjetom da takve aktivnosti u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za preradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²²⁴ Smatra se da je krajnji korisnik „znatan fokus” na sektor ili poslovnu djelatnost ako je utvrđeno da je taj sektor ili djelatnost ključan dio poslovne djelatnosti krajnjeg korisnika u odnosu na bruto prihod, dobit ili bazu klijenata krajnjeg korisnika. Bruto prihod ostvaren od ograničenog sektora ili djelatnosti ni u kojem slučaju ne smije premašiti 50 % bruto prihoda.

²²⁵ Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

²²⁶ Ukjučujući aktivnosti i imovinu u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti. Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²²⁷ Vozila koja onečišćuju definirana su kao vozila bez emisija.

²²⁸ Njegovo se isključenje ne primjenjuje na djelovanja u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi opasnog otpada koji se ne može reciklirati ni na postojeća postrojenja ako su aktivnosti u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova za skladištenje ili uporabu ili uporabi materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takve radnje u okviru ove mjere ne rezultiraju povećanjem kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenjem životnog vijeka postrojenja; za koje su dokazi dostavljeni na razini postrojenja

²²⁹ Krajnji korisnici povezani s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta, za potrebe izračuna doprinosa u području klime. Za potrebe izračuna doprinosa za klimu, u slučaju vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte, primjenjuju se kriteriji kojima se zahtijeva da se najmanje 90 % prihoda primatelja tijekom prethodne financijske godine ili budućih prihoda u skladu s poslovnim planom ostvaruje ili će ostvariti od djelatnosti koja je u skladu s relevantnim kriterijima koji proizlaze iz primjenjivih područja intervencije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Krajnji korisnici vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, korporativnih obveznica ili jednakovrijednih instrumenata koji nisu usmjereni na određene projekte moraju dostaviti obrazloženje za odabrana područja intervencije. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

6. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.
7. Za vlasnička ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, ključni zahtjevi politike ulaganja uključuju:
 - a) Opis linija financijskih proizvoda i prihvatljivih krajnjih korisnika
 - b) Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
8. Za vlasnička ulaganja, uključujući poduzetnički kapital, sljedeći zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole:
 - a) Opis sustava za praćenje IDAE-a za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima.
 - b) Opis postupaka IDAE-a kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, korupcije i sukoba interesa.
 - c) Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u relevantnom pravnom aktu kojim se uspostavlja program prije nego što se obveže na financiranje operacije.
 - d) Obveza provođenja ex post revizija utemeljenih na riziku u skladu s revizijskim planom IDAE-a. Tim se revizijama provjerava: i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevara, korupcije i sukoba interesa; ii. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama te zahtjevima u pogledu klimatskih i digitalnih ciljeva; iii. da se poštuje zahtjev prema kojem IDAE mora provjeriti je li krajnji korisnik predao odgovornu izjavu kako bi provjerio je li isti trošak pokriven drugim instrumentom Unije. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivih pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program.

Ulaganje će biti provedeno do 30. lipnja 2026.

Ulaganje 4. (C31.I4) – Ulaganje za potporu infrastrukturi elektroenergetske mreže

Cilj je ovog ulaganja poduprijeti razvoj španjolske mreže za prijenos električne energije. Ulaganje se sastoji od dovršetka prihvatljivih projekata u okviru španjolskog plana razvoja mreže za razdoblje 2021. 2026. („Plan”). Prije dodjele potpore Španjolska će utvrditi kriterije prihvatljivosti koje projekti koji će se odabrati iz španjolskog plana razvoja mreže za razdoblje 2021. 2026. moraju ispunjavati na temelju:

- Projekti kojima se ispunjavaju ciljevi plana REPowerEU, a posebno oni koji doprinose integraciji obnovljivih izvora energije, dekarbonizaciji industrije, prometu s nultom stopom emisija i rješavanju unutarnjih zagađenja; žalitelj
- projekti koji će biti dovršeni do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje se provodi do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 5 (C31.I5) – Ulaganje za potporu dekarbonizaciji industrije (bespovratna sredstva)

Cilj je te mjere, koja je dio strateškog projekta za dekarbonizaciju industrije, poduprijeti dekarbonizaciju industrijskih procesa. Mjera se sastoji od provedbe projekata usmjerenih na dekarbonizaciju proizvodne industrije, primjerice projekata čiji je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova, kao i od razvoja novih visokoučinkovitih i dekarboniziranih proizvodnih postrojenja.

Odluka o odobrenju PERTE-a za dekarbonizaciju industrije sadržava kriterije odabira kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01). Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²³⁰; ii. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, izvan sustava trgovanja emisijama (ETS)²³¹. Kriterijima odabira dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo aktivnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere

²³⁰ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²³¹ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke i. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru.

Kriterijima odabira osigurava se da najmanje 236 000 000 EUR, što čini 40 % procijenjenog troška mjere, doprinosi ciljevima u području klimatskih promjena, u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.²³²

Provedba mjere mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 6 (C31.I6) – Program subvencija za projekte dekarbonizacije (bespovratna sredstva)

Ta se mjera sastoji od javnog ulaganja u program javnih subvencija kako bi se potaknula privatna ulaganja. Programom se promiče dekarbonizacija industrijskih procesa i razvoj novih visokoučinkovitih i dekarboniziranih proizvodnih postrojenja u kontekstu strateškog projekta DEARB (PERTE) koji je odobrilo Vijeće ministara. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa subvencija prvotno osigurati financiranje u iznosu od najmanje 430 000 000 EUR.

Shemom upravlja SEPIDES kao partner u provedbi. Relevantnim pravnim aktom SEPIDES se pretvara u javno poduzeće kako bi se provelo to ulaganje.

Kako bi provela ulaganje u program, vlada donosi jedan ili više pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program subvencija, koji uključuju sljedeće elemente:

1. Opis postupka donošenja odluka o programu: Evaluaciju zahtjeva i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi odbor za evaluaciju ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi, što znači da moraju biti zaposlenici SEPIDES-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačna odluka o ulaganju programa ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za evaluaciju ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo.
2. Popis aktivnosti za zelenu i digitalnu transformaciju sektora koje su prihvatljive za potporu, a koje iznose najmanje 430 000 000 EUR. Mjerom se podupiru inovativni projekti koji uključuju znatnu industrijsku preobrazbu u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije sektora, kao i razvoj novih visokoučinkovitih i dekarboniziranih proizvodnih postrojenja.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Pravni instrumenti posebno isključuju sljedeći popis djelatnosti: i. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije

²³² Krajnji korisnici povezani s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta, za potrebe izračuna doprinosa u području klime. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²³³; ii. djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, izvan sustava trgovanja emisijama (ETS)²³⁴. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa subvencija s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

4. Zahtjevi za ulaganja u klimu za program subvencija: najmanje 172 000 000 EUR ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program pridonijet će ciljevima u području klimatskih promjena u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.²³⁵
5. Zahtjev da krajnji korisnici programa subvencija ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
6. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa subvencija u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

AE.2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2022., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

²³³ Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²³⁴ Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke i. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

²³⁵ Krajnji korisnici zajmova, participativnih zajmova, projektnih obveznica, jamstava ili jednakovrijednih instrumenata povezanih s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godi na	
477	C31.R1	M	Reforma za poboljšanje izdavanja dozvola za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i infrastrukturu elektroenergetske mreže	Stupanje na snagu odredaba relevantnih pravnih akata				DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Ta ključna etapa uključuje dva elementa. - Prvo, stupanje na snagu Kraljevskih uredbi sa zakonskom snagom 14/2022, 17/2022, 18/2022 i 20/2022. Cilj je energetske mjere u tim kraljevskim dekretima sa zakonskom snagom pojednostavniti izdavanje dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i infrastrukture elektroenergetske mreže. - Drugo, stupanje na snagu Ordena TED/189/2023 o uspostavi nove administrativne jedinice unutar središnje uprave koja podupire obradu zahtjeva za dozvole za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.
478	C31.I1	T	Ulaganja kojima se promiče skladištenje energije ili vlastita potrošnja na temelju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora ili skladištenja iza brojila		MW	4 400	5 100	TR OM JES EČJ E	2026	700 MW instaliranog kapaciteta za skladištenje energije ili primjene za vlastitu potrošnju integrirane u zgrade ili proizvodne procese. Primjene za vlastitu potrošnju temelje se na tehnologijama za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili rješenjima za skladištenje iza brojila. (Osnovna vrijednost: datum drugog tromjesečja 2026., ciljna vrijednost 117. i drugo tromjesečje 2026.; cilj br. 126)
479	C31.I1	T	Broj inicijativa koje provode energetske zajednice		Broj	37	77	TR OM JES EČJ E	2026	Dovršetak 40 inicijativa koje provode energetske zajednice, bilo postavljanjem rješenja za energiju iz obnovljivih izvora ili energetske učinkovitost bilo provođenjem participativnih procesa i procesa izgradnje zajednice. (Osnovna vrijednost: datum četvrtog tromjesečja 2024., ciljna vrijednost 111.)
483	C31.I2	M	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2024	Španjolska prenosi najmanje 1600 milijuna EUR IDAE-u za program potpore.
480	C31.I2	M	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Uspostava programa	Stupanje na snagu relevantnih				ČET VR TO TR	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program potpore u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godi na	
				pravnih instrumenata				OM JES EČJ E		
481	C31.I2	T	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (I)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli		0	50 %	DR UG O TR OM JES EČJ E	2025	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove).
482	C31.I2	T	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (II.)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli		50 %	100 %	TR OM JES EČJ E	2026	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove).
487	C31.I3	M	Program potpore za lanac vrijednosti: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o prijenosu				DR UG O TR OM JES EČJ E	2024	Španjolska prenosi 1000 milijuna EUR IDAE-u za program potpore.
484	C31.I3	M	Program potpore za lanac vrijednosti: Uspostava programa	Stupanje na snagu				ČET VR TO	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program potpore u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godi na	
				Ministarske odluke				TR OM JES EČJ E		
485	C31.I3	T	Program potpore za lanac vrijednosti: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (I)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli		0	50 %	DR UG O TR OM JES EČJ E	2025	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za najmanje 50 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove).
486	C31.I3	T	Program potpore za lanac vrijednosti: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (II.)	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objava konačnih odluka o dodjeli		50 %	100 %	TR OM JES EČJ E	2026	IDAE je objavio konačne rezolucije o dodjeli ili stupanje na snagu sporazuma o financiranju s krajnjim korisnicima za najmanje 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u program potpore (uključujući neizravne troškove). IDAE osigurava da najmanje 90 % tog financiranja doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.
488	C31.I4	M	Objava kriterija odabira za projekte prijenosa električne energije	Stupanje na snagu relevantnog pravnog akta				TR OM JES EČJ E	2024	Stupanje na snagu kraljevskog dekreta kojim se utvrđuju kriteriji prihvatljivosti koje projekti prijenosa električne energije koji će se odabrati iz plana razvoja španjolske mreže za razdoblje 2021. 2026. ispunjavaju na temelju: - Projekti kojima se ispunjavaju ciljevi plana REPowerEU, a posebno oni koji doprinose integraciji obnovljivih izvora energije, dekarbonizaciji industrije, prometu s nultom stopom emisija ili rješavanju unutarnjih zagušenja; žalitelj - projekti koji će biti dovršeni do drugog tromjesečja 2026.
489	C31.I4	M	Donošenje popisa projekata prijenosa električne energije kojima je dodijeljena potpora	Objava popisa projekata				ČET VR TO	2024	Relevantno ministarstvo donijelo je popis projekata prijenosa električne energije kojima je dodijeljena potpora u iznosu od 931 milijuna EUR i u skladu s kriterijima odabira koji proizlaze iz ključne etape 488.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godi na	
								TR OM JES EČJ E		
490	C31.I4	M	Završetak projekata prijenosa električne energije za koje je dodijeljena potpora	Potvrda o završetku				TR OM JES EČJ E	2026	Završetak projekata prijenosa električne energije kojima je dodijeljena potpora s popisa donesenog na temelju ključne etape 489.
491	C31.I5	M	Objava poziva i pravila kojima se uređuje dodjela potpore za dekarbonizaciju industrije	Objavljivanje				DR UG O TR OM JES EČJ E	2023	Odobrenje poziva i pravila kojima se uređuje potpora u obliku bespovratnih sredstava za projekte dekarbonizacije proizvodne industrije, kao i razvoj novih visokoučinkovitih i dekarboniziranih proizvodnih postrojenja. Pozivima na podnošenje prijedloga i pravilima kojima se uređuje potpora u obliku bespovratnih sredstava za projekte osigurava se da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01) upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva za usklađivanje s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
492	C31.I5	M	Objava nagrada za projekte dekarbonizacije	Objava odluka o dodjeli	Milijun EUR	0	531	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Najmanje 531 000 000 EUR dodjeljuje se krajnjim korisnicima (pri čemu najmanje 40 % ukupnih sredstava doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost).
493	C31.I5	M	Završetak projekata dekarbonizacije	Potvrda o završetku				TR OM JES EČJ E	2026	Završetak projekata s dodijeljenim ukupnim proračunom od najmanje 531000000 EUR.

Broj	Mjera	Prekretni ca /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godi na	
494	C31.I6	M	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Pretvorba SEPIDES-a u javno poduzeće	Stupanje na snagu zakonodavnog akta				DR UG O TR OM JES EČJ E	2024	Stupanje na snagu relevantnog zakonodavnog instrumenta kojim se SEPIDES pretvara u javno poduzeće za provedbu programa subvencija
497	C31.I6	M	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o uplati u SEPIDES				DR UG O TR OM JES EČJ E	2024	Španjolska prenosi 430000000 EUR u SEPIDES za shemu.
495	C31.I6	M	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Uspostava programa	Stupanje na snagu relevantnih pravnih instrumenata				TR OM JES EČJ E	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program subvencija u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.
496	C31.I6	T	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objavljenih konačnih odluka o dodjeli		0	100 %	TR OM JES EČJ E	2026	SEPIDES objavljuje konačne rezolucije o dodjeli ili sklapa pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost (uključujući neizravne troškove) u program. SEPIDES-om se osigurava da najmanje 40 % tog financiranja doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

AE.3 Opis reformi i ulaganja za potporu u obliku zajma

Ulaganje 7 (C31.I7) – Ulaganje za potporu dekarbonizaciji industrije (zajmovi)

Cilj je mjere, koja je dio strateškog projekta za dekarbonizaciju industrije, dodijeliti potporu u obliku zajmova projektima čiji je cilj dekarbonizacija proizvodne industrije. Ta mjera ulaganja sastoji se od najmanje jednog od tri različita smjera djelovanja u nastavku:

- potpora u obliku zajmova projektima kojima se provodi dekarbonizacija proizvodne industrije, primjerice projektima kojima se smanjuju emisije stakleničkih plinova;
- dovršetak pilot-projekta za poticanje poduzeća na ulaganje s visokim povezanim troškovima u velike projekte ulaganja u dekarbonizaciju industrije i znatno smanjenje emisija stakleničkih plinova plaćanjem fiksne cijene ugljika tijekom određenog razdoblja (ugovor o ugljiku za razlike); žalitelj
- potpora u obliku zajmova za razvoj novih visokoučinkovitih i dekarboniziranih proizvodnih postrojenja.

Odluka Vijeća ministara o odobrenju PERTE-a za dekarbonizaciju industrije sadržava detaljne kriterije odabira kako bi se osigurala usklađenost s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01). Kako bi se osiguralo da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01), kriteriji prihvatljivosti sadržani u opisu budućih poziva na podnošenje prijedloga za projekte isključuju sljedeći popis aktivnosti: i. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije ekvivalenta CO₂ koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti za besplatne dodjele emisijskih jedinica²³⁶; i ii. aktivnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, izvan sustava trgovanja emisijama (ETS)²³⁷. U opisu poslova dodatno se zahtijeva da se mogu odabrati samo djelatnosti koje su u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru.

236 Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

237 Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke i. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

Kriterijima odabira osigurava se da najmanje 260 000 000 EUR, što čini 40 % procijenjenog troška mjere, doprinosi ciljevima u području klimatskih promjena, u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.²³⁸

Sva vraćena sredstva povezana s financijskim operacijama ponovno se ulažu u nove operacije u istom području politike mjere, osim ako se upotrebljavaju za servisiranje otplate zajma iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

Ulaganje 8. (C31.I8) – Program potpore projektima dekarbonizacije (zajmovi)

Ta se mjera sastoji od ulaganja u program potpore za poticanje privatnih ulaganja u dekarbonizaciju industrije putem zajmova.

Programom se promiče dekarbonizacija industrijskih procesa i razvoj novih visokoučinkovitih i dekarboniziranih proizvodnih postrojenja dodjelom zajmova privatnom sektoru u kontekstu strateškog projekta za dekarbonizaciju industrije koji je odobrilo Vijeće ministara. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa potpore prvotno osigurati financiranje zajmova u iznosu od najmanje 1 050 000 000 EUR.

Shemom upravlja SEPIDES kao partner u provedbi. Relevantnim pravnim aktom SEPIDES se pretvara u javno poduzeće radi provedbe tog ulaganja (to je ključna etapa u okviru ulaganja 6. komponente 31. plana za oporavak i otpornost Španjolske).

Kako bi provela ulaganje u program, vlada donosi jedan ili više pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program zajmova, koji uključuju sljedeće elemente:

1. Opis postupka donošenja odluka o programu: Evaluaciju zahtjeva i odabir korisnika koji će biti uključeni u konačne odluke o dodjeli ili odluke o ulaganju u okviru programa donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava se većinom glasova članova koji su neovisni o španjolskoj vladi, što znači da moraju biti zaposlenici SEPIDES-a i/ili drugi neovisni stručnjaci. Konačna odluka o ulaganju programa ograničena je na odobrenje (bez izmjena) ili ostvarivanje prava veta na odluku o ulaganju koju je predložio odbor za ulaganja ili relevantno ekvivalentno upravljačko tijelo.
2. Popis aktivnosti za zelenu i digitalnu transformaciju sektora koje su prihvatljive za potporu, a koje iznose najmanje 1050000000 EUR . Mjerom se podupiru inovativni projekti koji uključuju znatnu industrijsku preobrazbu u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalne transformacije sektora.
3. Zahtjevi za poštovanje načela nenanošenja bitne štete u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Pravni instrumenti posebno isključuju sljedeći popis djelatnosti: i. aktivnosti u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene

²³⁸ Krajnji korisnici povezani s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta, za potrebe izračuna doprinosa u području klime. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

emisije ekvivalenta CO₂ koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti za besplatne dodjele emisijskih jedinica²³⁹; i ii. aktivnosti povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu, izvan sustava trgovanja emisijama (ETS)²⁴⁰. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa zajmova s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša. Smatra se da su sljedeća djelovanja u području istraživanja, razvoja i inovacija u okviru ovog ulaganja u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01): Mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja namijenjene znatnom povećanju okolišne održivosti poduzeća (kao što su dekarbonizacija, smanjenje onečišćenja i kružno gospodarstvo) ako su mjere istraživanja, razvoja i inovacija u okviru tog ulaganja prvenstveno usmjerene na razvoj ili prilagodbu alternativa s najmanjim mogućim učincima na okoliš u tom sektoru. Nadalje, pravnim instrumentom ili pravnim instrumentima zahtijeva se usklađenost krajnjih korisnika programa zajmova s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.

4. Zahtjevi za ulaganja u klimu: najmanje 420 000 000 EUR ulaganja. Mehanizma za oporavak i otpornost u program pridonijet će ciljevima u području klimatskih promjena u skladu s Prilogom VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost²⁴¹.
5. Zahtjev da krajnji korisnici programa zajmova ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
6. Iznos obuhvaćen programom i zahtjev za ponovno ulaganje svih neiskorištenih prihoda od programa zajmova u prethodno navedene djelatnosti, uključujući i nakon 2026.

Provedba ulaganja mora biti dovršena do 31. kolovoza 2026.

AE.4 Ključne etape, ciljne vrijednosti, pokazatelji i vremenski raspored za praćenje i provedbu potpore u obliku zajma

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2022., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

239 Ako se aktivnostima koje se podupiru postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, potrebno je objasniti razloge zašto to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

240 Osim za (a) projekte u okviru ove mjere u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezane infrastrukture za prijenos i distribuciju, u kojima se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); i (b) djelatnosti i imovine iz točke i. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva.

²⁴¹ Krajnji korisnici zajmova, participativnih zajmova, projektnih obveznica, jamstava ili jednakovrijednih instrumenata povezanih s određenim projektima moraju dostaviti obrazloženje odabranog područja intervencije za svaki projekt koji prima potporu, zajedno s opisom projekta. Partner u provedbi također je dužan državi članici dostaviti polugodišnje izvješće o provedbi svakog projekta/aktivnosti.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L83	C31.I7	M	Objava poziva i pravila kojima se uređuje dodjela potpore za dekarbonizaciju industrije.	Objavljivanje				DR UG O TR OM JES EČJ E	2024	Odobrenje poziva i pravila kojima se uređuje potpora u obliku zajmova za projekte za dekarbonizaciju proizvodne industrije i razvoj novih ulaganja u visoko učinkovita i dekarbonizirana proizvodna postrojenja. Pozivima na podnošenje prijedloga i pravilima kojima se uređuje potpora u obliku zajmova za projekte osigurava se da je mjera u skladu s Tehničkim smjernicama o nenanošenju bitne štete (2021/C58/01 upotrebom popisa za isključenje i zahtjeva za usklađivanje s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom u području okoliša.
L84	C31.I7	T	Objava nagrada za projekte dekarbonizacije		Milijuna EUR	0	585	ČET VR TO TR OM JES EČJ E	2024	Najmanje 585000000 EUR dodjeljuje se krajnjim korisnicima (pri čemu najmanje 40 % ukupnih sredstava doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost).
L85	C31.I7	M	Završetak projekata dekarbonizacije	Potvrda o završetku				TR OM JES EČJ E	2026	Završetak projekata s dodijeljenim ukupnim proračunom od najmanje 585000000 EUR. U slučaju financiranja pilot-projekta za ugovore o ugljiku za razlike, proračun koji mu je dodijeljen smatra se jednakim iznosu jamstava povezanih s ugovorom o ugljiku za razlike obuhvaćene pilot-projektom.
L86	C31.I8	M	Program potpore za dekarbonizaciju industrije (zajmovi): Ministarstvo je dovršilo ulaganje	Potvrda o uplati u SEPIDES				DR UG O TR OM JES EČJ E	2024	Španjolska prenosi 1050000000 EUR u SEPIDES za shemu.

Broj	Mjera	Prekretnica / Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
L87	C31.I8	M	Uspostava programa zajmova	Stupanje na snagu relevantnih pravnih instrumenata				TR OM JES EČJ E	2024	Stupanje na snagu pravnih instrumenata kojima se uspostavlja program zajmova u skladu sa zahtjevima navedenima u opisu mjere.
L88	C31.I8	T	Program potpore za dekarbonizaciju industrije (zajmovi): Objavljeni pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli.	Stupanje na snagu pravnih sporazuma o financiranju ili objavljenih konačnih odluka o dodjeli		0	100 %	TR OM JES EČJ E	2026	SEPIDES objavljuje konačne rezolucije o dodjeli ili sklapa pravne sporazume o financiranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za upotrebu 100 % ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost (uključujući neizravne troškove) u program. SEPIDES-om se osigurava da najmanje 40 % tog financiranja doprinosi klimatskim ciljevima primjenom metodologije iz Priloga VI. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost.

AF. SASTAVNICA 32.: POTPORA ZA OPORAVAK I OTPORNOST KAO ODGOVOR NA PRIRODNE KATASTROFE

Cilj je ovog poglavlja poduprijeti oporavak španjolskog državnog područja pogođenog ekstremnom meteorološkom pojavom u listopadu 2024. te ojačati otpornost na šire vanjske šokove koji su se pojavili na globalnoj razini. Taj ozbiljan događaj prouzročio je velike poplave u Valencijskoj zajednici i obližnjim regijama te prouzročio znatnu štetu i gospodarske posljedice.

Nijedna mjera u ovoj komponenti ne smije uzrokovati bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, uzimajući u obzir opis mjera i korake ublažavanja utvrđene u planu za oporavak i otpornost u skladu s Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01).

AF.1. Opis ulaganja za bespovratnu financijsku potporu

Ulaganje 1. (C32.I1): Zelena i održiva mobilnost i infrastruktura

Cilj je ove mjere obnoviti mobilnost nakon poplava DANA-e.

Ulaganje se sastoji od:

- i) obnova ili popravak željezničke infrastrukture, potpora za željezničke usluge;
- ii) potpora za kupnju vozila pod nazivom „Sección etiqueta Cero” Programa REINICIA Auto+

Ulaganje 2 (C32.I2): Obnova vodne, okolišne i poljoprivredne infrastrukture

Cilj je ove mjere obnoviti vodnu, okolišnu i poljoprivrednu infrastrukturu uništenu poplavama DANA-e.

To ulaganje sastoji se od:

- a) Hidrološku obnovu i obnovu šuma;
- b) postavljanje računalnog sustava visokih performansi od strane Državne meteorološke agencije;
- c) obnova hidrauličke infrastrukture;
- d) obnova hidrauličkih javnih domena (Dominio Público Hidráulico);
- e) obnova poljoprivrednog proizvodnog potencijala.

Ulaganje 3. (C32.I3): Mogućnosti zapošljavanja za zaposlene osobe za obnovu i društveno-gospodarsku revitalizaciju područja pogođenih DANA-om

Cilj je mjere radnicima pružiti mogućnosti zapošljavanja za obnovu i društveno-gospodarsku revitalizaciju područja pogođenih DANA-om. Sastoji se od potpisivanja ugovora o radu za radnike u pogođenim područjima.

Ulaganje 4. (C32.I4): Sprečavanje i suzbijanje prirodnih katastrofa: nova španjolska sastavnica atlantske konstelacije (ESCA+)

Cilj je mjere povećati kapacitete za sprečavanje, suzbijanje i oporavak od-katastrofa te pridonijeti jačanju otpornosti Španjolske i Europe razvojem satelita.

Mjera se sastoji od dobrovoljnog doprinosa od 325.01 milijuna EUR programu atlantske konstelacije između španjolske svemirske agencije (Agencia Estatal Espanola) i Europske svemirske agencije.

Ulaganje 5 (C32.I5): Jačanje programa za internacionalizaciju poduzeća

Cilj je reforme ojačati programe za internacionalizaciju poduzeća. Sastoji se od izrade ex post izvješća o provedbi programa „ICEX-DANA” i „ICEX-Aranceles”, uključujući stečena iskustva za buduće programe.

Ulaganje 6. (C32.I6): Program potpore ICO-a za poduzeća pogođena promjenama u globalnom tarifnom okruženju

Ta se mjera sastoji od ulaganja u program subvencija kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju za poduzeća koja su izravno ili neizravno znatno pogođena promjenama u globalnom tarifnom okruženju. Tim se programom osigurava bespovratna tranša u iznosu do 30 % nominalne vrijednosti operacije koja ne premašuje 200000 EUR po operaciji i subvencioniranjem kamatne stope izravno privatnom sektoru. Prihvatljiva potpora uključuje ulaganja u materijalnu imovinu (uključujući postrojenja, strojeve i opremu), nematerijalnu imovinu (uključujući rashode povezane sa žigovima i intelektualnim vlasništvom, informacijske tehnologije i organizacijske kapacitete), stjecanja udjela u poduzećima te obrtni kapital. Ulaganja u obrtni kapital ne premašuju 30 % financiranog iznosa. Odobrena subvencija djelomične kamatne stope obuhvaća troškove financiranja i troškove jamstva koje ICO zahtijeva za odobrenje zajma. Na temelju ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost cilj je programa isprva osigurati subvencije u iznosu od 181 053 227 EUR. Programom upravlja Instituto de Credito Oficial (ICO) kao provedbeni partner.

Kako bi se provelo ulaganje u program, Španjolska i ICO potpisuju provedbeni sporazum koji uključuje sljedeći sadržaj:

1. Opis postupka donošenja odluka u okviru programa: Konačnu odluku o dodjeli programa donosi odbor za ulaganja ili drugo odgovarajuće upravljačko tijelo, a odobrava je većinom glasova članova koji su neovisni o vladi.
2. Ključni zahtjevi povezane politike subvencija, koji uključuju:
 - a. Opis pruženih subvencija i prihvatljivih krajnjih korisnika, uključujući, ako je primjenjivo, sve sektore ili zemljopisna područja primjene ciljanih tarifa.
 - b. Zahtjev da sva ulaganja koja primaju potporu budu ekonomski održiva.
3. Zahtjev za poštovanje načela nenanošenja bitne štete kako je utvrđeno u Tehničkim smjernicama o primjeni načela nenanošenja bitne štete (2021/C58/01). Politika subvencija posebno isključuje sljedeći popis aktivnosti i imovine iz prihvatljivosti: i. djelatnosti i imovine povezane s fosilnim gorivima, uključujući silaznu upotrebu,²⁴² ii. aktivnosti i imovine u

²⁴² Osim za (a) imovinu i djelatnosti u području proizvodnje električne i/ili toplinske energije te povezanu infrastrukturu za prijenos i distribuciju, u kojoj se upotrebljava prirodni plin, koji su u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. Tehničkim smjernicama „Ne nanosi bitnu štetu” (2021/C58/01); (b) aktivnosti i imovinu iz točke ii. za koje je upotreba fosilnih goriva privremena i tehnički neizbježna za pravodoban prelazak na rad bez fosilnih goriva; (C) zrakoplove koji

okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti²⁴³, iii. aktivnosti i imovina povezani s odlagalištima otpada, spalionicama²⁴⁴ i postrojenjima za mehaničko-biološku obradu²⁴⁵.

4. Zahtjev da krajnji korisnici programa ne primaju potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova.
5. Iznos obuhvaćen provedbenim sporazumom, struktura naknada za partnera u provedbi i zahtjev da se svi neiskorišteni prihodi od programa, među ostalim i nakon 2026., iskoriste u iste svrhe politike.
6. Zahtjevi u pogledu praćenja, revizije i kontrole, uključujući:
 - a. Opis sustava praćenja partnera u provedbi za izvješćivanje o mobiliziranim subvencijama.
 - b. Opis postupaka partnera u provedbi kojima će se osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa.
 - c. Obveza provjere prihvatljivosti svake operacije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom sporazumu prije dodjele subvencije operaciji.
 - d. Obveza provođenja ex post revizija koje se temelje na procjeni rizika u skladu s planom revizije ICO-a. Tim se revizijama provjerava i. jesu li sustavi kontrole djelotvorni, uključujući otkrivanje prijevара, korupcije i sukoba interesa; i. usklađenost s načelom nenanošenja bitne štete, pravilima o državnim potporama; i iii. da se poštuje zahtjev da krajnji korisnici Programa nisu primili potporu iz drugih instrumenata Unije za pokrivanje istih troškova. Revizijama se također provjerava zakonitost transakcija i poštuju li se uvjeti primjenjivog provedbenog sporazuma [i sporazuma o subvencijama/bespovratnim sredstvima]

PITANJE 2. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski raspored za praćenje i provedbu programa bespovratne financijske potpore

Tablica u nastavku. Datum polazne vrijednosti za sve pokazatelje je 1. veljače 2020., osim ako je u opisu mjere navedeno drukčije. Iznosi u tablici ne uključuju PDV.

se upotrebljavaju za civilnu zaštitu ili gašenje požara i vozila posebne namjene koji se temelje na najboljim raspoloživim razinama okolišne učinkovitosti u sektoru.

²⁴³ Ako se djelatnošću koja se podupire postignu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu znatno niže od relevantnih referentnih vrijednosti, navodi se objašnjenje razloga zbog kojih to nije moguće. Referentne vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene sustava trgovanja emisijama, kako je utvrđeno u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁴⁴ To se izuzeće ne primjenjuje na djelovanja u okviru ove mjere u postrojenjima koja su isključivo namijenjena obradi nerekiclabilnog opasnog otpada ni na postojeća postrojenja, u kojima su djelovanja u okviru ove mjere namijenjena povećanju energetske učinkovitosti, hvatanju ispušnih plinova radi skladištenja ili uporabu ili oporabu materijala iz pepela za spaljivanje, pod uvjetom da takva djelovanja u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja, za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

²⁴⁵ To se izuzeće ne primjenjuje na mjere u okviru ove mjere u postojećim postrojenjima za mehaničko-biološku obradu, ako su mjere u okviru ove mjere namijenjene povećanju energetske učinkovitosti ili naknadnoj ugradnji u postupke recikliranja odvojenog otpada radi kompostiranja biootpada i anaerobne razgradnje biološkog otpada, pod uvjetom da takve mjere u okviru ove mjere ne dovode do povećanja kapaciteta postrojenja za obradu otpada ili produljenja životnog vijeka postrojenja; za koje postoje dokazi na razini postrojenja.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
498	C32.I1	M	Željeznička infrastruktura i usluge	Potvrde o prihvatanju, izjave o sukladnosti ili jednakovrijedne izjave kojima se potvrđuje da su ugovori izvršeni				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Potvrda uprave da su izvršeni ugovori koji se odnose na željezničku infrastrukturu i usluge u ukupnom iznosu od 87 milijuna EUR.
499	C32.I1	M	Objava odluka o bespovratnim sredstvima za kupnju 5600 automobila pod nazivom „Sección etiqueta Cero” Programa REINICIA Auto+.	Objava odluka o bespovratnim sredstvima na internetskim stranicama nadležnog ministarstva				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Objava odluka o bespovratnim sredstvima za kupnju 5600 automobila pod nazivom „Sección etiqueta Cero” Programa REINICIA Auto+.
500	C32.I2	M	Obnova vode i okoliša	Potvrde o prihvatu, izjave o sukladnosti ili jednakovrijedne izjave kojima se potvrđuje da su ugovori izvršeni; i dokaz o plaćanju za ugradnju računalnog sustava visokih performansi				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	— Potvrda uprave da su izvršeni ugovori koji se odnose na 46 intervencija za obnovu šuma, hidroloških područja, hidrauličke infrastrukture ili hidrauličke javne domene te procjenu ili praćenje hidrološke štete — Dokaz o plaćanju za ugradnju računalnog sustava visokih performansi od strane Državne meteorološke agencije.
501	C32.I2	M	Obnova poljoprivrede	Potvrde o prihvatanju, izjave o sukladnosti ili jednakovrijedne izjave kojima se						Potvrda uprave da je izvršeno pet ugovora koji se odnose na rekonstrukciju poljoprivrednog proizvodnog potencijala.

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
				potvrđuje da su ugovori izvršeni						
502	C32.I3	T	Ugovori o radu za područja zahvaćena DANA-om.		Broj	0	7 750	DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	7750 ugovora o radu potpisano je na temelju ministarske odluke kojom se utvrđuje regulatorni okvir za poziv na javne subvencije za subvencioniranje troškova tih ugovora. U rješenju se navodi i. da se subvencionirani ugovori potpisuju s osobama koje su registrirane kao tražitelji zaposlenja pri javnim službama za zapošljavanje, ii. da je plan usmjeren na tražitelje zaposlenja u općinama u trima autonomnim zajednicama koji su pretrpjeli štetu prouzročenu DANA-om, kako su navedene u Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 6/2024, Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 7/2024 i Uredbi 164/2024 koju je izdalo Consell, iii. da su prihvatljivi korisnici javne uprave i povezani subjekti povezani s nacionalnom upravom i neprofitnim organizacijama i iv. da se primjenjuje vrsta ugovora o radu predviđena devetom dodatnom odredbom Zakona 3/2023.
503	C32.I4	M	Potpisivanje sporazuma s ESA-om i dobrovoljni doprinos	Potpisivanje Sporazuma				DR UG O TR OM JES EČJ E	2026	Potpisivanje sporazuma između Španjolske i ESA-e. Taj sporazum uključuje: — Aktivnosti koje bi se financirale u okviru dobrovoljnog doprinosa, koji će se sastojati od razvoja proširenja španjolske komponente atlantske konstelacije (ESCA+). — Odredba kojom se osigurava da ESA u potpunosti iskoristi dodatni dobrovoljni doprinos. — Odredba kojom se osigurava da se za lansirne sustave upotrebljava najbolja dostupna tehnologija s najmanjim utjecajem na okoliš u sektoru. Španjolska daje doprinos ESA-i u iznosu od 325.01 milijuna EUR za razvoj proširenja španjolske komponente atlantske konstelacije (ESCA+).

Broj	Mjera	Prekretnica /Ciljna vrijednost	Ime	Kvalitativni pokazatelj za ključne etape	Kvantitativni pokazatelj za ciljnu vrijednost			Vrijeme		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica	Osnovna vrijednost	Cilj	Q	Godina	
504	C32.I5	M	Ex post izvješće o provedbi programa „ICEX-DANA” i „ICEX-Aranceles”	Podnošenje ex post izvješća				TR OM JES EČJ E	2026	Ex post izvješće o provedbi programa „ICEX-DANA” i „ICEX-Aranceles”, uključujući stečena iskustva za buduće programe.
505	C32.I6	M	Program ICO za potporu poduzećima pogođenima promjenama u globalnom tarifnom okruženju	Stupanje na snagu provedbenog sporazuma, potvrde o prijenosu i sporazuma o zakonskim subvencijama potpisanih s krajnjim korisnicima				TR OM JES EČJ E	2026	Stupanje na snagu Sporazuma o provedbi Španjolska prenosi 181 053 227 EUR ICO-u za program. ICO mora sklopiti pravne sporazume o subvencioniranju s krajnjim korisnicima u iznosu potrebnom za iskorištavanje 100 % ulaganja Mehanizma za oporavak i otpornost u Mehanizam.

2. Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost

Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost Španjolske iznose 163 029 653 473 EUR.

ODJELJAK 2.: FINACIJSKA POTPORA

3. Financijski doprinos

Obroci iz članka 2. stavka 2. organizirani su na sljedeći način:

3.1. Prvi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
1	C1.R1	M	Odluka TMA/178/2020 i Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 23/2020
21	C2.R1	M	Stupanje na snagu španjolskog Plana za gradove i dugoročne strategije obnove za energetske obnovu u građevinskom sektoru u Španjolskoj
39	C3.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 5/2020 o hitnim mjerama u pogledu poljoprivrede i hrane i Zakona 8/2020 o izmjeni Zakona 12/2013 o mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca
63	C4.R2	M	Donošenje nacionalne strategije za zelenu infrastrukturu, povezivost i ekološku obnovu
82	C6.R1	M	Strategija za održivu, sigurnu i povezanu mobilnost (javno savjetovanje)
102	C7.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 23/2020 (energetske mjere)
103	C7.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 960/2020 (gospodarski sustav za energiju iz obnovljivih izvora)
104	C7.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 1183/2020 (priklučivanje obnovljivih izvora energije na elektroenergetsku mrežu)
105	C7.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o klimatskim promjenama i energetske tranziciji
121	C8.R1	M	Odobrenje dugoročne strategije dekarbonizacije („ELP2050”).
122	C8.R2	M	Stupanje na snagu reformi planiranja te zakonodavnih i regulatornih reformi za promicanje razvoja rješenja za skladištenje energije.
129	C9.R1	M	Plan za vodik
137	C10.R1	M	Osnivanje Instituta za Fond za pravednu tranziciju
144	C11.R1	M	Stupanje na snagu zakonodavnog akta za smanjenje privremenog zapošljavanja u javnim upravama
151	C11.R2	M	Stupanje na snagu Zakona 3/2020 o postupovnim i organizacijskim mjerama u području pravosuđa
153	C11.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 937/2020 o uređivanju Caje General de Depósitos
154	C11.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o odobravanju Uredbe o provedbi Zakona 22/2015 od 20. srpnja o revizijama računa
157	C11.R5	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 36/2020 o provedbi plana za oporavak, transformaciju i otpornost

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
158	C11.R5	M	Osnivanje novih tijela u okviru središnje vlasti koja će pratiti provedbu, kontrolu i reviziju plana.
159	C11.R5	M	Nalog kojim se definiraju postupci i format informacija koje se razmjenjuju za praćenje plana za oporavak i otpornost i računovodstveno izvršenje rashoda
173	C11.I5	M	Integrirani informacijski sustav Mehanizma za oporavak i otpornost
177	C12.R2	M	Španjolska strategija za kružno gospodarstvo (EEEC)
181	C12.I2	M	Plan za jačanje lanca vrijednosti automobilske industrije prema održivoj i povezanoj mobilnosti
199	C13.I3	M	Plan za digitalizaciju MSP-ova za razdoblje 2021. 2025.
214	C14.R1	M	Plan za promicanje turističkog sektora
215	C14.R1	M	Pokretanje internetske stranice „DATAESTUR” na kojoj se prikupljaju podaci o turizmu
230	C15.R2	M	Plan i strategija za digitalnu Španjolsku do 2025. za promicanje 5G tehnologije
231	C15.R2	M	Oslobađanje frekvencijskog pojasa 700 MHz
249	C16.R1	M	Nacionalna strategija za umjetnu inteligenciju
255	C17.R2	M	Objava španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027.
257	C17.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o reorganizaciji javnih istraživačkih organizacija.
285	C19.R1	M	Odobrenje Nacionalnog plana za digitalne kompetencije od strane Vijeća ministara
295	C20.R1	M	Plan modernizacije strukovnog osposobljavanja i povezani Kraljevski dekreti
303	C21.R1	M	Stupanje na snagu Organskog zakona o obrazovanju
318	C22.R5	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 20/2020 od 29. svibnja o odobravanju minimalnog vitalnog dohotka
329	C23.R1	M	Stupanje na snagu dviju Kraljevskih uredbi sa zakonskom snagom kojima se uređuje rad na daljinu u privatnom sektoru i u javnim upravama
330	C23.R2	M	Stupanje na snagu dvaju podzakonskih akata o jednakoj plaći žena i muškaraca te o planovima za ravnopravnost i njihovoj registraciji
333	C23.R5	M	Stupanje na snagu akcijskog plana za rješavanje nezaposlenosti mladih
363	C25.R1	M	Plan „Španjolska, audiovizualni centar Europe”.
385	C28.R1	M	Fiskalne mjere donesene 2020. i 2021. za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19.
387	C28.R3	M	Državni tajnik za financije imenuje Odbor stručnjaka.
392	C28.R5	M	Porez na digitalne usluge
393	C28.R6	M	Porez na financijske transakcije
394	C28.R7	M	Izmjene poreza na osobni dohodak i poreza na imovinu u 2021.
395	C28.R8	M	Izmjene poreza na dobit u 2021.
396	C28.R9	M	Izmjene neizravnih poreza u 2021.
397	C29.R1	M	Osnivanje stalnog tima u Ministarstvu financija za aktivno praćenje provedbe rezultata revizija rashoda i odobrenje Uredbe o izradi godišnjeg proračunskog zakona
398	C29.R1	M	Faza III. revizije potrošnje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
399	C29.R1	M	Osnivanje stalne jedinice u okviru AIREF-a zadužene za provedbu revizija potrošnje koje je ovlastila vlada.
406	C30.R1	M	Razdvajanje financiranja za socijalnu sigurnost
412	C30.R4	M	Racionalizacija dodataka za majčinstvo
413	C30.R5	M	Revizija poreznih olakšica povezanih s postojećim dopunskim mirovinskim sustavom
		Iznos obroka	11494252874 EURA

3.2. Drugi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
24	C2.R5	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o uredima za obnovu („jedinstvene kontaktne točke”)
26	C2.I1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o regulatornom okviru za provedbu programa obnove; i Kraljevska uredba sa zakonskom snagom kojom se uređuju poticaji za porez na osobni dohodak za potporu programu
30	C2.I2	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o definiranju regulatornog okvira za provedbu programa o energetske učinkovitosti socijalnim stanovima za najam u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti
40	C3.R1	M	Stupanje na snagu druge izmjene Zakona 12/2013 o mjerama za poboljšanje funkcioniranja prehrambenog lanca
46	C3.I1	T	Stupanje na snagu ugovora između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i SEIASA-e za potporu poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza I.)
56	C3.I7	M	Sporazumi s javnim istraživačkim tijelima
74	C5.R1	M	Stupanje na snagu izmjena Uredbe o hidrološkom planiranju
83	C6.R1	M	Strategija za održivu, sigurnu i povezanu mobilnost (odobrenje)
108	C7.R2	M	Nacionalna strategija za potrošnju vlastite energije
112	C7.R4	M	Plan za energiju vjetra na moru i drugu morsku energiju
139	C10.I1	M	Program potpore za usavršavanje u okviru pravedne tranzicije i dodjela potpore za gospodarski razvoj područja pravedne tranzicije
155	C11.R4	M	Stupanje na snagu ministarske odluke o osnivanju Nacionalnog ureda za evaluaciju
189	C13.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o izmjeni Zakona 34/2006 o pristupu odvjetničkim profesijama i odvjetnicima
216	C14.R1	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o provedbi Državnog financijskog fonda za konkurentnost turizma
217	C14.I1	T	Dodjela proračunskih sredstava za planove kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu
232	C15.R2	M	Dodjela frekvencijskog pojasa 700 MHz

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
233	C15.R2	M	Stupanje na snagu pravnog akta o smanjenju oporezivanja radiofrekvencijskog spektra za 5G
250	C16.R1	M	Povelja o digitalnim pravima
258	C17.I1	T	Sporazumi koje je Ministarstvo znanosti i inovacija potpisalo s autonomnim zajednicama o provedbi „dodatnih planova istraživanja i razvoja”.
273	C18.R1	M	Akcijski plan za primarnu skrb i skrb u zajednici
278	C18.I1	M	Odobrenje plana ulaganja u opremu i raspodjela sredstava
289	C19.I2	M	Program opremanja javnih i javno subvencioniranih škola digitalnim alatima
306	C21.R3	M	Stupanje na snagu kraljevskih dekreta o organizaciji sveučilišta
331	C23.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom za zaštitu radnika koji obavljaju djelatnosti distribucije trećim stranama tehnološkim sredstvima
332	C23.R4	M	Izmjena Statuta radnika radi potpore smanjenju zapošljavanja na određeno vrijeme pojednostavljenjem broja vrsta ugovora
334	C23.R5	M	Kraljevski dekret o novoj španjolskoj strategiji zapošljavanja za razdoblje 2021. 2024.
336	C23.R6	M	Izmjena Statuta radnika kako bi se uspostavio sustav za prilagodbu cikličkim i strukturnim šokovima, uključujući sustav kojim se poduzećima omogućuje unutarnja fleksibilnost i stabilnost za radnike
338	C23.R8	M	Izmjena Statuta radnika radi poboljšanja pravnih pravila kojima se uređuje kolektivno pregovaranje
339	C23.R9	M	Izmjena Statuta radnika radi poboljšanja prava osoba koje rade u podugovornim trgovačkim društvima
345	C23.I4	M	Odobrenje regionalne dodjele sredstava za teritorijalne projekte za ranjive skupine, poduzetništvo i mikropoduzeća.
378	C27.R2	T	Modernizacija Porezne uprave – broj zaposlenika u Poreznoj upravi
379	C27.R2	T	Modernizacija Porezne uprave – porezne istrage
380	C27.R3	T	Pružanje pojačane pomoći poreznim obveznicima – Društvo Societades Web nadograđeno je i dostupno za najmanje 1666123 poreznih obveznika.
381	C27.R3	T	Pružanje pojačane pomoći poreznim obveznicima – Renta Web nadograđen i dostupan za najmanje 1779505 poreznih obveznika
383	C27.R4	T	Međunarodna dimenzija – identificirani registrirani strani porezni obveznici
384	C27.R5	T	Model suradnje – izvješća o transparentnosti
389	C28.R4	M	Porezi na plastiku i otpad za jednokratnu upotrebu
400	C29.R1	M	Odobrenje Vijeća ministara za novi ciklus (2022. – 26) revizija potrošnje koje će se naručiti od AIReF-a.
403	C29.R2	M	Izvješće o usklađivanju proračuna s ciljevima održivog razvoja
407	C30.R2	M	Održavanje kupovne moći mirovina i usklađivanje stvarne dobi za umirovljenje i zakonske dobi za umirovljenje
		Iznos obroka	13793103448 EURA

3.3. Treći obrok (nepovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
2	C1.R1	M	Izmjene Kodeksa o tehničkoj gradnji (još nije potvrđeno), elektrotehničkog pravilnika niskog napona (LVER) i odobrenje Kraljevskog dekreta o reguliranju javnih usluga punjenja
45	C3.R6	M	Stupanje na snagu kraljevskog dekreta o upravljanju nacionalnim ribolovnim područjima
51	C3.I4	T	Plan ulaganja za promicanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva
57	C3.I7	T	Nabava akustičkih sonde za istraživanje u ribarstvu
61	C3.I11	T	Financiranje investicijskih projekata u sektoru ribarstva
65	C4.I1	M	Dodjela ugovora za zrakoplove posebne namjene za gašenje požara i uspostava sustava za praćenje znanja o biološkoj raznolikosti i upravljanje njime
110	C7.R3	M	Pilot-projekt za energetske zajednice
115	C7.I1	M	Natječaj za potporu ulaganjima u inovacijske kapacitete ili kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora s dodanom vrijednošću
124	C8.R4	M	Stupanje na snagu mjera za promicanje regulatornih izoliranih okruženja radi poticanja istraživanja i inovacija u sektoru električne energije.
130	C9.R1	M	Stupanje na snagu uredbe o uspostavi jamstava o podrijetlu plinova iz obnovljivih izvora
190	C13.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o reformi Stečajnog zakona
229	C15.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o telekomunikacijama
254	C17.R1	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona 14/2011 od 1. lipnja o znanosti, tehnologiji i inovacijama.
270	C17.I8	T	Potpora projektima istraživanja, razvoja i inovacija u održivoj automobilske industriji
274	C18.R2	M	Odobrenje španjolske strategije javnog zdravlja
296	C20.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o jedinstvenom integriranom sustavu strukovnog osposobljavanja s ciljem modernizacije sustava
304	C21.R2	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o minimalnim zahtjevima u pogledu poučavanja u obrazovanju
314	C22.R1	M	Odobrenje Teritorijalnog vijeća za evaluaciju Sustava za autonomnu i uzdržavanu skrb (SAAD).
317	C22.R4	M	Stupanje na snagu zakonodavne reforme sustava prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Španjolskoj
350	C23.I7	M	Poboljšanje stope iskorištenosti minimalnog vitalnog dohotka i povećanje njegove učinkovitosti s pomoću politika uključivanja
360	C24.I3	T	Digitalizacija i promicanje glavnih kulturnih usluga
364	C25.R1	M	Stupanje na snagu općeg zakona o audiovizualnoj komunikaciji.
374	C26.I3	M	Projekti za promicanje ravnopravnosti u sportu
376	C27.R1	M	Stupanje na snagu Zakona protiv utaje poreza i poreznih prijevара
390	C28.R4	M	Analiza poreza na registraciju vozila i poreza na promet
391	C28.R4	M	Stupanje na snagu reforme poreza na fluorirane plinove
401	C29.R1	M	Objava izvješća o praćenju
411	C30.R3	M	Reforma sustava doprinosa za socijalno osiguranje samozaposlenih osoba
414	C30.R5	M	Revizija postojećeg dopunskog mirovinskog sustava

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
		Iznos obroka	6896551724 EURA

3.4. Četvrti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
4	C1.I1	T	Proračun potrošen na nabavu ili dodjelu koju dodjeljuju općine s ciljem promicanja održive mobilnosti
22	C2.R3	M	Stupanje na snagu Zakona o stanovanju, uključujući mjere kojima se podupire povećanje stambene ponude u skladu sa zgradama gotovo nulte energije
23	C2.R4	M	Stupanje na snagu Zakona o kvaliteti arhitekture i građevinskog okoliša
25	C2.R6	M	Stupanje na snagu izmjena horizontalnog zakona o vlasništvu kako bi se olakšalo financiranje rehabilitacije
38	C2.I6	T	Akcijski planovi u okviru španjolskog plana za gradove
41	C3.R2	M	Stupanje na snagu regulatornog okvira za razvoj općeg registra najboljih raspoloživih tehnika na poljoprivrednim gospodarstvima radi informiranja o emisijama onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova te reforma zakonodavstva o planiranju s kriterijima za poljoprivredna gospodarstva u svim sektorima
43	C3.R4	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta o mehanizmu upravljanja za poboljšanje španjolskog sustava navodnjavanja.
44	C3.R5	M	Donošenje drugog akcijskog plana strategije digitalizacije poljoprivredno-prehrambenog sektora i ruralnih područja.
47	C3.I1	T	Provedba sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i SEIASA-e o potpori poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza II.)
55	C3.I6	M	Nabava IKT opreme za pomorske rezerve od interesa za ribolov i ugovori o nabavi plovila posebne namjene za pomorske rezerve
60	C3.I10	M	Nabava lakih patrolnih brodova i patrolnih plovila na otvorenom moru radi suzbijanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova
62	C4.R1	M	Strateški plan za prirodnu baštinu i biološku raznolikost i plan za mrežu zaštićenih morskih područja
64	C4.R3	M	Odobrenje španjolske strategije i plana potpore za šume
77	C5.I2	M	Obnova zaštite riječnih obala od rizika od poplava
80	C5.I4	T	Obnova degradiranih područja i ekosustava na najmanje 50 kilometara obale
84	C6.R2	M	Indikativna strategija za željeznice
85	C6.I1	M	Osnovna mreža TEN-T: dodjela projekata
88	C6.I2	M	Mreža TEN-T za različite vrste prijevoza (željeznički i cestovni): djelomična dodjela proračunskih sredstava
95	C6.I3	M	Intermodalna i logistička infrastruktura: djelomična dodjela proračunskih sredstava
99	C6.I4	M	Potpore programu održivog i digitalnog prometa.
140	C10.I1	T	Potpore projektima okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture.
145	C11.R1	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona 40/2015 i ministarskih odluka o jačanju međuteritorijalne suradnje
146	C11.R1	M	Stupanje na snagu zakona za jačanje evaluacije javnih politika
147	C11.R1	M	Stupanje na snagu reforme Zakona 7/1985 o lokalnim upravnim sustavima i izmjene Kraljevskog dekreta 1690/1986 od 11. srpnja o odobravanju Uredbe o stanovništvu i teritorijalnom razgraničenju lokalnih tijela

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
148	C11.R1	M	Stupanje na snagu regulatornih mjera koje se odnose na javnu službu državne uprave
152	C11.R2	M	Stupanje na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o poboljšanju učinkovitosti sudskih postupaka i Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom o digitalnoj učinkovitosti
156	C11.R4	M	Nacionalna strategija javne nabave
164	C11.I2	T	Sudski postupak koji se provodi elektroničkim putem
174	C11.I5	T	Novi komunikacijski alati i aktivnosti
178	C12.R2	M	Stupanje na snagu akata koji su dio paketa politika za kružno gospodarstvo
179	C12.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o otpadu i onečišćenom tlu
182	C12.I2	M	PERTE u području električnih vozila
183	C12.I2	M	PERTE u strateškim područjima definiranim u planu
184	C12.I2	T	Inovativni projekti za preobrazbu industrije u smislu energetske učinkovitosti, održivosti i digitalizacije
191	C13.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o stvaranju i rastu poduzeća
192	C13.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o novoosnovanim poduzećima
450	C13.R2	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta 629/2022 od 26. srpnja o izmjeni Uredbe o Organskom zakonu 4/2000 o pravima i slobodama stranaca u Španjolskoj i njihovoj društvenoj integraciji
200	C13.I3	T	Proračun dodijeljen programu digitalnih alata
201	C13.I3	T	Proračun dodijeljen Agenciji za program promjena
202	C13.I3	T	Proračun dodijeljen programu potpore inovativnim poslovnim klasterima
203	C13.I3	T	Proračun dodijeljen programu digitalnoinovacijskih centara
218	C14.I1	T	Dodjela proračunskih sredstava za planove kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu
234	C15.R2	M	Dodjela pojasa 26 GHz
235	C15.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o kibersigurnosti 5G mreža
245	C15.I7	M	Pokretanje nacionalnog programa potpore industriji kibersigurnosti, Programa za inovacije u području globalne sigurnosti i povezanih mjera.
247	C15.I7	T	Jačanje i poboljšanje kibersigurnosnih kapaciteta: Linija za pomoć u području kibersigurnosti
259	C17.I2	T	Nagrade za projekte kojima se jačaju nacionalne znanstvene infrastrukture i kapaciteti španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija te bilateralni sporazumi potpisani s međunarodnim subjektima i drugi instrumenti za financiranje projekata europske i međunarodne infrastrukture.
261	C17.I3	T	Dodjela novih privatnih, interdisciplinarnih, javnih projekata u području istraživanja, razvoja i inovacija, ispitivanja koncepta, međunarodnih konkurentnih poziva te najsuvremenijih istraživanja i razvoja usmjerenih na društvene izazove
300	C20.I3	T	Najmanje 50000 novih mjesta za SOO u usporedbi s krajem 2020.
319	C22.R5	M	Objava „Plana za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinosnih financijskih davanja opće državne uprave”.
335	C23.R5	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona o zapošljavanju (Kraljevska zakonodavna uredba 3/2015)

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
337	C23.R7	M	Stupanje na snagu reforme Zakona 43/2006 radi pojednostavnjenja i povećanja učinkovitosti sustava poticaja za zapošljavanje uzimajući u obzir preporuke koje je izdao AIREF
340	C23.R10	M	Stupanje na snagu izmjene Kraljevskog zakonodavnog dekreta 8/2015 o reformi regulacije nedoprinosne potpore za nezaposlenost
352	C24.R1	M	Stupanje na snagu umjetnikova statuta, sponzorstva i režima poreznih poticaja.
367	C26.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o sportu
377	C27.R1	M	Privremena procjena učinaka Zakona protiv utaje poreza i poreznih prijevара.
404	C29.R3	M	Izvješće o usklađivanju zelenog proračuna
408	C30.R2	M	Prilagodba razdoblja izračuna za izračun starosne mirovine
409	C30.R2	M	Zamjena čimbenika održivosti međugeneracijskim mehanizmom jednakosti
410	C30.R2	M	Ažurirane projekcije koje pokazuju kako mirovinske reforme provedene 2021. i 2022. osiguravaju dugoročnu fiskalnu održivost
415	C30.R6	M	Prilagodba maksimalne osnovice za doprinose
		Iznos obroka	11435531581 EURA

3.5. Peti obrok (nepovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
8	C1.I1	T	Dodjela nagrada za projekte kojima se poboljšavaju novi oblici mobilnosti na državnim cestama
11	C1.I2	T	Dodjela inovativnih projekata kojima se promiče elektromobilnost
14	C1.I3	T	Željezničke pruge na kratkim udaljenostima (Cercanías)
15	C1.I3	T	Poboljšane postaje digitalizacijom
16	C1.I3	T	Poboljšane postaje „Cercanías”
17	C1.I3	T	Kumulativni proračun dodijeljen za ulaganja u željezničke pruge na kratkim udaljenostima
21.a	C2.R2	M	Objava preporuka radnih skupina za provedbu dugoročne strategije obnove u Španjolskoj
422	C3.R2	M	Stupanje na snagu uredbe za poboljšanje biosigurnosti prijevoza stoke i uredbe o održivoj uporabi antibiotika kod stočarskih vrsta
42	C3.R3	M	Stupanje na snagu normativnog okvira za održivu prehranu u poljoprivrednim tlama.
424	C3.I1	T	Stupanje na snagu Dopune sporazumu između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i SEIASA-e o potpori poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza II.)
53	C3.I5	T	Potpisivanje ugovornih sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i prehrane (MAPA) i ENISA-e
54	C3.I5	T	Poljoprivredno-prehrambeni MSP-ovi koji primaju potporu za provedbu inovativnih i digitalnih poslovnih projekata

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
58	C3.I8	T	Istraživački razvojni i inovacijski projekti za potporu otpornosti i održivosti sektora ribarstva i akvakulture
59	C3.I9	M	Digitalno jačanje španjolskog informacijskog sustava za ribarstvo (SIPE) i sustava za nadzor ribarstva
67	C4.I2	T	Zaštićena morska područja
70	C4.I3	T	Sanacija bivših rudarskih lokacija (najmanje 20 bivših rudarskih lokacija)
73	C4.I4	T	Mjere za održivo gospodarenje šumama
75	C5.R1	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona o vodama i nove Uredbe kojom se zamjenjuje Kraljevski dekret 1620/2007
76	C5.I1	T	Poboljšana infrastruktura za pročišćavanje vode i otpadnih voda
81	C5.I4	T	Obnova degradiranih područja i ekosustava na najmanje 100 kilometara obale
106	C7.R1	T	Dodatni proizvodni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora
107	C7.R1	T	Kumulativni dodatni kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora instaliran u Španjolskoj
109	C7.R2	M	Završetak mjera u okviru Nacionalne strategije za potrošnju vlastite energije
113	C7.R4	M	Stupanje na snagu regulatornih mjera utvrđenih na karti za energiju vjetra na moru i drugu energiju mora
114	C7.R4	M	Završetak mjera utvrđenih u planu za bioplin
116	C7.I1	M	Novi projekti, tehnologije ili instalacije infrastrukture za obnovljivu energiju mora
118	C7.I2	M	Ured za čistu energiju i pametne projekte za otoke
131	C9.I1	T	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Uspostava programa
132	C9.I1	T	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (I)
138	C10.R1	T	Protokoli za pravednu tranziciju i savjetodavno vijeće
433	C11.R1	M	Ažuriranje okvira nacionalne sigurnosti
434	C11.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o organizacijskoj i postupovnoj učinkovitosti
435	C11.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o pravu na obranu
437	C11.R3	M	Objava dvogodišnjeg izvješća o rizicima povezanim s klimatskim promjenama
160	C11.I1	M	Međusobno povezivanje nacionalnih platformi za javnu nabavu
163	C11.I2	M	Interoperabilne platforme za razmjenu podataka o socijalnoj sigurnosti i zdravlju
167	C11.I3	M	Digitalizacija regionalnih i lokalnih tijela
442	C12.I3	T	Raspodjela bespovratnih sredstava za provedbu projekata provedbe propisa o otpadu.
451	C13.R2	M	Stupanje na snagu izmjene Zakona 14/2013 od 27. rujna o potpori poduzetnicima i njegovoj internacionalizaciji
196	C13.I2	T	Jamstvo CERSA-e
198	C13.I2	T	MSP-ovi koji primaju potporu iz Programa potpore industrijskom poduzetništvu
210	C13.I4	T	MSP-ovi i poslovna udruženja koji su primili potporu iz Tehnološkog fonda
219	C14.I1	T	Dodjela proračunskih sredstava za planove kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
246	C15.I7	T	Jačanje i poboljšanje kibersigurnosnih kapaciteta: Resursi
453	C15.I7	M	Pokretanje nacionalnog programa potpore industriji kibersigurnosti, Programa za inovacije u području globalne sigurnosti i povezanih mjera.
256	C17.R2	M	Evaluacija u sredini programskog razdoblja španjolske strategije za znanost, tehnologiju i inovacije za razdoblje 2021. 2027.
262	C17.I3	T	Odobranje projekata u području istraživanja i inovacija u kojima je najmanje 35 % povezano sa zelenom i digitalnom tranzicijom
263	C17.I4	T	Potpora znanstveno-istraživačkoj karijeri stipendijama i bespovratnim sredstvima
265	C17.I5	T	Inovativna poduzeća koja se temelje na tehnologiji primila su kapital u okviru programa INNVIETE za jačanje svojih istraživačkih aktivnosti u ranoj fazi
266	C17.I5	T	Potpora mladim poduzećima koja se temelje na tehnologiji kako bi mogla provoditi svoj poslovni plan.
271	C17.I9	T	Potpora projektima istraživanja, razvoja i inovacija u području zrakoplovstva i svemira, s naglaskom na niskim i nultim emisijama
279	C18.I1	T	Ugradnja/obnova/proširenje opreme
282	C18.I4	T	Zdravstveni djelatnici osposobljeni u okviru planova kontinuiranog obrazovanja
299	C20.I2	T	Centri izvrsnosti i inovacija u strukovnom osposobljavanju
467b	C20.I2	T	Završetak zelenog osposobljavanja za nastavnike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
307	C21.R3	M	Stupanje na snagu Organskog zakona o sustavu sveučilišta
312	C21.I4	T	Stipendije i stipendije za postdoktorske studente, asistente profesore i istraživače
468	C21.I6	M	Donošenje akcijskog plana za razvoj sveučilišnih mikrokvalifikacija
321	C22.I1	T	Projekti koje provodi Ministarstvo socijalnih prava i Programa održivog razvoja do 2030.
473	C22.I4	M	Uspostava različitih vrsta usluga za žrtve seksualnog nasilja
348	C23.I5	T	Aktivnosti osposobljavanja za osoblje javnih službi za zapošljavanje
354	C24.I1	T	Jačanje konkurentnosti kulturnih industrija
357	C24.I2	T	Dozvole za e-knjige za knjižnice
361	C24.I3	T	Dovršetak digitalizacije i promicanje glavnih kulturnih usluga
362	C24.I3	T	Dovršetak digitalizacije bibliografske baštine
382	C27.R3	M	Provedba četiriju platformi za digitalnu potporu
388	C28.R3	M	Stupanje na snagu reformi koje proizlaze iz preporuka Odbora ili drugih analiza Ministarstva financija
402	C29.R1	M	Faza III. revizije potrošnje
405	C29.R3	M	Izvješće o usklađivanju zelenog proračuna
477	C31.R1	M	Reforma za poboljšanje izdavanja dozvola za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i infrastrukturu elektroenergetske mreže
491	C31.I5	M	Objava poziva i pravila kojima se uređuje dodjela potpore za dekarbonizaciju industrije i dovršetak studije o provedbi fonda za poticanje poduzeća na dekarbonizaciju (ugovor za razlike u pogledu ugljika)
		Iznos obroka	9104589366 EURA

3.6. Šesti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
5	C1.I1	T	Proračun potrošen na nabavu ili dodjelu od strane autonomnih zajednica u iznosu od najmanje 900 milijuna EUR za promicanje održive mobilnosti
6	C1.I1	T	Završeni projekti kojima se promiče održiva mobilnost, među ostalim u gradskim i velegradskim područjima
12	C1.I2	T	Registracija zahtjeva za subvencije za električna vozila i mjesta za punjenje
32	C2.I3	M	Dodjela obnova za stambene i nestambene zgrade, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %
79	C5.I3	M	Dodjela ugovora za provedbu alata za poboljšanje znanja i upotrebe vodnih resursa te za praćenje padalina i drugih meteoroloških podataka
123	C8.R3	M	Stupanje na snagu regulatornih mjera za integraciju fleksibilnosti i upravljanja potrošnjom.
125	C8.I1	T	Dodijeljeni inovativni projekti skladištenja
127	C8.I2	T	Inovativni projekti digitalizacije za distribuciju električne energije
128	C8.I3	T	Projekti za promicanje novih poslovnih modela za energetske tranzicije
149	C11.R1	M	Statut novog javnog tijela za ocjenjivanje
161	C11.I1	T	Dodjela projekata kojima se podupire digitalna transformacija središnje javne uprave
165	C11.I2	T	Dodjela projekata kojima se podupiru projekti za poticanje digitalizacije središnje javne uprave
176	C12.R1	M	Stupanje na snagu Zakona o industriji
187	C12.I3	T	Završetak projekata za potporu provedbi zakonodavstva o otpadu i promicanje kružnog gospodarstva u poduzeću
194	C13.I1	T	Korisnici imaju koristi od mjera za jačanje poduzetničkog ekosustava
205	C13.I3	T	Program izvršenja proračuna za agente promjena
206	C13.I3	T	Izvršenje proračuna za program potpore inovativnim poslovnim klasterima
207	C13.I3	T	Izvršenje proračuna programa digitalnoinovacijskih centara
236	C15.I1	M	Uvođenje ultrabrzog širokopojsnog pristupa: nagrada
251	C16.R1	M	Potpore projektima u području umjetne inteligencije
275	C18.R3	M	Zakon o pravičnosti, univerzalnosti i koheziji nacionalnog zdravstvenog sustava te preusmjeravanje vrlo složene skrbi i povećanje zajedničkog portfelja usluga
276	C18.R4	M	Zakon o okvirnom statutu statutarnog zdravstvenog osoblja, drugim dopunskim mjerama i poboljšanju sustava specijalističkog zdravstvenog osposobljavanja
277	C18.R5	M	Zakon o jamstvima i racionalnoj uporabi medicinskih proizvoda
280	C18.I2	T	Kampanje i aktivnosti u području javnog zdravlja
283	C18.I5	M	Sustav VALTERM ED i platforma za procjenu zdravstvenih tehnologija i koristi nacionalnog zdravstvenog sustava
284	C18.I6	T	Jezero zdravstvenih podataka u funkciji
286	C19.I1	T	Osposobljavanje građana o digitalnim vještinama.

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
308	C21.I1	T	Proračunska nagrada za promicanje prvog ciklusa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
313	C21.I5	M	Povećanje „Digitalnog indeksa za sveučilišta”
320	C22.R5	M	Stupanje na snagu zakonodavstva za reorganizaciju i pojednostavnjenje sustava nedoprinostnih financijskih davanja
324	C22.I2	M	Provedba posebnih tehnoloških alata za poboljšanje informacijskih i upravljačkih sustava socijalnih usluga.
341	C23.R11	M	Potvrde o završetku usluga na temelju ugovora o modernizaciji Državne javne službe za zapošljavanje
346	C23.I4	T	Dovršeni su teritorijalni projekti za ranjive skupine, poduzetništvo i mikropoduzeća u kojima je sudjelovalo najmanje 39000 radnika i 64000 poduzeća.
353	C24.R2	M	Stupanje na snagu zakonodavnih i regulatornih mjera za jačanje autorskih i srodnih prava
355	C24.I2	T	Modernizacija i održivo upravljanje infrastrukturuom izvedbene i glazbene umjetnosti
359	C24.I2	T	Poticanje kulturnih i kreativnih inicijativa
365	C25.R1	M	Stupanje na snagu zakona o kinematografiji.
366	C25.I1	T	Potpora MSP-ovima u audiovizualnom sektoru.
368	C26.R2	M	Stupanje na snagu Zakona o reguliranju određenih sportskih zanimanja
369	C26.R3	M	Nacionalna strategija za promicanje sporta protiv sjedilačkog načina života i tjelesne neaktivnosti
375	C26.I3	T	Završetak mjera u okviru Socijalnog plana za sport
		Iznos obroka	5341630724 EURA

3.7. Sedmi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
3	C1.R2	M	Donošenje zakona o održivoj mobilnosti
7	C1.I1	T	Proračun potrošen na nabavu ili dodjelu koju dodjeljuju općine s ciljem promicanja održive mobilnosti
27	C2.I1	T	Završetak aktivnosti obnove stambenih objekata ili odluka o dodjeli potpore za provedbu aktivnosti obnove stambenih objekata kojima se u prosjeku postiže ili nastoji postići smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 231000 aktivnosti u najmanje 160000 jedinstvenih stambenih objekata)
36	C2.I5	T	Dovršetak obnove javnih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 290 000 m ²)
421	C3.I2	T	Završetak izgradnje laboratorija razine biološke sigurnosti 3 i nacionalnog laboratorija za biljno zdravstvo.
50	C3.I3	T	Poboljšani centri za čišćenje i dezinfekciju te centri za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala s pojačanim sustavima osposobljavanja i biosigurnosti
78	C5.I2	T	Smanjenje volumena vode iz vodonosnika
86	C6.I1	T	Osnovna mreža TEN-T: napredak radova
89	C6.I2	T	Sporedna mreža TEN-T: napredak u radu na željeznici
90	C6.I2	T	Jedinstveno europsko nebo: dodijeljeni projekt i napredak u dovršetku projekata
91	C6.I2	M	Digitalizacija Ministarstva prometa, mobilnosti i plana za gradove
96	C6.I3	M	Izvršenje proračuna za intermodalnu i logističku infrastrukturu
100	C6.I4	M	Održivi i digitalni promet: početak radova
111	C7.R3	T	Završetak pilot-projekata povezanih s energijom u lokalnim zajednicama
431	C10.I1	T	Potpورا projektima okolišne, digitalne i socijalne infrastrukture
150	C11.R1	T	Stabilizacija zapošljavanja u javnom sektoru
432	C11.R1	M	Zakon o transparentnosti i integritetu u djelatnostima interesnih skupina
436	C11.R3	M	Stupanje na snagu zakona o uslugama za korisnike i zakona o osnivanju tijela za zaštitu financijskih klijenata
168	C11.I3	T	Dodjela projekata kojima se podupire digitalna transformacija regionalnih i lokalnih javnih uprava i Ministarstvo teritorijalne politike i javne uprave
170	C11.I4	T	Obnova vozila u javnoj upravi
171	C11.I4	T	Energetska obnova javnih zgrada (140 000 m ²)
185	C12.I2	T	Izvršenje proračuna za PERTES i inovativne projekte za transformaciju industrije
440	C12.R2	M	Radna skupina Koordinacijskog povjerenstva za otpad za praćenje usklađenosti sa zakonodavstvom o otpadu
444	C12.I4	M	PERTE ČIP. Jačanje lanca vrijednosti poluvodiča.
446	C12.I5	M	Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu: Uspostava programa subvencija
448	C12.I5	M	Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu: Ministarstvo je dovršilo ulaganje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
448a	C12.I6	M	Program subvencija za sektor električnih vozila (bespovratna sredstva): Ministarstvo je dovršilo ulaganje
448b	C12.I6	M	Program subvencija za sektor električnih vozila (bespovratna sredstva); Uspostava programa subvencija
452	C13.R3	M	Mjere za poboljšanje pristupa MSP-ova financiranju izmjenama Zakona 6/2023 od 17. ožujka 2023.
193	C13.I1	T	Poduzetnici ili MSP-ovi koji imaju koristi od mjera za jačanje poduzetničkog ekosustava
195	C13.I1	T	Ostale aktivnosti širenja, komunikacije i financiranja
204	C13.I3	T	MSP-ovi koji primaju potporu iz programa digitalnih alata
211	C13.I4	T	Aktivnosti modernizacije na općinskim tržištima ili u komercijalnim područjima
212	C13.I4	T	Modernizacija tržišne infrastrukture u malim općinama
213	C13.I5	T	Poduzeća koja sudjeluju u projektima kojima se podupire njihova internacionalizacija
220	C14.I1	M	Završetak planova kojima se promiče održivost turizma na njihovu odredištu
222	C14.I2	M	Pokretanje platforme pametnog odredišta turističkog sektora.
223	C14.I2	T	Korisnici inovativnih tehnoloških projekata povezanih s umjetnom inteligencijom i drugim razvojnim tehnologijama
225	C14.I4	T	Projekti usmjereni na komercijalna područja smještena u lokalnim područjima s velikim turističkim priljevom
226	C14.I4	T	Turistički proizvodi isporučeni u skladu s turističkom strategijom
238	C15.I2	T	Poboljšanje povezivosti u ključnim centrima i sektorima
239	C15.I3	T	Vaučeri za povezivost za MSP-ove i ranjive skupine
240	C15.I4	T	Prilagodba telekomunikacijske infrastrukture u zgradama
241	C15.I5	M	Poboljšanje prekogranične digitalne infrastrukture: nagrada
243	C15.I6	M	Uvođenje 5G tehnologije: nagrada
454	C15.I8	M	PERTE ČIP. Jačanje znanstvenih kapaciteta, dizajn i inovativna proizvodnja: nagrada
458	C16.R1	M	Regulatorna izolirana okruženja i španjolska agencija za nadzor umjetne inteligencije (AESIA)
267	C17.I6	T	Potpora projektima za jačanje strateških kapaciteta i internacionalizaciju nacionalnog zdravstvenog sustava, projekti povezani sa strategijom precizne personalizirane medicine i doprinosi javnom – privatnom investicijskom instrumentu u napredne terapije.
461	C17.I9	M	Objava poziva na podnošenje prijedloga za istraživanje, razvoj i inovacije u zrakoplovnom sektoru.
287	C19.I1	M	Dovršetak mjera za poboljšanje digitalnih sposobnosti
293	C19.I4	T	Programi stipendija za digitalne talente
298	C20.I1	T	Modularna osposobljavanja za usavršavanje i prekvalifikaciju zaposlenih i nezaposlenih
467a	C20.I2	T	Stvaranje „poduzetničkih” učionica
301	C20.I3	T	Dvojezični ciklusi strukovnog osposobljavanja
305	C21.R2	M	Materijali za usmjeravanje i potporu nastavnom osoblju u provedbi novog kurikulumu i osposobljavanje stručnjaka

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
310	C21.I2	T	Potpora školama u okviru programa PROA+
311	C21.I3	T	Jedinice za pratnju i usmjeravanje učenika u ranjivom položaju
315	C22.R2	M	Objava sporazuma Teritorijalnog vijeća za socijalne usluge i ministarskih uredbi u Službenom listu
316	C22.R3	M	Stupanje na snagu Zakona o raznolikosti obitelji
322	C22.I1	T	Usluge kućne njege na daljinu u Sustavu za autonomiju i skrb o uzdržavanju (SAAD)
470	C22.I1	T	Rezidencijalna, nestambena i dnevna mjesta za njegu.
326	C22.I3	T	Projekti za poboljšanje pristupačnosti
327	C22.I4	T	Centri za žrtve seksualnog nasilja.
347	C23.I5	T	Javni centri za usmjeravanje, poduzetništvo, potporu i inovacije za nova radna mjesta u potpunosti su operativni.
351	C23.I7	M	Evaluacija za procjenu obuhvata, djelotvornosti i uspješnosti programa minimalnog dohotka
358	C24.I2	T	Kupnja knjiga za knjižnice
476	C25.I1	T	Završetak projekata kojima se podupiru MSP-ovi u audiovizualnom sektoru
481	C31.I2	T	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (I)
483	C31.I2	M	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
480	C31.I2	M	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Uspostava programa
485	C31.I3	T	Program potpore za lanac vrijednosti: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (I)
487	C31.I3	M	Program potpore za lanac vrijednosti: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
484	C31.I3	M	Program potpore za lanac vrijednosti: Uspostava programa
488	C31.I4	M	Objava kriterija odabira za projekte prijenosa električne energije
489	C31.I4	M	Donošenje popisa projekata prijenosa električne energije kojima je dodijeljena potpora
492	C31.I5	M	Objava nagrada za projekte dekarbonizacije
494	C31.I6	M	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Pretvorba SEPIDES-a u javno poduzeće
497	C31.I6	M	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
495	C31.I6	M	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Uspostava programa
		Iznos obroka	8147023469 EURA

3.8. Osmi obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
417	C1.R2	M	Razvoj softverske aplikacije za provedbu analize troškova i koristi za ulaganja u prometnu infrastrukturu
9	C1.I1	T	Završeni projekti kojima se promiče održiva mobilnost, među ostalim u gradskim i velegradskim područjima
10	C1.I1	T	Poboljšane su državne ceste u urbanim područjima kako bi se promicali novi oblici mobilnosti
419	C1.I2	T	Uvedena električna vozila i mjesta za punjenje
13	C1.I2	T	Završetak inovativnih projekata kojima se promiče elektromobilnost
68	C4.I2	T	Zaštićena morska područja
71	C4.I3	M	Mjere obnove ekosustava
119	C7.I2	T	Završetak projekata za potporu energetske tranziciji na otocima
133	C9.I1	T	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (II.)
141	C10.I1	T	Pomoć pri traženju posla i prekvalifikacija nezaposlenih osoba
142	C10.I1	T	Projekti ulaganja za prilagodbu industrijskih postrojenja za zeleni vodik i skladištenje energije.
162	C11.I1	M	Završetak projekata kojima se podupire digitalna transformacija središnje javne uprave
166	C11.I2	M	Završetak projekata kojima se podupiru projekti središnje javne uprave za poticanje digitalizacije
441	C12.R2	M	Stupanje na snagu akata koji su dio drugog paketa mjera za kružno gospodarstvo
447	C12.I5	T	Program subvencija za potporu kružnom gospodarstvu: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli
449	C13.R1	M	Stupanje na snagu izmjena Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja
197	C13.I2	T	MSP-ovi koji primaju potporu iz programa „Vještine za rast MSP-ova”
208	C13.I3	T	Završetak programa digitalnih alata
209	C13.I3	T	MSP-ovi koji su dovršili mjere za povećanje upotrebe digitalnih tehnologija (osim digitalnih alata)
224	C14.I3	T	Korisnici u izvan poluotokskim regijama koji su dovršili projekte kako bi poboljšali svoju konkurentnost i sposobnost prilagodbe promjenama na međunarodnim tržištima
237	C15.I1	M	Uvođenje ultrabrzog širokopojasnog pristupa: Završetak projekta
281	C18.I3	M	Informacijski sustav Mreže za nadzor javnog zdravlja
466a	C18.I6	T	Projekti obrade masovnih podataka
290	C19.I2	M	Završetak mjera za digitalnu transformaciju obrazovanja
291	C19.I2	T	Osiguravanje povezanih digitalnih uređaja u javnim i javno subvencioniranim školama kako bi se premostio „digitalni jaz” i opremilo najmanje 240000 učenika
294	C19.I4	T	Osposobljavanje stručnjaka u području IT-a
297	C20.I1	T	Nove jedinice nadležnosti Nacionalnog kataloga stručnih kvalifikacija
467	C20.I2	T	Konverzija učionica u prostore primijenjene tehnologije
302	C20.I3	T	Nova mjesta za SOO u usporedbi s krajem 2020.

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
309	C21.I1	T	Nova mjesta za prvi ciklus ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
325	C22.I2	M	Završetak projekata za tehnološku transformaciju socijalnih usluga i modernizaciju infrastrukture i usluga povezanih sa zaštitom domova i udomiteljskim obiteljima
471	C22.I2	T	Provedba pilot-projekata
472	C22.I4	M	Ulaganja u telefonske usluge i internetske usluge za potporu žrtvama nasilja nad ženama
342	C23.I1	T	Osobe koje su završile programe za mlade.
343	C23.I2	T	Osobe koje su dovršile program Empleo Mujer, ruralna i urbana područja i žrtve rodno uvjetovanog nasilja i ljudskog prometa
344	C23.I3	T	Osobe koje su završile programe osposobljavanja za stjecanje vještina za digitalnu, ekološku i proizvodnu transformaciju
420	C23.I3	T	Otkrivanje potreba za vještinama putem istraživačkog programa
349	C23.I6	T	Dovršeni projekti socijalne ekonomije
356	C24.I2	T	Očuvanje, obnova i unapređenje španjolske kulturne baštine
370	C26.I1	M	Digitalizacija sportskog sektora
371	C26.I1	T	Centri za sportsku medicinu
372	C26.I1	M	Završetak informatičkih projekata u centrima visokih performansi i antidopinškoj upravi
373	C26.I2	T	Obnova i poboljšanje tehničkih centara za sportske i sportske objekte
386	C28.R2	M	Preispitivanje i izmjene poreznih olakšica
		Iznos obroka	5307469700 EURA

3.9. Deveti obrok (bespovratna potpora):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
418	C1.R2	M	Ured za sigurno testno okruženje
18	C1.I3	T	Modernizirane željezničke pruge na kratkim udaljenostima (Cercanías)
19	C1.I3	T	Poboljšane postaje digitalizacijom
20	C1.I3	T	Poboljšane postaje „Cercanías”
28	C2.I1	T	Hektari zemljišta na područjima ili četvrtima koji podliježu obnovi, uz prosječno smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %
29	C2.I1	T	Završetak aktivnosti obnove stambenih objekata kojima se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 410000 mjera u najmanje 285000 jedinstvenih stambenih objekata)

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
31	C2.I2	T	Novi stambeni objekti izgrađeni za socijalni najam ili po pristupačnim cijenama u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti
33	C2.I3	M	Završetak obnove stambenih i nestambenih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 30 %
34	C2.I4	M	Dovršena obnova stambenih i nestambenih zgrada u općinama s manje od 5000 stanovnika, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 %
35	C2.I4	T	Projekti čiste energije u općinama s manje od 5000 stanovnika
37	C2.I5	T	Dovršetak obnove javnih zgrada, čime se u prosjeku postiže smanjenje potražnje za primarnom energijom od najmanje 30 % (najmanje 1 230 000 m ²)
423	C3.R6	M	Stupanje na snagu revizije Zakona o ribarstvu i Zakona o modernizaciji sustava kontrole, inspekcije i sankcioniranja u području ribarstva.
48	C3.I1	T	Modernizacija sustava navodnjavanja moderniziranih u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti
49	C3.I2	T	Završetak izgradnje objekta za životinje sa stupnjem biosigurnosti 3.
52	C3.I4	T	Dovršeni projekti za preciznu poljoprivredu, energetske učinkovitost, kružno gospodarstvo i uporabu obnovljive energije
66	C4.I1	M	Dovršetak i operacionalizacija sustava praćenja znanja o biološkoj raznolikosti i upravljanja njime
69	C4.I2	T	Mjere za očuvanje bioraznolikosti
72	C4.I3	T	Završetak sanacije bivših rudarskih lokacija (najmanje 30 bivših rudarskih lokacija)
425	C4.I4	M	Mjere za održivo gospodarenje šumama (dio II.)
426	C5.I3	M	Uvođenje alata za poboljšanje znanja i upotrebe vodnih resursa te praćenje padalina i drugih meteoroloških podataka
427	C5.I1	T	Poboljšana infrastruktura za pročišćavanje vode i otpadnih voda
428	C5.I1	T	Poboljšana infrastruktura za pročišćavanje vode i otpadnih voda
429	C5.I2	M	Isporuka fotonaponske energije postrojenjima za desalinizaciju i njezina distribucija
430	C5.I3	M	Mjere za PERTE za digitalizaciju korisnika vode
81b	C5.I4	T	Obnova degradiranih područja i ekosustava na najmanje 145 kilometara obale
87	C6.I1	T	Osnovna mreža TEN-T: završetak radova
92	C6.I2	T	Nova ili poboljšana mreža TEN-T, drugi radovi
93	C6.I2	T	Jedinstveno europsko nebo: završetak projekta
94	C6.I2	M	Državna cestovna mreža prilagođena postojećim propisima
97	C6.I3	T	Intermodalna i logistička infrastruktura
98	C6.I3	T	Završetak projekata pristupačnosti željeznica i projekata održivosti u lukama
101	C6.I4	M	Održivi i digitalni promet: završetak radova
117	C7.I1	T	Dodatni proizvodni kapacitet za inovativnu obnovljivu energiju ili energiju iz obnovljivih izvora s dodanom vrijednošću
120	C7.I2	T	Dodatni proizvodni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora na otocima
126	C8.I1	T	Operativni inovativni projekti skladištenja

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
134	C9.I1	T	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli
135	C9.I1	M	Program za potporu vodik iz obnovljivih izvora: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
143	C10.I1	T	Sanirano zemljište u zatvorenim ugljenokopima ili područjima koja graniče s elektranama
169	C11.I3	M	Završetak svih projekata kojima se podupire digitalna transformacija regionalnih i lokalnih javnih uprava i Ministarstva teritorijalne politike i javne uprave
438	C11.I3	T	Provedba plana za osobnu digitalnu skrb
172	C11.I4	T	Energetska obnova u javnim zgradama (1 050 000 m ²)
439	C11.I4	T	Uvođenje solarnih fotonaponskih sustava ili drugih obnovljivih izvora energije u postrojenjima središnje državne uprave
175	C11.I5	T	Osposobljeno osoblje javne uprave
180	C12.I1	T	Visokovrijedni sektorski i interoperabilni podatkovni prostori
186	C12.I2	T	Završetak programa PERTE i inovativnih projekata za transformaciju industrije
188	C12.I3	T	Izgradnja novog kapaciteta obrade odvojeno skupljenog komunalnog otpada
443	C12.I3	T	Završetak projekata u području gospodarenja otpadom
445	C12.I4	T	PERTE ČIP. Jačanje lanca vrijednosti za poluvodiče (II.).
448c	C12.I6	T	Program subvencija za sektor električnih vozila (bespovratna sredstva): Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli
221	C14.I1	M	Završetak projekata za promicanje održivosti turističkih odredišta
227	C14.I4	T	Turističke ustanove koje smanjuju svoju godišnju potrošnju otpada ili energije
228	C14.I4	T	Projekti regeneracije lokaliteta povijesne baštine s trenutačnom ili budućom turističkom namjenom
242	C15.I5	M	Poboljšanje prekogranične digitalne infrastrukture: završetak projekta
244	C15.I6	M	Uvođenje 5G tehnologije: Završetak projekta
248	C15.I7	M	Završetak projekata u okviru nacionalnog programa potpore industriji kibersigurnosti, Programa za inovacije u području globalne sigurnosti i povezanih mjera.
455	C15.I8	T	PERTE ČIP. Jačanje znanstvenih kapaciteta, dizajn i inovativna proizvodnja: isplata.
456	C15.I8	T	PERTE ČIP. Talenti u području katedre i mikroelektronike
252	C16.R1	T	Službena putovanja po zemljama
253	C16.R1	M	Završetak projekata u području umjetne inteligencije
457	C16.R1	T	PERTE ČIP. Jačanje kvantnog ekosustava.
260	C17.I2	T	Dovršetak svih projekata za jačanje znanstvene infrastrukture i kapaciteta španjolskog sustava znanstvene tehnologije i inovacija, uključujući projekte u području europske i međunarodne infrastrukture.
264	C17.I4	T	Završetak stipendije i bespovratnih sredstava za potporu španjolskoj znanstveno-istraživačkoj karijeri

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
459	C17.I5	T	Završetak projekata za promicanje prijenosa tehnologije i podupiranje prijenosa rezultata istraživanja o inovativnim tehnologijama
268	C17.I6	T	Završetak svih projekata za jačanje razvoja istraživanja i inovacija u zdravstvenom sektoru.
460	C17.I6	T	Isplata sredstava za projekte istraživanja i razvoja u okviru programa PERTE Zdravlje
269	C17.I7	M	Centar za istraživanje i razvoj u području skladištenja energije
272	C17.I9	T	Završetak projekata istraživanja, razvoja i inovacija u području zrakoplovstva i svemira, s naglaskom na niskim i nultim emisijama
462	C17.I9	T	Isplata sredstava za projekte u okviru programa PERTE Aerospace.
463	C18.I4	T	Osposobljavanje zdravstvenih djelatnika i resursi za razmjenu znanja
464	C18.I5	T	Plan za racionalizaciju potrošnje farmaceutskih proizvoda i promicanje održivosti
465	C18.I4	T	Završetak projekata za poboljšanje zdravstvene skrbi za pacijente s rijetkim bolestima
466	C18.I5	T	Proširenje genomskih usluga u nacionalnom zdravstvenom sustavu
288	C19.I1	T	Osposobljavanje građana o digitalnim vještinama.
292	C19.I3	T	Digitalno osposobljavanje za zapošljavanje
292a	C19.I3	T	Digitalno osposobljavanje u radnom okruženju
469	C21.I6	T	Sveučilišne mikrokvalifikacije izdane odraslim osobama
323	C22.I1	T	Rezidencijalna, nestambena i dnevna mjesta za njegu.
328	C22.I5	T	Kapacitet sustava za prihvrat migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu
475	C24.I1	T	Završetak inicijativa i projekata za jačanje konkurentnosti kulturnih industrija
474	C24.I2	T	Očuvanje, obnova i unapređenje španjolske kulturne baštine (Tabacalera)
478	C31.I1	T	Ulaganja kojima se promiče skladištenje energije ili vlastita potrošnja na temelju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora ili skladištenja iza brojila
479	C31.I1	T	Broj inicijativa koje provode energetske zajednice
482	C31.I2	T	Program potpore za vodik iz obnovljivih izvora: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (II.)
486	C31.I3	T	Program potpore za lanac vrijednosti: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli (II.)
490	C31.I4	M	Završetak projekata prijenosa električne energije za koje je dodijeljena potpora
493	C31.I5	M	Završetak projekata dekarbonizacije
496	C31.I6	T	Program subvencija za dekarbonizaciju industrije: Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli
498	C32.I1	M	Željeznička infrastruktura i usluge
499	C32.I1	M	Provjera dokumentacijskog obrazloženja za isplatu bespovratnih sredstava koja se odnosi na kupnju vozila koju provodi uprava
500	C32.I2	M	Obnova vode i okoliša
501	C32.I2	M	Obnova poljoprivrede
502	C32.I3	T	Ugovori o radu za područja zahvaćena DANA-om.

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
503	C32.I4	M	Potpisivanje sporazuma s ESA-om i dobrovoljni doprinos
504	C32.I5	M	Ex post izvješće o provedbi programa „ICEX-DANA” i „ICEX-Aranceles”
505	C32.I6	M	Program ICO za potporu poduzećima pogođenima globalnom nestabilnošću trgovine
		Iznos obroka	8334030138 EURA

4. Zajam

Obroci iz članka 2.a stavka 2. organiziraju se na sljedeći način:

4.1. Prvi obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L1	C1.R3	M	Stupanje na snagu Kraljevskog dekreta kojim se uređuju zone s niskom razinom emisija (LEZ-ovi)
L15	C6.R3	M	Strategija energetske učinkovitosti
L40	C13.I8	M	Foco – Uredbe o osnivanju Fonda
L51	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – InvestEU: Potpisivanje Sporazuma o doprinosu između španjolske vlade i Europske komisije
L72	C22.I6	M	Fond s društvenim učinkom: Uredba o uspostavi Instrumenta
		Iznos obroka	1083989237 EURA

4.2. Drugi obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L4	C2.I7	M	Provedbeni sporazum
L10	C3.I12	T	Stupanje na snagu sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane (MAPA) i SEIASA-e o potpori poboljšanju i održivosti navodnjavanih područja (faza III.)
L25	C13.I6	M	Provedbeni sporazum s ICO-om za zelenu crtu razgraničenja ICO-a
L30	C13.I6	M	Provedbeni sporazum za poduzeća i poduzetnike ICO-a (uključujući dioničke fondove)
L35	C13.I7	M	Sljedeći tehnološki fond – provedbeni sporazum s osi

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L53	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost: Provedbeni sporazum
L63	C15.I9	M	Instrument za financiranje čipova: Službeno odobrenje mehanizma financiranja
L77	C25.I3	M	Fond za audiovizualne centre ICO-a: Provedbeni sporazum
		Iznos obroka	14916010762 EURA

4.3. Treći obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L12	C4.R4	M	Donošenje Nacionalne strategije za borbu protiv dezertifikacije i povezanog akcijskog plana (2022. – 2026.) te osnivanje kolegijalnih tijela.
L18	C11.I6	M	Uredba o uspostavi Fonda za sigurnost i otpornost
L22	C12.I7	M	Program potpore strateškim projektima u lancu vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi): Ministarstvo je dovršilo ulaganje
L23	C12.I7	M	Program potpore strateškim projektima u lancu vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi): Uspostava programa
L25a	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)
L44	C13.I9	T	Fond za potporu solventnosti za strateška poduzeća
L47	C13.I12	M	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – provedbeni sporazum
L54	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – Ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)
L58	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – izravna javna linija: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (I)
L68	C17.I10	T	Izdvajanje sredstava u obliku zajmova za potporu zdravstvenom i zrakoplovno-svemirskom sektoru
L83	C31.I7	M	Objava poziva i pravila kojima se uređuje dodjela potpore za dekarbonizaciju industrije.
L84	C31.I7	T	Objava nagrada za projekte dekarbonizacije
L86	C31.I8	M	Program potpore za dekarbonizaciju industrije (zajmovi): Ministarstvo je dovršilo ulaganje
L87	C31.I8	M	Uspostava programa zajmova
		Iznos obroka	16076023143 EURA

4.4. Četvrti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
STUPANJ 2.	C2.R7	M	Stupanje na snagu izmjene pročišćenog teksta Zakona o obnovi zemljišta i urbane rehabilitacije
L3	C2.R7	M	Objava vodiča o najboljoj praksi za pojednostavnjenje i racionalizaciju postupaka izdavanja dozvola za planiranje
L5	C2.I7	T	Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (I)
L89	C11.I6	T	Dodjela projekata za jačanje kapaciteta javne uprave u području kibersigurnosti u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje (program za kibersigurnost)
L19	C11.I6	T	Fond za sigurnost i otpornost: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)
L26	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II)
L31	C13.I6	T	ICO-ova poduzeća i poduzetnici – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)
L36	C13.I7	T	Sljedeća tehnologija – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima (I)
L41	C13.I8	T	Foco – Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I)
L45	C13.I10	T	FONREC
L48	C13.I12	T	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima
L55	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – Ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II.)
L59	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – izravna javna linija: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (II.)
L64	C15.I9	T	Instrument za financiranje čipova: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (I)
L78	C25.I3	T	Fond za audiovizualne centre ICO-a: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (I).
		Iznos obroka	18612013429 EURA

4.5. Peti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L9	C3.R8	M	Stupanje na snagu uredbe kojom se uređuje informacijski sustav za poljoprivredna gospodarstva
L16	C6.R3	M	Izračun ugljičnog otiska Glavne uprave za ceste

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L27	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (III)
L32	C13.I6	T	ICO Business and Entrepreneurs Line – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II)
L37	C13.I7	T	Sljedeća tehnologija – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima (II.)
L56	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (III.)
L71	C22.R6	M	Stupanje na snagu relevantnog zakonodavstva
L75	C25.I2	M	Objava nagrada za financiranje digitalizacije i širenje sadržaja projekata
		Iznos obroka	4224003048 EURA

4.6. Šesti obrok (potpora u obliku zajma):

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L6	C2.I7	T	Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (II.)
L7	C2.I7	M	Kreditni instrument ICO-a za promicanje socijalnog stanovanja: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
L8	C3.R7	M	Stupanje na snagu Zakona o sprečavanju gubitka i rasipanja hrane
L11	C3.I12	T	Modernizacija sustava navodnjavanja moderniziranih u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti
L13	C5.I5	T	Smanjenje vađenja podzemnih voda
L14	C5.I6	M	Mjere za digitalizaciju gradskog vodnog ciklusa i industrijskog sektora
L17	C11.I6	T	Završetak projekata za jačanje kibersigurnosnih kapaciteta javne uprave u području sprečavanja, zaštite, otkrivanja i odgovora na kiberprijetnje (program kibersigurnosti)
L20	C11.I6	T	Fond za sigurnost i otpornost: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II.)
L21	C11.I6	M	Fond za sigurnost i otpornost: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
L24	C12.I7	T	Program potpore strateškim projektima u lancu vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda (zajmovi): Objavljeni pravni sporazumi s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli
L28	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (IV.)
L29	C13.I6	T	ICO Zelena crta razgraničenja – Ministarstvo je dovršilo ulaganje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L33	C13.I6	T	ICO Business and Entrepreneurs Line – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (III)
L34	C13.I6	M	ICO Enterprises and Entrepreneurs Line – Ministarstvo je dovršilo ulaganje.
L38	C13.I7	T	Sljedeća tehnologija – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima i dioničkim fondovima (II.)
L39	C13.I7	M	Next Tech – Ministarstvo je dovršilo ulaganje.
L42	C13.I8	T	Foco – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II)
L43	C13.I8	T	Foco – Ministarstvo je dovršilo ulaganje.
L46	C13.I11.	T	CERSA
L49	C13.I12	T	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima
L50	C13.I12	M	ENISA – Fond za poduzetništvo i MSP-ove – Ministarstvo je dovršilo ulaganja.
L52	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – InvestEU: Operacije financiranja ili operacije ulaganja u iznosu od najmanje 500 milijuna EUR dodijeljene instrumentu koji je odobrio Odbor za ulaganja InvestEU.
L57	C13.I13.	T	Regionalni fond za otpornost – ostale linije: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (IV.)
L60	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – doprinos u području klime
L61	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – izravna javna linija: Završetak projekata javnih tijela
L62	C13.I13.	M	Regionalni fond za otpornost – Ministarstvo gospodarstva i digitalne tranzicije dovršilo je ulaganje
L65	C15.I9	T	Instrument za financiranje čipova: Pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima (II.)
L66	C15.I9	M	Instrument za financiranje čipova: Ministarstvo je dovršilo ulaganje.
L67	C17.I10	T	Ulaganje u potporu vlasničkom kapitalu u zdravstvenom sektoru
L69	C17.I10	T	Isplata sredstava u obliku zajmova za potporu zdravstvenom i zrakoplovno-svemirskom sektoru
L70	C17.I10	T	Jačanje kapaciteta za istraživanje i razvoj nacionalnog zdravstvenog sustava.
L73	C22.I6	T	Fond s društvenim učinkom: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala)
L74	C22.I6	M	Fond s društvenim učinkom: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
L76	C25.I2	T	Provedba projekata za digitalizaciju i širenje sadržaja
L79	C25.I3	T	Fond za audiovizualne centre ICO-a: Pravni sporazumi o financiranju potpisani s krajnjim korisnicima (uključujući fondove vlasničkog kapitala) (II.).
L80	C25.I3	M	Fond za audiovizualne centre ICO-a: Ministarstvo je dovršilo ulaganje
L81	C28.I1	T	Završetak aktivnosti obnove stambenih objekata radi postizanja poboljšanja energetske učinkovitosti.
L82	C28.I1	T	EVS i uvedena infrastruktura za punjenje

Redni broj	Povezana mjera (reforma ili ulaganje)	Ključna etapa/ciljna etapa	Ime
L85	C31.I7	M	Dovršetak projekata dekarbonizacije, uključujući pilot-projekt o fondu za poticanje poduzeća na dekarbonizaciju (ugovor za razlike u pogledu ugljika)
L88	C31.I8	T	Program potpore za dekarbonizaciju industrije (zajmovi): Objavljeni pravni sporazumi potpisani s krajnjim korisnicima ili konačne odluke o dodjeli.
		Iznos obroka	28248020381 EURA

ODJELJAK 3.: DODATNI ARANŽMANI

1. Aranžmani za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost

Praćenje i provedba izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Španjolske utvrđeni su u Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 36/2020 od 30. prosinca kojom se odobravaju hitne mjere za modernizaciju javne uprave i provedbu plana oporavka („RDL 36/2020”). Provode se u skladu sa sljedećim aranžmanima:

- Osnovano je Povjerenstvo za oporavak, transformaciju i otpornost, koje okuplja sve ministre nadležne za plan, a njime će predsjedati predsjednik vlade. Komisija je utvrdila opće smjernice politike za razvoj i provedbu plana oporavka te prati njegovu provedbu. Radu će pomagati Tehnički odbor od 20 članova javne uprave kojim predsjeda Glavno tajništvo za europske fondove.
- Novoosnovano Glavno tajništvo za europske fondove u okviru Ministarstva financija bit će odgovorno tijelo za plan u odnosu na Europsku komisiju. To će tijelo biti ključno za praćenje podnošenja zahtjeva za plaćanje, koje će se temeljiti na ostvarenju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti.
- Izmijenjeni plan sadržava 419 ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, od kojih se većina odnosi na razdoblje 2021. – 2023. Predložene ključne etape i ciljne vrijednosti jasne su, a predloženi pokazatelji relevantni, prihvatljivi i pouzdani.
- Iako će Ministarstvo nadležno za svaku mjeru biti zaduženo za poduzimanje mjera za postizanje povezanih ključnih etapa i ciljeva u skladu s proračunskim sredstvima, tijelo koje sastavlja zahtjeve za isplatu Europskoj komisiji bit će Glavno tajništvo za europske fondove. Svakom zahtjevu za plaćanje prilaže se izjava o upravljanju koja se temelji na izvješćima koja izdaju tijela odgovorna za komponente. Osim toga, glavni urednik državne uprave (Intervención General de la Administración del Estado – IGAE) provodit će provjere kako bi potvrdio ostvarenje ključnih etapa i ciljeva te postignute rezultate. Sredstva dodijeljena za provedbu plana bit će uključena u proračun središnje države.
- Uspostavljeni su mehanizmi za uključivanje ključnih dionika u provedbu plana. Uspostavljena je nova sektorska konferencija za plan s ciljem usmjeravanja suradnje između regija, lokalnih tijela i središnje vlasti radi provedbe plana. Kad je riječ o parlamentarnom nadzoru, člankom 22. Kraljevske uredbi sa zakonskom snagom 36/2020 predviđa se da vlada svaka tri mjeseca izvješćuje Zajednički parlamentarni odbor za Europsku uniju o napretku plana za oporavak, transformaciju i otpornost.

2. Mehanizmi kojima se Komisiji omogućuje potpuni pristup osnovnim podacima

Kako bi se Komisiji omogućio potpun pristup osnovnim relevantnim podacima, Španjolska uspostavlja sljedeće aranžmane:

Glavno tajništvo za europske fondove (Ministarstvo financija), kao koordinator plana za oporavak i otpornost Španjolske, odgovorno je za cjelokupnu provedbu izmijenjenih planova za oporavak i otpornost, za osiguravanje koordinacije s drugim relevantnim tijelima u zemlji (uključujući osiguravanje usklađenosti u pogledu upotrebe drugih fondova EU-a), za praćenje napretka u pogledu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, za nadzor i osiguravanje provedbe mjera kontrole i revizije te za pružanje svih potrebnih izvješća i zahtjeva za plaćanje te popratne izjave o upravljanju. Glavno tajništvo za europske fondove oslanja se na informatički sustav („Coffee”) kojim se ministarstvima

i drugim provedbenim, kontrolnim i revizijskim tijelima omogućuje da unesu sve relevantne informacije, uključujući izvješćivanje o ključnim etapama i ciljnim vrijednostima te pokazateljima praćenja, izvješća o kontroli i reviziji te izvješća o upravljanju provedbenih tijela za koja se očekuje da će poslužiti kao osnova za izjave o upravljanju koje će biti priložene zahtjevima za plaćanje. Sustav omogućuje i evidentiranje kvalitativnih financijskih informacija i drugih podataka, kao što su podaci o krajnjim primateljima, ugovarateljima i podugovarateljima. Nadležna tijela također prikupljaju i pohranjuju podatke o stvarnim vlasnicima kojima upravlja nacionalna porezna agencija.

Nadalje, kad je riječ o ključnoj etapi 173 i obvezama u pogledu revizije i kontrole koje su preuzete u kontekstu prvog zahtjeva za plaćanje, Španjolska je sklopila dva sporazuma kako bi olakšala razmjenu informacija o stvarnim vlasnicima stranih poduzeća: jedan između Glavnog vijeća javnih bilježnika i Porezne uprave, a drugi između potonjeg i Kolegija registara nekretnina. Nadalje, Španjolska je izdala ministarsku odluku (Order HFP/55/2023) kojom je ovlastila tijela odgovorna za organizaciju poziva da zatraže podatke o stvarnim vlasnicima od stranih poduzeća za koja nacionalna tijela nemaju informacije u svojim bazama podataka.

Osim toga, Španjolska je poboljšala pristup informacijama o stvarnim vlasnicima za potrebe kontrole. Konkretno, španjolska tijela uspostavila su i učinila operativnim informatički alat za procjenu rizika pod nazivom „MINERVA” za sustavnu kontrolu i sprečavanje sukoba interesa, koristeći se podacima stvarnih vlasnika.

U skladu s člankom 24. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241, nakon dovršetka relevantnih dogovorenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti iz odjeljka 2.1. ovog Priloga Španjolska Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za plaćanje financijskog doprinosa. Španjolska osigurava da Komisija na zahtjev ima puni pristup osnovnim relevantnim podacima kojima se potkrepljuje propisno obrazloženje zahtjeva za plaćanje, kako za ocjenu zahtjeva za plaćanje u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/241 tako i za potrebe revizije i kontrole.